



เอกสารประกอบการบรรยาย

วิชา แบบธรรมเนียมทหาร

พ.ศ.๒๕๖๔

คำนำ

แบบธรรมเนียมทหาร มีความสำคัญต่อข้าราชการทหาร ทุกระดับ ซึ่งจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมที่ทางราชการกำหนดโดยเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพในการบังคับบัญชา กรมสารบรรณทหารอากาศ ได้เห็นความสำคัญของวิชาแบบธรรมเนียมทหาร จึงได้กำหนดเป็นวิชาหลักวิชาหนึ่งของ เหล่าทหารสารบรรณจ่าพวกทหารสารบรรณ ซึ่งแบบธรรมเนียมทหารบางฉบับได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และเพิ่มเติมไปแล้วเป็นอันมาก ทำให้ยุ่งยาก ไม่สะดวกในการศึกษาค้นคว้า ดังนั้น เพื่อความสะดวกในการค้นหาแบบธรรมเนียมทหาร กรมสารบรรณทหารอากาศ จึงได้รวบรวมแบบธรรมเนียมทหารที่ข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการควรทราบและจัดพิมพ์เป็นเอกสารประกอบการบรรยายฉบับนี้ขึ้น

ขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาแจ้งข้อผิดพลาดของฉบับที่ผ่านมา ซึ่งได้นำข้อมูลดังกล่าวมาปรับปรุงเอกสารประกอบการบรรยายฉบับนี้ให้ถูกต้องและทันสมัยมากยิ่งขึ้นแล้ว และหากมีการตรวจพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใดเพิ่มเติมขอได้กรุณาแจ้งให้กองเสมียนตรา กรมสารบรรณทหารอากาศทราบ ด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง และเพื่อให้เอกสารประกอบการบรรยายฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ และทันสมัยขอให้ท่านได้ติดตามการเปลี่ยนแปลงแก้ไข และเพิ่มเติมแบบธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับแก้เอกสารประกอบการบรรยายฉบับนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

กองเสมียนตรา
กรมสารบรรณทหารอากาศ

สารบัญ
วิชา แบบธรรมเนียมทหาร

ลำดับ	เรื่อง	หน้า
๑	กล่าวโดยทั่วไป	๑
	- ที่มาแหล่งกำเนิดแบบธรรมเนียมทหาร	๓
	- ขอบเขตและอำนาจการออกแบบธรรมเนียม	๙
	- การขัดขึ้นหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียม	๑๐
๒	ทัณฑ์ทางวินัยทหาร	๑๑
๓	แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ.	๑๘
๔	แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ สังกัด ทอ. ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๓๒
๕	การร้องทุกข์	๓๙
๖	การร้องทุกข์ร้องเรียน	๔๑
๗	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร	๕๔
๘	ข้อบังคับทหารว่าด้วยข้าราชการกลาโหมพลเรือน	๕๗
๙	ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้างประจำ	๖๓
๑๐	ระเบียบ กท.ว่าด้วยพนักงานราชการ	๘๕
๑๑	การเคารพ	๙๗
	- การแสดงความเคารพในโอกาสที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมได้	๑๐๕
	- การแสดงความเคารพต่อธงชัยเฉลิมพล	๑๐๘
	- การแสดงความเคารพสำหรับพลเรือน	๑๐๙
	- การแสดงการเคารพธงชาติ	๑๑๑
๑๒	การแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกองทัพอากาศ	๑๑๒
๑๓	การแต่งกายชุดปฏิบัติราชการอื่น ๆ	
	- ชุดบิน, ชุดช่าง, ชุดคลุมท้อง, ชุดคลุมแพทย์ และชุดผู้ป่วย	๑๑๕
	- เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล	๑๑๘
๑๔	ชนิดของเครื่องแบบทหาร	๑๒๖
๑๕	การใช้ถุงมือสำหรับทหารหญิง	๑๔๒
๑๖	การใช้เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์	๑๔๓
๑๗	การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การติดแพรแถบ และการใช้เครื่องหมายราของครีฑ์	๑๕๐
๑๘	สายยงยศเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการ และนายทหารคนสนิท	๑๕๓
๑๙	การประดับสายยงยศ	๑๕๔
๒๐	กำหนดให้ใช้เครื่องแบบทหารอากาศ (เพื่อพลาง)	๑๕๕
๒๑	กำหนดเครื่องแบบ และส่วนประกอบของเครื่องแบบ (เพิ่มเติม)	๑๕๖
๒๒	การประดับเครื่องหมายราของครีฑ์กับเสื้อกันหนาว	๑๕๙
๒๓	การแต่งเครื่องแบบทหาร	๑๖๐
๒๔	การกวดขันการแต่งกาย และท่าทางของทหาร	๑๖๒
๒๕	สิทธิและโอกาสในการแต่งเครื่องแบบทหาร	๑๖๓
๒๖	การกวดขันการปฏิบัติตนของทหารหญิง	๑๖๔

- สารบัญ (ต่อ) -

ลำดับ	เรื่อง	หน้า
๒๗	การแต่งเครื่องแบบ และการไว้ทรงผมของทหารหญิง	๑๖๕
๒๘	กำหนดทรงผม (ชาย)	๑๖๖
๒๙	การใช้หมวกนิรภัยสำหรับผู้ขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์	๑๖๗
๓๐	ชุดพระราชทาน	๑๖๘
๓๑	การใช้เสื้อครุย เสื้อปริญญา และเครื่องหมายพิเศษบางอย่าง	๑๗๑
๓๒	การแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ และราตรีสโมสร	๑๗๓
๓๓	ป้ายชื่อติดเครื่องแบบ - การใช้ป้ายชื่อประดับเครื่องแบบ ในโอกาสปฏิบัติราชการ ผึก หรือศึกษาร่วมกับชาวต่างประเทศ	๑๗๕
๓๔	เสื้อกันหนาวประกอบเครื่องแบบทหารอากาศ	๑๗๘
๓๕	การใช้เครื่องหมายยศทหารอากาศบนปลอกผ้า	๑๘๒
๓๖	การใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี และผ้ารูปตัววีสีดำประกอบเครื่องแบบไว้ทุกข์	๑๘๘
๓๗	ห้ามนำส่วนของเครื่องแบบทหารไปใช้ในการแต่งกายพลเรือน	๒๐๐
๓๘	การแต่งกายทหารประจำการ ทหารนอกประจำการ และทหารไปนอกพระราชอาณาเขต	๒๐๑
๓๙	กำหนดให้มีชุดปฏิบัติการพิเศษ, การประดับเครื่องหมายกับเครื่องแบบฝึกสีเทาและสีฟาง และการใช้เสื้อยืดคอกลมสีน้ำตาล	๒๐๓
๔๐	ตารางการแต่งกาย - การแต่งกายของพลทหาร - การแต่งกายของนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ (ชาย) และนักเรียนจ่าอากาศ - การแต่งกายของนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ (ชาย) - การแต่งกายของนักเรียนนายเรืออากาศ - การแต่งกายของนายทหารสัญญาบัตร (ชาย) - การแต่งกายของนายทหารสัญญาบัตร (หญิง)	๒๐๕ ๒๐๗ ๒๑๐ ๒๑๓ ๒๑๖ ๒๒๓
๔๑	การเข้าสมาคม การเข้าศึกษา หรือบอกความในราชการ	๒๒๘
๔๒	การรับส่งหน้าที่ราชการ	๒๓๒
๔๓	กำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการ	๒๓๔
๔๔	เวรยามประจำส่วนราชการ	๒๓๗
๔๕	ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา	๒๗๗
๔๖	การรายงานประเภทต่าง ๆ - การรายงานด่วน - การรายงานตนเอง - การรายงานตัวเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉิน และการเตรียมพร้อม - การรายงานเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย - การรายงานเมื่อใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา แทนหลักทรัพย์อื่นใด - การรายงานผลการปฏิบัติในการไปในงานพิธีต่าง ๆ	๓๑๒ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๒๐ ๓๒๔ ๓๒๗

- สารบัญ (ต่อ) -

ลำดับ	เรื่อง	หน้า
๔๗	การเปลี่ยนชื่อตัวชื่อสกุล	๓๒๘
๔๘	การเขียนเรื่องและบทความลงหนังสือพิมพ์	๓๒๙
๔๙	การขอใช้ยานพาหนะ	๓๓๐
๕๐	การจำกัดการเสพสุราของข้าราชการ	๓๓๒
๕๑	การใช้ศทหารประกอบชื่อบุคคล	๓๓๔
๕๒	การประดับภาพถ่ายของผู้บังคับบัญชา	๓๓๖
๕๓	การปกครองบังคับบัญชา	๓๓๗
๕๔	การจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการทหาร	๓๓๘
๕๕	พระราชบัญญัติธง	
	- ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทย	๓๓๙
	- ธงพระอิสริยยศ	๓๓๙
	- ธงทหาร	๓๔๑
	- ธงพิทักษ์สันติราษฎร์	๓๔๖
	- ธงกองอาสารักษาดินแดน	๓๔๖
	- ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ และธงลูกเสือจังหวัด	๓๔๖
	- ธงราชการทั่วไป	๓๔๗
	- ธงแสดงตำแหน่งทั่วไป	๓๔๘
	- การใช้ ชัก และประดับธงชาติ	๓๔๘
	- การลดธงครึ่งเสา	๓๔๙
	- การใช้ธงชาติคลุมศพ ทิเบศพ ที่เก็บอัฐิ ผู้เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๓๕๗
	- ธงชัยเฉลิมพลของ ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ	๓๕๙
	- ธงแสดงหน่วยทหารอากาศที่มีใช้ส่วนกำลังรบ	๓๖๑
๕๖	การตั้งชื่อและการเรียกชื่อสถานที่ราชการที่สำคัญ	๓๖๒
๕๗	การเรียกชื่อห้องประชุม และห้องพิเศษอื่น ๆ ในอาคาร บก.ทอ.	๓๖๕
๕๘	การกำหนดชื่อเรียกฐานที่ตั้งของหน่วยบินต่าง ๆ	๓๖๖
๕๙	การเรียกชื่อส่วนราชการ ตำแหน่งของข้าราชการ และการจัดทำป้ายชื่อส่วนราชการ	๓๖๗
๖๐	หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดคำย่อของ ทอ.	๓๖๙
๖๑	แนวทางการปฏิบัติการจัดท่าระเบียบ ทอ.	๓๗๑
๖๒	การใช้คำพูดทางโทรศัพท์	๓๗๔
๖๓	การสละสายกระเป่าหรือเป่าขณะขึ้นจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน	๓๗๕
๖๔	การปฏิบัติตนของทหาร	๓๗๖
๖๕	การประดับพระบรมฉายาลักษณ์	๓๗๗

กล่าวโดยทั่วไป

สภาพของสังคม

ในสังคมจะต้องมีโครงสร้าง ซึ่งหมายถึง ระเบียบปฏิบัติ ระเบียบแบบแผน ที่จะเป็นเครื่องยึดโยง หรือสายใยให้สังคมดำรงสภาพอยู่ได้ไม่แตกสลาย เปรียบประดุจตึกหรือบ้านเรือนที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ โครงสร้างของสังคมก็เช่นกันจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ระเบียบ ปทัณฐานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสภาพของบุคคล ซึ่งจักต้องควบคุมโดยสังคมและค่านิยมของแต่ละกลุ่มสังคม

ประเพณีหรือแบบธรรมเนียม เป็นแนวทางอันหนึ่งที่กำหนดให้คนเราดำเนินชีวิตไปตามครรลองของแบบธรรมเนียมประเพณีนั้น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นแบบธรรมเนียมที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน ประกอบกิจการงานร่วมกัน ฯลฯ ย่อมจะประสบความราบรื่นและปลอดภัยเหมือนกับรถไฟที่แล่นไปตามรางของมัน

สังคมจะสรรเสริญคนที่ทำอะไรตามแบบธรรมเนียม หรือส่งเสริมหรือฟื้นฟูแบบธรรมเนียมที่ดีงาม แต่จะตำหนิติเตียนคนที่ทำอะไร “แหวก” หรือ “ทำลาย” ขนบธรรมเนียมที่ดีงาม ซึ่งเขาได้วางไว้ให้ปฏิบัติอย่างดีแล้ว

สภาพสังคมทหาร

ในวงสังคมของทหารก็เช่นเดียวกันจะต้องมีโครงสร้าง หรือระเบียบปฏิบัติอันเป็นแบบแผน ซึ่งวิวัฒนาการไปในตัวของมันเอง และเปลี่ยนแปลงไปได้ตามยุคตามสมัย ถือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสิ่งเฉพาะอย่าง ที่ในวงการทหารประพุดติและปฏิบัติต่อกัน อาจผิดแผกแตกต่างกับวงสังคมอื่น ๆ ในบางลักษณะ ซึ่งก็เป็นของธรรมดาสามัญในสภาพหรือภาวะความเป็นอยู่ของทหารโดยทั่วไป

ทหารต้องมีวินัย

ความเป็นอยู่ของทหารที่มั่นคงสถาพรมาได้จนถึงตราบทุกวันนี้ อยู่ตรงจุดสำคัญที่ทหารทุกคนต้องมี “วินัย” อะไรคือ “วินัยทหาร”

วินัยของทหารจะมีคำจำกัดความว่าอย่างไรนั้น ยังไม่มีผู้ใดกำหนดหรืออธิบายแจกแจงให้ชัดเจนนอกจากที่มีบัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารว่า “วินัยทหาร” คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบ ธรรมเนียมของทหาร ซึ่งก็มีความหมายกว้างขวางเหลือเกิน

นอกจากนี้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารยังได้กำหนดไว้อีกว่า “วินัยทหารเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาโดยเคร่งครัดอยู่เสมอผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิด” เป็นสิ่งที่บังคับให้ทหารมีวินัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ ถือว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ยังไม่ลืมในเรื่องนี้เพราะเล็งเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญของทหารจึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ใจความว่า “บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม” ซึ่งหมายความว่าทหารนั้นแม้จะมีสิทธิและเสรีภาพโดยบริบูรณ์ในฐานะประชาชนธรรมดา แต่ต้องอยู่ในกรอบของวินัยทหารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๒๑ ซึ่งเป็นกฎหมายสร้างมาตรการต่าง ๆ ในวงการทหารให้เป็นเอกเทศขึ้นมาเป็นสัดส่วนไม่ต้องอาศัยหรือแอบอิงระบบของข้าราชการพลเรือน อย่างแต่ก่อน บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ ว่า “วินัยของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผน ที่กระทรวงกลาโหมกำหนด”

ผู้ควบคุมดูแลให้ทหารมีวินัย

เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาทหาร ที่จะต้องจัดการให้ทหารในบังคับบัญชาได้รักษาวินัยโดยเคร่งครัด ถ้าหากว่าในการรักษาวินัยทหารให้คงอยู่นั้น จำเป็นต้องใช้อาวุธร่วม เพื่อทำการปราบปรามทหารผู้ก่อการกำเริบก็ดี หรือเพื่อบังคับทหารผู้ละทิ้งหน้าที่ให้กลับทำหน้าที่ของตนก็ดี ผู้บังคับบัญชาและผู้ช่วยเหลือในการนั้น ไม่ต้องรับโทษในการที่ตนได้กระทำไปโดยความจำเป็นนั้นเลย แต่เมื่อเกิดเหตุดังกล่าวนี้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตน ตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมโดยเร็ว

ตัวอย่าง กฎหมายที่ถือว่ากระทำผิดวินัยทหาร มีดังนี้

๑. ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน
๒. ไม่รักษาระเบียบการเคารพ ระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย
๓. ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร
๔. ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร
๕. เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเล่นเล่อต่อหน้าที่ราชการ
๖. กล่าวคำเท็จ
๗. ใช้กิริยา วาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร
๘. ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทษานุโทษ
๙. เสพเครื่องดองของเมาจนถึงเสียกิริยา

มาตรการตอบแทนผู้กระทำผิดวินัย

ทหารผู้ใดกระทำผิดต่อวินัยทหารจะต้องรับทัณฑ์ตามวิธีที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร แล้วจึงอาจต้องถูกปลดออกจากประจำการ หรือถูกถอดยศทหารด้วย ทั้งนี้ สุดแล้วแต่ความเสียหายร้ายแรงแห่งการกระทำผิดวินัยนั้น ๆ

อะไร คือ แบบธรรมเนียมทหาร

เป็นที่ทราบแล้วว่า วินัยทหาร คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมทหารดังได้กล่าวไว้ข้างต้น การที่จะให้คำจำกัดความถึงถ้อยคำว่า แบบธรรมเนียมมีความหมายอย่างไรนั้น จึงเป็นการยากโดยเฉพาะ “แบบธรรมเนียมทหาร” แต่ก็พอจะสรุปเป็นใจความโดยย่อให้เข้าใจได้ ดังนี้

แบบธรรมเนียมทหาร หมายถึง แนวทางปฏิบัติซึ่งผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าส่วนราชการ ตลอดจนผู้มีอำนาจหน้าที่ได้วางไว้เป็นหลักสำหรับปฏิบัติ

ในที่นี้จะเน้นหนักไปในเรื่องของแบบธรรมเนียมของทหาร ที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและเฉพาะที่เกี่ยวกับสายงานสารบรรณที่ควรทราบ เพื่อยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยส่วนรวม

ที่มาหรือแหล่งกำเนิดแบบธรรมเนียมของทางราชการทหาร

๑. **กฎหมายรัฐธรรมนูญ** เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งกำหนดรูปแบบและหลักการปกครอง ตลอดจนวิธีการดำเนินการปกครองประเทศไว้อย่างเป็นระเบียบ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของประชาชนที่พึงกระทำต่อรัฐ กับรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งรัฐจะละเมิดมิได้ด้วย

๒. **พระราชบัญญัติ** ได้แก่ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา คือ วุฒิสภา และสภาผู้แทนราษฎร

๓. **พระราชกำหนด** เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้กระทำได้ตามที่บัญญัติไว้ กล่าวคือ

ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัย สาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์ จะทรงตราพระราชกำหนด ให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้ การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรี ต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติ แต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎร ยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ

มาตรา ๑๗๔ บัญญัติว่า ในระหว่างสมัยประชุม ถ้ามีความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา ซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน พระมหากษัตริย์จะตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

พระราชกำหนดที่ได้ตราขึ้นตามวรรคหนึ่ง จะต้องนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในสามวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้นำบทบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๔. **พระราชกฤษฎีกา** เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย”

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๔.๑ **พระราชกฤษฎีกา ที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมาย** เช่น พระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติมอบให้ฝ่ายบริหารคือคณะรัฐมนตรี ไปออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวง กำหนดรายละเอียดเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๔.๒ **พระราชกฤษฎีกาที่พระมหากษัตริย์ใช้พระราชอำนาจ** โดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรีตามที่รัฐมนตรีผู้เกี่ยวข้องเสนอมา เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ฯลฯ

๕. **กฎกระทรวง** เป็นกฎหมายที่ออกโดยรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับใดฉบับหนึ่ง ออกโดยอาศัยอำนาจตามที่พระราชบัญญัตินั้น ๆ ให้อำนาจไว้กฎกระทรวงจะขัดต่อกฎหมายหรือนอกเหนือจากที่พระราชบัญญัติอันกฎกระทรวงอาศัยเป็นแม่บทจะกระทำไม่ได้

การออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงนั้น เพื่อเป็นการกำหนดรายละเอียดและเป็นกฎหมายที่สะดวกแก่การแก้ไข เมื่อแก้ไขง่ายจะทำให้กฎหมายหลัก คือ พระราชบัญญัติ ซึ่งกำหนดเฉพาะหลักใหญ่ ๆ มีความทันสมัยอยู่เสมอ ถ้าเรื่องใดสำคัญมากจะออกเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ถ้าสำคัญน้อยก็จะออกเป็นกฎกระทรวง

๖. **ข้อบังคับ** คือ บรรดาข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดให้ใช้ โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่บัญญัติให้กระทำได้

ข้อควรสังเกต ในการตราข้อบังคับเพื่อใช้บังคับบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในเวลาปกติ จะต้องเป็นการตราขึ้นโดยสมควรแก่กาลสมัยและชอบด้วยกฎหมาย หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ข้อบังคับนั้นจะต้องเหมาะสมกับกาลสมัย ไม่ขัดต่อความรู้สึกของประชาชนทั่วไป หรือไม่ขัดกับจารีตประเพณีที่บุคคลเหล่านั้นนิยมใช้กันมา อีกทั้งไม่ขัดต่อกฎหมายที่ออกบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น หรือถ้าจะกล่าวโดยสรุปแล้ว ข้อบังคับใดที่ตราขึ้นจะต้องอยู่ในขอบเขตของอำนาจที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นแล้วข้อบังคับนั้นอาจจะมีผลใช้บังคับกับบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารได้เลย

บรรดาข้อบังคับที่ใช้อยู่ในอดีต เรียกชื่อแตกต่างกันไป แล้วแต่ว่าข้อบังคับนั้นเป็นของส่วนราชการใดใช้บังคับ ซึ่งอาจแยกออกได้เป็น ๗ อย่างด้วยกัน คือ

๖.๑ **ข้อบังคับทหารบก** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่สังกัดอยู่ในราชการทหารบก และทหารอากาศ (ขณะนั้นทหารอากาศยังไม่ได้แยกออกจากทหารบก)

๖.๒ **ข้อบังคับทหารเรือ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่อยู่ในราชการทหารเรือ

๖.๓ ข้อบังคับทหาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับบุคคลที่อยู่ในราชการทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ

๖.๔ ข้อบังคับกองทัพบก ผู้บัญชาการทหารบกเป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่สังกัดอยู่ในกองทัพบก

๖.๕ ข้อบังคับกองทัพเรือ ผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่สังกัดอยู่ในกองทัพเรือ

๖.๖ ข้อบังคับกองทัพอากาศ ผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่สังกัดอยู่ในกองทัพอากาศ

๖.๗ ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้ตราขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร

ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าข้อบังคับที่ใช้กันอยู่ในอดีตมีมากอย่างด้วยกัน ต่อมาเมื่อ พ.ศ.๒๔๙๒ กระทรวงกลาโหมได้ตราข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยระเบียบจัดการทางคดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๔๙๒ ออกใช้ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ว่า ถ้าจะตราข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้บังคับแก่บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารในเวลาปกติ ตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายอาญาทหารแล้วให้ตราขึ้นได้แต่เฉพาะข้อบังคับกระทรวงกลาโหม โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้ตราขึ้นเท่านั้น ตั้งแต่นั้นมาจนถึง ปัจจุบันนี้ การตราข้อบังคับในราชการทหาร จึงเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่ผู้เดียว และเรียกชื่อข้อบังคับนั้นว่า “ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม”

สำหรับส่วนราชการใด ถ้าประสงค์หรือเห็นควรที่ตราข้อบังคับขึ้นในกรณีใด ๆ ก็ตาม ต้องรายงานขึ้นไปตามลำดับชั้น จนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเพื่อพิจารณาและตราขึ้นเป็นข้อบังคับกระทรวงกลาโหมต่อไป

๗. คำสั่ง คือ บรรดาข้อความที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย ข้อควรพิจารณาคือ คำว่า “ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหาร” ตามความหมายแห่งข้อบังคับและคำสั่งนั้นแยกออกพิจารณาได้ดังนี้ คือ

ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหาร หมายถึง ผู้ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร ส่วนคำว่า ทหาร ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๔๙๗ มาตรา ๓ บัญญัติคำว่า ทหาร หมายความว่า บุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจกฎหมายฝ่ายทหาร ดังนั้น คำว่า ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหาร จึงหมายความรวมถึงผู้มีอำนาจบังคับบัญชาทหารข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ ที่อยู่ในอำนาจกฎหมายฝ่ายทหารนั้นด้วย

เท่าที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า คำสั่ง มีหมายความว่าอย่างไร คำสั่งตามนัยข้างต้น สำหรับ **กระทรวงกลาโหม ได้แยกออกเป็น ๒ ประเภท คือ**

๗.๑ **คำสั่งทั่วไป** เป็นคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการ หรือหน่วยหรือผู้อยู่ในบังคับบัญชาทั่วไป ปฏิบัติและทราบทั่วกัน

๗.๒ **คำสั่งเฉพาะ** เป็นคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการหรือหน่วยหรือผู้อยู่ในบังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะปฏิบัติ

สำหรับ ทอ. ได้แยกคำสั่งออกเป็น ๓ ประเภท (ตามมติที่ประชุม บก.ทอ. เมื่อ ๒๓ ธ.ค.๕๘ เรื่อง การออกคำสั่ง ทอ.) ได้แก่ คำสั่ง ทอ.(ทั่วไป) คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่เป็นแบบธรรมเนียม และคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ไม่เป็นแบบธรรมเนียม ทั้งนี้ เพื่อให้สะดวกในทางปฏิบัติในการเก็บรักษา ค้นหา และประหยัดในการแจกจ่าย โดยมีข้อพิจารณาในการจัดทำคำสั่งแต่ละประเภท ได้พิจารณาแยกรายละเอียดออกไปอีก เพื่อสะดวกในทางปฏิบัติและเป็นแนวทางเดียวกัน อีกทั้งเรื่องใดควรจะต้องอยู่ในคำสั่งประเภทใด ดังนี้

คำสั่ง ทอ.(ทั่วไป) คือคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการหรือผู้อยู่ในบังคับบัญชาทั่วไปปฏิบัติ และทราบทั่วกัน ถ้าต้องออกเป็นคำสั่งนี้ จะต้องพิจารณาว่าเรื่องนั้น เป็นเรื่องที่ต้องเก็บไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ดำเนิน และการตรวจสอบทางทะเบียนพล คำสั่งประเภทนี้จะต้องส่งสำเนาให้แก่ กท.,บก.ทท., ทบ.และ ทร. ด้วย เช่น

- การ เลื่อน ลด ปลด ย้าย โอน บรรจุ เปลี่ยน หรือย้ายประเภทข้าราชการและนักเรียนทหารกองประจำการ และคนงาน (รวมทั้งยศ เงินเดือน และตำแหน่งด้วย)
- การให้ระดับหรือเลื่อนชั้นเครื่องหมายแสดงความสามารถเช่น ให้ระดับปีกนักบินหรือเลื่อนชั้นปีกนักบิน
- ให้บุคคลภายนอกหรือชาวต่างประเทศ ระดับเครื่องหมายแสดงคุณวุฒิหรือความสามารถต่าง ๆ
- ให้ผู้ทรงคุณวุฒิระดับเครื่องหมายแสดงวุฒิ หรือความสามารถอย่างอื่น
- การเลื่อนชั้นการศึกษาของนักเรียน หรือนักศึกษา (ตามผลการสอบ)
- การให้ผู้สอบคัดเลือกได้เข้ารับการศึกษ อบรม หรือไปราชการพิเศษ ภายในและภายนอกประเทศ

- การเปลี่ยนประเภทนายทหารกองหนุน
- การให้นายทหารชั้นประทวนทำหน้าที่ในตำแหน่งสัญญาบัตร
- การกำหนดให้นักบินฝึกบิน เครื่องบินแบบต่าง ๆ
- การแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง และยกเลิกคำสั่งประเภทนี้

การกำหนดที่คำสั่ง ทอ.(ทั่วไป) นั้น ให้กำหนดเลขที่ ๑, ๒, ๓ ตามลำดับไปตลอดปีปฏิทิน เมื่อขึ้นปีใหม่ให้ขึ้นเลขใหม่ ส่วน เลขปี พ.ศ.ให้ใช้ย่อ โดยขีดทับต่อท้ายเลขที่ของคำสั่งนั้น ตัวอย่าง เช่น คำสั่ง ทอ. ที่ ๑/๖๐, ๒/๖๑ หรือ ๑/๖๒ เป็นต้น

คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ไม่เป็นแบบธรรมเนียม เป็นคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการหรือผู้อยู่ในบังคับบัญชา ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะปฏิบัติ คำสั่งประเภทนี้ผู้รับคำสั่งได้ปฏิบัติโดยสมบูรณ์แล้ว ผู้ปฏิบัติย่อมหมดพันธกรณีหรือหมดหน้าที่ไปโดยปริยาย ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติหรือกระทำกรณีนั้นต่อไปอีก คือ

ว่าด้วยบุคคล

- แต่งตั้งกรรมการพิจารณา ดำเนินการ รับผิดชอบกิจการ อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยกำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจน เช่น คณะกรรมการตรวจเงินประจำเดือนหรือประจำปี คณะกรรมการตรวจพัสดุประจำเดือนหรือประจำปี เป็นต้น
- ตั้งครูอาจารย์ หัวหน้าแผนกวิชาการ หรือคณะครู อาจารย์ ประจำวิชา หรือประจำสถานการศึกษาอบรมใด ๆ โดยมีกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน หรือโดยปริยาย เช่น ครูประจำ รร.นนก., รร.จอ.ยศ.ทอ., รร.สธ.ทอ.ยศ.ทอ. เป็นต้น
- ตั้งบุคคลหรือส่วนราชการเพื่อดำเนินการกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด โดยกำหนดระยะเวลาไว้อย่างชัดเจน เช่น การให้บุคคลไปร่วมงานร่วมพิธีหรือร่วมกิจการใด ๆ

ว่าด้วยกิจการหน้าที่

- การใช้หลักสูตร แนวการอบรม แผนการโครงการ กำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดในเวลาที่กำหนดไว้ (เฉพาะรุ่น เฉพาะปี เฉพาะคราว) เช่น หลักสูตรการศึกษา (เฉพาะรุ่น), หลักสูตรการฝึกอบรม (เฉพาะคราว) เปิดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่มีใช้หลักสูตรถาวร
- แผนการต่าง ๆ ที่กำหนดเฉพาะครั้งคราว
- การตั้งอัตราหรือคำสั่งให้เบิกจ่ายพัสดุ ภายในระยะเวลาที่กำหนด อย่างชัดเจนหรือโดยปริยาย
- การจัดงาน งานพิธี รัฐพิธี หรือกิจการใด ๆ ทั้งที่จัดเองและไปร่วมกับหน่วยอื่น ๆ เช่น จัดงานต้อนรับ, จัดงานเลี้ยงรับรอง, จัดงานรื่นเริง เป็นต้น

การกำหนดที่คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ประเภทนี้ ให้กำหนดเลขที่ ๑, ๒, ๓ ตามลำดับไปตลอดปีปฏิทิน ไม่ต้องทับด้วยเลข พ.ศ. และเมื่อเริ่มปีใหม่ก็ให้เริ่มใช้เลขที่คำสั่งใหม่ เช่น ที่ ๑ ที่ ๒ เป็นต้น

คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่เป็นแบบธรรมเนียม เป็นคำสั่งที่สั่งให้ส่วนราชการหรือผู้อยู่ในบังคับบัญชาผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะปฏิบัติ คำสั่งประเภทนี้ต้องถือเป็นแบบธรรมเนียมตลอดไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิก คือ

ว่าด้วยบุคคล

- การเลื่อน ลด ปลด ย้าย โอน บรรจุ ให้ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ในหน่วยที่ไม่มีอัตราในทอ. แต่กำหนดขึ้นเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผูกบินอิสระ, ศปก.ทอ. เป็นต้น
- ตั้งคณะกรรมการ บุคคล หน่วย ให้พิจารณาดำเนินการรับผิดชอบกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือตั้งครูอาจารย์ประจำวิชา ประจำสถานการศึกษาอบรม เป็นประจำโดยไม่มีกำหนดระยะเวลา จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก เช่น ตั้งคณะครู อาจารย์ รร.นนก., รร.จอ.ยศ.ทอ., ตั้งครูหรืออาจารย์ประจำวิชาต่าง ๆ ที่เป็นประจำ, ตั้งหัวหน้าบ้านผู้ช่วยหัวหน้าบ้าน ผู้ปกครองเขต, ตั้งคณะกรรมการควบคุมการใช้กระแสไฟฟ้าของ ทอ.

ว่าด้วยกิจการ หน้าที่

- การใช้หลักสูตร แนวสอน แผนการ โครงการ กำหนดวิธีการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นประจำ หรือใช้เพื่อพลาจจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก เช่น หลักสูตร รร.นนก.ที่เป็นประจำ, แบบฝึกหัดอบรมทหารกองประจำการ ที่เป็นประจำ

- การตั้งอัตราหรือคำสั่งเบิกจ่ายพัสดุสิ่งของเป็นประจำ
- คำสั่งกำหนดเอกสาร แบบฟอร์มขนาดมาตรฐาน พักสิ่งของ ฯลฯ ที่เป็นประจำ
- คำสั่งที่มีลักษณะเป็นระเบียบปฏิบัติซึ่งมีผลบังคับตลอดไป หากแต่ว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่จำเป็นต้องออกเป็นระเบียบ เช่น การสำรวจสิ่งของถูกรูป ๖ เดือน, การปราบปรามโจรผู้ร้ายหรือโรคภัยไข้เจ็บ

การกำหนดที่คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ประเภทนี้ ให้กำหนดเลขที่ ๑, ๒, ๓ ตามลำดับไปตลอดปีปฏิทินเมื่อขึ้นปีใหม่ให้ขึ้นเลขใหม่ ต่อจากเลขที่คำสั่งให้ขีดทับตามด้วยเลขปี พ.ศ. ที่ออกคำสั่งนั้นไว้ด้วย เช่น คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑/๖๐, ๒/๖๑ หรือ ๑/๖๒ เป็นต้น

การแยกคำสั่งมีประโยชน์แก่ทางราชการ ดังนี้

คำสั่ง ทอ. (ทั่วไป)

- เพื่อที่จะส่งคำสั่งให้แก่วุฒิกายนอก ทอ.น้อยลง เป็นการประหยัด
- เป็นการไม่นำเอากิจการภายใน ทอ.แจ้งให้แก่วุฒิกายนอก ทอ.ทราบ
- สะดวกแก่การเก็บ ตรวจสอบ ค้น เพราะเรื่องที่อยู่ในคำสั่งประเภทนี้น้อย ส่วนมาก กพ.ทอ.เป็นผู้ดำเนินการ

คำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่ไม่เป็นแบบธรรมเนียม

- เพื่อจัดให้มีคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่เป็นแบบธรรมเนียมขึ้นไว้ประเภทหนึ่ง
- สำเนาคำสั่งส่งเฉพาะหน่วยปฏิบัติหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น
- เพื่อสะดวกในการตรวจสอบหรือค้นหา และจดจำง่าย

คำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่เป็นแบบธรรมเนียม

- เป็นเรื่องภายใน ทอ. ไม่ต้องส่งแก่วุฒิกายนอก คือ ไม่ต้องส่งให้ กท., บก.ทท., ทร., ทบ.
- เป็นการประหยัด เพราะทำให้พิมพ์น้อยลง
- เป็นหลักฐานแบบธรรมเนียม (เพราะแยกคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ไม่เป็นแบบธรรมเนียม) ไว้ต่างหาก สะดวกแก่การเก็บ ตรวจสอบ ค้นหา เพราะมีเรื่องจำนวนน้อย

๘. ระเบียบ คือ บรรดาข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ได้วางไว้ โดยจะอาศัยอำนาจของกฎหมายหรือไม่ก็ได้เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติงานเป็นการประจำ

๙. ประกาศ คือ บรรดาข้อความที่ทางราชการประกาศหรือชี้แจงให้ทราบ หรือแนะนำทางการปฏิบัติ

๑๐. แถลงการณ์ คือ บรรดาข้อความที่ทางราชการแถลง เพื่อทำความเข้าใจในกิจการของทางราชการ หรือเหตุการณ์ หรือในกรณีใด ๆ ให้ทราบชัดเจนโดยทั่วกัน

๑๑. มติคณะรัฐมนตรี คือ ความคิดความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๑๒. ข่าว คือ บรรดาข้อความที่ทางราชการเห็นสมควรเผยแพร่ให้ทราบ

ขอบเขตและอำนาจการออกแบบธรรมเนียม

ผู้มีอำนาจและหน้าที่ ออกแบบธรรมเนียมของทางราชการได้นั้น ต้องออกมาในรูปและขอบเขตซึ่งตนมีอำนาจเท่านั้น เช่น

กฎกระทรวง จะออกในรูปแบบพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด หรือพระราชกฤษฎีกาใช้บังคับเป็นกฎหมายไม่ได้

นต.กท., บก.ทท., ทบ., ทร.และ ทอ. จะออกพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือข้อบังคับ ไม่ได้

ส่วนราชการรอง ๆ ลงไปนอกจากที่กล่าวข้างต้นมีอำนาจและหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมเฉพาะ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และข่าว เท่านั้น ส่วนพระราชบัญญัติ พระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ และแถลงการณ์ ไม่มีอำนาจหน้าที่ออกได้

ฉะนั้น การออกแบบธรรมเนียม จะต้องอยู่ภายในขอบเขตที่ส่วนราชการนั้นมีอำนาจเท่านั้น หากจะออกแบบธรรมเนียมเกินกว่าที่ตนมีอำนาจอยู่ แบบธรรมเนียมนั้นย่อมไม่มีผลใช้บังคับ

ผู้มีอำนาจและหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมของทางราชการทหาร คือ

๑. **รัฐสภา** ประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

๑.๑ **สภาผู้แทนราษฎร** ประกอบด้วย สมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๘๓ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ และมาตรา ๘๓ สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน โดยเป็นสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน และสมาชิกซึ่งมาจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน

๑.๒ **วุฒิสภา** ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเลือกตั้งตามมาตรา ๑๐๗ วุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนวุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงาน หรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชน ซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้

รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมขึ้นไว้โดยตรง เป็นพระราชบัญญัติ

๒. **คณะรัฐมนตรี** หมายถึง คณะบุคคลซึ่งพระมหากษัตริย์ได้ทรงตั้งขึ้น ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีอำนาจหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมได้ดังนี้

๒.๑ พระราชกฤษฎีกา

๒.๒ พระราชกำหนด

๒.๓ กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี

๒.๕ ข้อบังคับ

๒.๖ แถลงการณ์

๒.๗ ระเบียบ

๒.๘ คำสั่ง

๒.๙ ประกาศ

๒.๑๐ ข่าว

๓. **กระทรวง** (กล่าวเฉพาะ กท.) มี รมว.กท.เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และรัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ หรือรัฐมนตรีสั่งการ ฯ เป็นผู้ช่วยมีอำนาจหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมได้ ดังนี้

- ๓.๑ กฎกระทรวง
- ๓.๒ ข้อบังคับ
- ๓.๓ แลลงการณ
- ๓.๔ ระเบียบ
- ๓.๕ คำสั่ง
- ๓.๖ ประกาศ
- ๓.๗ ข่า

๔. **ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม** สร., สป., และ ทท.(รวมทั้ง บก.ทท., ทบ, ทร. และ ทอ.) มีอำนาจและหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมได้ ดังนี้

- ๕.๑ แลลงการณ
- ๕.๒ ระเบียบ
- ๕.๓ คำสั่ง
- ๕.๔ ประกาศ
- ๕.๕ ข่า

๕. **ส่วนราชการรอง ๆ ลงไป** หมายถึง ส่วนราชการรอง ๆ ลงไปจาก นขต.กท. มีอำนาจหน้าที่ออกแบบธรรมเนียมได้ ดังนี้

- ๕.๑ ระเบียบ
- ๕.๒ คำสั่ง
- ๕.๓ ประกาศ
- ๕.๔ ข่า

การขัดขึ้นหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียม

แบบธรรมเนียมที่กล่าวมาแล้ว หากผู้ใดขัดขึ้นหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมผู้บังคับบัญชามีอำนาจหน้าที่พิจารณาลงทัณฑ์หรือลงโทษได้ ดังต่อไปนี้

๑. **แบบธรรมเนียมที่เป็นกฎหมาย** จะต้องได้รับโทษตามกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้

๒. **แบบธรรมเนียมที่เป็นข้อบังคับ และคำสั่ง** ถึงแม้ว่าแบบธรรมเนียมที่เป็นข้อบังคับและคำสั่งจะไม่มีลักษณะเป็นตัวบทกฎหมายโดยตรงก็ตาม แต่ตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญาทหาร มาตรา ๓๐ ถึง ๓๓ บัญญัติไว้ว่า เป็นความผิดและมีโทษทางอาญา ซึ่งอยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชาสมควรจะนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลทหารหรือไม่ ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าถ้าขัดขึ้นหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับและคำสั่งแล้วผู้บังคับบัญชาก็มีอำนาจพิจารณาว่าจะสมควรฟ้องร้องต่อศาลทหารหรือไม่ นอกจากนี้ผู้ที่เป็นทหารอาจจะได้รับทัณฑ์ทางวินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหารพุทธศักราช ๒๔๗๖ รวมทั้งที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมใหม่อีกด้วย ส่วนผู้ที่เป็นข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง อาจจะได้รับพิจารณาโทษตามข้อบังคับทหารว่าด้วย ข้าราชการกลาโหมพลเรือนพ.ศ.๒๔๘๒ หรือข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๒๘

ทัณฑ์ทางวินัยทหาร

ทหาร ผู้กระทำความผิดจะได้รับทัณฑ์ทางวินัย ดังนี้

๑. ภาคทัณฑ์
๒. ทัณฑ์กรรม
๓. กัก
๔. ชัง
๕. จำขัง

๑. **ภาคทัณฑ์** หมายถึง ผู้กระทำความผิดมีความผิดอันควรต้องรับทัณฑ์สถานหนึ่งสถานใดดังกล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุอันควรปรานี จึงเป็นแต่แสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏหรือให้ทำทัณฑ์บนไว้

๒. **ทัณฑ์กรรม** หมายถึง ให้กระทำการสุขา การโยธา ฯลฯ เพิ่มจากหน้าที่ประจำซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยามนอกจากงานในหน้าที่ประจำ

๓. **กัก** หมายถึง กักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามแต่จะกำหนดให้

๔. **ชัง** หมายถึง ชังในที่ควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคน แล้วแต่จะได้มีคำสั่ง

๕. **จำขัง** หมายถึง ชังโดยส่งไปฝากให้อยู่ในความควบคุมของเรือนจำทหาร

นอกจากทัณฑ์ที่กล่าวไว้นี้ ห้ามมิให้คิดขึ้นใหม่ หรือใช้วิธีลงทัณฑ์อย่างอื่นเป็นอันขาด

ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาและลงทัณฑ์แก่ผู้กระทำความผิดได้ คือ

๑. ผู้บังคับบัญชา

๒. ผู้ได้รับมอบอำนาจให้บังคับบัญชา ตามที่ กท. หรือ นขต.กท. กำหนด

ในการที่จะลงทัณฑ์นั้น ให้กระทำได้แต่เฉพาะตามกำหนดในตารางกำหนดทัณฑ์ทั่วยุทธราชบัญญัตินี้

ส่วนผู้มีอำนาจบังคับบัญชาชั้นใดจะมีอำนาจเป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้นใดและผู้อยู่ในบังคับบัญชาชั้นใดจะเป็นผู้รับทัณฑ์ชั้นใด ให้ถือเกณฑ์เทียบดังต่อไปนี้

ตำแหน่งชั้น	เป็นผู้ลงทัณฑ์ชั้น	เป็นผู้รับทัณฑ์ชั้น
๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๑	-
๒. แม่ทัพ	๒	-
๓. ผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลปืน	๓	-
๔. ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองปืน	๔	ก
๕. ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๑	๕	ข
๖. ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๒ ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ ผู้บังคับฝูงปืน	๖	ค
๗. ผู้บังคับหมู่เรือชั้น ๓ ผู้บังคับการเรือชั้น ๒ ต้นเรือชั้น ๑ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๑	๗	ง
๘. ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ นายกราบเรือ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๒	๘	จ
๙. ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ ผู้บังคับหมวดปืนชั้น ๓	๙	ฉ
๑๐. ผู้บังคับหมู่ นายต้อน	-	ช
๑๑. นักเรียนทหารซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นนายทหารสัญญาบัตร บุคคลผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างเข้ารับการศึกษาวิชาทหารโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการศึกษาวิชาทหาร	-	ซ
๑๒. นักเรียนทหารซึ่งเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้เป็นนายทหารประทวน ลูกแถว	-	ณ

ตารางกำหนดโทษ

ผู้ลงโทษ	กัก									ทัณฑ์กรรม	
	ผู้รับโทษ									ผู้รับโทษ	
	ชั้น ก	ชั้น ข	ชั้น ค	ชั้น ง	ชั้น จ	ชั้น ฉ	ชั้น ช	ชั้น ซ	ชั้น ฌ	ชั้น ซ	ชั้น ฌ
ชั้น ๑	๑๕ วัน	๒๐ วัน	๒๐ วัน	๑ เดือน	๔๕ วัน	๒ เดือน	๓ เดือน	๓ เดือน	๔ เดือน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๒	๗ วัน	๑๐ วัน	๑๕ วัน	๒๐ วัน	๑ เดือน	๔๕ วัน	๒ เดือน	๒ เดือน	๓ เดือน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๓	-	๕ วัน	๗ วัน	๑๐ วัน	๑๕ วัน	๒๐ วัน	๔๕ วัน	๔๕ วัน	๒ เดือน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๔	-	-	๓ วัน	๕ วัน	๗ วัน	๑๐ วัน	๑ เดือน	๑ เดือน	๔๕ วัน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๕	-	-	-	๓ วัน	๕ วัน	๗ วัน	๒๐ วัน	๒๐ วัน	๑ เดือน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๖	-	-	-	-	๓ วัน	๗ วัน	๑๕ วัน	๑๕ วัน	๑ เดือน	๓ วัน	๓ วัน
ชั้น ๗	-	-	-	-	-	๕ วัน	๑๐ วัน	๑๐ วัน	๒๐ วัน	๑ วัน	๒ วัน
ชั้น ๘	-	-	-	-	-	๓ วัน	๗ วัน	๗ วัน	๑๕ วัน	๑ วัน	๒ วัน
ชั้น ๙	-	-	-	-	-	-	๓ วัน	๓ วัน	๗ วัน	-	๑ วัน

คำอธิบาย

- กำหนดโทษในตารางนี้ คือ กำหนดที่สูงที่สุด ผู้ลงโทษจะสั่งเกินกำหนดนี้ไม่ได้ แต่ต่ำกว่านั้นได้
- ทัณฑ์กรรมที่กำหนดไว้เป็นวัน ๆ หมายความว่า ทำทัณฑ์กรรมทุก ๆ วันจนกว่าจะครบกำหนดในวันหนึ่งนั้น ผู้ที่สั่งลงโทษจะกำหนดทัณฑ์กรรมได้ไม่เกินกว่าวันละ ๖ ชั่วโมงแต่ถ้าให้อยู่เวรยามในวันหนึ่งไม่เกินกำหนดเวลาอยู่เวรยามตามปกติ ผู้ใดจะสั่งทัณฑ์กรรมให้กำหนดโดยชัดเจนว่าทัณฑ์กรรมกี่วันและวันละเท่าใด (ตารางกำหนดโทษ ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๑ ลง ๒๓ ก.ย.๗๗ หน้า ๕๘๕)

ลำดับ	ผู้ลงทะเบียน	จำข้ง		ข้ง					กัก							ทัศนกรรม		
		ผู้รับทัณฑ์		ผู้รับทัณฑ์					ผู้รับทัณฑ์							ผู้รับทัณฑ์		
		จ.ต. พ.อ.อ	พลา นจอ.	ร.อ.	ร.ต. ร.ท.	จ.ต. พ.อ.อ	น.นอ.	พลา นจอ.	น.อ.	น.ท.	น.ต.	ร.อ.	ร.ต. ร.ท.	จ.ต. พ.อ.อ	น.นอ.	พลา นจอ.	น.นอ.	พลา นจอ.
๑	รมว.กท.	๔ ด.	๖ ด.	๒ ด.	๓ ด.	๔ ด.	๔ ด.	๕ ด.	๑๕ ว.	๒๐ ว.	๑ ด.	๔๕ ว.	๒ ด.	๓ ด.	๓ ด.	๔ ด.	๓ ว.	๓ ว.
๒	แม่ทัพ พล.อ.ท.ขึ้นไป	๓ ด.	๕ ด.	๑ ด.	๒ ด.	๓ ด.	๓ ด.	๔ ด.	๗ ว.	๑๕ ว.	๒๐ ว.	๑ ด.	๔๕ ว.	๒ ด.	๒ ด.	๓ ด.	๓ ว.	๓ ว.
๓	ผบ.พล.บ. (พล.อ.ต.)	๔๕ ว.	๓ ด.	๑๕ ว.	๑ ด.	๒ ด.	๒ ด.	๓ ด.	-	๗ ว.	๑๐ ว.	๑๕ ว.	๒๐ ว.	๔๕ ว.	๔๕ ว.	๒ ด.	๓ ว.	๓ ว.
๔	ผบ.กองบิน (น.อ.-น.อ. พิเศษ)	๑ ด.	๒ ด.	๗ ว.	๑๕ ว.	๑ ด.	๑ ด.	๒ ด.	-	๓ ว.	๕ ว.	๗ ว.	๑๐ ว.	๑ ด.	๑ ด.	๔๕ ว.	๓ ว.	๓ ว.
๕	ผบ.ฝูงบิน (น.ท.)	๑๕ว.	๑ ด.	-	๗ ว.	๑๕ ว.	๑๕ ว.	๑ ด.	-	-	-	๓ ว.	๗ ว.	๑๕ ว.	๑๕ ว.	๑ ด.	๓ ว.	๓ ว.
๖	ผบ.หมวดบิน ชั้น ๑ (น.ต.)	๗ ว.	๑๕ ว.	-	๓ ว.	๑๐ ว.	๑๐ ว.	๒๐ ว.	-	-	-	-	๖ ว.	๑๐ ว.	๑๐ ว.	๒๐ ว.	๑ ว.	๒ ว.
๗	ผบ.หมวดบิน ชั้น ๒ (ร.อ.)	-	-	-	-	๗ ว.	๗ ว.	๑๕ ว.	-	-	-	-	๓ ว.	๗ ว.	๗ ว.	๑๕ ว.	๑ ว.	๒ ว.
๘	ผบ.หมวดบิน ชั้น ๓ และ ร.ต. - ร.ท.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๓ ว.	๓ ว.	๗ ว.	-	๑ ว.

- หมายเหตุ**
๑. เดือน ใช้อักษรย่อ ด.
 ๒. วัน ใช้อักษรย่อ ว.
 ๓. ผู้ลงทะเบียนกล่าวเฉพาะยศทหารอากาศเท่านั้น

ผู้ลงทะเบียนหรือผู้รับทัณฑ์ ถ้าตำแหน่งไม่ตรงตามความในมาตรา ๑๐ แห่งหมวดนี้แล้ว ให้ถือตามที่ได้เทียบตำแหน่งไว้ในข้อบังคับสำหรับทหาร กำหนดอำนาจลงทัณฑ์ตามที่ตราไว้ ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ สั่งลงทัณฑ์เต็มที่ได้สถานใดสถานหนึ่งแต่สถานเดียว ถ้าสั่งลงทัณฑ์ทั้งสองสถานพร้อมกัน ต้องกำหนดทัณฑ์ไว้เพียงกึ่งหนึ่งของอัตราในสถานนั้น ๆ ห้ามมิให้ลงทัณฑ์ คราวเดียวมากกว่าสองสถาน

การพิจารณาลงโทษ

ก่อนที่ผู้มีอำนาจลงโทษจะลงโทษครั้งคราวใดก็ดี ให้พิจารณาให้ถ่วงถ่วงแน่นอนว่าผู้ที่จะต้องรับโทษนั้นมีความผิดจริงแล้ว จึงสั่งลงโทษนั้น ต้องระวังอย่าให้เป็นการลงโทษไปโดยโศสจริตหรือลงโทษแก่ผู้ที่ไม่มีความผิดโดยชัดเจนนั้นเป็นอันขาด ต้องพิจารณาความผิดโดยชัดเจนและต้องชี้แจงให้ผู้นั้นทราบว่าการกระทำผิดในข้อใด เพราะเหตุใด แล้วจึงลงโทษ

ถ้าผู้มีอำนาจบังคับบัญชาได้ลงโทษข้าราชการชั้นสัญญาบัตร ต้องส่งรายงานการลงโทษนั้นเสนอตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เมื่อผู้มีอำนาจบังคับบัญชาได้ทราบว่า ผู้ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาของตนมีความผิดจนปรากฏแน่นอนแล้วแต่ความผิดนั้นควรรับโทษที่เหนืออำนาจจะสั่งกระทำได้ ก็ให้รายงานชี้แจงความผิดนั้นทั้งออกความเห็นว่าการลงโทษเพียงใด เสนอตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจลงโทษได้พอกับความผิดเพื่อขอให้ผู้นั้นสั่งการต่อไป

ถ้าเป็นความผิดซึ่งมีวิธีวางอัตรากำหนดโทษไว้โดยแน่นอนแล้ว เช่น ฐานขาดหนีราชการทหาร เป็นต้น หากกำหนดโทษนั้นเหนืออำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งลงโทษได้ก็ให้นำเสนอเพียงชั้นที่กล่าวต่อไปนี้

(๑) ฝ่ายทหารบก ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งชั้นผู้บังคับการกรมหรือชั้นผู้บังคับกองพันที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้มีอำนาจบังคับบัญชาชั้นผู้บังคับการกรม

(๒) ฝ่ายทหารเรือ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งผู้บังคับหมวดเรือหรือชั้นผู้บังคับกองพันที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้มีอำนาจบังคับบัญชาชั้นผู้บังคับหมวดเรือ

(๓) ฝ่ายทหารอากาศ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งชั้นผู้บังคับการกองบิน

แม้ว่ากำหนดโทษนั้นจะเหนืออำนาจก็ดี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นที่กล่าวมานี้มีอำนาจลงโทษได้ทีเดียว ไม่ต้องนำเสนอตามลำดับชั้นต่อไปอีก

นายทหารที่เป็นหัวหน้าทำการควบคุมทหารไปโดยลำพัง ให้มีอำนาจที่จะสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้อำนาจในระหว่างเวลาที่ควบคุมอยู่นั้นเสมอผู้มีอำนาจเหนือจากตำแหน่งของตนขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งได้ เว้นแต่นายทหารซึ่งมีอำนาจเป็นผู้ลงโทษชั้น ๒ ขึ้นไป จึงไม่ต้องเพิ่ม

การเพิ่มทัณฑ์หรือลดทัณฑ์

ถ้าผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ได้ส่งลงทัณฑ์ผู้กระทำผิดในฐานขังแล้ว และผู้รับทัณฑ์ขังนั้นกระทำผิดซ้ำอีกผู้มีอำนาจลงทัณฑ์จะสั่งเพิ่มทัณฑ์ก็ให้พิจารณาตุ่กำหนดทัณฑ์ที่ได้สั่งไว้แต่เดิมนั้นก่อน ห้ามมิให้กำหนดเวลาให้ผู้ต้องถูกขัง ทั้งกำหนดเดิมและกำหนดที่เพิ่มใหม่รวมกันเกินกว่ากำหนดอำนาจของผู้ส่งลงทัณฑ์นั้นเป็นอันขาด หากผู้กระทำผิดนั้นควรรับทัณฑ์เกินกว่ากำหนดอำนาจของผู้ที่จะส่งลงทัณฑ์นั้นแล้วก็ให้รายงานชี้แจงความผิดนั้น ทั้งออกความเห็นว่าจะลงทัณฑ์เพียงใด เสนอตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ได้พอกับความผิด เพื่อขอให้ผู้นั้นสั่งการต่อไป

นับตั้งแต่วันที่ปรากฏหลักฐานแห่งความผิดของผู้กระทำผิด ซึ่งจะต้องรับทัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยแน่นอนแล้ว ถ้าผู้มีอำนาจลงทัณฑ์มิได้จัดการที่จะให้ผู้นั้นได้รับทัณฑ์ภายในกำหนดสามเดือน เป็นอันนับว่าล่วงเลยเวลาที่จะลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้เสียแล้วจะส่งลงทัณฑ์โดยอำนาจตนเองมิได้เว้นเสียแต่ผู้ที่กระทำผิดนั้นขาดหนีราชการเสียแต่เมื่อครบกำหนดสามเดือน จึงมิให้นับวันที่ขาดนี้เข้าในกำหนดเวลาล่วงเลย ให้นับตั้งแต่วันที่逮ตัวผู้นั้นกลับมายังที่รับราชการ

เมื่อผู้มีอำนาจได้ส่งลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ผู้ที่ส่งลงทัณฑ์หรือผู้มีอำนาจบังคับขานี้หรือผู้ที่ส่งลงทัณฑ์นั้นมิอำนาจที่จะเพิ่มทัณฑ์ หรือลดทัณฑ์หรือยกทัณฑ์เสียก็ได้ แต่ถ้าเพิ่มทัณฑ์แล้วทัณฑ์ที่สั่งเพิ่มขึ้นนั้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิม ต้องมิให้เกินอำนาจของผู้ที่สั่งใหม่นั้น

แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ.

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการ ที่กระทำความผิดทางวินัยในกรณีต่าง ๆ ของทุกหน่วยเป็นไปด้วยความเหมาะสม และเป็นแนวทางเดียวกัน จึงให้ นขต.ทอ.ถือปฏิบัติตามแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ.ตามที่แนบ

๒. **กรณีความผิด**

๒.๑ ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ

๒.๒ ความผิดเกี่ยวกับการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งของทางราชการ หรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๒.๓ ความผิดเกี่ยวกับความประพฤติ

๒.๔ ความผิดเกี่ยวกับเวรยาม

๒.๕ ความผิดเกี่ยวกับการเคารพ

๒.๖ ความผิดเกี่ยวกับการแต่งกาย

๒.๗ ความผิดเกี่ยวกับการพนัน

๒.๘ ความผิดเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือของมึนเมา

๒.๙ ความผิดเกี่ยวกับยานพาหนะและกฎจราจร

๒.๑๐ ความผิดเกี่ยวกับอาวุธยุทโธปกรณ์

๒.๑๑ ความผิดเกี่ยวกับการร้องทุกข์

๒.๑๒ ความผิดเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

๒.๑๓ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

๒.๑๔ ความผิดกรณีอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ ๑ - ๑๓

เอกสารอ้างอิง - คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๘/๕๘ ลง ๒ ต.ค.๕๘ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์และการปฏิบัติกรณีข้าราชการสังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร

- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๖๗/๖๑ ลง ๒๗ ก.ย.๖๑ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๘/๕๘ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์และการปฏิบัติกรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร (ครั้งที่ ๑)

คำสั่งกองทัพอากาศ

(เฉพาะ)

ที่ ๔๘/๕๘

เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์และการปฏิบัติกรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร

เพื่อให้การพิจารณาลงทัณฑ์และการปฏิบัติต่อข้าราชการ สังกัด ทอ. ซึ่งกระทำผิดวินัยทหารในกรณีต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๕๐/๓๙ ลง ๓๐ ส.ค.๓๙ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ. และกำหนดแนวทางการลงทัณฑ์และการปฏิบัติกรณีข้าราชการ สังกัด ทอ. กระทำผิดวินัยทหาร ตามผนวก ก และผนวก ข แนบท้ายคำสั่งนี้

๒. การลงทัณฑ์ข้าราชการ สังกัด ทอ. ที่กระทำความผิดวินัยทหาร ให้ถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ ส่วนการกำหนดทัณฑ์ที่จะลงให้ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันตามผนวก ก และผนวก ข แนบท้ายคำสั่งนี้

๓. ข้าราชการ สังกัด ทอ. ซึ่งกระทำผิดวินัยทหารก่อนวันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ ให้พิจารณาลงทัณฑ์ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๕๐/๓๙ ลง ๓๐ ส.ค.๓๙ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ. ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๘

(ลงชื่อ) พล.อ.อ.ตรีทศ สนแจ้ง

(ตรีทศ สนแจ้ง)

ผบ.ทอ.

การแจกจ่าย - นขต.ทอ.

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) น.อ.วรวิฑูมิ ดวงเกตุ

(วรวิฑูมิ ดวงเกตุ)

ผอ.กปค.สปพ.กพ.ทอ.

๖ ต.ค.๕๘

จ.ท.หญิง ศศิธร ฯ พิมพ์/ทาน

น.ท.วินัย ฯ ตรวจ

ผนวก ก

ตารางการลงโทษและการปฏิบัติกรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร
ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๘/๕๘ ลง ๒ ต.ค.๕๘ เรื่อง กำหนดแนวทางลงโทษและการปฏิบัติ
กรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑	ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ		
	๑.๑ ปฏิบัติราชการไม่ตรงเวลาตามที่ทางราชการกำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๒ เกียจคร้านต่อการปฏิบัติราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๓ ขาดการเรียกชื่อสำรวจยอด หรือขาดการฝึกอบรมประจำสัปดาห์	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๔ ใช้หนี้เงินยืมของทางราชการไม่ตรงตามกำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๕ ดำเนินการ หรือปฏิบัติงานต่อหนังสือราชการล่าช้าหรือไม่ทันตามกำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๖ ปฏิบัติงานบกพร่อง หรือผิดพลาด เป็นเหตุให้เสียหายต่อทางราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๗ ขาดการรับ-ส่งบุคคลสำคัญหรือร่วมงานพิธีตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๘ ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการรายงานด่วน	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๙ ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๑.๑๐ ปฏิบัติงาน หรือปฏิบัติราชการบกพร่องในกรณีต่าง ๆ จนถูกส่งตัวกลับ	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๑.๑๑ ละทิ้งหน้าที่ราชการ (เฉพาะที่เกี่ยวกับวินัยทหาร) หมายถึง - มาปฏิบัติราชการแล้วต่อมาละทิ้งไป โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๑.๑๒ ขาดราชการ (หมายถึง การขาดจากหน้าที่ราชการ คือ - ขาดราชการ ไม่ถึง ๒๔ ชม.ต่อหน้าราชศัตรู หรือขาดไม่ถึง ๓ วันในเวลาไม่ปกติ หรือขาดโดยมิได้ รับอนุญาตหรือเมื่อพ้นกำหนดอนุญาตในเวลาปกติยังไม่ถึง ๑๕ วัน - ไม่มาปฏิบัติราชการ หรือมาลงชื่อ ในสมุดปฏิบัติราชการแล้วแต่ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ)	- ในเวลาปกติชังเท่าจำนวนวันที่ขาดราชการ - ในเวลาประกาศกฎอัยการศึกชังไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๑.๑๓ ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบหรือ คำสั่งของทางราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
๒	<u>ความผิดเกี่ยวกับการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งของทางราชการ หรือคำสั่งของ ผู้บังคับบัญชา</u>		
	๒.๑ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการพักอาศัย	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๒ รายงานขอบ้านพักอาศัยทอ.โดยกรอกข้อมูล ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงโดยเจตนาให้ได้มาซึ่งสิทธิในการ พักอาศัย	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๓ รายงานการต้องคดีให้ผู้บังคับบัญชาทราบล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามระเบียบ คำสั่ง หรือแบบธรรมเนียม ที่กำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๔ ไม่รายงานการต้องคดีให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ตามระเบียบ คำสั่ง หรือแบบธรรมเนียมที่กำหนด โดยมีเจตนาปกปิด	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๕ ไม่รายงานขอแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ตรวจสอบ ประวัติหรือแฟ้มหลักฐานข้อมูลกำลังพล หรือไม่เข้ารับ การตรวจร่างกายประจำปี ตามที่ทางราชการกำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๖ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงประวัติรับราชการ หรือแฟ้มหลักฐานข้อมูลกำลังพล โดยไม่ได้รับอนุญาต และก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๒.๗ ขัดขืนการจับกุมของ จนท.สท.ทอ. (เฉพาะที่เกี่ยวกับวินัยทหาร)	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๒.๘ เจตนาฝ่าฝืนระเบียบหรือคำสั่งเข้าไปในเขต หรือพื้นที่หวงห้าม	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๙ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา (เฉพาะที่เกี่ยวกับวินัยทหาร)	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๒.๑๐ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายต่อทางราชการ (เฉพาะที่เกี่ยวกับวินัยทหาร)	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๒.๑๑ ถูกกักบริเวณแล้วหนี	- ชัง ๒ เท่าของจำนวนวันที่กักยังไม่ครบ - กรณีกลับมาระหว่างที่ยังไม่พ้นกำหนดโทษกัก ให้เปลี่ยนโทษกักที่ยังเหลือเป็นโทษชัง ๒ เท่า โดยไม่ต้องกักต่อ	
๓	<u>ความผิดเกี่ยวกับความประพฤติ</u>		
	๓.๑ ออกนอกกรมกองในเวลาราชการโดยไม่ได้รับ อนุญาต	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๒ ลาไม่ถูกต้องตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๓ ใช้กริยาวาจาไม่สุภาพต่อเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติ ราชการตามหน้าที่หรือเป็นเจ้าหน้าที่ใช้กริยาวาจา ไม่สุภาพต่อผู้อื่น	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๔ แสดงกริยาหรือใช้วาจาไม่สุภาพ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มียศสูงกว่า	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๓.๕ ไม่ปฏิบัติตามสัญญากับผู้อื่นเป็นเหตุให้เสื่อมเสียชื่อเสียงถึง ทอ.	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๖ กล่าวเท็จหรือหลอกลวงผู้บังคับบัญชา	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๗ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้วยภาพถ่าย เอกสาร หรือด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการให้ข่าวและบริการข่าวสารของทางราชการ
	๓.๘ หลอกลวงทรัพย์สินผู้อื่นเป็นเหตุให้เสื่อมเสียชื่อเสียงถึง ทอ.	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๓.๙ ประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือก่อความไม่สงบขึ้นในหมู่คณะ	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๓.๑๐ ก่อการทะเลาะวิวาท	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๓.๑๑ เกี่ยวข้องกับการแอบอ้างหรือหลอกลวงผู้อื่นเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น ในการช่วยเหลือบุคคลเข้าศึกษาในสถานศึกษาหรือเข้ารับราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ของ ทอ.	- ให้แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าผลการสอบสวนปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่ากระทำผิด หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีส่วนร่วมในการกระทำผิด ให้พิจารณาปลดออกจากราชการโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ	- อนุมัติ ผบ.ทอ. เมื่อ ๒๕ มิ.ย.๕๘ ท้ายหนังสือ กพ. ทอ.ลับ ที่ กท ๐๖๐๔.๓/๑๓๘๘ ลง ๒๒ มิ.ย. ๕๘
	๓.๑๒ ประพฤติตนส่อไปในทางเป็นผู้ค้ำมนุษย์หรือร่วมกับบุคคลอื่นประพฤติตนส่อไปในทางเป็นผู้ค้ำมนุษย์	- กรณีปรากฏการกระทำดังกล่าว หรือถูกกล่าวหาร้องเรียน ให้แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าผลการสอบสวนปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่ากระทำผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำผิด ให้พิจารณาลงทัณฑ์ชังไม่เกิน ๓๐ วัน และ/หรือพิจารณาปลดออกจากราชการ - กรณีมีการฟ้องร้องต่อศาลให้แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าผลการสอบสวนปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่ากระทำผิด หรือมีส่วนร่วมในการกระทำผิด ให้พิจารณาลงทัณฑ์ชังไม่เกิน ๓๐ วัน และเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิด ให้พิจารณาปลดออกจากราชการ	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๓.๑๓ ประพฤติตนไม่เหมาะสมในทางชู้สาว	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๓.๑๔ เป็นชู้กับข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการ ทอ.หรือภริยาข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการ ทอ. - มีชู้กับข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการ ทอ.หรือสามีข้าราชการ ลูกจ้าง หรือพนักงานราชการ ทอ.	- ให้แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าผลการสอบสวนปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่าเป็นชู้หรือมีชู้ ให้พิจารณาปลดออกจากราชการโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ หากผลการสอบสวนไม่ชัดเจนแต่เชื่อได้ว่ามีมลทินหรือมัวหมอง ให้พิจารณาปลดออกจากราชการโดยมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ	- เป็นชู้หรือมีชู้ หมายถึง ชายหญิงมีเพศสัมพันธ์กันโดยความสมัครใจยินยอมของหญิง ในขณะที่หญิงมีสามีที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว
	๓.๑๕ เป็นชู้หรือมีชู้กับบุคคลภายนอก	- ให้แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าผลการสอบสวนปรากฏเป็นที่ชัดเจนว่าเป็นชู้หรือมีชู้ ให้พิจารณาลงโทษชังไม่เกิน ๓๐ วัน - กรณีมีการฟ้องร้องต่อศาลให้งดการลงโทษ และเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นชู้หรือมีชู้ ให้ปลดออกจากราชการ โดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ	
๔	ความผิดเกี่ยวกับเวรยาม		
	๔.๑ อยู่เวรยาม หรือเวรเตรียมพร้อมแทนกันหรือแลกเปลี่ยนเวรยาม หรือเวรเตรียมพร้อม โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๔.๒ ปฏิบัติหน้าที่เวร แล้วไม่ดำเนินการต่อหนังสือราชการที่มีความเร่งด่วนหรือนำเรียนผู้บังคับบัญชาให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๔.๓- บกพร่อง หรือละเลยหน้าที่เวรยาม (หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่เวรยามไม่ถูกต้องตามระเบียบแบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือมาปฏิบัติหน้าที่เวรยามแต่ไม่สนใจในหน้าที่เวรยาม)	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๔.๔ หลับขณะอยู่เวรยาม	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	- ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ให้ปฏิบัติตาม ปอ.ทหาร มาตรา ๘
	๔.๕ รับเวรยามไม่ตรงเวลาที่กำหนด	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๔.๖ ละทิ้งหน้าที่เวรยาม (หมายถึง - มาปฏิบัติหน้าที่เวรยามแล้วต่อมาละทิ้งไป - ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เวรยาม แล้วละทิ้งจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย)	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	- ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ให้ปฏิบัติตาม ปอ.ทหาร มาตรา ๘

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๔.๗ ขาดเวรยาม (หมายถึง - ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เวรยาม - ได้รับคำสั่งปฏิบัติหน้าที่เวรยาม แล้วไม่มาปฏิบัติหน้าที่)	ครั้งที่ ๑ ชั่งไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชั่งอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชั่งอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๔.๘ บกพร่อง ละทิ้ง ละเลยหรือขาดเวรเตรียมพร้อม	ครั้งที่ ๑ ชั่งไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชั่งอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชั่งอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๔.๙ ดื่มสุราหรือของมึนเมาขณะอยู่เวรยามหรือ เวรเตรียมพร้อม	ครั้งที่ ๑ ชั่งไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชั่งอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชั่งอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๔.๑๐ อยู่เวรยามหรือเวรรักษาการณ์แล้วละทิ้ง อาวุธปืน	ครั้งที่ ๑ ชั่งไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชั่งอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชั่งอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
๕	<u>ความผิดเกี่ยวกับการเคารพ</u>		
	๕.๑ ทำความเคารพไม่ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมทหาร	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๕.๒ ไม่ทำความเคารพต่อผู้มียศสูงกว่า หรือผู้บังคับบัญชา เหนือตน	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชั่งไม่เกิน ๗ วัน	
๖	<u>ความผิดเกี่ยวกับการแต่งกาย</u>		
	๖.๑ ไม่แต่งเครื่องแบบในขณะปฏิบัติราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๖.๒ แต่งเครื่องแบบไม่ถูกต้องหรือไม่เรียบร้อย	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๖.๓ แต่งเครื่องแบบไม่พกบัตรประจำตัวข้าราชการ กลาโหม	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
	๖.๔ แต่งเครื่องแบบโดยใช้เครื่องประดับ หรือ ส่วนประกอบของเครื่องแบบไม่เป็นไปตามที่ทางราชการ กำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๖.๕ ไม่สวมหมวกขณะแต่งเครื่องแบบ (ยกเว้น เมื่อเข้าไปในพระที่นั่ง, สถานที่จัดงาน ที่กำหนดไม่ต้องสวมหมวก, ศาสนสถาน, ที่ทำการ, เคหะสถานหรือถอดเพื่อไหว้พระ)	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๖.๖ ไว้ทรงผมไม่เป็นไปตามรูปแบบที่ทางราชการกำหนด หรือทำสีผมไม่เป็นสีธรรมชาติ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
๗	<u>ความผิดเกี่ยวกับการพนัน</u>		
	๗.๑ ดูผู้อื่นมั่วสุ่มกันเพื่อจะเล่นการพนัน	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๗.๒ ไม่ห้ามปรามเมื่อทราบว่ามีผู้บังคับบัญชา มั่วสุ่มกันเพื่อจะเล่นการพนันในสถานที่ราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๗.๓ มั่วสุ่มกันเพื่อจะเล่นการพนัน	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๗.๔ สนับสนุนเพื่อจะจัดให้มีการเล่นการพนัน	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
๘	<u>ความผิดเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือของมึนเมา</u>		
	๘.๑ ดื่มสุราหรือของมึนเมาในสถานที่ราชการ หรือในเวลาราชการเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ระดับผู้บังคับการกองบินขึ้นไป	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๘.๒ เมาสุราหรือของมึนเมาในสถานที่ราชการ หรือในเวลาราชการ	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๘.๓ ดื่มสุราหรือของมึนเมาในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๘.๔ เมาสุราหรือของมึนเมา เป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายต่อบุคคล,ทรัพย์สิน หรือเสื่อมเสียชื่อเสียง ของ ทอ.	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
๙	<u>ความผิดเกี่ยวกับยานพาหนะและกฎจราจร</u>		
	๙.๑ เป็นพลขับรถ แล้วขับซึ่รถยนต์ของทางราชการออกจากเส้นทาง	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	
	๙.๒ ขับซึ่ยานพาหนะของทางราชการโดยประมาท	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	- ถ้าหากเป็นความผิดในทางอาญาให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีทุกราย
	๙.๓ ขับซึ่ยานพาหนะผิดกฎจราจรในเขตพื้นที่ ทอ.	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังไม่เกิน ๗ วัน	- ถ้าหากเป็นความผิดในทางอาญาให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีทุกราย
	๙.๔ ไม่สวมหมวกกันกระแทกขณะขับซึ่หรือซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ในเขตพื้นที่ ทอ.	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๙.๕ เป็นเจ้าหน้าที่ไม่ดูแลและรักษายานพาหนะที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	- ถ้าหากเป็นความผิดในทางอาญาให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีทุกราย
	๙.๖ บกพร่องต่อหน้าที่การควบคุมรถหรือยานพาหนะของทางราชการ	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๙.๗ พลขับรถยินยอมให้ผู้ที่ไม่มียานพาหนะของทางราชการขับรถยนต์แทนตน	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๙.๘ ขับซึ่ยานพาหนะของทางราชการโดยไม่มีหน้าที่ขับซึ่	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	- ถ้าหากเป็นความผิดในทางอาญาให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีทุกราย
	๙.๙ เป็นพลขับรถนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ ให้พิจารณาปลดออกจากราชการ	
	๙.๑๐ เป็นพลขับรถดื่มสุราหรือของมึนเมาแล้วขับซึ่ยานพาหนะของทางราชการ	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ ให้พิจารณาปลดออกจากราชการ	

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๐	<u>ความผิดเกี่ยวกับอาวุธยุทธโศปกรณ์</u>		
	๑๐.๑ ทำอาวุธที่อยู่ในความรับผิดชอบชำรุด ทรุดโทรมหรือสูญหาย	- ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับทหารว่าด้วย วินัยการรักษาอาวุธและเครื่องยุทธโศปกรณ์	
	๑๐.๒ ทำอาวุธปืนสั้นโดยประมาท	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	
	๑๐.๓ นำอาวุธของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่ต่ำกว่า ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๑๐.๔ นำเชื้อเพลิงอากาศยานของทางราชการไปใช้โดย ไม่ได้รับอนุญาต	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังไม่ต่ำกว่า ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
	๑๐.๕ ยิงปืนในเขตพื้นที่ ทอ.โดยไม่มีเหตุผล อันสมควร	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน	
๑๑	<u>ความผิดเกี่ยวกับการร้องทุกข์</u>		
	๑๑.๑ ร้องทุกข์ผิดระเบียบที่ทางราชการกำหนด	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	
	๑๑.๒ ร้องทุกข์เป็นความเท็จ	ครั้งที่ ๑ ชังไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๒ ชังอย่างต่ำ ๘ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน ครั้งที่ ๓ ชังอย่างต่ำ ๑๖ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน ครั้งที่ ๔ ให้พิจารณาปลดออกจากราชการ	
๑๒	<u>ความผิดเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ</u>		
	๑๒.๑ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ใช้เครื่องมือสื่อสาร หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร	ครั้งที่ ๑ ภาคทัณฑ์ ครั้งที่ ๒ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน	- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วย การให้ข่าวและ บริการข่าวสารของ ทางราชการ
	๑๒.๒ นำข้อมูล หรือภาพถ่ายที่ไม่เหมาะสมหรือ เป็นเท็จ เผยแพร่ หรือส่งต่อผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อันอาจเกิดความเสียหายต่อ ทอ.หรือผู้อื่น	ครั้งที่ ๑ กักไม่เกิน ๓ วัน ครั้งที่ ๒ กักอย่างต่ำ ๔ วัน แต่ไม่เกิน ๗ วัน ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ชังอย่างต่ำ ๗ วัน แต่ไม่เกิน ๑๕ วัน	- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วย การให้ข่าวและ บริการข่าวสารของ ทางราชการ

ลำดับ	กรณีความผิด	การลงโทษ/การปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑๓	<u>ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด</u> (เฉพาะที่เกี่ยวกับวินัยทหาร)		
	<p>๑๓.๑ เสพยาเสพติด หรือเสพและมียาเสพติดไว้ในครอบครอง (ตามลักษณะ ชนิด ประเภท และปริมาณที่กำหนดตามบัญชีท้ายประกาศ คสช.ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ ลง ๒๑ ก.ค.๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้สงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู) โดยไม่ได้ตกเป็นผู้ต้องหาในฐานะความผิดดังกล่าว และไม่เป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในฐานะความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกหรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล และไม่มีพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมัครใจหรือยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู หรือ - ถูกเจ้าหน้าที่ ป.ป.ส.หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ตรวจพบสารเสพติดในปัสสาวะ โดยผลการตรวจพิสูจน์พบว่า เป็นสารเสพติดจริง และผู้นั้นยินยอมเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู 	<ul style="list-style-type: none"> - ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ไม่พิจารณาลงโทษ - ไม่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด หรือผ่านการบำบัดฟื้นฟูแล้ว กลับไปเสพยาเสพติดอีก ให้ถือว่าเป็นการประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง และให้พิจารณาปลดออกจากราชการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ผู้บังคับบัญชา ส่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการหรือเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส.หรือเจ้าหน้าที่อื่น ที่เกี่ยวข้องส่งเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการ กำหนดแล้วแต่กรณี
	๑๓.๒ กระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดกรณีอื่นนอกจากที่ระบุไว้ตามข้อ ๑๓.๑	- ให้ดำเนินการตามกฎหมาย	
	๑๓.๓ ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตามความหมายของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม	- ให้พิจารณาโทษตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๖ ต.ค.๕๒ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงโทษข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัด ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	
๑๔	<u>ความผิดกรณีอื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ ๑ – ๑๓</u>	- ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๕๗๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	

ผนวก ข

แนวทางการปฏิบัติกรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร

(ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๘/๕๘ ลง ๒ ต.ค.๕๘ เรื่อง กำหนดแนวทางลงทัณฑ์และการปฏิบัติ

กรณีข้าราชการ สังกัด ทอ.กระทำผิดวินัยทหาร)

๑. กรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ปรากฏความผิดที่ชัดเจนเมื่อข้าราชการในสังกัดกระทำผิดวินัยทหาร

๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน

๑.๒ ให้คณะกรรมการฯ ตามข้อ ๑.๑ ดำเนินการสอบสวนพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยทหารและการลงทัณฑ์ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประธานกรรมการฯ ได้รับทราบการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการสอบสวนฯ ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ๓๐ วันได้ ให้คณะกรรมการฯ รายงานขอขยายระยะเวลาต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑๕ วัน หากยังไม่สามารถดำเนินการสอบสวนฯ ให้แล้วเสร็จอีก ให้คณะกรรมการฯ เสนอรายงานขอขยายระยะเวลาผ่าน หน.นชต.ทอ.เพื่อนำเรียน ผบ.ทอ.พิจารณาต่อไป

๑.๓ กรณีมีผู้กระทำผิดวินัยทหารต่างสังกัดกระทำผิดร่วมกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน และไม่เข้าหลักเกณฑ์ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการส่วนกลางสอบสวนตามคำสั่ง ทอ.ในหนังสือ ที่ กท ๐๖๐๒/๓๒๑ ลง ๒๗ ต.ค.๓๘ ให้คณะกรรมการฯ ที่ได้รับแต่งตั้งติดต่อกับหน่วยงานต้นสังกัดของผู้กระทำผิดวินัยทหารต่างสังกัด เพื่อให้การพิจารณาลงทัณฑ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒. ก่อนการลงทัณฑ์ข้าราชการสังกัด ทอ.ซึ่งกระทำผิดวินัยทหาร ให้ผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการฯ เสนอรายงานการกระทำผิดและการพิจารณาลงทัณฑ์ส่งให้ นธน.ของหน่วยตรวจสอบความถูกต้องก่อนสั่งลงทัณฑ์ หากหน่วยใดไม่มี นธน.ให้เสนอรายงานฯ ดังกล่าวให้ สธน.ทอ.เพื่อตรวจสอบความถูกต้องก่อนสั่งลงทัณฑ์ต่อไป

๓. ทัณฑ์ที่กำหนดไว้ในผนวก ก ท้ายคำสั่งนี้ ใช้เป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการประจำการสังกัด ทอ.ทั้งนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวน กรณีนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศใดที่ไม่อยู่ในเกณฑ์การรับทัณฑ์ซึ่งได้ ให้เปลี่ยนเป็นกัก จำนวน ๒ เท่าของทัณฑ์ซึ่ง

๔. กรณีความผิดบางข้อที่กำหนดไว้ในผนวก ก ท้ายคำสั่งนี้ ซึ่งเป็นเหตุให้เสียหายต่อทางราชการอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาลงทัณฑ์มากกว่าที่กำหนดไว้ในตารางการลงทัณฑ์ฯ นี้ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอำนาจของผู้สั่งลงทัณฑ์ และต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

๔.๑ การลงทัณฑ์ครั้งที่ ๒ ต้องมากกว่าทัณฑ์ที่ได้ลงไปแล้วในครั้งที่ ๑

๔.๒ การลงทัณฑ์ครั้งที่ ๓ และครั้งต่อ ๆ ไป ต้องมากกว่าทัณฑ์ที่ได้ลงไปแล้วในครั้งที่ ๒

๕. การนับครั้งการลงทัณฑ์ในกรณีความผิดเดียวกัน ให้นับต่อเนื่องกันตลอดไป (มิใช่เริ่มนับครั้งที่ ๑ ใหม่เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณหนึ่ง)

๖. วิธีปฏิบัติในการลงทัณฑ์กรณีที่มีได้กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๕๗๖ ให้ปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมที่ กห.กำหนด และหากไม่มีแบบธรรมเนียมที่ กห.กำหนดไว้ในเรื่องนั้น ให้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายทั่วไปที่ใกล้เคียงมาใช้บังคับ

๗. การกำหนดทัณฑ์ตามตารางการลงทัณฑ์ฯ ในผนวก ก เป็นการใช้อุบายพิจารณาตัดสินทัณฑ์ที่เหมาะสมของผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ ทอ.ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๕๗๖ มาตรา ๒๐ ผู้บังคับบัญชาระดับรองจะใช้อุบายพิจารณาตัดสินทัณฑ์ให้แตกต่างไปจากที่ได้กำหนดไว้แล้วไม่ได้

แนวทางการลงโทษข้าราชการ ลูกจ้างประจำ สังกัด ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การพิจารณาลงโทษข้าราชการ และลูกจ้างประจำที่กระทำผิดทางวินัยกรณีเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวเดียวกัน จึงให้ นขต.ทอ.ถือปฏิบัติตามแนวทางการลงโทษ ที่แนบ

๒. แนวทางการลงโทษ

๒.๑ ข้าราชการ ทอ.

๒.๒ ลูกจ้างประจำ

๓. แนวทางปฏิบัติ

๓.๑ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของราชการ ส่วนกลางราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

๓.๒ การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เว้นแต่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นการกระทำกับบุคคลซึ่งเป็นสามีหรือภรรยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น) คือ

๓.๒.๑ สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๒.๒ จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๒.๓ รับเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๒.๔ คบค้าสมาคมเป็นอาจิมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓.๒.๕ เป็นผู้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยใช้หลักทรัพย์หรือสถานะการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในชั้นพนักงานสอบสวนพนักงาน อัยการ หรือศาล ในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในข้อหาผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือในข้อหา มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

๔. มาตรการทางการบริหารดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ย้ายผู้นั้นออกนอกเขตพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีหน้าที่ปฏิบัติราชการ หรือย้ายประจำหน่วย

๔.๒ นำพฤติกรรมนั้นมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งการเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนยศ หรือระดับ รวมตลอดถึงการพิจารณาความดี ความชอบ ประจำปี

๔.๓ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรง หรือที่ทำความเสียหายต่อกองทัพอากาศเป็นส่วนรวม ก็ให้ปลดออกจากราชการได้

๕. นายทหารสัญญาบัตรที่มียศไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะรับทัณฑ์ชั่งได้ ให้เปลี่ยนเป็นกัก จำนวน ๒ เท่าของทัณฑ์ชั่ง

๖. นายทหารสัญญาบัตรที่มียศไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะเป็นผู้รับทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๕๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์โดยใช้มาตรการบริหาร ตามที่เห็นสมควร

๗. ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทันทีเมื่อ

๗.๑ ได้รับแจ้งจาก เลขาธิการ ป.ป.ส.ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๗.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดถูกกล่าวหาหรือเรียน และได้ข้อยุติแล้วว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๐ ต.ค.๔๒ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัด ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

(สำเนา)

คำสั่งกองทัพอากาศ

ที่ ๑๗๐/๔๒

เรื่อง กำหนดแนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัด ทอ.
ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

เพื่อให้การพิจารณาลงทัณฑ์ข้าราชการและลูกจ้างประจำที่กระทำผิดทางวินัยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒ เป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวเดียวกัน จึงให้ นขต.ทอ.ถือปฏิบัติตามแนวทางการลงทัณฑ์ในผนวก ท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒

(ลงชื่อ) พล.อ.อ.สนั่น ท้วทิตย์

(สนั่น ท้วทิตย์)

ผบ.ทอ.

ผนวก ก

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๖ ต.ค.๕๒

แนวทางการลงทัณฑ์ข้าราชการ ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๒

ลำดับ	กรณีความผิด	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓
๑	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิต นำเข้า หรือส่งออก ยาเสพติด	ขัง ๗ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๓๐ วัน และให้ปลดออกจากราชการ	-
๒	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจำหน่ายยาเสพติด	ขัง ๓ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๗ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๑๕ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร
๓	การทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่ครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติด	กัก ๗ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๕ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๑๐ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร
๔	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท	กัก ๕ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๓ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ขัง ๗ วัน และใช้มาตรการทางการบริหาร
๕	ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปกครองบังคับบัญชาโดยตรง ละเลยไม่ดำเนินการตามข้อ ๖ ในผนวก ค ถือว่าผิดวินัย	ภาคทัณฑ์	กัก ๓ วัน	กัก ๗ วัน

ผนวก ข

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๖ ต.ค.๕๒

แนวทางการลงทัณฑ์ลูกจ้างประจำที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๒

ลำดับ	กรณีความผิด	ครั้งที่ ๑	ครั้งที่ ๒	ครั้งที่ ๓
๑	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิต นำเข้า หรือส่งออก ยาเสพติด	ตัดค่าจ้าง ร้อยละ ๑๐ เป็นเวลา ๖ เดือน	ไล่ออก	-
๒	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจำหน่ายยาเสพติด	ตัดค่าจ้าง ร้อยละ ๑๐ เป็นเวลา ๔ เดือน	ลดขั้นค่าจ้าง ๒ ขั้น และใช้มาตรการทางการบริหาร	ให้ปลดออก
๓	การทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่ครอบครองเพื่อจำหน่ายยาเสพติด	ตัดค่าจ้าง ร้อยละ ๑๐ เป็นเวลา ๓ เดือน	ลดขั้นค่าจ้าง ๑ ขั้น และใช้มาตรการทางการบริหาร	ให้ปลดออก
๔	กระทำการใด ๆ ตามข้อ ๒ ในผนวก ค กับผู้ที่มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด อันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท	ตัดค่าจ้าง ร้อยละ ๑๐ เป็นเวลา ๑ เดือน	ตัดค่าจ้าง ร้อยละ ๑๐ เป็นเวลา ๕ เดือน และใช้มาตรการทางการบริหาร	ให้ปลดออก
๕	ผู้บังคับบัญชาโดยตรง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปกครองบังคับบัญชาโดยตรง ละเลยไม่ดำเนินการตามข้อ ๖ ในผนวก ค ถือว่าผิดวินัย	ภาคทัณฑ์	กัก ๓ วัน	กัก ๗ วัน

ผนวก ค

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๖ ต.ค.๕๒

คำชี้แจง

๑. “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของราชการ ส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

๒. การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (เว้นแต่การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นการกระทำกับบุคคล ซึ่งเป็นสามีหรือภริยา บุพการี หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น) คือ

๒.๑ สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๒ จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ยานพาหนะ สถานที่ หรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์หรือให้ความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้ หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๓ รับเงินทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๔ คบค้าสมาคมเป็นอาจิมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยรู้หรือควรจะได้รู้ว่าผู้นั้นเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๒.๕ เป็นผู้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยใช้หลักทรัพย์หรือสถานะการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในชั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในข้อหาผลิต นำเข้า ส่งออกจำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติด หรือในข้อหา มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทที่ ๑ หรือประเภทที่ ๒ เกินปริมาณที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดอันเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

๓. มาตรการทางการบริหารดำเนินการดังนี้

๓.๑ ย้ายผู้นั้นออกนอกเขตพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นมีหน้าที่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงาน หรือย้ายประจำหน่วย หรือ

๓.๒ นำพฤติการณ์นั้นมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือนการเลื่อนยศ หรือระดับ รวมตลอดถึงการพิจารณาความดี ความชอบประจำปี หรือ

๓.๓ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเป็นความผิดที่ร้ายแรง หรือที่ทำความเสื่อมเสียต่อกองทัพอากาศเป็นส่วนรวมก็ให้ปลดออกจากราชการได้

๔. นายทหารสัญญาบัตรที่มียศไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะรับทัณฑ์ขังได้ ให้เปลี่ยนเป็นกัก จำนวน ๒ เท่า ของทัณฑ์ขัง

๕. นายทหารสัญญาบัตรที่มียศไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะเป็นผู้รับทัณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ ให้ผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์โดยใช้มาตรการทางการบริหาร ตามที่เห็นสมควร

๖. ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทันทีเมื่อ

๖.๑ ได้รับแจ้งจาก เลขาธิการ ป.ป.ส.ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

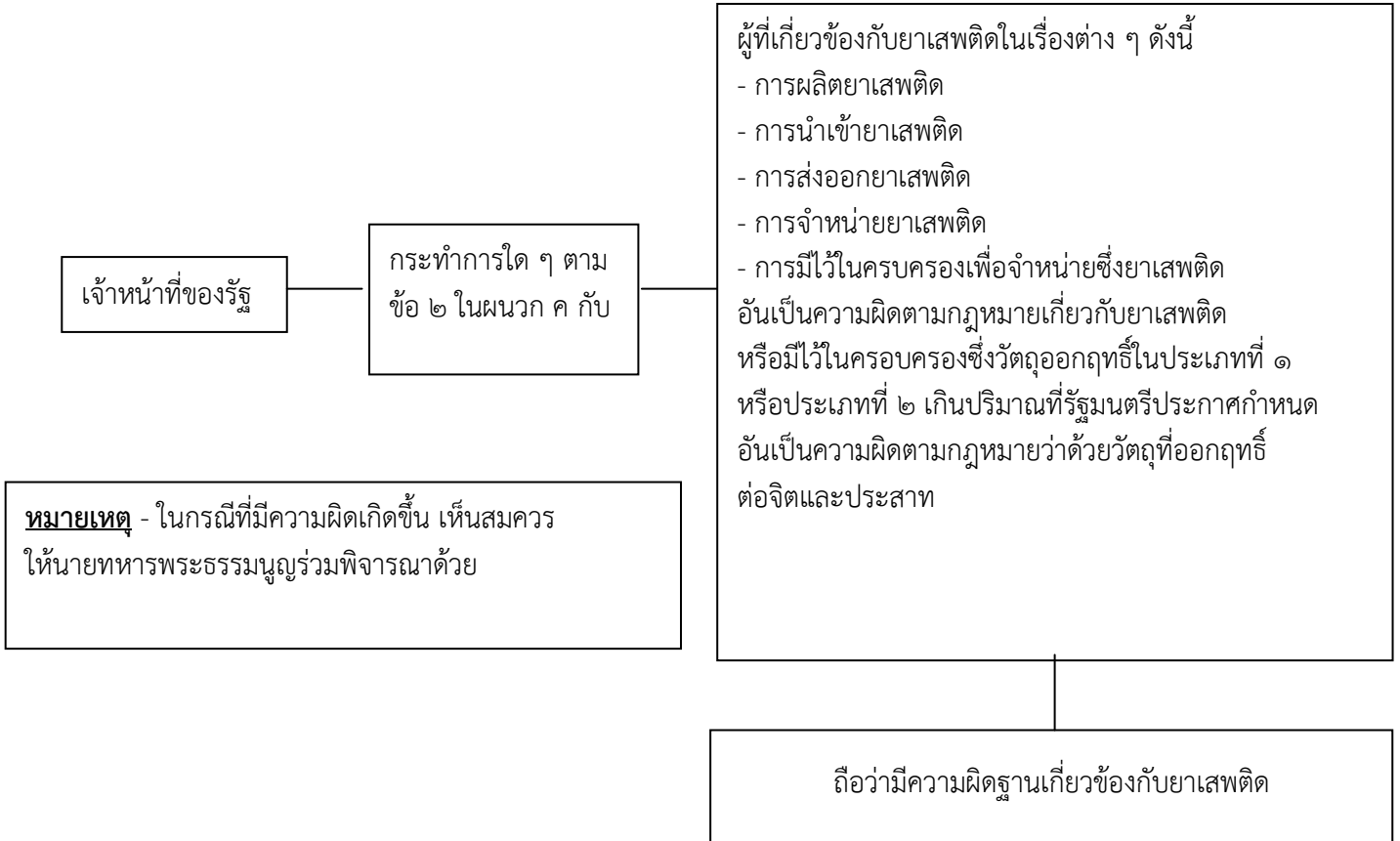
๖.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดถูกกล่าวหาว่าร้องเรียน และได้ขอยุติแล้วว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือกรณีเป็นที่สงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ผนวก ง

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๗๐/๔๒ ลง ๒๖ ต.ค.๔๒

ผังแสดงการเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของข้าราชการหรือลูกจ้างประจำ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด พ.ศ.๒๕๔๒



การร้องทุกข์

ในการที่จะรักษาวินัยทหารให้เป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอเป็นการจำเป็นที่ผู้บังคับบัญชาจักต้องมีอำนาจในการบังคับบัญชา หรือลงทัณฑ์อยู่เองเป็นธรรมดา แต่ผู้บังคับบัญชาบางคนอาจใช้อำนาจในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมซึ่งเป็นการสมควรที่จะให้ผู้บังคับบัญชามีโอกาสร้องทุกข์ได้

คำชี้แจงของทหารว่า ผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการอันไม่เป็นการยุติธรรม หรือผิดกฎหมาย หรือแบบธรรมเนียมทหารว่า ตนมิได้รับผลประโยชน์หรือสิทธิตามที่ควรจะได้รับจากราชการนั้น เรียกว่า “ร้องทุกข์”

(๑) ทหารจะต้องร้องทุกข์ได้แต่สำหรับตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้ร้องทุกข์แทนผู้อื่นเป็นอันขาดและห้ามมิให้ลงชื่อรวมกัน หรือเข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน และห้ามมิให้ประชุมกันเพื่อหารือเรื่องจะร้องทุกข์

(๒) ห้ามมิให้ร้องทุกข์ในเวลาที่ตนกำลังเข้าแถว หรือในขณะที่กำลังทำหน้าที่ราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เวลาเป็นยาม เป็นเวร และห้ามมิให้ร้องทุกข์ก่อนเวลาว่างไปแล้วยี่สิบสี่ชั่วโมงนับตั้งแต่มีเหตุจจะร้องทุกข์เกิดขึ้น

(๓) ห้ามมิให้ร้องทุกข์ว่า ผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์แรงเกินไป ถ้าหากว่าผู้บังคับบัญชานั้นมิได้ลงทัณฑ์เกินอำนาจที่จะทำได้ตามความในหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๔) ถ้าจะกล่าวโทษผู้ใดให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น จะร้องทุกข์ด้วยวาจา หรือจะเขียนเป็นหนังสือก็ได้ ถ้าผู้ร้องทุกข์มาร้องทุกข์ด้วยวาจาให้ผู้รับการร้องทุกข์จดข้อความของเรื่องที่ร้องทุกข์นั้น และให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานด้วย

ถ้าหากว่าผู้ร้องทุกข์ไม่ทราบชัดเจน ตนได้รับความเดือดร้อนเพราะผู้ใดแกล้งให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน เพื่อเสนอไปตามลำดับชั้นจนถึงที่สุด คือผู้ที่จะสั่งการไต่สวน และแก้ความเดือดร้อนนั้นได้

(๕) ถ้าเขียนความร้องทุกข์เป็นจดหมายแล้ว จดหมายนั้นต้องลงลายมือชื่อของผู้ร้องทุกข์ ในร้องทุกข์ฉบับใดไม่มีลายมือชื่อ ผู้บังคับบัญชาไม่มีหน้าที่จะต้องพิจารณา

(๖) เมื่อผู้ใดได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่ว่ามานี้แล้วและ เวลาว่างพ้นไปสิบห้าวัน ยังไม่ได้รับความชี้แจงประการใด ทั้งความเดือดร้อนก็ยังไม่ปลดเปลื้องไปให้ร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นที่สูงถัดขึ้นไปเป็นลำดับอีก และในการร้องทุกข์ครั้งนี้ให้ชี้แจงด้วยว่าได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นใดมาแล้วแต่เมื่อใด

(๗) ถ้าผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องทุกข์เมื่อใด ต้องรีบไต่สวนและจัดการแก้ไขความเดือดร้อนหรือชี้แจงให้ผู้ยื่นใบร้องทุกข์เข้าใจ จะเพิกเฉยละเลยไม่ได้เป็นอันขาด ผู้ใดเพิกเฉยนับว่ากระทำผิดต่อวินัยทหาร

(๘) ถ้าผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์ได้ชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์ทราบแล้วแต่ผู้ร้องทุกข์ยังไม่หมดความสงสัย ก็ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้และต้องชี้แจงด้วยว่าได้ร้องทุกข์นี้ต่อผู้ใดและได้รับคำชี้แจงอย่างไรแล้วด้วย

การร้องทุกข์เท็จ

ถ้าหากปรากฏชัดว่า ข้อความที่ร้องทุกข์เป็นความเท็จ หรือการร้องทุกข์นั้นกระทำไปโดยผิดระเบียบที่กล่าวมา ผู้ร้องทุกข์จะต้องมีความผิดฐานกระทำผิดต่อวินัยทหาร

คุณและโทษของการที่ทหารตั้งมั่นอยู่ในวินัยและชาตินิยม

ผลดีของการที่ทหารตั้งมั่นอยู่ในวินัย

๑. ทำให้ทหารปกครองบังคับบัญชากันได้
๒. ทำให้ทหารสามารถควบคุมกันเป็นปึกแผ่นมั่นคง
๓. ทำให้ทหารมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน
๔. ทำให้ทหารปฏิบัติหน้าที่ได้ผลดี
๕. ทำให้ทหารเข้มแข็ง สามารถจะมีอิทธิพลเป็นที่เกรงขามแก่ผู้ที่จะมารุกราน
๖. ทำให้ทหารสูงเกียรติ เป็นที่รักใคร่ไว้วางใจของประชาชน

ผลร้ายของการที่ทหารชาตินิยม

๑. ทำให้ทหารขาดความเคารพเชื่อฟัง
๒. ทำให้กองทัพกลายเป็นกองโจรได้
๓. ทำให้ทหารเสื่อมเสีย ขาดความไว้วางใจของประชาชนพลเมือง
๔. ทำให้กองทัพขาดสมรรถภาพ
๕. ทำให้ประเทศชาติเสื่อมสลายในที่สุด

การร้องทุกข์ร้องเรียน

เพื่อให้การดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและสอดคล้องกับการบริหารราชการของ ทอ.จึงได้กำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติไว้ ดังนี้

๑. นิยามศัพท์

๑.๑ **คำร้องทุกข์** หมายความว่า คำร้องทุกข์ที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ ณ ส่วนราชการ ทอ. และหมายความรวมถึงคำร้องทุกข์ที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องทุกข์เดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

๑.๒ **คำร้องเรียน** หมายความว่า การที่บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงาน ร้องขอให้ ทอ.ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่ได้รับ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบของกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการ ทอ. และให้การร้องเรียนเพิ่มเติมหรือแก้ไขด้วย

๑.๓ **คำร้อง** หมายความว่า คำร้องทุกข์ และ/หรือคำร้องเรียน ที่ผู้ร้องแจ้งความประสงค์ให้ ทอ.ดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนหรือความเสียหายที่เกิดจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบ ของกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการ ทอ.และหมายความรวมถึงเอกสารประกอบคำร้อง คำร้องทุกข์หรือคำร้องเรียนที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องทุกข์หรือคำร้องเรียนเดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

๑.๔ **วินัยทหาร** หมายความว่า การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมทหาร

๑.๕ **ทุจริตต่อหน้าที่** หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๑.๖ **ประพฤตินิยมชอบ** หมายความว่า กระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการ อันเป็นสาระที่ กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีการเลือกปฏิบัติที่ไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดกับผู้อื่นเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลยพินิจไม่ชอบ

๑.๗ **ผู้ร้อง** หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เสนอคำร้องต่อ ทอ.หรือหน่วยงานในสังกัด ทอ. และให้รวมถึงผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ดำเนินการยื่นคำร้องด้วย

๑.๘ **ผู้ถูกร้อง** หมายความว่า กำลังพล ทอ. หรือส่วนราชการ ทอ.ที่ผู้ร้องกล่าวหาว่าปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบจนเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับปัญหาความเดือดร้อน หรือความเสียหาย

๑.๙ **กำลังพล ทอ.** หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง พนักงานราชการ ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหารที่สังกัด ทอ.

๑.๑๐ **ส่วนราชการ ทอ.** หมายความว่า ส่วนราชการ ทอ.ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ ทอ., ทท. และ กท. พ.ศ.๒๕๕๒

๑.๑๑ **สืบสวน** หมายความว่า การแสวงหาข้อเท็จจริง พยาน หลักฐาน ซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเพื่อให้ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการร้องทุกข์ร้องเรียน

๑.๑๒ **สอบสวน** หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐาน และการดำเนินการอื่น ๆ ซึ่งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเพื่อพิจารณา วิเคราะห์ และสรุปผลเกี่ยวกับการร้องทุกข์ร้องเรียน

๑.๑๓ **เครือข่ายสารสนเทศด้านการร้องทุกข์ร้องเรียน** หมายความว่า การติดต่อสื่อสาร รับส่งข้อมูลผ่านสื่อที่ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายในการติดต่อ

๑.๑๔ **เจ้าหน้าที่** หมายความว่า จก.จร.ทอ. รอง จก.จร.ทอ. ข้าราชการสังกัด กองตรวจสอบเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน จร.ทอ. (กตร.จร.ทอ.) และข้าราชการอื่นที่ ผบ.ทอ.มอบหมาย

๒. **วัตถุประสงค์**

๒.๑ เพื่อแก้ไขและยุติ ปัญหา ความเดือดร้อน ความเสียหาย ที่เกิดขึ้นกับผู้ร้อง โดยมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบ หรือประพฤตินิยมไม่เหมาะสม ของกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการ ทอ.

๒.๒ เพื่อเสนอแนะวิธีการปฏิบัติแก่กำลังพล ทอ.และส่วนราชการของ ทอ. เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหา ความเดือดร้อน ความเสียหาย ซ้ำอีก

๒.๓ เพื่อมิให้มีการร้องทุกข์ร้องเรียนซ้ำในเรื่องเดิมอีก ทั้งในระดับ ทอ.หรือหน่วยงาน ระดับสูงกว่า ทอ.

๒.๔ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ เพื่อส่งเสริมนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการของ ทอ.

๓. **ขอบเขต**

๓.๑ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีสาเหตุของปัญหา ความเดือดร้อน ความเสียหาย มาจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ หรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤตินิยมชอบ หรือประพฤตินิยมไม่เหมาะสม ของกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการของ ทอ.

๓.๒ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานระดับสูงกว่า ทอ.มอบหมาย ให้ดำเนินการ

๓.๓ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ ผบ.ทอ.หรือผู้รับมอบอำนาจทำการแทน ผบ.ทอ. มอบหมายให้ดำเนินการ

๔. **ให้พิจารณายุติการดำเนินการ** สำหรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ดังต่อไปนี้

๔.๑ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีได้ปรากฏข้อเท็จจริง หรือช่องทางติดต่อกลับของผู้ร้อง และไม่มีรายละเอียดเพียงพอต่อการดำเนินการ

๔.๒ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีรายละเอียดซึ่ง จร.ทอ.พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เพียงพอ สำหรับการดำเนินการและผู้ร้องไม่ให้ความร่วมมือที่จะให้รายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อให้คำร้องมีรายละเอียด ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอต่อการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ จร.ทอ.แจ้งให้ผู้ร้องทราบ

๔.๓ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีรายละเอียด พยาน หลักฐานในคำร้องเช่นเดียวกับเรื่อง ร้องทุกข์ร้องเรียนที่ ทอ.เคยดำเนินการและยุติเรื่องเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใหม่ ที่อาจ มีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงผลการพิจารณาแต่อย่างใด

๔.๔ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีได้อยู่ในอำนาจการดำเนินการของ ทอ.หรืออยู่ใน อำนาจการดำเนินการของหน่วยงานอื่นภายนอก ทอ.

๔.๕ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนอันไม่เกี่ยวกับวินัยทหาร และอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานอื่น หรือมีการดำเนินการถึงที่สุดแล้ว เช่น ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

๔.๖ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานในสังกัด กท.ที่อยู่เหนือระดับ ทอ.โดยมีรายละเอียดคำร้องเช่นเดียวกันกับที่ได้ยื่นต่อ ทอ.และอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานนั้น

๔.๗ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ผู้ร้องได้แสดงออกถึงการไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการสืบสวน สอบสวน

๔.๘ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ผู้ร้องแจ้งความประสงค์ต่อ ทอ. หรือ จร.ทอ.หรือต่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการ ขอให้ยุติการดำเนินการภายหลังการยื่นคำร้อง

๔.๙ เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีสิ่งการของผู้บังคับบัญชาที่มีระดับสูงกว่า จร.ทอ.ให้ยุติการดำเนินการ

๕. กรณีเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนตามข้อ ๔ ปรากฏชื่อและช่องทางติดต่อกลับผู้ร้องให้ตอบกลับผู้ร้องและชี้แจงเหตุผลให้ผู้ร้องทราบสาเหตุที่ไม่สามารถดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ร้องได้หรือให้คำแนะนำต่อผู้ร้องสำหรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่มีได้อยู่ในอำนาจการดำเนินการของ ทอ.

๖. กรณีเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนตามข้อ ๔ ไม่ปรากฏชื่อจริง และช่องทางติดต่อกลับผู้ร้องให้ จร.ทอ.จัดทำบันทึกเหตุการณ์การดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนดังกล่าว ตามแบบฟอร์มที่ จร.ทอ. กำหนด แนบกับคำร้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน

๗. หาก จร.ทอ.พิจารณาแล้ว เห็นว่าเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนตามข้อ ๔ ยกเว้นเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนตามข้อ ๔.๙ อาจมีผลกระทบต่อการบริหารราชการของ ทอ.หรือหน่วยใดหน่วยงานหนึ่งของ ทอ.หรืออาจนำมาซึ่งการเสื่อมเสียเกียรติยศ ชื่อเสียง ภาพลักษณ์อันดีงามของ ทอ.อาจรับไว้พิจารณาดำเนินการ หรือส่งให้หน่วยเกี่ยวข้องดำเนินการก็ได้

๘. ให้ จร.ทอ.จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่าง จร.ทอ.และส่วนราชการในสังกัด ทอ. เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ หรือร่วมกัน เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนของ ทอ.ตามความเหมาะสม และให้สามารถเชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอก ทอ.ที่มีความรู้ความสามารถหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนเข้าร่วมประชุมด้วยก็ได้

๙. การเสนอและรับคำร้อง ประกอบด้วย

๙.๑ เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน โดยกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน และจัดให้มีแบบฟอร์มหนังสือรับคำร้องตามที่ จร.ทอ.กำหนด

๙.๒ ไปรษณีย์

๙.๓ โทรศัพท์ โดยกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน และจัดให้มีแบบฟอร์มหนังสือรับคำร้องทางโทรศัพท์ตามที่ จร.ทอ.กำหนด

๙.๔ โทรสาร โดยกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๙.๕ เครือข่ายสารสนเทศด้านการร้องทุกข์ร้องเรียน โดยกำหนดผู้ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนผ่านเครือข่ายสารสนเทศ และจัดให้มีแบบฟอร์มหนังสือรับคำร้องตามที่ จร.ทอ.กำหนด หากส่วนราชการ ทอ.มีความประสงค์ที่จะให้มีการรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนผ่าน

ระบบเครือข่ายสารสนเทศของหน่วย ให้ประสาน จร.ทอ.ก่อนดำเนินการ เพื่อให้ข้อมูลเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศของทุกส่วนราชการ ทอ.รวมกัน ณ ที่เดียวตามที่ จร.ทอ.กำหนด สามารถบริหารจัดการได้เป็นระบบ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑๐. ผู้ร้องสามารถเสนอเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่เกี่ยวกับ ทอ.ด้วยวาจา เอกสาร หรือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้มีรายละเอียดประกอบด้วย

๑๐.๑ ชื่อผู้ร้อง

๑๐.๒ ชื่อผู้ถูกร้อง

๑๐.๓ ที่อยู่ หรือหมายเลขโทรศัพท์ หรือที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถติดต่อได้ของผู้ร้อง

๑๐.๔ รายละเอียดเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๐.๕ วัตถุประสงค์ของการร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๑. กรณีส่วนราชการ ทอ.อื่น ๆ ซึ่งมีใช้ จร.ทอ.ได้รับคำร้องจากผู้ร้อง ให้ส่วนราชการ ทอ.นั้น รับผิดชอบดำเนินการ ดังนี้

๑๑.๑ การร้องทุกข์ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๑๑.๒ การร้องทุกข์ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.๒๔๗๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม หากผู้ร้องไม่ได้รับการพิจารณาดำเนินการจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามกำหนดเวลา หรือ ได้รับการพิจารณาแล้วแต่ยังไม่หมดทุกข์ เมื่อได้ร้องทุกข์ถึง ผบ.ทอ.ให้หน่วยรับเรื่องนำเรียน ผบ.ทอ.เพื่อพิจารณาสั่งการ

๑๑.๓ กรณีการร้องเรียนกำลังพลหรือหน่วยงานในสังกัด ให้หน่วยส่งสำเนาคำร้อง ให้ จร.ทอ.ทราบ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วสรุปผลการดำเนินการส่งให้ จร.ทอ.ตามกรอบเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๕ สำหรับต้นฉบับให้เก็บไว้ที่หน่วย และให้ จร.ทอ.พิจารณานำเรียนผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่กำหนด เพื่อทราบตามความเหมาะสม

๑๒. เมื่อ จร.ทอ.ได้รับคำร้อง ให้ลงทะเบียนบันทึกหลักฐานการรับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน และกำหนดชั้นความลับเอกสารเป็นชั้น “ลับ” และให้ถือว่าเป็นเอกสารของทางราชการ

๑๓. การตรวจสอบและพิจารณาคำร้อง

๑๓.๑ ให้ จร.ทอ.ตรวจสอบพิจารณาคำร้องที่ได้รับตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน ข้อ ๓ และข้อ ๔ และให้ตอบกลับผู้ร้องภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ จร.ทอ.ได้รับคำร้อง โดยทางไปรษณีย์ หรือโทรศัพท์ หรือเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้ผู้ร้องได้ทราบว่า ทอ.ได้รับคำร้องมาดำเนินการ

๑๓.๒ ให้ จร.ทอ.สามารถติดต่อประสานผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง หรือผู้เกี่ยวข้องได้โดยตรง และสามารถดำเนินการสืบสวน สอบสวน ผู้ร้อง และ/หรือ ผู้ถูกร้อง ขึ้นต้น เพื่อให้ได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคำร้องโดยครบถ้วนสมบูรณ์ และบันทึกหลักฐานการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ตามแบบฟอร์มหนังสือที่ จร.ทอ.กำหนด

๑๓.๓ กรณีเรื่องร้องทุกข์หรือเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับวินัยทหาร ให้ จร.ทอ.ส่งคำร้อง ให้แก่หน่วยต้นสังกัดของผู้ถูกร้องพิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จและสรุปผลการดำเนินการส่งให้ จร.ทอ.โดยเร็ว ภายในกำหนด ๓๐ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่หน่วยต้นสังกัดของผู้ถูกร้องได้รับคำร้องจาก จร.ทอ. หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หน่วยต้นสังกัด

ของผู้ถูกร้องประสาน จร.ทอ.ก่อนวันครบกำหนด เพื่อขยายเวลาในการดำเนินการ และให้สามารถขยายเวลาได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๔๕ วันทำการ หากหน่วยดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ จร.ทอ.รายงาน ผบ.ทอ.เพื่อพิจารณา

๑๓.๔ กรณีเรื่องร้องทุกข์หรือเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ ให้ จร.ทอ.ส่งคำร้องให้ สตท.ทอ.พิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จและสรุปผลการดำเนินการให้ จร.ทอ.ทราบโดยเร็ว ภายในกำหนด ๔๕ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่หน่วยได้รับคำร้องจาก จร.ทอ. หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หน่วยประสาน จร.ทอ.ก่อนวันครบกำหนด เพื่อขยายเวลาในการดำเนินการ และให้สามารถขยายเวลาได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๖๐ วันทำการ

๑๓.๕ กรณีเรื่องร้องทุกข์หรือเรื่องร้องเรียนซึ่งมิได้เกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ และผู้ถูกร้องเป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศ น.อ.ลงมา ให้ จร.ทอ.แต่งตั้ง คณก.สอบสวน เพื่อพิจารณาดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง

๑๓.๖ กรณีเรื่องร้องเรียนซึ่งมิได้เกี่ยวข้องกับ การทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ และผู้ถูกร้องเป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้นยศ น.อ.(รับเงินเดือนอัตรา น.อ.พิเศษ) ขึ้นไป หรือเรื่องร้องเรียนที่ จร.ทอ.พิจารณาแล้วเห็นว่า เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อส่วนราชการ ทอ.หลายหน่วย หรือมีความสลับซับซ้อน ให้ จร.ทอ.ขออนุมัติ ผบ.ทอ.แต่งตั้ง คณก.สอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาดำเนินการ

๑๓.๗ กรณีผู้ถูกร้องย้ายไปปฏิบัติราชการส่วนราชการอื่นก่อนมีการร้องเรียน แต่เป็นการร้องเรียนการปฏิบัติขณะสังกัดหน่วยงานเดิม หรือผู้ถูกร้องย้ายไปปฏิบัติราชการส่วนราชการอื่นระหว่างการดำเนินการพิจารณา สืบสวน สอบสวน เรื่องร้องเรียนให้ดำเนินการ ดังนี้

๑๓.๗.๑ กรณีย้ายไปปฏิบัติราชการส่วนราชการภายใน ทอ.ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของทั้งส่วนราชการเดิมและส่วนราชการใหม่ของผู้ถูกร้องในการให้ความร่วมมือกับ จร.ทอ.ตามที่ได้รับประสานจาก จร.ทอ.

๑๓.๗.๒ กรณีย้ายไปปฏิบัติราชการภายนอก ทอ.ให้ จร.ทอ.เป็นหน่วยสามารถประสานรายละเอียดในการปฏิบัติได้โดยตรง ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

๑๓.๘ หากผู้ร้องได้เสนอคำร้องเรื่องเดียวกันไว้กับส่วนราชการกองทัพอากาศอื่น ๆ ซึ่งมีให้ จร.ทอ.ให้ จร.ทอ.หรือคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ รับคำร้องที่ผู้ร้องได้เสนอไว้กับส่วนราชการ ทอ.นั้น มาดำเนินการในคราวเดียวกัน

๑๔. การสืบสวนและสอบสวนเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๔.๑ การดำเนินการสืบสวน สอบสวน ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และผู้เกี่ยวข้อง ให้กระทำโดยวิธีลับห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบโดยเด็ดขาด

๑๔.๒ การดำเนินการสืบสวน สอบสวน เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ผู้รับผิดชอบต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องและผู้ถูกร้องได้ชี้แจงและแสดงข้อมูล เอกสาร พยาน หลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา

๑๔.๓ ให้ จร.ทอ.หรือ คณก.ฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ สามารถติดต่อประสานกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการ ทอ.ได้โดยตรง เพื่อขอรับการสนับสนุนข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน หรือขอรับการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ร่วมดำเนินการสืบสวน สอบสวน เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๔.๔ ให้ จร.ทอ. หรือ คณก.ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ สามารถแจ้งให้ส่วนราชการ ทอ.หรือกำลังพล ทอ.ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน จัดส่งเอกสาร หรือข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการสืบสวนสอบสวน สรุป รายงานผลเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน และให้ถือเป็นความรับผิดชอบของส่วนราชการ ทอ.หรือกำลังพล ทอ.ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้รับการร้องขอโดยเร็ว ภายในกำหนด ๓๐ วันทำการ นับตั้งแต่วันที่หน่วยหรือผู้เกี่ยวข้องได้รับหนังสือแจ้งให้ดำเนินการ หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการ หากมีความจำเป็นที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ ก่อนวันครบกำหนด เพื่อขยายเวลาในการดำเนินการ และให้สามารถขยายเวลาได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ รวมทั้งสิ้น ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๑๔.๕ ในระหว่างการดำเนินการสืบสวน สอบสวน เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน หากปรากฏว่าผู้ร้องมีการยื่นคำร้องในเรื่องเดียวกันต่อส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่มีระดับสูงกว่า ทอ.ให้ จร.ทอ.หรือ คณก.ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๒๓ ยุติการดำเนินการไว้ก่อน เพื่อรอผลการพิจารณาดำเนินการของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น และแจ้งให้ผู้ร้องทราบ

๑๔.๖ หากการพิจารณาดำเนินการของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีระดับสูงกว่า ทอ.ตามข้อ ๑๔.๕ ได้ข้อยุติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้ จร.ทอ.หรือ คณก.ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ ติดต่อประสานส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าว เพื่อขอทราบผลการพิจารณา และให้ยุติการดำเนินการพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องทราบด้วย

๑๕. การสรุป รายงานผล และยุติเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๕.๑ ให้ จร.ทอ.หรือคณะกรรมการ ฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ จัดทำรายงานผลการพิจารณา สืบสวน สอบสวน เรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ข้อเสนอแนะฯเรียน ผบ.ทอ. หรือผู้รับมอบอำนาจทำการแทน ผบ.ทอ. ตามสายงานที่กำหนด และสรุปการปฏิบัติงานการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนนำเรียน ผบ.ทอ.ทุกรอบ ๖ เดือน

๑๕.๒ กรณีรายงานผลการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน มีการสั่งการของ ผบ.ทอ. หรือผู้รับมอบอำนาจทำการแทน ผบ.ทอ. ให้กำลังพลหรือส่วนราชการ ทอ.ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของ จร.ทอ.ในการแจ้งให้กำลังพลหรือส่วนราชการนั้นทราบ และติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามสั่งการโดยเร็ว

๑๕.๓ การยุติเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ให้ จร.ทอ.หรือ คณก. ฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ผบ.ทอ.ตามข้อ ๑๓.๖ แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบเอกสาร หรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารช่องทางใดช่องทางหนึ่งที่ผู้ร้องสามารถรับรู้ได้ และจัดทำหลักฐานการแจ้งผลการดำเนินการเก็บไว้ ณ จร.ทอ. กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานภายนอก ทอ.หรือบุคคลที่มีตำแหน่งสูงกว่าเจ้ากรม จร.ทอ.เป็นผู้ร้องให้ ผบ.ทอ.หรือผู้รับมอบอำนาจทำการแทน ผบ.ทอ.เป็นผู้ลงชื่อในหนังสือแจ้งผู้ร้อง

๑๕.๔ ให้ จร.ทอ.จัดเก็บข้อมูล เอกสาร หลักฐาน เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนที่ ทอ.รับมาดำเนินการจนได้ข้อยุติทั้งหมด ให้สามารถตรวจสอบได้อยู่เสมอ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๕.๕ ให้การพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน เมื่อได้พิจารณาและดำเนินการตามระเบียบนี้แล้วถือเป็นที่สุด เว้นแต่ ผบ.ทอ.จะสั่งการเป็นอย่างอื่น

๑๖. อำนาจและหน้าที่

๑๖.๑ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน ทอ.เจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

๑๖.๑.๑ ดำเนินการสืบสวนสอบสวนผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และผู้เกี่ยวข้อง ได้ทั้ง โดยวิธีลับและเปิดเผย และมีให้เปิดเผยข้อมูลรายละเอียดใด ๆ ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบโดยเด็ดขาด

๑๖.๑.๒ ติดต่อประสานกำลังพล ทอ.หรือส่วนราชการ ทอ.ได้โดยตรง เพื่อ ขอรับการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ร่วมดำเนินการสืบสวนสอบสวนเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน

๑๖.๑.๓ ติดตามการดำเนินการ ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้อง รวมทั้งให้หน่วยเกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขผลการดำเนินการของหน่วยตามข้อ ๑๓.๓ ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ก่อนนำเรียน ผบ.ทอ.

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน พ.ศ.๒๕๖๐

การสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อวางหลักเกณฑ์ในการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ เนื่องจากถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒. **หลักเกณฑ์การสั่งให้ทหารประจำการพักราชการ**

ถูกฟ้องเป็นจำเลยหรือตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา ที่มีโทษความผิดหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือมีกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกสอบสวนเพื่อลงโทษสถานหนักให้หัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการไม่น้อยกว่า ๕ คน ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงและร่วมกันพิจารณา หากเห็นว่าถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้เสนอสั่งพักราชการต่อไป

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้ต้องคดีหรือผู้ถูกกล่าวหา รายงานหัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดผ่านกำลังพลของหน่วยภายใน ๕ วันทำการ นับแต่วันที่ทราบการต้องคดีหรือถูกกล่าวหา เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง หากการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ ให้ขอขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑๕ วัน หากยังไม่แล้วเสร็จอีกให้ประธานคณะกรรมการชี้แจงเหตุผล และขอขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๑๕ วัน

๓. **แนวทางการพิจารณา** การพิจารณาเสนอความเห็นของคณะกรรมการ ฯ ให้พิจารณาจาก

๓.๑ ข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามหลักฐาน

๓.๓ ความเสียหายแก่ทางราชการ หากผู้นั้นยังคงรับราชการต่อไป ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งเดิมหรือในตำแหน่งอื่นก็ตาม ซึ่งความเสียหายดังกล่าวให้คำนึงถึง

๓.๓.๑ พฤติการณ์แห่งการทำความผิด เช่น ความอู้อาจ ติดเป็นนิสัย เป็นต้น

๓.๓.๒ ลักษณะความผิด ความหนักเบาของข้อหา

๓.๓.๓ พยานหลักฐานที่ปรากฏในคดี

๓.๓.๔ สถานะความเป็นข้าราชการทหาร

๓.๔ ให้ถือความเห็นของหัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดเป็นข้อยุติ เว้นแต่ ผบ.ทอ. จะสั่งเป็นอย่างอื่น

๔. กรณีข้าราชการทหารต่างสังกัดกระทำความผิดร่วมกันหรือเกี่ยวเนื่องกัน คณก.ฯ ตามข้อ ๒ จะต้องพิจารณาให้ความเห็นเหมือนกันและเป็นแนวทางเดียวกัน เว้นแต่ข้อเท็จจริงของแต่ละคนแตกต่างกัน

๕. กรณีที่มีได้มีคำสั่งให้พักราชการ และต่อมาศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดไม่ว่าศาลจะให้ลงโทษหรือรอการลงโทษก็ตาม และคดียังไม่ถึงที่สุด ให้ส่วนราชการต้นสังกัดรีบดำเนินการตามข้อ ๒ เพื่อเสนอรายงานให้พักราชการต่อไป

๖. ในกรณีที่มิได้มีคำสั่งให้พักราชการ ให้ย้ายบุคคลนั้นเข้าสำรองราชการ

๗. **ผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ**

- ๗.๑ ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้สั่ง
๗.๒ ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้สั่ง

๘. **การพักราชการ**

ให้พักตลอดเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุด หรือตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณาเว้นแต่ผู้ถูกสั่งให้พักราชการผู้ใดได้ร้องขอกลับเข้ารับราชการต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้นและเมื่อผู้บังคับบัญชานั้นเห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณาและไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จ และผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชานั้นรายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการโดยทำความเห็นพร้อมเหตุผลประกอบรายงานว่าสมควรให้ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการตามที่ยังร้องขอหรือไม่ และผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ แต่ถ้าผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการเห็นว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการยังไม่สมควรสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวให้แจ้งผู้นั้นทราบด้วย

๙. **การให้กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการ**

เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว หรือการสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว

๙.๑ ถ้าผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิดและไม่มิมลทินหรือมัวหมองเลย ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิม หรือเทียบเท่าตั้งแต่วันที่สั่งพักราชการ

๙.๒ ถ้าผู้ถูกสั่งพักราชการไม่ได้กระทำความผิดแต่ก็มีมลทินหรือมัวหมองอยู่ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการก็ได้ แต่การสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น

๙.๓ ถ้าผู้ถูกสั่งพักราชการได้กระทำความผิด แต่ศาลรอกำหนดโทษหรือกำหนดโทษ แต่รอกำหนดโทษไว้ หรือลงโทษจำคุกและปรับแต่โทษจำคุกให้ยก หรือลงโทษจำคุกและปรับแต่โทษจำคุกให้รอกำหนดโทษไว้ หรือลงโทษปรับสถานเดียว หรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ลงทัณฑ์ทางวินัย และความผิดไม่เกี่ยวกับการทุจริตต่อผลประโยชน์ของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการ จะสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการ ตามข้อ ๕.๒ ก็ได้

๑๐. **การให้ออกจากราชการ** ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการได้กระทำความผิดให้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการปฏิบัติดังนี้

๑๐.๑ ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่มีเบาะหวัต บำเหน็จบำนาญให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันสั่งพักราชการ

๑๐.๒ ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยมีเบาะหวัต บำเหน็จบำนาญให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันออกคำสั่ง

๑๑. **เงินเดือนและเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนของผู้ที่ถูกสั่งพักราชการ** ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการตัด งด และจ่ายเงินรายเดือน และให้ผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๓ สั่งจ่ายหรืองดจ่ายแล้วแต่กรณี

๑๒. **หลักเกณฑ์การบรรจุผู้ถูกสั่งพักราชการที่ลี้ภัย ทอ.ซึ่งต้องหากศึ้อาญา หรือคดีอื่น ๆ กลับเข้ารับราชการ หรือปลดออกจากราชการ**

๑๒.๑ สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ หรือนายทหารพระธรรมนูญของหน่วย
พิจารณา ชี้ขาดว่ามีมลทินมัวหมองหรือไม่ ทั้งนี้โดยไมคำนึงว่า พนักงานอัยการส่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาหรือศาล
ยกฟ้อง หรือไม่ลงโทษ

๑๒.๒ ความผิดในคดีอาญาที่ให้กลับเข้ารับราชการได้

- ๑๒.๒.๑ ประมาทหรือลหุโทษ
- ๑๒.๒.๒ ทำร้ายร่างกายผู้อื่น
- ๑๒.๒.๓ ร่วมชุมนุมต่อสู้ระหว่างบุคคลตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป
- ๑๒.๒.๔ ทำให้ตนเองแท้งลูก
- ๑๒.๒.๕ ดุหมิ่น หรือหมิ่นประมาท
- ๑๒.๒.๖ ทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ อันสามารถยอมความได้
- ๑๒.๒.๗ ทำให้เสียทรัพย์สินอันยอมความได้
- ๑๒.๒.๘ บุกรุกซึ่งยอมความได้
- ๑๒.๒.๙ กระทำผิดเพราะสำคัญผิด
- ๑๒.๒.๑๐ กระทำผิดเพราะไม่รู้กฎหมาย
- ๑๒.๒.๑๑ กระทำผิดเพราะความจำเป็น
- ๑๒.๒.๑๒ ป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ
- ๑๒.๒.๑๓ กระทำผิดตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน
- ๑๒.๒.๑๔ บันดาลโทษ
- ๑๒.๒.๑๕ คดีที่มีโทษปรับอย่างเดียว
- ๑๒.๒.๑๖ ซ่องโจร
- ๑๒.๒.๑๗ กระทำอนาจารซึ่งยอมความได้
- ๑๒.๒.๑๘ แจ้งความเท็จ
- ๑๒.๒.๑๙ ความผิดเกี่ยวกับการค้าซึ่งยอมความได้
- ๑๒.๒.๒๐ ฐานปลอมปนอาหาร
- ๑๒.๒.๒๑ ฐานใช้ยศผิด

๑๒.๓ ความผิดตามกฎหมาย หรือเหตุอื่น ๆ ที่ให้กลับเข้ารับราชการได้

- ๑๒.๓.๑ ศาลใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยแทนการลงโทษจำคุก ซึ่งมี
 - ๑๒.๓.๑.๑ กักกัน
 - ๑๒.๓.๑.๒ ห้ามเข้าเขตกำหนด
 - ๑๒.๓.๑.๓ เรียกประกันทัณฑ์บน
 - ๑๒.๓.๑.๔ คุมตัวไว้ในสถานพยาบาล
 - ๑๒.๓.๑.๕ ห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง
- ๑๒.๓.๒ ความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ถ้าความผิดนั้นไม่ขัดต่อ

ผลประโยชน์ของทางราชการ

๑๒.๔ ความผิดที่ให้ปลดออกจากราชการ

๑๒.๔.๑ ความผิดอื่นนอกจากความผิด ในข้อ ๑๒.๒ และข้อ ๑๒.๓

๑๒.๔.๒ อยู่ในหลักเกณฑ์ต้องสั่งพักราชการ

๑๒.๕ การจะบรรจุผู้ซึ่งต้องหาคดีอาญากลับเข้ารับราชการให้หน่วยต้นสังกัดของข้าราชการที่ต้องหาคดีอาญาตั้งคณะกรรมการของหน่วยขึ้นสอบสวน และรวบรวมหลักฐานที่นายทหารพระธรรมนูญของหน่วยที่ไปร่วมฟังการสอบสวนกับพนักงานสอบสวน เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับ กห.ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการทหารพักราชการ พ.ศ.๒๕๒๘ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- หนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๓๗๖/๓๔๒๐ ลง ๗ พ.ค.๒๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณารายงานขออนุมัติบรรจุผู้ที่ถูกสั่งพักราชการ เนื่องจากต้องหาคดีอาญากลับเข้ารับราชการภายหลังคดีถึงที่สุดแล้ว
- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๒/๕๐ ลง ๑๘ ส.ค.๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การพักราชการ

ผนวก
แนวทางการพิจารณาให้ข้าราชการทหารพักราชการ
ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๒/๕๐ ลง ๑๘ ส.ค.๕๐

ลำดับ	กฎหมายและกลุ่มความผิด	การใช้ดุลยพินิจพักราชการ	หมายเหตุ
	(๑) ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา		
๑	ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์	ทุกความผิด	
๒	ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	ทุกความผิด	
๓	ความผิดต่อสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ	ทุกความผิด ยกเว้น มาตรา ๑๓๕	
๔	ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	ความผิด ตามมาตรา ๑๔๐	
๕	ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ	ทุกความผิด ยกเว้น มาตรา ๑๕๙ , ๑๖๐,๑๖๓,๑๖๔,๑๖๕	
๖	ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	ความผิด ตามมาตรา ๒๐๙,๒๑๐	
๗	ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	ความผิด ตามมาตรา ๒๑๗,๒๑๘ ๒๒๐ และ ๒๒๑	
๘	ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร	ความผิด ตามมาตรา ๒๖๖,๒๖๘	
๙	ความผิดเกี่ยวกับเพศ	ความผิด ตามมาตรา ๒๗๖,๒๗๗ ๒๘๐,๒๘๒,๒๘๓,๒๘๔ และ ๒๘๖	
๑๐	ความผิดต่อชีวิต	ทุกความผิด ยกเว้น ๒๙๔	
๑๑	ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ	ความผิด ตามมาตรา ๓๐๙,๓๑๒ ๓๑๓,๓๑๔,๓๑๕,๓๑๗,๓๑๘,๓๑๙ และ ๓๒๐	
๑๒	ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	ความผิดฐาน ลัก, ชิง, ทุจริต, ทุจริต, ทุจริต, ทุจริต, ปล้น, ฉ้อโกง และรับของโจร	

แนวทางการพิจารณาให้ข้าราชการทหารพักราชการ
ประกอบคำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่ ๑๐๒/๕๐ ลง ๑๘ ส.ค.๕๐

ลำดับ	ฐานความผิดที่ถูกฟ้องหรือถูกกล่าวหา	การใช้ดุลยพินิจพักราชการ	หมายเหตุ
๑๓	ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม	ความผิด ตามมาตรา ๑๖๗,๑๗๗, ๑๘๐ และ ๑๘๑	
๑๔	ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม	ทุกความผิด ยกเว้นมาตรา ๒๐๓ และ ๒๐๕	
๑๕	ความผิดต่อร่างกาย	ความผิด ตามมาตรา ๒๙๗ (๑)-(๗)	
๑๖	ความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	ยกเว้น ความผิดฐานเสพ	
๑๗	ความผิดที่มีโทษทางอาญาตามกฎหมายอื่น ๆ	โทษจำคุก เกินกว่า ๕ ปี ขึ้นไป	

ข้าราชการทหาร

๑. **วัตถุประสงค์** เดิมยังไม่มีกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการทหารไว้โดยแน่นอน ต้องอาศัยหลักการและวิธีการของข้าราชการพลเรือนเป็นหลัก จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายเกี่ยวกับการนี้ ขึ้นใช้บังคับแต่ข้าราชการทหารโดยเฉพาะ

๒. **ผลใช้บังคับ** ให้ใช้บังคับตั้งแต่ ๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๒๑ เป็นต้นไป

๓. **นิยามศัพท์**

๓.๑ “**ข้าราชการทหาร**” หมายถึง ทหารประจำการ และข้าราชการกลาโหมพลเรือน ที่บรรจุในตำแหน่งอัตราทหาร

๓.๒ “**ทหารกองประจำการ**” หมายถึง ทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๓.๓ “**นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม**” หมายถึง นักเรียนที่เข้าศึกษาในโรงเรียนของทางราชการทหาร ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๔. **การบรรจุ** การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการทหาร โดยจะให้ได้รับเงินเดือนในชั้นใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕. **ระหว่างรับราชการ**

๕.๑ การแต่งตั้ง การเลื่อนหรือลดตำแหน่ง การย้าย การโอน การเลื่อนชั้นเงินเดือน และการออกจากราชการของข้าราชการทหาร นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ คำสั่ง และระเบียบของกระทรวงกลาโหม

๕.๒ การเลื่อนชั้นเงินเดือนของทหารกองประจำการ ให้เป็นไปตามที่ กท.กำหนด

๖. **เงินเดือน**

๖.๑ อัตราเงินเดือน ข้าราชการ ทหารกองประจำการ และนักเรียน ในสังกัด กท. แบ่งเป็น ๑๔ ระดับ ดังนี้

ระดับ พ.๑	มี	๒๘	ชั้น
ระดับ พ.๒	มี	๓๓	ชั้น
ระดับ ป.๑	มี	๔๐	ชั้น
ระดับ ป.๒	มี	๔๐	ชั้น
ระดับ ป.๓	มี	๓๗	ชั้น
ระดับ น.๑	มี	๔๖	ชั้น
ระดับ น.๒	มี	๒๙	ชั้น
ระดับ น.๓	มี	๓๓	ชั้น
ระดับ น.๔	มี	๒๙	ชั้น
ระดับ น.๕	มี	๒๘	ชั้น
ระดับ น.๖	มี	๒๒	ชั้น
ระดับ น.๗	มี	๑๙	ชั้น
ระดับ น.๘	มี	๑๘	ชั้น
ระดับ น.๙	มี	๑๒.๕	ชั้น

๖.๒ บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหารในสังกัด กท.ให้ใช้บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร ท้าย พ.ร.บ.ข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๕๘

๖.๓ บัญชีอัตราเงินเดือนทหาร ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธ.ค.๕๗

๖.๔ เมื่อปรากฏว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างทั่วไปในประเทศเพิ่มขึ้นหรือค่าครองชีพสูงขึ้นหรืออัตราเงินเดือนทหารที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสม ก็ให้มีการปรับใช้อัตราเงินเดือนทหารตามความเหมาะสมโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๖.๕ หากจะมีการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนทหารใหม่ในอนาคต ต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว

๗. **เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง** ข้าราชการที่ประจำอยู่ในต่างประเทศหรือตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง และเงินเพิ่มอื่น หรือเงินช่วยเหลือ ตามที่กำหนด โดยคณะรัฐมนตรี โดยกระทรวงการคลัง หรือโดยกระทรวงกลาโหมตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง

๘. **วินัย** วินัยของข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียน สังกัด กท. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย วินัยทหาร ข้อบังคับ และระเบียบแบบธรรมเนียมที่ กท.กำหนด

๙. **คณะกรรมการข้าราชการทหาร** ให้มีคณะกรรมการ จำนวนไม่เกิน ๑๒ คน เรียกโดยย่อว่า "กขท."

๑๐. **กขท. ประกอบด้วย**

๑๐.๑ พล.กท.เป็นประธาน

๑๐.๒ นายทหารสัญญาบัตรประจำการ ซึ่ง รมว.กท.แต่งตั้งจากผู้แทน รอ., บก.ทท., ทบ., ทร., ทอ., กง.กท., ธน.และ สม. ส่วนราชการละ ๑ คน เป็นกรรมการ รวม ๘ คน

๑๐.๓ นายทหารสัญญาบัตรประจำการ หรือนอกประจำการ ซึ่ง รมว.กท.แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในส่วนราชการ และต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกไม่เกิน ๓ คน เป็นกรรมการ

๑๐.๔ ให้กรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจาก สม.เป็น เลขานุการ

๑๐.๕ ประธานกรรมการ และกรรมการผู้แทนส่วนราชการตามข้อ ๑๐.๑ และข้อ ๑๐.๒ จะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ เมื่อออกราชการหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่งเดิม เมื่อมีการแต่งตั้ง

๑๑. **วาระของ กขท.**

๑๑.๑ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

๑๑.๒ ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนภายในกำหนด ๓๐ วัน ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

๑๑.๓ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง รมว.กท.จะแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอีกก็ได้

๑๑.๔ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

๑๒. **ระเบียบการประชุมของ กขท.** ให้เป็นไปตามที่ กท.กำหนด

๑๓. **หน้าที่ กขท.** มีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษา เรื่องที่เกี่ยวกับระเบียบข้าราชการทหาร แก่ รมว.กท. ตามที่ รมว.กท.มอบหมายและตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๔. อำนาจ กขท. มีอำนาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรประจำการเป็นคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณา หรือทำการใด ๆ ตามที่ กขท.มอบหมาย

เอกสารอ้างอิง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๒๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน

ข้าราชการกลาโหมพลเรือน หมายความว่า บุคคลซึ่งได้บรรจุเข้ารับราชการในกระทรวงกลาโหม ข้าราชการกลาโหมพลเรือน มี ๒ ชั้น

๑. ชั้นสัญญาบัตร
๒. ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

๑. วินัยข้าราชการกลาโหมพลเรือน

๑.๑ ต้องสนับสนุนการปกครองระบบรัฐธรรมนูญด้วยบริสุทธิ์ใจและต้องพยายามชี้แจงแก่บุคคลในบังคับบัญชาให้เข้าใจและนิยมการปกครองระบบรัฐธรรมนูญ

๑.๒ ในการปฏิบัติราชการ ห้ามมิให้กระทำการข้ามตำแหน่งการบังคับบัญชาเว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือในกรณีพิเศษตามที่กล่าวต่อไปนี้ ในข้อ ๑.๓

๑.๓ ต้องเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและแบบธรรมเนียม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม ห้ามมิให้ตื้อดิ่ง ชัดขึ้น หลีกเลียง แต่ถ้าเห็นว่าคำสั่งนั้นผิดกฎหมายหรือคลาดเคลื่อนจากแบบธรรมเนียม ต้องรายงานชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชานั้นทราบแต่เมื่อได้รายงานชี้แจงแล้ว ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ปฏิบัติ ถ้าคำสั่งนั้นไม่เป็นการผิดกฎหมายก็ให้ปฏิบัติตามแล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งตนขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งทราบ แต่ถ้าคำสั่งนั้นผิดกฎหมายต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งทราบโดยเร็ว

๑.๔ ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวัง มิให้เกิดเสียหายแก่ราชการ

๑.๕ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ห้ามมิให้รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาและห้ามมิให้อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เพื่อหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือแก่ผู้อื่น

๑.๖ ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ห้ามมิให้เป็นตัวกระทำการในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทใด ๆ และห้ามมิให้กระทำการหาผลประโยชน์อย่างใดอันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมในหน้าที่ราชการของตน

๑.๗ ต้องรักษาชื่อเสียง มิให้มีขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามมิให้ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพเครื่องดองของเมาจนไม่สามารถครองสติได้ มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือทำผิดอาญาหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งราชการ

๑.๘ ต้องสุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและประชาชน ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามแก่บุคคลใด ๆ

๑.๙ ต้องรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๑.๑๐ ต้องอดสาหะและอำนวยความสะดวกในหน้าที่ราชการ

๑.๑๑ ต้องรักษาความลับของทางราชการ

๒. การรักษาวินัยข้าราชการกลาโหมพลเรือน

๒.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ดูแลระมัดระวังข้าราชการกลาโหมพลเรือนในบังคับบัญชาของตนให้ปฏิบัติตามวินัยข้าราชการกลาโหมพลเรือน ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำผิดวินัย ต้องพิจารณาว่าความผิดของข้าราชการผู้นั้นอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษหรือไม่ ถ้าอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ก็ให้สั่งลงโทษ ถ้าเห็นว่าความผิดนั้นควรจะลงโทษมากกว่าที่ตนมีอำนาจลงโทษได้ ก็รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนเพื่อสั่งลงโทษต่อไป

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดไม่จัดการลงโทษ หรือไม่กระทำการตักเตือนผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ทำผิดวินัย ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นทำผิดวินัย ฐานขาดความระมัดระวังในหน้าที่ราชการ

๒.๒ ข้าราชการผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษฐานผิดวินัย ผู้นั้นต้องปฏิบัติตามทัณฑ์ ถ้าเห็นว่าได้รับโทษโดยไม่ยุติธรรม จะร้องทุกข์ไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือผู้ส่งไปตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ได้

๓. โทษผิดวินัย

๓.๑ โทษผิดวินัย มี ๕ สถานคือ

๓.๑.๑ ภาคทัณฑ์

๓.๑.๒ ตัดเงินเดือน

๓.๑.๓ ลดชั้นเงินเดือน

๓.๑.๔ ปลดออก

๓.๑.๕ ไล่ออก

๓.๒ การไล่ออก จะกระทำได้เมื่อข้าราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นสมควรแล้วจึงให้ไล่ออกไป

๓.๓ การปลดออก ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งบรรจุ สั่งปลดได้เมื่อข้าราชการผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ยังไม่ถึงกับต้องถูกไล่ออกหรือมีเหตุผลอันควรลดหย่อน

๓.๔ โทษลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษแก่ข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยได้ครั้งหนึ่งไม่เกินอำนาจที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับฯ

๓.๕ ผู้กระทำความผิดอันควรได้รับโทษลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือนแต่มีเหตุที่ผู้บังคับบัญชาเห็นควรปรานี หรือในกรณีที่ทำความผิดวินัยเล็กน้อย ให้ผู้บังคับบัญชา ภาคทัณฑ์ โดยแสดงความผิดของผู้นั้นให้ปรากฏเป็นหนังสือและจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้

๓.๖ ผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาเว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อลงทัณฑ์สถานหนักถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าจะให้คงอยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างพิจารณาหรือสอบสวน จะเป็นการเสียหายแก่ราชการก็ให้สั่งพักราชการ

๓.๗ ผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการกลาโหมพลเรือนพักราชการ คือ

๓.๗.๑ ข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุเป็นผู้สั่ง

๓.๗.๒ ข้าราชการกลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเป็นผู้สั่ง

๓.๘ การให้พักราชการนั้น ให้พักตลอดเวลาที่คดีไม่ถึงที่สุด หรือตลอดเวลาที่สอบสวน พิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งให้พักราชการผู้ใดได้ร้องขอกลับเข้ารับราชการต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น และเมื่อผู้บังคับบัญชานั้นเห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือ พิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือ พิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ ล่วงพ้นหนึ่งปีนับตั้งแต่วันพักราชการแล้วยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกสั่งให้พักราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชานั้นรายงานตามลำดับชั้นถึงผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการโดยทำความเห็น พร้อมเหตุผล ประกอบรายงานว่าสมควรให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ร้องขอหรือไม่ และผู้บังคับบัญชาที่สั่ง พักราชการจะสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ แต่ถ้า ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการเห็นว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการยังไม่สมควรสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ดังกล่าวให้แจ้งผู้นั้นทราบด้วย

๓.๘.๑ ถ้าปรากฏผู้ถูกสั่งให้พักราชการมิได้กระทำความผิด และไม่มีมลทินหรือ มัวหมองอยู่ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับคืนตำแหน่งเดิมหรือเทียบเท่าตั้งแต่วันที่สั่งพักร ราชการ

๓.๘.๒ แม้ไม่ได้ความว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการได้กระทำความผิด แต่ก็มีมลทิน หรือมัวหมองอยู่ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกราชการก็ได้แต่ต้อง สั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือออกจากราชการตั้งแต่วันที่ออกคำสั่งนั้น

๓.๘.๓ ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการได้กระทำความผิดให้ผู้บังคับบัญชาที่ สั่งพักราชการปฏิบัติ ดังนี้

ก. ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่มีบำเหน็จ บำนาญ ให้สั่งให้ออก ตั้งแต่วันที่สั่งพักราชการ

ข. ถ้าสั่งให้ออกจากราชการโดยมีบำเหน็จบำนาญ ให้สั่งให้ออกตั้งแต ่ วันที่ออกคำสั่ง

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้พักราชการ ได้กระทำความผิดแต่ศาลรอ การกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่รอการลงโทษไว้ หรือลงโทษจำคุกและปรับ แต่โทษจำคุกให้ยกหรือ ลงโทษจำคุกและปรับ แต่โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ หรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ลงทัณฑ์ทางวินัยและ ความผิดนั้นไม่เกี่ยวกับการทุจริตต่อผลประโยชน์ของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งพักราชการจะ สั่งให้ กลับเข้ารับราชการหรือให้ออกจากราชการ ตามความในข้อ ๓.๘.๒ ก็ได้

๓.๙ เงินเดือนและเงินที่จ่ายเป็นรายเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการ ให้ถือปฏิบัติ ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการตัดเงิน และเมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุดแล้วให้ผู้บังคับบัญชา ตามกำหนดไว้ในข้อ ๓.๗ พิจารณาส่งจ่าย หรืองดจ่ายแล้วแต่กรณี

๓.๑๐ การแต่งเครื่องแบบ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ให้แต่งเครื่องแบบตาม กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ.๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘

เอกสารอ้างอิง ข้อบังคับทหารว่าด้วยข้าราชการกลาโหมพลเรือน ที่ ๓/๔๖๒๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๘๒

ตารางอัตราโทษลดชั้นเงินเดือนหรือตัดเงินเดือน

ผู้ลงโทษ	ผู้รับโทษ	ลดชั้นเงินเดือน	อัตราเงินเดือน	
			กำหนดเวลาเดือน	กำหนดส่วนเงินเดือน
นายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี	๑. ชั้นแม่ทัพ	๑ ชั้น	๑๒	๓๕ %
	๒. ชั้น ผบ.พล ผบ.กองเรือ ผบ.พลปืน	๑ ชั้น	๑๒	๓๐ %
	๓. ชั้น ผบ.กรม ผบ.หมวดเรือ, ผบ.หมู่เรือชั้น ๑ ผบ.กองบิน	๒ ชั้น	๑๒	๒๕ %
	๔. ชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือชั้น ๒ - ๓ ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒ ผบ.ฝูงบิน ผบ.ร้อย ผบ.เรือชั้น ๓, ต้นเรือชั้น	๓ ชั้น	๑๒	๒๐ %
	๕. ตั้งแต่ชั้น ๒ - ๓ ลงมา นายกราบเรือ ผบ.หมวดบินชั้น ๒	๔ ชั้น	๑๒	๑๕ %
	๖. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	๔ ชั้น	๑๒	๑๐ %
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง	๑. ชั้น ผบ.พล ผบ.กองเรือ ผบ.พลปืน	๑ ชั้น	๑๒	๓๐ %
	๒. ชั้น ผบ.กรม ผบ.หมวดเรือ, ผบ.หมู่เรือชั้น ๑ ผบ.กองบิน	๑ ชั้น	๑๒	๒๕ %

ผู้ลงทะเบียน	ผู้รับโทษ	ลดชั้น เงินเดือน	อัตราเงินเดือน		
			กำหนด เวลาเดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน	
	๓. ชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือชั้น ๒ - ๓ ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒, ต้นเรือชั้น ๑ ผบ.ฝูงบิน ผบ.ร้อย ผบ.เรือชั้น ๓	๑ ชั้น	๑๒	๒๕ %	
	๔. ตั้งแต่ต้นเรือชั้น ๒ - ๓ ลงมา นายกราบเรือ, ผบ.หมวดบินชั้น ๒	๒ ชั้น	๑๒	๒๐ %	
	๕. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	๓ ชั้น	๑๒	๑๕ %	
	๖. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	๓ ชั้น	๑๒	๑๐ %	
	ชั้นแม่ทัพ ผบ.พล ผบ.กองเรือ ผบ.พลบิน	๑. ชั้น ผบ.กรม ผบ.หมวดเรือ, ผบ.หมู่เรือชั้น ๑ ผบ.กองบิน	๑ ชั้น	๒	๒๕ %
		๒. ชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือชั้น ๒ - ๓, ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒, ต้นเรือชั้น ๑, ผบ.ฝูงบิน, ผบ.ร้อย, ผบ.เรือชั้น ๓	๑ ชั้น	๔	๒๐ %
๓. ตั้งแต่ชั้นต้นเรือชั้น ๒ - ๓ ลงมา นายกราบเรือ ผบ.หมวดบินชั้น ๒		๒ ชั้น	๖	๑๕ %	
๔. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร		๒ ชั้น	๒	๑๐ %	

ผู้ลงทะเบียน	ผู้รับโทษ	ลดชั้น เงินเดือน	อัตราเงินเดือน	
			กำหนด เวลาเดือน	กำหนดส่วน เงินเดือน
ชั้น ผบ.กรม ผบ.หมวดเรือ ผบ.หมู่เรือชั้น ๑ ผบ.กองบิน	๑. ชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือชั้น ๒ - ๓ ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒, ต้นเรือชั้น ๑ ผบ.ฝูงบิน ผบ.ร้อย ผบ.เรือ ชั้น ๓	-	๒	๒๐ %
	๒. ตั้งแต่ชั้น ต้นเรือชั้น ๒ - ๓ ลงมา นายทหารเรือ ผบ.หมวดบิน ชั้น ๒	๑ ชั้น	๔	๑๕ %
	๓. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	๑ ชั้น	๖	๑๐ %
ชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือ ชั้น ๒ - ๓ ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒ ต้นเรือชั้น ๑ ผบ.ฝูงบิน	ผบ.ร้อย ผบ.เรือ ชั้น ๓ ๑. ตั้งแต่ชั้น ต้นเรือชั้น ๒ - ๓ ลงมา นายทหารเรือ ผบ.หมวดบิน ชั้น ๒	-	๒	๑๕ %
	๒. ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	-	๔	๑๐ %
	ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร	-	๒	๑๐ %
หัวหน้าส่วนราชการ ต่ำกว่าชั้น ผบ.พัน ผบ.หมู่เรือชั้น ๒ - ๓ ผบ.เรือชั้น ๑ - ๒ ต้นเรือชั้น ๑ ผบ.ฝูงบิน				

ลูกจ้างประจำ

๑. กล่าวโดยทั่วไป

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกจ้างประจำของกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นผลดีแก่ทางราชการ โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณ จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

๒. วินัยและการรักษาวินัย

๒.๑ ลูกจ้างประจำต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

๒.๒ วินัยของลูกจ้างประจำมี ดังนี้

๒.๒.๑ ต้องนิยมและสนับสนุนการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๒.๒.๒ ต้องปฏิบัติตาม กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง แบบแผน และแบบธรรมเนียมของทางราชการหรือที่หน่วยต้นสังกัดได้กำหนดขึ้น

๒.๒.๓ ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาเว้นแต่จะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป เป็นกรณีพิเศษ

๒.๒.๔ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา

๒.๒.๕ ต้องไม่มาทำงานสาย ไม่เกียจคร้าน ไม่ดื้อ ไม่ขัดขืน ไม่หลีกเลี่ยง หรือละเลยต่อการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๒.๒.๖ ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง มิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

๒.๒.๗ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ห้ามกล่าวเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และห้ามอาศัยหน้าที่การงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นโดยทุจริต

๒.๒.๘ ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ และห้ามการหาผลประโยชน์อย่างอื่นซึ่งจะเป็นทางเสียหายแก่ทางราชการ

๒.๒.๙ ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติตนเป็นคนเสเพล ห้ามเป็นนักรบพนัน ห้ามเสพยาเสพติดให้โทษ ห้ามเสพเครื่องทองของเมฆาจนไม่สามารถครองสติได้ ต้องไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ต้องไม่กระทำความผิดทางอาญา หรือไม่ทำการอันอาจเสียเกียรติยศชื่อเสียงของตนหรือของตำแหน่งหน้าที่การงาน

๒.๒.๑๐ ต้องสุภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประชาชน ห้ามดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ

๒.๒.๑๑ ต้องรักษาความสามัคคีซึ่งกันและกัน

๒.๒.๑๒ ต้องรักษาความลับของทางราชการ

๒.๒.๑๓ เมื่อตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือเป็นจำเลยในศาลไม่ว่าคดีใด ๆ ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบภายใน ๗ วัน

๒.๒.๑๔ ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

๒.๒.๑๕ ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

๒.๓ ลูกจ้างประจำตำแหน่งใด บังคับบัญชาลูกจ้างประจำในหน่วยงานใดในฐานะใด ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (ตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๓) สั่งการ และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีหน้าที่ส่งเสริม ดูแล ระมัดระวัง ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าลูกจ้างประจำซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง รู้ว่าลูกจ้างประจำผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะลงโทษได้ ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

ลูกจ้างประจำซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้โดยไม่สุจริตให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

๒.๔ โทษผิดวินัย มี ๕ สถาน คือ

- ๒.๔.๑ ภาคทัณฑ์
- ๒.๔.๒ ตัดค่าจ้าง
- ๒.๔.๓ ลดขั้นค่าจ้าง
- ๒.๔.๔ ปลดออก
- ๒.๔.๕ ไล่ออก

๒.๕ การลงโทษลูกจ้างประจำ ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามข้อบังคับนี้ ต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและอย่าให้เป็นไปโดยความพยายาบทหรือโดยโทสจริตในคำสั่งลงโทษให้ระบุนว่าผู้ถูกลงโทษได้กระทำความผิดวินัย ในกรณีใด ตามข้อใดในข้อ ๒.๒

๒.๖ ลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำความผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาลูกจ้างประจำผู้กระทำความผิดวินัย สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง หรือลดขั้นค่าจ้างตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมแก่ความผิด ดังต่อไปนี้

๒.๖.๑ ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ ผู้บังคับหมวดบินชั้น ๓ ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ ผู้บังคับหมวดบินชั้น ๒ หรือเทียบเท่า หรือลูกจ้างประจำซึ่งได้รับค่าจ้างตั้งแต่อัตราค่าจ้างขั้น ๑ กลุ่มค่าจ้างที่ ๒ ขึ้นไป และได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๓ มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์

๒.๖.๒ ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ ผู้บังคับฝูงบิน หรือเทียบเท่า มีอำนาจสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดค่าจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ และเป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน

๒.๖.๓ ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองบิน หรือเทียบเท่า มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดค่าจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ เป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน

๒.๖.๔ ผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบินหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดค่าจ้างครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ และเป็น เวลาไม่เกิน ๓ เดือน หรือสั่งลงโทษลดขั้นค่าจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑ ขั้น

การลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดค่าจ้าง

ในกรณีที่กระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรกถ้าผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งเห็นว่าเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยถือว่ากล่าวตักเตือนหรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อน ก็ได้

๒.๗ ลูกจ้างประจำผู้ใดมาทำงานสาย ให้บันทึกจำนวนเวลาทำงานสายไว้ ครั้งแรกให้ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือนก่อน ครั้งต่อ ๆ ไปให้ลงโทษตัดค่าจ้างตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๒.๗.๑ การนับเวลา

๒.๗.๑.๑ ซ้ำกว่ากำหนดไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ให้นับเป็น ๑ ชั่วโมง ถ้าเกิน ๑ ชั่วโมงขึ้นไป ให้นับตามจำนวนชั่วโมงที่มาทำงานสายและเศษนาทีที่เกินชั่วโมงให้นับเป็น ๑ ชั่วโมง

๒.๗.๑.๒ ซ้ำกว่าครึ่งวันทำงานขึ้นไปให้นับเป็น ๑ วันทำงาน

๒.๗.๑.๓ ชั่วโมงทำงานใน ๑ วันให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนดการนับวันทำงานเพื่อคำนวณค่าจ้างให้ถือ ๓๐ วันเป็น ๑ เดือน

๒.๗.๒ การตัดค่าจ้าง

๒.๗.๒.๑ เมื่อรวมเวลาที่มาทำงานสาย ตามข้อ ๒.๗.๑ จนครบ ๑ วันทำงานแล้ว ให้ตัดค่าจ้างเป็นจำนวนเท่ากับค่าจ้างที่ลูกจ้างประจำผู้นั้นพึงได้รับใน ๑ วัน

๒.๗.๒.๒ ถ้าจำนวนชั่วโมงที่มาทำงานสาย รวมกันแล้วไม่ถึง ๑ วันทำงาน ไม่ต้องตัดค่าจ้างและไม่ให้นำจำนวนเวลาที่มาทำงานสายไปคิดรวมในปีงบประมาณถัดไป

๒.๘ ลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องได้รับโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบิน หรือเทียบเท่าขึ้นไป เห็นว่ากรณีที่มีมูลที่ควรสอบสวนให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

วิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรม ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารโดยอนุโลม หรือตามที่ทางราชการกำหนด

๒.๙ เมื่อผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๘ ได้พิจารณาผลการสอบสวนแล้ว ถ้าเห็นว่า ลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึง ปลดออก หรือไล่ออก ก็ให้สั่งการตามที่เห็นสมควร ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๒.๙.๑ ปลดออก

เนื่องจากกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒.๙.๑.๑ ถูกลดขั้นค่าจ้างหรือถูกตัดค่าจ้างอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกันในปีงบประมาณเดียวกัน ๒ ครั้ง เว้นถูกตัดค่าจ้างกรณีมาทำงานสาย

๒.๙.๑.๒ ไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นค่าจ้าง เนื่องจากมีความผิดติดต่อกัน ๒ ปี

- ๒.๙.๑.๓ เกี่ยวจากร้านต่อหน้าที่การงาน
- ๒.๙.๑.๔ ประพฤติตนเป็นอันธพาลหรือนักการพนัน
- ๒.๙.๑.๕ มีหนี้สินล้นพ้นตัวโดยไม่มีเหตุอันควรปรานี
- ๒.๙.๑.๖ เมาสุราเมรย์จนไม่สามารถครองสติได้เป็นอาจฉิน
- ๒.๙.๑.๗ ไม่เคารพและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา
- ๒.๙.๑.๘ กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าถ้าให้อยู่รับราชการต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือการปกครองบังคับบัญชา
- ๒.๙.๒ **ไล่ออก** เนื่องจากกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- ๒.๙.๒.๑ หลีกเลียงหรือละเลยไม่ปฏิบัติราชการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
- ๒.๙.๒.๒ รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๓ ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วัน
- ๒.๙.๒.๔ เสพยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย
- ๒.๙.๒.๕ อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
- ๒.๙.๒.๖ หมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นผู้บังคับบัญชา
- ๒.๙.๒.๗ ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ
- ๒.๙.๒.๘ ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- ๒.๙.๒.๙ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่ศาลจะรอกการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้
- ๒.๙.๒.๑๐ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย เพราะทำหนี้สินขึ้นด้วยความทุจริต
- ๒.๙.๒.๑๑ ชัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายและการชัดคำสั่งนั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๑๒ เปิดเผยความลับของทางราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๑๓ ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๑๔ ต้องหาในคดีอาญาแล้วหลบหนีไป
- ๒.๙.๒.๑๕ ประพฤติชั่วหรือผิดศีลธรรมอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๑๖ ละทิ้งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง
- ๒.๙.๒.๑๗ เป็นสมาชิกสมาคมหรือคณะที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อกฎหมายความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
- ๒.๙.๒.๑๘ กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ถ้าให้อยู่รับราชการต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ หรือการปกครองบังคับบัญชา

ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออกตามข้อ ๒.๙.๑ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จ
เสมือนว่าผู้นั้นลาออก

๒.๑๐ ลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความผิด
ที่ปรากฏชัดแจ้งหรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามข้อบังคับนี้
หรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒.๘ จะดำเนินการตามข้อ ๒.๙ โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามวรรคหนึ่ง คือ กระทำความผิดอาญาจน
ได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก

๒.๑๑ อำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
ธรรมนูญศาลทหารโดยอนุโลม

๒.๑๒ ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือ
ถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดที่ได้กระทำ
โดยประมาท แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง
(ตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๓) ก็ยังมีอำนาจสั่งดำเนินการลงโทษ หรือ
เปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ได้ เว้นแต่ลูกจ้างประจำผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะตาย

๒.๑๓ ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถูกตั้ง
กรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษ
หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (ตามข้อบังคับ กท.
ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๓) มีอำนาจสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้
แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นไม่ได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะต้อง
ถูกลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการตามเหตุผลอื่น ก็ให้
ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง (ตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๒ ข้อ ๑๓)
สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม

ค่าจ้างของผู้ถูกพักราชการ ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วย
การตัด งต และจ่ายเงินรายเดือน โดยอนุโลม

๒.๑๔ ลูกจ้างประจำถูกสั่งลงโทษด้วยเหตุใด ๆ ตามข้อบังคับนี้จะอุทธรณ์
มิได้

๓. การลา การลาหยุดราชการของลูกจ้างประจำ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา
โดยอนุโลม

๔. การจ่ายค่าจ้างระหว่างลาหยุดราชการ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้าง
ของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๖

๕. การร้องทุกข์ ลูกจ้างประจำผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชา ใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน
โดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร
โดยอนุโลม

๖. การเลื่อนขั้นค่าจ้างลูกจ้างประจำ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการเพิ่มค่าจ้างลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๘ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมโดยอนุโลม ทั้งนี้
ให้ผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบิน หรือเทียบเท่า
ขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจสั่ง

๗. การจ่ายบำเหน็จลูกจ้างประจำ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๑๙ และที่แก้ไข

๘. การแต่งกาย ลูกจ้างประจำสังกัด ทอ.ให้แต่งเครื่องแบบตามระเบียบทอ.ว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๒

เครื่องแบบลูกจ้างประจำ

กล่าวโดยทั่วไป โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕, ๗ และ ๑๐ แห่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการกลาโหมพลเรือนและลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๓๙

นิยามศัพท์ “เครื่องแบบ” หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลาย รวมทั้งเครื่องหมายต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่างอื่นที่ได้กำหนดให้ลูกจ้างประจำสังกัดกองทัพอากาศแต่ง

เครื่องแบบลูกจ้างประจำ

๑. **เครื่องแบบลูกจ้างประจำชาย** สังกัดกองทัพอากาศ ให้มีเครื่องแบบประกอบด้วย หมวก เสื้อ กางเกง เข็มขัด รองเท้า และถุงเท้า ดังนี้

๑.๑ หมวก มี ๓ แบบ คือ

๑.๑.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีเทา กะบังทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ พื้นกะบังด้านล่างสีเทาหรือสีดำ สายรัดคางทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร มีดุมเกลี้ยงสีเทาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ตรึงปลายสายรัดคางข้างละ ๑ ดุม มีตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ใต้อุณาโลมเปล่งรัศมี กว้าง ๖.๕ เซนติเมตร สูง ๔ เซนติเมตร ติดอยู่ที่กึ่งกลางหน้าหมวก

๑.๑.๒ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา มีลักษณะตามผนวก ๑ มีตราหน้าหมวกปักด้วยไหมสีเหลือง เป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ใต้อุณาโลมเปล่งรัศมี กว้าง ๔ เซนติเมตรสูง ๓ เซนติเมตร ติดอยู่ที่กึ่งกลางหน้าหมวก

๑.๑.๓ หมวกหนีบสีเทา มีลักษณะตามผนวก ๑ ไม่มีดุมหน้าหมวก มีตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ใต้อุณาโลมเปล่งรัศมี กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร ติดที่เหนือขอบหมวกด้านซ้าย

๑.๒ เสื้อ มี ๒ แบบ คือ

๑.๒.๑ เสื้อคอพับสีเทา ที่คอและแนวสาบอกมีดุม ๕ ดุม แขนยาวรัดข้อมือขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ที่อกมีกระเปาะปะข้างละ ๑ กระเปาะ มีปกขัดดุมข้างละ ๑ ดุม มุมกระเปาะและมุมปกกระเปาะเป็นรูปตัดพองาม มีอินทรีธนูอ่อนใช้ผ้าสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวยาวจากด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร เย็บติดกับเสื้อเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีเส้นทแยงมุมระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมสีเทาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร เสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเพียงข้อศอกก็ได้ และเมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

๑.๒.๒ เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน แบบคอแหลม ที่แนวอกมีดุม ๕ ดุม แขนสั้นเพียงข้อศอก ไม่มีสาบอก ที่อกมีกระเปาะปะข้างละ ๑ กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปกขัดดุมข้างละ ๑ ดุม มุมกระเปาะล่างและมุมปกกระเปาะตัดมุมพองาม มีอินทรีธนูอ่อนใช้ผ้าสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวยาวจากด้านไหล่ไปทางคอ ปลายตัดแหลม ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมสีขาวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร และเมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

๑.๓ กางเกง เป็นกางเกงขายาวสีเทา ไม่มีจีบ ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตามุ่มน กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๗ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋าที่ด้านหลังข้างขวาและซ้ายมีกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปก กึ่งกลางปากกระเป๋าขัดดุม สีเทาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร

๑.๔ ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ กว้าง ๓.๒ เซนติเมตร หัวเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕.๕ เซนติเมตรโดยให้ ด้านกว้างโค้งมน ส่วนที่โค้งมากที่สุดอยู่บริเวณกึ่งกลางของความกว้าง สำหรับด้านยาวให้ส่วนบนและส่วนล่าง ของหัวเข็มขัดเป็นแนวตรง ให้จุดเริ่มต้นโค้งมนยาว ๕ เซนติเมตร และส่วนโค้งมากที่สุดบริเวณกึ่งกลางของความกว้าง ยาว ๕.๕ เซนติเมตร และให้มีพินยึดสายเข็มขัดทั้งสองข้าง ที่กึ่งกลางเข็มขัดด้านหน้ามีรูปปีกนก กาง ๒ ปีก เป็นแบบคูนูนหรือประกอบยึด ในการคาดเข็มขัดให้ปลายสายทั้งสองข้างเก็บซ่อนอยู่ด้านหลัง หัวเข็มขัด

๑.๕ รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือผ้าใบสีดำ ชนิดผูกเชือกสีเดียวกับรองเท้า ไม่มีริ้ว และลวดลาย

๑.๖ ถุงเท้าสีดำ

๒. เครื่องแบบลูกจ้างประจำหญิง สังกัดกองทัพอากาศ ให้มีเครื่องแบบประกอบด้วยหมวก เสื้อ กระโปรงหรือกางเกง เข็มขัด รองเท้า และถุงเท้า ดังนี้

๒.๑ หมวก มี ๒ แบบ คือ

๒.๑.๑ หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา มีลักษณะและมีตราหน้าหมวกเช่นเดียวกับหมวก แก๊ปทรงอ่อนสีเทาของลูกจ้างประจำชาย

๒.๑.๒ หมวกหนีบสีเทา มีลักษณะตามผนวก ๑ ท้ายระเบียบนี้ ไม่มีดุมหน้าหมวก ตอนหน้าเชิด ตอนหลังต่ำ มีตราหน้าหมวกเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของลูกจ้างประจำชาย

๒.๒ เสื้อ มี ๓ แบบ คือ

๒.๒.๑ เสื้อคอพับสีเทาหรือสีขาว แบบเดียวกับเสื้อของลูกจ้างประจำชาย ดุมให้มีสีเดียวกับเสื้อ และเสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเหนือข้อศอกพองาม ปลายแขนพับออกข้างนอก ด้านใน กว้าง ๓ เซนติเมตร ด้านนอกเป็นรูปแหลมกว้าง ๖ เซนติเมตรก็ได้ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายใน กระโปรงหรือกางเกง

๒.๒.๒ เสื้อคอเปิดสีเทาหรือสีขาว แบบปกแหลม แขนสั้นเหนือข้อศอกพองาม ปลายแขนพับ ไม่มีอินทรธนู ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ๔ ดุม ด้านหน้า ส่วนล่างมีกระเป๋าปะข้างละ ๑ กระเป๋า มีปกขัดดุมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๑ ดุม และมุมปกกระเป๋าเป็นรูปตัดพองาม สำหรับดุมเป็นสีทอง มีลายดุนเป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกระโปรงหรือกางเกงให้ยาวพองาม

๒.๒.๓ เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน แบบคอปานปล่อยเอว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีسابอก ที่แนวอกมีดุมสีขาวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๔ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกพองามปลายแขนพับ ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖ เซนติเมตร มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีกระเป๋าที่แนวเอวเสื้อ เป็นกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงลงไปทางเอวกึ่งปากกระเป๋าสีเดียวกับตัวเสื้อ มีอินทรธนูอ่อน ใช้ผ้าสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวยาวจากด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมนด้านไหล่กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร

เย็บติดกับเส้นเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีเส้นทแยงมุมระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๓.๕ เซนติเมตร ด้านคอ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุมเช่นเดียวกับดุมที่แนวอกเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้ปลายชายเสื้อ ไขว้นอกกระโปรง

๒.๓ กระโปรงสี่เหลี่ยม แบบ ๖ ตะเข็บ ผ่าเอวด้านซ้าย ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ที่ขอบเอว มีห่วงทำด้วยผ้าสี่เหลี่ยมกับกระโปรง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๕ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด

๒.๔ กางเกงขายาวสี่เหลี่ยม มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสี่เหลี่ยมของลูกจ้างประจำชาย เว้นแต่ไม่มีกระเป๋าค้นหลัง ปลายขา กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

๒.๕ เข็มขัด มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดของลูกจ้างประจำชาย

๒.๖ รองเท้า มี ๓ แบบ คือ

๒.๖.๑ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือก ไม่มีริ้วและลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร

๒.๖.๒ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ไม่มีริ้วและลวดลาย พื้นบางชั้นเดียว ส้นสูงไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร ชนิดนี้ไม่ให้ใช้กับกางเกง

๒.๖.๓ รองเท้าผ้าใบสีดำ

๒.๗ ถุงเท้า ในโอกาสสวมกางเกงขายาวสี่เหลี่ยม และสวมรองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือก ให้ใช้ถุงเท้าสีดำ

๓. เครื่องหมายสังกัด เครื่องหมายระดับตำแหน่ง และการประดับ

๓.๑ เครื่องหมายสังกัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นตัวอักษรย่อชื่อหน่วย สูง ๑ เซนติเมตร มีลักษณะตามผนวก ๒ ท้ายระเบียบนี้

๓.๒ เครื่องหมายระดับตำแหน่ง ทำด้วยโลหะสีทอง มีลักษณะตามผนวก ๓ คือ

๓.๒.๑ รูปพระมหากษัตริย์มงกุฎเปล่งรัศมีเหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร และดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๔ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๒๗ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๒

๓.๒.๒ รูปพระมหากษัตริย์มงกุฎเหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร และดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๓ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๓๔ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๓.๒.๓ รูปดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง เหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๒ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุด ชั้น ๒๙ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๓.๒.๔ รูปปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๑ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๒๔ หรือชั้น ๒๗ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๓.๓ การเทียบตำแหน่ง ให้ถืออัตราค่าจ้างของตำแหน่งที่บรรจุอยู่ในปัจจุบันเป็นหลัก ในการเทียบ

๓.๔ การประดับเครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายระดับตำแหน่ง ให้ประดับดังนี้

๓.๔.๑ เสื้อคอพับ ให้ประดับเครื่องหมายสังกัดที่ปกเสื้อด้านซ้าย และประดับเครื่องหมายระดับตำแหน่งที่ปกเสื้อด้านขวา โดยให้แนวบนของเครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายระดับตำแหน่งขนานกับขอบปกคอพับของเสื้อด้านบน และห่างจากขอบปกด้านหน้า ๒ เซนติเมตร

๓.๔.๒ เสื้อคอเปิด ให้ประดับเครื่องหมายสังกัดที่ปกเสื้อด้านซ้าย และประดับเครื่องหมายระดับตำแหน่งที่ปกเสื้อด้านขวา โดยให้แนวกลางของเครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายระดับตำแหน่งขนานกับขอบปกด้านล่าง และห่างจากขอบปกด้านล่าง ๒ เซนติเมตร

๓.๔.๓ เสื้อคอแบะ ให้ประดับเครื่องหมายสังกัดที่ปกเสื้อด้านซ้าย และประดับเครื่องหมายระดับตำแหน่งที่ปกเสื้อด้านขวา โดยให้แนวล่างของเครื่องหมายสังกัดและเครื่องหมายระดับตำแหน่งขนานกับขอบปกด้านล่าง และห่างจากขอบปกด้านล่าง ๒ เซนติเมตร

๔. ลูกจ้างประจำที่ทำหน้าที่เวรประจำส่วนราชการ ให้แต่งเครื่องแบบตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์

๕. ลูกจ้างประจำที่ทำหน้าที่ยามรักษาการณ์ ให้แต่งเครื่องแบบตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการกลาโหมพลเรือนและลูกจ้าง พ.ศ.๒๕๓๘

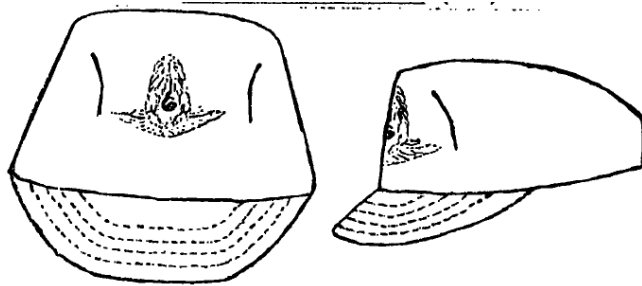
๖. ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ลูกจ้างประจำใช้เครื่องแต่งตัวพิเศษตามที่กำหนดในผนวก ๔ ได้ตามความจำเป็น

เอกสารอ้างอิง - ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ พ.ศ.๒๕๔๓, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๖ และฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๓

ผนวก ๑

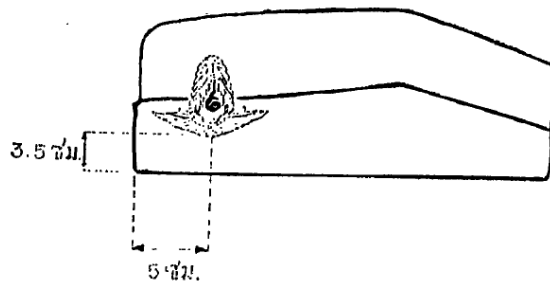
หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทาและหมวกหนีบลูกจิ้งจอกประจำ

หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเทา (ชาย)



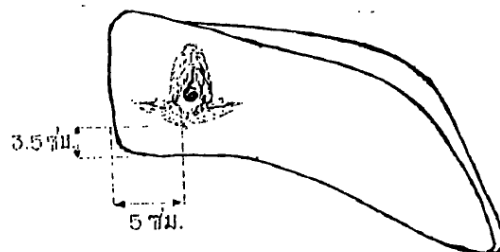
ลักษณะ มีตราหน้าหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองเป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ใต้อุณาโลมเปล่งรัศมี กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร ติดอยู่ที่กึ่งกลางหน้าหมวก

หมวกหนีบสีเทา (ชาย)



ลักษณะ ไม่มีตุ่มหน้าหมวก มีตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ใต้อุณาโลมเปล่งรัศมี กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร ติดเหนือขอบหมวกด้านซ้าย ห่างจากขอบหมวกด้านล่าง ๓.๕ เซนติเมตร และให้แนวกึ่งกลางของตราหน้าหมวกห่างจากขอบหมวกด้านหน้า ๕ เซนติเมตร

หมวกหนีบสีเทา (หญิง)



ลักษณะ ไม่มีตุ่มหน้าหมวก ตอนหน้าเชิด ตอนหลังต่ำ มีตราหน้าหมวกเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของลูกจิ้งจอกประจำชาย โดยติดตราหน้าหมวกเหนือขอบหมวกด้านซ้าย ห่างจากขอบหมวกด้านล่าง ๓.๕ เซนติเมตร และให้แนวกึ่งกลางของตราหน้าหมวกห่างจากขอบหมวกด้านหน้า ๕ เซนติเมตร

ผนวก ๒

เครื่องหมายสังกัดลูกจ้างประจำ สังกัดกองทัพอากาศ

ลำดับ	เครื่องหมาย	หมายถึง
๑	บก	กองบัญชาการกองทัพอากาศ
๒	ศบพ	ศูนย์อำนวยการเครื่องบินพระราชพาหนะ
๓	ศฮพ	ศูนย์อำนวยการเฮลิคอปเตอร์พระราชพาหนะ
๔	ศกอ	ศูนย์การสงครามทางอากาศ
๕	สพร	สำนักงานพัฒนาระบบราชการกองทัพอากาศ
๖	สบ	กรมสารบรรณทหารอากาศ
๗	กก	กรมการเงินทหารอากาศ
๘	สตน	สำนักงานตรวจสอบภายในทหารอากาศ
๙	สธน	สำนักงานพระธรรมนูญทหารอากาศ
๑๐	บน	กองบิน
๑๑	รรบ	โรงเรียนการบิน
๑๒	คปอ	กรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ
๑๓	อย	หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน
๑๔	ชอ	กรมช่างอากาศ
๑๕	สอ	กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ
๑๖	สพ	กรมสรรพาวุธทหารอากาศ
๑๗	พอ	กรมแพทย์ทหารอากาศ
๑๘	พธ	กรมพลธิการทหารอากาศ
๑๙	ชย	กรมช่างโยธาทหารอากาศ
๒๐	ขส	กรมขนส่งทหารอากาศ
๒๑	ยศ	กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
๒๒	รรนอ	โรงเรียนนายเรืออากาศ
๒๓	สก	กรมสวัสดิการทหารอากาศ
๒๔	ศวอ	ศูนย์วิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการบินและอวกาศกองทัพอากาศ
๒๕	สวบ	สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ
๒๖	สดม	สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

คำชี้แจง

๑. เครื่องหมายสังกัด ทำด้วยโลหะเป็นตัวอักษรย่อชื่อหน่วยสูง ๑ เซนติเมตรติดที่มุมปกเสื้อคอพับคอเปิดหรือคอแบะ ด้านซ้าย
๒. เครื่องหมายสังกัดกองบินต่าง ๆ ให้มีหมายเลขกองบินนั้น ๆ ต่อท้ายคำว่า บน เช่น บน๑ เป็นต้น

ผนวก ๓

รูปเครื่องหมายระดับตำแหน่งลูกจ้างประจำ สังกัดกองทัพอากาศ



คำชี้แจง

๑. เครื่องหมายระดับตำแหน่ง ทำด้วยโลหะสีทอง ประดับที่มุมปกเสื้อคอพับ หรือคอเปิด หรือคอเบะตอนบนด้านขวา มีลักษณะดังนี้

๑.๑ รูปพระมหากษัตริย์มงกุฎเปล่งรัศมีเหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร และดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๔ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๒๗ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๒

๑.๒ รูปพระมหามงกุฎเหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร และดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๓ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๓๔ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๑.๓ รูปดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง เหนือปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๒ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๒๙ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๑.๔ รูปปีกนกกาง ๒ ปีก กว้าง ๔ เซนติเมตร สำหรับตำแหน่งระดับชั้น ๑ หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่รับอัตราค่าจ้างขั้นสูงสุดชั้น ๒๔ หรือชั้น ๒๗ ของกลุ่มค่าจ้างที่ ๑

๒. การเทียบตำแหน่ง ให้ถืออัตราค่าจ้างของตำแหน่งที่บรรจุอยู่ในปัจจุบันเป็นหลักในการเทียบ

ผนวก ๔

เครื่องแต่งตัวพิเศษใช้ขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการของลูกจ้างประจำ สังกัดกองทัพอากาศ

ชื่อ	ลักษณะ	หมายเหตุ
๑. ชุดกันเปื้อน		- ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ทำงานช่างต่าง ๆ และใช้แรงงาน
ก. ชุดเสื้อกางเกงติดกัน	เสื้อแบบคอเปิดปกแหลม แขนสั้นเสมอศอก มีกระเป๋าบนปะ ๒ ใบ ผ่าอก มีดุม ๕ ดุม เอวมีสายถักรัดดุมติดดุม ให้ขยายเอวได้กางเกงขายาว ด้านหน้ามีกระเป๋ายาว ๑ ใบ มีเงาะที่แนวตะเข็บข้างระดับเหนือกระเป๋ายาวมีสายสำหรับรัดปลายขา	- ชุดกันเปื้อนชนิด ก., ข. และ ค. จะใช้สีเทา สีฟ้า หรือสีขาว ก็ได้ ถ้าใช้สีเทาหรือสีฟ้า ให้ปักชื่ออักษรสีขาว สูงขนาด ๑ เซนติเมตร
ข. ชุดเสื้อปล่อย	ลักษณะเช่นเดียวกับชุดเสื้อกางเกงติดกัน เว้นแต่เสื้อปล่อยเอว ไม่ติดกับกางเกง ผ่าอก มีดุม ๔ ดุม กางเกงด้านหลังมีกระเป๋ายาว ๑ ใบ ปลายขาปล่อยธรรมดา	
ค. ชุดรัดเอว	ลักษณะเช่นเดียวกับชุดเสื้อปล่อย แต่มีสายรัดรอบเอว	
๒. ชุดป้องกันกรด (ชายและหญิง)	มีลักษณะเป็นเสื้อกางเกงติดกัน ทำด้วยวัสดุชนิดที่ป้องกันกรดได้ มีหมวกติดกับเสื้อ มีถุงมือป้องกันกรด หน้ากากป้องกันไอกรดและรองเท้าป้องกันกรด สูงครึ่งน่อง	
๓. ชุดเสื้อกันเปื้อน (ชายและหญิง)	เสื้อกันเปื้อนสีเทา สีฟ้า หรือสีขาว ยาวถึงเข่า ผ่าอกตลอด มีดุม ๕ ดุม จะใช้แขนสั้นหรือแขนยาวก็ได้ ปกคอแบะหรือฮาวาย มีกระเป๋าระดับเอว ข้างละ ๑ กระเป๋าระดับอกข้างละ ๑ กระเป๋ายาว	- ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ทำงานช่างต่าง ๆ งานประกอบอาหาร และใช้แรงงาน
๔. ชุดผ้ากันเปื้อน (ชายและหญิง)	ผ้ากันเปื้อนสีเทา สีฟ้า หรือสีขาว ยาวถึงเข่า ไม่มีหลัง ไม่มีแขน คอกลม ต่อสาบจากไหล่ล้อมไปรอบคอ และติดดุมด้านหลัง ด้านหน้าตอนล่างซ้ายมีกระเป๋ายาว ๑ กระเป๋ายาวตรงระดับเอวมีแถบสำหรับผูกด้านหลัง ในกรณีที่มีความจำเป็นจะใช้วัสดุอื่นตามรูปและลักษณะที่เห็นสมควรก็ได้	- ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่ทำงานช่างต่าง ๆ งานประกอบอาหาร และใช้แรงงาน
๕. ชุดบริการห้องอาหาร (ชายและหญิง)	เสื้อชั้นในเซ็ทสีขาว แขนยาว ผูกโบหูกระต่ายสีดำ เสื้อชั้นนอกสีขาว คอแหลมไม่มีปก แขนกระบอก ติดดุม ๒ ดุม ชายใช้กางเกงขายาวสีเทาหญิงใช้กระโปรงสีเทา	- ใช้สำหรับพนักงานบริการอาหารในงานเกียรติยศ
๖. ชุดพนักงานบริการสโมสร (ชายและหญิง)	ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการนั้น ๆ กำหนดขึ้นตามความเหมาะสม	- ใช้สำหรับพนักงานบริการหน้าที่ต่าง ๆ เกี่ยวกับสโมสร
๗. ชุดชักรีด	ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการนั้น ๆ กำหนดขึ้นตามความเหมาะสม	- ใช้สำหรับพนักงานชักรีด

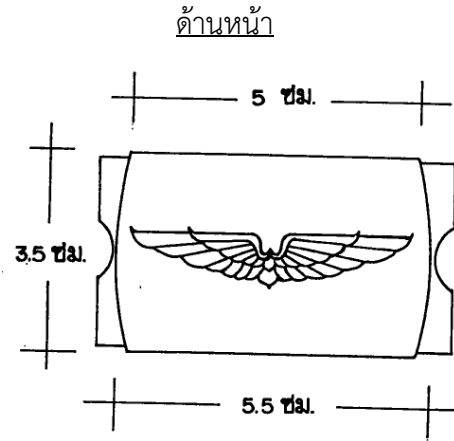
ชื่อ	ลักษณะ	หมายเหตุ
<p>๘. ชุดพนักงาน รักษาความปลอดภัย</p>	<p>หมวก ใช้รองในหมวกเหล็กสีเทา สายรัดคางหนังสีดำ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตรด้านข้างหมวกทั้งสองข้างมีอักษร “รปภ.” ขนาด ๔ เซนติเมตร สีขาว และมีแถบสีขาว กว้าง ๔ เซนติเมตร รอบหมวกระดับเดียวกับตัวอักษร</p> <p>เสื้อ เช่นเดียวกับเสื้อลูกจ้างประจำชาย ไม่มีسابอก ไม่มีแถบ กระเป๋</p> <p>กางเกง เช่นเดียวกับกางเกงลูกจ้างประจำชาย แต่กระเป๋หลังทั้งสองข้างมีฝาปิด ขัดคุมสีเทา ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ข้างละ ๑ ดุม ปลายขากางเกงสอดไว้ในรองเท้า</p> <p>เข็มขัดด้ายถักสีเทา กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๖ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร มีรูปปีกนกกาง ๒ ปีก ดุนนูนอยู่กึ่งกลาง หัวเข็มขัด รองเท้า สูงครึ่งน่องหนังสีดำ สายนกกหวัด ทำด้วยด้าย ถักหรือไหมถักสีฟ้า ทำเป็นห่วงคล้องใต้แขนซ้าย ๑ เส้น ปลายสายติดใต้อินทรรณูอีก ๑ เส้น โยงจากสายที่คล้องแขนใต้อินทรรณู ให้สายนกกหวัดสอดไว้ในกระเป๋เสื้อข้างซ้าย</p> <p>ปลอกแขน ทำด้วยสักหลาดสีแดง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีอักษร “รปภ.” ทำด้วยสักหลาดสีขาว ขนาด ๖ เซนติเมตร สวมที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับข้อศอกให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอก</p>	
<p>๙. ชุดพนักงาน ตรวจอาวุธและวัตถุ ระเบิด</p>	<p>ให้ใช้เครื่องแบบลูกจ้างประจำตามระเบียบกองทัพอากาศ แต่ให้ติดป้ายบอกหน้าที่เป็นภาษาอังกฤษที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้าย</p>	
<p>๑๐. ชุดพนักงาน สัญญาณ</p>	<p>ให้ใช้เครื่องแบบลูกจ้างประจำตามระเบียบกองทัพอากาศ แต่ให้สวมปลอกแขนเช่นเดียวกับพนักงานรักษาความปลอดภัย</p>	
<p>๑๑. ชุดพนักงาน สุขาภิบาล</p>	<p>ให้ใช้เครื่องแบบลูกจ้างประจำตามระเบียบกองทัพอากาศ แต่ให้ติดป้ายหมายเลขประจำตัวเป็นเลขอารบิกไว้ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้าย</p>	

ชื่อ	ลักษณะ	หมายเหตุ
๑๒. ชุดปฏิบัติงาน ในสถานพยาบาล ของกรมแพทย์ ทหารอากาศ		
ก. ชุดพนักงาน ทำความสะอาด อาคารผู้ป่วย	ชาย กางเกงขายาว และเสื้อคอพับแขนสั้นสีกรมท่า เนื้อ กระเป๋าช้ายปักชื่ออาคาร เนื้อกระเป๋าวน ปักชื่อตัว ชื่อสกุลด้วยด้ายสีขาว หญิง กระโปรงและเสื้อคอพับสีกรมท่า เนื้อกระเป๋ ปักเหมือนลูกจ้ำงประจำชาย	
ข. ชุดพนักงาน เวรเปล	กางเกงสีเทาขายาว เสื้อสีฟ้าอ่อน ปลอกเอว ออกเสื้อด้านซ้ายปัก ว่า “เวรเปล” ด้านขวา ปักชื่อตัวชื่อสกุลด้วยด้ายสีขาว	
ค. ชุดพนักงาน ห้องผ่าตัด	ชาย กางเกงขายาวสีฟ้า เสื้อคอตัววีสีฟ้า หญิง กระโปรงและเสื้อติดกันสีฟ้า	
ง. ชุดพนักงาน ห้องคลอด	กระโปรงและเสื้อติดกันสีเทา	
จ. ชุดพนักงาน ครัว	กระโปรงและเสื้อติดกันสีฟ้า ด้านขวาปักชื่อตัวชื่อสกุล ด้วยด้ายสีขาว	
ฉ. ชุดพนักงาน ที่ปฏิบัติงานใน หน้าที่ผู้ช่วย พยาบาล ทหารอากาศ	หญิง เสื้อกระโปรงชุดติดกันสีขาว แขนสั้นคอกลม ดุมเสื้อ ด้านหน้าสีขาว ๔ ดุมมีสาบรอบคอ และรอบแขนเสื้อขลิบด้วยผ้า สีน้ำเงิน กระโปรง ๔ ชั้น มีกระเป๋าะ ๒ กระเป๋ มุมล่างของ กระเป๋ามน ปลายแหลมพองาม เข็มขัด ทำด้วยผ้าสีขาวเย็บติดกับกระโปรง มีดุมสีทองของ กองทัพอากาศขนาดเล็กเป็นหัวเข็มขัด รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือผ้าใบสีขาว ถุงเท้าสีขาว ที่อกเสื้อด้านขวาปักชื่อตัวชื่อสกุลด้วยด้ายหรือไหมสีน้ำเงิน และ ติดเครื่องหมายกรมแพทย์ทหารอากาศ (ลงยา)เนื้อชื่อตัวชื่อ สกุล	

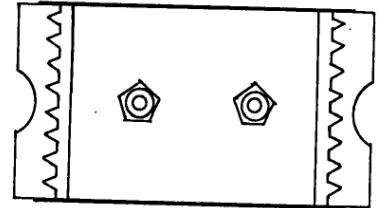
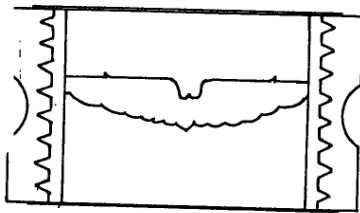
ผนวก ๕

ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยเครื่องแบบลูกจ้างประจำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๖

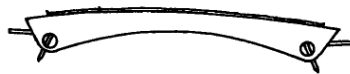
ภาพตัวอย่างหัวเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ



ด้านหลังแบบคูนูนด้านหลังแบบประกอบยึด



ด้านบน





บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.ทอ.(กปกค.ฯโทร.๒-๑๒๔๕)

ที่ ต่อ กพ.ทอ.เลขรับ ๑๗๓๓/๒๙

วันที่

๗ ต.ค.๒๙

เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ผบ.ทอ.

๑. สม.แจ้งว่ากระทรวงการคลัง มีหนังสือแจ้งให้ทราบ เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยกำหนดให้นำมติคณะรัฐมนตรีที่วางหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดโทษ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รายละเอียดตามหนังสือ ที่ กค ๐๕๑๔/๔๒๔๐๔ ลง ๒๖ ส.ค.๒๙ ที่แนบ ซึ่งสรุปสาระสำคัญดังนี้

๑.๑ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๕ ข้อ ๒๒ กำหนดว่า “เมื่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๑๐ ได้พิจารณาสอบสวนแล้ว ถ้าเห็นว่าลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ก็ให้สั่งการตามความเห็นสมควร ถ้าเห็นว่าลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการตามข้อ ๒๐ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกตามข้อนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จเสมือนว่าผู้นั้นลาออก

๑.๒ เพื่อให้การดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ ตามข้อ ๒๒ (ข้อ ๑.๑) เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๕ จึงกำหนดให้นำมติคณะรัฐมนตรีวางหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดโทษให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖ เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๑๒๕/๒๕๐๓ เรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๒. กพ.ทอ.พิจารณาแล้ว หลักเกณฑ์การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๑.๒ จะต้องใช้บังคับแก่ลูกจ้างประจำของ ทอ.ด้วย จึงเห็นสมควรสำเนาเสนอ นขต.ทอ.ทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและอนุมัติตามข้อ ๒ แล้ว กพ.ทอ.จะได้ดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) น.อ.ปราบ ปราบศรีภูมิ

ผสธ.ประจำ กพ.ทอ.ทำการแทน

จก.กพ.ทอ.

(ลงชื่อ) พล.อ.ท.พิศิษฐ์ ศรีกาฬสินธุ์

ผช.เสธ.ทอ.ฝกพ.

๙ ต.ค.๒๙

(ลงชื่อ) พล.อ.ท.สุรพล โสภภาพงษ์
รอง เสธ.ทอ.(๒)
๑๐ ต.ค.๒๙

เรียน ผบ.ทอ.

กระผมเห็นสมควรอนุมัติตามข้อ ๒ และให้ กพ.ทอ.ดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) พล.อ.ท.เกษตร โรจนนิล

เสธ.ทอ.

๑๐ ต.ค.๒๙

อนุมัติตามข้อ ๒

(ลงชื่อ) พล.อ.อ.ประพันธ์ รูปะเตมีย์

ผบ.ทอ.

๑๕ ต.ค.๒๙

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) น.ท.จุฬากรณ์ กล่อมแพง

(จุฬากรณ์ กล่อมแพง)

หน.ผบธ.กสม.สบ.ทอ.

๑ ธ.ค.๕๔



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.กท.(กศจ.กง.กท.โทร.๒๒๒๙๘๖๔).....

ที่ ต่อ กง.กท.๘๓๙๐/๒๙..... วันที่ ๑๖ ก.ย.๒๙.....

เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง.....

เสนอ สม.

กง.กท.พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับกำลังพล จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) พล.อ.ต.วิเชียร เวชพันธุ์
รอง จก.กง.กท.ทำการแทน
จก.กง.กท.



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สม.(กกพ.สม.โทร.๒๒๒๘๘๓๙)

ที่ (ฉบับ กท เลขรับ ๑๖๔๘๙/๒๙)

วันที่

เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำกระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ปล.กท.

๑. กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งให้ทราบ เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยกำหนดให้นำมติคณะรัฐมนตรีที่วางหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดโทษให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีรายละเอียดตามหนังสือที่ กค ๐๕๑๔/๔๒๔๐๔ ลง ๒๖ ส.ค.๒๙ ที่แนบ

๒. เห็นควรคัดสำเนาเสนอ นขต.ทอ.และ นขต.สป.เพื่อทราบ และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นชอบกรุณานุมัติในข้อ ๒

(ลงชื่อ) พล.อ.ต.ไสว วิภาตนาวิน

รอง จก.สม.ทำการแทน

จก.สม.

๒๒ ก.ย.๒๙

เสนอ นขต.กท.และ นขต.สป.

เพื่อทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปด้วย

(ลงชื่อ) พล.อ.อ.สรรเสริญ วานิชย์

รอง ปล.กท.ทำการแทน

ปล.กท.

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) พ.อ.ประภัสร์ เสติภรณ์

(ประภัสร์ เสติภรณ์)

กท.กกพ.สม.

๒๕ ก.ย.๒๙

(สำเนา)

ที่ กค ๐๕๑๕/๔๒๔๐๔

กระทรวงการคลัง
ในพระบรมมหาราชวัง

๒๒ สิงหาคม ๒๕๒๙

เรื่อง การลงโทษลูกจ้างประจำผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

เรียน ปลัดกระทรวงกลาโหม

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๖ ข้อ ๒๒ กำหนดว่า “เมื่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๑๐ ได้พิจารณาผลการสอบสวนแล้ว ถ้าเห็นว่าลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง สมควรลงโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ก็ให้สั่งการตามความเห็นสมควร ถ้าเห็นว่าลูกจ้างประจำผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๐ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกตามข้อนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จเสมือนว่าผู้นั้นลาออก”

เพื่อให้การดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ ตามข้อ ๒๒ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๒๕ จึงกำหนดให้นำมติคณะรัฐมนตรีที่วางหลักเกณฑ์การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดโทษให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนี้

๑. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ น.ว.๒๐๘/๒๔๙๖ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๔๙๖ เรื่อง แนวทางการลงโทษข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา

๒. มติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ น.ว.๑๒๕/๒๕๐๓ เรื่อง การลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) พันส สิมะเสถียร
(นายพันส สิมะเสถียร)
ปลัดกระทรวงกลาโหม

กรมบัญชีกลาง
กองกฎหมายและระเบียบการคลัง
โทร.๒๒๒๔๘๖๔

เสนอ กง.กท.
(ลงชื่อ) พล.อ.ต.ไสว วิภาตนาวิน
รอง จก.สม.ทำการแทน
จก.สม.

พนักงานราชการ

๑. วัตถุประสงค์ ของพนักงานราชการ

- ๑.๑ เพื่อปรับปรุงกระบวนการจ้างงานของกระทรวงกลาโหมในส่วนของลูกจ้างให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับการใช้กำลังคนภาครัฐ
- ๑.๒ เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ๑.๓ เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งให้กับส่วนราชการที่จะนำมาใช้บริหารจัดการบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพในการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม

๒. พนักงานราชการ มี ๒ ประเภท ดังนี้

๒.๑ พนักงานราชการทั่วไป ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะเป็นงานประจำทั่วไปของส่วนราชการ แบ่งเป็น ๕ กลุ่มงาน ได้แก่ พนักงานราชการในกลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเทคนิค กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ และกลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ

๒.๒ พนักงานราชการพิเศษ ได้แก่ พนักงานราชการซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะที่ต้องใช้ความรู้หรือความเชี่ยวชาญสูงมากเป็นพิเศษ เพื่อปฏิบัติงานในเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นเฉพาะเรื่องของส่วนราชการ หรือมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรในลักษณะดังกล่าว คือ พนักงานราชการในกลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ

๓. ผู้ที่จะได้รับการจ้างเป็นพนักงานราชการ ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- ๓.๑ เป็นผู้มีสัญชาติไทย
- ๓.๒ มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี
- ๓.๓ เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- ๓.๔ ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานอื่นของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น
- ๓.๕ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- ๓.๖ ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.๒๔๙๗
- ๓.๗ ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- ๓.๘ ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม และไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ
- ๓.๙ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- ๓.๑๐ ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- ๓.๑๑ ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ความในข้อ ๓.๑ ไม่ให้ใช้บังคับกับพนักงานราชการชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนราชการจำเป็นต้องจ้างตามข้อผูกพันหรือตามความจำเป็นของส่วนราชการนั้น ๆ

ผู้ที่เป็พนักงานราชการจะต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามวรรคหนึ่งตลอดเวลาที่ดำรงสถานะเป็นพนักงานราชการ เว้นแต่คุณสมบัติตามข้อ ๓.๗

๔. วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปีของพนักงานราชการ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๕. การแต่งกายของพนักงานราชการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้าง โดยอนุโลม

๖. การจ้างพนักงานราชการ ให้กระทำเป็นสัญญาจ้างไม่เกินคราวละ ๔ ปี หรือตามโครงการที่มีกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ โดยอาจมีการต่อสัญญาจ้างได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละส่วนราชการ

๗. ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ค่าเบี้ยประชุม ค่าตอบแทนระหว่างลา ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีควมผิด เงินทดแทนกรณีประสบอันตราย เจ็บป่วย สูญหาย เนื่องจากทำงานให้ราชการ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การได้รับรถประจำตำแหน่ง และสิทธิอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ

๘. ผู้ได้รับการว่าจ้างเป็นพนักงานราชการทั่วไป ซึ่งมีประสบการณ์ตรงตามลักษณะงานในตำแหน่งที่ได้รับการว่าจ้าง ให้ได้รับการปรับอัตราค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อทุกประสบการณ์ ๒ ปี แต่ให้ได้รับอัตราค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นสูงสุดไม่เกิน ๕ ช่วง

๙. การเลื่อนขึ้นค่าตอบแทนประจำปีของพนักงานราชการ ตามผลการประเมินการปฏิบัติงาน ดังนี้

๙.๑ จะต้องมึระยะเวลาในการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณที่แล้วมา ไม่น้อยกว่า ๘ เดือนในวันที่ ๑ ตุลาคม ของทุกปี

๙.๒ เลื่อนขึ้นค่าตอบแทนที่มีผลการประเมินการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่าระดับดีได้ไม่เกินอัตราร้อยละ ๖ ของฐานค่าตอบแทน ตามผลการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ควบคุมวงเงินงบประมาณการเลื่อนค่าตอบแทนในวงเงินไม่เกินร้อยละ ๔ ของอัตราค่าตอบแทนพนักงานราชการ ณ วันที่ ๑ กันยายน

๑๐. กรณีที่มีการคำนวณเพื่อปรับอัตราค่าตอบแทน หรือเลื่อนค่าตอบแทน หากคำนวณแล้ว มีเศษไม่ถึง ๑๐ บาท ให้ปรับเพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ บาท

๑๑. ให้ส่วนราชการจัดทำคำสั่งการเลื่อนค่าตอบแทน ของพนักงานราชการ ตามผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ในข้อ ๙

๑๒. พนักงานราชการในกลุ่มงานใด ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อต่อสัญญาจ้าง ได้ ให้พนักงานราชการผู้นั้นได้รับการพิจารณาเลื่อนค่าตอบแทนในกลุ่มงานนั้นตามผลการประเมิน การปฏิบัติงาน ในข้อ ๙

๑๓. ให้พนักงานราชการทั่วไปอาจมีสิทธิได้รับ ค่าตอบแทนวิชาชีพ ค่าตอบแทนสำหรับ ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และค่าตอบแทนอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานหรือมีลักษณะงานเช่นเดียวกับข้าราชการ ทหารที่ได้รับค่าตอบแทนดังกล่าว ตามที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการตามระเบียบ สำนักงานกฤษฎีกาตรึงกำหนด

๑๔. สิทธิประโยชน์จากกองทุนเงินทดแทน เพื่อจ่ายเงินทดแทนกรณีประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย อันเนื่องมาจากการทำงาน ให้ยื่นคำร้องขอเงินทดแทนต่อส่วนราชการที่พนักงาน ราชการสังกัดปฏิบัติงานอยู่ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประสบอันตราย เจ็บป่วย หรือสูญหาย แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

๑๕. ให้พนักงานราชการมีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ดังนี้

๑๕.๑ ค่าตอบแทนระหว่างการลา

๑๕.๑.๑ ลาป่วย ให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ปีหนึ่งไม่เกิน ๓๐ วัน ส่วนที่เกิน ๓๐ วัน ให้รับจากกองทุนประกันสังคม ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

๑๕.๑.๒ ลาคลอดบุตร ให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน ๔๕ วัน และมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตรจากกองทุนประกันสังคม ทั้งนี้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยประกันสังคม

๑๕.๑.๓ ลากิจส่วนตัว ให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ปีหนึ่งไม่เกิน ๑๐ วัน

๑๕.๑.๔ ลาพักผ่อนประจำปี ให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ปีหนึ่ง ไม่เกิน ๑๕ วัน

๑๕.๑.๕ ลาเพื่อรับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชา ทหาร เข้ารับการระดมพล หรือเพื่อทดลองความพร้อม ให้ได้รับค่าตอบแทนระหว่างลาได้ปีหนึ่ง ไม่เกิน ๖๐ วัน

๑๕.๑.๖ การลาเพื่อไปอุปสมบท และลาไปประกอบพิธีฮัจญ์ ให้ได้รับ ค่าตอบแทนระหว่างลาได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน

ในกรณีที่พนักงานราชการเข้าทำงานไม่ถึง ๑ ปี ให้ทอนสิทธิที่จะได้รับ ค่าตอบแทนการลากิจส่วนตัว และการลาพักผ่อน ลงตามส่วนของจำนวนวันที่จ้าง

๑๕.๒ ค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีความผิด

กรณีที่ส่วนราชการบอกเลิกสัญญาจ้างกับพนักงานราชการผู้ใดก่อนครบ กำหนดเวลาจ้าง โดยมีใช้ความผิดของพนักงานราชการดังกล่าว ให้พนักงานราชการผู้นั้นได้รับค่าตอบแทน การออกจากราชการโดยไม่มีความผิด ดังนี้

๑๕.๒.๑ ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๔ เดือน แต่ไม่ครบ ๑ ปี ให้จ่าย ค่าตอบแทนเท่ากับอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ

๑๕.๒.๒ ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๑ ปี แต่ไม่ครบ ๓ ปี ให้จ่าย ค่าตอบแทนจำนวน ๓ เท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ

๑๕.๒.๓ ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๓ ปี แต่ไม่ครบ ๖ ปี ให้จ่ายค่าตอบแทนจำนวน ๖ เท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ

๑๕.๒.๔ ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๖ ปี แต่ไม่ครบ ๑๐ ปี ให้จ่ายค่าตอบแทนจำนวน ๘ เท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ

๑๕.๒.๕ ผู้ที่ได้ปฏิบัติงานติดต่อกันครบ ๑๐ ปีขึ้นไป ให้จ่ายค่าตอบแทนจำนวน ๑๐ เท่าของอัตราค่าตอบแทนที่ได้รับอยู่ก่อนวันออกจากราชการ

๑๖. กรณีที่พนักงานราชการทั่วไปปฏิบัติงานนอกเวลาราชการปกติหรือวันหยุดสุดสัปดาห์หรือในวันหยุดพิเศษ ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของข้าราชการ โดยอนุโลม

๑๗. การหักเงินค่าตอบแทนของพนักงานราชการทั่วไป หน่วยต้นสังกัดสามารถหักเงินดังกล่าวได้เฉพาะกรณี ดังนี้

๑๗.๑ ชำระภาษีเงินได้ หรือชำระเงินอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้

๑๗.๒ เงินสมทบตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

๑๗.๓ ชำระหนี้สินอันเนื่องมาจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกิจการสวัสดิการของพนักงานราชการตามที่ส่วนราชการกำหนด โดยได้รับความยินยอมล่วงหน้าระหว่างกันไว้ก่อน

๑๗.๔ ชำระเงินประกันหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ ซึ่งพนักงานราชการได้กระทำโดยประมาทเลินเล่อหรือกระทำด้วยเจตนา จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

การหักเงินตาม ๑๗.๑ และ ๑๗.๒ ให้หักได้เต็มจำนวน และไม่ต้องได้รับความยินยอมจากพนักงานราชการก่อน

การหักเงินตาม ๑๗.๓ และ ๑๗.๔ หักได้เมื่อได้รับความยินยอมล่วงหน้าจากพนักงานราชการ และหักได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินที่พนักงานราชการมีสิทธิได้รับ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากพนักงานราชการที่ให้หักได้เกินกว่านั้น

๑๘. กรณีที่พนักงานราชการจำเป็นต้องเดินทางไปราชการ ให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ทั้งนี้สิทธิในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๑๙. หากพนักงานราชการได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ หรืออนุกรรมการ หรือเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ และต้องเข้าร่วมประชุม หากการประชุมดังกล่าวสามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมตามระเบียบของทางราชการได้ ให้พนักงานราชการสามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมได้ในอัตราเดียวกัน

๒๐. การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการที่ส่วนราชการจะใช้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารพนักงานราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อส่วนราชการ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการที่โปร่งใส เป็นธรรม มีมาตรฐานเป็นไปในแนวทางเดียวกันซึ่งผลที่ได้จากการประเมินสามารถนำไปใช้พัฒนาประสิทธิภาพและบริหารจัดการบุคลากร ดังนี้

๒๐.๑ การเลื่อนค่าตอบแทน

๒๐.๒ การเลิกจ้าง

๒๐.๓ การต่อสัญญาจ้าง

๒๐.๔ อื่น ๆ

๒๑. การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการ มี ๒ ประเภท ดังนี้
 - ๒๑.๑ การประเมินผลการปฏิบัติของพนักงานราชการทั่วไป
 - ๒๑.๒ การประเมินผลการปฏิบัติของพนักงานราชการพิเศษ
๒๒. การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไป ให้ประเมินผลงานและพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดสัดส่วนผลงานไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
 - ๒๒.๑ การประเมินผลการ ให้พิจารณาจากปริมาณงาน คุณภาพของงาน ความรวดเร็วหรือความตรงต่อเวลา และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร
 - ๒๒.๒ พฤติกรรมหรือคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่วนราชการสามารถกำหนดพฤติกรรมและสมรรถในการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะภารกิจและสภาพการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่งได้
๒๓. ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการทั่วไป ปีละ ๒ ครั้ง ตามปีงบประมาณ คือ
 - ครั้งที่ ๑ ประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ถึง ๓๑ มีนาคม
 - ครั้งที่ ๒ ประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ถึง ๓๐ กันยายน
๒๔. ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน หัวหน้าหน่วยงานที่มีพนักงานราชการทั่วไปปฏิบัติงานอยู่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการ หัวหน้าสายงานด้านการกำลังพลของหน่วยงานรับผิดชอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ
๒๕. คณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่ดังนี้
 - ๒๕.๑ กลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมจากการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ประเมิน ก่อนเสนอผลการประเมินต่อหัวหน้าส่วนราชการและสำเนาผลการประเมินผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการของกระทรวงกลาโหมทราบ
 - ๒๕.๒ รับข้อร้องทุกข์ ของผู้รับการประเมิน ซึ่งมีความเห็นหรือข้อสงสัยว่าผลการประเมิน ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม และดำเนินการสอบสวนพิจารณาวินิจฉัยข้อร้องทุกข์นั้นจนกระทั่งได้ข้อยุติ
๒๖. แบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแนวทางและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการของกระทรวงกลาโหมกำหนด หรือส่วนราชการสามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม
๒๗. การแจ้งผลการประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ประเมินแจ้งให้พนักงานราชการทั่วไปทราบ และให้คำปรึกษาแนะนำแก่พนักงานราชการทั่วไป เพื่อแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
๒๘. กรณีที่พนักงานราชการผู้ใดมีข้อสงสัย หรือเห็นว่าผลการประเมินผลการปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม ให้สามารถร้องทุกข์ได้ โดยให้ถือปฏิบัติตามเรื่องการร้องทุกข์

๒๙. พนักงานราชการทั่วไปผู้ใดซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้ว มีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินติดต่อกันสองครั้งต่ำกว่าระดับดี ให้ผู้บังคับบัญชาทำความเห็นเสนอหัวหน้า ส่วนราชการเพื่อพิจารณาสั่งเลิกจ้างต่อไป

๓๐. กรณีที่จะมีการต่อสัญญาจ้างให้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการต่อสัญญาจ้าง โดยผู้ที่ได้รับการพิจารณาให้ต่อสัญญาจ้าง จะต้องมีการประเมินเฉลี่ยย้อนหลังไม่เกินสี่ปีไม่ต่ำกว่าระดับดี ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาทำความเห็นเสนอหัวหน้า ส่วนราชการพิจารณาสั่งจ้างต่อไป

๓๑. การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานราชการพิเศษ ให้เป็นไปตามประกาศ คณะกรรมการบริหารพนักงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๓๒. ให้ส่วนราชการวางระบบการจัดเก็บผลการประเมิน เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด

๓๓. การลาพนักงานราชการ มีสิทธิลาได้ ๖ ประเภท คือ

๓๓.๑ การลาป่วย มีสิทธิลาป่วยเท่าที่ป่วยจริง การลาป่วยตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไป ผู้มีอำนาจอนุญาตอาจสั่งให้มีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาลที่ทางราชการรับรองประกอบการลาหรือ ประกอบการพิจารณาอนุญาตก็ได้

๓๓.๒ การลาคลอดบุตร มีสิทธิลาคลอดบุตรได้ ๙๐ วัน

๓๓.๓ การลากิจส่วนตัว มีสิทธิลากิจส่วนตัวได้ปีละไม่เกิน ๑๐ วันทำการ

๓๓.๔ การลาพักผ่อน มีสิทธิลาพักผ่อนได้ปีละ ๑๐ วันทำการ สำหรับพนักงาน ราชการที่ได้รับการจ้างในปีแรกยังไม่ครบ ๖ เดือน ไม่มีสิทธิลาพักผ่อน เว้นแต่พนักงานราชการที่มีสัญญาจ้าง ต่อเนื่องกันในส่วนราชการเดิมรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

พนักงานราชการผู้ใดที่ทำงานครบ ๑ ปีขึ้นไป และในปีที่ผ่านมาพนักงาน ราชการผู้นั้นมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สามารถนำวันลา พักผ่อนที่เหลือซึ่งยังมิได้ลาสะสมได้ แต่วันลาพักผ่อนที่นำมาสะสมต้องไม่เกิน ๕ วันทำการ โดยเมื่อรวมกับ วันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันแล้วจะต้องไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๓๓.๕ การลาเพื่อเข้ารับราชการทหารในการเรียกพล เพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึก วิชาทหาร เข้ารับการระดมพล หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อมตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และเมื่อพ้นกำหนดแล้วให้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติงานภายใน ๗ วัน

๓๓.๖ การลาเพื่อไปอุปสมบท หรือประกอบพิธีฮัจญ์ ต้องได้รับการจ้างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า ๔ ปี และมีสิทธิลาได้ ๑ ครั้งตลอดเวลาเป็นพนักงานราชการ ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา อนุมัติตามความเหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ

ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา โดยอนุโลม

๓๔. วินัยและการรักษาวินัยพนักงานราชการ มีหน้าที่ต้องปฏิบัติงานตามที่กำหนด ในระเบียบนี้ ตามที่ส่วนราชการกำหนด และตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาจ้าง และมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม คำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ

๓๕. พนักงานราชการ ต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๓๖. วินัยของพนักงานราชการ มีดังนี้

๓๖.๑ ต้องนิยมและสนับสนุนการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๓๖.๒ ต้องปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง แบบแผน และแบบธรรมเนียมของทางราชการหรือที่หน่วยต้นสังกัดได้กำหนดขึ้น

๓๖.๓ ต้องปฏิบัติการทำงานในหน้าที่ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา เว้นแต่จะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นกรณีพิเศษ

๓๖.๔ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บังคับบัญชา

๓๖.๕ ต้องไม่มาทำงานสาย ไม่เกียจคร้าน ไม่ดื้อ ไม่ขัดขืน ไม่หลีกเลี่ยงหรือละเลยต่อการปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๓๖.๖ ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

๓๖.๗ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ห้ามกล่าวคำเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และห้ามอาศัยหน้าที่การงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น

๓๖.๘ ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ และห้ามการหาผลประโยชน์อย่างอื่นซึ่งจะเป็นทางเสียหายแก่ทางราชการ

๓๖.๙ ต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติตนเป็นคนเสเพล ห้ามเป็นนักการพนัน ห้ามเสพยาเสพติดให้โทษ ห้ามเสพเครื่องทองของเมมาจนไม่สามารถครองสติได้ ต้องไม่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ต้องไม่กระทำความผิดทางอาญา หรือไม่ทำการอันอาจเสียเกียรติยศชื่อเสียงของตนหรือของตำแหน่งหน้าที่การงาน

๓๖.๑๐ ต้องสุขภาพเรียบร้อยต่อผู้บังคับบัญชาและต่อประชาชน ห้ามดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ

๓๖.๑๑ ต้องรักษาความสามัคคีซึ่งกันและกัน

๓๖.๑๒ ต้องรักษาความลับของทางราชการ

๓๖.๑๓ เมื่อตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาหรือเป็นจำเลยในศาลไม่ว่าคดีใด ๆ

ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบภายใน ๗ วัน

๓๗. โทษผิดวินัย มี ๔ สถาน คือ

๓๗.๑ ภาคทัณฑ์

๓๗.๒ ตัดค่าตอบแทน

๓๗.๓ ลดขั้นค่าตอบแทน

๓๗.๔ ไล่ออก

๓๘. การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ ถือเป็นความผิดอย่างร้ายแรง

๓๘.๑ กระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

๓๘.๒ จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนดให้ปฏิบัติ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

๓๘.๓ ปฏิบัติหน้าที่โดยประมาทเลินเล่อ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

๓๘.๔ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา หรือขัดคำสั่ง หรือหลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓๔ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่าง ร้ายแรง

๓๘.๕ ประมาทเลินเล่อ จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

๓๘.๖ ละทิ้งหรือทอดทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ราชการเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๗ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

๓๘.๗ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือกระทำความผิดอาญา โดยมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกหรือหนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่ศาลจะรอกการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้

๓๘.๘ ถูกลดขั้นค่าตอบแทนหรือถูกตัดค่าตอบแทนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือรวมกัน ในปีงบประมาณเดียวกันสองครั้ง เว้นถูกตัดค่าตอบแทนกรณีมาทำงานสาย

๓๘.๙ เกียจคร้านต่อหน้าที่การงาน เช่น มาทำงานสายเป็นประจำ ไม่ตั้งใจปฏิบัติงาน ตามหน้าที่อย่างเห็นได้ชัดหลายครั้ง

๓๘.๑๐ ประพฤติตนเป็นอันธพาลหรือนักการพนัน

๓๘.๑๑ มีหนี้สินล้นพ้นตัวโดยไม่มีเหตุอันควรปราณี

๓๘.๑๒ เมาสุราเมรัยจนไม่สามารถครองสติได้เป็นอาจิม

๓๘.๑๓ ไม่เคารพและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา

๓๘.๑๔ รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อย่างร้ายแรง

๓๘.๑๕ เสพยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย

๓๘.๑๖ อาศัยอำนาจหน้าที่ราชการโดยทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อหาประโยชน์ แก่ตนเองหรือผู้อื่น

๓๘.๑๗ หมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นผู้บังคับบัญชา

๓๘.๑๘ ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

๓๘.๑๙ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลาย

๓๘.๒๐ เปิดเผยความลับของทางราชการ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทาง ราชการอย่างร้ายแรง

๓๘.๒๑ ต้องหาในคดีอาญาแล้วหลบหนีไป

๓๘.๒๒ เป็นสมาชิกสมาคมหรือคณะที่มีวัตถุประสงค์ขัดต่อกฎหมายความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓๘.๒๓ กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ถ้าให้อยู่ปฏิบัติราชการต่อไปจะทำให้เกิด ความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการหรือการปกครองบังคับบัญชา

๓๙. พนักงานราชการตำแหน่งใด บังคับบัญชาหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตาม ที่หัวหน้าส่วนราชการสั่งการ และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีหน้าที่ส่งเสริม ดูแล ระมัดระวังให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามวินัย

พนักงานราชการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่งรู้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความ ผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของ ตนที่จะลงโทษได้ ให้สั่งลงโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นควรจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ

ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อพิจารณาดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

พนักงานราชการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้โดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย

๔๐. การลงโทษพนักงานราชการให้ทำเป็นคำสั่ง ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามระเบียบนี้ต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้เป็นไปโดยความพยามาหา โดยอคติหรือโดยโทสจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด ในคำสั่งลงโทษให้ระบุว่าผู้ถูกลงโทษได้กระทำผิดวินัยในกรณีใดตามข้อใด ในข้อ ๓๖ และข้อ ๓๘

๔๑. พนักงานราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาผู้กระทำผิดวินัย สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าตอบแทน หรือลดขั้นตอบแทน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมแก่ความผิด ดังนี้

๔๑.๑ ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ ผู้บังคับหมวดบินชั้น ๓ ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ต้นเรือชั้น ๒ ผู้บังคับหมวดบินชั้น ๒ หรือเทียบเท่า หรือพนักงานราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๓๙ มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์

๔๑.๒ ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ ผู้บังคับฝูงบิน หรือเทียบเท่า มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือลงโทษตัดค่าตอบแทนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ และเป็นเวลาไม่เกิน ๑ เดือน

๔๑.๓ ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองบิน หรือเทียบเท่า มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดค่าตอบแทน ครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ และเป็นเวลาไม่เกิน ๒ เดือน

๔๑.๔ ผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบินหรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือสั่งลงโทษตัดค่าตอบแทนครั้งหนึ่งไม่เกินร้อยละ ๕ และเป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน หรือสั่งลงโทษลดขั้นค่าตอบแทนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑ ขั้น

การลงโทษภาคทัณฑ์ ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดค่าตอบแทน

กรณีที่กระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาตามวรรคหนึ่ง เห็นว่ามีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนหรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

๔๒. พนักงานราชการผู้ใดมาทำงานสาย ให้บันทึกจำนวนเวลา มาทำงานสายไว้ ครั้งแรกให้ผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวตักเตือนก่อน ครั้งต่อ ๆ ไป ให้ลงโทษตัดค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๔๒.๑ การนับเวลา

๔๒.๑.๑ ซ้ำกว่ากำหนดไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ให้นับเป็น ๑ ชั่วโมง เกิน ๑ ชั่วโมงขึ้นไป ให้นับตามจำนวนชั่วโมงที่มาทำงานสาย และเศษนาทีที่ ๑ ชั่วโมง ให้นับเป็น ๑ ชั่วโมง

๔๒.๑.๒ ซ้ำกว่าครึ่งวันทำงานขึ้นไป ให้นับเป็น ๑ วันทำงาน

๔๒.๑.๓ ชั่วโมงทำงานใน ๑ วัน ให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนดการนับวันทำงานเพื่อคำนวณค่าตอบแทน ให้ถือ ๓๐ วันเป็น ๑ เดือน

๔๒.๒ การตัดค่าตอบแทน

๔๒.๒.๑ เมื่อรวมเวลาที่มาทำงานสายตามข้อ ๔๒.๑ จนครบ ๑ วันทำงาน แล้ว ให้ตัดค่าตอบแทนเป็นจำนวนเท่ากับค่าตอบแทนที่พนักงานราชการผู้นั้นพึงได้รับใน ๑ วัน

๔๒.๒.๒ ถ้าจำนวนชั่วโมงที่มาทำงานสายรวมกันแล้วไม่ถึง ๑ วันทำงาน ไม่ต้องตัดค่าตอบแทน และไม่ให้นำจำนวนเวลาที่มาทำงานสายไปคิดรวมในปีงบประมาณถัดไป

๔๓. พนักงานราชการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบิน หรือเทียบเท่าขึ้นไป เห็นว่ากรณี มีมูลที่ควรสอบสวน ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้าในการสอบสวน นั้นจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

วิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรมให้ ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ของทางราชการ โดยอนุโลม

๔๔. เมื่อผู้บังคับบัญชา ตามข้อ ๔๓ ได้พิจารณาผลการสอบสวนแล้ว ถ้าเห็นว่าพนักงาน ราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษไล่ออก เนื่องจากกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๓๘

๔๕. พนักงานราชการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏ ชัดแจ้ง หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามระเบียบนี้หรือ ต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๔๓ จะดำเนินการตามข้อ ๔๔ โดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามวรรคหนึ่ง คือ กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก

๔๖. อำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ของทางราชการ โดยอนุโลม

๔๗. พนักงานราชการผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการ สอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๔๑ มีอำนาจสั่งพักงานเพื่อรอฟังผลการสอบสวน พิจารณาได้แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำไม่ถึงขั้น ผิดวินัยร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๔๓ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งเดิม

ค่าตอบแทนของผู้ถูกสั่งพักงาน ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ว่าด้วย การตัดงด และจ่ายเงินรายเดือน โดยอนุโลม

๔๘. **การร้องทุกข์** พนักงานราชการสามารถร้องทุกข์ โดยการยื่นคำร้องทุกข์เป็น ลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงด้วยตนเองโดยเร็ว เว้นแต่เรื่องร้องทุกข์นั้นเกี่ยวกับการปฏิบัติ ของผู้บังคับบัญชาโดยตรง หรือผู้บังคับบัญชาโดยตรงเป็นต้นเหตุ ก็ให้ยื่นคำร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชา ในลำดับถัดไป ทั้งนี้การยื่นคำร้องทุกข์ ให้พนักงานราชการเขียนคำร้องทุกข์ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อ ของผู้ร้องทุกข์ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุที่ร้องทุกข์ให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

๔๙. การสอบสวนและพิจารณา

๔๙.๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องทุกข์เมื่อใด ต้องรีบดำเนินการสอบสวน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงโดยละเอียด โดยดำเนินการด้วยตนเองหรือขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานหรือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ พนักงานราชการผู้ยื่นคำร้องทุกข์ขอที่จะให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามที่มีผู้บังคับบัญชา ขอด้วย

๔๙.๒ เมื่อสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาเรื่องร่ำร้องทุกข์นั้น หากอยู่ในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ของตน ก็ให้ดำเนินการแก้ไขให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว แล้วแจ้งให้ผู้ร่ำร้องทุกข์ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหน่วยของตนทราบต่อไป

หากเรื่องร่ำร้องทุกข์นั้น อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน ให้เสนอเรื่องร่ำร้องทุกข์พร้อมทั้งข้อเสนอในการแก้ไขหรือความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปตามลำดับ

ผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปดำเนินการสอบสวน และพิจารณาคำร้องทุกข์ เช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง

๔๙.๓ ผู้บังคับบัญชาแต่ละชั้นจะต้องสอบสวนและพิจารณาคำร้องทุกข์ให้เสร็จภายในเวลาไม่เกิน ๗ วัน

๕๐. หากผู้ร่ำร้องทุกข์ไม่พอใจหรือยังมีความสงสัยในการพิจารณา ก็ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไปภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการร่ำร้องทุกข์ ในครั้งนั้น และผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องร่ำร้องทุกข์จะต้องพิจารณาอุทธรณ์และดำเนินการแก้ไขหรือยุติเหตุการณ์ตามคำร้องทุกข์ พร้อมทั้งแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร่ำร้องทุกข์ทราบภายใน ๑๕ วัน

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการของกระทรวงกลาโหมถือว่าเป็นที่สุดหากยังไม่สามารถวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาได้ ให้ดำเนินการทางอื่นอันชอบด้วยกฎหมายต่อไป

๕๑. ผู้ร่ำร้องทุกข์และผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับความคุ้มครอง โดยผู้ร่ำร้องทุกข์จะไม่ได้รับผลกระทบจากการร่ำร้องทุกข์จนเป็นเหตุให้ถูกเลิกจ้าง ลงโทษ กลั่นแกล้ง หรือการดำเนินการใดที่จะเกิดผลร้ายต่อผู้ร่ำร้องทุกข์

ถ้าหากตรวจพบว่า ข้อความที่ร่ำร้องทุกข์เป็นความเท็จ เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลก็ตาม ผู้ร่ำร้องทุกข์จะต้องมีความผิดฐานกระทำผิดวินัยของพนักงานราชการ

๕๒. การสิ้นสุดสัญญาจ้างสัญญาจ้างพนักงานราชการสิ้นสุดลงเมื่อ

๕๒.๑ ครบกำหนดตามสัญญาจ้าง

๕๒.๒ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบนี้

๕๒.๓ ตาย

๕๒.๔ ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๕๒.๕ ถูกไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๕๒.๖ เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือตามข้อกำหนดของส่วนราชการ

หรือตามสัญญาจ้าง

๕๓. พนักงานราชการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากการปฏิบัติงาน ให้ยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการต่อผู้บังคับบัญชาล่วงหน้าก่อนวันที่จะขอลาออกจากราชการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นพิเศษ ผู้บังคับบัญชาจะอนุญาตให้พนักงานราชการซึ่งจะประสงค์จะลาออกยื่นหนังสือลาออกจากราชการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันก็ได้

๕๔. ส่วนราชการอาจบอกเลิกสัญญาจ้างกับพนักงานราชการผู้ใดก่อนครบกำหนดตามสัญญาจ้างได้ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า และไม่เป็นเหตุให้พนักงานราชการจะเรียกร้องค่าตอบแทนการเลิกสัญญาจ้างได้ เว้นแต่ส่วนราชการจะกำหนดให้ในกรณีที่ได้รับค่าตอบแทนการออกจากราชการโดยไม่มีผิดไว้

๕๕. เพื่อประโยชน์แห่งทางราชการ ส่วนราชการอาจสั่งให้พนักงานราชการไปปฏิบัติงาน นอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้างได้ โดยไม่เป็นเหตุให้พนักงานราชการอ้างขอเลิกสัญญาจ้าง หรือเรียกร้องประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการนี้ส่วนราชการอาจกำหนดให้ค่าล่วงเวลาหรือค่าตอบแทนอื่น จากการสั่งให้ไปปฏิบัติงานดังกล่าวก็ได้

๕๖. วิธีปฏิบัติอื่นใดซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ และประกาศคณะกรรมการบริหารราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดย อนุโลม

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบ กห.ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๙, ฉบับที่ ๓, ๔ พ.ศ.๒๕๕๔
- ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๕๔ เรื่อง สิทธิประโยชน์ของพนักงานราชการ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๐

การเคารพ

วัตถุประสงค์ การเคารพถือเป็นประเพณีและแบบธรรมเนียมนิยมที่ต้งาม โดยเฉพาะในวงการทหาร ถือว่าการเคารพ เป็นวินัยที่สำคัญที่ทหารจักละเว้นเสียมิได้ จึงได้วางแนวทางไว้สำหรับปฏิบัติให้ได้ผลอย่างจริงจัง

หมวด ๑ (มาตรา ๑)

ว่าด้วยการเคารพบนบก

การเคารพเมื่ออยู่ลำพัง

๑. ทำเคารพของทหารเมื่ออยู่ตามลำพัง มีดังนี้
 - ๑.๑ สวมหมวกมิได้ถือปืน ทำวันทยาหัตถ์
 - ๑.๒ มิได้สวมหมวก และมีได้ถือปืน
 - ๑.๒.๑ อยู่กับที่ ทำท่ายืนตรงแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย
 - ๑.๒.๒ กำลังเคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย
 - ๑.๓ ถือปืน
 - ๑.๓.๑ อยู่กับที่ ทำท่าวันทยาหัตถ์
 - ๑.๓.๒ อยู่กับที่เมื่อสะพายอาวุธ ทำท่าตรงแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย
 - ๑.๓.๓ เคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วทำแลขวา หรือแลซ้าย
 - ๑.๔ ซี่ม้า
 - ๑.๔.๑ มิได้สะพายปืน ถ้าสวมหมวกทำวันทยาหัตถ์ มิได้สวมหมวกทำแลขวา

หรือแลซ้าย

๑.๔.๒ สะพายปืน ทำแลขวาหรือแลซ้าย

๑.๕ เมื่อมิได้สวมหมวก ให้นายทหารสัญญาบัตรแสดงการเคารพด้วยวิธีก้มศีรษะ

๒. ทหารต้องแสดงการเคารพต่อผู้หรือสิ่งซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ คือ
 - ๒.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - ๒.๒ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
 - ๒.๓ สมเด็จพระบรมราชชนนี
 - ๒.๔ รัชทายาท
 - ๒.๕ พระเจ้าแผ่นดินและพระราชินีต่างประเทศ
 - ๒.๖ พระบรมวงศ์ ซึ่งเสด็จโดยมีธงราชวงศ์
 - ๒.๗ เจ้าต่างประเทศซึ่งเป็นเอกราชและเสด็จโดยมีธงราชวงศ์
 - ๒.๘ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
 - ๒.๙ นายกรัฐมนตรี
 - ๒.๑๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
 - ๒.๑๑ ทหารต่อทหารหรือตำรวจ
 - ๒.๑๒ ทหารต่างประเทศซึ่งแต่งเครื่องแบบ
 - ๒.๑๓ พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
 - ๒.๑๔ พระศพและพระอัฐิพระบรมวงศ์

- ๒.๑๕ ศพซึ่งมีกองทหารแท้เป็นเกียรติยศ
- ๒.๑๖ องประจำกองทหาร
- ๒.๑๗ องประจำกองยุวชนทหาร
- ๒.๑๘ ชาติประจำสำนักงานของรัฐบาลในขณะที่ขึ้นลง,ธงหมายยศและตำแหน่ง ตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการทหารเรือขึ้นไป และธงราชนาวีประจำเรือใหญ่ ในขณะที่ทำพิธีขึ้นลง
- ๒.๑๙ ธงมหาราช, ธงราชินี, ธงบรมราชวงศ์, ธงเยาวราช และธงราชวงศ์เวลาผ่าน หรือชักขึ้นลง
- ๒.๒๐ อนุสาวรีย์รูปบุคคล ซึ่งหล่อ, ปั้น หรือทำด้วยหิน ตั้งไว้ขณะเมื่อรัฐบาล มีงานฉลอง
- ๒.๒๑ หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตของต่างประเทศที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่เป็นทาง ราชการในพระบรมมหาราชวัง โดยรถยนต์ที่มีธงประจำตำแหน่ง หรือโดยรถยนต์หลวงที่มีธงประจำ ตำแหน่ง
๓. ทหารกำลังเดินอยู่ ให้หยุดทำการเคารพ ต่อผู้หรือสิ่งซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ ซึ่งกำลัง เคลื่อนที่ คือ
- ๓.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๓.๒ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
- ๓.๓ สมเด็จพระบรมราชชนนี
- ๓.๔ รัชทายาท
- ๓.๕ พระเจ้าแผ่นดินและพระราชินีต่างประเทศ
- ๓.๖ พระบรมวงศ์ ซึ่งเสด็จโดยมีธงราชวงศ์
- ๓.๗ เจ้าต่างประเทศซึ่งเป็นเอกราชและเสด็จโดยมีธงราชวงศ์
- ๓.๘ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- ๓.๙ นายกรัฐมนตรี
- ๓.๑๐ ผู้บังคับบัญชาของตนทุกชั้น
- ๓.๑๑ พระบรมศพ พระบรมอัฐิ
- ๓.๑๒ พระศพ พระอัฐิพระบรมวงศ์
- ๓.๑๓ ศพซึ่งมีกองทหารแท้เป็นเกียรติยศ
- ๓.๑๔ องประจำกองทหารและกองยุวชนทหาร
- ๓.๑๕ ชาติประจำสำนักงานของรัฐบาล ธงราชนาวีประจำเรือใหญ่ ธงมหาราช ธง ราชินี ธงบรมราชวงศ์ ธงเยาวราช และธงราชวงศ์ ในขณะที่ชักขึ้นลง
๔. ผู้มียศต่ำต้องทำความเคารพผู้มียศสูง นักเรียนทหารต้องทำความเคารพ ซึ่งกันและกันกับ ผู้เรียนชั้นต่ำกว่าต้องทำการเคารพผู้เรียนชั้นสูง และพลทหารต้องทำการเคารพพลทหาร ซึ่งเข้ารับราชการ ก่อนผู้มียศหรืออาวุโสสูงกว่าต้องเคารพตอบ ถ้ายศเสมอกันหรือเป็นนักเรียนทหารชั้นเดียวกัน หรือเป็น พลทหารปีเดียวกัน หรือถ้าไม่แน่ใจว่าใครจะมีอาวุโสสูงกว่ากัน ต้องทำการเคารพซึ่งกันและกัน โดยไม่เกียจจน

๕. ให้เทียบชั้นการเคารพสำหรับนักเรียนทหาร ไว้ดังนี้
- (๑) นักเรียนทหารในโรงเรียนทหารที่จะเป็นนายทหารสัญญาบัตรเทียบเท่าสิบเอก, จำเอก หรือจำอากาศเอก
 - (๒) นักเรียนทหารในโรงเรียนทหารที่จะเป็นนายทหารประทวนเทียบเท่าพลทหาร อาวุโส
๖. เมื่อทหารอยู่ด้วยกันหลายคน ผู้มียศหรืออาวุโสสูงเป็นผู้รับการเคารพแต่ผู้เดียว
๗. ถ้าทหารสวมหมวกอยู่ จะถอดหมวกเคารพแก่ผู้ใดไม่ได้
๘. เมื่อทหารเข้าไปในพระที่นั่ง, โบสถ์, วิหาร ที่ว่าการหรือเคหะสถานเพื่อเคารพต่อสถานที่นั้น ให้ถอดหมวก
๙. เมื่อทหารอยู่ร่วมสถานที่ซึ่งมีการบรรเลงเพลงเป็นเกียรติยศ ต้องทำการเคารพจนกว่าจะสิ้นเพลงเคารพนั้น
๑๐. การเคารพให้เริ่มและเลิกดังต่อไปนี้
- ๑๐.๑ เมื่อผ่านให้เริ่มกระทำในระยะระหว่างเมื่อเห็นได้ถนัด และก่อนที่จะผ่านประมาณ ๓ ก้าว และเลิกการเคารพเมื่อผ่านไปแล้วประมาณ ๒ ก้าว
 - ๑๐.๒ เมื่อเข้าไปหาให้เริ่มเคารพก่อนถึงผู้หรือสิ่ง ซึ่งต้องเคารพประมาณ ๓ ก้าว เลิกเคารพเมื่อได้รับอนุญาตหรือเสร็จกิจแล้ว
 - ๑๐.๓ เมื่อผู้หรือสิ่งซึ่งต้องเคารพเข้ามายังบริเวณที่ตนอยู่ ให้เริ่มและเลิกเคารพในโอกาสอันควร

หมวดที่ ๒ (มาตรา ๒)

การเคารพด้วยธงประจำกอง

๑. ท่าเคารพด้วยธง มีดังนี้
 - ๑.๑ อยู่กับที่
 - ๑.๑.๑ ให้ลดธงลง
 - ๑.๑.๒ ให้ถือธงท่ายกธง
 - ๑.๒ เคลื่อนที่ ให้ถือท่ายกธง
๒. วิธีเคารพด้วยธง ให้ปฏิบัติดังนี้
 - ๒.๑ อยู่กับที่ลดธงลง ถวายความเคารพแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมศพ พระบรมอัฐิ และประมุขต่างประเทศ ซึ่งมาเยือนประเทศไทยเป็นทางราชการ นอกจากนี้ไม่ต้องทำการเคารพด้วยธง เว้นแต่เป็นธงประจำกองเกียรติยศจัดสำหรับผู้หรือสิ่งใด จึงให้ทำการเคารพด้วยท่ายกธงแก่ผู้นั้นหรือสิ่งนั้น
 - ๒.๒ เคลื่อนที่ ถือท่ายกธงถวายความเคารพแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมศพ และพระบรมอัฐิเท่านั้น
 - ๒.๓ เมื่อธงแสดงการเคารพ ให้นายทหารรักษาราชการวันทวารูด้วยท่ากระบี่และผู้ช่วยผู้เชิญธงทำแลขวาหรือแลซ้าย
๓. การเคารพด้วยธงประจำกองนั้น ให้กระทำเฉพาะเมื่อธงที่เชิญได้คลี่ไว้

หมวดที่ ๓ (มาตรา ๓)
การบรรเลงเพลงเคารพ

๑. เพลงเคารพแบ่งแยกตามชนิดของเครื่องบรรเลง ดังนี้

๑.๑ เพลงเคารพด้วยแตรวง คือ

- ๑.๑.๑ เพลงสรรเสริญพระบารมี
- ๑.๑.๒ เพลงชาติ
- ๑.๑.๓ เพลงมหาชัย
- ๑.๑.๔ เพลงมหาฤกษ์
- ๑.๑.๕ เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล

๑.๒ เพลงเคารพด้วยแตรเดี่ยว คือ เพลงค่านับ

๑.๓ เพลงเคารพด้วยขลุ่ยกลอง คือ เพลงมหาชัย

๒. การบรรเลงเพลงเคารพนั้น มีวิธีบรรเลง ๒ วิธี

๒.๑ วิธีบรรเลงเพลงเคารพของเครื่องบรรเลงประจำแถว

๒.๒ วิธีบรรเลงเพลงเคารพของเครื่องบรรเลงที่มิได้ประจำแถว

การบรรเลงเพลงเคารพทั้ง ๒ วิธี กระทำเฉพาะเมื่อบรรเลงอยู่กับที่และเฉพาะในพิธี
เกียรติยศสำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระราชชนนี และ
รัชทายาททั้ง ๔ พระองค์นี้ ไว้ว่าในพิธีใด ๆ ต้องบรรเลงเพลงเคารพถวายเสมอ

๓. เครื่องบรรเลงประจำแถว บรรเลงเพลงต่าง ๆ แก่ผู้หรือสิ่งซึ่งเคารพดังนี้

๓.๑ แตรวง บรรเลง

๓.๑.๑ เพลงสรรเสริญพระบารมี สำหรับ

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
- สมเด็จพระบรมราชชนนี
- รัชทายาท
- พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
- องฆมหาราช, องราชินี, องบรมราชวงศ์, องเยาวราช เวลาผ่านหรือชัก

ขึ้นลง

๓.๑.๒ เพลงชาติ สำหรับ

- องประจำกองทหาร
- องประจำกองยุวชนทหาร
- ชาติประจำสำนักงานของรัฐบาลในขณะชักขึ้นลง และธงราชนาวี

ประจำเรือใหญ่ในขณะทำพิธีขึ้นลง

๓.๑.๓ เพลงมหาชัย สำหรับ

- พระบรมวงศ์
- ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- องราชวงศ์ เวลาผ่านหรือชักขึ้นลง
- นายทหารที่มียศจอมพล จอมพลเรือ หรือจอมพลอากาศ

๓.๑.๔ เพลงมหาฤกษ์ สำหรับผู้หรือสิ่งอื่นนอกเหนือจากข้อ ๓.๑.๑, ๓.๑.๒ และข้อ ๓.๑.๓

๓.๑.๕ เพลงมาร์ชธงชัยเฉลิมพล สำหรับธงประจำกองทหารในงานพิธีกระทำ สัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล

๓.๒ แตรเดี่ยว เป่าเพลงค่านับอย่างเดี่ยว แตกต่างกันด้วยจำนวนจบ ดังนี้

๓.๒.๑ เป่า ๓ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวางต้องบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี และเพลงชาติ

๓.๒.๒ เป่า ๒ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวางบรรเลงมหาชัย

๓.๒.๓ เป่า ๑ จบ สำหรับผู้หรือสิ่งซึ่งแตรวางบรรเลงเพลงมหาฤกษ์และในพิธี เปลี่ยนกองรักษาการณ์

๓.๓ ขลุ่ยกลอง บรรเลงเพลงมหาชัย ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชชนนี และรัชทายาท และในพิธีเปลี่ยนกองรักษาการณ์

อนึ่ง ถ้าแถวทหารนั้น ๆ มีเครื่องบรรเลงหลายประเภท ให้เป็นหน้าที่ของแตรวาง ถ้าไม่มีแตรวางให้เป็นหน้าที่ของแตรเดี่ยว ส่วนขลุ่ยกลองนั้นให้บรรเลงแต่เฉพาะไม่มีเครื่องบรรเลงอื่น ๆ เว้นแต่การบรรเลงเพลงเคารพเมื่อขณะเปลี่ยนกองรักษาการณ์ ถ้ามีแตรเดี่ยว ให้เป็นหน้าที่ของแตรเดี่ยว ถ้าไม่มีแตรเดี่ยวให้เป็นหน้าที่ของขลุ่ยกลอง ส่วนแตรวางบรรเลงเฉพาะเมื่อรับส่งธงประจำกอง

๔. เครื่องบรรเลงที่มีได้ประจำแถว บรรเลงเพลงเคารพเช่นเดียวกันเครื่องบรรเลงประจำ แถวแต่บรรเลงเฉพาะ

๔.๑ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราช ชนนี และรัชทายาท เมื่อเสด็จเข้ามายังที่นั้น และเมื่อเสด็จกลับหรือเมื่อเสด็จผ่าน

๔.๒ บรรเลงเพลงเคารพอื่น ๆ เพื่อเป็นเกียรติยศตามกำหนดการนั้น

หมวดที่ ๔ (มาตรา ๔)

การเคารพเมื่ออยู่ในความควบคุม

๑. ท่าเคารพของทหาร เมื่ออยู่ในความควบคุม มีดังนี้

๑.๑ แถวทหารถืออาวุธ อยู่กับที่ ทำวันทยาหวั

๑.๒ แถวทหารสพายอาวุธหรือไม่ถืออาวุธ อยู่กับที่ ทำท่าตรงแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย

๑.๓ แถวทหารกำลังเดิน ทำแลขวาหรือแลซ้าย

๑.๔ ทหารที่ไม่ได้อยู่เป็นแถว แต่ต้องรวมกันอยู่เป็นกลุ่มก้อน และมีผู้ควบคุม

๑.๔.๑ อยู่กับที่ ทำท่าตรงแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย

๑.๔.๒ กำลังเคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย

การเคารพในหมายเลข ๑.๔ นี้ ผู้ควบคุมจะสั่งให้ทำการเคารพตามลำพังก็ได้

๒. วิธีแสดงการเคารพของทหาร เมื่ออยู่ในความควบคุม มีดังนี้

๒.๑ ทหารที่อยู่ในความควบคุมต้องทำการเคารพ ตามข้อ ๑ แห่งหมวดนี้ แก่ผู้ หรือสิ่งตามข้อ ๒ แห่งหมวดที่ ๑ ตั้งแต่หมายเลข ๒.๑ ถึง ๒.๘ กับ ๒.๑๓ ถึง ๒.๑๙ และผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองร้อย หรือผู้บังคับการเรือขึ้นไป

๒.๒ แถวทหารซึ่งพักอยู่ต้องเรียกแถว ทหารม้ามิได้อยู่บนหลังม้าต้องขึ้นม้าทหาร ขี่ม้าและขับรถมิได้อยู่บนหลังม้าและบนรถ ต้องขึ้นม้าและขึ้นรถ ถวายความเคารพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท

๓. ผู้ควบคุมแถวทหารอยู่กับที่ ถ้าขัดกระบี่หรือดาบอยู่ เมื่อบอกแถวทหารทำการเคารพ ด้วยท่าอาวุธ ให้ตนทำการเคารพด้วยท่ากระบี่หรือดาบ นอกจากที่กล่าวแล้วนี้ผู้ควบคุมทำการเคารพ อยู่ตามลำพังและถ้าขัดกระบี่หรือดาบอยู่ ตามระเบียบของการบังคับแถว ให้ทำการเคารพด้วยท่าอาวุธนั้น

ผู้ควบคุมแถวทหารเคารพก็ดี หรือควบคุมแถวทหารผู้ช่วยพลรบที่ถือปืนในเวลาตรวจ พลสวนสนามก็ดี ถ้าขัดกระบี่หรือดาบอยู่ เมื่อบอกแถวทหารทำการเคารพ ให้ตนทำการเคารพด้วยท่ากระบี่ หรือดาบ

๔. การเริ่มเคารพ ให้กระทำเมื่อเห็นได้ถนัดหรืออนุโลมตามโอกาสและสถานที่ เมื่อผู้หรือ สิ่งซึ่งรับการเคารพผ่านพ้นไปประมาณ ๓ ก้าว หรือเมื่อจบเพลงเคารพแล้ว จึงเลิกการเคารพ

หมวดที่ ๕ (มาตรา ๕)

การเคารพของกองรักษาการณ์และทหารยาม

๑. ท่าเคารพของกองรักษาการณ์และทหารยาม มีดังนี้

๑.๑ อยู่กับที่ ทำวันทยาวิฑูร

๑.๒ เคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วท่าแลขวาหรือแลซ้าย

๒. วิธีแสดงการเคารพของกองรักษาการณ์และทหารยาม มีดังนี้

๒.๑ สำหรับกองรักษาการณ์ เรียกแถวทำวันทยาวิฑูรแก่ผู้หรือสิ่งตามที่กล่าวมา ในหมวดที่ ๑ ข้อ ๒ ตั้งแต่หมายเลข ๒.๑ ถึง ๒.๘ กับ ๒.๑๓ ถึง ๒.๑๙ และผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกอง พันหรือผู้บังคับการเรือ ขึ้นไป

๒.๒ สำหรับทหารยาม

๒.๒.๑ เมื่ออยู่กับที่ ทำการเคารพด้วยวิธีวันทยาวิฑูรแก่ผู้และสิ่งตามหมวดที่ ๑ ข้อ ๒ แต่ไม่ต้องทำการเคารพทหาร หรือตำรวจซึ่งต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

๒.๒.๒ เมื่อเคลื่อนที่ ทำการเคารพแก่ผู้หรือสิ่ง ตามข้อ ๒.๒.๑ ด้วยท่าแลขวา หรือแลซ้าย ระเบียบการอย่างอื่นนอกจากที่กล่าวแล้วในหมวดนี้ ให้ปฏิบัติอนุโลมตามที่กล่าวไว้ใน หมวดที่ ๔

หมวดที่ ๖ (มาตรา ๖)

การเคารพของกองทหารเกียรติยศ

๑. ท่าเคารพของกองทหารเกียรติยศ มีท่าเดียว คือ วันทยาวิฑูร

๒. วิธีแสดงความเคารพของกองทหารเกียรติยศมีดังนี้

๒.๑ กองทหารเกียรติยศ จัดสำหรับผู้ใดหรือสิ่งใด ให้ทำการเคารพแก่ผู้นั้นหรือ สิ่งนั้นผู้บังคับกองทหารเกียรติยศปฏิบัติการอนุโลมตามวิธีรับตรวจพล

ก่อนที่ผู้หรือสิ่งรับเกียรติยศจะได้รับการเคารพตามระเบียบนั้น กองทหารเกียรติยศถวายการเคารพเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถและรัชทายาท แต่ถ้าพระองค์ซึ่งทรงราชอิสริยยศสูงกว่าเสด็จถึงก่อนก็ไม่ต้องถวายการเคารพแก่พระองค์ ซึ่งทรงราชอิสริยยศต่ำกว่าอีกและในการนี้ผู้บังคับกองทหารเกียรติยศไม่ต้องปฏิบัติอย่างการรับการตรวจพล

การถวายการเคารพตามความในวรรคก่อน หากเป็นกองทหารเกียรติยศสำหรับศพ ให้ถวายการเคารพเท่านั้น ไม่ต้องบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมีทั้งในเวลาเสด็จพระราชดำเนินมาถึงและเสด็จพระราชดำเนินกลับ

๒.๒ ถ้าเป็นกองทหารเกียรติยศซึ่งจัดไปเคารพศพ ให้แสดงการเคารพในเวลาเผาหรือฝัง โดยให้แถวเดี่ยวเป่าเพลงนอน ๑ จบ แล้วให้หน่วยทหารเคารพศพทำวันทยาอูธ แถววงให้บรรเลงเพลงเคารพ ตามที่กำหนดในมาตรา ๓ เมื่อจบแล้วทำเรียบบอาวุธคงอยู่ในท่าตรงถ้ามีแถววงให้บรรเลงเพลงโศก ๑ จบ เป็นเสร็จการ

ระเบียบการอย่างอื่น นอกจากที่กล่าวแล้วในหมวดนี้ ให้ปฏิบัติตามุโลมตามีกกล่าวไว้ในหมวดที่ ๔

หมวดที่ ๗ (มาตรา ๗)

การผ่อนผัน

๑. ถ้าไม่สามารถทำการเคารพด้วยการทำวันทยาอูธ หรือทำวันทยาหัตถ์ได้ ให้

๑.๑ อยู่กับที่ ทำท่าตรง แล้วทำแลขวาหรือแลซ้าย

๑.๒ เคลื่อนที่ ทำท่าเดิน ทำแลขวาหรือแลซ้าย

๒. ทหารสนทนาหรือติดต่อกับผู้มียศสูงกว่า ไม่ต้องแสดงการเคารพผู้มียศต่ำกว่าผู้ซึ่งตนอยู่ด้วย แต่ถ้าอยู่เฉพาะพระพักตร์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท ไม่ต้องทำการเคารพผู้ใดนอกจากพระองค์นี้

ทหารในความควบคุมอยู่ต่อหน้าผู้ซึ่งแถวทหารต้องทำการเคารพ ไม่ต้องทำการเคารพผู้ซึ่งต่ำกว่า เว้นแต่ เป็นระเบียบการเคารพของกองทหารเกียรติยศ

๓. ทหารสวมหมวกอยู่ จะถอดหมวกเพื่อไหว้พระก็ได้

๔. ในโอกาสต่อไปนี้ทหารไม่ต้องทำการเคารพผู้ใด

๔.๑ เมื่อกำลังเล่นกีฬา

๔.๒ เมื่ออยู่ในชุมนุมชนซึ่งต้องการความสงบ

๔.๓ เมื่อเจ็บป่วยสาหัส

๔.๔ เมื่อแบกหามของหนัก

๔.๕ เมื่อกำลังรับประทานอาหารอยู่

๔.๖ เมื่อมีหน้าที่ต้องประจำในขบวนหรือพิธีใด ๆ

๔.๗ กำลังขับขี่ยานหรือสัตว์พาหนะเคลื่อนที่ตามลำพังในที่คับขันหรือเมื่อกำลังขับ

ยานพาหนะในความควบคุม

๔.๘ เมื่อควบคุมนักโทษเดินไปนอกเรือนจำหรือโดยสารไปบนยานพาหนะ

๔.๙ เมื่อกำลังรักษาพยาบาลตามหน้าที่

๕. ทหารในความควบคุม ซึ่งกำลังหัตหน้าที่ราชการสนาม ผู้ควบคุมไม่ต้องบอกแสดงการเคารพ แต่ตนเองต้องทำการเคารพอย่างอยู่ตามลำพัง

๖. แแถวทหารกำลังเดินตามสบายหรือวิ่ง ไม่ต้องทำการเคารพ

๗. ทหารซึ่งอยู่บนยานพาหนะ ให้ทำการเคารพโดยนั่งหรือยืนบนยานพาหนะนั้นได้แต่ต้องสำรวมอิริยาบถขณะทำการเคารพให้สมควร

๘. ถ้ามิได้สั่งเป็นพิเศษในระหว่างเวลาตั้งแต่ สวดมนต์ก่อนนอนไปจนถึงรุ่งสว่าง (เมื่อเห็นได้ถนัด) หรือฝนตกไปจนถึงต้องเก็บอาวุธ กองรักษาการณ์ไม่ต้องตั้งแถวแสดงการเคารพแก่ผู้ใด

๙. ทหารซึ่งมิได้แต่งเครื่องแบบ กองรักษาการณ์ไม่ต้องเรียกแถวทำความเคารพ

เบ็ดเตล็ด

๑. การแสดงการเคารพต่อผู้แทนพระองค์ หรือผู้แทนผู้บังคับบัญชา ถ้ามีคำสั่งแสดงให้ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้แทน ก็ให้แสดงความเคารพต่อผู้นั้นดุจเดียวกับที่แสดงถวายพระองค์หรือแก่ผู้บังคับบัญชานั้น ๆ ตลอดเวลาที่แทน

๒. ทหารต้องแสดงการเคารพต่อข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา

๓. ทหารที่ไปในพิธีของลูกเสือ ให้แสดงการเคารพต่อธงประจำกองลูกเสือเฉพาะในโอกาสนั้นตามเวลาอันสมควร

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพที่ ๑๓/๑๓๔๓๙ ลง ๑๒ มี.ค.๗๘ (แก้ไขถึงฉบับที่ ๗ พ.ศ.๒๕๒๖)

การแสดงความเคารพในโอกาสที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมได้

ด้วยปรากฏว่าการแสดงความเคารพของทหารขณะแต่งเครื่องแบบทหาร บางโอกาส สถานการณ์ และสถานที่ ไม่สะดวกที่จะแสดงความเคารพตามแบบธรรมเนียมได้ เช่น ระหว่างการประชุม สัมมนา และการเข้าร่วมกิจกรรมกับฝ่ายพลเรือน

เพื่อให้การแสดงความเคารพของทหารกรณีที่มีได้สวมหมวกเป็นไปในแนวทางเดียว เห็นควรให้ถือปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมของทหารที่กำหนดไว้เป็นอันดับแรก เว้นแต่ ไม่สามารถกระทำได้ สะดวก จึงให้แสดงความเคารพตามแบบประเพณีนิยม **โดยการยกมือไหว้ได้โดยอนุโลม**

เอกสารอ้างอิง อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๗ ก.ย.๔๙ ทำหนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๓.๔/๖๓๙๘ ลง ๔ ก.ย.๔๙

ที่ ๔/๕๗๘๙
๒๔๗๙

คำชี้แจงทหาร
เรื่อง ข้อบังคับการเคารพ

ความในมาตรา ๓ ข้อ ๒ แห่งข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพ มีใจความอยู่ตอนหนึ่งว่า "การบรรเลงเพลงเคารพทั้งวิธีกระทำด้วยเครื่องบรรเลงประจำแถวก็ดี หรือที่มีได้ประจำแถวก็ดี ให้กระทำเฉพาะเมื่อเครื่องบรรเลงอยู่กับที่ และเฉพาะในพิธีเกียรติยศ เว้นแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท ไม่ว่าในพิธีใด ๆ ต้องบรรเลงเพลงเคารพถวายเสมอ" ดังนี้ให้เข้าใจว่า เมื่อผู้หรือสิ่งซึ่งกำหนดว่า เครื่องบรรเลงต้องกระทำเพลงเคารพให้ นั้น มิได้เกี่ยวกับพิธีเกียรติยศ เช่น ผู้บังคับบัญชาไปเยี่ยมกรมกองทหาร หรือกองรักษาการณ์โดยปกติได้แก่กองรักษาการณ์ประจำศาลาว่าการกลาโหม เป็นต้น ไม่ต้องบรรเลงเพลงเคารพเลยนอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และ รัชทายาท ดังกล่าวข้างต้น

(ลงนาม) พิบูลสงคราม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
ศาลาว่าการกลาโหม พระนคร
๑๐ ส.ค.๗๙

ที่ ๖/๗๔๖๘
๒๔๗๙

คำชี้แจงทหาร
เรื่อง ข้อบังคับการเคารพ

๑. ตามความในข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพ มาตรา ๕ การเคารพของกองรักษาการณ์ และทหารยาม ข้อ ๒ ซึ่งให้ปฏิบัติอนุโลมตามมาตรา ๔ การเคารพเมื่ออยู่ในความควบคุมและความใน มาตรา ๔ ข้อ ๑ กำหนดวิธีการเคารพของทหารที่อยู่ในความควบคุมแต่ไม่ได้เป็นแถวว่า "ผู้ควบคุมจะสั่งให้ทำการเคารพตามลำพังก็ได้" ดังนี้ให้เข้าใจว่า ทหารในกองรักษาการณ์ที่ว่างจากการอยู่ ยามและนั่งอยู่เป็นระเบียบเรียบร้อยข้างหน้าที่พักรักษาการณ์นั้น อยู่ในความควบคุมที่ไม่เป็นแถว และ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยสม่ำเสมอทั้งกระทรวงกลาโหม ให้ผู้บังคับกองรักษาการณ์เป็นผู้บอก ทหารทำการเคารพอย่างเวลาอยู่ในความควบคุม เว้นแต่กองรักษาการณ์นั้นจะต้องเรียกแถวทำวันทยาวุธ ให้แก่ผู้หรือสิ่งที่ได้กำหนดไว้

๒. ตามความในข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพ มาตรา ๓ ข้อ ๒ มีใจความอยู่ตอนหนึ่ง ว่า " การบรรเลงเพลงเคารพ กระทำเฉพาะในพิธีเกียรติยศ " ดังนั้น ให้เข้าใจว่าพิธีเกียรติยศนั้นจะต้องมี หมายกำหนดการหรือคำสั่งเป็นหลัก ถ้าไม่มีหมายกำหนดการหรือคำสั่งก็ไม่นับว่าเป็นพิธีเกียรติยศ ส่วนการบรรเลงเพลงเคารพ เมื่อพิธีนั้นจัดเป็นเกียรติยศสำหรับผู้หรือสิ่งใด ก็ให้บรรเลงเพลงเคารพ แต่เฉพาะผู้หรือสิ่งนั้น นอกนั้นไม่ต้องบรรเลงเพลงเคารพ เว้นแต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ และรัชทายาท

การแสดงความเคารพต่อธงชัยเฉลิมพล

ด้วยปรากฏว่าการแสดงความเคารพต่อธงชัยเฉลิมพลในปัจจุบันยังปฏิบัติไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และยังมีข้อสงสัยในทางปฏิบัติของข้าราชการว่าจะต้องแสดงความเคารพต่อธงชัยเฉลิมพล (ธงประจำหน่วยทหาร) ในขณะที่มีฝูงคลุ้มอยู่ด้วยหรือไม่

ขอ.ได้หรือไปยัง สม.กรณีที่ธงประจำกองทหาร (ธงประจำหน่วยทหาร) ขณะมีฝูงคลุ้มอยู่ และมีการเชิญธงออกจากที่เก็บไปประจำแถว หรือไปยังสถานที่อื่น ๆ ว่าจะต้องทำความเคารพหรือไม่ เนื่องจากข้อบังคับทหารว่าด้วยการเคารพ มิได้กำหนดไว้ชัดเจน ซึ่ง พล.กท.ได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบและถือปฏิบัติดังนี้

๑. ถ้ากระทำเป็นพิธี ทหารจะต้องทำความเคารพธงประจำกองทหาร (ธงประจำหน่วยทหาร) ด้วยเสมอ ถึงแม้จะมีฝูงคลุ้มอยู่ก็ตาม

๒. หากไม่ได้มีการกระทำเป็นพิธี หรือขณะตั้งเก็บไว้ในที่ทำการของหน่วย โดยมีฝูงคลุ้มทหารไม่ต้องทำความเคารพแต่อย่างใด

เอกสารอ้างอิง หนังสือ กพ.ทอ. ที่ กท ๐๖๐๓.๔/๗๕๗ ลง ๒๖ ก.พ.๕๒

ข้อบังคับทหาร

ว่าด้วยการแสดงความเคารพสำหรับพลเรือน

๑. การแสดงการวะด้วยการเคารพ เป็นธรรมเนียมและ จรรยาอันดีงาม ย่อมเป็นเครื่องปลุกฝังความสามัคคี และทวีความผูกพันให้สนิทสนม แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานซึ่งรับราชการ ร่วมอยู่ในวงการของทหารด้วยแล้ว การแสดงความเคารพก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น จึงตราข้อบังคับไว้เพื่อเป็นทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

๒. ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานให้แสดงความเคารพตามวิธีดังนี้

(๑) แต่งเครื่องแบบซึ่งทางราชการกำหนด

ก. สวมหมวก ให้ทำวันทยหัตถ์ทั้งเวลาอยู่กับที่และเคลื่อนที่

ข. ไม่สวมหมวก สำหรับเสมียนพนักงานและคนงานอยู่กับที่ให้ทำท่าตรง ถ้าเคลื่อนที่ให้ทำแลขวา (ซ้าย) ไปทางผู้หรือสิ่งซึ่งต้อง เคารพสำหรับข้าราชการกลาโหมพลเรือนตำแหน่งชั้นสัญญาบัตรให้ทำการเคารพ ด้วยวิธีกัมศิระชะ

(๒) ชายแต่งเครื่องลำลอง ให้ทำการเคารพตาม ประเพณีนิยม

(๓) หญิงเมื่อไม่ได้แต่งเครื่องแบบให้ทำการเคารพ ตามประเพณีนิยม

ใน (๒) และ (๓) นั้น ถ้าอยู่ในแถว หรือในบริเวณโรงงาน ให้ทำการ เคารพด้วยวิธียืนท่าตรง

๓. ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และคนงานต้องแสดงความเคารพต่อผู้หรือสิ่งซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(๒) สมเด็จพระบรมราชินี

(๓) สมเด็จพระราชชนนี

(๔) รัชทายาท

(๕) พระเจ้าแผ่นดิน และพระราชินีต่างประเทศ

(๖) พระบรมวงศ์ซึ่งเสด็จโดยมีธงราชวงศ์

(๗) เจ้าต่างประเทศซึ่งเป็นเอกราชและเสด็จโดยมีธงราชวงศ์

(๘) ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(๙) นายกรัฐมนตรี

(๑๐) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(๑๑) ผู้บังคับบัญชาของตน

(๑๒) พระบรมศพและพระบรมอัฐิ

(๑๓) พระศพและอัฐิพระบรมวงศ์

(๑๔) ศพซึ่งมีกองทหารแห่งเป็นเกียรติยศ

(๑๕) ธงประจำกองทหาร

(๑๖) ธงประจำกองยุวชนทหาร

(๑๗) ธงประจำกองลูกเสือ

(๑๘) ธงชาติ ในขณะที่ชักขึ้นลงประจำสำนักงานของรัฐบาล ธงหมายยศนายพล หรือตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการทหารขึ้นไป และธงราชนาวีในขณะที่ทำพิธีชักขึ้นลง

- (๑๙) องมหาราช ธรราชินี ธงเยาวราช และธงราชวงศ์ เวลาผ่านหรือชักขึ้นลง
- (๒๐) อนุสาวรีย์รูปบุคคล ขณะเมื่อรัฐบาลมีงานฉลอง
- (๒๑) พลเรือนต่อพลเรือน หรือพลเรือนต่อทหาร
๔. ผู้มีตำแหน่งต่ำต้องทำการเคารพผู้มีตำแหน่งสูงก่อน ผู้มีตำแหน่งสูงต้องทำการเคารพตอบถ้าตำแหน่งเสมอกันต้องทำการเคารพ ซึ่งกันและกันโดยไม่เกียจจน
๕. เมื่อผู้หรือสิ่งซึ่งจะต้องทำการเคารพตามข้อ ๓ เข้าไป ในสำนักงาน หรือโรงงาน ให้ปฏิบัติดังนี้
- (๑) ถ้าเข้าไปในสำนักงาน ให้ผู้ที่อยู่ในสำนักงานนั้น ทำการเคารพโดยลำพัง
- (๒) ถ้าเข้าไปในโรงงานหลังใดซึ่งเป็นเวลาที่คนงาน กำลังทำงานอยู่ ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุด ณ โรงงานหลังนั้นทำการเคารพแต่ผู้เดียว
- (๓) เมื่อมีการสนทนา หรือสอบถามข้อความใด ๆ ซึ่งกันและกันให้ผู้มีตำแหน่งต่ำยื่นสนทนาในท่าตรงจนกว่าจะได้รับอนุญาต
- ส่วนนอกสำนักงานหรือโรงงาน ให้ทำการเคารพโดยลำพังตามวิธี ที่กล่าวไว้ในข้อ ๒
๖. เมื่ออยู่ด้วยกันหลายคน ผู้มีตำแหน่งสูงเป็นผู้รับเคารพแต่ผู้เดียว
๗. ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานแต่งเครื่องแบบซึ่งทางราชการกำหนดและสวมหมวกอยู่ จะถอดหมวกเคารพแก่ผู้ใดมิได้
๘. เมื่อเข้าไปในพระที่นั่ง โบสถ์ วิหาร ที่ว่าการหรือเคหะสถาน เพื่อเคารพต่อสถานที่นั้น ให้ถอดหมวก
๙. เมื่ออยู่ร่วมสถานที่ ซึ่งมีการบรรเลงเพลงเป็นเกียรติยศ ต้องทำการเคารพจนกว่าจะสิ้นเพลงเคารพนั้น
๑๐. การเคารพให้เริ่มและเลิกดังต่อไปนี้
- (๑) เมื่อผ่านให้เริ่มกระทำในระยะห่างที่เห็นได้ถนัด และก่อนที่จะผ่านประมาณ ๓ ก้าว เลิกทำการเคารพเมื่อผ่านไปแล้วประมาณ ๒ ก้าว
- (๒) เมื่อเข้าไปหาให้เริ่มทำการเคารพก่อนถึงผู้หรือ สิ่งซึ่งต้องเคารพประมาณ ๓ ก้าว เลิกทำการเคารพเมื่อได้รับอนุญาตหรือเสร็จกิจแล้ว
- (๓) เมื่อผู้หรือสิ่งซึ่งต้องเคารพเข้ามายังบริเวณที่ ตนอยู่ ให้เริ่มและเลิกทำการเคารพในโอกาสอันควร
๑๑. ให้ผ่อนผันการแสดงความเคารพดังนี้
- (๑) ข้าราชการกลาโหมพลเรือนและคนงานแต่งเครื่องแบบซึ่งทางราชการกำหนดและสวมหมวกอยู่จะถอดหมวกเพื่อไหว้พระก็ได้ หรือถ้าไม่สามารถทำการเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ได้ ในเวลาอยู่กับที่ให้ทำท่าตรง ในเวลาเคลื่อนที่ให้ทำแลขวา (ซ้าย)
- (๒) เมื่อสนทนาอยู่กับผู้มีตำแหน่งสูงกว่าตนไม่ต้องทำการเคารพผู้มีตำแหน่งต่ำกว่าผู้ซึ่งตนอยู่ด้วย แต่ถ้าอยู่เฉพาะพระพักตร์พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระราชชนนี และรัชทายาท ไม่ต้องทำการเคารพแก่ผู้ใดนอกจากพระองค์นี้
- (๓) เวลาอยู่บนยานพาหนะ ให้ทำการเคารพโดยนั่ง หรือยืนอยู่บนยานนั้นได้ แต่ต้องสำรวมอิริยาบถขณะเคารพให้สมควร
- (๔) แถวกำลังเดินตามสบายหรือวิ่งไม่ต้องบอก ทำการเคารพ

(๕) เวลากำลังปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยวกับเครื่องจักร เครื่องยนต์ ซึ่งถ้าละหน้าที่นั้น อาจเกิดอันตรายหรือเสียหายแก่การงานขึ้นได้ก็ไม่ต้อง ทำการเคารพ ถ้าต้องตอบคำถามให้นั่งหรือยืนอยู่ใน ท่าซึ่งกำลังทำงานนั้น ๆ

๑๒. เมื่ออยู่ในโอกาสต่อไปนี้ไม่ต้องทำการเคารพแก่ผู้ใด

(๑) กำลังเล่นกีฬา

(๒) อยู่ในที่ชุมนุมซึ่งต้องการความสงบ

(๓) เจ็บป่วยอาการสาหัส

(๔) แบกهامของหนัก

(๕) กำลังรับประทานอาหาร

(๖) มีหน้าที่ต้องประจำในขบวนหรือพิธีใด ๆ

(๗) กำลังขับขี่ยานหรือสัตว์พาหนะเคลื่อนที่ตามลำพัง ในที่คับขัน หรือเมื่อ กำลัง ขับขี่ยานพาหนะในความควบคุมให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(ลงนาม) **พ.อ.พรหมโยธี**

สั่งราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมศาลาว่าการกลาโหมพระนคร

๑๒ ม.ค. ๘๑

การแสดงการเคารพธงชาติ

๑. ตามอนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๒๘ พ.ย.๔๐ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.ด่วนมาก ที่ กท ๐๖๐๓.๔/ ๔๐๐๖ ลง ๒๖ พ.ย.๔๐ ให้ นขต.ทอ.ถือปฏิบัติในการทดลองปฏิบัติงานในช่วงเวลา ๐๘๐๐ - ๑๖๐๐ โดยให้ ถือปฏิบัติตั้งแต่ ๑ ม.ค.๔๑ - ๓๐ เม.ย.๔๑ นั้น โดยมีความมุ่งหมายส่วนหนึ่งว่า ส่วนราชการ ทอ.ส่วนใหญ่ กำหนดให้ข้าราชการต้องเข้าแถวฟังคำชี้แจงจากผู้บังคับบัญชาก่อนปฏิบัติงานประจำวัน การเปลี่ยนเวลา เริ่มทำงานเป็นเวลา ๐๘๐๐ จะสามารถทำให้ข้าราชการแสดงการเคารพธงชาติเป็นไปอย่างเรียบร้อยก่อน การปฏิบัติงานทุกวัน นั้น

๒. เพื่อให้ข้าราชการ ลูกจ้าง ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหาร ได้ถือปฏิบัติในการ แสดงความเคารพธงชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในแนวทางเดียวกัน จึงให้ นขต.ทอ.ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ให้ข้าราชการ ลูกจ้าง ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหารในสังกัด เข้าแถว แสดงการเคารพธงชาติในเวลา ๐๘๐๐ ตามที่ ผบ.ทอ.อนุมัติในข้อ ๑ จนเสร็จสิ้นการชักธงชาติ หรือ เสียงเพลงชาติ หรือสัญญาณการชักธงชาติจะสิ้นสุดลง

๒.๒ การแสดงการเคารพธงชาติให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การใช้ การชัก หรือการแสดงธงชาติ และธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร พ.ศ.๒๕๒๙ เว้นแต่ ผู้ขับขี่ยานพาหนะตามลำพังหรือในความควบคุมหากอยู่ในที่คับขันแล้ว ได้รับการยกเว้นไม่ต้องแสดงการเคารพ

๒.๓ สถานที่ราชการ ทอ.ที่มีการชักธงขึ้นและลงทุกวัน ธงชาติที่นำมาใช้ชักหรือแสดง ต้องมีสภาพดี เรียบร้อย ไม่ขาดวัน และสีไม่ซีดจนเกินควร

เอกสารอ้างอิง อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๖ ก.พ.๔๑ ท้ายหนังสือ สบ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๒.๒/๓๓๗ ลง ๖ ก.พ.๔๑

เรื่อง การแสดงการเคารพธงชาติ

การแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกองทัพอากาศ

๑. นิยามศัพท์

“**ข้าราชการ**” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวนข้าราชการ กลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร และข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

“**ลูกจ้าง**” หมายความว่า ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ที่จ้างไว้ปฏิบัติงานโดยได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายของกองทัพอากาศ

“**พนักงานราชการ**” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของกระทรวงกลาโหม เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับกระทรวงกลาโหม

“**ผู้เข้าพิธี**” หมายความว่า ผู้เข้ากระทำพิธี และผู้ที่เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบกิจกรรมในพิธี เช่น ประธานในพิธี, ผู้อำนวยการในพิธี, ผู้กล่าวรายงานในพิธี, ผู้ประดับเครื่องหมาย, ผู้รับการประดับเครื่องหมาย, อนุศาสนาจารย์ในพิธี, เจ้าหน้าที่รับ-ส่งของให้ประธานในพิธีและนายทหารคนสนิทของประธานในพิธีที่ต้องเข้าพิธี เป็นต้น

“**ผู้ร่วมพิธี**” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับเชิญหรือมีคำสั่งให้ร่วมพิธีเพื่อเป็นเกียรติ

“**เจ้าหน้าที่**” หมายความว่า ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านในพิธี ซึ่งไม่ใช่ผู้เข้าพิธีหรือผู้ร่วมพิธี เช่น เจ้าหน้าที่สื่อสาร, เจ้าหน้าที่บริการอาหารหรือเครื่องดื่มและเจ้าหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๒. การแต่งเครื่องแบบในโอกาสต่าง ๆ

ในโอกาสที่ไม่มีหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่งให้แต่งเครื่องแบบในงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรืองานพิธีต่าง ๆ ให้ข้าราชการแต่งเครื่องแบบ ดังนี้

๒.๑ เครื่องแบบปกติขาว ให้ใช้ในโอกาส

๒.๑.๑ งานพระราชพิธี หรือรัฐพิธี ตามหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่ง

๒.๑.๒ ฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสต่าง ๆ ที่เป็นทางราชการหรือในการรับ-ส่งเสด็จ

๒.๑.๓ พิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๒.๑.๔ งานพระราชทานเพลิงศพ หรือฌาปนกิจศพ ที่ระบุให้แต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ในคำสั่ง หรือบัตรเชิญ

๒.๑.๕ งานพิธีของส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนแต่งเครื่องแบบปกติขาว

๒.๑.๖ งานพิธี หรืองานเลี้ยงรับรองที่เป็นเกียรติ ถ้าจำเป็นต้องแต่งเครื่องแบบปกติขาว ให้แต่งได้ตามความเหมาะสม

๒.๒ เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ให้ใช้ในโอกาส

- ๒.๒.๑ พิธีรับส่งหน้าที่ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- ๒.๒.๒ พิธีประดับเครื่องหมายยศให้แก่นักเรียนนายเรืออากาศ
ที่สำเร็จการศึกษา
- ๒.๒.๓ พิธีประดับเครื่องหมายความสามารถในการบินนักบินประจำกอง
- ๒.๒.๔ พิธีประดับเครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตร เฉพาะผู้เข้าพิธี
ส่วนผู้ร่วมพิธี ใช้เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรรูปร่าง
- ๒.๒.๕ พิธีประดับเครื่องหมายความสามารถในการบินกิตติมศักดิ์
ให้แก่ข้าราชการต่างประเทศ
- ๒.๒.๖ พิธีปิดการศึกษา และประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะโรงเรียน
นายทหารอากาศอาวุโส กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
- ๒.๒.๗ พิธีวางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์ต่างๆ ในวันกองทัพไทย
- ๒.๒.๘ พิธีสวนสนามกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล
- ๒.๒.๙ พิธีรับส่งหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหน่วยระดับหน่วยขึ้นตรง
กองทัพอากาศขึ้นไป เฉพาะผู้เข้าพิธี ส่วนผู้ร่วมพิธี ใช้เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรรูปร่าง
- ๒.๒.๑๐ พิธีสวนสนามตรวจแถวกองทหารเกียรติยศในโอกาสผู้บัญชาการ
ทหารสูงสุด อำนวยการวิตราชการทหาร
- ๒.๒.๑๑ พิธีต้อนรับแขกต่างประเทศอย่างเป็นทางการ โดยมีการตรวจแถว
กองทหารเกียรติยศ และวางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์กองทัพอากาศ

๒.๓ เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรรูปร่าง ให้ใช้ในโอกาส

- ๒.๓.๑ วันกองทัพไทย (๑๘ มกราคม) โดยแต่งก่อนถึงวันสำคัญ ๑ วัน และ
หลังวันสำคัญ ๑ วัน
- ๒.๓.๒ วันที่ระลึกกองทัพอากาศ (๒๗ มีนาคม)
- ๒.๓.๓ วันกองทัพอากาศ (๙ เมษายน)
- ๒.๓.๔ วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี
(๓ มิถุนายน) โดยแต่งก่อนถึงวันสำคัญ ๑ วัน และหลังวันสำคัญ ๑ วัน
- ๒.๓.๕ วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
(๒๘ กรกฎาคม) โดยแต่งก่อนถึงวันสำคัญ ๑ วัน และหลังวันสำคัญ ๑ วัน
- ๒.๓.๖ วันสถาปนาหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ เฉพาะผู้ที่สังกัดในหน่วยนั้น
- ๒.๓.๗ รายงานตนเองในการย้ายสังกัดของนายทหารสัญญาบัตรและ
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ
- ๒.๓.๘ พิธีเปิด-ปิดการศึกษา หลักสูตรวิทยาลัยการทัพอากาศ กรมยุทธศึกษา
ทหารอากาศ, โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ, โรงเรียนนายทหารอากาศ
อาวุโส กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ (เฉพาะพิธีเปิด) และโรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง กรมยุทธศึกษา
ทหารอากาศ
- ๒.๓.๙ การถ่ายภาพติดบัตรประจำตัว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรและ
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ

๒.๓.๑๐ พิธีประดับเครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ เฉพาะผู้เข้าพิธี ส่วนผู้ร่วมพิธีใช้เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนสั้นอินทรีนุอ่อน

๒.๓.๑๑ พิธีประดับเครื่องหมายความสามารถในการบินกิตติมศักดิ์

๒.๓.๑๒ พิธีงานพระราชทานเพลิงศพ หรือฌาปนกิจศพทหารหรือตำรวจ หรืองานฝังศพทหารหรือตำรวจตามประเพณี ลัทธิ หรือศาสนาที่ไม่เผาศพ สำหรับผู้เข้าร่วมพิธีทั่วไป ที่มีได้ระบุงการแต่งเครื่องแบบไว้ในคำสั่งหรือบัตรเชิญ

๒.๓.๑๓ การมาปฏิบัติราชการตามปกติ

๒.๔ เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีนุอ่อน ให้ใช้ในโอกาส

๒.๔.๑ เป็นผู้อำนวยการเดินทาง (ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา) และเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานพระราชพาหนะ (ใช้หมวกหนีบ) ยกเว้น เจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานพระราชพาหนะ ตามข้อ ๒.๙.๑.๑

๒.๔.๒ การถ่ายภาพติดบัตรประจำตัวสำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ

๒.๔.๓ พิธีประดับเครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ เฉพาะผู้เข้ารับการประดับยศ ส่วนผู้เข้าพิธีใช้เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีนุเข้ม ผู้ร่วมพิธีใช้เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนสั้นอินทรีนุอ่อน

๒.๔.๔ พิธีเปิด-ปิด การฝึกอบรมผสมระหว่างเหล่าทัพ และต่างประเทศ

๒.๔.๕ พิธีเปิด-ปิด การแข่งขันใช้อาวุธทางอากาศ

๒.๔.๖ งานพิธีของกระทรวงกลาโหม, กองบัญชาการกองทัพไทย หรือเหล่าทัพอื่นซึ่งกำหนดให้แต่งเครื่องแบบปกติคอกพับแขนยาว

๒.๔.๗ งานพิธีของส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการพลเรือน แต่งเครื่องแบบสีกาก็คอกพับ

๒.๔.๘ การมาปฏิบัติงานตามปกติ

๒.๕ เครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนสั้นอินทรีนุอ่อน ใช้ในการมาปฏิบัติงานตามปกติหรือในโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่มีหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๒.๖ เครื่องแบบอื่น ๆ ใช้ในโอกาสที่มีหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่งให้ใช้เครื่องแบบนั้น ๆ

๒.๗ การแต่งเครื่องแบบมาปฏิบัติราชการตามปกติ ให้แต่งเครื่องแบบ ดังนี้

๒.๗.๑ **ข้าราชการชาย** แต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับ

๒.๗.๒ **ข้าราชการหญิง**

๒.๗.๒.๑ แต่งเครื่องแบบปกติคอกพับ

๒.๗.๒.๒ แต่งเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอว

๒.๗.๓ **ลูกจ้างประจำชาย** แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอกพับสีเทา

๒.๗.๔ **ลูกจ้างประจำหญิง**

๒.๗.๔.๑ แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอกพับสีเทาหรือสีขาว

๒.๗.๔.๒ แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอกเปิดสีเทาหรือสีขาวแบบปกคอ

แหลมแขนสั้น (การติดเครื่องหมายสังกัด ปฏิบัติตามคำสั่ง (เฉพาะ) ที่ ๘๘/๓๗ ลง ๘ มี.ค.๓๗)

๒.๗.๕ **พนักงานราชการชาย** แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอพับสีเทา

๒.๗.๖ **พนักงานราชการหญิง**

๒.๗.๖.๑ แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอพับสีเทาหรือสีขาว

๒.๗.๖.๒ แต่งเครื่องแบบชุดเสื้อคอเปิดสีเทาหรือสีขาวแบบปกคอ

แหลมแขนสั้น

๒.๗.๗ **ลูกจ้างชั่วคราวชาย** แต่งเครื่องแบบเช่นเดียวกับลูกจ้างประจำชาย เว้นแต่ ไม่ติดเครื่องหมายสังกัด และไม่สวมหมวก

๒.๗.๘ **ลูกจ้างชั่วคราวหญิง** แต่งเครื่องแบบเช่นเดียวกับลูกจ้างประจำหญิง เว้นแต่ ไม่ติดเครื่องหมายสังกัด และไม่สวมหมวก

๒.๘ **การแต่งเครื่องแบบของผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่พิเศษ** ผู้ควบคุมหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝึกทหาร ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ ให้แต่งเครื่องแบบตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งที่กำหนดไว้ในเรื่องนั้น ๆ

๒.๙ **การแต่งกายชุดปฏิบัติราชการอื่น ๆ**

๒.๙.๑ **ชุดบิน** สำหรับผู้ทำการในอากาศ ให้ใช้ในโอกาส ดังนี้

๒.๙.๑.๑ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำอากาศยานพระราชพาหนะของฝูงบิน ๒๐๑ รักษาพระองค์ กองบิน ๒ และเป็นเจ้าหน้าที่ประจำเครื่องบินลำเลียงแบบ ๘ ของฝูงบิน ๖๐๑ กองบิน ๖ กรณีใช้เป็นอากาศยานพระราชพาหนะ (ใช้หมวกหนีบ)

๒.๙.๑.๒ ขณะทำการบิน หรืออยู่บริเวณฝูงบิน หน่วยบินหรือกองบิน

๒.๙.๑.๓ ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ต่อเนื่องกับการทำการบิน

๒.๙.๑.๔ ระหว่างการฝึกกร่วม หรือฝึกผสม หรือฝึกกร่วมผสม

๒.๙.๑.๕ ใช้ในโอกาสไปปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบสวนและวิเคราะห์หาสาเหตุอากาศยานอุบัติเหตุ เฉพาะเจ้าหน้าที่ด้านนิรภัยการบินของกรมจเรทหารอากาศ ที่เป็นเหล่าทหารนักบิน

๒.๙.๒ **ชุดช่าง** ให้ใช้ในขณะปฏิบัติหน้าที่ช่างภายในบริเวณฝูงบิน หน่วยบินหรือกองบิน หรือภายในเขตของหน่วยงานเท่านั้น เว้นแต่การปฏิบัติหน้าที่ช่างมีความต่อเนื่องไปยังนอกบริเวณฝูงบิน หน่วยบิน กองบิน หรือนอกเขตหน่วยงานให้คงใช้ชุดช่างนี้ได้

๒.๙.๓ **เสื้อคลุมแพทย์** ให้ใช้ในขณะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล

๒.๙.๔ **ชุดคลุมท้อง** ข้าราชการหรือลูกจ้างหญิงที่มีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป ให้งดแต่งเครื่องแบบ โดยให้แต่งกายชุดคลุมท้องสีขาวหรือสีเทามาปฏิบัติราชการ

๒.๙.๕ **ชุดผู้ป่วย** ข้าราชการที่เจ็บป่วยแต่ยังสามารถมาปฏิบัติราชการได้ ให้แต่งกายชุดผู้ป่วยมาปฏิบัติราชการ ดังนี้

๒.๙.๕.๑ **ข้าราชการชาย** ใช้กางเกงขายาวสีเทาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว เข็มขัดที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของเครื่องแบบ และใช้รองเท้าตามความเหมาะสมกับลักษณะของการป่วย

๒.๙.๕.๒ **ข้าราชการหญิง** ใช้กระโปรงสีเทาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีขาว เข็มขัดที่ไม่ใช่ส่วนประกอบของเครื่องแบบ และใช้รองเท้าตามความเหมาะสมกับลักษณะของการป่วย

๒.๑๐ การแต่งกายมาปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่มีความจำเป็นต้องมาปฏิบัติราชการในวันหยุดราชการ ให้แต่งกายชุดพลเรือนสุภาพได้ตามสมัยนิยม ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างชาย ห้ามสวมรองเท้าแตะ สำหรับข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างหญิง ให้สวมรองเท้าแตะได้ แต่ต้องไม่เป็นรองเท้าแตะฟองน้ำ ในการแต่งกายชุดพลเรือนดังกล่าว จะต้องติดป้ายแสดงตนและพบบัตรประจำตัวด้วยเสมอ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้

๓. การใช้ส่วนประกอบของเครื่องแบบและเครื่องหมายพิเศษ ในโอกาสต่าง ๆ

๓.๑ การใช้หมวก

ในโอกาสที่กำหนดให้ทหารชายแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีธนูแข็ง ให้นายทหารประทวนชายชั้นจ่าอากาศแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีธนูอ่อน ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา และเมื่อกำหนดให้ทหารหญิงแต่งเครื่องแบบปกติคอกพับแขนยาวอินทรีธนูแข็ง ให้นายทหารประทวนหญิงชั้นจ่าอากาศ แต่งเครื่องแบบปกติคอกพับแขนยาวอินทรีธนูอ่อน หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา

๓.๒ การคาดกระบี่

๓.๒.๑ ในโอกาสที่ไปในงานที่มีหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่ง ให้แต่งเครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทา เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะที่ระดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้คาดกระบี่ด้วยเสมอ ยกเว้นงานสโมสรสันติบาตร

๓.๒.๒ การไปลงนามถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในพิธีต่าง ๆ ให้คาดกระบี่ด้วยเสมอ

๓.๒.๓ การไปงานพระราชทานเพลิงศพ หรือฌาปนกิจศพทหารหรือตำรวจ หรืองานฝังศพทหารหรือตำรวจตามประเพณี ลัทธิ หรือศาสนาที่ไม่เผาศพ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทาต้องคาดกระบี่ด้วยเสมอ

สำหรับงานพระราชทานเพลิงศพ หรือฌาปนกิจศพ หรืองานฝังศพตามประเพณี ลัทธิหรือศาสนาที่ไม่เผาศพ ซึ่งผู้ตายมิใช่ทหารหรือตำรวจ แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงศพ ก็ไม่ต้องคาดกระบี่ยกเว้นผู้ถวายอารักขา ราชนครักษ์ เจ้าภาพ และผู้ที่โปรดเกล้าฯ ให้เข้าเฝ้า ต้องคาดกระบี่

๓.๒.๔ ในโอกาสที่ไปร่วมงานที่มีใช้ของทางราชการ ซึ่งกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ มิได้เป็นผู้จัดงานขึ้นโดยตรง แม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานหรือเสด็จในงานนั้น ก็ไม่ต้องคาดกระบี่

๓.๒.๕ คุมหรือประจำแถวเป็นทหารกองเกียรติยศ เวลาแห่หน้าหรือตามเสด็จ

๓.๒.๖ ซึ่งกระทำเป็นพิเศษ คุมหรือประจำแถวรับการตรวจพลสวนสนาม และมิได้ต่อเนื่องกับการฝึกอย่างอื่น

๓.๒.๗ ไปในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนของทหาร

๓.๒.๘ เป็นตุลาการศาลทหาร เวลาพิจารณาคดี ณ ที่ตั้งศาลปกติ

๓.๒.๙ กิจการภายในที่ผู้บัญชาการทหารอากาศสั่งคาดกระบี่เป็นการเฉพาะ

๓.๓. **การใช้สายกระบี่** ในโอกาสที่แต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติเทา คอแยะเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศขาว หรือเครื่องแบบเต็มยศเทา ให้ใช้สายกระบี่ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีเทา ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร ด้านนอกคาดกลางตามยาวด้วยแถบไหมทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

๓.๔ การใช้สายยงยศ

๓.๔.๑ **สายยงยศเสนาธิการ และสายยงยศนายทหารคนสนิท** นายทหารที่ดำรงตำแหน่งเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการ หรือตำแหน่งที่กำหนดว่าเป็นตำแหน่ง ฝ่ายเสนาธิการ และนายทหารที่ดำรงตำแหน่งนายทหารคนสนิท ให้ใช้สายยงยศ ดังนี้

๓.๔.๑.๑ สายยงยศไหมสีเหลือง ให้ใช้ในกรณีแต่งเครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแยะ ที่ไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๔.๑.๒ สายยงยศไหมทอง ให้ใช้ในกรณีแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทา เครื่องแบบสโมสร เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแยะ ที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๔.๑.๓ นายทหารที่ดำรงตำแหน่งฝ่ายเสนาธิการ หรือตำแหน่งที่กำหนดว่าเป็นตำแหน่งฝ่ายเสนาธิการ และดำรงตำแหน่งนายทหารคนสนิทด้วย ให้ใช้สายยงยศเสนาธิการ แต่อย่างเดียว

๓.๔.๒ **สายยงยศตราของครุฑ** ให้ใช้ดังนี้

๓.๔.๒.๑ สายยงยศไหมสีเหลือง ให้ใช้ในกรณีแต่งเครื่องแบบปกติขาว ที่ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๔.๒.๒ สายยงยศไหมทอง ให้ใช้เช่นเดียวกับข้อ ๓.๔.๑.๒ ส่วนเครื่องแบบปกติเทาคอแยะที่ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไม่ติดสายยงยศตราของครุฑ

๓.๔ **การใช้ถุงมือ** สีขาวหรือสีนวลของนายทหารสัญญาบัตร ให้ถือกำด้วยมือซ้าย ให้ปลายถุงมืออยู่ทางด้านหัวแม่มือ ในการใช้ถุงมือให้ใช้เมื่อแต่งเครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบเต็มยศเทา เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแยะ ที่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ยกเว้นงานสโมสรสันนิบาต

๓.๕ **การใช้ผ้าพันแขนทุกข** ให้นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศนักเรียนนายเรืออากาศ ใช้ผ้าพันแขนทุกขสีดำประกอบเครื่องแบบได้ **ยกเว้นรูปแบบที่ใช้เสื้อคอพับและเครื่องแบบสโมสร** โดยให้มีขนาดกว้างระหว่าง ๗ เซนติเมตร ถึง ๑๐ เซนติเมตร และใช้พันรอบแขนเสื้อข้างซ้ายเหนือข้อศอกพองาม **โอกาสในการใช้** ผ้าพันแขนทุกข ได้แก่ การไปในงานพระราชทานเพลิงศพ งานฌาปนกิจศพ ฝังศพ เผาศพตามประเพณี หรือตามหมายกำหนดการ กำหนดการ หรือคำสั่งให้ไว้ทุกข์

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการแต่งกาย พ.ศ.๒๕๕๓ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๒
- กฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๕๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๕๓๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๒๐

เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การแต่งกายของผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยพยาบาล สังกัด ทอ.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน อาศัยอำนาจตามข้อ ๖๕ ทวิ ของ กฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๕๓๗ ว่าด้วย เครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลชาย ประกอบด้วย (ผนวก ก)

๒.๑ เสื้อแขนสั้นสีขาว คอกลมผ่าด้านขวาตั้งแต่คอถึงชายเสื้อ กระดุมใส ๕ เม็ด มีกระเป่าที่อกเสื้อด้านซ้าย ๑ ใบ มีแถบกั้นสีเทาบริเวณต่ำกว่าขอบกระเป่า ๒ ซม. จำนวน ๑ แถบ แขนสั้น เนื้อข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ ซม. ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ ซม. มีแถบกั้น สีเทาที่ปลายขอบพับความยาวของเสื้อคลุมสะโพกล่าง

๒.๒ กางเกงขายาวสีเทา ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ ซม. แต่ไม่เกิน ๒๖ ซม. ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ ซม. ข้างหน้า ๒ ห่วง ทางข้าง ๒ ห่วง และข้างหลัง ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนบตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า และด้านหลังมีกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า ไม่มีปก กึ่งกลางปากกระเป่าขัดดุมสีเทาขนาดเล็ก

๒.๓ ถุงเท้าสีดำ

๒.๔ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ไม่มีริ้วและลวดลาย

๓. เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลหญิง มี ๔ แบบ ดังนี้

๓.๑ เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบที่ ๑ ประกอบด้วย (ตามผนวก ข)

๓.๑.๑ หมวกสีขาว ใช้ผ้าเย็บติดกันเป็นรูปหมวกพยาบาล มีกระบังหน้ากว้าง ๑๐ ซม. เนื้อกระบังมีแถบสีน้ำเงินเข้ม ทำด้วยริบบิ้นกำมะหยี่แถบเล็ก กว้าง ๑ ซม. ติดเฉียงจากปลายฐาน ขอบหมวกด้านซ้ายขึ้นไปด้านบน ห่างจากขอบปลายบนของหมวกประมาณ ๑๐ ซม. จำนวน ๑ แถบ

๓.๑.๒ เสื้อกระโปรงติดกันกับเสื้อและสายคาดเอว

๓.๑.๒.๑ เสื้อปกคอบัวสีขาว มีแถบกั้นสีเทาขอบปกคอเสื้อ ตัวเสื้อ ผ่าตลอดตามแนวอกเสื้อตั้งแต่คอถึงเอว ติดกระดุมปุ่มสีขาว ๔ เม็ด แขนสั้นเนื้อข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ปลาย แขนพับจากด้านใน ๒.๕ ซม. ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ ซม. มีแถบกั้นสีเทาที่ปลายขอบพับ บริเวณเอว จับจีบสั้นข้างละ ๒ จับ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ตัวเสื้อด้านหลังมีรอยต่อผ่าหลังเป็นสาบรูปสามเหลี่ยม

๓.๑.๒.๒ กระโปรงผ่าหักขึ้นสีขาว ไม่บานจนเกินไป ยาวคลุมเข่าไม่เกิน ครึ่งน่องเอวติดกับเสื้อและผ่าติดต่อเป็นมุมฉากจากแนวอกของเสื้อตามแนวเอวไปจรดรอยผ่าเอวทางด้านซ้าย มีซิปกกระโปรงซ่อนอยู่ในกระเป๋าด้านซ้าย มีกระเป่าทั้งด้านซ้ายและขวา

๓.๑.๒.๓ สายคาดเอวสีขาว กว้าง ๔ ซม. ยาวรอบเอว ปลายทั้ง ๒ ข้าง เป็นรูปแหลมชายมน ปลายขวาทับปลายซ้ายที่กึ่งกลางเอวด้านหน้า และติดกระดุมปุ่มสีขาวที่สายคาดเอว ๑ เม็ด อยู่ในแนวเดียวกับกระดุมเสื้อ

๓.๑.๓ ถุงเท้าสีขาวคลุมข้อเท้า

๓.๑.๔ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว ปลายเท้าปิด ส้นเตี้ย ไม่มีริ้ว และลวดลาย ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือกก็ได้

๓.๒ เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๒ ประกอบด้วย (ตามผนวก ค)

๓.๒.๑ หมวกสีขาว ใช้ผ้าเย็บติดกันเป็นรูปหมวกพยาบาล มีกระบังหน้ากว้าง ๑๐ ซม. เนื้อกระบังมีแถบสีน้ำเงินเข้ม ทำด้วยริบบิ้นกำมะหยี่แถบเล็ก กว้าง ๑ ซม. ติดเฉียงจากปลายฐานขอบหมวก ด้านซ้ายขึ้นไปด้านบน ห่างจากขอบปลายบนของหมวกประมาณ ๑๐ ซม. จำนวน ๑ แถบ

๓.๒.๒ เสื้อปกคอบัวสีขาว มีแถบกึ่งสีเทาขอบปกคอเสื้อ ตัวเสื้อผ่าตลอดตามแนวอกเสื้อตั้งแต่คอถึงเอว ติดกระดุมปั้มสีขาว ๔ เม็ด แขนสั้นเนื้อข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ ซม. ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ ซม. มีแถบกึ่งสีเทาที่ปลายขอบพับ บริเวณเอวจับจีบสั้นข้างละ ๒ จีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ตัวเสื่อด้านหลังมีรอยต่อบ่าหลังเป็นสาบรูปสามเหลี่ยม ชายตัวเสื้อเป็นเอวจีบขอบเอวกว้าง ๔ ซม. ปลายทั้ง ๒ ข้าง เป็นรูปแหลมชายมน ปลายขวาทับปลายซ้ายที่กึ่งกลางเอวด้านหน้า และติดกระดุมปั้มสีขาว ๑ เม็ด อยู่ในแนวเดียวกันกับกระดุมเสื้อ

๓.๒.๓ กระโปรงผ้าหกชั้นสีขาว ไม่บานจนเกินไป ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่องมีซิปกกระโปรงซ่อนอยู่ในกระเป๋าด้านซ้าย มีกระเป๋าทิ้งด้านซ้ายและขวา มีขอบเอวพอดีกับเอวจีบของเสื้อ

๓.๒.๔ ถุงเท้าสีน้ำตาลคลุมข้อเท้า

๓.๒.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว ปลายเท้าปิด ส้นเตี้ย ไม่มีริ้ว และลวดลาย ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือกก็ได้

๓.๓ เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๓ (ชุดคลุมท้อง) ประกอบด้วย (ตามผนวก ง)

๓.๓.๑ หมวกสีขาว ใช้ผ้าเย็บติดกันเป็นรูปหมวกพยาบาล มีกระบังหน้ากว้าง ๑๐ ซม. เนื้อกระบังมีแถบสีน้ำเงินเข้ม ทำด้วยริบบิ้นกำมะหยี่แถบเล็ก กว้าง ๑ ซม. ติดเฉียงจากปลายฐานขอบหมวก ด้านซ้ายขึ้นไปด้านบน ห่างจากขอบปลายบนของหมวกประมาณ ๑๐ ซม. จำนวน ๑ แถบ

๓.๓.๒ เสื้อปกคอบัวสีขาว มีแถบกึ่งสีเทาขอบปกคอเสื้อ ตัวเสื้อผ่าช่วงบนตั้งแต่คอถึงด้านบนของแนวอก ติดกระดุมปั้มสีขาว ๓ เม็ด ด้านหน้ามีรอยต่อเหนืออกจับจีบทวิศคู่เข้าหากัน ๑ คู่ ทั้งด้านซ้ายและขวา และกระโปรงยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ความกว้างของกระโปรงให้เหมาะสมกับขนาดความโตของท้อง ตัวเสื่อด้านหลังมีรอยต่อบ่าหลังเป็นสาบรูปสามเหลี่ยม แขนสั้นเนื้อข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ ซม. ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ ซม. มีแถบกึ่งสีเทาที่ปลายขอบพับ

๓.๓.๓ ถุงเท้าสีน้ำตาลคลุมข้อเท้า

๓.๓.๔ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว ปลายเท้าปิด ส้นเตี้ย ไม่มีริ้ว และลวดลาย ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือกก็ได้

๓.๔ เครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๔ ประกอบด้วย (ตามผนวก จ)

๓.๔.๑ หมวกสีขาว ใช้ผ้าเย็บติดกันเป็นรูปหมวกพยาบาล มีกระบังหน้ากว้าง ๑๐ ซม. เนื้อกระบังมีแถบสีน้ำเงินเข้ม ทำด้วยริบบิ้นกำมะหยี่แถบเล็ก กว้าง ๑ ซม. ติดเฉียงจากปลายฐานขอบหมวก ด้านซ้ายขึ้นไปด้านบน ห่างจากขอบปลายบนของหมวกประมาณ ๑๐ ซม. จำนวน ๑ แถบ

๓.๔.๒ เสื้อปกคอบัวสีขาว มีแถบกึ่งสีเทาขอบปกคอเสื้อ ตัวเสื้อผ่าตลอดตามแนวอกเสื้อตั้งแต่คอถึงชายเสื้อ ความยาวของเสื้อคลุมสะโพกล่าง ติดกระดุมปั้มสีขาว ๕ เม็ด แขนสั้นเนื้อข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ปลายแขนพับจากด้านใน ๒.๕ ซม. ออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๔ ซม. ตัวเสื่อด้านหลังมีรอยต่อบ่าหลังเป็นสาบรูปสามเหลี่ยม ด้านหน้าข้างล่างมีกระเป๋ापะข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปก ตรงกลางด้านล่างของกระเป๋าคือเป็นรูปแหลมพองามและขอบกระเป๋าทับจากด้านบน ๒.๕ ซม. ลงมาด้านล่างเป็นรูปแหลม ๔ ซม. มีแถบกึ่งสีเทาที่ปลายขอบพับ

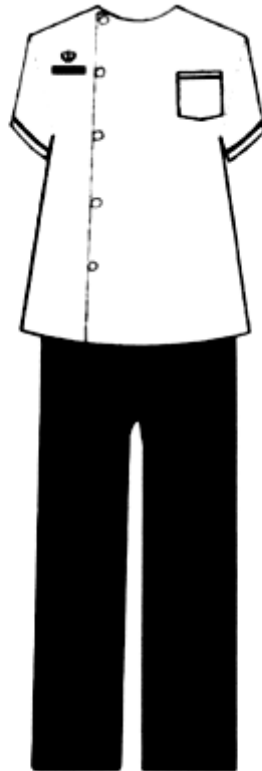
- กระเป่า ๒ ซ้าง
- ๓.๔.๓ กางเกงขายาวสีขาวยาว ทรงตรงหรือทรงสุภาพ ปลายขายาวปิดตาตุ่ม ซิปหน้ามี
- ๓.๔.๔ ถุงเท้าสั้นสีขาวคลุมข้อเท้า
- ๓.๔.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว ปลายเท้าปิด ส้นเตี้ย ไม่มีริ้ว และ
- ลวดลาย ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือก ก็ได้
๔. การประดับป้ายชื่อตามที่ทางราชการกำหนด
๕. เครื่องหมายสังกัดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง โดยให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีน้ำเงินดำ
- ดั่งนี้
- ๕.๑ ผู้ช่วยพยาบาลชาย ปักที่กึ่งกลางอกข้างขวาหรือป้ายชื่อขึ้นไป ๑ ซม.
- ๕.๒ ผู้ช่วยพยาบาลหญิง ปักที่ปกคอเสื้อข้างซ้าย

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒ เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับ
ผู้ช่วยพยาบาล

ผนวก ก

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

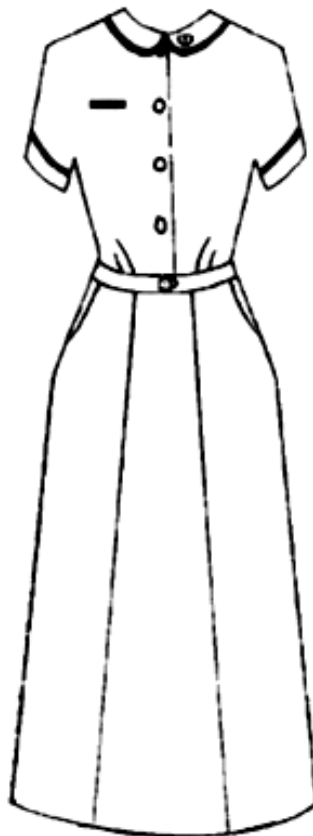
รูปภาพตัวอย่างการแต่งกายผู้ช่วยพยาบาลชาย



ผนวก ข

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

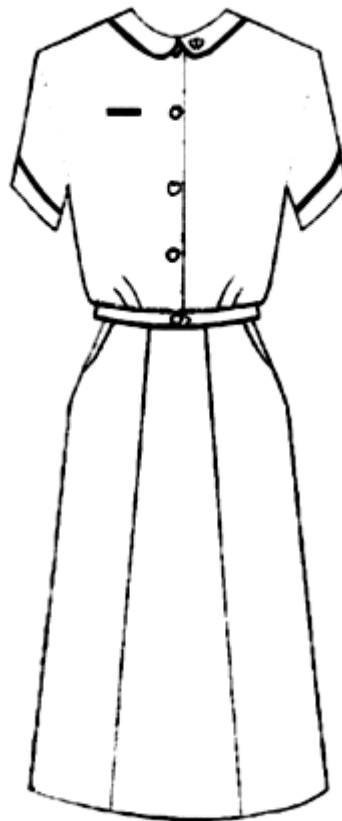
รูปภาพตัวอย่างการแต่งกายผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๑



ผนวก ค

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

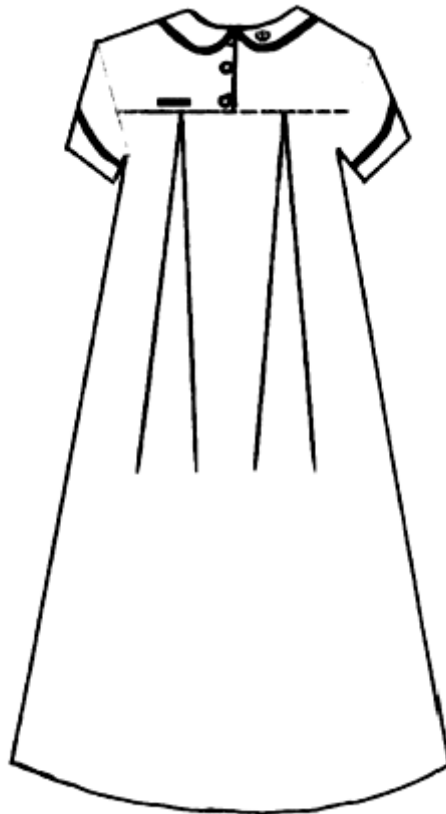
รูปภาพตัวอย่างการแต่งกายผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๒



ผนวก ง

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

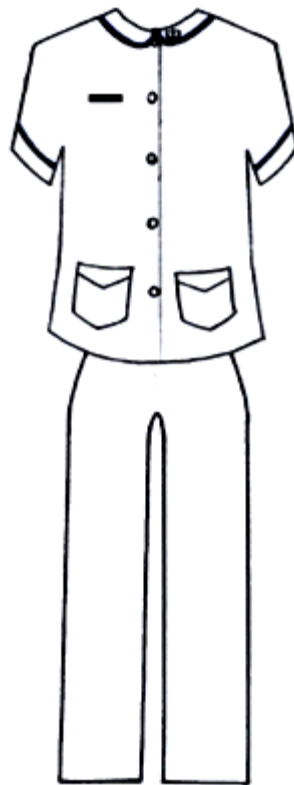
รูปภาพตัวอย่างการแต่งกายผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๓ (ชุดคลุมท้อง)



ผนวก จ

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๕/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง กำหนดให้มีเครื่องแต่งกายสำหรับผู้ช่วยพยาบาล

รูปภาพตัวอย่างการแต่งกายผู้ช่วยพยาบาลหญิงแบบ ๔



ชนิดของเครื่องแบบทหาร

๑. **วัตถุประสงค์** โดยหลักการ ข้าราชการสังกัดกระทรวงกลาโหมต้องแต่งเครื่องแบบทหารตามกฎหมาย ว่าด้วยเครื่องแบบทหาร แต่ในบางโอกาส การแต่งกายของข้าราชการทหารอาจถูกกำหนดให้แต่งเป็นอย่างอื่น หรือประดับเครื่องหมายต่าง ๆ ประกอบเครื่องแบบทหารตามที่มีอำนาจหน้าที่ได้สั่งการให้ปฏิบัติ

๒. เครื่องแบบที่ใช้ในวงการทหาร

เครื่องแบบ หมายถึง เครื่องแต่งกายทั้งหลายที่กำหนดให้บุคคลที่สังกัดกระทรวงกลาโหม แต่งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ดังนี้

๒.๑ เครื่องแบบพลทหาร มี ๕ ชนิด (รายละเอียดตามตาราง ผนวก ก)

๒.๒ เครื่องแบบนักเรียนจ่าอากาศและนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ มี ๑๐ ชนิด (รายละเอียดตามตาราง ผนวก ข)

๒.๓ เครื่องแบบนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ มี ๑๑ ชนิด (รายละเอียดตามตาราง ผนวก ค)

๒.๔ เครื่องแบบนักเรียนนายเรืออากาศ มี ๑๓ ชนิด (รายละเอียดตามตารางผนวก ง)

๒.๕ เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตร มี ๑๓ ชนิด (รายละเอียดตามตารางผนวก จ)

๒.๖ เครื่องแบบทหารหญิง มี ๑๑ ชนิด (รายละเอียดตามตารางผนวก ฉ)

๓. เครื่องแบบทหารชาย

ประกอบด้วย หมวก เสื้อ เครื่องหมายยศ กางเกง เข็มขัด รองเท้า และอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ **หมวก มี ๗ แบบ** คือ

๓.๑.๑ **หมวกเหล็กสี่เทา** มีสายรัดคางหนังสีดำกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร

๓.๑.๒ **หมวกแก๊ปทรงอ่อนสี่เทา** มีตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก เว้นนักเรียนนายเรืออากาศ ให้ใช้ตราหน้าหมวกโลหะเป็นรูปปีกนก ๒ ปีก สีเงินวางทับอยู่บนวงช่อชัยพฤกษ์สีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ ที่ใบชัยพฤกษ์จัดกันมีโบว์สีเงิน เบื้องบนของปีกนกมีอุณาโลมสีเงินในพระมหามงกุฎ เปล่งรัศมีสีทอง บนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินดำรูปใบโพธิ์ กว้าง ๔ เซนติเมตร สูง ๕ เซนติเมตร

๓.๑.๓ **หมวกทรงหม้อตาลสี่เทา** มีเครื่องประกอบ คือ

(ก) กะบังหมวก ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ พื้นกะบังหมวกด้านล่างสี่เทาหรือสีดำ

สำหรับ นายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศเอก ที่ชอบโค้งของกะบังหมวกด้านบนปักด้วยดินทอง หรือทำด้วยวัสดุเทียมดินทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว อยู่บนพื้นสักหลาดสีดำ

สำหรับ นายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศและจอมพลอากาศ ที่ชอบโค้งของกะบังหมวกด้านบนปักด้วยดินทอง หรือทำด้วยวัสดุเทียมดินทอง เป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถวอยู่บนพื้นสักหลาดสีดำ

(ข) สายรัดคาง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร (ความยาวตามขนาดของหมวก)

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศและนายทหารประทวน ใช้หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ นักเรียนนายเรืออากาศและนายทหารสัญญาบัตร ใช้แถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง

(ค) ดุมตริงปลายสายรัดคางกับขอบหมวก ช้างละ ๑ ดุม พลทหารใช้
ดุมเกลี้ยงสีเทาขนาดเล็ก

นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน นักเรียนนายเรืออากาศและ
นายทหารสัญญาบัตร ใช้ดุมสีทองขนาดเล็กมีผ้าพันหมวกสีน้ำเงินดำ เป็นลายถัก กว้าง ๔ เซนติเมตร

(ง) トラหน้าหมวก
พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศและนายทหารประทวน ใช้ตราหน้าหมวก
โลหะขนาดใหญ่

นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้ตราหน้าหมวก ตามข้อ ๓.๑.๒
นายทหารสัญญาบัตรใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยดินหรือทำด้วยวัตถุเทียม
ดินขนาดใหญ่

๓.๑.๔ **หมวกทรงหม้อตาลสีขาว** เครื่องประกอบเหมือนกับหมวกทรงหม้อตาล
สีเทา

๓.๑.๕ **หมวกหนีบสีเทา** มีเครื่องประกอบ คือ
(ก) トラหน้าหมวก ติดที่ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับ
ด้านหน้า ๔ เซนติเมตร

พลทหาร นักเรียนจ่าอากาศ นายทหารประทวน และนายทหาร
สัญญาบัตร ใช้ตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก

นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้ตราหน้าหมวก ตามข้อ ๓.๑.๒
(ข) แถบที่ติดด้านซ้ายตอนหน้าของหมวกพาดจากบนลงล่างเฉียง
ไปทางหลัง

นักเรียนจ่าอากาศ และนายทหารประทวน ใช้แถบทำด้วยสักหลาด
หรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร ๑ แถบ และให้ติดตราหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ

นักเรียนนายเรืออากาศ ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ
กว้าง ๔ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำ
ตามยาว และให้ติดตราหน้าหมวกกึ่งกลางแถบ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และชั้นนาวาอากาศ
ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร
๒ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำตามยาว เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตรและให้ติดตราหน้าหมวก
กึ่งกลางแถบ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ
ใช้แถบทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ มีแถบไหมสีเหลือง
กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ กับแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางแถบไหมสีเหลือง
๑ แถบ พาดกลางแถบสีน้ำเงินดำตามยาว เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร และให้ติดตราหน้าหมวก
กึ่งกลางแถบ

(ค) ขลิบหมวก ขนาด ๐.๕ เซนติเมตร รอบริมสาบหมวก
นักเรียนจ่าอากาศและนายทหารประทวน มีขลิบสีฟ้า
นักเรียนนายเรืออากาศ มีขลิบสีเหลืองและสีฟ้า
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และชั้นนาวาอากาศ
มีขลิบดินเงิน

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ มีชลิบ
ดั้นทอง

หมวกนี้ให้ใช้กับเครื่องแบบปกติเทาคอพับอินทรีนูนอ่อน และเครื่องแบบ
ปกติเทาคออ่อนคอแบะ

๓.๑.๖ **หมวกยอด** ตัวหมวกสี่เหลี่ยม ยอดหมวกทรงบัวบาน สูง ๙ เซนติเมตร
ด้านล่างมีเกลียวสำหรับติดกับหมวกทำด้วยโลหะสีทอง จานรองยอดหมวกทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูป
ดวงดาว ๙ กليب กว้าง ๙ เซนติเมตร ด้านหน้าหมวกมีตราราชวัลลภ กว้าง ๙.๕ เซนติเมตร สูง ๙ เซนติเมตร
ทำด้วยโลหะสีทอง ด้านข้างหมวกมีดุมสีทองขนาดใหญ่สำหรับเกาะสายรัดคาง ข้างละ ๑ ดุม ด้านหลังมีดุมสี
ทองขนาดเล็กสำหรับเกี่ยวปลายสายรัดคาง ๑ ดุม สายรัดคางทำด้วยโลหะสีทองเป็นแบบโซ่เหล็ก ยอดหมวกมี
พู่หรือไม่มีพู่ตามสังกัดและโอกาส ดังนี้

ทหารและนักเรียนนายเรืออากาศในกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษา
พระองค์ รร.นบก. ถ้าแต่งเครื่องแบบเต็มยศ มีพู่สีฟ้าสด

๓.๑.๗ **หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ** ทำด้วยสักหลาด ขอบหมวกทำด้วยหนังหรือ
วัสดุเทียมหนังสีดำ และมีตราหน้าหมวก

พลทหารและนายทหารประทวน ใช้ตราหน้าหมวกโลหะขนาดใหญ่
นายทหารสัญญาบัตร ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยดุ้นหรือทำด้วยวัสดุเทียม
ดุ้นขนาดใหญ่

ในโอกาสที่ใช้เครื่องแบบฝึกกองปฏิบัติการพิเศษสีทากีแกมเขียวสลับดำ
หรือสลับเหลือง ให้ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยด้ายหรือไหมสีดำหรือสีน้ำเงินดำ

๓.๒ **เสื้อ มี ๑๐ แบบ** คือ

๓.๒.๑ **เสื้อคอพับสี่เหลี่ยม** ที่คอและแนวสาบอกมีดุม ๕ ดุม แขนยาวรัดข้อมือ
ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ที่อกมีกระเป๋าะข้างละ ๑ กระเป๋า ตอนล่างรูปมน มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง
มีปกรูปมนชายกลางแหลม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม

นักเรียนจำอากาศ นายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรีนูนอ่อน
นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และ
นายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรีนูนอ่อนหรือจะใช้อินทรีนูนอ่อนปลายมนก็ได้ ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก
สวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

นักเรียนจำอากาศ นายทหารประทวน นักเรียนนายเรืออากาศ และ
นายทหารสัญญาบัตร ถ้ามิได้บังคับแถวหรือประจำแถว จะผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำ เจื่อนกะลาสี สอดชาย
ผ้าผูกคอไว้ภายในเสื้อใต้ดุมเม็ดที่ ๒ ก็ได้ในบางโอกาสเสื้อแบบนี้ใช้แขนสั้นเพียงข้อศอกก็ได้ เว้นแต่ใน
โอกาสที่ผูกผ้าผูกคอ

๓.๒.๒ **เสื้อคอแบะสี่เหลี่ยมอ่อน** แบบคอแหลม ที่แนวอกมีดุม ๕ ดุม แขนสั้น
เพียงข้อศอก ไม่มีสาบอก ที่อกมีกระเป๋าะข้างละ ๑ ใบ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง มีปักขัดดุมข้างละ ๑
ดุม มุมกระเป๋าล่างและมุมปกกระเป๋าดัดมุมพองาม กับมีอินทรีนูนอ่อนปลายตัดแหลมดุมทั้งสิ้นใช้ดุมสี่เหลี่ยม
ขนาดเล็กเมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

๓.๒.๓ **เสื้อฝึกสี่เหลี่ยม** คอแบะแบบแหลม ที่คอและแนวอกมีดุม ๖ ดุม มีลิ้นปิด
อกขัดดุมปิดคอได้ แขนยาวทรงกระบอก ที่อกมีกระเป๋าะข้างละ ๑ กระเป๋า ตัดมุมตอนล่าง มีปกรูปสี่
เหลี่ยมผืนผ้าตัดมุม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก ตะเข็บทั้งสิ้นเป็นตะเข็บคู่เมื่อสวม
เสื้อผ้านี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ในกางเกง

๓.๒.๔ **เสื้อชั้นนอกคอแบะสี่เทา** แบบคอป่าน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่ตะเข็บ กลางเปิดชายเสื้อไว้ถึงแนวเอว ที่แนวอกมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ๔ ดุม ด้านหน้ามีกระเป๋าบ่นและล่างข้างละ ๒ กระเป๋า กระเป๋าบ่นเป็นกระเป๋าย่น ตอนล่างรูปมนมีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลม กระเป๋าล่างเป็นประเป๋าย่น มีปกรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมบน ปกกระเป๋าทั้งสองข้างตัดดุมสี่ทองขนาดเล็กกระเป๋าละ ๑ ดุม

นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศนักเรียนนายเรืออากาศ และนายทหารสัญญาบัตรใช้อินทรรุ่นแข็ง

เสื้อแบบนี้ให้ใช้ใช้เสื้อเทาอ่อนแขนยาวผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสี ในงานกลางคืนจะใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่ายแทนผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำเงื่อนกะลาสีก็ได้

๓.๒.๕ **เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสี่เทา** มี ๒ แบบ คือ

(ก) เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสี่เทา คอแบะแหลม ชายเสื้อยาวเสมอเอว มีแถบรัดเอว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ด้านข้างมีดุมข้างละ ๒ ดุม เรียงตามส่วนยาวของแถบ และมีแผ่นผ้าชนิดเดียวกับเสื้อสำหรับขัดดุมเลื่อนเข้าออกได้ ปลายแถบข้างซ้ายยาวเลยسابอก ๕ เซนติเมตร ด้านในมีดุมขัดแนวอกมีดุม ๔ ดุม ขัดซ่อนอยู่ในساب ที่อกมีกระเป๋าย่นข้างละ ๑ กระเป๋า ตอนล่างรูปมน มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง มีปกรูปมน ชายกลางแหลมขัดดุม ๑ ดุม ซ่อนอยู่ด้านใน แขนยาวผ่าแขนด้านนอก ปลายแขนต่อกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร และมีดุมข้างละ ๒ ดุม เรียงตามส่วนยาวของปลายแขนต่อสำหรับรัดปลายแขน ดุมทั้งสิ้นใช้ดุมสี่เทาขนาดเล็ก

นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศและ นายทหารชั้นสัญญาบัตร ใช้อินทรรุ่นแข็ง

เสื้อแบบนี้ให้ใช้ใช้เสื้อเทาอ่อนแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสี เว้นแต่ นักเรียนนายเรืออากาศเมื่อแต่งเครื่องแบบสวนสนาม ก.ให้ผ้าพันคอสีฟ้าอ่อนแทน

(ข) เสื้อชั้นนอกกรัดเอวสี่เทาปิด แขนยาวรูปทรงกระบอก มีอินทรรุ่นอ่อนไม่มีกระเป๋าย่น ชายเสื้อสอดไว้ในกางเกง ด้านในมีดุมขัด แนวอกมีดุม ๔ ดุม ขัดซ่อนอยู่ในساب ที่อกเสื้อ ด้านซ้ายและด้านขวามีดุมสี่ทองขนาดเล็กติดเรียงตามทางตั้ง ข้างละ ๑ แถว แถวละ ๕ ดุม มีเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นรูปบั้งไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ติดเฉียงที่ปลายแขนเสื้อทั้ง ๒ ข้าง

เสื้อแบบนี้ใช้ประกอบเครื่องแบบสวนสนาม ข ของนักเรียนนายเรืออากาศ

๓.๒.๖ **เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว** มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ แนวอกมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ๕ ดุม ด้านหน้ามีกระเป๋าบ่นและล่างข้างละ ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋าย่น กระเป๋าบ่นมีปกรูปมน ชายกลางแหลม กระเป๋าล่างไม่มีปก

นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ มีอินทรรุ่นอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ นักเรียนนายเรืออากาศ และ นายทหารสัญญาบัตรใช้อินทรรุ่นแข็ง

๓.๒.๗ **เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว** มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ คอแบะกว้าง ไม่มีปากกลมมนจนถึงชายพับแหลมใต้อก ปาดเอวด้านหน้า ระหว่างชายคอพับกับชายเสื้อมีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ข้างละ ๒ ดุม ตามทางตั้ง และที่ได้ชายพับแหลม มีดุมสี่ทองขนาดใหญ่ ข้างละ ๑ ดุม ดุมคู่นี้มีสายสร้อยสี่ทองร้อยติดกัน

เสื่อแบบนี้ใช้อินทรธนูแข็ง ให้ใช้เสื่อและเครื่องประกอบแล้วแต่กรณี
คือ

(ก) เสื่อกั้งสีขาว หน้าอกเว้ามีปีก ชายล่างสุดด้านหน้าของเสื่อบากเป็น
รูปสามเหลี่ยม ระหว่างหน้าอกกับชายเสื่อมีดุมสีทอง ขนาดเล็ก ๓ ดุม

(ข) เชื้อตอกแข็งหรือเชื้อตอกจับสีขาวแขนยาว ข้อมือแข็ง ชัดคม คอแข็ง
ชั้นเดียวแบบปีกผีเสื้อ ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหุกระต่าย

(ค) เชื้อตอกอ่อนสีขาวแขนยาว ข้อมือพับชัดคม แนวอกมีสาบ คอพับ
ผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหุกระต่าย

(ง) แพรแถบรัดเอวสีเทา กึ่งกลางด้านหน้ากว้าง ๑๒ เซนติเมตร
ปลายทั้งสองข้างกว้าง ๑๑ เซนติเมตร ยาวเท่าขนาดเอวของผู้ใช้

๓.๒.๘ **เสื่อชั้นนอกเปิดอกสีเทา** ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีลักษณะและเครื่อง
ประกอบเช่นเดียวกับเสื่อชั้นนอกเปิดอกสีขาว และจะใช้เสื่อกั้งสีเทาทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จแทน
เสื่อกั้งสีขาวก็ได้

๓.๒.๙ **เสื่อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด** ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีตะเข็บหลัง
๔ ตะเข็บ ไม่มีกระเป่า ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วย
สักหลาดหรือเสิร์จสีเทา ที่ปลอกข้อมือด้านนอกเหนือขอบบนต่อด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาเป็นรูป
สามเหลี่ยมหน้าจั่ว มุมบนทั้ง ๒ ด้านมีแถบไหมทองเป็นขอบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ
"ภปร." ภายใต้พระมหามงกุฎปักด้วยดิ้นเงิน และใช้อินทรธนูแข็ง

นักเรียนนายเรืออากาศ ที่ปลอกคอกมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบ
โดยรอบ กึ่งกลางภายในกรอบมีแถบไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ ที่ปลอกข้อมือขอบบน
มีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร
๑ ลาย

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศและนาวาอากาศ ปลอกคอ
มีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ เว้นระยะห่างจาก
ลายกระหนกข้างละ ๐.๕ เซนติเมตร ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๒ แถบ กว้างแถบละ
๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๑ ลาย

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ ปลอกคอ
มีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักเต็มด้วยดิ้นทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ที่ปลอก
ข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบด้านนอกปักดินทอง
เป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๒ ลาย

๓.๒.๑๐ **เสื่อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น** ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีตะเข็บหลัง
๓ ตะเข็บ ไม่มีกระเป่า ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๗ ดุม ที่ชายเสื่อด้านหลังตรงตะเข็บกลาง
เปิดชายเสื่อไว้ถึงแนวเอว ข้างรอยเปิดทั้งสองด้านมีแผ่นสักหลาดหรือเสิร์จสีเทารูปคดมืด กว้าง ๕ เซนติเมตร
สูง ๑๕ เซนติเมตร พับเข้าหากัน ปลอกคอและปลอกข้อมือทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาที่ปลอกข้อมือ
ด้านนอกเหนือขอบบนต่อด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทาเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มุมบนทั้ง ๒ ด้าน มีแถบสี
เหลืองเป็นขอบ ภายในรูปสามเหลี่ยมมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร.ภายในพระมหามงกุฎปักด้วยดิ้นเงิน
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารชั้นสัญญาบัตรใช้อินทรธนูแข็ง พลทหารและนายทหาร
ประทวนชั้นจ่าอากาศใช้อินทรธนูอ่อน

พลทหาร ที่ปลอกค้อมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เป็นกรอบ โดยรอบ ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร โดยรอบ ๑ แถบ แถบสีเหลือง ซึ่งเป็นขอบมุมบนทั้ง ๒ ด้านของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมสีเหลือง

นายทหารประทวน ที่ปลอกค้อมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ แถบสีเหลืองซึ่งเป็นขอบของมุมบนทั้ง ๒ ด้านของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมทอง

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และชั้นนาวาอากาศ ที่ปลอกค้อมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ เว้นระยะห่างจากลายกระหนกข้างละ ๐.๕ เซนติเมตร ที่ชายเสื้อด้านหลังบนแผ่นรูปคมมีดปักดินทองเป็นรูป ใบพริก กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาวตามขวางของรูปคมมีด ๔ เซนติเมตร ๓ ใบ เว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๒ แถบ กว้างแถบละ ๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบบนนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๑ ลาย แถบสีเหลืองซึ่งเป็นขอบของมุมบนทั้ง ๒ ด้านของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมทอง

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ ที่ปลอกค้อมีลายกระหนกดินทองเป็นกรอบโดยรอบ ภายในกรอบปักเต็มด้วยดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ ที่ชายขอบเสื้อด้านหลังบนแผ่นรูปคมมีดปักด้วยดินทองเป็นรูปใบพริก กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาวตามขวางของ รูปคมมีด ๔ เซนติเมตร ๓ ใบ เว้นระยะห่างเท่า ๆ กัน ที่ปลอกข้อมือขอบบนมีแถบไหมทองโดยรอบ ๑ แถบ กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางใต้แถบบนนอกปักดินทองเป็นลายช่อชัยพฤกษ์ กว้าง ๓ เซนติเมตร ๒ ลาย แถบสีเหลือง ซึ่งเป็นขอบของมุมทั้ง ๒ ด้านของรูปสามเหลี่ยมทำด้วยไหมทอง

การใส่เสื้อยึดเป็นเสื้อชั้นใน

ให้ข้าราชการและลูกจ้างชายยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ใส่เสื้อชั้นในสีขาวคอแหลม
 ๒. ใส่เสื้อชั้นในอื่นใดก็ได้ แต่ต้องไม่ให้เสื้อชั้นในโผล่ออกมาให้เห็นนอกเครื่องแบบ
 ๓. ถ้าสวมเสื้อคอพับแขนสั้นให้ระวังมิให้แขนเสื้อชั้นในแลบออกมาเกินกว่าแขนเสื้อ
- (อนุมัติ ผบ.ทอ.ทำหนังสือ กพ.ทอ.ที่ ๒๗๙๗/๒๔ ลง ๒๕ ก.พ.๒๔)

๓.๓ เครื่องหมายยศ มีดังนี้

๓.๓.๑ นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใช้บั้งรูปหางนกแขวงแซว ทำด้วยไหมสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๘ เซนติเมตร มุมบั้งแหลมเล็ก เหนือบั้งมีดาว ๕ กลีบ ๑ ดาว ทำด้วยไหมสีเหลือง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ตรึงบนพื้นสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำเหลือชายไว้เป็นขอบ ๐.๓ เซนติเมตร ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้ายด้านนอกกึ่งกลางระหว่างไหล่กับข้อศอก ให้มุมแหลมอยู่ทางล่ำมีจำนวนบั้ง ตามชั้นยศ คือ

จ่าอากาศตรี ๑ บั้ง

จ่าอากาศโท ๒ บั้ง

จ่าอากาศเอก ๓ บั้ง

ในกรณีมีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๔ เซนติเมตร

๓.๓.๒ **นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ** ใช้บังรูปหางนกแขวงแฉวงทำด้วย โลหะ สีเงิน กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ปลายบังทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๒.๔ เซนติเมตร มุมบังแหลมเล็กประดับ ที่มุมปกคอปับของเสื้อปกติเทาคอปับอินทรีนุอ่อนหรือที่มุมปกคอบนของเสื้อปกติเทาคอปับอินทรีนุอ่อนคอ แปะทั้ง ๒ ข้าง ให้มุมแหลมของบังอยู่ทางด้านบน แต่ละข้างมีจำนวนบังตามชั้นยศ คือ

พันจ่าอากาศตรี ๑ บัง

พันจ่าอากาศโท ๒ บัง

พันจ่าอากาศเอก ๓ บัง

ในกรณีมีบังมากกว่า ๑ บัง ให้ติดเรียงซ้อนกัน เว้นระยะระหว่างบัง ๐.๑๕ เซนติเมตร ปลายบังทั้งสองข้าง มีโลหะสีเงิน กว้าง ๐.๑ เซนติเมตร เชื่อมติดกัน

๓.๓.๓ **นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศและชั้นนายนาวาอากาศ** ใช้ขีดทำด้วยโลหะสีเงิน มีลักษณะโค้งเล็กน้อย ลบเหลี่ยมทั้ง ๔ ด้าน

สำหรับชั้นนายเรืออากาศ กว้าง ๐.๙ เซนติเมตร ยาว ๒.๒ เซนติเมตร เรียกว่าขีดใหญ่ และกว้าง ๐.๔๕ เซนติเมตร ยาว ๒.๒ เซนติเมตร เรียกว่า ขีดเล็ก

สำหรับชั้นนายนาวาอากาศ กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร ยาว ๒ เซนติเมตร เรียกว่า ขีดใหญ่และกว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ยาว ๒ เซนติเมตร เรียกว่า ขีดเล็ก

ประดับตามทางดิ่งที่มุมปกคอปับของเสื้อปกติเทาคอปับหรือที่มุมปกคอบนของเสื้อปกติเทาคอปับอินทรีนุอ่อนคอแปะทั้ง ๒ ข้าง แต่ละข้างมีจำนวนขีดตามชั้นยศ

เรืออากาศตรี ขีดใหญ่ ๑ ขีด

เรืออากาศโท ขีดใหญ่ ๑ ขีด กับขีดเล็ก ๑ ขีด ให้ขีดเล็กอยู่ทางด้านหลัง

เรืออากาศเอก ขีดใหญ่ ๒ ขีด

นาวาอากาศตรี ขีดใหญ่ ๒ ขีด กับขีดเล็ก ๑ ขีด แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาอากาศโท ขีดใหญ่ ๓ ขีด

นาวาอากาศเอก ขีดใหญ่ ๔ ขีด

ในกรณีมีมากกว่า ๑ ขีด ให้ติดขนานกันตามส่วนยาว เว้นระยะระหว่างขีด ๐.๕ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายเรืออากาศ และ ๐.๓ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายนาวาอากาศ ปลายขีดทั้ง ๒ ข้างมีโลหะสีเงินกว้าง ๐.๑ เซนติเมตร เชื่อมติดกัน

๓.๓.๔ **นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ** ใช้ดาว ๕ กลีบ ทำด้วยโลหะ สีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ประดับตามทางนอนที่มุมปกคอปับของเสื้อปกติเทาคอปับ หรือที่มุมปกคอบนของเสื้อปกติเทาคอปับอินทรีนุอ่อนคอแปะทั้ง ๒ ข้าง แต่ละข้างมีจำนวนดาวตามชั้นยศ คือ

พลอากาศจัตวา ๑ ดาว

พลอากาศตรี ๒ ดาว

พลอากาศโท ๓ ดาว

พลอากาศเอก ๔ ดาว

ในกรณีมีดาวมากกว่า ๑ ดาว ให้ติดเรียงกัน และให้กึ่งหนึ่งของดาวอยู่ทางด้านบน

๓.๓.๕ **จอมพลอากาศ** ใช้ดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๙ เซนติเมตร ๕ ดาวเรียงเป็นรูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ เซนติเมตร ภายในวงกลมมีคทาที่กระบี่ไขว้ทำด้วยโลหะสีเงิน ประดับที่มุมปกคอปับของเสื้อปกติเทาคอปับ หรือที่มุมปกคอบะตอนบนของเสื้อปกติเทาคอปับคอบะ ทั้ง ๒ ข้าง ให้กลีบหนึ่งของดาว ปลายคทาและด้ามกระบี่อยู่ทางด้านบน เครื่องแบบที่ใช้อินทรรุ่นอ่อนหรือ เครื่องแบบปกติเทาคอปับคอบะ ให้ใช้เครื่องหมายยศ ประดับที่ปกคอกเสื้อแทนเครื่อง

เฉพาะนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอปับที่ใช้อินทรรุ่นอ่อนหรือเครื่องแบบปกติเทาคอปับคอบะ ให้ใช้เครื่องหมายยศ ประดับที่ปกคอกเสื้อแทนเครื่องหมายสังกัด

เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึก เครื่องแบบสนามและเครื่องแบบตรวจราชการสนาม ให้ปักเครื่องหมายดังกล่าวด้วยด้ายหรือไหมสีดำหรือสีน้ำเงินดำที่มุมปกคอบะตอนบนของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง

๓.๔ **อินทรรุ่น** มี ๒ แบบ คือ

๓.๔.๑ **อินทรรุ่นอ่อน** ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ เป็นแผ่นสีเหลี่ยมรียาว จากทางด้านไหล่ไปทางคอ ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายมน เว้นแต่เสื้อคอบะสีเทาอ่อนใช้อินทรรุ่นอ่อนปลายตัดแหลม

สำหรับเครื่องแบบปกติเทาคอปับและเครื่องแบบปกติเทาคอปับคอบะ ให้เย็บติดกับเสื้อเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีเส้นทแยงมุม ระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๔ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมขนาดเล็กลง สีเดียวกับคอกเสื้อ

๓.๔.๒ **อินทรรุ่นแข็ง** ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสีเหลี่ยมรียาว จากทางด้านไหล่ไปทางคอ ด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๔ เซนติเมตร ปลายมน ตอนปลายติดคอกสีทองขนาดเล็ก และมีเครื่องประกอบดังนี้

นักเรียนนายเรืออากาศ มีแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร พาดกึ่งกลางตามส่วนยาวของอินทรรุ่น

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ มีดาว ๕ กลีบ ๑ ดวง ทำด้วยโลหะสีทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ให้กลีบหนึ่งอยู่ทางด้านคอ

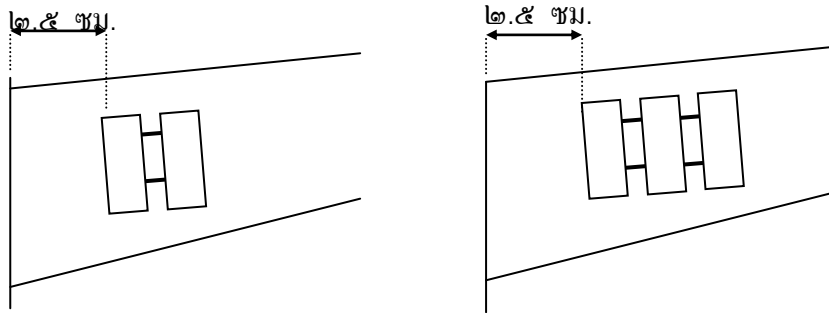
นายทหารชั้นนายเรืออากาศและนายนาวาอากาศ มีดาว ๕ กลีบ ๑ ดาว ปักด้วยด้ายทองหรือวัตถุเทียมด้ายทอง เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๓ เซนติเมตร ให้กลีบหนึ่งอยู่ทางด้านคอ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ มีด้ายทองหรือวัตถุเทียมด้ายทองปัก หรือทำเป็นลายถักเต็มแผ่นอินทรรุ่น ยาว ๑๓ เซนติเมตร

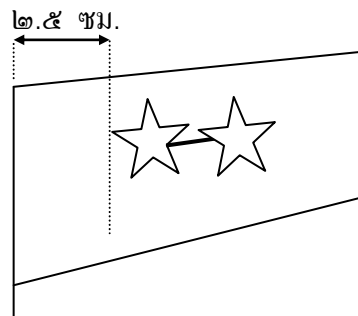
๓.๕ **การประดับเครื่องหมายยศ**

๓.๕.๑ **นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ** ให้ประดับเครื่องหมายที่กึ่งกลางปกคอปับของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง โดยให้มุมแหลมของบั้งอยู่ทางด้านบน ปลายบั้งที่อยู่ทางขอบปกคอปับของเสื้อด้านหน้าอยู่ห่างจากขอบปกคอปับของเสื้อ ๒.๕ เซนติเมตร และให้ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้างเป็นแนวขนานกับขอบบนปกคอปับของเสื้อ

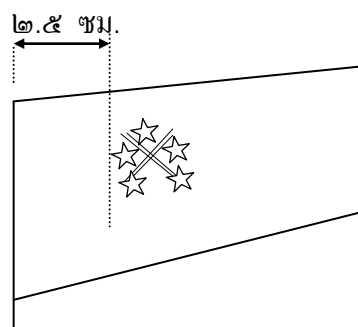
๓.๕.๒ นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศและนาวาอากาศ ให้ประดับเครื่องหมายที่กึ่งกลางปกคอพับของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง โดยให้แนวขอบของขีดวางทางตั้ง ขอบของขีดที่อยู่ทางปกคอพับของเสื้อด้านนอกอยู่ห่างจากขอบปกคอพับของเสื้อ ๒.๕ เซนติเมตร และให้ขอบบนของขีดขนานกับขอบบนคอพับของเสื้อ



๓.๕.๓ นายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศ ให้ประดับเครื่องหมายศที่กึ่งกลางปกคอพับของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง โดยให้กليبของดาวอยู่ทางขอบปกคอพับของเสื้อด้านหน้า อยู่ห่างจากปกคอพับของเสื้อ ๒.๕ เซนติเมตร และให้แนวของดาวขนานกับขอบบนปกคอพับของเสื้อ

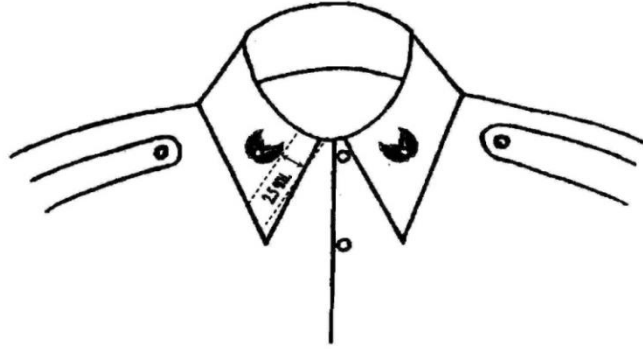


๓.๕.๔ นายทหารสัญญาบัตรชั้นจอมพลอากาศ ให้ประดับเครื่องหมายศที่กึ่งกลางปกคอพับของเสื้อทั้ง ๒ ข้าง โดยให้กليبของดาวที่อยู่ทางขอบปกคอพับของเสื้อด้านหน้า อยู่ห่างจากขอบปกคอพับของเสื้อ ๒.๕ เซนติเมตร และให้ปลายคทาและด้ามกระบี่เป็นแนวขนานกับขอบบนปกคอพับของเสื้อ



๓.๖ **เครื่องหมายสังกัด** ติดที่คอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ดังนี้

การติดเครื่องหมายสังกัดกับเสื้อคอพับ (ทหารชาย)



ติดที่กึ่งกลางปกคอเสื้อทั้งสองข้าง โดยให้แนวนอนของเครื่องหมายขนาดกบกับขอบบนของปกคอเสื้อ และให้เครื่องหมายอยู่ห่างจากขอบปกเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม.

ประกอบคำสั่งทอ.(เฉพาะ) ที่ ๕๐/๕๓ ลง ๒๐ ก.ย.๕๓

เรื่อง แก้ไขการติดเครื่องหมายสังกัดกับเครื่องแบบทหารอากาศ

๓.๖.๑ เสื้อคอพับ (ทหารชาย) ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางปกคอเสื้อทั้งสองข้าง โดยให้แนวนอนของเครื่องหมายสังกัดขนานกับขอบบนของปกคอเสื้อ และให้เครื่องหมายสังกัดอยู่ห่างจากปกคอเสื้อด้านหน้า ๒.๕ ซม.

๓.๖.๒ เสื้อคอพับ (ทหารหญิง) ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางมุมปกคอพับทั้งสองข้าง โดยให้แนวล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบล่างของปกเสื้อ ห่างจากขอบล่างของปกเสื้อ ๒ ซม.

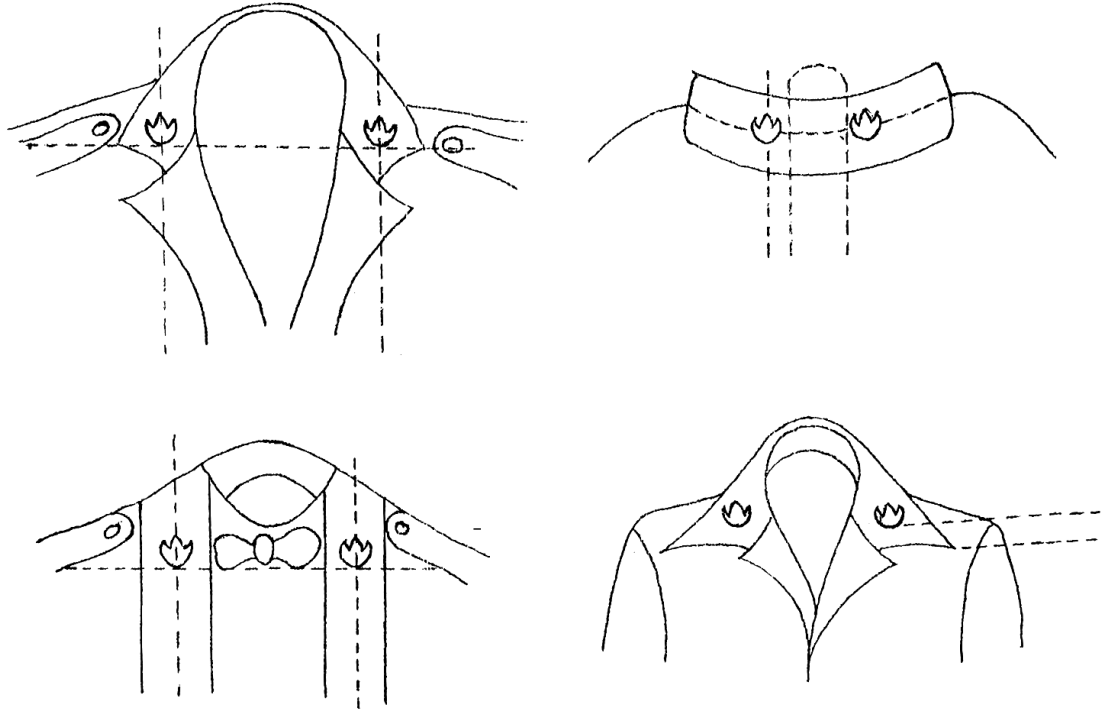
๓.๖.๓ เสื้อคอแบะ ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางมุมปกคอแบะตอนบนทั้งสองข้าง โดยให้ยอดของเครื่องหมายตั้งตรงตามแนวดิ่ง

๓.๖.๔ เสื้อคอปิด ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางขอบคอตั้งตอนหน้าทั้งสองข้างโดยให้ห่างจากปลายขอบคอตั้งตอนหน้า ๒.๕ ซม.ยอดของเครื่องหมายตั้งตรงตามแนวดิ่ง

๓.๖.๕ เสื้อคอเปิด ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางปกคอแบะตอนบนทั้งสองข้าง โดยให้แนวล่างของเครื่องหมายอยู่ระดับเดียวกับแนวรั้งคุดเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นใน ยอดเครื่องหมายตั้งตรงตามแนวดิ่ง

๓.๖.๖ เสื้อฝัก ติดเครื่องหมายสังกัดที่กึ่งกลางมุมปกคอแบะตอนบนทั้งสองข้าง โดยให้แนวล่างของเครื่องหมายขนานกับขอบล่างของปกเสื้อ และห่างจากขอบล่างของปกเสื้อ ๒.๕ ซม. ยอดของเครื่องหมายตั้งตรงตามแนวดิ่ง

๓.๖.๗ ข้าราชการกลาโหมสังกัด ทอ.ให้ติดเครื่องหมายสังกัดกับเครื่องแบบตามคำสั่งนี้โดยอนุโลม



๓.๗ **กางเกง** มี ๔ แบบคือ

๓.๗.๑ **กางเกงขายาวสีเทา** ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ทางข้าง ๒ ห่วง และข้างหลัง ๓ ห่วง สำหรับสอดเข็มขัด ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋าจาะ ข้างละ ๑ กระเป๋าที่ด้านหลังมีกระเป๋าจาะข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปก กึ่งกลางปากกระเป๋าชัดตมสีเทาขนาดเล็ก

๓.๗.๒ **กางเกงขายาวสีขาว** มีลักษณะเดียวกับกางเกงขายาวสีเทา

๓.๗.๓ **กางเกงแถบ** ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีเทามีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทา เว้นแต่ ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านนอกมีแถบไหมสีเหลือง ดังนี้

พลทหารและนายทหารประทวน สังกัดกองพันทหารอากาศโยธิน

๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน มีแถบขนาดใหญ่ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ บนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๒.๔ เซนติเมตร

นักเรียนนายเรืออากาศ มีแถบขนาดใหญ่ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร

๒ แถบ ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๖ เซนติเมตร บนพื้นแถบสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔.๒ เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ และชั้นนาวาอากาศเช่นเดียวกับ

นักเรียนนายเรืออากาศ

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ มีแถบ

ขนาดใหญ่ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๒ แถบ และมีแถบขนาดเล็กกว้าง ๐.๖ เซนติเมตร ๑ แถบ อยู่กึ่งกลาง แถบขนาดใหญ่ ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๖ เซนติเมตร บนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕.๔ เซนติเมตร

๓.๗.๔ **กางเกงฝึกขายาวสีเทา** มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทา เว้นแต่กระเป๋าด้านหน้าเป็นกระเป๋ापะ ปากกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า ด้านหลังมีกระเป๋ापะข้างละ ๑ กระเป๋า ด้านล่างของกระเป๋าเป็นรูปแหลมมีปกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขัดดุมสีเทา ขนาดเล็ก ข้างละ ๑ ดุม ตะเข็บทั้งสี่เป็นตะเข็บคู่

๓.๘ **เข็มขัด** มี ๔ แบบ คือ

๓.๘.๑ **เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีน้ำเงิน** กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนกว้าง ๓ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนวงข้อซัยพุกซ์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลาง หัวเข็มขัดไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายสายหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

๓.๘.๒ **เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา** กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร มีตาไก่หัวเข็มขัดทั้ง ๒ ข้าง ทำด้วยโลหะสีทองขดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางตั้งมีห่วงเกี่ยวต่อกันตรงกลาง

๓.๘.๓ **เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีขาว** มีลักษณะเช่นเดียวกับ เข็มขัดด้ายถัก หรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา

๓.๘.๔ **เข็มขัดหนังสีขาว** มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียม ด้ายถักสีเทา เว้นแต่เข็มขัดเครื่องแบบสวนสนามของนักเรียนนายเรืออากาศ ทำด้วยหนังสีขาว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนปลายมน กว้าง ๖ เซนติเมตรยาว ๘ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับกันอยู่บนวง ข้อซัยพุกซ์ ๒ ข้างข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด

เพื่อให้การคาดเข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงินดำประกอบเครื่องแบบดังกล่าวเรียบร้อย เป็นระเบียบเดียวกัน จึงกำหนดวิธีการคาดไว้ดังนี้

- คาดทับขอบกางเกง โดยให้สายเข็มขัดสอดอยู่ภายในห่วงกางเกง
- ให้หัวเข็มขัดอยู่ตรงกึ่งกลางลำตัวด้านหน้า และให้ปลายสายเข็มขัดอยู่ทางด้านซ้ายสอดอยู่ในห่วงกางเกงห่วงแรก ยาวพ้นห่วงกางเกงห่วงแรกไม่เกิน ๕ เซนติเมตร

- เปลี่ยนสายเข็มขัดใหม่ เมื่อของเดิมเก่าและสีจาง

๓.๙ **รองเท้า** มี ๔ แบบ คือ

๓.๙.๑ **รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ** ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

๓.๙.๒ **รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ** ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

๓.๙.๓ **รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ** ชนิดผูกเชือกหรือไม่ผูกเชือก

๓.๙.๔ **รองเท้าสโมสรรหนังสีดำมันพื้นบาง** ชนิดผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบต้องมีส้นและไม่มีลวดลาย ถุงเท้าเมื่อใช้รองเท้าหุ้มส้น หรือรองเท้า สโมสรรให้ใช้สีดำ

๔ **เครื่องแบบทหารหญิง** ประกอบด้วย หมวกเสื้อ เครื่องหมายยศ เครื่องหมายสังกัด กระโปรง กางเกง เข็มขัด รองเท้า กระเป๋าถือ และอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๔.๑ **หมวก** มี ๔ แบบ คือ

๔.๑.๑ **หมวกหนีบสีเทา** ตอนหน้าเชิด ตอนหลังต่ำ ด้านซ้ายเหนือขอบหมวก ห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก

๔.๑.๒ **หมวกทรงกลมพับปีกสี่เทา** ตัวหมวกสี่เทาอ่อนสูง ๘ เซนติเมตร ปีกหมวกสี่เทา กว้าง ๗ เซนติเมตร ด้านข้างและด้านหลังพับติดกับหมวก มีผ้าพับหมวกสี่เทา กว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนหน้าของผ้าพับหมวก กว้าง ๖ เซนติเมตร และมีตราหน้าหมวกดังนี้

นายทหารประทวน ใช้ตราหน้าหมวกโลหะขนาดกลาง

นายทหารสัญญาบัตร ใช้ตราหน้าหมวกปักด้วยด้ายหรือทำด้วย วัตถุเทียมด้ายขนาดเล็ก

นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายอากาศเอก ที่ผ้าพับหมวกข้างตราหน้าหมวก ทั้ง ๒ ข้าง ปักด้วยด้ายทองหรือวัตถุเทียมด้ายทอง รูปช่อชัยพฤกษ์ข้างละ ๑ แถว

นายทหารชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ ที่ผ้าพับหมวกข้าง ตราหน้าหมวกทั้ง ๒ ข้าง ปักด้วยด้ายทองหรือวัตถุเทียมด้ายทอง รูปช่อชัยพฤกษ์ข้างละ ๒ แถว

๔.๑.๓ **หมวกทรงกลมพับปีกสีขาว** ตัวหมวกสีขาว ปีกหมวกสี่เทา มีเครื่อง ประกอบและลักษณะของหมวกเช่นเดียวกับหมวกทรงกลมพับปีกสี่เทา

๔.๑.๔ **หมวกทรงอ่อนสี่เทา** ด้านซ้ายหมวกมีตราราชวัลลภ

๔.๒ **เสื้อ** มี ๑๐ แบบ คือ

๔.๒.๑ **เสื้อฝักสี่เทา** มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อฝักสี่เทาของทหารชาย

๔.๒.๒ **เสื้อคอพับสีขาว** คอพับตอนหน้ากว้าง ๕ เซนติเมตร ห้อยยาวลงมา ๘ เซนติเมตร และมีขลิบสีน้ำเงินดำ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร โดยรอบ ที่คอและแนวسابอก มีดุม ๕ ดุม แขนยาวรัดข้อมือ ชัดดุมข้างละ ๑ ดุม และมีอินทรีธนู ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศมีอินทรีธนูอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตรใช้อินทรีธนูแข็งหรือจะใช้อินทรีธนูอ่อน โดยติดเครื่องหมายยศชนิดโลหะที่ปกคอเสื้อทั้ง ๒ ข้าง แทนเครื่องหมายสังกัดก็ได้

ดุมทั้งสี่ เว้นแต่ดุมของอินทรีธนูแข็งใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก

เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้อภายในกระโปรง กระโปรงกางเกง หรือ กางเกง

เสื้อแบบนี้จะใช้แขนสั้นเหนือข้อศอกไม่เกิน ๒ เซนติเมตร ปลายแขน พับออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖ เซนติเมตร ก็ได้

๔.๒.๓ **เสื้อคอแบะสี่เทา** แบบคอป้าน ปล่อยเอว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีسابอก ที่แนวอกมีดุมสีทองขนาดเล็ก ๔ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกพองาม ปลายแขนพับออก ข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖ เซนติเมตร มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีกระเป๋าคอที่แนวเอวเสื้อ เป็นกระเป๋าคอเจาะ ข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงลงไปทางเอว และมีอินทรีธนูดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศมีอินทรีธนูอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร ใช้อินทรีธนูแข็ง

๔.๒.๔ **เสื้อคอแบะสีเทาอ่อน** (ปัจจุบันไม่กำหนดโอกาสให้มีการใช้งาน) แบบคอปาน ปลายเอว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อไม่มีسابอก ที่แนวอกมีดุมสีขาขนาดเล็ก ๔ ดุม แขนสั้นเหนือ ข้อศอกพองาม ปลายแขนพับออกข้างนอกเป็นรูปแหลม ๖ เซนติเมตร มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ มีกระเป่าที่แนวเอวเสื้อเป็นกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า ปากกระเป่าเฉียงลงไปทางเอว กู้นปากกระเป่าสีเดียวกับตัวเสื้อ และมีอินทรรนุอ่อน นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตรติดเครื่องหมายยศชนิดโลหะที่มุมปกคอแบะตอนบนทั้ง ๒ ข้าง

๔.๒.๕ **เสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา** แบะคอมม น มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมทองขนาดเล็ก ๔ ดุม มีกระเป่าล่างเป็นกระเป่าเจาะข้างละ ๑ กระเป่า ปากกระเป่าเฉียงไปทางเอว และมีอินทรรนุ ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศมีอินทรรนุอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศและนายทหารสัญญาบัตร

ใช้อินทรรนุแข็ง เสื้อแบบนี้ให้ใช้เสื้อคอพับสีขาประกอบด้วย

๔.๒.๖ **เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขา** มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา เสื้อแบบนี้ให้ใช้เสื้อคอพับสีขาประกอบด้วย

๔.๒.๗ **เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขา** มีตะเข็บ ๔ ตะเข็บ แนวอกมีดุมสีทอง ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ด้านหน้ามีกระเป่าล่างข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าเจาะไม่มีปก และใช้อินทรรนุแข็ง

๔.๒.๘ **เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขา** มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาของทหารชาย และมีอินทรรนุ ดังนี้

นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศใช้อินทรรนุอ่อน

นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารสัญญาบัตร

ใช้อินทรรนุแข็ง เสื้อแบบนี้ให้ใช้เครื่องประกอบ คือ

(ก) เข็มตอกจีบสีขา แขนยาว ปกมน ซ่อนดุม ข้อมือแข็ง ขัดดุม ผูกผ้าผูกคอสีดำมัน

(ข) แพรแถบรัดเอวสีเทา มีลักษณะเช่นเดียวกับแพรแถบ รัดเอวสีเทาของทหารชาย

๔.๒.๙ **เสื้อชั้นนอกคอเปิดสีฟ้าสด** สำหรับนายทหารพิเศษประจำกรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ ลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสดของทหารชาย กรมนักเรียนนายเรืออากาศรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรืออากาศ

๔.๒.๑๐ **เสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น** สำหรับนายทหารพิเศษประจำกองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน ลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็นของทหารชาย กองพันทหารอากาศโยธิน ๑ รักษาพระองค์ กรมอากาศโยธิน

๔.๓ **เครื่องหมายยศ** มีดังนี้

๔.๓.๑ **นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศหญิง** ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศชาย เว้นแต่ปลายบังทัง ๒ ข้าง ห่างกัน ๖ เซนติเมตร

๔.๓.๒ **นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศหญิง** ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศชาย

๔.๓.๓ **นายทหารสัญญาบัตรหญิง** ใช้เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับนายทหารสัญญาบัตรชาย

๔.๔ อินทรรณู มี ๒ แบบ คือ

๔.๔.๑ อินทรรณูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื่อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร เย็บติดกับเสื่อเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีเส้นทแยงมุมระยะห่างจากด้านไหล่ไปทางคอ ๓.๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุม ดังนี้ พลทหาร นักเรียนจำอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจำอากาศ ใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอว ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอว ใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก และเมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ เครื่องแบบเต็มยศขาว เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศสีเทา และเครื่องแบบสโมสร ใช้ดุมสีทองขนาดเล็ก

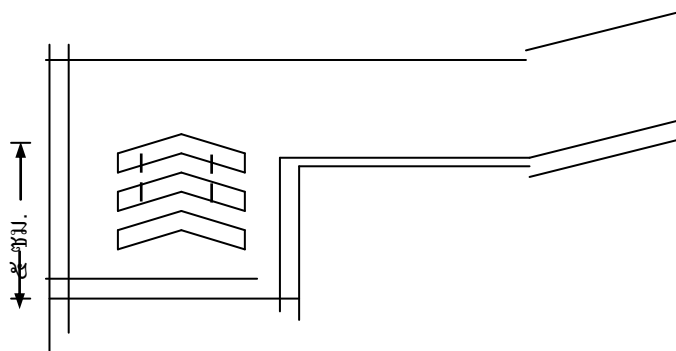
นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศ และนายทหารสัญญาบัตรใช้ดุมสีขาวขนาดเล็ก

๔.๔.๒ อินทรรณูแข็ง ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมรีวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ปลายติดดุมสีทองขนาดเล็ก มีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับอินทรรณูของทหารชาย

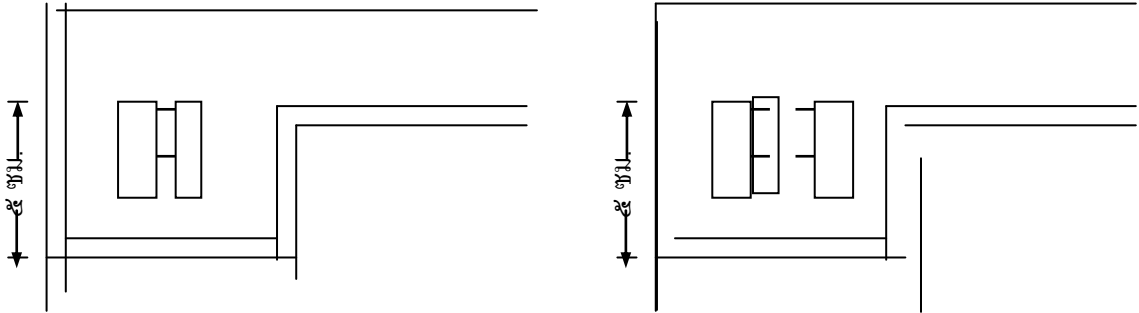
เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติคอพับที่ใช้อินทรรณูอ่อน เครื่องแบบเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอว เครื่องแบบฝึกหรือเครื่องแบบสนาม สำหรับนายทหารประทวนหญิงชั้นพันจำอากาศ และนายทหารสัญญาบัตรหญิง ให้ใช้เครื่องหมายชนิดโลหะของทหารชาย

๔.๕ การประดับเครื่องหมายยศ

๔.๕.๑ นายทหารประทวนชั้นพันจำอากาศหญิง ให้ประดับเครื่องหมายยศที่กึ่งกลางปกคอพับตอนหน้าที่ห้อยลงมาทั้ง ๒ ข้าง โดยมุมแหลมของบังอยู่ด้านบนห่างจากขอบล่างปกคอพับของเสื่อ ๕ เซนติเมตร และให้ปลายบังทั้ง ๒ ข้าง เป็นแนวขนานกับขอบล่างปกคอพับของเสื่อ



๔.๕.๒ นายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศและนาวาอากาศหญิง ให้ประดับเครื่องหมายยศที่กึ่งกลางปกคอพับตอนหน้าที่ห้อยลงมาทั้ง ๒ ข้าง โดยให้แนวของขีดขวางตามทางตั้ง และให้ขอบบนของขีดห่างจากขอบล่างปกคอพับของเสื้อ ๕ เซนติเมตร กับให้ขอบของขีดขนานกับขอบล่างปกคอพับของเสื้อ



๔.๖ **เครื่องหมายสังกัด** เครื่องหมายสังกัดของทหารหญิงมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายสังกัดของทหารชาย (ตามข้อ ๓.๖)

๔.๗ **กระโปรงและกางเกง** มีดังนี้

๔.๗.๑ **กระโปรงสีเทา** ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ผ่าเอวที่ด้านซ้ายและที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัด ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับกระโปรง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ข้างหลัง ๒ ห่วง ด้านหลังมีจีบปล่อยชายกระโปรง ๒ จีบ ระยะห่างกันพอสมควร ชายกระโปรง ไม่บาน และไม่มีกระเป๋

๔.๗.๒ **กระโปรงสีขาว** มีลักษณะเช่นเดียวกับกระโปรงสีเทา

๔.๗.๓ **กระโปรงยาวสีเทา** ชายกระโปรงยาวคลุมข้อเท้า ผ่าเอวที่ด้านซ้ายตรงกลางด้านหลังผ่าถึงเข่า

๔.๗.๔ **กระโปรงกางเกงสีเทา** ยาวคลุมเข่าไม่เกินครึ่งน่อง ผ่าเอวที่ด้านซ้ายและที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัด ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับกระโปรงกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ข้างหน้า ๒ ห่วง ข้างหลัง ๒ ห่วง ด้านหน้าและด้านหลังมีจีบกระทบปล่อยชายพองาม ชายกระโปรงกางเกงไม่บานและไม่มีกระเป๋

๔.๗.๕ **กางเกงขายาวสีเทา** มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทาของทหารชาย เว้นแต่ผ่าเอวทางด้านซ้าย ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

๔.๗.๖ **กางเกงฝึกขายาวสีเทา** มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงฝึกขายาวสีเทาทหารชาย เว้นแต่ผ่าเอวทางด้านซ้าย ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๐ เซนติเมตรแต่ไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

๔.๘ **เข็มขัด** ใช้เข็มขัดด้ายถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำ มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดถักหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำของทหารชาย

๔.๙ **รองเท้า** มี ๔ แบบ คือ

๔.๙.๑ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก พื้นบางชั้นเดียว ส้นใหญ่พอสมควร สูงไม่เกิน ๓.๕ เซนติเมตร และไม่ต่ำกว่า ๒.๕ เซนติเมตร

๔.๙.๒ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก มีลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำของทหารชาย

๔.๙.๓ รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

๔.๙.๔ รองเท้าสูงหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลาย

๔.๑๐ **กระเป๋าสตางค์ มี ๒ แบบ** คือ

๔.๑๐.๑ **กระเป๋าสตางค์สีดำ** ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนัง สีดำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมมนสูง ๑๙ เซนติเมตร ยาว ๒๔ เซนติเมตร มีสายสะพาย

๔.๑๐.๒ **กระเป๋าสตางค์โมเสก** ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนัง สีดำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมมนสูง ๑๒ เซนติเมตร ยาว ๒๐ เซนติเมตร ไม่มีสายสะพาย

กระเป๋าสตางค์ทั้ง ๒ แบบนี้ไม่มีลวดลาย กึ่งกลางที่ปิดฝากระเป๋าด้านนอก มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทองมีลักษณะเช่นเดียวกับคุดมสีทองขนาดใหญ่ โดยปกติถือด้วยมือซ้าย สำหรับกระเป๋ามีสายจะสะพายที่ไหล่ซ้ายห้อยลงมาได้แนวเอวก็ได้

เอกสารอ้างอิง - กฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความใน พ.ร.บ.เครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๕๑๗ ว่าด้วย เครื่องแบบทหารอากาศ (ฉบับที่ ๑๓) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๘๗/๓๗ ลง ๔ มี.ค.๓๗ เรื่อง การติดเครื่องหมายสังกัดกับ เครื่องแบบทหารอากาศ (ข้อ ๓.๖.๒ - ๓.๖.๖ และ ข้อ ๓.๗)
- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๕๐/๕๓ ลง ๒๐ ก.ย.๕๓ เรื่อง แก้ไขการติดเครื่องหมายสังกัด กับเครื่องแบบทหารอากาศ (ข้อ ๓.๖.๑)

การใช้ถุงมือสำหรับทหารหญิง

๑. นายทหารสัญญาบัตรหญิง เมื่อแต่งกายด้วยเครื่องแบบชนิดต่าง ๆ ทางราชการจะมิได้ กำหนดให้มีการคาดกระบี่ นายทหารสัญญาบัตรหญิงจึงไม่ต้องใช้ถุงมือแต่อย่างใด

๒. นายทหารสัญญาบัตรหญิง แต่งกายด้วยเครื่องแบบชนิดต่าง ๆ โดยให้มีการประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ (เหรียญจริง) จะต้องใช้ถุงมือประกอบด้วยเสมอ

เอกสารอ้างอิง หนังสือ สม.ที่ กท ๐๒๐๑/๒๓๖๗ ลง ๒๗ ต.ค.๕๑ และอนุมติ ผบ.ทอ. เมื่อ ๓๐ พ.ย.๕๑
ท้ายหนังสือ กพ.ทอ. ลง ๒๗ พ.ย.๕๑ (กพ.ทอ.เลขรับ ๑๘๖๗๒/๕๑)

การใช้เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้ทหารเหล่าดุริยางค์มีเครื่องแบบพิเศษที่มีความสง่างาม เหมาะสมกับการใช้ในโอกาสต่าง ๆ จึงกำหนดให้มีเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์เพิ่มขึ้นใช้เพื่อพลงเป็นการภายใน ทอ.

๒. เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์มีทั้งหมด ๓ แบบ ดังนี้

๒.๑ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารดุริยางค์แบบ ๑

๒.๑.๑ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย ประกอบด้วย

๒.๑.๑.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีขาวตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เว้นแต่สายรัดคางของนายทหารประทวน ใช้แถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง

๒.๑.๑.๒ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีเทา ตัวเสื้อมีปกคลุมสะโพกไม่มีกระเป๋าด้านหน้าผ่าเฉียงไปทางซ้าย ด้านในมีดุมขัด แนวอกมีดุม ๔ ดุม ขัดซ่อนอยู่ในสาคบ ทิ้งอกเสื้อด้านซ้าย และด้านขวามีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ติดเรียงตามทางดิ่งข้างละ ๑ แถว แถวละ ๖ ดุม ที่ชายเสื้อด้านหลังตรงกลางเปิดชาย อินทรธนูอ่อนตอนปลายอินทรธนูขัดดุมโลหะสีทองขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม นายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ปักเครื่องหมายยศบนอินทรธนูด้วยไหมทอง โดยใช้ขนาด และลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศบนอินทรธนูซึ่งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศใช้เครื่องหมายยศตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย ติดเครื่องหมายสังกัดที่คอเสื้อตอนหน้า ที่ปลายแขนเสื้อทั้ง ๒ ข้าง ปักด้วยไหมทอง ๒ แถบ ขนาดกว้าง ๕ มม. และ ๒ มม. รอบแขนเสื้อ ระหว่างแถบห่างกัน ๑๐ มม. ขดเป็นวงตั้งขึ้นที่ด้านนอกของแขนเสื้อ ปลายแขนขัดดุมโลหะสีทองขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม

๒.๑.๑.๓ กางเกงขายาวสีขาวตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๒.๑.๑.๔ เข็มขัดหนังสีเทา กว้าง ๕.๕ ซม. หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน ปลายมน กว้าง ๖ ซม. ยาว ๘ ซม. พื้นเกลี้ยง มีรูปดาว ๕ กลีบ เหนือปีกนก ๒ ปีก วางทับอยู่บนข้อซัพพฤกษ์ ๒ ข้าง ข้างละ ๗ ใบ ดุนนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีเทา

๒.๑.๑.๕ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถุงเท้าสีดำ

๒.๑.๒ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารหญิง ประกอบด้วย

๒.๑.๒.๑ หมวกทรงกลมพับปีกสีขาวตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เว้นแต่สายรัดคางใช้แถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง และมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กครึ่งปลายสายรัดคาง ข้างละ ๑ ดุม

๒.๑.๒.๒ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย

๒.๑.๒.๓ กระโปรงยาวสีขาว

๒.๑.๒.๔ เข็มขัดหนังสีเทา เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย

๒.๑.๒.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

๒.๑.๓ เครื่องแบบพิเศษสำหรับผู้อำนวยเพลง ประกอบด้วย

๒.๑.๓.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีขาวตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๒.๑.๓.๒ เสื่อชั้นนอกเปิดดอกสี่เทา คอแยะแบบแหลม มีตะเข็บหลัง ๔ ระดับ ปาดเอวด้านหน้า ออกเสื่อด้านซ้ายมีกระเป๋าคอ กว้าง ๑๒.๓๕ ซม. ปากกระเป๋ากัน สูง ๒.๕ ซม. มีตุ้มโลหะสีทองขนาดใหญ่เรียงสองแถวข้างละ ๓ ตุ้ม เรียงตามแนวปกเสื่อตามทางดิ่ง ด้านหลังชายเสื่อผ่า แบ่งครึ่งยาวลงมาถึงข้อพับขาเป็นรูปมูมโค้ง มีตุ้มโลหะสีทองขนาดเล็ก ๒ ตุ้ม ตรงกลางเอวห่างกัน ๑๒.๗๕ ซม. ที่ปลายแขนเสื่อมีแถบไหมทอง ๒ แถบ ขนาดกว้าง ๕ มม. และ ๒ มม. ระหว่างแถบห่างกัน ๑๐ มม. ให้แถบ กว้าง ๕ มม. อยู่ส่วนล่างวนรอบแขนเสื่อ และให้ขีดเป็นวงตั้งขึ้นทางด้านนอกของแขนเสื่อ ด้านล่างมี เครื่องหมายคนายทหารสัญญาบัตรปักด้วยไหมทองรอบวงแขน แถบใหญ่ขนาดกว้าง ๑๐ มม. แถบเล็ก ขนาดกว้าง ๕ มม. ปลายแขนขีดตุ้มโลหะสีทองขนาดเล็ก ข้างละ ๑ ตุ้ม

๒.๑.๓.๓ เสื่อก็กสี่ขาว หน้าอกเว้ามีปีก ชายล่างสุดด้านหน้าขอบเสื่อ บากเป็นรูปสามเหลี่ยมระหว่างหน้าอกกับชายเสื่อ มีกระเป๋าคอทั้งสองข้าง และใช้ตุ้มสี่ขาวขนาดใหญ่ ๓ ตุ้ม ด้านหลังมีสายเข็มขัดทำด้วยผ้า

๒.๑.๓.๔ เสื่อเข้ตอกแข็งสี่ขาวแขนยาว ข้อมือแข็งขีดตุ้มคอแข็ง ชั้นเดียวแบบปักผีเสื่อใช้ผ้าผูกคอสี่ขาวเงื่อนหุกระต่าย

๒.๑.๓.๕ กางเกงขายาวสี่เทา ไม่มีจีบ หูเข็มขัด และกระเป๋าคอ มีแถบ ไหมทอง กว้าง ๑ ซม. ติดที่แนวตะเข็บขา กางข้างละ ๒ แถบ ระหว่างแถบห่างกัน ๐.๕ ซม. บนพื้นแถบ สักหลาดสีน้ำเงินดำ ใช้สายโยงกางเกงสีดำประกอบด้วย

๒.๑.๓.๖ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถุงเท้าสีดำ

๒.๒ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๒

๒.๒.๑ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย ประกอบด้วย

๒.๒.๑.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงินดำ มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวก ทรงหม้อตาลสีเทาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เว้นแต่สายรัดคางของนายทหารประทวนใช้แถบไหมทอง หรือวัสดุเทียมไหมทอง

๒.๒.๑.๒ เสื่อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าเข้ม ตัวเสื่อยาวคลุมสะโพกล่าง ที่แนวอก มีตุ้มโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว ข้างละ ๖ ตุ้ม ที่คอเสื่อสีน้ำเงินดำมีแถบไหมทองเดินรอบ ขนาด ๕ มม. ด้านหน้ามีลายกนกปัก ข้างละ ๑ ลาย นายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ปัก เครื่องหมายยศบนอินทรรูด้วยไหมทอง โดยใช้ขนาด และลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศบนอินทรรู แข็งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศใช้เครื่องหมายยศตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย ที่ปลายแขนเสื่อเป็นปลอกแขนสีน้ำเงิน ตรงกลางปักเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ดย.ทอ. มีแถบไหมทองเดินรอบขอบบนปลอกแขน ขนาดกว้าง ๕ มม. ๒ เส้น ระหว่างแถบห่างกัน ๘ มม.

๒.๒.๑.๓ กางเกงขายาวสี่ขาว มีแถบไหมทอง ๓ แถบ และแถบสีน้ำเงิน ๒ แถบ อยู่ตรงกลางระหว่างแถบไหมทอง แต่ละแถบมีขนาดกว้าง ๒๕ มม. ติดที่แนวตะเข็บกางเกงทั้งสองข้าง

๒.๒.๑.๔ เข็มขัดหนังสี่ขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหาร ชายเหล่าดุริยางค์แบบ ๑

๒.๒.๑.๕ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถุงเท้าสีดำ

๒.๒.๒ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารหญิง ประกอบด้วย

๒.๒.๒.๑ หมวกทรงกลมพับปักสีน้ำเงิน มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวก ทรงกลมพับปักสีเทาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เว้นแต่สายรัดคางใช้แถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง และมีตุ้มโลหะสีทองขนาดเล็กตรึงปลายสายรัดคาง ข้างละ ๑ ตุ้ม

๒.๒.๒.๒ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าเข้ม เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษ
สำหรับทหารชาย

๒.๒.๒.๓ กระโปรงยาวสีขาว

๒.๒.๒.๔ เข็มขัดหนังสีขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย

๒.๒.๒.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

๒.๒.๓ เครื่องแบบพิเศษสำหรับผู้อำนวยเพลง ประกอบด้วย

๒.๒.๓.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงินดำ เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษ
สำหรับทหารชาย

๒.๒.๓.๒ เสื้อชั้นนอกสีฟ้าเข้ม ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพกบน ปาดเอว
ด้านหน้า ใช้แถบไหมทองขนาด ๑๒ มม. เติมนอก ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๕ ดุม
ห่างจากริมซาบหน้าเสื้อ ๕ มม. ที่คอเสื้อสีน้ำเงินดำใช้แถบไหมทองขนาด ๕ มม. เติมนอก ด้านหน้ามี
ลายกนกปัก ข้างละ ๑ ลาย ที่ปลายแขนเสื้อเป็นปลอกแขนสีน้ำเงินดำ ตรงกลางปักเครื่องหมายสัญลักษณ์
ดย.ทอ. ใช้แถบไหมทองเติมนอกขอบบนปลอกแขนขนาดกว้าง ๕ มม. ข้างละ ๒ เส้น ระหว่างแถบห่างกัน ๘ มม.
ใช้เครื่องหมายยศอินทรรณูแข็งตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และใช้โซ่สีทองโยงระหว่างดุมโลหะสีทอง
ขนาดใหญ่ ๒ คู่สุดท้าย

๒.๒.๓.๓ กางเกงขายาวสีขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับ
ทหารชาย

๒.๒.๓.๔ เสื้อเชิ้ตอกแข็งสีขาวแขนยาว แบบคอจีน

๒.๒.๓.๕ ผ้าคาดเอวสีน้ำเงินตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายกระทรวง

๒.๒.๓.๖ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถุงเท้าสีดำ

๒.๓ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๓

๒.๓.๑ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย ประกอบด้วย

๒.๓.๑.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงินดำ เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษ
สำหรับทหารชายเหล่าดุริยางค์แบบ ๒

๒.๓.๑.๒ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าเข้ม ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพกล่าง ที่แนว
อกมีดุมโลหะสีทอง ขนาดใหญ่ ๒ แถว ข้างละ ๕ ดุม ด้านหลังเสื้อเดินเส้นไหมสีทอง ขนาด ๓ มม. ตาม
ตะเข็บหลังตั้งแต่ช่วงใต้แขนจนถึงสะโพกบน ติดดุมขนาดใหญ่ ๒ ดุม ตรงกลางเอวด้านข้างทั้งสองข้าง
มีตะขอซุบทอง ที่ชายเสื้อด้านหลังมีส้นเป็นสีน้ำเงินดำ มีแถบไหมทอง ขนาด ๕ มม. และ ขนาด ๓ มม.
อย่างละ ๑ เส้น ที่คอเสื้อสีน้ำเงินดำมีแถบไหมทองเดินรอบ ขนาด ๕ มม. ด้านหน้าปักไหมเงินรูปดาว
ห้าแฉกหนึ่งดวง และปักไหมทองรูปเครื่องหมายปีกทหารอากาศแบบครึ่ง ข้างละ ๑ ลาย ด้านหลังเดิน
เส้นลายกระจิงด้วยไหมทอง ขนาด ๓ มม. ที่ปลายแขนเสื้อมีปลอกแขนสีน้ำเงินดำ ตรงกลางปักเครื่องหมาย
สัญลักษณ์ ดย.ทอ. มีแถบไหมทองเดินรอบขอบบนปลอกแขนขนาด ๕ มม. และ ๓ มม. อย่างละ ๑ เส้น
ระหว่างแถบห่างกัน ๕ มม. นายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ปักเครื่องหมายยศ
บนอินทรรณูอ่อนด้วยไหมทอง โดยใช้ขนาดและลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศบนอินทรรณูแข็งตามที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ปักเครื่องหมายยศบนอินทรรณูอ่อนด้วยไหมทอง
โดยให้มีลักษณะและรูปแบบของยศเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศแต่ให้ปลายแหลมคว่ำลงชี้
ไปที่ไหล่

๒.๓.๑.๓ กางเกงขายาวสีขาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับ
ทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๒ (ทหารชาย)

๒.๓.๑.๔ เข็มขัดหนังสีขาวย เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหาร
เหล่าดุริยางค์แบบ ๑ (ทหารชาย)

๒.๓.๑.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถูงเท้าสีดำ

๒.๓.๒ เครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารหญิง ประกอบด้วย

๒.๓.๒.๑ หมวกทรงกลมพับปีกสีน้ำเงินดำ เช่นเดียวกับเครื่องแบบ
พิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๒ (ทหารหญิง)

๒.๓.๒.๒ เสื้อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าเข้ม เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษ
สำหรับทหารชาย

๒.๓.๒.๓ กระโปรงยาวสีขาวย

๒.๓.๒.๔ เข็มขัดหนังสีขาวย เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย

๒.๓.๒.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

๒.๓.๓ เครื่องแบบพิเศษสำหรับผู้อำนวยการเพลง ประกอบด้วย

๒.๓.๓.๑ หมวกทรงหม้อตาลสีน้ำเงินดำ เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษ
สำหรับทหารชาย

๒.๓.๓.๒ เสื้อชั้นนอกสีฟ้าเข้ม ชายเสื้อด้านปากเอว ที่แนวอกมีดุม
โลหะสีทองขนาดใหญ่ชิดسابเสื้อ ๒ แถว แถวละ ๗ ดุม เตินแบบไหมทอง ขนาด ๕ มม. ที่ด้านหน้าห่างจาก
ริมسابเสื้อ ๕ มม. ด้านหลังชายเสื้อผ่าแบ่งครึ่งยาวลงมาถึงข้อพับขาเป็นรูปมุมโค้ง เตินแถบไหมทอง ขนาด
๕ มม. ตามแนวตะเข็บตั้งแต่ช่วงใต้แขนจนถึงสะโพกบน และชายเสื้อที่กลางเอวมี่ดุมสีทองขนาดเล็ก ๒ ดุม
ที่ปลายแขนเสื้อเป็นปลอกแขนสีน้ำเงินดำ ตรงกลางปักเครื่องหมายสัญลักษณ์ ดย.ทอ. ใช้แถบไหมทอง
เดินรอบขอบบนปลอกแขน ขนาด ๕ มม. และขนาด ๓ มม. อย่างละ ๑ เส้น ระหว่างแถบห่างกัน ๕ มม. ที่คอเสื้อ
สีน้ำเงินดำใช้แถบไหมทอง ขนาด ๕ มม. เตินรอบ ด้านหน้าปักไหมเงินรูปดาวห้าแฉกหนึ่งดวง และปักไหม
ทองรูปเครื่องหมายปักทหารอากาศแบบครึ่งข้างละ ๑ แถว ด้านหลังปักลายกระจิงด้วยดิ้นทอง ขนาด ๓ มม.

๒.๓.๓.๓ กางเกงยาวสีขาวย เช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารชาย

๒.๓.๓.๔ ผ้าคาดเอวสีน้ำเงินดำตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๒.๓.๓.๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ถูงเท้าสีดำ

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๔/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒ เรื่อง การใช้เครื่องแบบพิเศษสำหรับ
ทหารเหล่าดุริยางค์

(ภาพประกอบเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์)

ภาพประกอบเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๑



(ผู้อำนวยการเพลง)



(ดุริยางค์ชาย)



(ดุริยางค์หญิง)

ภาพประกอบเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๒



(ผู้อำนวยการเพลง)



(ดุริยางค์ชาย)



(ดุริยางค์หญิง)

ภาพประกอบเครื่องแบบพิเศษสำหรับทหารเหล่าดุริยางค์แบบ ๓



(ผู้อำนวยการเพลง)



(ดุริยางค์ชาย)



(ดุริยางค์หญิง)

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การติดแพรแถบย่อ และการใช้เครื่องหมายราชวงศ์จักรี

เพื่อให้การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และการใช้เครื่องหมายราชวงศ์จักรี เป็นไปโดยถูกต้อง จึงได้กำหนดให้การประดับและใช้เครื่องหมายดังกล่าวไว้ดังนี้

๑. เครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑.๑ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ปฏิบัติตามประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่อง ลำดับเกียรติ และระเบียบการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

๑.๒ ทหารซึ่งได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นได้

๑.๓ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติ ซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ใช้แพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ทำเป็นแถบสูงประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร กว้างประมาณ ๓ เซนติเมตร ติดที่อกเสื้อข้างซ้ายเหนือกระเป๋าบน เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ประดับที่อกเสื้อข้างขวา ก็ให้ติดแพรแถบที่อกเสื้อข้างขวา และสำหรับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด มีกฎหมายกำหนดเครื่องหมายสำหรับประดับแพรแถบ ให้ประดับเครื่องหมายที่แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย

๒. การติดแพรแถบย่อ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ใช้แพรแถบย่อ ซึ่งมีความสูง ๑.๕ ซม. กว้าง ๓ ซม. โดยให้ประดับแพรแถบย่อตรงกึ่งกลางเหนือกระเป๋าบนของเสื้อด้านซ้ายประมาณ ๑ ซม. ในกรณีที่มีเสื้อเครื่องแบบไม่มีกระเป๋าบนให้ติดตรงกึ่งกลางอกเสื้อด้านซ้ายสูงต่ำพองาม ให้ติดเรียงกันเป็นแถวตามยาว แถวละไม่เกิน ๕ แถบ

๓. เครื่องหมายราชวงศ์จักรี

๒.๑ นายทหารที่เป็นราชวงศ์จักรีใช้สายยงยศ และเครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธยดังนี้

๒.๑.๑ สายยงยศ ทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลืองเป็นลายถัก ๒ เส้น ประกอบด้วยโลหะสีทอง ๒ ตุ่ม สายเกลี้ยง ๒ เส้น ปลายสายรวมติดใต้อินทรรูขางขวา สายถักคล้องใต้แขนขวาผ่านหน้าอก ๑ เส้น ส่วนอีก ๑ เส้น ผ่านหน้าอก สายเกลี้ยงทำเป็นห่วงคล้องใต้แขนขวา ๑ เส้น ส่วนอีก ๑ เส้นทำเป็นห่วงผ่านหน้าอกมารวมกับปลายสายถักทั้ง ๒ เส้น คล้องที่ตุ่มอกเสื้อ ให้ตุ่มโลหะสีทองอยู่ที่อกเสื้อ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอปิด คล้องที่ตุ่มอกเสื้อเม็ดที่ ๑ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอเบาะ หรือเสื้อชั้นนอกเปิดอกคล้องใต้ชายพับ แนวเดียวกับตุ่มเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นนอกคอปิด

สายยงยศทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง ใช้ประกอบเครื่องแบบ ดังนี้

๒.๑.๑.๑ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทา คอเบาะ ซึ่งประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบสโมสร เครื่องแบบกันหนาวที่ใช้เสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ หรือเสื้อน้อยสีน้ำเงินดำหรือเครื่องแบบทหารเรือ สำหรับใช้ในประเทศหนาวที่ใช้เสื้อสโมสรดำ เสื้อน้อย เสื้อกลางหรือเสื้อใหญ่สีน้ำเงินดำใช้สายยงยศไหมทอง

๒.๑.๑.๒ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาวซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง

เมื่อแต่งเครื่องแบบที่มีได้กำหนดให้ใช้สายยงศรราชวงศ์จักรี ก็ให้ใช้สายยงศรอย่างอื่นในโอกาสที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ หรือในโอกาสอันควรได้ด้วย

๒.๑.๒ **เครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธย** ให้ใช้รูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ในองค์พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ตนเป็นราชวงศ์ ภายใต้อักษรลำดับรัชกาล และพระมหามงกุฎ ตีบนอินทรีนุชา ให้ยอดพระมหามงกุฎอยู่ทางด้านคอ

๒.๑.๒.๑ สำหรับทหารบก ทำด้วยโลหะสีทองติดที่กึ่งกลางอินทรีนุชา โดยมีต้องประดับเครื่องหมายยศ เมื่อแต่งเครื่องแบบสนามหรือเครื่องแบบฝึก ให้ติดติดเครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธย

๒.๑.๒.๒ สำหรับทหารเรือ ทำด้วยโลหะสีเงิน ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรต่ำกว่าชั้นนายพล ติดที่กึ่งกลางแถบเครื่องหมายยศ ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้น นายพลเรือ และจอมพลเรือ ตีบนอินทรีนุชาถัดจากเครื่องหมายยศไปทางด้านคอ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติลาลองคอพับ ให้ติดที่กึ่งกลางอินทรีนุชา เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึกหรือเครื่องแบบสนามให้ติดติดเครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธย

๒.๑.๒.๓ สำหรับทหารอากาศ ทำด้วยโลหะสีเงิน ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้นต่ำกว่าชั้นนายพลอากาศ ให้ติดที่กึ่งกลางแถบเครื่องหมายยศ ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศและจอมพลอากาศ ตีบนอินทรีนุชาถัดจากเครื่องหมายยศไปทางด้านคอ เว้นแต่เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับที่ใช้อินทรีนุชาอ่อน ให้ติดที่กึ่งกลางอินทรีนุชา เมื่อแต่งเครื่องแบบฝึกหรือเครื่องแบบสนามให้ติดติดเครื่องหมายอักษรพระปรมาภิไธย

๒.๑.๓ **การประดับเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ ของทหารรักษาพระองค์ และนายทหารพิเศษประจำหน่วยทหารรักษาพระองค์** ซึ่งหน่วยทหารรักษาพระองค์ในส่วนของ ทอ.ที่ได้รับพระราชวินิจฉัยให้เป็นหน่วยทหารรักษาพระองค์ มีจำนวน ๑๓ หน่วย ได้แก่ กรม นนอ.ร.ร.นบก., พัน.๑ กรม นนอ.ร.ร.นบก., พัน.๒ กรม นนอ.ร.ร.นบก., พัน.๓ กรม นนอ.ร.ร.นบก., พัน.๔ กรม นนอ.ร.ร.นบก., พัน.๕ กรม นนอ.ร.ร.นบก., กรม ทย.ร.อ.อย., พัน.๑ กรม ทย.ร.อ.อย., พัน.๒ กรม ทย.ร.อ.อย., พัน.๓ กรม ทย.ร.อ.อย., กรม ต่อ.ร.อ.อย., พัน.๑ กรม ต่อ.ร.อ.อย. และ พัน.๒ กรม ต่อ.ร.อ.อย.

การประดับเครื่องหมาย หน่วยทหารรักษาพระองค์ในส่วนที่ได้รับพระราชทานเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร.จากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ให้ประดับเครื่องหมาย วปร.คู่กับเข็มที่ระลึก ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้ประดับที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อของเครื่องแบบ และประดับเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร.ให้อยู่ทางขวาของเข็มที่ระลึก ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

นายทหารราชองครักษ์ขณะทำการในหน้าที่ประจำพระองค์ โดยเฉพาะ เช่น รับ นำ ตาม หรือแข่งเสด็จ หรือไปในการต่าง ๆ ในหน้าที่ราชองครักษ์ ใช้ปลอกแขน สีกหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีแถบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ ทาบกลางปลอกแขน โดยรอบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๕ มิลลิเมตร ตรงกลางด้านนอกมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อในองค์พระมหากษัตริย์รัชกาลปัจจุบัน ภายใต้อักษรลำดับรัชกาล และพระมหามงกุฎปักด้วยด้ายทอง ที่ขอบบนและขอบล่างของปลอกแขนขลิบลวดไหมทอง สวมที่แขนเสื้อข้างซ้ายเหนือข้อศอก

ผู้ที่เคยเป็นราชองครักษ์ในรัชกาลใด เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วจะได้รับพระราชทานเข็มอักษรพระปรมาภิไธยย่อในองค์พระมหากษัตริย์รัชกาลนั้น ประกอบด้วยแพรแถบเป็นเกียรติยศ ให้ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋ابน ถ้ามีเครื่องหมายอื่นติดอยู่แล้วให้ติดเหนือขึ้นไป

- เอกสารอ้างอิง** - กฎกระทรวงว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และการใช้เครื่องหมายราชวงศ์
พ.ศ.๒๔๙๙ แก้ไขถึงฉบับที่ ๗ พ.ศ.๒๕๒๔
- อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๑๔ มี.ค.๖๑ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๔.๔/๒๐๖๘
ลง ๑๔ มี.ค.๖๑ เรื่อง การประดับเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ และนายทหารพิเศษ
ประจำหน่วยทหารรักษาพระองค์

สายยงยศเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการ และนายทหารคนสนิท

๑. นายทหารสัญญาบัตร ที่ดำรง**ตำแหน่งเสนาธิการ และฝ่ายเสนาธิการ**ให้ใช้สายยงยศ ดังต่อไปนี้

๑.๑ **สายยงยศ** ทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลืองเป็นสายถัก ๑ เส้นประกอบด้วย ตุ่มโลหะสีทอง ๑ ตุ่ม สายเกลี้ยง ๒ เส้น ปลายสายรวมติดใต้อินทรีขนข้างขวา สายถักคล้องใต้แขนขวา ผ่านหน้าอกมารวมกับปลายสายถัก คล้องที่คุดมอกเสื้อ ให้ตุ่มโลหะสีทองอยู่ที่คุดมอกเสื้อถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอด ปิดคล้องที่คุดมอกเสื้อเม็ดที่ ๑ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอแบะ หรือเสื้อชั้นนอกเปิดอกคล้องใต้ชายพับประมาณ เดียวกับคุดมเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นนอกคอดปิดสายยงยศทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง ใช้ประกอบกับ เครื่องแบบ ดังนี้

๑.๑.๑ เครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศหรือเครื่องแบบสโมสร ใช้สายยงยศไหมทอง

๑.๑.๒ เครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ที่ไม่ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง

๑.๑.๓ เครื่องแบบปกติเทาคอพับ หรือเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองเฉพาะแต่สายเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมาคล้องที่คุดมอกเสื้อเม็ดที่ ๒ ปลายสายรวมติดใต้อินทรีขนข้างขวา

๑.๑.๔ เครื่องแบบปกติทหารเรือ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง เฉพาะแต่สายเกลี้ยง ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมาคล้องใต้ชายพับประมาณแนวเดียวกับคุดมเม็ดที่ ๑ ของเสื้อชั้นนอกคอดปิด ปลายสายรวมติดใต้อินทรีขนข้างขวา

๒. นายทหารสัญญาบัตรที่ดำรง**ตำแหน่งนายทหารคนสนิท** ให้ใช้สายยงยศ ดังนี้

๒.๑ **สายยงยศ** ทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลืองเป็นสายถัก ๑ เส้นประกอบด้วยตุ่ม โลหะสีทอง ๑ ตุ่ม ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทรีขนข้างขวาให้ตุ่มโลหะสีทอง อยู่ทางด้านหน้า สายยงยศทำด้วยไหมทองหรือไหมสีเหลือง ใช้ประกอบกับเครื่องแบบดังนี้

๒.๑.๑ เครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะที่ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบสโมสรใช้สายยงยศไหมทอง

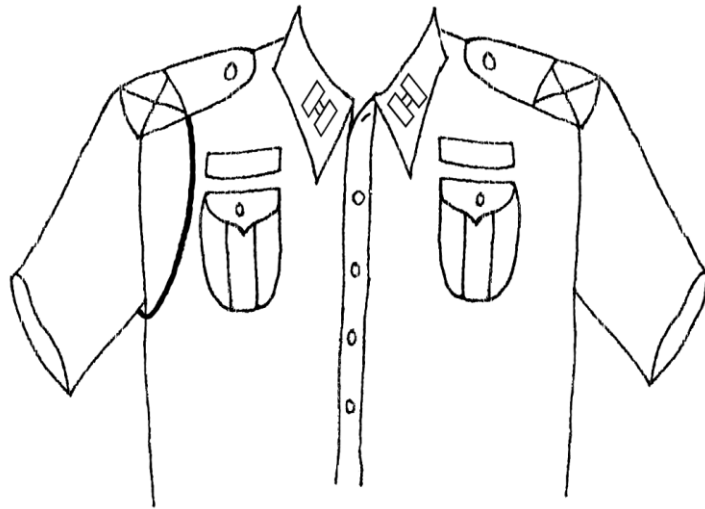
๒.๑.๒ เครื่องแบบปกติขาว หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะที่ไม่ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลือง

๒.๑.๓ เครื่องแบบปกติทหารเรือ หรือเครื่องแบบปกติเทาคอพับหรือ เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองเฉพาะแต่สายเกลี้ยง ๑ เส้นทำเป็นบ่วง คล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทรีขนข้างขวา

๓. นายทหารซึ่งใช้สายยงยศเสนาธิการ และดำรงตำแหน่งนายทหารคนสนิท ให้ใช้ สายยงยศเสนาธิการแต่เพียงอย่างเดียว

การประดับสายยงยศ

๑. นายทหารสัญญาบัตรที่ดำรงตำแหน่งเสนาธิการ และฝ่ายเสนาธิการให้ประดับสายยงยศใหม่เกลี้ยง โดยให้ปลายสายที่รวมไว้ติดที่ใต้ปลายอินทรรูข่างขวาด้านไหล่และให้เปิดปลายสายอินทรรูที่เย็บทแยงมุมไว้ เพื่อสอดสายยงยศเข้าไปได้
๒. นายทหารคนสนิท ให้ประดับสายยงยศใหม่เกลี้ยง โดยให้ปลายสายที่รวมไว้ติดที่ใต้อินทรรูข่างขวากัดจากที่ทแยงมุมไปทางด้านคอ



เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(คำสั่งชี้แจง) ที่ ๕/๐๒ ลง ๒๓ มิ.ย.๐๒ เรื่อง การประดับเครื่องหมายและสายยงยศกับเครื่องแบบปกติทหารคอปับ

กำหนดให้ใช้เครื่องแบบทหารอากาศ (เพื่อพลาง)

เพื่อให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการทหารในสังกัด ทอ.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม จึงกำหนดส่วนประกอบเครื่องแบบของทหารชายเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กำหนดให้มีหมวกหนีบสีเทาของทหารชาย เพิ่มขึ้นอีก ๑ แบบ มีส่วนประกอบ คือ

๑.๑ ตราหน้าหมวก ติดที่ด้านล่างข้างซ้าย ห่างจากตอนหน้าของหมวก ๑.๕ นิ้ว สูงจากขอบหมวกด้านหน้าข้างซ้าย ๑ นิ้ว พลทหาร น.ประทวน น.สัญญาบัตร

๑.๒ ขลิบหมวกรอบริมสาบหมวก มีลักษณะโค้งมนเล็กน้อย ขนาด ๐.๕ ซม.และมีสี ดังนี้

๑.๒.๑ น.ประทวน มีขลิบสีฟ้า

๑.๒.๒ น.สัญญาบัตรชั้นนายเรืออากาศ และนายนาวาอากาศ มีขลิบดั้นเงิน

๑.๒.๓ น.สัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ และจอมพลอากาศ มีขลิบดั้นทอง

๑.๓ การใช้หมวกหนีบสีเทาตามข้อ ๑ ให้ใช้ประกอบเครื่องแบบทหารอากาศ เช่นเดียวกับหมวกหนีบสีเทาแบบเดิมตามที่กฎกระทรวงกำหนด

๒. กำหนดให้มีเสื้อเครื่องแบบของทหารชาย เพิ่มขึ้นอีก ๑ แบบ คือ เสื้อคอพับสีเทาอ่อน แขนยาว ลักษณะของเสื้อมีดังนี้

๒.๑ เสื้อคอพับสีเทาอ่อน แขนยาว ใช้ผ้าสีเทาอ่อนตามที่ ทอ.กำหนด ที่คอและแนวอกมีดุม ๕ ดุม ไม่มีสาบอก แขนยาวรัดข้อมือ ชัดดุมข้างละ ๑ ดุม ที่อกมีกระเป๋าะข้างละ ๑ กระเป๋ามุมกระเป๋าล่าง ปะมูมปกกระเป๋าดัดมุมพองาม มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง มีปกชัดดุมข้างละ ๑ ดุม มีอินทรีนูนอ่อนปลายตัดแหลม ใช้ดุมสีขาขนาดเล็ก เมื่อสวมเสื้อนี้ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง การประดับเครื่องหมายยศ แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องหมายต่าง ๆ และป้ายชื่อ คงประดับ เช่นเดียวกับการใช้เสื้อคอพับสีเทาอินทรีนูนอ่อน

๒.๒ การใช้เสื้อคอพับสีเทาอ่อนแขนยาวนี้ ให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ

๓. เนื่องจากการขอเพิ่มส่วนประกอบเครื่องแบบ ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ จะต้องรายงานขอแก้ไขกฎกระทรวงไปยัง กห.จึงให้ข้าราชการทหารสังกัด ทอ.ได้มีและใช้เครื่องแบบดังกล่าวไปพลางก่อน โดยให้ใช้เฉพาะภายในเขตที่ตั้ง ทอ.เท่านั้น

๔. สำหรับหมวกหนีบสีเทาแบบเดิมและเสื้อเชิ้ตสีเทาอ่อน แขนยาว ของทหารชายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น ให้ใช้จนกว่าจะหมดสภาพ หรือใช้ได้ ๑ ปี

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๖๐/๓๕ ลง ๑๔ ก.พ.๓๕ เรื่อง กำหนดให้ใช้เครื่องแบบทหารอากาศ (เพื่อพลาง)

กำหนดเครื่องแบบ และส่วนประกอบของเครื่องแบบ (เพิ่มเติม)

เพื่อให้การแต่งกายของข้าราชการ นักเรียนทหาร ทหารกองประจำการ สังกัดทอ.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และคล่องตัวต่อการปฏิบัติหน้าที่ จึงให้

๑. กำหนดให้มีเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล้อยเอวของทหารหญิงเพิ่มเติมสำหรับนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ดังนี้

๑.๑ เครื่องแบบมีส่วนประกอบของเครื่องแบบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ปล้อยเอว ของนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ

๑.๒ การประดับเครื่องหมายยศ ให้ประดับเครื่องหมายยศโลหะสีเงินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ที่ปกเสื้อตอนบนทั้ง ๒ ข้างแทนที่เครื่องหมายสังกัด ห่างจากฐานปกบนขึ้นไป ๒ ซม. และให้ขนานกับปกคอเสื้อในส่วนที่พับลง (ตามภาพตัวอย่าง)

๒. กำหนดให้มีกางเกงขายาวสีเทาของทหารหญิง โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีเทาของทหารหญิงที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เว้นแต่ให้ติดชิพด้านหน้า สำหรับใช้ประกอบเครื่องแบบปกติคอพับที่ใช้อินทรรุ่นอ่อน และเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล้อยเอวที่ใช้อินทรรุ่นอ่อน

๓. กำหนดให้ใช้รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ใช้ประกอบเครื่องแบบปกติคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล้อยเอวอินทรรุ่นอ่อนกรณีที่ใช้กางเกงขายาวสีเทา

๔. กำหนดให้ใช้ตราหน้าหมวกแบบผ้า กับหมวกหนีบสีเทา ของข้าราชการนักเรียนทหาร และทหารกองประจำการ แทนตราหน้าหมวกโลหะ โดยปักด้วยไหมสีทองในส่วนที่เป็นโลหะสีทอง และปักด้วยไหมสีเงินในส่วนที่เป็นโลหะสีเงิน โดยมีลักษณะและขนาดตามตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็กตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๕. กำหนดให้ใช้ตราหน้าหมวกแบบผ้า กับหมวกหนีบสีเทาของพนักงานราชการ และลูกจ้าง ให้ปักด้วยไหมสีทองแทนตราหน้าหมวกโลหะที่

๖. กำหนดให้ใช้ตราหน้าหมวกกับหมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำของนักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนจ่าอากาศ ดังนี้

๖.๑ นักเรียนนายเรืออากาศ ทำด้วยผ้าสีฟ้ารูปตัวยู ขนาดกว้าง ๔.๕ ซม. สูง ๕.๕ ซม.ตรงกลางผ้าสีฟ้ารูปตัวยูติดตราหน้าหมวก ปักด้วยไหมสีทองในส่วนที่เป็นโลหะสีทองและปักด้วยไหมสีเงินในส่วนที่เป็นโลหะสีเงิน โดยมีลักษณะและขนาดตามตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็กตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับผ้าสีฟ้ารูปตัวยูมีขอบปักด้วยไหมสีฟ้า ขนาด ๐.๒๕ ซม.อยู่ขอบนอก และมีขอบปักด้วยไหมสีเหลือง ขนาด ๐.๑๒ ซม.อยู่ขอบใน

๖.๒ นักเรียนจ่าอากาศ ทำด้วยผ้าสีฟ้ารูปตัวยู ขนาดกว้าง ๔.๕ ซม.สูง ๕.๕ ซม.ตรงกลางผ้าสีฟ้ารูปตัวยูติดตราหน้าหมวก ปักด้วยไหมสีทองในส่วนที่เป็นโลหะสีทอง และปักด้วยไหมสีเงินในส่วนที่เป็นโลหะสีเงิน โดยมีลักษณะและขนาดตามตราหน้าหมวกโลหะขนาดเล็ก ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงสำหรับผ้าสีฟ้ารูปตัวยูมีขอบปักด้วยไหมสีเงิน ขนาด ๐.๒๕ ซม.

๗. กำหนดให้มีเครื่องแบบสวนสนามของนักเรียนจำอากาศ ใช้ในโอกาสสวนสนาม
ในพิธีต่าง ๆ ประกอบด้วย

๗.๑ หมวกสนาม (ตามภาพตัวอย่าง ในผนวก ค ท้ายคำสั่ง)

๗.๒ เสื้อปกติเทาคอพับแขนยาว

๗.๓ ผ้าพันคอสีส้ม มีรูปดาวสีเขี้ยวเข้ม ๑ ดวง

๗.๔ เข็มขัดด้ายถักหรือวัตถุเทียมด้ายถักสีเทา

๗.๕ กางเกงขายาวสีเทา

๗.๖ รองเท้าสูงครีมน่องหนังสีดำชนิดผูกเชือก

๗.๗ ถุงมือสีขาว

๘. กำหนดให้มีเสื้อเครื่องแบบทหารกองเกียรติยศพิเศษ เป็นเสื้อชั้นนอกคอแบะสีฟ้าเข้ม
ทำด้วยสักหลาดหรือเสิร์จ มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา เว้นกระเป๋าล่างเป็นแบบกระเป๋าระ
ข้าง ๒ ข้าง

๙. กำหนดให้มีผ้าพันคอประกอบเครื่องแบบฝึกสีเทาของทหาร กรม ปพ.อย.เป็นผ้ารูปห้า
เหลี่ยม ด้านล่าง ๒ ด้าน ยาวด้านละ ๑๘ ซม. ด้านข้าง ๒ ด้าน ยาวด้านละ ๒๗ ซม.ด้านบนยาว ๓๒ ซม.
และมีผ้าสำหรับรองคอยื่นออกมาทั้ง ๒ ข้าง ข้างละ ๘ ซม. กว้าง ๓ ซม.ปลายผ้าที่ยื่นออกมาติดตีนตุ๊กแกทั้ง
๒ ข้าง

๑๐. กำหนดให้มีเครื่องหมายสังกัด กรม ปพ.อย.ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปวงขอชัยพฤษ
๒ ข้าง ข้างละ ๙ ใบ รูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒.๕ ซม. ภายในวงขอชัยพฤษมีรูปร่มชูชีพเหนือสายฟ้า
และดาบไขว้ซ้อนทับปีกนก ๒ ปีก

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๘/๔๙ ลง ๒๕ ก.ค.๔๙ เรื่อง กำหนดการแต่งเครื่องแบบ
และส่วนประกอบของเครื่องแบบ เพิ่มเติม



การประดับเครื่องหมายยศกับเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอวของทหารหญิง
(ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๘/๔๙ ลง ๒๕ ก.ค.๕๙)



การแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอแบะปล่อยเอวของทหารหญิง
(ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๘/๔๙ ลง ๒๕ ก.ค.๕๙)

การประดับเครื่องหมายราชวงศ์กับเสื้อกันหนาว

การประดับเครื่องหมายราชวงศ์ จะต้องถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๔๗๗ ว่าด้วยการประดับเครื่องหมายราชวงศ์ และการใช้เครื่องหมายราชวงศ์ และตามระเบียบ กห.ว่าด้วยการแต่งตั้งราชวงศ์ พ.ศ.๒๕๓๓ กล่าวคือ จะต้องประดับกับเครื่องแบบทหารที่กำหนดขึ้นในบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น รอ.ได้ตรวจสอบแล้วตามกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ หมวด ๒ ส่วนของเครื่องแบบ ซึ่งกำหนดให้มีเสื้อ ๑๐ แบบ ไม่ปรากฏว่ามีเสื้อกันหนาวชนิดและแบบตามที่ ทอ.กำหนดขึ้นตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๓๒๒/๓๗ ลง ๑๘ ต.ค.๓๗ แต่อย่างใดจึงไม่สามารถประดับเครื่องหมายราชวงศ์กับเสื้อกันหนาวได้

เอกสารอ้างอิง หนังสือ รอ.ที่ กห ๐๗๐๐/๑๐๗ ลง ๑๙ ม.ค.๓๙

การแต่งเครื่องแบบทหาร

ปรากฏว่าการแต่งเครื่องแบบของนายทหารบางคน มิได้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบทหาร โดยดัดแปลงบิดเบือนให้เป็นไปตามใจชอบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการขาดระเบียบวินัยอันดีงาม บางคนแต่งเครื่องแบบทหารโดยไม่เอาใจใส่ในความสะอาด ถูกต้อง เรียบร้อย ซึ่งทำให้ขาดความสง่าผ่าเผยไม่สมเกียรติของทหาร และเป็นเหตุให้ได้รับความเหยียดจากบุคคลทั่ว ๆ ไป เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายดังกล่าว จึงให้ถือปฏิบัติในการแต่งเครื่องแบบทหาร ดังต่อไปนี้

๑. **หมวก** ต้องรักษาให้สะอาด เมื่อสวมหมวกต้องสวมให้สุภาพอย่าให้เอียงข้าง หายหลัง หรือจุ่มหน้า จนดูน่าเกลียด หมวกชนิดทรงหม้อตาลจะต้องไม่บุบยู่บู้จนเสียทรง สายรัดคางโดยปกติต้องรัดให้อยู่ระหว่างขอบหมวกด้านหน้า กับกะบังหน้าหมวกเท่านั้นนอกจากในโอกาสที่ขี่ม้าหรือขับรถ ซึ่งหมวกอาจปลิวตกได้ จะลดสายรัดคางลงก็ได้

๒. **เสื้อ** ควรเป็นเสื้อที่ตัดได้เหมาะกับทรวดทรงของตน และต้องซักรีดให้สะอาด เรียบร้อย ถ้าต้องสวมเมื่อใช้กางเกงสีเดียวกัน สีเสื้อต้องคล้ายคลึงกับสีกางเกง

ห้ามมิให้พับแขนเสื้อเป็นอันขาด ถ้าสวมเสื้อคอพับแขนสั้นให้ระวังมิให้แขนเสื้อชั้นในแลบออกมาเกินกว่าแขนเสื้อคอพับนั้น

เวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศหรือครึ่งยศ นอกจากที่กำหนดให้ใช้เสื้อสักหลาดหรือเสิร์จแล้ว ควรใช้ผ้าเนื้อดีพอสมควร ผู้ใช้เข็มขัดเต็มยศหรือประคต ให้ติดขอกที่เอวทั้งสองข้าง เพื่อให้เข็มขัดเต็มยศหรือประคตนั้นอยู่ที่โดยแน่นอน

เสื้อชั้นในที่สวมกับเครื่องแบบ ต้องใช้สีขาวหรือสีอ่อน ๆ แต่เวลาเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ และเครื่องแบบสโมสร จะต้องใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวเสมอ และข้อมือเสื้อเชิ้ตควรให้แลบออกมานอกเสื้อชั้นนอกไม่เกิน ๑ เซนติเมตร

๓. **กางเกง** ควรเป็นกางเกงที่ตัดให้เหมาะกับทรวดทรงของตนอย่าให้คับหรือขาสั้นจนน่าเกลียด จะต้องซักรีดให้สะอาด เรียบร้อย ถ้าแต่งกับเสื้อสีเดียวกันต้องให้สีคล้ายคลึงกัน ถ้าเป็นกางเกงชนิดมีแถบ แถบติดตรงแนวขาไม่ค่อนไปข้างหน้าหรือหลัง ควรให้สีสอดอยู่เสมอ เวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ และเครื่องแบบสโมสร นอกจากที่ได้กำหนดให้ใช้กางเกงสักหลาดหรือเสิร์จแล้ว ควรใช้ผ้าเนื้อดีพอสมควร

กางเกงแบบขี่ม้า ควรใช้รูปขาพองตามลักษณะของกางเกงขี่ม้าไม่ควรใช้รูปขาถีบ เพราะไม่สะดวกในการขี่ม้าและไม่งาม

๔. **เครื่องหมาย** หรือคุดที่เป็นโลหะและดินทอง ซึ่งใช้ประกอบเครื่องแบบนั้น ต้องให้เป็นมันอยู่เสมอ

๕. **กระเป๋** ด้ามและฝักกระเป๋ส่วนที่เป็นโลหะควรจะขัดให้มัน พู่กระเป๋ก็อย่าให้เก่าและขาดลุ่ย

๖. **รองเท้า** ต้องขัดให้สะอาด ถ้าเป็นชนิดหนังมันก็อย่าให้แตกกระแหงเป็นเกล็ด

๗. **การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์**

๗.๑ ถ้าประดับกับเสื้อคอปิดหรือเสื้อคอพับ ให้แนวบนของแพรแถบอยู่ต่ำกว่าแนว
รังคัมเสื้อเม็ดที่ ๑ ประมาณ ๑ เซนติเมตร ส่วนตราคัล่องคอให้เอาแพรแถบไว้ในคอเสื้อชั้นนอก

๗.๒ ถ้าประดับกับเสื้อคอแบะ (เครื่องแบบปกติ) ให้ปฏิบัติดังนี้

๗.๒.๑ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดติดหน้าอกและแพรแถบ ให้ประดับไว้เหนือกระเป๋าบนเบื้องซ้ายในระดับพองาม เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ระบุให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา ก็ให้ประดับเหนือกระเป๋าบนเบื้องขวา

๗.๒.๒ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอ ให้คล้องคอเสื้อ คอพับ โดยวางแพรแถบไว้ภายใต้คอพับของเสื้อคอพับ ให้ดวงตราห้อยทับผ้าผูกคอและให้ส่วนสูงของดวงตราจดขอบล่างของเงื่อนผ้าผูกคอ ผู้ที่ได้รับตราหลายดวงให้ประดับดวงที่มีลำดับสูงดวงเดียว

๗.๒.๓ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมิตาร่าให้อนุโลม ปฏิบัติตามความใน ๗.๒.๒ ข้างต้น ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่กึ่งกลางกระเป๋าบนเบื้องซ้าย ส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่กำหนดให้ประดับตราไว้ที่อกเสื้อเบื้องขวา ก็ให้ประดับไว้กึ่งกลางกระเป๋าบนเบื้องขวา

๗.๓ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในเวลาแต่งเครื่องแบบปกติตามกำหนดนัดหมายทางการนั้น สำหรับผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นสายสะพายคงประดับเช่นเดียวกันในเวลาแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ หรือไม่สวมสายสะพาย และไม่สวมสายสร้อย

๗.๔ ถ้าประดับเครื่องแบบสโมสร ให้ใช้เครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอและดารา ไม่ต้องใช้ชนิดจำลอง

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เวลาแต่งเครื่องแบบสโมสรเปิดอก เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอและดารา ให้ประดับบนเสื้อส่วนที่แบะพับข้างซ้ายเท่านั้น และไม่ควรประดับให้เกินความกว้างของส่วนที่แบะพับ สำหรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอ ให้ประดับโดยวางแพรแถบไว้ใต้ผ้าผูกคอโดยให้ส่วนสูงของดวงตราจดขอบล่างของเงื่อนผ้าผูกคอ ผู้ที่ได้รับตราชนิดคล้องคอหรือดาราหลายดวงให้ประดับ แต่ดวงที่มีลำดับสูงดวงเดียว สำหรับสายสะพายให้สวมไว้ภายในเสื้อเครื่องแบบสโมสร (ทับนอกเสื้อก็)

เครื่องห้อยคล้องคอต่าง ๆ ที่มีได้ร้อยด้วยแพรแถบห้ามมิให้ประดับเวลาแต่งเครื่องแบบสโมสร ในโอกาสที่มีกำหนดนัดหมายเป็นทางการให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง

๘. เข็มเครื่องหมายต่าง ๆ ซึ่งทางราชการทหารอนุญาตให้ติดที่อกเสื้อเครื่องแบบได้นั้น ให้ติดได้ไม่เกิน ๑ เข็ม

๙. ในโอกาสต่อไปนี้ ถ้าไม่มีคำสั่งหรือหมายกำหนดการเป็นอย่างอื่น ให้ทหารแต่งเครื่องแบบปกติขาว คือ

๙.๑ ฝ่าพุลละอองธูปพระบาทในโอกาสต่าง ๆ ที่เป็นทางราชการหรือในการรับส่งเสด็จ ฯ

๙.๒ ไปในงานพิธีของทางราชการที่กำหนดให้แต่งเครื่องแบบปกติ แต่มิได้กำหนดให้แต่งเครื่องแบบปกติประเภทใดโดยแน่นอน

สำหรับในโอกาสที่ไปเยี่ยมค้ำับเป็นทางการ หรือรายงานตนเอง จะแต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติตามเหล่าทัพ (สวมเสื้อชั้นนอก) ก็ได้

ทหารชั้นยศใดที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบทหารมิได้กำหนดให้มีเครื่องแบบปกติสีขาว และเครื่องแบบปกติสีตามเหล่าทัพชนิดสวมเสื้อชั้นนอกก็ให้แต่งเครื่องแบบปกติสีตามเหล่าทัพชนิดสวมเสื้อคอพับ ผูกผ้าผูกคอในโอกาสที่ต้องแต่งเครื่องแบบดังกล่าวข้างต้น

ส่วนการแต่งเครื่องแบบปกติขาวในโอกาสอื่น ๆ ให้กระทำได้ตามความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง คำชี้แจง กท.ที่ ๖๙/๖๑๔๔ ลง ๑๓ มี.ค.๙๗ และ คำสั่ง กท.ที่ ๑๖๕/๑๕๓๑๘ ลง ๒ ส.ค.๐๕

การกวดขันการแต่งกาย และท่าทางของทหาร

เนื่องจากการสงครามได้สิ้นสุดลง และประเทศไทยได้ประกาศสันติภาพ ทหารสหประชาชาติ ย่อมจะเข้ามาในประเทศไทยบ้างเพื่อปฏิบัติการกิจบางอย่าง ดังนั้นเพื่อการป้องกันมิให้เสื่อมเสียเกียรติ ของทหารไทย และได้รับความนับถือพอควรจากผู้ต่างถิ่น จึงให้ผู้บังคับบัญชาทุกชั้นปฏิบัติดังนี้

๑. ให้กวดขันวินัยของทหารให้เคร่งครัดยิ่งขึ้น เมื่อปรากฏว่าทหารกระทำผิดวินัย เช่น
 - ๑.๑ ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่กับผู้น้อย (เฉพาะทหารไทยต่อทหารไทย)
 - ๑.๒ ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร
 - ๑.๓ ใช้กิริยาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร
 - ๑.๔ เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเล่นเล่อต่อหน้าที่ราชการ เป็นต้น

๒. ให้กวดขันในการแต่งกายของทหารให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและรัดกุมแม้จะเก่าหรือขาดก็พยายามเย็บปะไว้ เท่าที่จะทำให้เรียบร้อยได้ และในเวลาที่ยื่นหน้า ควรเลือกจัดด้วยความไหวพริบ ข้อสำคัญให้แต่งกายสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย

๓. ให้ดูแลอย่าปล่อยให้ผมของทหารยาวเกินสมควร ให้หมั่นตรวจตราอยู่เสมอ

๔. ให้ฝึกอบรมให้ทหารมีท่าทางสง่าผ่าเผย และภาคภูมิใจอยู่เสมอ อย่าแสดงท่าที ที่ไม่งดงามเงื่องหงอย ทั้งอย่ากระทำการใด ๆ ให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติทหารไทยเป็นอันขาด

ส่วนการปฏิบัติต่อทหารสหประชาชาติก็ควรเป็นแต่เพียงแสดงที่ทำอันเป็นไมตรี ไม่ควรเล่นตลกกลั่นแกล้งไป เพราะธรรมเนียมประเพณีไม่เหมือนกัน อาจเกิดความสำคัญผิดไปในทางร้าย และเกิดเรื่องราวใหญ่โตเป็นภัยแก่บ้านเมืองได้

๕. การให้ทหารออกนอกบริเวณนั้น ให้พยายามอนุญาตให้ออกเฉพาะเพียงเท่าที่จำเป็น และเมื่ออนุญาตให้ผู้ใดออกนอกบริเวณต้องกวดขันให้ผู้นั้นแต่งกายให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งต้องกำชับ ให้รักษาวินัยและความประพฤติให้ดี และการให้ออกไปทำงานนอกบริเวณก็เช่นเดียวกัน ต้องจัดผู้ควบคุม ให้แน่นอนและกำชับให้แต่งกายและรักษาวินัย ตลอดจนความประพฤติให้เรียบร้อย

ทั้งนี้ ถ้าหากทหารของหน่วยใดบกพร่อง จะถือว่าผู้บังคับบัญชาทหารหน่วยนั้น ขาดความเอาใจใส่สอดส่องที่จะให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

เอกสารอ้างอิง คำสั่งทหารที่ ๒๑๑/๑๐๒๔๕ ลง ๔ ก.ย.๘๘

สิทธิและโอกาสในการแต่งเครื่องแบบทหาร

เพื่อให้ข้าราชการทหารทราบถึงสิทธิและโอกาสที่จะแต่งกายเครื่องแบบทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการนี้ จึงได้กำหนดหลักการไว้ดังต่อไปนี้

๑. ทหารกองประจำการ นักเรียนทหาร และทหารประจำการ แต่งเครื่องแบบทหาร ได้ทุกโอกาส

๒. ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นว่าที่ยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นใด ให้แต่งเครื่องแบบ และประดับเครื่องหมายยศ เช่นเดียวกับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนั้น

๓. นายทหารนอกกองราชองครักษ์พิเศษ นายทหารพิเศษ และผู้บังคับการพิเศษ มีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหารเช่นเดียวกับนายทหารประจำการได้ทุกโอกาส

๔. พลทหารและนายทหารประทวนนอกประจำการ แต่งเครื่องแบบทหารได้เฉพาะ ในโอกาสต่อไปนี้ คือ

๔.๑ ถูกเรียกระดมพล

๔.๒ ถูกเรียกเข้ารับราชการทหาร

๕. พลทหารและนายทหารประทวนนอกประจำการ ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญกล้าหาญ ตามกฎหมายว่าด้วยเหรียญกล้าหาญ หรือเหรียญชัยสมรภูมิตามกฎหมายว่าด้วยเหรียญชัยสมรภูมิ หรือเหรียญอื่นใด ซึ่งผู้ได้รับสิทธิเช่นเดียวกับผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดังกล่าวแล้วมีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหาร ได้เฉพาะในโอกาสที่ได้รับเชิญไปร่วมงานต่อไปนี้ คือ

๕.๑ งานพระราชพิธี หรือรัฐพิธี

๕.๒ งานต่าง ๆ ของทหาร

๕.๓ งานซึ่งเกี่ยวกับราชการ

๕.๔ งานพิธีอันมีเกียรติทั่ว ๆ ไป

๖. นายทหารสัญญาบัตรนอกประจำการ มีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหารได้ทุกโอกาส

๗. การแต่งเครื่องแบบทหารของผู้มีสิทธิตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของทางราชการทหาร ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนหรือกระทำผิดหรือประพฤติไม่สมเกียรติ ของทหาร ก็หมดสิทธิในการแต่งเครื่องแบบทหารตั้งแต่วันที่ทางราชการสั่งห้าม

เอกสารอ้างอิง กฎกระทรวง ฯ ว่าด้วยสิทธิและโอกาสในการแต่งเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๔๙๙

การกวดขันการปฏิบัติของทหารหญิง

๑. การแต่งเครื่องแบบทหาร ทหารหญิงจะต้องแต่งเครื่องแบบที่สะอาดเรียบร้อย
๒. ในเวลาแต่งเครื่องแบบทหาร ห้ามมิให้ทหารหญิงแต่งหน้าด้วยประการใด ๆ นอกจากการใช้แป้งผัดหน้า และการทาปาก ซึ่งให้กระทำได้เพียงบาง ๆ เท่านั้น
๓. ในเวลาแต่งเครื่องแบบทหาร ห้ามมิให้ทหารหญิงใช้อาภรณ์อันมีค่าต่าง ๆ ประดับกาย นอกจากนาฬิกาและแหวนเรียบ ๆ เพียง ๑ วง
๔. ในเวลาดังครมร์เกินกว่า ๓ เดือน ห้ามมิให้แต่งเครื่องแบบทหาร
๕. ในเวลาแต่งเครื่องแบบทหารและมีใช้ขณะปฏิบัติราชการหรือไปราชการ ห้ามมิให้ทหารหญิงเดินเคียงคู่กับบุคคลต่างเพศ เว้นแต่ สามี บิดา ปู่ ตา ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา และ พี่น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกันเท่านั้น
๖. ทหารหญิงต้องมีวัฒนธรรม วางตนให้สมเกียรติของทหาร และพึงระวังในการรักษาเกียรติยศของสตรีทั่ว ๆ ไป
๗. การคบหาสมาคมกับบุคคลทุกชั้น ต้องระมัดระวังมิให้เป็นการลดตนลงไปจนเสียเกียรติหรือยกตนขึ้นเป็นการอาจเอื้อม
๘. ห้ามมิให้ทหารหญิงเข้าไปในสถานที่อันมิสมควรเช่น สถานการพนันทุกชนิด และสถานที่ซึ่งเป็นที่รังเกียจของบุคคลทั่ว ๆ ไป
๙. เนื่องจากราชการส่วนใหญ่ในกระทรวงกลาโหม เป็นกิจการที่ถือว่าเป็นความลับ และเป็นส่วนได้เสียอันสำคัญของประเทศชาติ ทหารหญิงจึงต้องละเว้นการปฏิบัติใด ๆ อันอาจทำให้ความลับในราชการรั่วไหลไปถึงบุคคลภายนอก
๑๐. ทหารหญิง ไม่ควรสมรสกับคนต่างด้าว เพราะการสมรสกับคนต่างด้าว ย่อมเป็นเหตุให้ไม่ได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติราชการในกระทรวงกลาโหม ซึ่งถือว่าเป็นกิจการที่เป็นความลับ นอกจากนี้ในบางกรณีการสมรสกับคนต่างด้าวอาจทำให้ทหารหญิงต้องเสียสัญชาติ และการเสียสัญชาติไทย ย่อมทำให้ขาดคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการในกระทรวงกลาโหมด้วย

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง กท. ที่ ๑๖๓/๑๔๙๓๖ ลง ๒๙ มิ.ย.๕๗ เรื่อง ความประพฤติและการปฏิบัติของทหารหญิง

การแต่งเครื่องแบบ และการไว้ทรงผมของทหารหญิง

เพื่อให้การประพฤติและการปฏิบัติของทหารหญิงเป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมยิ่งขึ้น สมควรกำหนดเกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบและการไว้ทรงผมของทหารหญิงในสังกัด กท. เพิ่มเติม ดังนี้

๑. การแต่งเครื่องแบบ

๑.๑ ลักษณะและขนาดของเสื้อ กระโปรง รองเท้า และกระเป่าถือให้ปฏิบัติตาม กฎกระทรวง ฯ ของแต่ละเหล่าทัพ สำหรับผ้าที่ใช้ตัดเครื่องแบบ ควรเป็นผ้าที่มีเนื้อผ้าไม่บางจนเกินไป และไม่ควรตัดรัดรูป

๑.๒ ผู้มีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป ให้งดการแต่งเครื่องแบบ และใช้เสื้อคลุมท้อง สีขาว หรือสีตามเหล่าทัพ

๒. การไว้ทรงผม

๒.๑ การไว้ทรงผม ควรขมวดปลายผมให้เรียบร้อยไม่ปล่อยประปร่า จนปิดอินทรี

๒.๒ หากจำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์ตกแต่งทรงผมประกอบก็ควรใช้ก๊ีบ หรือริบบิ้น ขนาดเล็ก ที่เป็นสีเดียวกับสีผม

๒.๓ ห้ามไว้ผมเปีย ผมแกละ ผมทรงหางม้า ผมม้า (ผมปรกหน้า) หรือทรงผมอื่นที่ไม่เหมาะสม

๒.๔ ห้ามใช้ครีมแต่งผม หรือสารอื่นใดตกแต่งทรงผมให้มองดูแล้วเหมือนผมเปียก ตามสมัยนิยมในปัจจุบัน

สำหรับข้าราชการกลาโหมพลเรือนหญิง และลูกจ้างหญิงในสังกัด กท.ให้ถือปฏิบัติ เช่นเดียวกับทหารหญิงโดยอนุโลม

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง กท.ที่ ๘๘/๓๔ ลง ๑ ก.พ.๓๔

๓. การแต่งเครื่องแต่งกายของทหารหญิง (รวมทั้งข้าราชการกลาโหมพลเรือนหญิง และลูกจ้างหญิง) ผู้มีครรภ์ตั้งแต่ ๓ เดือนขึ้นไป (ในส่วนของ ทอ.) ให้งดแต่งเครื่องแบบทหารหญิง โดยกำหนดให้แต่งกายดังนี้

๓.๑ เสื้อ ควรเป็นเสื้อสีขาวแบบคลุมท้อง

๓.๒ ผ้าถุง ควรเป็นกระโปรงหรือผ้าถุงสีเทา สีดำ หรือสีน้ำเงินดำ

เอกสารอ้างอิง สั่งการของ ผบ.ทอ.ทำหนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๓๗๖/๒๕๙๑๔ ลง ๒๒ ต.ค.๒๓ เรื่อง ขอให้กวดขันการแต่งกายและการปฏิบัติตนของทหารหญิง

กำหนดทรงผม (ชาย)

เพื่อให้การไว้ทรงผมของข้าราชการ ลูกจ้าง นักเรียนทหาร และพลทหารกองประจำการ สังกัด ทอ.เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไว้ทรงผมและการแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ ลง ๖ มิ.ย.๑๖ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเหมาะสมกับบุคลิก ลักษณะของทหาร และบุคคลผู้สังกัดอยู่ในกองทัพ จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. การไว้ทรงผมของบุคคลในสังกัด ทอ.ที่เป็นชาย

๑.๑ ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร ให้ไว้ทรงผมแบบจอนบางหรือทรงสูง

๑.๒ ข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ไว้ทรงผมจอนบางหรือทรงสูง

๑.๓ ลูกจ้าง ให้ไว้ทรงผมแบบจอนบางหรือทรงสูง

๑.๔ นักเรียนทหาร และนักเรียนดุริยางค์ ให้ไว้ทรงผมแบบทรงสูง

๑.๕ พลทหารกองประจำการ ให้ไว้ทรงผมแบบทรงสูง

ทั้งนี้ ต้องหวีและรักษาให้สะอาดเรียบร้อยตลอดเวลา เมื่อสวมหมวกอย่าให้ทรงผมแลบ หรือห้อยย้อยออกมาข้างหน้าผาก

๒. ให้ นขต.ทอ.ติดรูปตัวอย่างทรงผมไว้ในห้องตัดผมของหน่วยเพื่อให้ช่างตัดผมตัดตามรูปตัวอย่างนั้น

๓. นักเรียนทหาร นักเรียนดุริยางค์ และพลทหารกองประจำการห้ามไว้หนวด ส่วนข้าราชการและลูกจ้างอนุญาตให้ไว้หนวดได้ แต่ต้องมีให้ยาวและหนาเกินไปโดยต้องตกแต่งให้เรียบร้อย สำหรับการไว้เครานั้น ห้ามไว้โดยเด็ดขาด

๔. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเอาใจใส่อบรมชี้แจงและกวดขันผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามคำสั่งนี้โดยเคร่งครัด ถ้าปรากฏว่าผู้ใดฝ่าฝืน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม ให้พิจารณาลงทัณฑ์ หรือโทษตามแบบธรรมเนียมเกี่ยวกับการลงทัณฑ์หรือโทษ ที่ทางราชการกำหนดไว้ทุกประการ

****เนื่องจากปัจจุบันกำลังพล ทอ.ยังละเลย หลีกเลียง ไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ และข้อบังคับดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้ราชการเสื่อมเสียชื่อเสียง และส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของ ทอ. จึงขอเน้นย้ำให้ นน.นขต.ทอ.ควบคุมกำกับดูแลให้กำลังพลในสังกัดปฏิบัติ คือ กำลังพล ทอ.ชาย ให้ตัดผมทรงด้านข้างยาวด้านบน ๒ - ๓ ซม.**

เอกสารอ้างอิง - คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๐/๒๖ ลง ๓ มี.ค.๒๖ เรื่องกำหนดทรงผม

- ว. กพ.ทอ.ด่วนมาก ที่ กท ๐๖๐๔.๔/๒๘๑๐ ลง ๕ เม.ย.๖๒

การใช้หมวกนิรภัยสำหรับผู้ขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อความปลอดภัยในการขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์

๒. **หลักการ**

๒.๑ บุคคลในสังกัด ทอ.และครอบครัว เมื่อขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ต้องสวมหมวกนิรภัย โดยรัดสายรัดคางให้เรียบร้อย

๒.๒ มาตรฐานของหมวกนิรภัย เป็นไปตาม พธ.ทอ.กำหนด

๓. **การปฏิบัติในปัจจุบัน**

๓.๑ ให้บุคคลในสังกัด ทอ.และครอบครัว สวมหมวกนิรภัยในขณะขับขี่หรือนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์

๓.๒ สีของหมวกนิรภัย ให้ใช้สีเทามาตรฐานตามที่ พธ.ทอ.กำหนด (สีกัปตัน หมายเลข C-712 หรือสีใกล้เคียง) แบบเต็มใบ ที่เปลือกหมวกเป็นรูปทรงกลมปิดด้านข้างและด้านหลังเสมอแนวขากรรไกรและต้นคอด้านหลัง ด้านหน้าเปิดเหนือคิ้วลงมาตลอดถึงปลายคางจะมีบังลมหรือไม่ก็ได้ กรณีมีบังลม บังลมจะต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและไม่มีสี (มาตรฐาน มอก.) ติดแถบสะท้อนแสงสีขาว ขนาดกว้าง ๑ นิ้ว จำนวน ๒ แถบ โดยติดตามแนวรอบฐานล่างของหมวก ห่างจากส่วนล่างของหมวก ๑ นิ้ว ๑ แถบ และติดตามแนวตั้งจากกึ่งกลางด้านหน้าผ่านด้านบนสุดของหมวกไปบรรจบกับแถวนวนอนที่ด้านหลังอีก ๑ แถบ

๓.๓ ให้ทุกส่วนราชการ ณ ที่ตั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เข้มงวดกวดขันข้าราชการและลูกจ้าง ตลอดจนพนักงานราชการ ให้ใช้หมวกตามที่กำหนด หากมีผู้ฝ่าฝืนให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงทัณฑ์

๓.๔ ให้ สก.ทอ.จัดหาหมวกนิรภัย ไว้จำหน่ายที่ร้านค้าสวัสดิการ ทอ.โดยเคร่งครัด หากผู้ใดฝ่าฝืนให้รายงานต้นสังกัดของผู้นั้น เพื่อพิจารณาลงทัณฑ์ทางวินัยต่อไป

๓.๕ ให้ จนท.สห.ทอ.ตรวจตราการใช้หมวกนิรภัยให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

๓.๖ เจ้าหน้าที่ สห.ทอ.ให้ใช้หมวกเหล็ก หรือรองในหมวกเหล็กสีขาวแทนหมวกนิรภัยในขณะขับขี่หรือนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ได้

เอกสารอ้างอิง

- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๔๘/๕๒ ลง ๒๓ ก.ย.๕๒ เรื่อง การใช้หมวกนิรภัยสำหรับผู้ขับขี่ หรือโดยสารรถจักรยานยนต์

- คำสั่ง ผบ.ทอ.ในบันทึกข้อความ ที่ กท ๐๓๗๕/๑๔๒๕๒ ลง ๑๑ พ.ย.๑๗ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ สห.ทอ.ได้รับการยกเว้นการสวมหมวกกันกระแทก

ชุดพระราชทาน

ผลการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๖ ก.ย.๒๓ ที่ประชุมมีมติรับรองให้เสื้อไทยพระราชทานเป็นเครื่องแบบข้าราชการและใช้แทนเสื้อสากลได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัด และเพื่อความเหมาะสมกับภาวะอากาศของประเทศไทย นอกจากนี้ให้ถือเป็นเครื่องแต่งกายที่สุภาพเสมอด้วยเครื่องแต่งกายสากล ซึ่งย่อมมีผลให้สมาชิกเนติบัณฑิตสภาให้แต่งเวลาปฏิบัติหน้าที่ในศาล รวมทั้งข้าราชการก็แต่งไปทำงานได้ เสื้อไทยพระราชทานนี้คณะรัฐมนตรีเห็นควรให้ใช้ชื่อ “เสื้อชุดไทย” และได้มอบให้กระทรวงศึกษาธิการ กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกันพิจารณากำหนดรายละเอียดในเรื่องสีของผ้าและการประดับเครื่องหมายสำหรับข้าราชการต่อไป แบบของเสื้อชุดไทยมี ๓ แบบ คือ

๑. ชุดไทยแขนสั้น ให้สีเรียบจาง หรือมีลวดลายสุภาพ ใช้ในโอกาสธรรมดาทั่วไป หรือในการปฏิบัติงาน หรือในโอกาสพิธีกลางวัน และอาจใช้สีเข้มได้ในโอกาสพิธีการเวลากลางคืน

๒. ชุดไทยแขนยาว ใช้สีเรียบจาง หรือมีลวดลายสุภาพ ในโอกาสพิธีกลางวัน และอาจใช้สีเข้มในโอกาสพิธีการเวลากลางคืน

๓. ชุดไทยแขนยาวคาดเอว ใช้ในโอกาสพิธีการที่สำคัญมาก

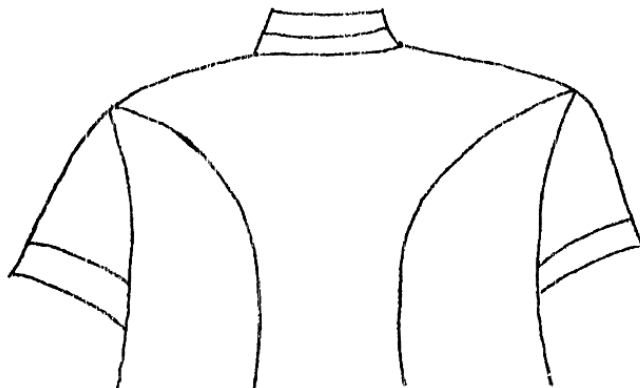
- สำหรับในโอกาสงานศพ ให้ใช้เสื้อแขนสั้น หรือแขนยาวสีขาวกางเกงสีดำ หรือขาวทั้งชุด หรือดำทั้งชุด และในกรณีใช้เสื้อชุดไทยแขนยาวสีขาว หรือสีดำให้ติดแขนทุกข้อมือด้วยเสื้อชุดไทยแขนสั้น ไม่ต้องติดแขนทุกข้อมือ

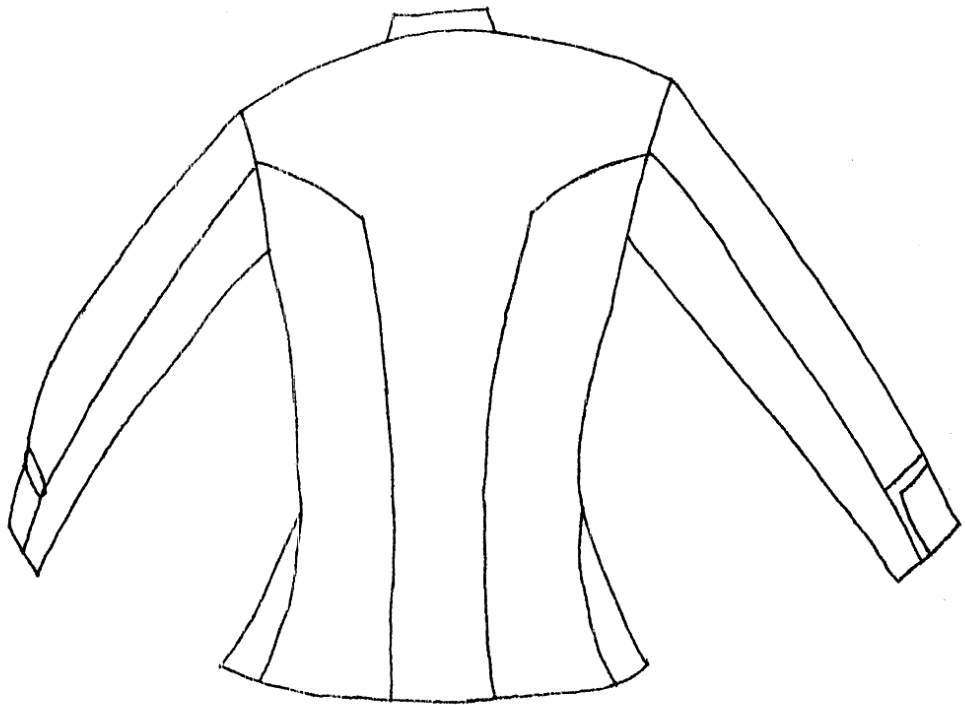
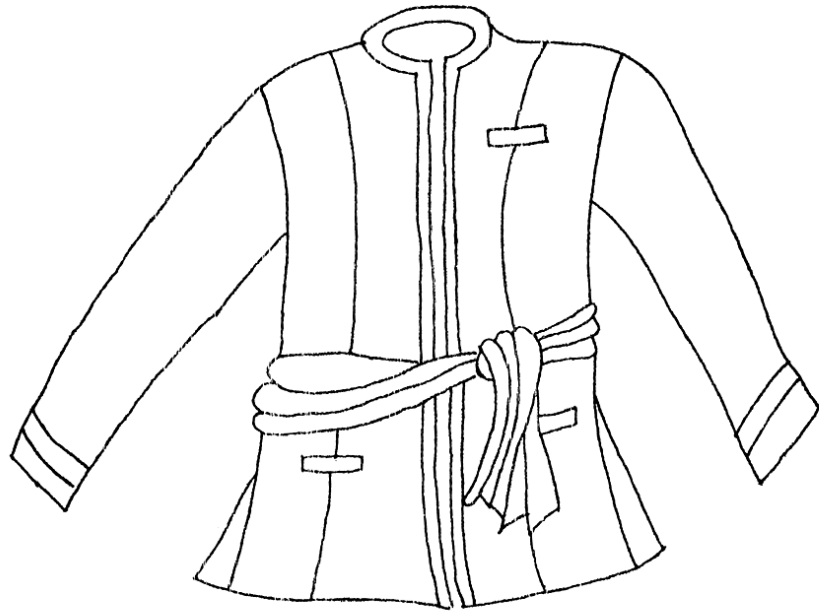
- ผ้าที่ใช้ตัดเสื้อชุดไทย ควรเป็นผ้าที่ทำในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง ๑. หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว.๑๗๗ ลง ๒๖ ก.ย.๒๓

๒. หนังสือที่ สร ๐๒๐๓/ว.๑ ลง ๑๒ ม.ค.๒๖

รูปแบบเสื้อชุดไทยของชายไทย





การใช้เสื้อครุย เสื้อปริญญา และเครื่องหมายพิเศษบางอย่าง

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้เสื้อครุย เสื้อปริญญา และเครื่องหมายพิเศษบางอย่าง เครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ เครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติกับเครื่องแบบทหาร เป็นไปด้วยความเหมาะสมและถูกต้อง

๒. ทหารผู้ใดได้รับเสื้อครุย หรือเสื้อปริญญา ให้สวมทับเครื่องแบบทหารได้ในโอกาสตามที่กำหนดไว้ในระเบียบการใช้เสื้อนั้น

๓. หน่วยทหารใดมีเกียรติประวัติและตำนานอันดีเด่น สมควรยกย่องเป็นพิเศษ กระทรวงกลาโหมอาจสั่งให้ทหารในหน่วยนั้นประดับแผ่นติดไหล่ ซึ่งมีรูปสัญลักษณ์ตามที่กำหนดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายในโอกาสแต่งเครื่องแบบตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๔. ทหารที่ทำการรบหรือเข้าร่วมรบภายในหรือภายนอกประเทศ ให้ใช้เครื่องหมายพิเศษตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเฉพาะครั้งคราวได้

๕. ทหารที่ไปราชการหรือไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ขณะที่อยู่นอกราชอาณาจักรให้ใช้เครื่องหมายติดไหล่รูปอาร์มทำด้วยสีกหลาดหรือเสิร์จ กว้าง ๗ เซนติเมตร สูง ๘.๕ เซนติเมตร ส่วนบนมีอักษรโรมันสีขาวว่า THAILAND บนแถบสีน้ำเงินดำ สูง ๒ เซนติเมตร ยาวตลอดส่วนกว้างของรูปอาร์ม ส่วนล่างเป็นแถบสายไตรรงค์ชาติทางตั้งเย็บติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้ายห่างจากตะเข็บไหล่ ๒ เซนติเมตร

เครื่องหมายนี้ใช้กับเครื่องแบบตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด และเมื่อใช้เครื่องหมายนี้ไม่ให้ใช้เครื่องหมายแผ่นติดไหล่อย่างอื่นที่แขนเสื้อข้างซ้ายข้างเดียวกันอีก

๖. ทหารที่ไปทำการรบนอกราชอาณาจักรร่วมกับหน่วยทหารต่างประเทศ ขณะที่ประจำหรือสังกัดอยู่กับหน่วยทหารต่างประเทศ เมื่อทางราชการทหารต่างประเทศนั้นอนุญาตให้ประดับเครื่องหมายเหล่าหรือเครื่องหมายสังกัดของหน่วยทหารที่ประจำหรือสังกัดอยู่หรือได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติจากทางราชการทหารต่างประเทศให้ประดับเครื่องหมายนั้นได้โดยอนุโลมเช่นเดียวกับทหารในหน่วยนั้นตลอดเวลาที่ประจำหรือสังกัดอยู่

๗. นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศจากโรงเรียนเสนาธิการหรือโรงเรียนทหารที่มีหลักสูตรเทียบเท่าหรือสูงกว่าโรงเรียนเสนาธิการ หรือสถาบันการศึกษาทางทหาร ให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของโรงเรียนนั้นที่กึ่งกลางกระเป๋ابนข้างขวาของเครื่องแบบทหารได้ ถ้าเป็นเครื่องแบบทหารที่ไม่มีกระเป๋ابน ให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะดังกล่าวที่อกเสื้อข้างขวาในแนวเดียวกับกึ่งกลางกระเป๋ابน

ถ้ามีเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะดังกล่าวมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย ให้ประดับเครื่องหมายหนึ่งเครื่องหมายใดได้เพียงเครื่องหมายเดียว

๘. นายทหารสัญญาบัตรที่สำเร็จการศึกษาในต่างประเทศจากโรงเรียนเสนาธิการหรือโรงเรียนทหารที่มีหลักสูตรเทียบเท่าหรือสูงกว่าโรงเรียนเสนาธิการ ซึ่งมีระเบียบให้ระดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของโรงเรียนนั้นกับเครื่องแบบทหารของประเทศนั้นได้ให้ระดับเครื่องหมายนั้นกับเครื่องแบบทหารได้โดยอนุโลมตามระเบียบการประดับเครื่องหมายของโรงเรียนนั้นเฉพาะในโอกาสต่อไปนี้

๘.๑ เมื่อไปงานสมาคมหรืองานพิธีของข้าราชการต่างประเทศหรือทางราชการต่างประเทศที่ประเทศนั้นเป็นเจ้าของเครื่องหมาย หรือไปปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ต่างประเทศที่ประเทศนั้นเป็นเจ้าของเครื่องหมาย

๘.๒ เมื่อไปศึกษา ดูงาน หรือปฏิบัติราชการในประเทศเจ้าของเครื่องหมาย ถ้ามีเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะดังกล่าวมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย ให้ประดับเครื่องหมายหนึ่งเครื่องหมายใดได้เพียงเครื่องหมายเดียว

๙. ทหารที่สำเร็จการศึกษาภายในประเทศจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรเทียบเท่ามหาวิทยาลัย ซึ่งมีระเบียบให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะกับเครื่องแต่งกายได้ จะประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะกับเครื่องแบบทหารได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแล้ว และให้ประดับกับเครื่องแบบทหารได้โดยอนุโลมตามระเบียบการประดับเครื่องหมายของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษานั้น ถ้ามีเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะดังกล่าวมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย ให้ประดับเครื่องหมายหนึ่งเครื่องหมายใดได้เพียงเครื่องหมายเดียว

๑๐. ทหารที่ได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษหรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติของส่วนราชการในกระทรวงกลาโหม ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดให้ประดับเครื่องหมายนั้นกับเครื่องแบบทหารได้

๑๑. ทหารที่ได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษหรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติของทางราชการทหารต่างประเทศ ซึ่งมีระเบียบให้ประดับกับเครื่องแบบทหารของประเทศนั้นได้จะประดับเครื่องหมายนั้นกับเครื่องแบบทหารได้ต่อเมื่อได้อนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแล้ว และให้ประดับกับเครื่องแบบทหารได้โดยอนุโลมตามระเบียบการประดับเครื่องหมายของประเทศนั้นเฉพาะในโอกาสตามที่ระบุไว้ในข้อ ๘ (๑) หรือ (๒)

๑๒. ทหารที่ได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติของทางราชการฝ่ายพลเรือนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งมีระเบียบให้ประดับกับเครื่องแต่งกายหรือเครื่องแบบได้ จะประดับเครื่องหมายนั้นกับเครื่องแบบทหารได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแล้ว และให้ประดับกับเครื่องแบบทหารได้โดยอนุโลมตามระเบียบการประดับเครื่องหมายของทางราชการหน่วยนั้นเฉพาะในโอกาสที่ไปในงานสมาคม หรืองานพิธีของทางราชการ หรือของทางราชการต่างประเทศที่ประเทศนั้นเป็นเจ้าของเครื่องหมาย

๑๓. ทหารที่ทำหน้าที่อนุศาสนาจารย์ ให้ใช้ปลอกแขนทำด้วยสักหลาดสีเหลือง กว้าง ๗ เซนติเมตร สวมที่แขนเสื้อข้างซ้ายเหนือข้อศอก

เอกสารอ้างอิง กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พ.ศ.๒๔๗๗ ว่าด้วยการใช้เสื้อครุย เสื้อปริญญา และเครื่องหมายพิเศษบางอย่าง

การแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ และราตรีสโมสร

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้นายทหารสัญญาบัตร ที่ไปในงานพิธีหรือได้รับเชิญไปในงานต่าง ๆ มีความเข้าใจและแต่งกายให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

๒. เครื่องแบบเต็มยศขาว ประกอบด้วย

- ก. หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- ข. เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- ค. กางเกงขายาวสีขาวมีแถบ
- ง. รองเท้าหุ้มข้อสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง
- จ. คาดกระเป๋ มีถุงมือ
- ฉ. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ถ้าได้รับสายสะพายมากกว่า ๑ สายขึ้นไป ให้สวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ออกชื่อในหมายกำหนดการ ถ้าไม่กำหนดชื่อสายสะพาย หรือไม่ได้รับสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ออกชื่อในหมายกำหนดการ ให้สวมสายสะพายชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน หรือสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาจักรีบรมราชวงศ์ แม้จะสวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใดก็ตามต้องสวมสายสร้อยห้อยตรามหาจักรี และประดับดาราจักรีด้วยทุกครั้ง

๓. เครื่องแบบเต็มยศเทา ประกอบด้วย

- ก. หมวกทรงหม้อตาลสีเทา
- ข. เสื้อชั้นนอกคอคอแยะสีเทา
- ค. เสื้อคอพับสีเทาสีเทาอ่อนแขนยาว ผูกผ้าผูกคอสีน้ำเงินดำเงื่อนกะลาสี
- ง. กางเกงขายาวสีเทามีแถบ
- จ. รองเท้าหุ้มข้อสีดำ ชนิดผูกเชือกยึดข้าง
- ฉ. คาดกระเป๋ มีถุงมือ
- ช. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนเครื่องแบบเต็มยศขาวทุกประการ

๔. เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศขาว เว้นแต่ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพายไม่ต้องสวมสายสะพาย คงประดับแต่ดารา และไม่สวมสายสร้อย

๕. เครื่องแบบสโมสรคอปิด ประกอบด้วย

- ก. หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- ข. เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว
- ค. กางเกงขายาวสีเทามีแถบ
- ง. รองเท้าสโมสรหนังสีดำมัน พื้นบาง ชนิดผูกเชือก
- จ. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง

สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดสวมคอหรือสายสะพายและดารา ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง ทั้งนี้อนุโลมตามที่กล่าวไว้ในเวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศ

๖. **เครื่องแบบสโมสรอกแข็ง** ประกอบด้วย

- ก. หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- ข. เสื้อชั้นนอกเปิดอกสีขาว
- ค. เสื้อกักสีขาวและเชิ้ตอกแข็งหรืออกจีบสีขาว
- ง. กางเกงขายาวสีเทามีแถบ
- จ. รองเท้าสโมสรหนังสีดำมัน พื้นบาง ชนิดผูกเชือก
- ฉ. ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง

สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง ชนิดสวมคอหรือสายสะพาย และดาราให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง ชนิดติดหน้าอกให้ประดับที่คอพับของเสื้อใต้เครื่องหมายสังกัด ชนิดสวมคอสวมให้แพรแถบอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ชนิดสายสะพายเมื่อมีหมายกำหนดการให้สวมไว้ในเสื้อสโมสรชั้นนอกทับเสื้อกัก

๗. **เครื่องแบบสโมสรอกอ่อน** เช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสรอกแข็ง เว้นแต่ให้ใช้เสื้อเชิ้ต อกอ่อนสีขาว และแพรแถบรัตเอนสีเทา การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ก็อนุโลมเช่นเดียวกับเครื่องแบบ สโมสรอกแข็ง

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(ชี้แจง) ที่ ๓/๐๑ ลง ๒๘ มี.ค.๐๑ เรื่อง การแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ครึ่งยศ และราตรีสโมสร

ป้ายชื่อติดเครื่องบิน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้าราชการกล้าไหม นักเรียนทหาร ทหารกองประจำการ ลูกจ้าง ติดป้ายชื่อให้ถูกต้อง และเหมาะสม

๒. ป้ายชื่อ คือ ป้ายแสดงชื่อตัวชื่อสกุล ยศ และชื่อส่วนราชการต้นสังกัด สำหรับข้าราชการ กล้าไหมประจำการนักเรียนทหารทหารกองประจำการ และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกล้าไหม

๓. ป้ายชื่อ ตามข้อ ๒ มี ๒ แบบ คือ

๓.๑ ป้ายชื่อที่ใช้แสดงชื่อตัวและชื่อสกุล สำหรับข้าราชการกล้าไหมประจำการ นักเรียนทหาร ทหารกองประจำการ และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกล้าไหม

๓.๒ ป้ายชื่อที่ใช้แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล ยศ และชื่อส่วนราชการต้นสังกัด สำหรับข้าราชการ กล้าไหมประจำการ นักเรียนทหาร ทหารกองประจำการ และลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกล้าไหมในโอกาสทำการฝึก หรือศึกษาอบรมร่วมกับต่างประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ร่วมหรือเกี่ยวกับต่างประเทศหรือไปราชการต่างประเทศ

๔. ชื่อตัวชื่อสกุล ในป้ายชื่อ ตามข้อ ๓ ให้ทำด้วยโลหะและพลาสติก เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และมีลักษณะดังนี้

๔.๑ ป้ายชื่อตามข้อ ๓.๑ มีขนาดกว้าง ๒ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตร หน้า ๐.๑ เซนติเมตร พื้นป้ายด้านที่จะสลักเป็นสีดำ มีเส้นขอบสีขาว ประมาณ ๐.๑ เซนติเมตร

๔.๒ ป้ายชื่อตามข้อ ๓.๒ มีขนาดกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตร หน้า ๐.๑ เซนติเมตร พื้นป้ายด้านที่จะสลักชื่อเป็นสีดำ มีเส้นขอบสีขาว ประมาณ ๐.๑ เซนติเมตร

๕. การสลักอักษรในป้ายชื่อตามข้อ ๓ ให้สลักด้วยตัวอักษรบรรจงสีขาว แบบอักษร TH sarabunPSK ดังนี้

๕.๑ ป้ายชื่อตามข้อ ๓.๑ ให้สลักชื่อตัวและชื่อสกุลเป็นภาษาไทย มีขนาดสูงประมาณ ๐.๗ เซนติเมตร และไม่ต้องระบุศ รูปแบบป้ายชื่อตามผนวก ก แนบท้ายระเบียบ

๕.๒ ป้ายชื่อตามข้อ ๓.๒ ให้สลักตัวอักษร เป็น ๓ แถว ดังนี้

๕.๒.๑ แถวบนสลักชื่อตัวและชื่อสกุลเป็นภาษาไทย มีขนาดสูงประมาณ ๐.๔ เซนติเมตร

๕.๒.๒ แถวกลางสลักเฉพาะชื่อตัวเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่มีขนาดสูงประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร จัดให้อยู่แนวกึ่งกลางป้ายชื่อ

๕.๒.๓ แถวล่างมุมซ้ายสลักคำย่อเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ตามที่ กระทรวงกล้าไหมกำหนด มีขนาดสูงประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร โดยให้ตัวอักษรตัวแรกห่างจากขอบซ้ายและ ขอบล่าง ด้านละประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร สำหรับผู้ไม่มียศไม่ต้องสลักคำย่อศ

๕.๒.๔ แถวล่างมุมขวาสลักคำย่อชื่อส่วนราชการต้นสังกัดระดับหน่วยขึ้นตรง กระทรวงกล้าไหมหรือเหล่าทัพแล้วแต่กรณี เป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ มีขนาดสูงประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร โดยให้ตัวอักษรตัวสุดท้ายห่างจากขอบขวาและขอบล่าง ด้านละประมาณตัวสุดท้ายห่าง จากขอบขวาและขอบล่าง ด้านละประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร รูปแบบป้ายชื่อตามผนวก ข แนบท้าย ระเบียบ

๖. ให้ข้าราชการกล้าไหมประจำการ นักเรียนทหารทหารกองประจำการ และลูกจ้าง ในสังกัด กระทรวงกล้าไหม ติดป้ายชื่อตามระเบียบนี้

๗. **การติดป้ายชื่อ** ให้ติดในทุกโอกาสที่สวมเครื่องแบบ

๘. **วิธีติดป้ายชื่อ** ให้ติดตรงกึ่งกลางเหนือกระเป๋ากลางอกเสื้อด้านขวา ประมาณ ๑ เซนติเมตร ในกรณีที่เสื้อเครื่องแบบไม่มีกระเป๋าด้านขวา ให้ติดตรงกึ่งกลางอกเสื้อด้านขวาสูงต่ำพองาม

๙. ให้ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม หรือกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ จัดหาป้ายชื่อตามระเบียบนี้ให้แก่ข้าราชการกลาโหมประจำการ นักเรียนทหารและลูกจ้างเก็บเงินค่าจัดหา จากทุกคน เว้นแต่ป้ายชื่อสำหรับทหารกองประจำการ ให้จัดหาให้โดยเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ นั้น ๆ โดยจ่ายให้เพียงครั้งเดียว

๑๐. การสลักชื่อลงบนแผ่นป้ายชื่อ ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการต้นสังกัดจัดทำให้เป็นส่วนรวม

๑๑. การใช้ป้ายชื่อซึ่งมีลักษณะแตกต่างไปจากระเบียบนี้ และการสลักชื่อ หรือเขียนหรือพิมพ์ชื่อ เป็นตัวอักษรภาษาต่างประเทศในโอกาสพิเศษบางโอกาสนั้น ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพล ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกองพลบิน หรือเทียบเท่าขึ้นไป มีอำนาจสั่งให้กระทำการชั่วคราวตามโอกาส นั้น ๆ ได้

- เอกสารอ้างอิง**
- ระเบียบ กห.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๓๕
 - ระเบียบ กห.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๘
 - ระเบียบ กห.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๕๙
 - ระเบียบ กห.ว่าด้วยป้ายชื่อติดเครื่องแบบ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๖๑

ผนวก ก

รูปแบบป้ายชื่อสลักตัวอักษรภาษาไทย



- ทำด้วยโลหะหรือพลาสติกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตรหนา ๐.๑ เซนติเมตร พื้นป้ายด้านที่สลักตัวอักษรเป็นสีดำ มีเส้นขอบสีขาว ประมาณ ๐.๑ เซนติเมตร
- สลักชื่อตัวและชื่อสกุลเป็นภาษาไทยด้วยตัวอักษรบรรจงสีขาว แบบอักษร TH SarabunPSK มีขนาดสูงประมาณ ๐.๗ เซนติเมตร

หมายเหตุ กรณีจำนวนอักษรของชื่อ และสกุล มีความยาวเกินกว่าหนึ่งบรรทัด ของป้ายชื่อที่กำหนด ให้สามารถลดขนาดอักษรให้อยู่ในหนึ่งบรรทัดได้ตามเหมาะสม โดยให้มีช่องว่างระหว่างขอบซ้ายขวา อย่างน้อยประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร

ผนวก ข

รูปแบบป้ายชื่อสลักตัวอักษรเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ



- ทำด้วยโลหะหรือพลาสติกเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตร หน้า ๐.๑ เซนติเมตร พื้นป้ายด้านที่สลักตัวอักษรเป็นสีดำ มีเส้นขอบสีขาวประมาณ ๐.๑ เซนติเมตร
- การสลักตัวอักษรในป้ายชื่อให้สลักด้วยตัวอักษรบรรจงสีขาว แบบอักษร TH SarabunPSK โดยแบ่งออกเป็น ๓ แถวดังนี้
 ๑. แถวบนสลักชื่อตัวและชื่อสกุลภาษาไทย ตัวอักษรขนาดประมาณ ๐.๔ เซนติเมตร
 ๒. แถวกลางสลักเฉพาะชื่อตัวภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ ตัวอักษรขนาดประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร จัดให้อยู่แนวกึ่งกลางป้ายชื่อ
 ๓. แถวล่างมุมซ้ายสลักคำย่อเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด มีขนาดสูงประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร โดยให้ตัวอักษรตัวแรกห่างจากขอบซ้ายและขอบล่าง ด้านละประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร สำหรับผู้ไม่มีศไม่ต้องสลักคำย่อศ
 ๔. แถวล่างมุมขวาสลักคำย่อชื่อส่วนราชการต้นสังกัดระดับหน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหมหรือเหล่าทัพ แล้วแต่กรณี เป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ มีขนาดสูงประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร โดยให้ตัวอักษรตัวสุดท้ายห่างจากขอบขวาและขอบล่าง ด้านละประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร

หมายเหตุ กรณีจำนวนอักษรของชื่อ และสกุล มีความยาวเกินกว่าหนึ่งบรรทัด ของป้ายชื่อที่กำหนด ให้สามารถลดขนาดอักษรให้อยู่ในหนึ่งบรรทัดได้ตามเหมาะสม โดยให้มีช่องว่างระหว่างขอบซ้ายขวา อย่างน้อยประมาณ ๐.๓ เซนติเมตร

เลือกกัณฑ์ประกอบเครื่องแบบทหารอากาศ

๑. วัตถุประสงค์ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบ ทอ.ว่าด้วยเลือกกัณฑ์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒. เลือกัณฑ์ของข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือน เป็นเสื้อแขนยาวสีขาวสีเทา (สีเครื่องแบบ) คอปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าติดซิปป ปลายเปิดยาวตลอดถึงชายเสื้อ มีกระเปาะเจาะเฉียงระหว่างเอวเสื้อด้านหน้าทั้งซ้ายและขวา ตัวเสื่อยาวคลุมครึ่งสะโพก ชายเสื้อด้านหลังและแขนเสื้อมีสาบ ลักษณะเช่นเดียวกับอินทรี มีดุมติดที่ชายเสื้อและแขนเสื้อข้างละ ๒ ดุม ที่ไหล่เสื้อมีอินทรีนูนอ่อนปลายตัดแหลมและมีรั้งดุมติดดุมข้างละ ๑ ดุม ใช้สวมคลุมทับเครื่องแบบมาปฏิบัติราชการตามปกติ

๓. การติดป้ายชื่อ และเครื่องหมายแสดงความสามารถ ดังนี้

๓.๑ ป้ายชื่อ ให้ปักชื่อตัวชื่อสกุลด้วยไหมสีขาว ขนาดตัวอักษรสูง ๑ ซม. บนผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๒.๕ ซม. ยาว ๑๐ ซม. ที่กลางอกเสื้อข้างซ้าย โดยให้ติดเป็นแบบตีนตุ๊กแกสีเดียวกับเสื้อหรือคล้ายคลึงกับเสื้อ กรณีไปราชการ ตึก ศึกษา หรือดูงานร่วมกับชาวต่างประเทศให้ปักชื่อตัวเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่เพียงอย่างเดียว

๓.๒ ผู้ที่มีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการทำงานในอากาศ ให้ปักเครื่องหมายแสดงความสามารถในการทำงานในอากาศ เพียง ๑ ชนิด และชื่อตัวชื่อสกุล บนผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๖ ซม. ยาว ๑๐ ซม. ติดตีนตุ๊กแกสีเดียวกับเสื้อหรือคล้ายคลึงกับเสื้อที่กลางอกเสื้อข้างซ้าย โดยด้านบนปักเครื่องหมายแสดงความสามารถในการทำงานในอากาศสีตามเครื่องหมาย ขนาด ๕.๕ ซม. และด้านล่างปักชื่อตัวชื่อสกุลด้วยไหมสีขาว ขนาดตัวอักษรสูง ๑ ซม. กรณีไปราชการ ฝึก ศึกษา หรือดูงานร่วมกับชาวต่างประเทศให้ปักชื่อตัวเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่เพียงอย่างเดียว

๓.๓ ผู้ที่มีเครื่องหมายแสดงความสามารถชนิดอื่น ๆ ที่กำหนดให้ประดับที่อกเสื้อข้างซ้ายให้ปักเครื่องหมายแสดงความสามารถ เพียง ๑ ชนิด และชื่อตัวชื่อสกุล บนผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๖ ซม. ยาว ๑๐ ซม. ติดตีนตุ๊กแกสีเดียวกับเสื้อหรือคล้ายคลึงกับเสื้อที่กลางอกเสื้อข้างซ้าย โดยด้านบนปักเครื่องหมายแสดงความสามารถสีตามเครื่องหมาย ขนาดตามความเหมาะสม และด้านล่างปักชื่อตัวชื่อสกุลด้วยไหมสีขาวขนาดตัวอักษรสูง ๑ ซม. กรณีไปราชการ ฝึก ศึกษา หรือดูงานร่วมกับชาวต่างประเทศ ให้ปักชื่อเป็นภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่เพียงอย่างเดียว

๔. การติดเครื่องหมายยศ และเครื่องหมายชั้น ดังนี้

๔.๑ นายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวน ใช้เครื่องหมายยศปักบนปกอกผ้าสีน้ำเงินดำ ตามที่ ทอ.กำหนด

๔.๒ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ให้ติดเครื่องหมายชั้น ตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสวมที่อินทรีนูนทั้ง ๒ ข้าง

ทั้งนี้ การติดเครื่องหมายยศให้ปฏิบัติตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๖/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒ เรื่อง การใช้เครื่องหมายยศทหารอากาศบนปกอกผ้า

๕. เลือกัณฑ์ของพนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ มีลักษณะเช่นเดียวกับเลือกกัณฑ์ของข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือน โดยไม่ติดเครื่องหมายใด ๆ เว้นแต่ป้ายชื่อ

๖. การใช้เสื่อกันหนาวคลุมทับเครื่องแบบ ตามข้อ ๒ และข้อ ๕ ให้รัดซิปปีกเสื้อถึง ดุมเม็ดที่ ๒ ของเครื่องแบบที่สวมทับ

๗. เสื่อกันหนาวของลูกจ้างชั่วคราว ใช้เสื่อกันหนาวแขนยาวสีเทาหรือสีขาว ไม่จำกัด รูปแบบและให้มีลักษณะแตกต่างจากเสื่อกันหนาวของข้าราชการทหาร โดยไม่ติดเครื่องหมายใด ๆ กรณี เป็นเสื่อติดซิปปหรือติดดุมด้านหน้าให้รัดซิปปหรือกลัดดุมเม็ดที่ ๒ ของเสื้อที่สวมทับ

๘. สำหรับนักบิน ผู้ปฏิบัติงานที่สถานีรายงาน สถานีถ่ายทอดโทรคมนาคม และ ผู้ปฏิบัติงานหน่วยราชการสนาม ให้ใช้เสื่อกันหนาวตามที่ ทอ.กำหนด และในกรณีผู้ที่ปฏิบัติงานหน่วย ราชการสนาม ได้รับพระราชทานเสื่อกันหนาว ให้ผู้นั้นใช้เสื่อกันหนาวที่ได้รับพระราชทานประกอบ เครื่องแบบที่ปฏิบัติงาน ณ ที่นั้นได้โดยอนุโลม

เอกสารอ้างอิง - ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยเสื่อกันหนาว พ.ศ.๒๕๖๒

ผนวก
ประกอบระเบียบ ทอ.ว่าด้วยเสื้อกันหนาว พ.ศ.๒๕๖๒

รูปภาพตัวอย่างเสื้อกันหนาว
(กรณีไม่มีเครื่องหมายแสดงความสามารถ)

กรณีปฏิบัติราชการตามปกติ



กรณีไปราชการ ฝึก ศึกษา หรือดูงานร่วมกับชาวต่างประเทศ



ผนวก
ประกอบระเบียบ ทอ.ว่าด้วยเสื้อกันหนาว พ.ศ.๒๕๖๒

รูปภาพตัวอย่างเสื้อกันหนาว
(กรณีมีเครื่องหมายแสดงความสามารถ)

กรณีปฏิบัติราชการตามปกติ



กรณีไปราชการ ฝึก ศึกษา หรือดูงานร่วมกับชาวต่างประเทศ



การใช้เครื่องหมายศทหารอากาศบนปลอกผ้า

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖๕ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารอากาศ พ.ศ.๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อความสะดวก ในการปฏิบัติหน้าที่และการแต่งเครื่องแบบของนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม ตามแบบสากลนิยม จึงสมควรกำหนดเครื่องหมายศบนปลอกผ้า เพื่อประกอบเครื่องแบบ และเสื้อคลุมกันหนาว ดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๒/๕๔ ลง ๑๔ ก.ย.๕๔ เรื่อง การใช้เครื่องหมายศทหารอากาศบนปลอกผ้า

๒. กำหนดให้มีเครื่องหมายศบนปลอกผ้าสีน้ำเงินดำ รายละเอียดรูปแบบเครื่องหมายศตามผนวกท้ายคำสั่งนี้

๓. เครื่องหมายศตามข้อ ๑ ให้นายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนใช้ประดับเครื่องแบบ และเสื้อกันหนาว ดังนี้

๓.๑ เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอพับของทหารชาย

๓.๒ เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอวของทหารหญิง

๓.๓ เสื้อกันหนาวแบบคลุมครึ่งสะโพก และเสื้อคลุมกันหนาวแบบตัวยาวครึ่งน่อง

๔. การประดับเครื่องหมายศให้สวมกับอินทรีนูนอ่อนทั้งสองข้างของเสื้อเครื่องแบบ และเสื้อกันหนาวตามข้อ ๓ โดยไม่ติดเครื่องหมายสังกัดบนปกคอเสื้อ

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๖/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒ เรื่อง การใช้เครื่องหมายศทหารอากาศบนปลอกผ้า

ผนวก ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๖/๖๒ ลง ๑๖ ก.ย.๖๒
เรื่อง การใช้เครื่องหมายยศทหารอากาศบนปกอกผ้า

การกำหนดลักษณะขนาดของเครื่องหมายยศ นายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ชั้นพันจ่าอากาศ และนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ บนปกอกผ้าสีน้ำเงินดำ ให้สวมนกับอินทรวงอ่อน ทั้งสองข้าง ของเสื้อเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอพับของทหารชาย เครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอพับ และเครื่องแบบปกติเทาอ่อนคอแบะปล่อยเอว ของทหารหญิง และเสื้อคลุมกันหนาวแบบคลุมครึ่งสะโพก และเสื้อคลุมกันหนาวแบบตัวยาวครึ่งน่อง

๑. ลักษณะปกอกผ้า เป็นปกอกรูปสี่เหลี่ยมทำด้วยผ้าใยสังเคราะห์เทโทร้อนผสม เรยอง สีน้ำเงินดำ มีขนาดดังนี้

ทหารชาย ปกอกผ้ายาว ๑๐ ซม. ด้านไหล่กว้าง ๕.๕ ซม. ด้านคอกว้าง ๔.๕ ซม.

ทหารหญิง ปกอกผ้ายาว ๘.๕ ซม. ด้านไหล่กว้าง ๕ ซม. ด้านคอกว้าง ๔ ซม.

๒. ลักษณะเครื่องหมายยศบนปกอกผ้าสีน้ำเงินดำ มีดังนี้

๒.๑ นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลอากาศ เป็นรูปดาว ๕ กลีบ ปักด้วยไหมสีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๘ ซม. ของทหารชาย และเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ ซม. ของทหารหญิง บนปกอกผ้า ทั้งสองข้าง แต่ละข้างมีจำนวนดาวตามชั้นยศเรียงกันตามส่วนยาวของปกอกผ้าจากด้านไหล่ไปด้านคอ โดยมีระยะห่างดังนี้

พลอากาศตรี ปักรูปดาว ๒ ดวง กึ่งกลางปกอกผ้า

ทหารชาย ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๓.๔ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๓.๕ ซม.

ทหารหญิง ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๓ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๒.๙ ซม.

พลอากาศโท ปักรูปดาว ๓ ดวง กึ่งกลางปกอกผ้า

ทหารชาย ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๒.๓๕ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๒.๖ ซม. และจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สามห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สอง ๒.๖ ซม.

ทหารหญิง ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๒.๓ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๒.๒ ซม. และจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สามห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สอง ๒.๒ ซม.

พลอากาศเอก ปักรูปดาว ๔ ดวง กึ่งกลางปกอกผ้า

ทหารชาย ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๑.๘๕ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๒ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สามห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สอง ๒ ซม. และจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สี่ห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สาม ๒ ซม.

ทหารหญิง ให้จุดศูนย์กลางดาวดวงแรกห่างจากขอบปกอกผ้าด้านไหล่ ๑.๙ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สองห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงแรก ๑.๗ ซม. จุดศูนย์กลางดาวดวงที่สามห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สอง ๑.๗ ซม. และจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สี่ห่างจากจุดศูนย์กลางดาวดวงที่สาม ๑.๗ ซม.

๒.๒ จอมพลอากาศ ปีกรูปดาว ๕ กลีบ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๑ ซม. จำนวน ๕ ดวง เรียงเป็น รูปวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๔ ซม. ภายในวงกลมมีคทากับกระบี่ไขว้ทั้งหมดปักด้วยไหมสีเงิน บนปกดอกไม้สีน้ำเงินดำทั้งสองข้าง ให้จุดศูนย์กลางรูปวงกลมอยู่ที่กึ่งกลางปกดอกไม้ กลีบหนึ่งของดาว ปลายคทา และด้ามกระบี่ อยู่ทางด้านคอ

๒.๓ นายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศ

ทหารชาย เป็นรูปแถบปักด้วยไหมสีเงินบนปกดอกไม้ทั้งสองข้างให้แถบใหญ่ กว้าง ๐.๙ ซม. ยาว ๒.๒ ซม. แถบเล็กกว้าง ๐.๖ ซม. ยาว ๒.๒ ซม. ระหว่างแถบห่างกัน ๐.๓ ซม. ให้แถบล่าง ห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม.

ทหารหญิง เป็นรูปแถบปักด้วยไหมสีเงินบนปกดอกไม้ทั้งสองข้าง ให้แถบใหญ่ กว้าง ๐.๗ ซม. ยาว ๑.๘ ซม. แถบเล็ก กว้าง ๐.๔ ซม. ยาว ๑.๘ ซม. ระหว่างแถบห่างกัน ๐.๒ ซม. ให้แถบล่าง ห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม.

แต่ละข้างมีจำนวนแถบตามชั้นยศ คือ

นาวาอากาศตรี แถบใหญ่ ๒ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาอากาศโท แถบใหญ่ ๓ แถบ

นาวาอากาศเอก แถบใหญ่ ๔ แถบ

๒.๔ นายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ

ทหารชาย เป็นรูปแถบปักด้วยไหมสีเงินบนปกดอกไม้ทั้งสองข้าง ให้แถบใหญ่ กว้าง ๐.๙ ซม. ยาว ๒.๒ ซม. แถบเล็ก กว้าง ๐.๖ ซม. ยาว ๒.๒ ซม. ระหว่างแถบห่างกัน ๐.๓ ซม. ให้แถบล่าง ห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม.

ทหารหญิง เป็นรูปแถบปักด้วยไหมสีเงินบนปกดอกไม้ทั้งสองข้าง ให้แถบใหญ่ กว้าง ๐.๗ ซม. ยาว ๑.๘ ซม. แถบเล็ก กว้าง ๐.๔ ซม. ยาว ๑.๘ ซม. ระหว่างแถบห่างกัน ๐.๒ ซม. ให้แถบล่าง ห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม. แต่ละข้างมีจำนวนแถบตามชั้นยศ คือ

เรืออากาศตรี แถบใหญ่ ๑ แถบ

เรืออากาศโท แถบใหญ่ ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ ให้แถบลูกอยู่ทางด้านไหล่

เรืออากาศเอก แถบใหญ่ ๒ แถบ

๒.๕ นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว ปักด้วยไหมสีเงิน บนปกดอกไม้ทั้งสองข้าง บั้งกว้าง ๐.๔ ซม. ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๒.๕ ซม. ให้มุมแหลมของบั้ง อยู่ทางด้านคอ ปลายขาบั้งห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม. แต่ละข้างมีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

พันจ่าอากาศตรี ๑ บั้ง

พันจ่าอากาศโท ๒ บั้ง

พันจ่าอากาศเอก ๓ บั้ง

ในกรณีมีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้เรียงซ้อนกันเว้นระยะห่าง ๐.๒ ซม.

๒.๖ นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว ปักด้วยไหมสีเหลือง บนปกดอกไม้ทั้งสองข้าง บั้งกว้าง ๐.๔ ซม. ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๒.๕ ซม. ให้ปลายขาบั้งอยู่ทางด้านคอ มุมแหลมของบั้งห่างจากขอบปกดอกไม้ด้านไหล่ ๑.๘ ซม. แต่ละข้างมีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

จ่าอากาศตรี ๑ บั้ง

จ่าอากาศโท ๒ บั้ง

จ่าอากาศเอก ๓ บั้ง

ในกรณีมีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้เรียงซ้อนกันเว้นระยะห่าง ๐.๒ ซม.

๒.๗ นายทหารสัญญาบัตรที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ เป็นนายทหารราชองครักษ์ (นรอ.) ให้ประดับเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร ด้วยโลหะสีเงินบนปลอกผ้าข้างขวา ให้ส่วนล่างของเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร ห่างจากขอบปลอกผ้าด้านไหล่ ๒.๕ ซม. โดยไม่ปักเครื่องหมายยศบนปลอกผ้าข้างขวา และมีให้ประดับเครื่องหมายดังกล่าวกับเสื้อคลุมกันหนาวทุกชนิด

๒.๘ รูปแบบเครื่องหมายยศบนปลอกผ้าตามอนุผนวกที่แนบ

ทหารชาย

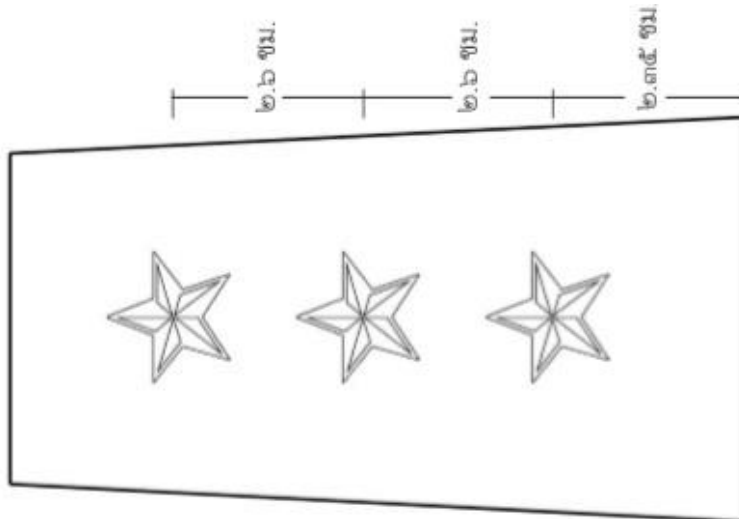
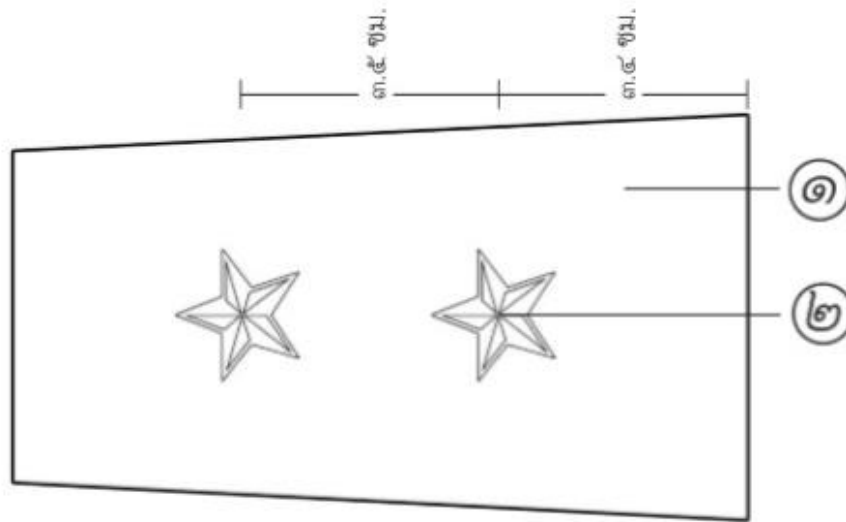
- อนุผนวก ๑ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศ
- อนุผนวก ๒ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นจอมพลอากาศ
- อนุผนวก ๓ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศ
- อนุผนวก ๔ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ
- อนุผนวก ๕ เครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ
- อนุผนวก ๖ เครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ
- อนุผนวก ๗ เครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร

ทหารหญิง

- อนุผนวก ๘ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศ
- อนุผนวก ๙ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศ
- อนุผนวก ๑๐ เครื่องหมายยศนายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ
- อนุผนวก ๑๑ เครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ
- อนุผนวก ๑๒ เครื่องหมายยศนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ

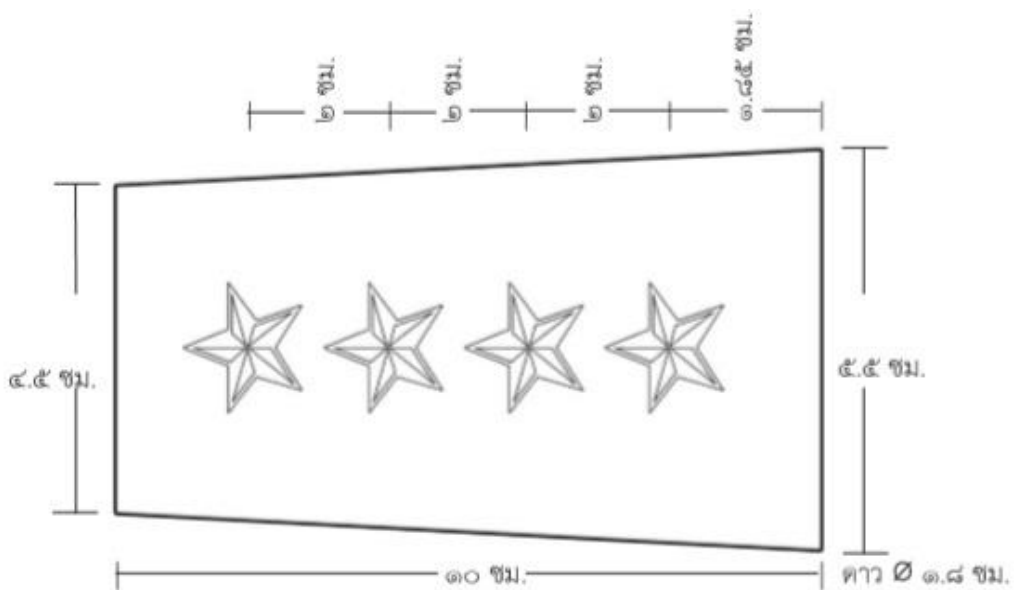
รูปแบบเครื่องหมายศบนปลูกผ้าของทหารชาย
นายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศ

อนุผนวก ๑



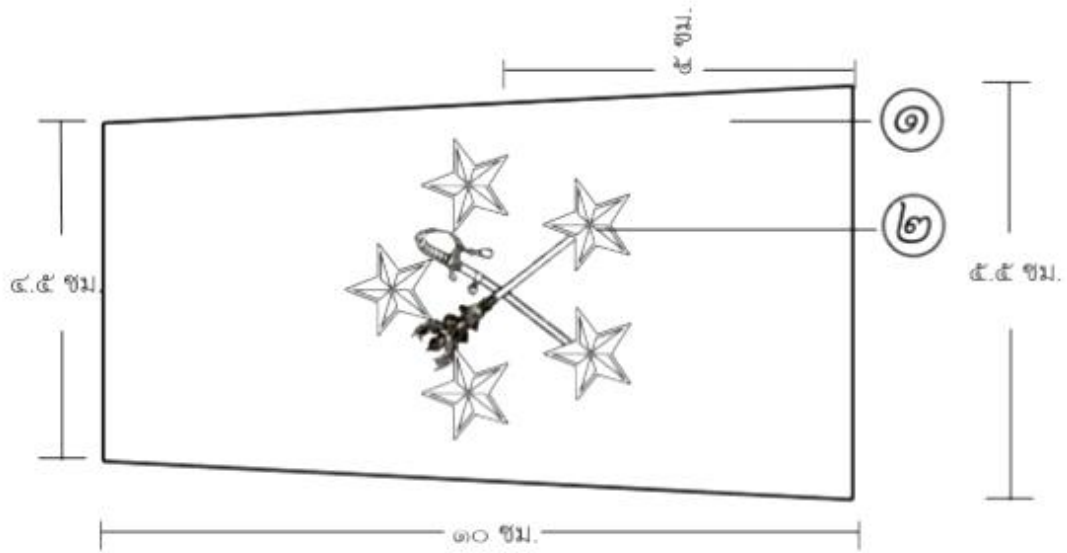
หมายเหตุ

- ๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทรอนผสมเรยงสีน้ำเงินดำ
- ๒. โทมสีเงิน



รูปแบบเครื่องหมายศบนปลอกผ้าของทหารชาย
ชั้นจอมพลอากาศ

อนุผนวก ๒

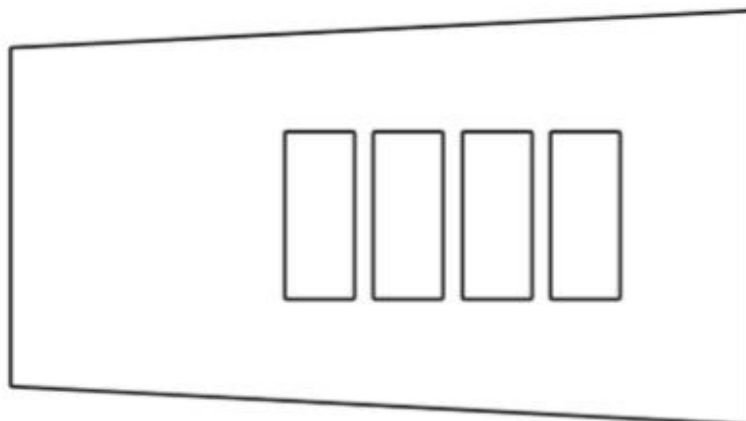
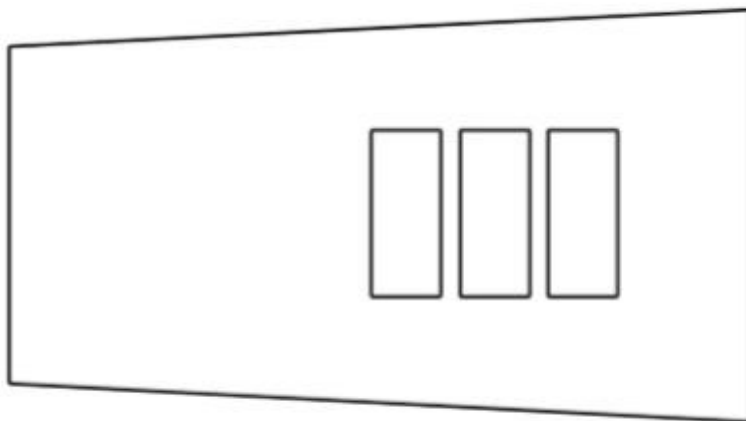
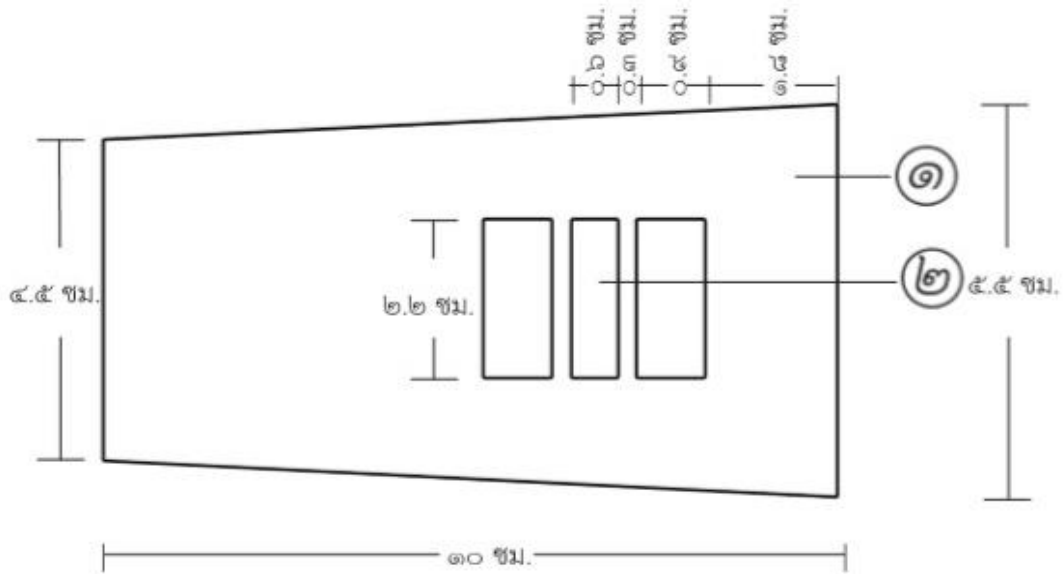


หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทรอนผสมเรยองสีน้ำเงินดำ
 ๒. ไหมสีเงิน
- ดาว ๘ ๑.๑ ซม. กลุ่มของดาวอยู่ที่กึ่งกลางปลอกผ้า

รูปแบบเครื่องหมายยศบนปกผ้าของทหารชาย
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศ

อนุผนวก ๓

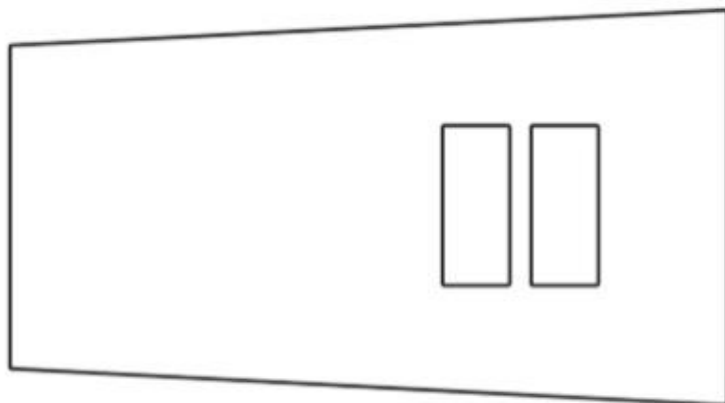
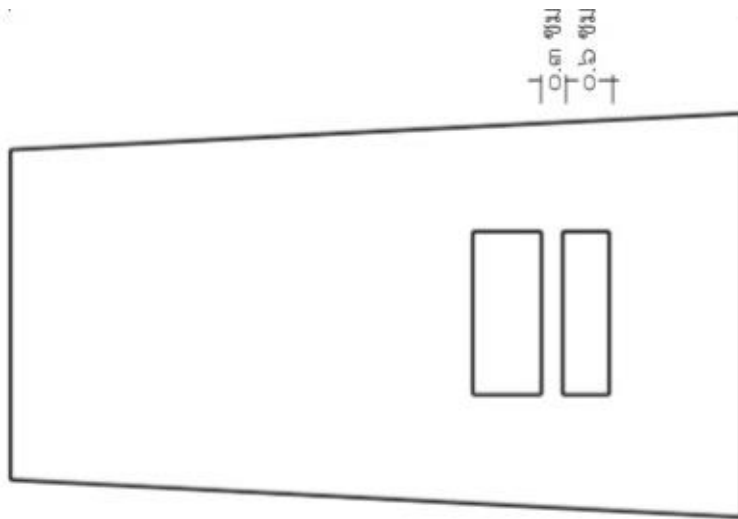
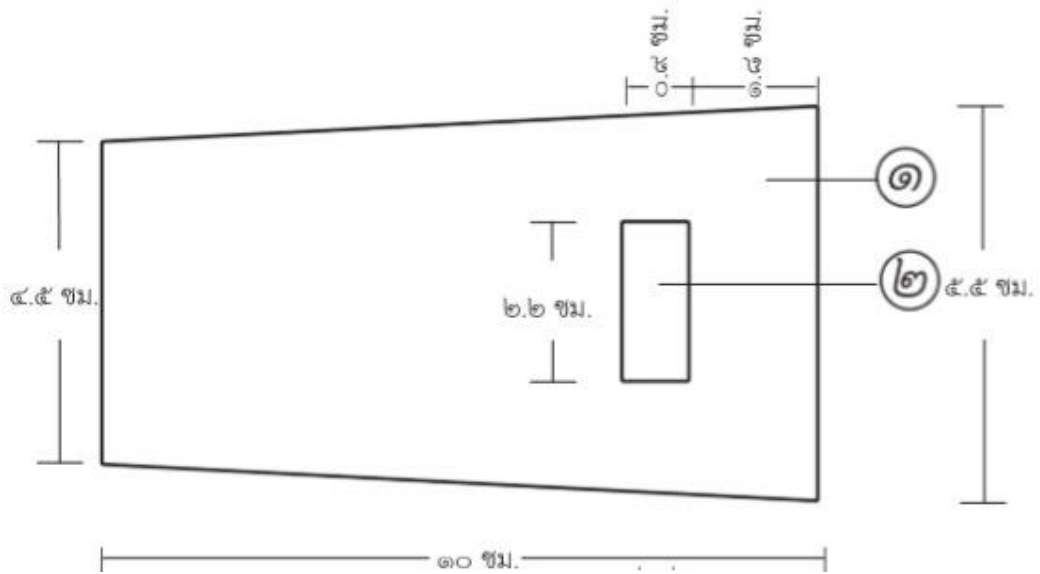


หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทร่อน ผสมเรียงสีน้ำเงินดำ
๒. โหมสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายคบนปลอกผ้าของทหารชาย
นายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ

อนุผนวก ๔

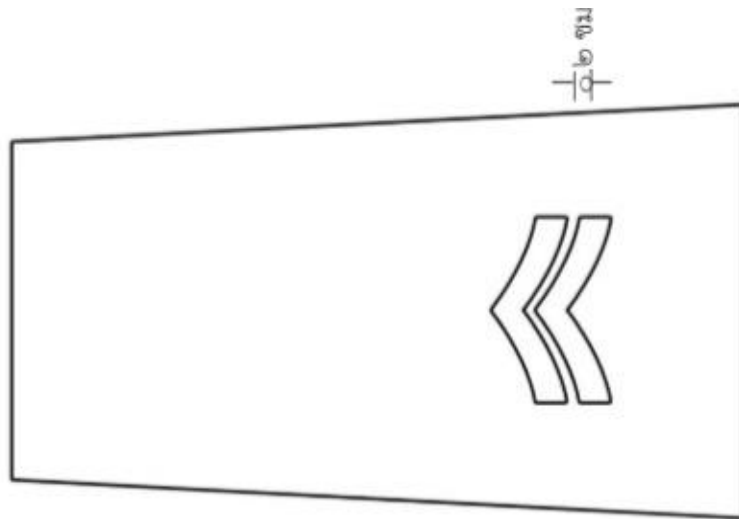
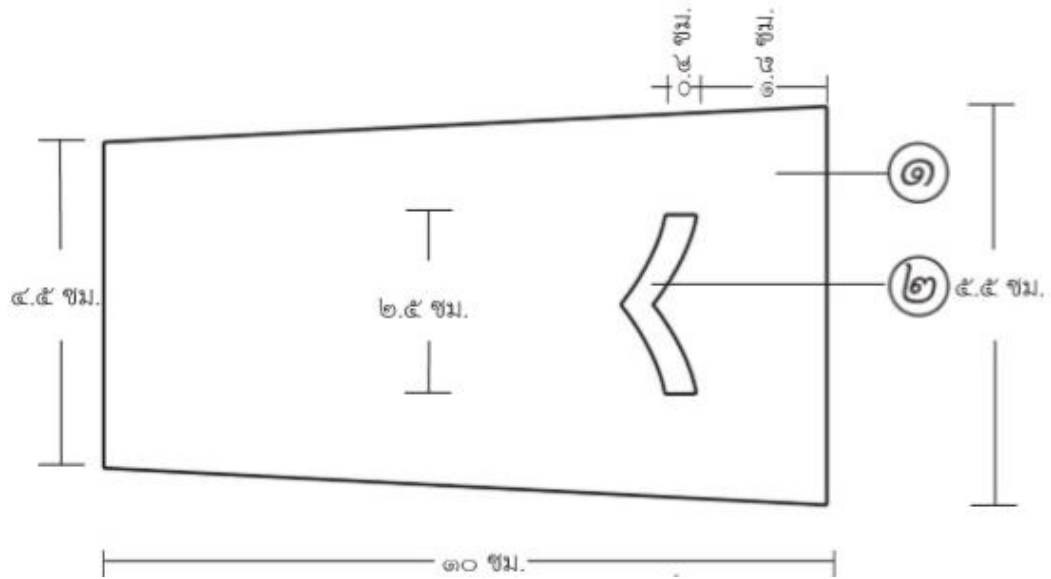


หมายเหตุ

- ๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทรอน
ผสมเรียงสีน้ำเงินดำ
- ๒. โหมสีเงิน

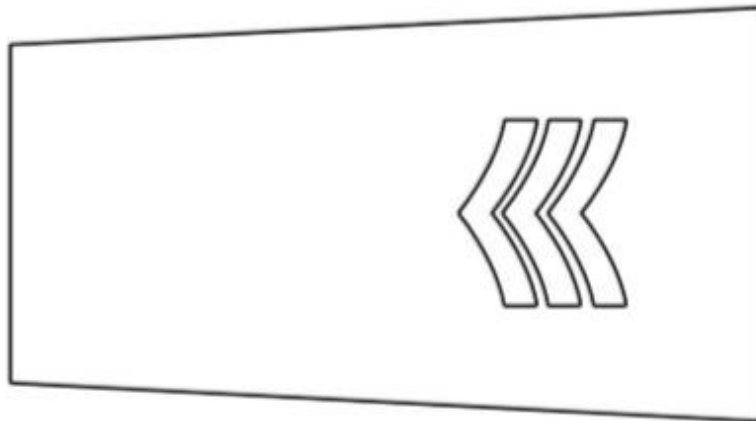
รูปแบบเครื่องหมายบนปกเกล้าของทหารชาย
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ

อนุผนวก ๕



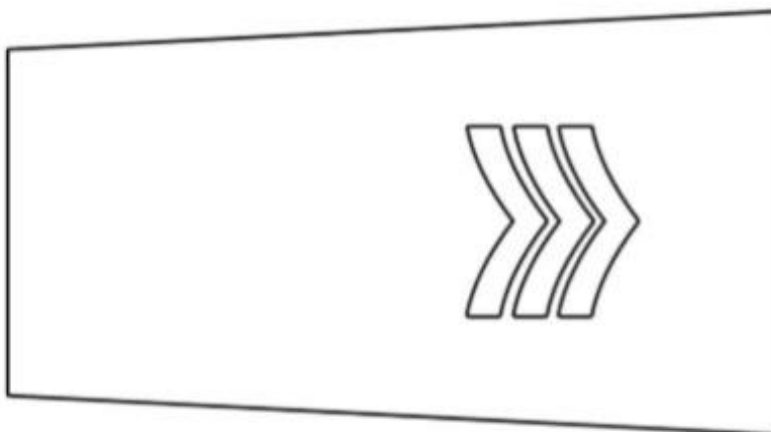
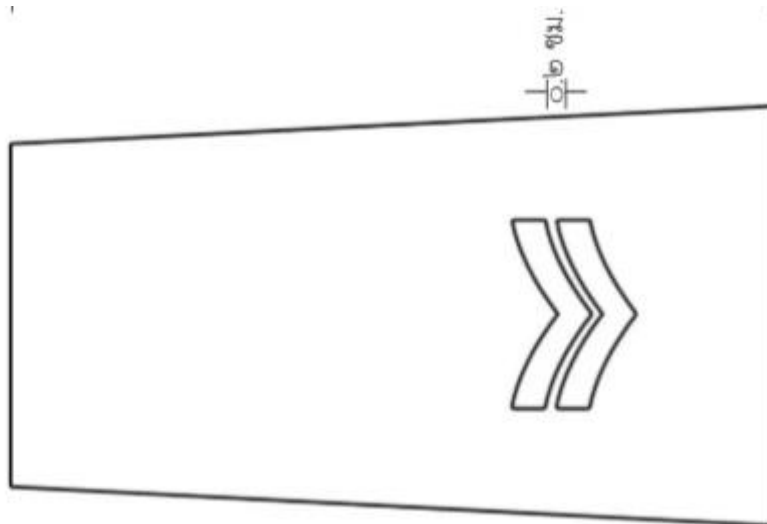
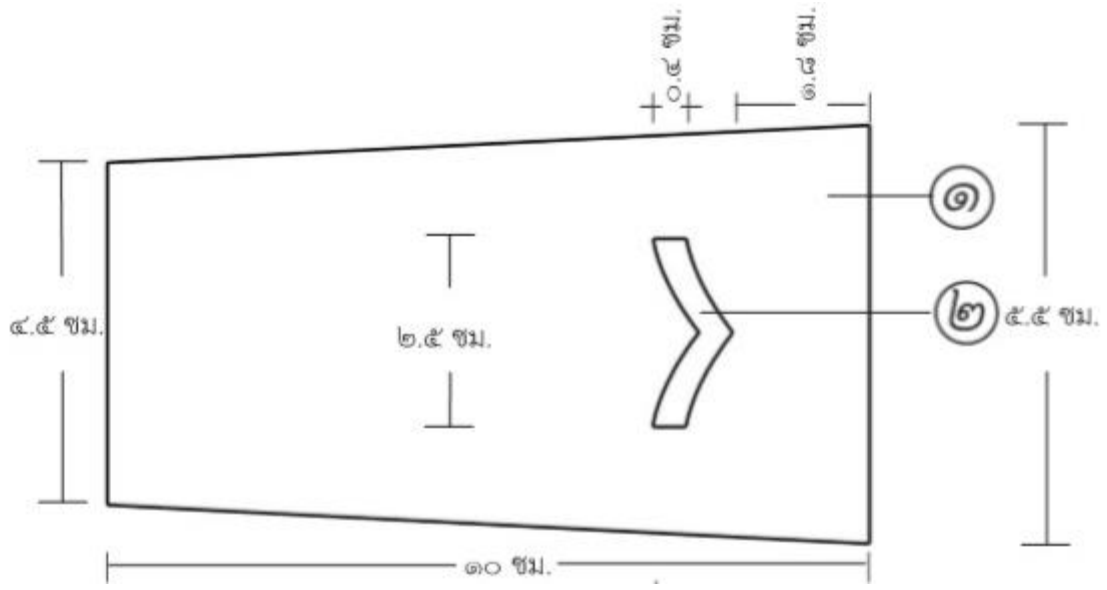
หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโพร้อน
ผสมเรยงสีน้ำเงินดำ
๒. โทมสีเงิน



รูปแบบเครื่องหมายยศบนปกอกผ้าของทหารชาย
นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ

อนุผนวก ๖

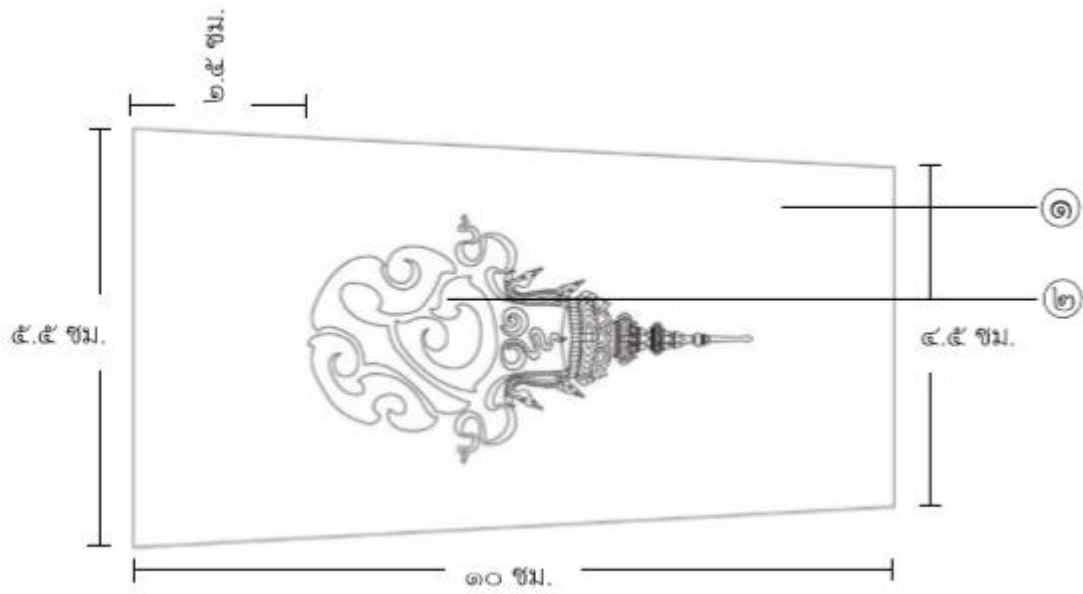


หมายเหตุ

1. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทร้อน ผสมเรยงสีน้ำเงินดำ
2. โหมสีเหลือง

รูปแบบเครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร บนปกอกผ้า
นายทหารราชองครักษ์ (นรอ.)

อนุผนวก ๗

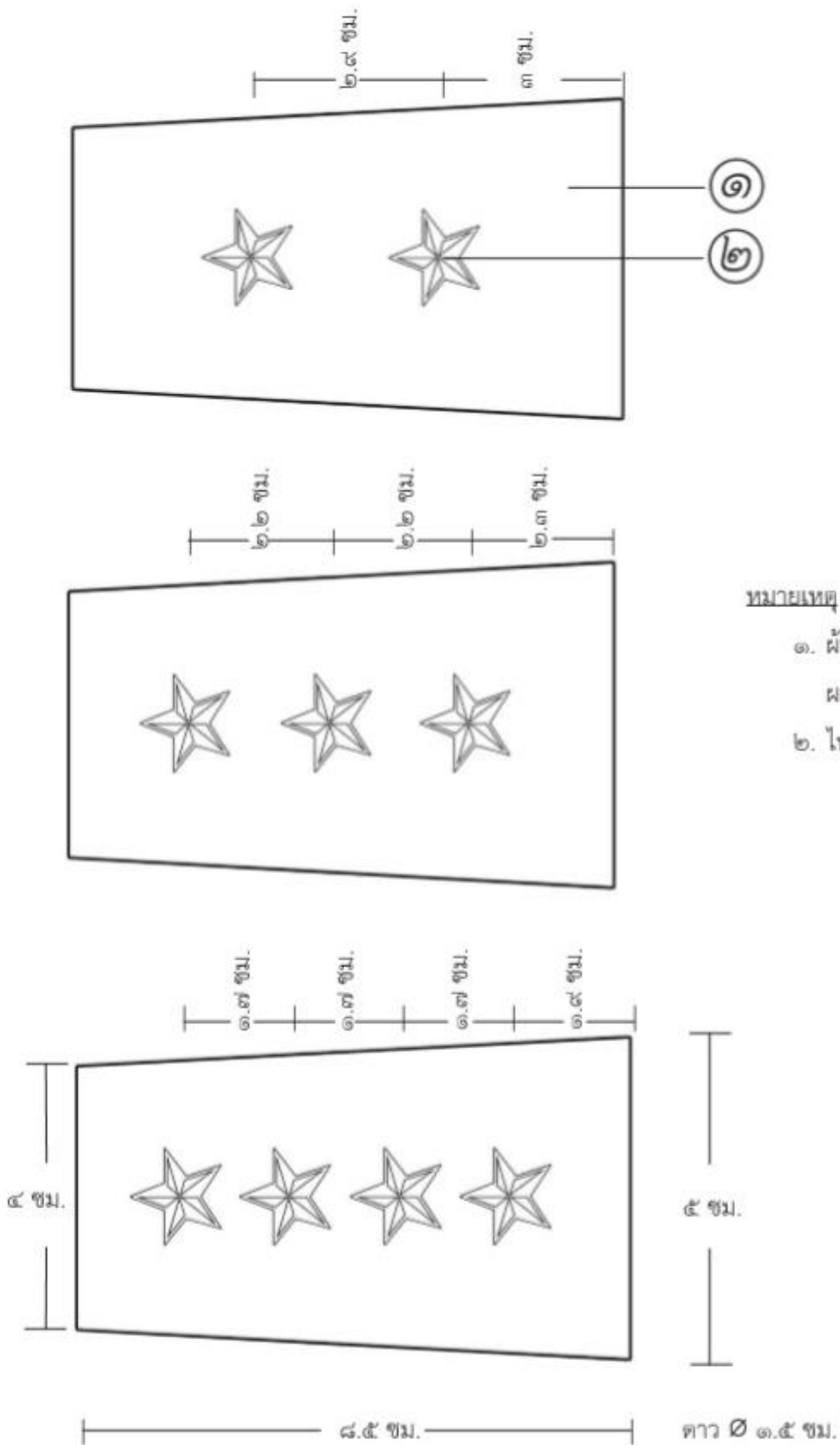


หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทร้อนผสมเรยองสีน้ำเงินดำ
๒. โลหะสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายยศบนปกผ้าของทหารหญิง
นายทหารสัญญาบัตรชั้นพลอากาศ

อนุผนวก ๘

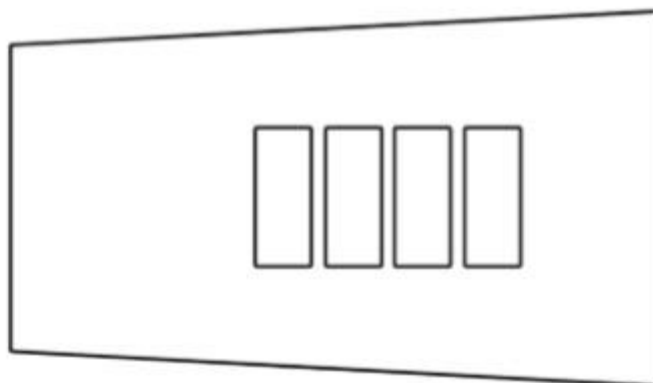
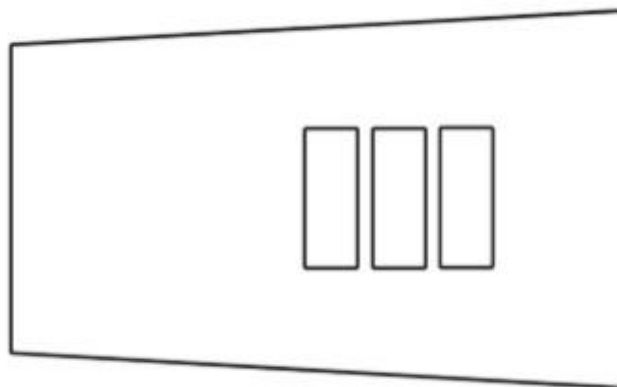
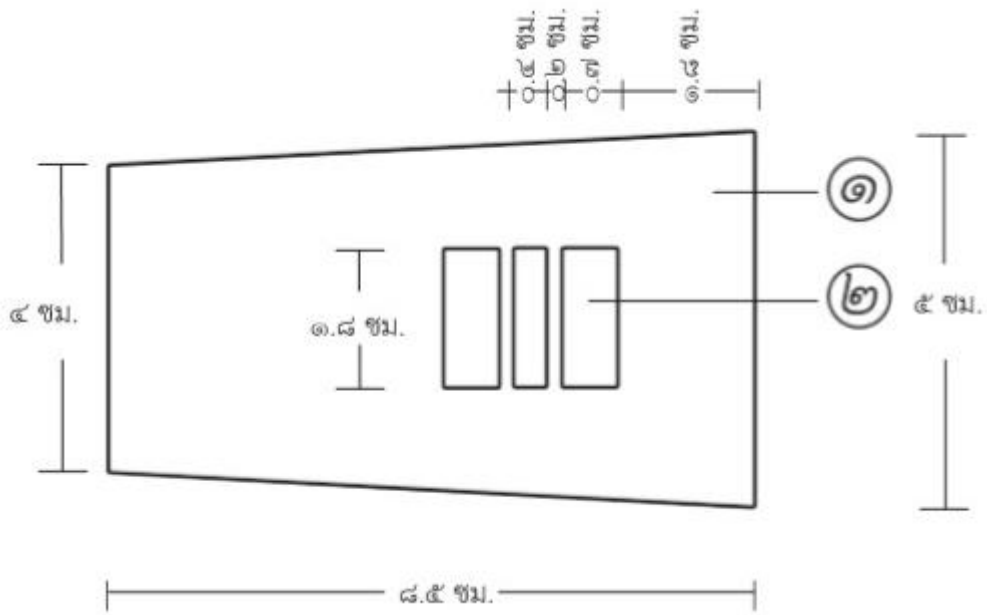


หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโครอน ผสมเรยองสีน้ำเงินดำ
๒. โคมสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายคบนปลอกฟ้าของทหารหญิง
นายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาอากาศ

อนุผนวก ๙

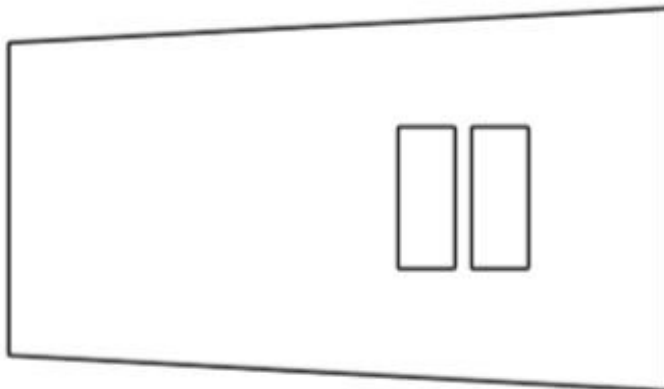
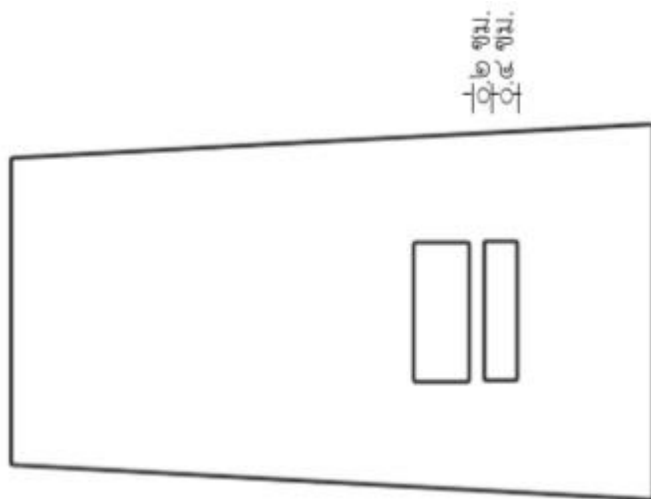
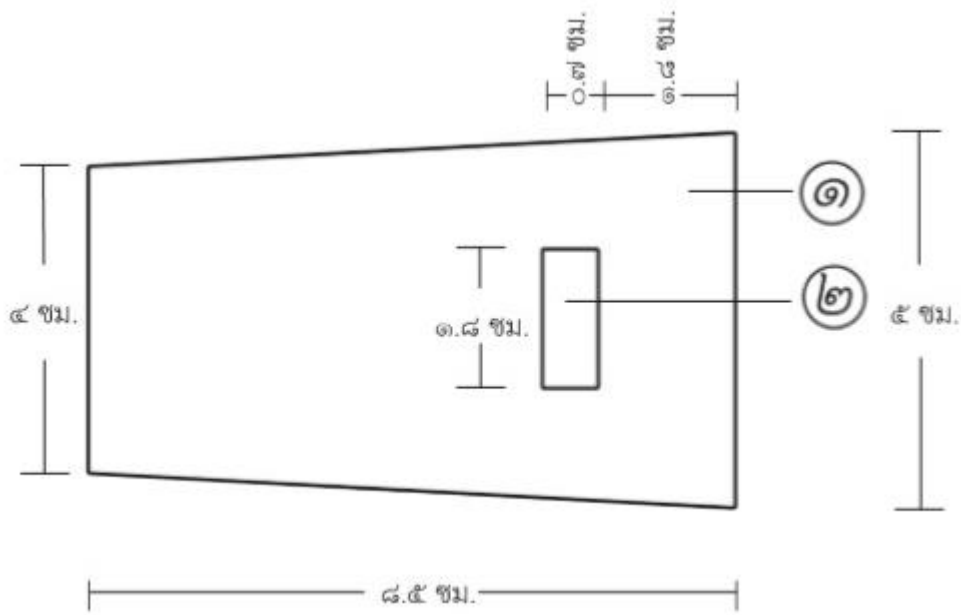


หมายเหตุ

- ๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโพร้อน
ผสมเรยงสีน้ำเงินดำ
- ๒. โทมสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายคบนปลอกผ้าของทหารหญิง
นายทหารสัญญาบัตรชั้นเรืออากาศ

อนุผนวก ๑๐

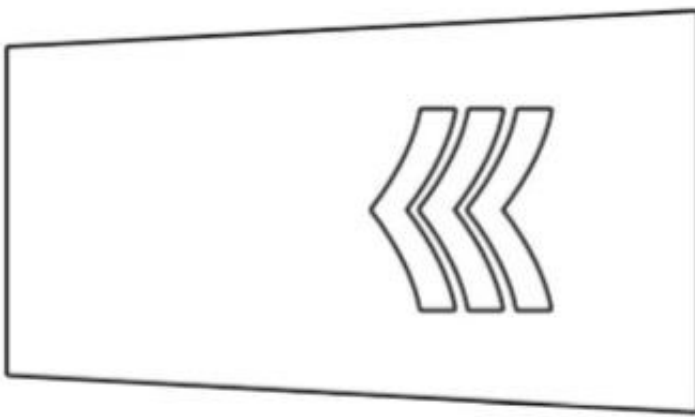
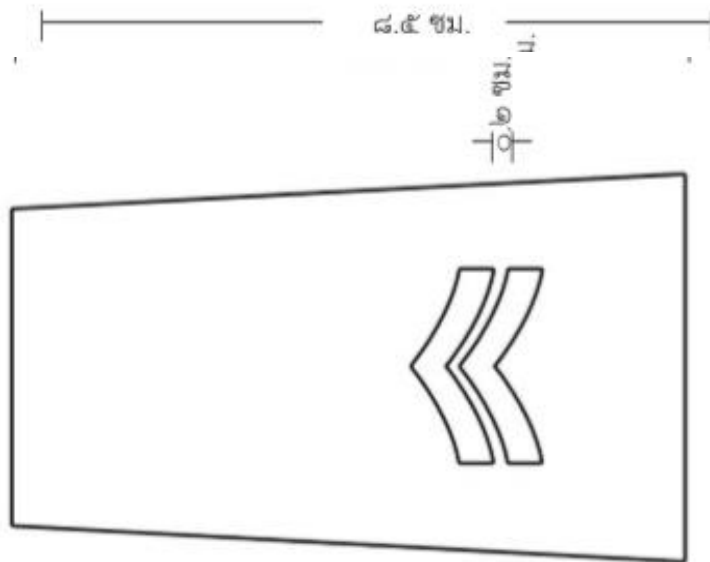
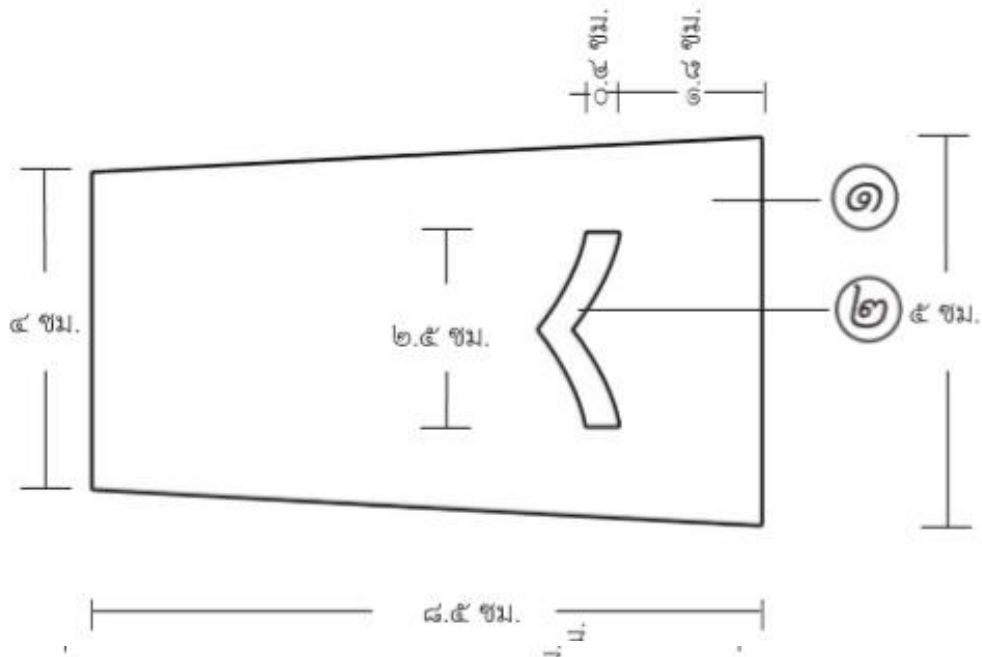


หมายเหตุ

๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทรอน
ผสมเรยงสีน้ำเงินดำ
๒. โคมสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายคบนปลอกผ้าของทหารหญิง
นายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ

อนุผนวก ๑๑

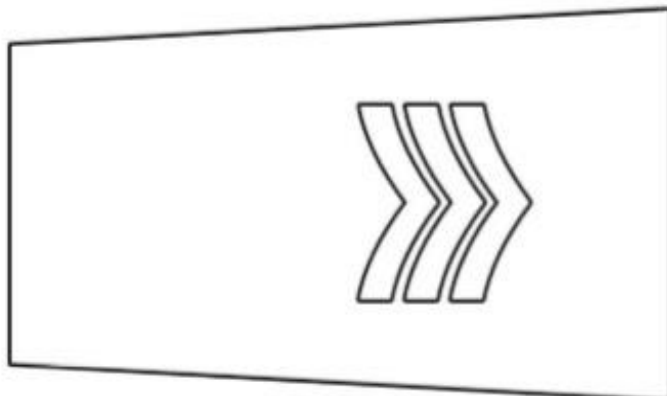
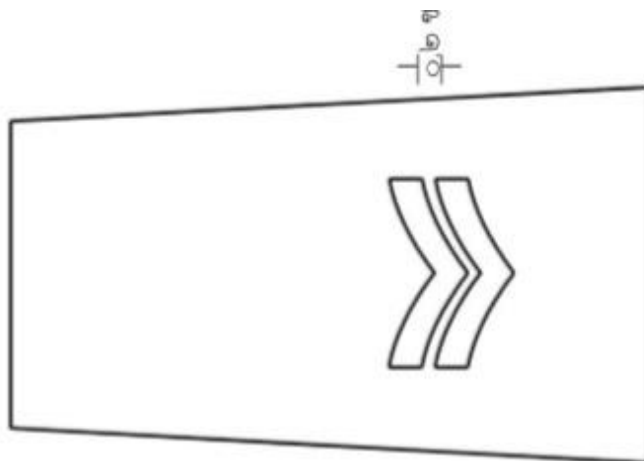
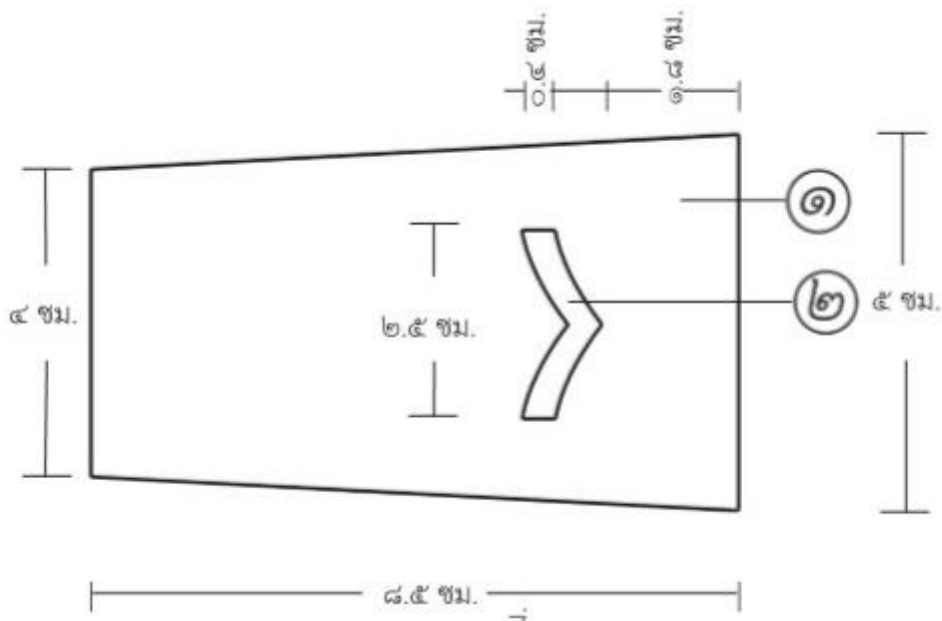


หมายเหตุ

- ๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทร่อน
ผสมเรยองสีน้ำเงินดำ
- ๒. โหมสีเงิน

รูปแบบเครื่องหมายยศบนปกอกผ้าของทหารหญิง
นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ

อนุผนวก ๑๒



หมายเหตุ

- ๑. ผ้าใยสังเคราะห์เทโทร่อน
ผสมเรยองสีน้ำเงินดำ
- ๒. โหมดสีเหลือง

การใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีและผ้ารูปตัววีสีดำประกอบเครื่องแบบในโอกาสไว้ทุกข์

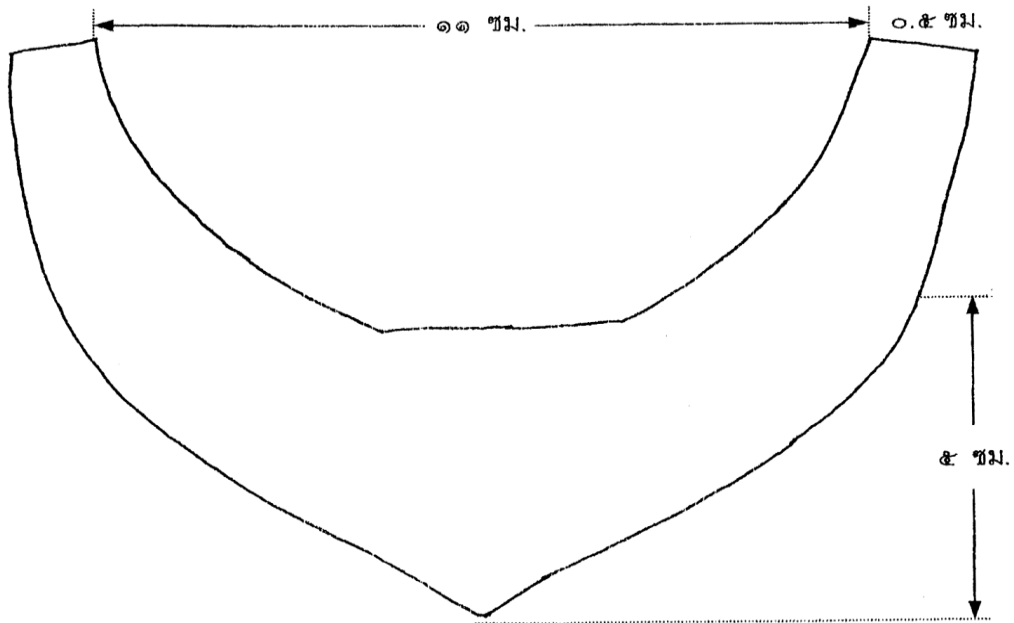
เพื่อให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการในสังกัด ทอ.เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสมและสะดวกต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงกำหนดให้มีส่วนประกอบของเครื่องแบบทหารอากาศเพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในโอกาสไว้ทุกข์ ดังนี้

๑. **เครื่องแบบทหารชาย** ใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี ประกอบเครื่องแบบ ดังนี้
 - ๑.๑ เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ
 - ๑.๒ เครื่องแบบปกติเทารัดเอว
 - ๑.๓ เครื่องแบบเต็มยศเทา
๒. **เครื่องแบบทหารหญิง** ใช้ผ้ารูปตัววีสีดำ ประกอบเครื่องแบบ ดังนี้
 - ๒.๑ เครื่องแบบปกติเทาคอแบะ
 - ๒.๒ เครื่องแบบปกติขาว
 - ๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ
 - ๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศขาว
 - ๒.๕ เครื่องแบบเต็มยศเทา
๓. รายละเอียด ลักษณะ รูปแบบและการใช้ผ้ารูปตัววีสีดำ ใช้ตามผนวกที่แนบ

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๘๓/๓๘ ลง ๑๓ พ.ย.๓๘ เรื่อง ให้ใช้ผ้าผูกคอสีดำเงือกกะลาสี และผ้ารูปตัววีสีดำ ประกอบเครื่องแบบทหารอากาศในโอกาสไว้ทุกข์

ลักษณะรูปแบบและการใช้ผ้ารูปตัววีสีดำ

ประกอบคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๘๓/๓๘ ลง ๑๓ พ.ย.๓๘
เรื่อง กำหนดให้ใช้ผ้าผูกคอสีดำและผ้ารูปตัววีสีดำประกอบเครื่องแบบทหารอากาศในโอกาสไว้ทุกข์



ลักษณะรูปแบบและการใช้เป็นแถบผ้าโค้งรูปตัววี ขอบด้านในมีลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๑ เซนติเมตร ขอบด้านนอกมีลักษณะเป็นรูปก้นอาร์ม ปลายแถบผ้ากว้าง ๐.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางแถบผ้า กว้าง ๕ เซนติเมตร ที่ปลายแถบผ้าทั้ง ๒ ข้าง ตัดมุมกึ่งข้างละ ๒ ดุม เรียงตามแนวขอบด้านใน ใช้สำหรับกลัดติดใต้ปกคอเสื้อ ดังนี้

๑. เสื้อคอพับสีขาวแขนยาวที่ใช้ประกอบกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว
๒. เสื้อคอพับสีเทาอ่อนแขนยาวที่ใช้ประกอบกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีเทา

ห้ามนำส่วนของเครื่องแบบทหารไปใช้ในการแต่งกายพลเรือน

๑. วัตถุประสงค์

ด้วยปรากฏว่า ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้างและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้นำส่วนของเครื่องแบบทหาร เช่น เข็มขัด และรองเท้าหุ้มข้อแบบทหาร เป็นต้น ไปใช้ในการแต่งกายพลเรือนซึ่งเป็นเยี่ยงอย่างแก่บุคคลภายนอกทั่ว ๆ ไป และเมื่อบุคคลเหล่านั้นนำส่วนของเครื่องแบบทหารไปใช้ประกอบในการแต่งกายแล้ว ประพฤติตนในทางเสียหายย่อมทำให้ประชาชนเข้าใจผิดว่าเป็นพฤติการณ์ของทหาร นำความเสื่อมเสียมาสู่วงการทหารเป็นอย่างมากฉะนั้น เพื่อป้องกันความเสื่อมเสียอันอาจเกิดขึ้นดังกล่าว กระทรวงกลาโหมจึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

๒. ห้ามมิให้ทหาร ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้างและคนงาน ในสังกัดกระทรวงกลาโหมนำชิ้นส่วนของเครื่องแบบทหารไปใช้ประกอบในการแต่งกายพลเรือน ในลักษณะที่อาจทำให้วิญญูชนทั่วไปมีความเข้าใจผิดว่าผู้นั้นเป็นทหาร

๓. เมื่อปรากฏว่ามี ผู้ปฏิบัติฝ่าฝืนคำสั่งตามความในข้อ ๑ ให้สารวัตรทหารจับกุมส่งส่วนราชการต้นสังกัดของผู้นั้น และให้ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาลงโทษอย่างหนัก และถ้าผู้นั้นเป็นผู้ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหาร ก็ให้ดำเนินการทางคดีต่อไป

๔. หากปรากฏว่า บุคคลภายนอกผู้ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบทหาร ใช้เครื่องแต่งกายคล้ายเครื่องแบบทหารหรือนำส่วนใด ๆ ของเครื่องแบบทหารไปใช้ประกอบในการแต่งกาย อันมีลักษณะอาจทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นทหาร ก็ให้สารวัตรทหารหรือผู้พบเห็นแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองผู้มีอำนาจให้จับกุมดำเนินการทางคดีในฐานที่กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบทหารต่อไป

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง กท.ที่ ๑๓๑/๑๒๔๑๓ ลง ๑๕ มิ.ย.๕๘ เรื่อง ห้ามนำส่วนของเครื่องแบบทหารไปใช้ในการแต่งกายพลเรือน

การแต่งกายของทหารประจำการ นอกประจำการ และทหารไปนอกพระราชอาณาเขต

๑. ทหารประจำการ

นายทหารสัญญาบัตรประจำการในเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือไปในฐานะที่เป็นเกียรติ ต้องแต่งเครื่องแบบตามกฎกระทรวงกลาโหม แต่ผู้ซึ่งมิได้สังกัดในหน่วยทหาร โดยใช้เสื้อชั้นนอกคอแบะ เสื้อชั้นในคอตั้ง (เชิ้ต) ผ้าผูกคอเงื่อนกะลาสี หรือเงื่อนหูกะต่าย ประกอบกับกางเกงขายาวก็ได้ สีเครื่องแต่งตัวตามสมัยนิยม เช่นนี้ ให้ใช้สีสุภาพไม่ฉูดฉาด ส่วนรองเท้ากับถุงเท้า ให้ใช้ตามความนิยมและสุภาพ

ส่วนทหารประจำการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ต้องแต่งเครื่องแบบเสมอ เว้นแต่อยู่ในเคหะสถานหรือในที่อันมิดชิด หรือได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือ หรือผู้บังคับการกองบินขึ้นไปแล้ว จึงแต่งตัวนอกเครื่องแบบได้

นายทหารชั้นสัญญาบัตรพลรบซึ่งเคยรับราชการประจำการในกองพันทหารรักษาพระองค์นั้น เมื่อต้องย้ายไปรับราชการที่อื่นแล้ว จะแต่งเครื่องแบบอย่างทหารรักษาพระองค์อีกไม่ได้ คงให้แต่งตามเหล่าสังกัดเดิมของตน หรือสังกัดใหม่ตามเหล่า, จำพวกนั้น ๆ

นายทหารนอกกอง, นายทหารพิเศษ และผู้บังคับการพิเศษ แต่งเครื่องแบบได้อย่างนายทหารประจำการ

๒. ทหารนอกประจำการ

นายทหารชั้นสัญญาบัตรนอกประจำการที่รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ แต่งเครื่องแบบสำหรับนายทหารนอกประจำการตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกลาโหม ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหารได้ทุกโอกาส เว้นแต่ถ้าผู้ใดประพฤติตนในทางที่อาจเป็นการเสื่อมเสียเกียรติของทหาร หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบธรรมเนียมของทหาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะสั่งให้ผู้นั้นงดแต่งเครื่องแบบสำหรับนายทหารนอกประจำการในระยะเวลาที่กำหนดหรือตลอดไปก็ได้

นายทหารชั้นสัญญาบัตรนอกประจำการที่ไม่มีเบี้ยหวัดหรือบำนาญ แต่งเครื่องแบบทหารได้เฉพาะต่อเมื่อได้รับคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ หรือปลัดกระทรวงกลาโหมเท่านั้น

ทหารนอกประจำการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรลงไป แต่งเครื่องแบบได้เฉพาะเมื่อเข้ารับราชการทหารเท่านั้น เว้นแต่จะได้มีกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในกฎกระทรวงกลาโหม ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร

๓. ทหารไปนอกพระราชอาณาเขต

นายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ นายทหารนอกกอง, นายทหารพิเศษ และผู้บังคับการพิเศษ เมื่อออกไปนอกพระราชอาณาเขต จะแต่งเครื่องแบบไม่ได้ เว้นแต่ขณะที่ทำหน้าที่ราชการหรือในโอกาสต่อไปนี้ จึงให้แต่งเครื่องแบบ คือ

๓.๑ เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน, เจ้านายต่างประเทศ และไปเยี่ยมคำนับประธานาธิบดีเมื่อเจ้าหน้าที่ของประเทศนั้น ๆ นัดหมายให้แต่งเครื่องแบบ

๓.๒ ไปหาข้าราชการต่างประเทศฝ่ายทหารหรือพลเรือนในหน้าที่ราชการในโอกาสที่ควรแต่งเครื่องแบบ

๓.๓ ได้รับเชิญไปดูการทหารหรือไปสมาคมกับทหารซึ่ง ณ ที่นั้นเขาแต่งเครื่องแบบ
๓.๔ ไปในงานพิธีของรัฐบาลซึ่งมีกำหนด ให้ข้าราชการในประเทศนั้น ๆ แต่งเครื่องยศ

ทหารประจำการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร เมื่อออกไปนอกพระราชอาณาเขตจะต้อง
แต่งเครื่องแบบในโอกาสใด ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งตามแต่จะเห็นสมควร

ทหารนอกประจำการเมื่อออกไปนอกพระราชอาณาเขตห้ามมิให้แต่งเครื่องแบบ เว้นแต่
นายทหารชั้นสัญญาบัตรซึ่งไปรับราชการประจำอยู่ต่างประเทศ ให้แต่งเครื่องแบบได้เมื่อจำเป็น

นายทหารชั้นสัญญาบัตรซึ่งกำลังศึกษาวิชาทหารอยู่ต่างประเทศ ถ้าระเบียบของ
ประเทศนั้น ให้ผู้ศึกษาต้องแต่งเครื่องแบบในโอกาสใด ก็ให้แต่งเครื่องแบบกองทัพไทยตามสังกัดของตน
ในโอกาสนั้นได้ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตให้แต่งเครื่องแบบของประเทศที่ตนศึกษาวิชาอยู่ก็ให้แต่งเครื่องแบบ
ของประเทศนั้นได้

เอกสารอ้างอิง ข้อบังคับทหาร ที่ ๑๕/๑๓๘๙๔ ว่าด้วยการแต่งตัว

๒๔๗๙

**กำหนดให้มีชุดปฏิบัติการพิเศษ, การประดับเครื่องหมายกับเครื่องแบบฝึก
สีเทาและสีพราง และการใช้เสื้อยืดคอกกลมสีน้ำตาล**

เพื่อให้การแต่งกายของข้าราชการ ทหารกองประจำการ สังกัด ทอ.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และคล่องตัวต่อการปฏิบัติหน้าที่ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖๕ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารอากาศ ฉบับที่ ๑๓ จึงให้

๑. กำหนดให้มีชุดปฏิบัติการพิเศษ สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการพิเศษ (คอมมานโด), เจ้าหน้าที่ค้นหาและช่วยชีวิต (PJ), เจ้าหน้าที่ส่งทางอากาศ, เจ้าหน้าที่รถเกาะ และเจ้าหน้าที่สุนัขทหาร ของ กรม ปพ.อย.บยอ. ดังนี้

๑.๑ เสื้อและกางเกงมีลักษณะเช่นเดียวกับชุดบิน สีน้ำเงินดำ ทำด้วยผ้ากันไฟ ที่ปลายแขนและขามีแถบผ้า กว้าง ๓ ซม.สำหรับปรับระยะ และใช้รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำชนิดผูกเชือก

๑.๒ การประดับเครื่องหมายยศและเครื่องหมายอื่น ๆ

๑.๒.๑ การประดับเครื่องหมายยศ

๑.๒.๑.๑ เครื่องหมายศนายทหารสัญญาบัตร ให้ทำด้วยไหมสีขาว ลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศโลหะของนายทหารสัญญาบัตร ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับติดที่ป่าทั้ง ๒ ข้าง

๑.๒.๑.๒ เครื่องหมายศนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศให้ทำด้วยไหมสีขาว ลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศโลหะสีเงินของนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับติดที่ปกเสื้อทั้ง ๒ ข้าง และให้มุมแหลมของเครื่องหมายศอยู่ทางด้านบน

๑.๒.๑.๓ เครื่องหมายศนายทหารประทวนชั้นยศจ่าอากาศให้ทำด้วยสีเหลือง ลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศโลหะสีเงินของนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง สำหรับติดที่ปกเสื้อทั้ง ๒ ข้าง โดยให้มุมแหลมของเครื่องหมายศอยู่ทางด้านล่าง

๑.๒.๒ การประดับเครื่องหมายอื่น ๆ

๑.๒.๒.๑ ให้ติดเครื่องหมายสัญลักษณ์ของหน่วยที่สังกัดที่อกเสื้อ ด้านขวาเหนือกระเป่า โดยใช้ขนาดกว้างไม่เกิน ๗ ซม.

๑.๒.๒.๒ ที่อกเสื้อด้านซ้ายติดชื่อเต็มและนามสกุลย่อเป็นภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่) สำหรับนายสกุลใช้อักษรตัวแรกเป็นคำย่อ โดยปักด้วยด้ายสีขาวสูง ๑ ซม.บนผ้าสีเดียวกับชุด

๑.๒.๒.๓ เครื่องหมายความสามารถต่าง ๆ ติดที่อกเสื้อด้านซ้ายเหนือชื่อและนามสกุล โดยปักตามสีของเครื่องหมายความสามารถ

๑.๓ การใช้ชุดปฏิบัติการพิเศษ ให้แต่งปฏิบัติหน้าที่ในเขตของหน่วยงานเว้นแต่ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตหน่วยงาน หรือปฏิบัติงานต่อเนื่องไปยังนอกหน่วยงาน ให้แต่งได้โดยอนุโลม

๒. กำหนดให้ทหารเหล่าอากาศโยธิน ติดป้ายชื่อสังกัด เหล่า และเครื่องหมายต่าง ๆ กับเครื่องแบบฝึกสีเทาและสีพราง ดังนี้

๒.๑ ให้ติดป้ายชื่อสังกัด ที่เหนือกระเป๋าदानซ้ายด้วยตัวอักษรเต็ม ขนาดสูง ๑ ซม.

๒.๒ ติดป้ายชื่อเหล่า “อากาศโยธิน” โดยติดที่ไหล่ด้านซ้าย ขนาด ๘ x ๓ ซม.

๒.๓ การประดับเครื่องหมาย, ป้ายชื่อ และป้ายชื่อสังกัด บนเครื่องแบบฝึกสีเทา ให้ปักด้วยด้ายหรือไหมสีดำหรือสีน้ำเงินดำบนพื้นสีเทา ยกเว้น ป้ายชื่อเหล่า “อากาศโยธิน” ปักด้วยด้ายหรือไหมสีเหลืองบนพื้นสีขาว และเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วยใช้สีตามสีของเครื่องหมายสัญลักษณ์หน่วย

๒.๔ การประดับเครื่องหมาย, ป้ายชื่อ และป้ายชื่อสังกัด ทุกชนิด บนเครื่องแบบฝึกสีพรางให้ปักด้วยด้ายสีดำหรือสีน้ำเงินดำบนพื้นสีกากีแกมเขียว

๓. กำหนดให้ใช้เสื้อยืดคอกกลมสีน้ำตาล สำหรับเครื่องแบบฝึกสีพราง และเครื่องแบบสนามสีพราง

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๐๙/๔๙ ลง ๒๕ ก.ค.๔๙ เรื่อง กำหนดให้มีชุด ปฏิบัติการพิเศษ การประดับเครื่องหมายกับเครื่องแบบฝึกสีเทาและสีพราง และการใช้เสื้อยืดคอกกลมสีน้ำตาล

ตารางการแต่งกาย
การแต่งกายของพลทหารมี ๕ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๑	ปกติ	ทรงหม้อตาล หรือ หมวกหนีบสีเทา	คอพับสีเทา แขนยาว	-	-	ขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือวัสดุเทียม ด้ายสี น้ำเงินดำ หรือสีเทา	หุ้มสันหรือหุ้ม ข้อหนังสีดำ	-	- ในบางโอกาส จะใช้แขน สั้นเพียงข้อศอกก็ได้ เว้นแต่ ในโอกาสที่ผูกผ้าผูกคอ
๒	ฝึก	แก๊ปทรงอ่อน หรือ หมวกหนีบสีเทา	ฝึกสีเทา แขนยาว	-	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถักหรือวัสดุเทียม ด้ายสีน้ำเงินดำ หรือสีเทา	สูงครึ่งน่องสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	- ให้ใช้ หมวก ทรง อ่อน สีน้ำเงินดำได้ตามคำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่ ๔๑๑/๓๕ ลง ๒๗ ต.ค.๓๕
๓	สนาม	แก๊ปทรงอ่อน หรือ หมวกเหล็กสีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ขายาวสีเทา	ด้ายถักหรือวัสดุเทียม ด้ายถักสีเทา	สูงครึ่งน่องสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	- ให้ใช้เครื่องสนามด้วย
๔	ครึ่งยศ	หมวกเหล็กสีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึก ขายาวสีเทา	ด้ายถักหรือวัสดุเทียม ด้ายถักสีน้ำเงินดำ หรือสีเทา	สูงครึ่งน่องหนังสี ดำชนิดผูกเชือก	เครื่องราชา อิสริยาภรณ์ จริง	-พลทหารใน กรม ทย.รอ.อย. มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษา พระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก)หมวกยอด ข)เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขาว ค)กางเกงแถบ ง)คันทิพ และเข็มขัด จ)รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ)ถุงมือสีขาว

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวด	เสื้อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชาฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๕	เต็มยศ	หมวดเหล็กสีเทา	ฝีกสีเทา	-	-	ฝีกขายาว สีเทา	ด้ายถักหรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำหรือ สีเทา	สูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดผูกเชือก	เครื่องราชาอิสริ ยาภรณ์จริง	-พลทหารใน กรม ทย.ร.อ.อย. มีเครื่องแบบเต็มยศรักษา พระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ รักษาพระองค์ไว้แต่ให้ใช้ หมวดยอดมีพู่และเสื้อชั้นนอก สีบานเย็น -ให้ใช้หมวดทรงหม้อตาล สีเทาประกอบเครื่องแบบเต็ม ยศรักษาพระองค์ ขณะอยู่ นอกแถวทหารรักษาพระองค์ หรือ ขณะนั่งในรถยนต์ (คำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่ ๒๑๘/๓๙ ถึง ๑๕ พ.ย.๓๙)

การแต่งกายของนายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ (ชาย) และนักเรียนจ่าอากาศ มี ๑๐ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๑	ปกติขาว	ทรงหม้อตาล สีขา	คอปิด สีขา	-	-	ขาขาวสีขา	-	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	
๒	ปกติเทา คอแบะ	ทรงหม้อตาล สีเทา	คอแบะ สีเทา	เช็ด สีเทาอ่อน แขนยาว	สี น้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขาขาวสีเทา	-	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	- งานกลางคืนจะใช้ผ้าผูกคอ สีดำเงื่อนหุกระต่าย แทนผ้าผูก คอสีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสีก็ได้ -ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๓	ปกติเทา รัดเอว	ทรงหม้อตาล สีเทา	รัดเอวสีเทา	เช็ด สีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำ เงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขาขาวสีเทา	-	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	-ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๔	ปกติเทา คอพับ	ทรงหม้อตาล หรือหมวกหนีบ สีเทา	คอพับสีเทา แขนยาว	-	-	ขาขาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	- บางโอกาสจะใช้แขนสั้นเพียง ข้อศอกก็ได้เว้นแต่ในโอกาสที่ผูก ผ้าผูกคอ
๕	ปกติ เทาอ่อน คอแบะ	ทรงหม้อตาล หรือหมวกหนีบ สีเทา	คอแบะ สีเทาอ่อน	-	-	ขาขาวสีเทา	ด้ายถักหรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	-ให้ใช้หมวกหนีบสีเทา
๖	ฝึก	แก้ปทรงอ่อน หรือหมวกเหล็ก สีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึกขาขาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีน้ำเงินดำ หรือสีเทา	สูงครึ่งน่องหนัง สีดำชนิดผูกเชือก	-	- ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ ได้ตามคำสั่งทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๑๑/๓๕ ลง ๒๗ ต.ค.๓๕

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๗	สนาม	แก๊ปทรงอ่อน หรือหมวกเหล็ก สีเทา	ฝีกสีเทา	-	-	ฝีกขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีเทา	สูงครึ่งน่องหนัง สีดำชนิด ผูกเชือก	-	- ให้ใช้เครื่องสนามด้วย
๘	ครึ่งยศ	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาวสีเทา มีแถบ	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราชอิสริ ยาภรณ์จริง	- นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใน กรม ทย.ร.อ.ย. มีเครื่องแบบ ครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก) หมวกยอด ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขาว ค) กางเกงแถบ ง) คันทิชและเข็มขัด จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ) ถุงมือสีขาว
๙	เต็มยศขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาวสีเทา มีแถบ	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราชอิสริ ยาภรณ์จริง	- นายทหารประทวนชั้นจ่าอากาศ ใน กรม ทย.ร.อ.ย. มีเครื่องแบบเต็มยศ รักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก) หมวกยอดมีพู่ ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีบานเย็น ค) กางเกงแถบ

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื้อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
										ง) คันทิชีฟและเข็มขัด จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ) ถุงมือสีขาว -ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา ประกอบเครื่องแบบเต็มยศรักษา พระองค์ ขณะอยู่นอกแถวทหาร หรือขณะนั่งในรถยนต์ (คำสั่ง ทอ. (เฉพาะ) ที่ ๒๑๘/๓๙ ลง๑๕ พ.ย.๓๙)
๑๐	เต็มยศเทา	ทรงหม้อตาลสี เทา	คอเบะ สีเทา	เชิ้ตสีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขายาว สีเทา มีแถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง	-ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่ง เครื่องแบบเต็มยศ ให้แต่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา -ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ

การแต่งกายของนายทหารประทวนชั้นพันจ่าอากาศ (ชาย) มี ๑๑ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื้		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชาฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๑	ปกติขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาว สีขาว	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	
๒	ปกติเทา คอแบะ	ทรงหม้อตาลสี เทา	คอแบะ สีเทา	เชิ้ตสีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขายาว สีเทา	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-งานกลางคืนจะใช้ผ้าผูกคอ สีดำเงื่อนหูกระต่ายแทนผ้าผูก คอสีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสีก็ ได้ -ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูก คอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๓	ปกติเทา รัดเอว	ทรงหม้อตาลสี เทา	รัดเอวสีเทา	เชิ้ตสีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขายาว สีเทา	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ ผ้าผูกคอเงื่อนกะลาสี สีดำ
๔	ปกติเทา คอพับ	ทรงหม้อตาล หรือหมวกหนีบสี เทา	คอพับสีเทา แขนยาว	-	-	ขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-บางโอกาส จะใช้แขนสั้น เพียงข้อศอกได้ เว้นแต่ใน โอกาสผูกผ้าผูกคอ
๕	ปกติเทา อ่อนคอ แบะ	ทรงหม้อตาล หรือ หมวกหนีบสี เทา	คอแบะสีเทา อ่อน	-	-	ขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-ให้ใช้หมวกหนีบสีเทา

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๖	ฝึก	แก๊ปทรงอ่อน หรือหมวกเหล็ก สีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือวัสดุเทียม ด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือ สีเทา	สูงครึ่งน่อง หนังสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	- ให้ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงิน ดำได้ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่๔๑๑/๓๕ ลง ๒๗ ต.ค.๓๕
๗	สนาม	แก๊ปทรงอ่อน หรือหมวกเหล็ก สีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถักหรือวัสดุเทียม ด้ายถักสีเทา	สูงครึ่งน่องสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	- ให้ใช้เครื่องสนามด้วย
๘	ครึ่งยศ	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาว สีขาว	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราชา อิสริยาภรณ์ จริง	-นายทหารประทวนชั้นจ่า อากาศใน กรม ทย.รอ.อย. มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษา พระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก) หมวกยอด ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขาว ค) กางเกงแถบ ง) คันทิชและเข็มขัด จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ) ถุงมือสีขาว

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๙	เต็มยศขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาว สีขาว	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง	- นายทหารประทวนชั้น จ่าอากาศในกรม ทย.ร.อ.ย. มีเครื่องแบบเต็มยศรักษา พระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ รักษาพระองค์เว้นแต่ให้ใช้ หมวกยอดมีพู่และเสื่อนอก คอปิดสีบานเย็น -ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทา ประกอบเครื่องแบบเต็มยศ รักษาพระองค์ ขณะอยู่นอก แถวทหารรักษาพระองค์ หรือ ขณะนั่งในรถยนต์ (คำสั่งทอ. (เฉพาะ) ที่ ๒๑๘/๓๙ ลง ๑๕ พ.ย.๓๙)
๑๐	เต็มยศเทา	ทรงหม้อตาล สีเทา	คอแบะสีเทา	เช็ดสีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงินดำ เงือกทะเลสี	ขายาว สีเทา	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จริง	- ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่ง เครื่องแบบเต็มยศ ให้แต่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา
๑๑	สโมสร	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาว สีขาว	-	สโมสร	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จริง	-ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ ผ้าผูกคอเงือกทะเลสี สีดำ

การแต่งกายของนักเรียนนายเรืออากาศ มี ๑๓ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๑	ปกติขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาวสีขาว	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อสีดำ หนังสีดำ	แพรแถบ	
๒	ปกติเทา คอแบะ	ทรงหม้อตาลสี เทา	คอแบะสีเทา	เชิ้ต สีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงิน ดำเงื่อน กะลาสี	ขายาวสีเทา	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-งานกลางคืนจะใช้ผ้าผูกคอสีดำ เงื่อนหูกระต่ายแทนผ้าผูกคอ สีน้ำเงินดำ เงื่อนกะลาสีก็ได้ -ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๓	ปกติเทา รัดเอว	ทรงหม้อตาลสี เทา	รัดเอวสีเทา	เชิ้ต สีเทาอ่อน แขนยาว	สีน้ำเงิน ดำเงื่อน กะลาสี	ขายาวสีเทา	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๔	ปกติเทา คอพับ	ทรงหม้อตาล หรือหมวกหนีบ สีเทา	คอพับสีเทา แขนยาว	-	-	ขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้าย ถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	-บางโอกาส จะใช้แขนสั้นเพียงข้อศอก ก็ได้ เว้น แต่ ใน โอกาส ที่ ผูก ผ้าผูกคอ - ในบางโอกาสที่ใช้เครื่องแบบปกติ เทาคอพับ อินทราฐอ่อนจะใช้หมวก ทรงหม้อตาลสีเทาก็ได้

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวด	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๕	ปกติ เทาอ่อน คอแบะ	ทรงหม้อตาล หรือ หมวดหนีบสีเทา	คอแบะ สีเทาอ่อน	-	-	ขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มสันหรือหุ้มข้อ หนังสีดำ	แพรแถบ	- ให้ใช้หมวดหนีบสีเทา
๖	ฝึก	แก้ปทรงอ่อนสีเทา หรือหมวดเหล็ก สีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีเทา	สูงครึ่งน่องหนัง สีดำชนิดผูกเชือก	-	
๗	สนาม ก. สนาม ข.	รองในหมวดเหล็ก หรือหมวดเหล็ก สีเทา ทรงหม้อตาลสีขาว	รัดเอว สีเทา คอปิด รัดเอว สีเทา คอปิด	- -	ผ้าพันคอ สีฟ้าอ่อน -	ขายาวสีเทา ขายาวสีขาว	ด้ายถักหรือ วัสดุเทียมด้ายถัก สีขาว หนังสีขาว	สูงครึ่งน่องหนัง สีดำชนิดผูกเชือก หุ้มข้อหนังสีดำ	- -	- ให้แต่งเฉพาะในงานพิธี ของ รร.นนก.
๘	สนาม	แก้ปทรงอ่อน หรือ หมวดเหล็กสีเทา	ฝึกสีเทา	-	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถักหรือวัสดุ เทียมด้ายถักสีเทา	สูงครึ่งน่องสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	- ใช้เครื่องสนามด้วย
๙	ครึ่งยศ	ทรงหม้อตาลสีขาว	คอปิด สีขาว	-	-	กางเกงแถบ	-	หุ้มข้อหนังสีดำ	เครื่องราชา อิสริยาภรณ์ จริง	- และให้มีเครื่องแบบครึ่ง ยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้น อีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก) หมวดยอด ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขาว ค) กางเกงแถบ ง) คันซีพและเข็มขัด จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ) ถุงมือสีขาว

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน						
๑๐	เต็มยศขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	กางเกง แถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จริง	-และให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษา พระองค์ เพิ่มขึ้น อีก ชนิด หนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษา พระองค์ไว้แต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่และ เสื่อชั้นนอกคอปิดสีฟ้าสด -ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีเทาประกอบ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ขณะ อยู่นอกแถวทหารรักษาพระองค์ หรือ ขณะนั่งในรถยนต์ (คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ)
๑๑	เต็มยศเทา	ทรงหม้อตาลสี เทา	คอแบะสีเทา	เช็ดสีเทา อ่อนแขน ยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	กางเกง แถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จริง	-ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ
๑๒	สโมสร คอปิด	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	กางเกง แถบ	-	สโมสร	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จำลอง	
๑๓	สโมสร คอแบะ	ทรงหม้อตาลสี เทา	คอแบะสีเทา	เช็ด สีเทาอ่อน แขนยาว	สีดำเงื่อน หุกระต่าย	กางเกง แถบ	-	สโมสร	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จำลอง	

การแต่งกายของนายทหารสัญญาบัตร (ชาย) มี ๑๓ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชา	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๑	ปกติขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	ขายาวสีขาว	-	หุ้มสันหรือหุ้ม ข้อหนังสีดำ	-เครื่องราชา จริง -แพรแถบ	-ไหมทอง -ไหมเหลือง	- คาดกระบี่ ตามหมาย กำหนดการ สายโยงกระบี่ ไหมทอง -สายโยงกระบี่สีดำเทา
๒	ปกติเทา คอแบะ	ทรงหม้อตาล สีเทา	คอแบะสีเทา	ขีดสีเทาอ่อน	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขายาวสีเทา	-	หุ้มสันหรือหุ้ม ข้อหนังสีดำ	-เครื่องราชา จริง -แพรแถบ	-ไหมทอง -ไหมเหลือง	-คาดกระบี่ ตามหมาย กำหนดการ -สายโยงกระบี่ไหมทอง -งดประดับสายยงยศองครักษ์ -สายโยงกระบี่สีดำเทา -งานกลางคืน จะใช้ผ้าผูกคอ สีดำเงื่อนหูกระต่ายก็ได้ - โอกาสไว้ทุกขีให้ใช้ผ้าผูกคอ เงื่อนกะลาสี สีดำ

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชาฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๓	ปกติเทา รัดเอว	ทรงหม้อตาล สีเทา	รัดเอวสีเทา	เช็ดสีเทา อ่อนแขน ยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	ขายาว สีเทา	-	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยง ไหมสีเหลือง	-งดประดับสายยงยศ องครักษ์ -โอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้า ผูกคอเงื่อนกะลาสี สีดำ
๔	ปกติเทา คอพับ	ทรงหม้อตาล สีเทาหรือ หมวกหนีบ สีเทา	คอพับสีเทา	-	-	ขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยง ไหมสีเหลือง	-บางโอกาสจะใช้แขน ส้น เพียงข้อศอกก็ได้ เว้นแต่ในโอกาสที่ผูก ผ้าผูกคอ -ในบางโอกาสที่ใช้ เครื่องแบบปกติเทา คอพับ อินทรธนูอ่อน จะ ใช้ หมวก ทรง หม้อตาลสีเทาก็ได้
๕	ปกติเทา อ่อนคอ แบะ	ทรงหม้อตาลสีเทา หรือหมวกหนีบ สีเทา	คอแบะ สีเทาอ่อน	-	-	ขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหรือ หุ้มข้อหนังสีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยง ไหมสีเหลือง	-ให้ใช้หมวกหนีบ

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๖	ฝีก	แก๊ปทรงอ่อน สีเทาหรือหมวก หนีบสีเทา	ฝีกสีเทา	-	-	ฝีกขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ หรือ สีเทา	สูงครึ่งน่องหนัง สีดำชนิด ผูกเชือก	-	-	-ใช้หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงิน ดำได้ตามคำสั่ง ทอ . (เฉพาะ) ที่ ๔๑๑/๓๕ ลง ๒๗ ต.ค.๓๕
๗	สนาม	แก๊ปทรงอ่อนหรือ หมวกเหล็กสีเทา	ฝีกสีเทา	-	-	ฝีกขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีเทา	สูงครึ่งน่องสีดำ ชนิดผูกเชือก	-	-	-ให้ใช้เครื่องสนามด้วย -เครื่องหมายยศปักด้วย ด้ายหรือไหมสีน้ำเงินดำ - เพื่อประโยชน์ในการ ปฏิบัติราชการสนาม จะใช้หมวก เสื่อ กางเกง เข็มขัด รองเท้าเป็นสีทากี แถมเชิวยสลัดำหรือสลั เหลืองก็ได้

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวด	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๘	ครึ่งยศ	ทรงหม้อตาลสี ขาว	คอปิดสีขา	-	-	กางเกง แถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	-เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง -ผู้ได้รับเครื่องราช อิสริยาภรณ์ชั้น สายสะพาย ไม่ต้องสวมสายสะพาย คงประดับแต่ดารา ไม่สวมสายสร้อย	ไหมทอง	- คาดกระบี่ สายโยงกระบี่ ไหมทอง -นายทหารสัญญาบัตรในกรม นนอ.รอ. และ กรม ทย.รอ.อย. และ นายทหารพิเศษ ประจำกรม นนอ.รอ.,และ กรม ทย. รอ.อย.มีเครื่องแบบครึ่งยศ รักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิด หนึ่งประกอบด้วย ก) หมวกยอด ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขา ค) กางเกงแถบ ง) คันทิพและเข็มขัด จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ฉ) ถุงมือสีขา

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวด	เสื้อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๙	เต็มยศ ขาว	ทรงหม้อตาล สีขาว	คอปิดสีขาว	-	-	กางเกงแถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง -ผู้ได้รับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น สายสะพาย มากกว่า ๑ สายขึ้นไปให้สวมสายที่ ออกชื่อใน หมายกำหนดการให้สวม สายสะพายที่ได้รับหรือ สายสะพายฯที่เกี่ยวข้อง กับงาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาจักรี บรมราชวงศ์แม้จะสวม สายสะพายได้ก็ตาม ต้องสวมสายสร้อยห้อย ตรามหาจักรีและประดับ ดาราจักรีด้วยทุกครั้ง	ไหมทอง	- คาคกระบี่ สายโยงกระบี่ไหมทอง -นายทหารสัญญาบัตรในกรม นนอ.รอ. และ นายทหารพิเศษ ประจำ กรม นนอ.รอ.มีเครื่องแบบเต็มยศรักษา พระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับ เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เว้นแต่ให้ ใช้หมวดยอดมีพู่สีฟ้าสดเสื้อชั้นนอก คอปิดสีฟ้าสดและมีประคต -นายทหารสัญญาบัตรใน กรม ทย.รอ.อย.และนายทหารพิเศษ ประจำกรม ร.รอ.อย.บยอ.มีเครื่องแบบ เต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษา พระองค์เว้นแต่ให้ใช้หมวดยอดมีพู่ สีบานเย็นและมีประคต - ให้ใช้หมวดทรงหม้อตาลสีเทาประกอบ เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ขณะอยู่ นอกแถวทหารรักษาพระองค์ หรือขณะ นั่งอยู่ในรถยนต์(คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๑๘/๓๙ ลง ๑๕ พ.ย.๓๙)

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื้อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๑๐	เต็มยศเทา	ทรงหม้อตาล สีเทา	คอแบะ สีเทา	เชิ้ตสี เทา อ่อน แขน ยาว	สีน้ำเงินดำ เงื่อน กะลาสี	กางเกง แถบ	-	หุ้มข้อหนัง สีดำ	- ประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่นเดียวกับเครื่องแบบ เต็มยศขาว	ใหม่ ทอง	-คาดกระบี่ สายโยงกระบี่ใหม่ทอง -ถ้าประจำแถวทหารซึ่งแต่งเครื่องแบบ เต็มยศ ให้แต่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้หมวกเหล็กสีเทา -ในโอกาสไว้ทุกข์ ให้ใช้ผ้าผูกคอเงื่อนกะลาสี สีดำ
๑๑	สโมสร คอปิด	ทรงหม้อตาล	คอปิด สีขาว	-	-	กางเกง แถบ	-	สโมสร	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จำลองผู้ได้รับ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดสวมคอหรือ สายสะพาย และดาราให้ประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง	ใหม่ ทอง	

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		ผ้าผูกคอ	กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	เครื่องราชฯ	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน							
๑๒	สโมสร อกแข็ง	ทรงหม้อตาล สีขาว	เปิดอก สีขาว	เสื่อปักสีขาว เข้ตอกแข็ง สีขาวหรือจะ ใช้เข้ตอกจับ สีขาวแทน เข้ตอกแข็ง สีขาวก็ได้	สีดำเงื่อน หูกกระต่าย	กางเกง แถบ	-	สโมสร	-เครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง -ผู้ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดสวม คอหรือสายสะพายและดาราให้ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริงชนิดติดหน้าอกให้ประดับที่ คอเปิดของเสื่อได้เครื่องหมาย สังกัด ชนิดสวมคอสวมให้แพรแถบอยู่ ใต้ผ้าผูกคอชนิดมีสายสะพาย เมื่อมีหมายกำหนดการให้สวม ไว้ในเสื่อสโมสรชั้นนอก ทับเสื่อ ปัก	ไหมทอง	- ในบางโอกาสจะใช้หมวกทรง หม้อตาลสีเทาเสื่อชั้นนอกคอ เปิดอกสีเทาและเสื่อปักสีขาว หรือสีเทาก็ได้
๑๓	สโมสร อกอ่อน	ทรงหม้อตาล สีขาว	เปิดอก สีขาว	เข้ตอกอ่อน สีขาวและ แพรแถบ รัตนาสีเทา แทนเสื่อปัก สีขาวหรือ สีเทาหรือ เข้ตอกแข็ง	สีดำเงื่อน หูกกระต่าย	กางเกง แถบ	-	สโมสร	- ประดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสร อกแข็ง	ไหมทอง	-ในบางโอกาส จะใช้หมวก ทรงหม้อตาลสีเทา เสื่อชั้นนอก เปิดอกสีเทาและเสื่อปักสีขาว หรือสีเทาก็ได้

การแต่งกายของทหารหญิง มี ๑๑ ชนิด

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		กระโปรง หรือกางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	ถุงเท้า	กระเป่าถือ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน								
๑	ปกติขาว	ทรงกลม พับปีก สีขาว	คอแบะ สีขาว	คอพับสีขาว แขนยาว ผ้ารูปตัววี สีน้ำเงินดำ ประกอบเสื่อ คอพับสีขาว	กระโปรง สีขาว	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ผูก เชือก	ยาว สี น้ำตาล อ่อน	หนัง สีดำ	- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง - แพรแถบ	- ไหมทอง - ไหมเหลือง	- ให้ใช้ถุงมือสีขาวประกอบ เครื่องแบบด้วยในโอกาส ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง - ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้า รูปตัววี สีดำ
๒	ปกติเทา คอแบะ	ทรงกลม พับปีก สีเทา	คอแบะ สีเทา	คอพับสีเทา อ่อนแขนยาว ผ้ารูปตัววีสีน้ำ เงินดำ ประกอบเสื่อ คอพับสีเทา อ่อน	กระโปรง สีเทา	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ผูก เชือก	ยาว สี น้ำตาล อ่อน	หนัง สีดำ	- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง - แพรแถบ	- ไหมทอง - ไหมเหลือง	- ให้ใช้ถุงมือสีขาวประกอบ เครื่องแบบด้วยในโอกาส ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง - ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้า รูปตัววีสีดำ
๓	ปกติเทา คอแบะ ปล่อย เอว	ทรงกลม พับปีกสีเทา หรือ หมวกหนีบ สีเทา	คอแบะ สีเทา	-	กระโปรง สีเทาหรือ กระโปรง กางเกงสีเทา	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ผูก เชือก	ยาว สี น้ำตาล อ่อน หรือไม่ ใช้ก็ได้	หนัง สีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยง ไหมเหลือง	

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		กระโปรง หรือกางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	ถุงเท้า	กระเป่าถือ	เครื่องราชอิสริยา ภรณ์	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน								
๔	ปกติเทา อ่อนคอ แบะ ปล่อยเอว	ทรงกลม พับปีกหรือ หมวกหนีบ สีเทา	คอแบะ สีเทา อ่อน	-	กระโปรง สีเทาหรือ กระโปรง กางเกงสีเทา	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ ผูกเชือก	ยาว สีน้ำตาล อ่อน หรือไม่ใช้ ก็ได้	หนังสีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยงไหม เหลือง	-ให้ใช้หมวกหนีบ
๕	ปกติ คอพับ	ทรงกลม พับปีก สีเทาหรือ หมวกหนีบ สีเทา	คอพับ สีขาว แขนยาว	-	กระโปรง สีเทาหรือ กระโปรง กางเกงสีเทา - กางเกง ขายาวสีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ ผูกเชือก - หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดผูก เชือก	ยาว สีน้ำตาล อ่อน หรือไม่ใช้ ก็ได้ - สันสีดำ	หนังสีดำ	แพรแถบ	สายเกลี้ยงไหม เหลือง	เสื่อแบบนี้จะใช้ แขนสั้นเหนือ ข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. ก็ได้
๖	ฝึก	หนีบสีเทา	ฝึกสีเทา	-	ฝึกขายาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุเทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดผูก เชือก	สันสีดำ	-	-	-	

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		กระโปรง หรือกางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	ถุงเท้า	กระเป่าถือ	เครื่องราช อิสริยาภรณ์	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน								
๗	สนาม	หมวก สีเทา	ฝีก สีเทา	-	ฝีกขาวยาว สีเทา	ด้ายถัก หรือ วัสดุ เทียม ด้ายถัก สีน้ำเงินดำ	หุ้มส้นหนัง สีดำชนิด ผูกเชือก	สีน้ำตาล	-	-	-	-ใช้ในเครื่องแบบสนามด้วย -เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ สนาม จะใช้หมวก เสื่อกางเกง เข็มขัด รองเท้าเป็นสีกากีแกมเขียวสลับดำ หรือสลับเหลืองก็ได้
๘	ครึ่งยศ	ทรงกลม พับปีก สีขาว	คอแบะ สีขาว	คอพับสีขาว แขนยาวและผ้า รูปตัววี สีน้ำเงินดำ ประกอบเสื่อ คอพับสีขาว	กระโปรง สีเทา	-	หุ้มส้นหนัง สีดำชนิด ไม่ผูกเชือก	ขาว สี น้ำตาล อ่อน	สีโมสร	เครื่องราช อิสริยาภรณ์ จริง ผู้ได้รับ เครื่องราช อิสริยาภรณ์ ชั้น สายสะพาย คงประดับ แต่ดาราและ ไม่สวม สายสร้อย	ไหมทอง	-สำหรับนายทหารพิเศษประจำกรม นนท.ร.อ.ร.น.อ.และประจำ กรม ทย.ร.อ.ย.มีเครื่องแบบครึ่งยศ รักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย ก) หมวกทรงอ่อนสีเทา ข) เสื่อชั้นนอกคอปิดสีขาว ค) กระโปรงสีเทา ง) คันชีพ จ) รองเท้าสูงครีงน่องสีดำชนิดไม่ผูก เชือก หรือรองเท้าสูงหนังสีดำชนิด ไม่ผูกเชือก ฉ) ถุงเท้าขาวสีน้ำตาลอ่อน -ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้ารูปตัววีสีดำ -ใช้ถุงมือสีขาวประกอบเครื่องแบบด้วย ในโอกาสที่ประดับเครื่องราชฯ จริง

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื้อ		กระโปรง หรือ กางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	ถุงเท้า	กระเป่า ถือ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน								
๙	เต็มยศ ขาว	ทรงกลม พับปีก สีขาว	คอแบะ สีขาว	คอพับ สีขาว แขนยาว และผ้า รูปตัววี สีน้ำเงินดำ ประกอบ เสื้อคอพับ สีขาว	กระโปรง สีเทา	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิด ไม่ผูก เชือก	ยาว สี น้ำตาล อ่อน	สีโมสร	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จริง ผู้ได้รับสายสะพาย มากกว่า๑ สายขึ้นไป ให้สวมสายสะพาย ที่ออกชื่อ ในหมายกำหนดการ ถ้าไม่กำหนดชื่อหรือ ไม่ได้รับสายสะพาย ที่ออกชื่อ ในหมายกำหนดการ ให้สวมสายสะพาย ชั้นสูงสุดที่ได้รับ หรือที่เกี่ยวข้องกับงาน	ไหมทอง	- สำหรับนายทหารพิเศษประจำ กรม นนอ.ร.ร.นอ.มีเครื่องแบบ เต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีก ชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ รักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวก ทรงอ่อน สีเทา มีพู่สีฟ้าสดติด ณ ที่มี ตราราชวัลลภ เสื้อชั้นนอกคอปิด สีฟ้าสดและมีประคต -สำหรับนายทหารพิเศษประจำ กรม กรม ทย.ร.อ.ย.มีเครื่องแบบ เต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีก ชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับเครื่องแบบ ครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้ หมวกทรงอ่อนสีเทามีพู่สีบานเย็น ติด ณ ที่ตราราชวัลลภเสื้อ ชั้นนอกคอปิดสีบานเย็นและมี ประคต - ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้ารูปตัววี สีดำ -ใช้ถุงมือสีขาวประกอบ เครื่องแบบด้วย

ลำดับ	ชนิดของ เครื่องแบบ	หมวก	เสื่อ		กระโปรง หรือกางเกง	เข็มขัด	รองเท้า	ถุงเท้า	กระเป่าถือ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์	สายยงยศ	หมายเหตุ
			ชั้นนอก	ชั้นใน								
๑๐	เต็มยศเทา	ทรงกลม พับปีก สีเทา	คอ แบะ สีเทา	คอพับ สีเทาอ่อน แขนยาวผ้า รูปตัววี สีน้ำเงินดำ ประกอบ เสื่อคอพับ สีเทาอ่อน	กระโปรง สีเทา	-	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ ผูกเชือก	ยาว สี น้ำตาล อ่อน	สีโมสร	-ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เหมือนเครื่องแบบ เต็มยศขาว	ไหมทอง	- ใช้ถุงมือสีขาวประกอบ เครื่องแบบด้วยในโอกาสที่ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง - ในโอกาสไว้ทุกข์ให้ใช้ผ้ารูปตัววี สีดำ
๑๑	สีโมสร	ทรงกลม พับปีกสี ขาว	เปิด อก สีขาว	เช็ดอกจีบ สีขาว แขนยาว ผ้าผูกคอ สีดำมัน	กระโปรง ยาวสีเทา	แพร แถบ รัดเอว สีเทา	หุ้มสัน หนังสีดำ ชนิดไม่ ผูกเชือก	ยาว สีเทาดำ	สีโมสร	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จำลองผู้ได้รับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดสวมคอหรือ สายสะพายและดาราให้ ระดับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์	ไหมทอง	

การเข้าสมาคม การเข้าศึกษา หรือบอกความในราชการ

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้าราชการทหารและลูกจ้างทราบแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยชัดแจ้ง

๒. นิยามศัพท์

๒.๑ สมาคม หมายถึง การประชุมการเข้าร่วมพวกร่วมคณะกรรมการคบค้าสมาคมหรือที่ประชุมของหลายคน รวมกันด้วยจุดประสงค์เพื่อประโยชน์บางประการ ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายจึงจะถือว่าเป็นนิติบุคคล

๒.๒ สโมสร หมายถึง ที่สำหรับร่วมประชุมกัน คบหากัน ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายจึงจะถือว่าเป็นนิติบุคคล

๒.๓ องค์กร หมายถึง กิจการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นสาธารณะประโยชน์ หรือเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ หรือช่วยเหลือในการครองชีพหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยทั่วไป การจัดตั้งองค์กรต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมายจึงจะถือว่าเป็นนิติบุคคล

๓. ห้ามข้าราชการ ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงกลาโหม นอกจากข้าราชการการเมืองเข้าเป็นสมาชิก ร่วมประชุม ฟังการบรรยายเผยแพร่กิจการ หรือช่วยเหลือยกย่อง โฆษณาวัตถุประสงค์ของสมาคม สโมสรองค์กรใด หรือไปบรรยาย ไปแสดงให้แก่สมาคม สโมสร องค์กรใดที่มีใช้เป็นของทางราชการทหาร เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ตามข้อ ๔

๔. ข้าราชการทหาร ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงกลาโหม นอกจากข้าราชการการเมืองผู้ใด มีความประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิก ร่วมประชุม ฟังการบรรยายเผยแพร่กิจการ หรือช่วยเหลือยกย่อง โฆษณาวัตถุประสงค์ของสมาคม สโมสร องค์กรใด หรือไปบรรยาย ไปแสดงให้แก่สมาคม สโมสร องค์กรใดที่มีใช้เป็นของทางราชการทหาร ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แล้วแต่กรณี เพื่อรับอนุญาตก่อนและถ้าเป็นสมาคม สโมสร หรือองค์กรในต่างประเทศ ให้เสนอรายงานถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว กระทรวงกลาโหมจะได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบต่อไป

๕. ส่วนราชการใดมีความประสงค์จะเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม สโมสร หรือองค์กรใด ให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นรายงานตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อรับอนุญาตก่อน และถ้าเป็นสมาคม สโมสร หรือองค์กรในต่างประเทศ กระทรวงกลาโหมจะได้นำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบด้วย

๖. ข้าราชการทหาร ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงกลาโหม นอกจากข้าราชการการเมือง มีความประสงค์จะเข้าศึกษาในสถานศึกษาของรัฐบาล หรือเอกชน โดยใช้เวลานานราชการหรืออาจใช้เวลาในราชการเพียงบางส่วนไปศึกษา ซึ่งมีผู้เข้าศึกษารวมกันอยู่หลายคน และในการศึกษานั้นมิได้เป็นเพราะได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาแล้ว ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้บังคับบัญชาดังกล่าว แล้วแต่กรณี เพื่อรับอนุญาตก่อน

๗. การพิจารณาวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในการอนุญาตตาม ๔, ๕ และ ๖ ให้ถือหลักเกณฑ์สำหรับประกอบการพิจารณาดังต่อไปนี้

๗.๑ การอนุญาตนั้นจะไม่ใช่เหตุกระทำให้เกิดความเสื่อมเสียหรือบกพร่องแก่การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๗.๒ สมาคม สโมสร องค์การหรือสถานศึกษานั้น เหมาะสมแก่เกียรติของทหาร

๘. ความในข้อ ๓ มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

๘.๑ เมื่อมีประกาศกระทรวงกลาโหม อนุญาตให้ข้าราชการทหาร ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงกลาโหมเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม สโมสร หรือองค์การใดได้โดยไม่ต้องรายงานขออนุญาต

๘.๒ การบรรยาย หรือฟังการบรรยายทางวิชาการ หรือหลักสูตรทางศาสนาที่ไม่ขัดต่อหลักเกณฑ์ตามข้อ ๗ ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาโดยตรงแล้ว

๘.๓ ข้าราชการที่ไปราชการต่างประเทศ ได้รับเชิญให้เป็นสมาชิกชั่วคราวของสมาคม สโมสรหรือองค์การในต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ หรือพฤติกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเมืองและไม่ขัดต่อกฎหมายไทยในขณะที่อยู่ในประเทศนั้น แต่เมื่อได้เข้าเป็นสมาชิกแล้ว ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเพื่อทราบด้วย

๘. ส่วนราชการ หรือผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าเป็นสมาชิกของสมาคม สโมสร หรือองค์การได้รับอนุญาตให้เข้าศึกษาในสถานศึกษา อยู่ก่อนวันใช้ข้อบังคับนี้ ไม่ต้องรายงานขออนุญาตอีก

๑๐. ข้าราชการทหาร ลูกจ้าง ในสังกัดกระทรวงกลาโหม นอกจากข้าราชการการเมือง ผู้ใดเป็นสมาชิกของสมาคม สโมสร หรือองค์การใด ซึ่งมีใช่สมาคม สโมสร หรือองค์การ ตามข้อ ๘.๑ อยู่ก่อนเข้ารับราชการ หรือทำงานในกระทรวงกลาโหม ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ความในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ที่ได้เข้าศึกษาอยู่ในสถานศึกษาใดก่อนเข้ารับราชการหรือทำงานในกระทรวงกลาโหม และจะต้องศึกษาต่อไปอีกด้วย

๑๑. กิจการหรือข้อความใด ๆ ในราชการที่เป็นความลับ ห้ามข้าราชการกลาโหมประจำการ ลูกจ้างและคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมทุกคนเปิดเผยเป็นอันขาด

๑๒. ข้าราชการกลาโหมประจำการ ลูกจ้างคนงาน ในสังกัดกระทรวงกลาโหมผู้ใดประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม หรือสโมสรต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชาตามข้อบังคับ ฯ

๑๒.๑ สมาคมหรือสโมสรในพระบรมราชูปถัมภ์ทุกแห่ง

๑๒.๒ สมาคมปราบวิธโรคแห่งประเทศไทย

๑๒.๓ สมาคมสงเคราะห์ผู้มีบุตรมาก

๑๒.๔ เนติบัณฑิตสมาคม

๑๒.๕ สมาคมสหยาสงคราม

๑๒.๖ สมาคมคณะรัฐธรรมนูญ

๑๒.๗ สโมสรคณะราษฎร

- ๑๒.๘ สามีคยาจารย์สมาคม
- ๑๒.๙ แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย และสโมสรแพทย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑๒.๑๐ สมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๑ สมาคมลอนเทนนิสแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๒ สโมสรกอล์ฟดุสิต
- ๑๒.๑๓ สมาคม นายช่างแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๔ พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๕ สโมสรสี่ลม
- ๑๒.๑๖ ราชนัดถนัมย์สมาคม
- ๑๒.๑๗ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๘ สมาคมสหบาลชาวเรือแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๑๙ สมาคมวิทย์แห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๐ สมาคมสหประชาชาติแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๑ สมาคมแพทย์ทหารแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๒ สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๓ สมาคมวัฒนธรรมไทย - เยอรมัน
- ๑๒.๒๔ สมาคมว่ายน้ำสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๕ สมาคมนักเรียนสืบสวน
- ๑๒.๒๖ สมาคมแผนโคลัมโบแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๗ สมาคมนักเรียนเก่าเยอรมัน
- ๑๒.๒๘ สมาคมแข่งเรือใบแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๒๙ สมาคมผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๓๐ สมาคมชาวชัยภูมิ
- ๑๒.๓๑ สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนราชวินิต
- ๑๒.๓๒ สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
- ๑๒.๓๓ สมาคมผู้ปกครองและครูราชวินิตบางแก้ว
- ๑๒.๓๔ สมาคมนักวิทยุโทรทัศน์
- ๑๒.๓๕ สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนโยธินราชบูรณะ
- ๑๒.๓๖ สมาคมนักวิจัยประยุกต์ทางสังคมศาสตร์
- ๑๒.๓๗ สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู ของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา
ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงมหาดไทย หรือทบวงมหาวิทยาลัย
- ๑๒.๓๘ สมาคมหมู่บ้านสวัสดิการทหารบกพัฒนา พ.ศ.๒๕๒๖
- ๑๒.๓๙ สรีรวิทยาสมาคม
- ๑๒.๔๐ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย
- ๑๒.๔๑ สมาคมสโมสรลูกเสืออากาศ
- ๑๒.๔๒ สมาคมนายทหารนอกประจำการ
- ๑๒.๔๓ สมาคมศิษย์เก่าชุมพลทหารเรือ

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการเข้าสมาคม เข้าศึกษา หรือบอกความในราชการ พ.ศ.๒๕๑๐ และแก้ไขตามประกาศ กท.ลง ๒๖ ต.ค.๒๗
- แก้ไขตามประกาศ กท.เรื่อง สมาคมหรือสโมสรที่ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกไม่ต้องรายงานขออนุญาตผู้บังคับบัญชา ลง ๖ มิ.ย.๓๑
- ข้อ ๑๒.๔๒ แก้ไขตามประกาศ กท.เรื่อง สมาคมหรือสโมสรที่ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกไม่ต้องรายงานขออนุญาตผู้บังคับบัญชา ลง ๑๖ ต.ค.๓๒

การรับส่งหน้าที่ราชการ

วัตถุประสงค์: เพื่อให้การปฏิบัติในการรับส่งหน้าที่ราชการ เป็นไปตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการบรรจุ ปลด ย้าย เลื่อน และลดตำแหน่งข้าราชการกลาโหม พ.ศ.๒๕๐๒

กรณีต้องรับส่งหน้าที่ราชการ และการปฏิบัติในการรับส่งหน้าที่ราชการ

๑. เมื่อมีการบรรจุ ปลด ย้าย เลื่อน และลดตำแหน่งข้าราชการ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการให้มีการรับส่งหน้าที่กันโดยเร็ว

๒. ในกรณีย้ายข้าราชการซึ่งเป็นการสับเปลี่ยนตำแหน่ง ให้ทำการรับส่งหน้าที่กัน ให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้ หรือนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ออกคำสั่งแล้วแต่กรณี โดยให้รับส่งหน้าที่กันตามลำดับจากคนสุดท้ายในชุดการย้ายนั้นขึ้นไป เว้นแต่การรอรับส่งหน้าที่ตามลำดับนั้นไม่เป็นการสะดวกแก่ราชการ หรือมีวิธีอื่นใดที่จะทำให้รับส่งหน้าที่กันได้เร็วกว่านี้ก็ให้ผู้บังคับบัญชาทั้งสองฝ่ายตกลงกัน

๓. ในกรณีย้ายข้าราชการซึ่งมิใช่เป็นการสับเปลี่ยนตำแหน่งและยังมิได้มีคำสั่งให้ผู้ใดมาดำรงตำแหน่งนั้นแทน หรือในกรณีให้ข้าราชการออกจากราชการ ให้ผู้บังคับบัญชารับพิจารณาดำเนินการให้ผู้ถูกย้ายหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ได้ส่งมอบหน้าที่ให้แก่ข้าราชการผู้ใดผู้หนึ่งให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้ หรือนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ออกคำสั่ง แล้วแต่กรณี

การปฏิบัติขณะที่ยังมิได้มีการรับส่งหน้าที่ราชการ

ในระหว่างการส่งมอบหน้าที่ ให้ผู้ถูกย้ายหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในตำแหน่งเดิมต่อไปจนกว่าจะได้ส่งมอบหน้าที่ให้กับผู้มารับหน้าที่เป็นการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

บัญชีประกอบการรับส่งหน้าที่ มีดังนี้

- | | |
|---|--------------|
| ๑. บัญชียอดกำลังพล | ตามแบบผนวก ก |
| ๒. บัญชีอาวุธ | ตามแบบผนวก ข |
| ๓. บัญชีเงิน | ตามแบบผนวก ค |
| ๔. บัญชีพัสดุ | ตามแบบผนวก ง |
| ๕. บัญชียานพาหนะและสัตว์พาหนะ | ตามแบบผนวก จ |
| ๖. บัญชีงานหรือกิจการหรือโครงการ | ตามแบบผนวก ฉ |
| ๗. บัญชีคดี | ตามแบบผนวก ช |
| ๘. บัญชีผลการตรวจกิจการทั่วไป
ของกรมจเรทหารอากาศ | ตามแบบผนวก ซ |

๙. บัญชีผลการตรวจสอบภายในสำนักงาน ตามแบบผนวก ฅ
ตรวจบัญชีทหารอากาศ
๑๐. บัญชีผลการตรวจเยี่ยมของ ตามแบบผนวก ญ
สายวิทยาการต่าง ๆ
๑๑. บัญชีอื่น ๆ ตามแบบผนวก ฎ

การจัดทำเอกสารการรับส่งหน้าที่ราชการ

บัญชีประกอบการรับส่งหน้าที่ ให้จัดทำเป็น ๓ ชุด โดยเก็บไว้เป็นหลักฐาน ณ ที่ทำการ ๑ ชุด ผู้ส่งเก็บรักษาไว้ ๑ ชุด และอีก ๑ ชุด ให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่รับส่งหน้าที่เสร็จ สำหรับบัญชีประกอบการรับส่งหน้าที่ของ ทน.นชต.ทอ.ให้เสนอไป สบ.ทอ.ซึ่งเป็นหน่วยรวบรวมนำเรียน ผบ.ทอ.เพื่อทราบ

การรับส่งหน้าที่ราชการ

๑. ให้ผู้ส่งหน้าที่ ส่งมอบรายงานประจำตัวของข้าราชการในสังกัดแก่ผู้รับหน้าที่ถ้ามีกิจการที่จะปฏิบัติค้างอยู่หรือโครงการที่จะดำเนินการต่อไป ก็ให้ชี้แจงแก่ผู้รับหน้าที่ทราบด้วย
๒. เมื่อได้รับส่งหน้าที่กัน ณ ที่ทำการ เป็นการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้รับหน้าที่ประชุมผู้อยู่ในบังคับบัญชา แล้วชี้แจงและมอบหมายการบังคับบัญชาให้แก่ผู้รับหน้าที่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรับส่งหน้าที่ราชการ พ.ศ.๒๕๓๐
- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรับส่งหน้าที่ราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๑
- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรับส่งหน้าที่ราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๙

กำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการ

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การทำงานและการหยุดราชการของข้าราชการเป็นระเบียบเดียวกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการกับมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องนี้

๒. การทำงานธรรมดาประจำวัน

ให้หน่วยราชการต่างเริ่มทำงานเวลา ๐๘๐๐ เลิกเวลา ๑๖๐๐ หยุดพักกลางวัน เวลา ๑๒๐๐ ถึง ๑๓๐๐

๓. ข้าราชการทหารหยุดราชการประจำสัปดาห์และประจำปี ตามกำหนด ดังนี้

๓.๑ วันหยุดราชการประจำสัปดาห์ ให้หยุดวันเสาร์และวันอาทิตย์เต็มวันทั้ง ๒ วัน

๓.๒ วันหยุดราชการประจำปี คือ

๓.๒.๑ วันขึ้นปีใหม่ ๓๑ ธันวาคม กับ ๑ มกราคม

๓.๒.๒ วันกองทัพไทย ๑๘ มกราคม

๓.๒.๓ วันมาฆบูชา วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ หรือถ้าเป็นปีที่มีอธิกมาสก็ตรงกับวันขึ้น

๑๕ ค่ำ เดือน ๔

๓.๒.๔ วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และวันที่ระลึกมหาจักรี

บรมราชวงศ์ ๖ เมษายน

๓.๒.๕ วันสงกรานต์ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน

๓.๒.๖ วันรัฐพิธีมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ สำนักพระราชวังจะได้กำหนด

เป็นปี ๆ ไปในเดือนพฤษภาคม

๓.๒.๗ วันวิสาขบูชา วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ หรือถ้าเป็นปีที่มีอธิกมาสก็ตรงกับ

วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗

๓.๒.๘ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ

พระบรมราชินี ๓ มิถุนายน

๓.๒.๙ วันอาสาฬหบูชา ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หรือถ้าเป็นปีที่มีอธิกมาสก็ตรงกับวัน

ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หลัง

๓.๒.๑๐ วันเข้าพรรษา วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ หรือถ้าเป็นปีที่มีอธิกมาส ก็ตรงกับ

วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ หลัง

๓.๒.๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม

๓.๒.๑๒ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระบรมราชชนนีพันปีหลวงและวันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม

๓.๒.๑๓ วันคล้ายวันสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล

อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๑๓ ตุลาคม

๓.๒.๑๔ วันปิยมหาราช ๒๓ ตุลาคม

๓.๒.๑๕ วันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ ๕ ธันวาคม

๓.๒.๑๖ วันรัฐธรรมนูญ ๑๐ ธันวาคม

๓.๓ กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำงานถัดไปโดยให้หยุดชดเชยได้ไม่เกิน ๑ วัน

๓.๔ ภาคใต้ ๕ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา ให้เพิ่มวันหยุดราชการในวันตรุษอีดีลฟีตรี (วันรายอปอซอ) ๑ วัน, วันตรุษอีดีลฮัจยี (วันรายอฮัจยี) ๑ วัน และวันตรุษจีน ๑ วัน

๓.๕ การหยุดราชการ ตามข้อ ๓ ไม่ต้องมีคำสั่งล่วงหน้า

๔. ไปราชการทะเล

ข้าราชการกลาโหมไปราชการทะเลเป็นเวลานานวัน เมื่อกลับมาแล้วให้ผู้บังคับบัญชาชั้นผู้บังคับการกองเรือ พิจารณาอนุญาตให้ผลัดเปลี่ยนกันหยุดราชการ เพื่อพักผ่อนได้ตามกำหนด ดังนี้

๔.๑ ไปราชการ ๒๑ ถึง ๓๐ วัน ให้หยุดได้ไม่เกิน ๕ วัน

๔.๒ ไปราชการ ๓๑ ถึง ๖๐ วัน ให้หยุดได้ไม่เกิน ๗ วัน

๔.๓ ไปราชการ ๖๑ ถึง ๙๐ วัน ให้หยุดได้ไม่เกิน ๑๐ วัน

๔.๔ ไปราชการ ๙๑ ถึง ๓๖๕ วัน ให้หยุดได้ไม่เกิน ๑๔ วัน

๔.๕ ไปราชการเกินกว่า ๓๖๕ วัน ให้หยุดได้ไม่เกิน ๓๐ วัน

๕. ทำงานตราครุฑเป็นครั้งคราว

ข้าราชการกลาโหมที่ต้องทำงานตราครุฑเป็นครั้งคราวติดต่อกันนานวัน นอกจากที่กล่าวมาในข้อ ๔ ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๒ หรือตันเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับหมวดบินชั้น ๑ ขึ้นไป พิจารณาอนุญาตให้หยุดราชการ หรือพักผ่อนได้ตามสมควร

๖. หน้าที่ประจำหรือราชการจำเป็น

๖.๑ ผู้ใดมีหน้าที่ประจำ เช่น เป็นเวรยามหรือมีราชการเร่งด่วน ให้อยู่ปฏิบัติงาน หากการหยุดราชการนั้นจะเสียหายแก่ทางราชการ

๖.๒ ถ้ามีราชการจำเป็น ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้น ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๒ หรือตันเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับหมวดบินชั้น ๑ ขึ้นไป มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการในบังคับบัญชางดการหยุดราชการดังกล่าวข้างต้นได้

๗. การหยุดพักผ่อนและหมุนเวียน จนท.ในหน่วยปฏิบัติราชการสนาม

๗.๑ จนท.ที่ปฏิบัติงานครบ ๓๐ วัน ให้มีสิทธิหยุดได้ไม่เกิน ๘ วัน ถ้าหน่วยที่ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ยานพาหนะทางบกไม่สามารถไปถึง ให้เพิ่มวันเพื่อการเดินทางอีกไม่เกิน ๓ วันรวมเป็น ๑๑ วัน

๗.๒ หน่วยที่ตั้งอยู่นอกรัศมี ๓๐๐ กม.รอบดอนเมือง ให้เพิ่มวันเพื่อการเดินทางอีกไม่เกิน ๒ วัน

๗.๓ ผู้ที่ปฏิบัติงานครบ ๓๐ วัน แต่ไม่ใช้สิทธิหยุดพักผ่อน เมื่อได้ทำงานต่อไปจนครบ ๖๐ วันขึ้นไป ให้พักเพิ่มอีกไม่เกิน ๔ วัน

๘. กำหนดเวลาทำงานมาตรฐานของข้าราชการ

ปีหนึ่ง ๕๒ สัปดาห์	๓๖๕ วัน
สัปดาห์หนึ่งทำงาน	๕ วัน
ปีหนึ่งมีวันทำงาน	๒๖๐ วัน
หยุดราชการประจำปี	๑๖ วัน (ทหาร ๑๗ วัน)
หยุดพักผ่อนประจำปี	๑๐ วัน
คิดเฉลี่ยลาภกิจ, ลาป่วย	๗ วัน
ปีหนึ่งทำงานประมาณ	๒๒๖ วัน (วันทำงานมาตรฐาน)

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ พ.ศ.๒๕๕๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ พ.ศ.๒๕๐๒ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- ผบ.ทอ.อนุมัติ เมื่อ ๑๕ ส.ค.๒๓ ทำหนังสือ สบ.ทอ.รับที่ ๑๐๐๕๐/๒๓
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๑๒๒ ลง ๒ ส.ค.๒๕
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.๒๕๔๐

เวรยามประจำส่วนราชการ
(เฉพาะส่วนราชการในกองทัพอากาศ)

๑. ความมุ่งหมายในการจัดให้มีการรักษาการณ์

๑.๑ รักษาความปลอดภัยให้แก่ อาคาร สถานที่ บุคคล หรือทรัพย์สินของทางราชการหรือตามที่ทางราชการกำหนดให้พ้นจากการโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย และการบ่อนทำลาย หรือเหตุอื่นใดที่ทำให้เกิดผลเสียต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ

๑.๒ พิทักษ์รักษา และป้องกันมิให้ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งสิ่งที่เป็นความลับของทางราชการรั่วไหล หรือตกไปอยู่ในมือของฝ่ายตรงข้ามหรือบุคคลผู้ไม่มีอำนาจหน้าที่ จากการล่วงละเมิดหรือบุกรุกเข้าสถานที่ที่กำหนดเป็นเขตหวงห้าม

๑.๓ ถวายพระเกียรติ แต่พระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จฯ ในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศ รวมทั้งแสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีน และบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร พ.ศ.๒๕๒๙

๑.๔ รักษาความสงบเรียบร้อยที่ตั้งในภาวะปกติ

๒. แนวทางการปฏิบัติในการรักษาการณ์ในภาวะปกติ และภาวะไม่ปกติ

๒.๑ ภาวะปกติ

๒.๑.๑ สารวัตรทหารอากาศ ทหารกองประจำการรักษาการณ์ หรือเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการในส่วนราชการนั้น ๆ มีหน้าที่เฝ้าตรวจการณ์ พิสูจน์ทราบเบื้องต้น เข้าขัดขวางบุคคล รวมทั้งอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอกในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยสามารถใช้อาวุธหรืออุปกรณ์ด้านการรักษาความปลอดภัยได้ตามความจำเป็นของสถานการณ์ตามกฎหมายและตามกฎการใช้กำลังเพื่อป้องกันภัยอันตรายให้แก่ที่ตั้งกองทัพอากาศ

๒.๑.๒ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ที่จัดจากหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมืองทั้งหมด และมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๗

๒.๑.๓ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ผู้ช่วยนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง และนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กรมช่างอากาศ บางชื่อ มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากาการณ์ และตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๔ นายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และผู้ช่วยนายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากาการณ์ และตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๕ นายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง และผู้ช่วยนายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากาการณ์ และตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๖ นายทหารเวรกองบิน และผู้ช่วยนายทหารเวรกองบิน มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากาการณ์ และตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๗ นายทหารเวรโรงเรียนการบิน และผู้ช่วยนายทหารเวรโรงเรียนการบิน มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษากาการณ์ และตรวจการรักษากาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๘ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม และผู้ช่วยนายทหารเวรหน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาการณ์ และตรวจการ รักษาการณ์ของเวร-ยามประจำส่วนราชการของหน่วยตนเอง

๒.๑.๙ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน และโรงเรียนการบิน มีหน้าที่ ในการจัดตั้งกองรักษาการณ์ เพื่อถวายพระเกียรติแด่พระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งแสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีน และบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร พ.ศ.๒๕๒๙ ตามห้วงเวลาที่เสด็จฯ หรือมาปฏิบัติภารกิจในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศ

๒.๒ ภาวะไม่ปกติ

เมื่อไม่สามารถพิสูจน์ทราบหรือยืนยันได้ และ/หรือพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถ บรรเทาเหตุ หรือระงับเหตุ หรือเกินขีดความสามารถของหน่วย หรือพิสูจน์ทราบแน่ชัดว่ามีผู้ล่องล่เมิดหรือ ผู้บุกรุกเข้ามาในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยโดยมีเจตนาใช้กำลัง และ/หรืออาวุธ รวมถึงการบังคับใช้อากาศยาน ที่ควบคุมการบินจากภายนอก ที่ติดอุปกรณ์ อาวุธ หรือวัตถุระเบิด เพื่อมุ่งกระทำต่อบุคคล อาคารสถานที่ และทรัพย์สินของทางราชการให้เกิดความเสียหายทั้งต่อภาพลักษณ์ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติภารกิจของ ส่วนราชการนั้น ให้นายทหารเวรแจ้งหน่วยเกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนป้องกันที่ตั้งของหน่วยต่อไป โดยปฏิบัติดังนี้

๒.๒.๑ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการ กองทัพอากาศ แจ้งศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ และรายงานให้ผู้บัญชาการทหารอากาศ ทราบทันที

๒.๒.๒ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศและนายทหาร เวรศูนย์รักษาการณ์หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง (นอกกองบัญชาการกองทัพอากาศ) แจ้งศูนย์ ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๒.๒.๓ นายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และ นายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง แจ้งศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๒.๒.๔ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กรมช่างอากาศ บางซื่อ และนายทหารเวร ศูนย์รักษาการณ์หน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม แจ้งศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๒.๒.๕ นายทหารเวรกองบิน แจ้งศูนย์ปฏิบัติการกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๒.๒.๖ นายทหารเวรโรงเรียนการบิน แจ้งศูนย์ปฏิบัติการโรงเรียนการบิน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๓. หน้าที่ของหน่วยปฏิบัติ

๓.๑ “ศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ” มีหน้าที่ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังภาคพื้นป้องกันและรักษาความปลอดภัย ณ ที่ตั้งดอนเมือง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ยุทธการภาคพื้นเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๓.๒ “ศูนย์ปฏิบัติการกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ” มีหน้าที่ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน สั่งการ และ ควบคุมการใช้กำลังภาคพื้น เพื่อป้องกันและรักษาความปลอดภัยที่ตั้งกองบิน และโรงเรียนการบิน โดยมี

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน
ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๓.๓ “ศูนย์รักษาการณ์ของหน่วย” มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม
และกำกับดูแลการรักษาการณ์ของหน่วย โดยการเฝ้าตรวจการณ์ พิสูจน์ทราบเบื้องต้น และใช้กำลังที่มีอยู่
เข้าขัดขวางบุคคล และอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก ที่ละเมิดมาตรการการรักษาความปลอดภัย
ในพื้นที่รับผิดชอบ

๓.๔ “กองรักษาการณ์” มีหน้าที่ ถวายพระเกียรติแด่พระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้ง
แสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีนครี และบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษา
ความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร พ.ศ.๒๕๒๙ ตามห้วงเวลาที่เสด็จฯ หรือมาปฏิบัติภารกิจในพื้นที่
รับผิดชอบของกองทัพอากาศ

๓.๕ กรมกำลังพลทหารอากาศ มีหน้าที่ พิจารณาจัดทำรายชื่อและตำแหน่งของผู้ที่
จะเข้าเป็นนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ
ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ ขออนุมัติผู้บัญชาการทหารอากาศ จัดหรือแต่งตั้งเข้าเป็นนายทหารเวร
อำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ แล้วส่งรายชื่อนายทหารเวร
อำนาจการกองทัพอากาศ ให้กรมสารบรรณทหารอากาศออกคำสั่งกองทัพอากาศจัดให้ปฏิบัติหน้าที่นายทหาร
เวรอำนาจการกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๖๐ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศต่อไป

๓.๖ กรมสารบรรณทหารอากาศ มีหน้าที่ ดังนี้

๓.๖.๑ จัดนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ชั้นยศนาวาอากาศเอก
และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ชั้นยศนาวาอากาศโท สังกัดส่วนราชการ ณ ที่ตั้งดอนเมือง
ตามรายชื่อที่ได้รับจากกรมกำลังพลทหารอากาศ ตามข้อ ๓.๕ ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน

๓.๖.๒ จัดนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ ชั้นยศ
เรืออากาศตรีจนถึงนาวาอากาศเอก ที่ไม่ผ่านหลักสูตรเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ หรือ
เทียบเท่า และพันจ่าอากาศเอกที่ทำหน้าที่ในตำแหน่งนายทหารสัญญาบัตรจากหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ
ในกองบัญชาการกองทัพอากาศ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ ณ ที่ตั้ง
กองบัญชาการกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๖๐ ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน

๓.๖.๓ จัดสถานที่ และสนับสนุนอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เป็น
ศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ

๓.๖.๔ จัดทำแบบรายงานตาม ผนวก ฉ พร้อมทั้งรับผิดชอบในการเบิกหรือ
จัดทำเครื่องหมายแสดงตัว อาวุธปืนและกระสุน ห้องพัก และสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนของใช้อื่น ๆ
ที่จำเป็นต้องใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการ
กองทัพอากาศ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ และเสมียนเวรของส่วนราชการ
ณ ที่ตั้งกองบัญชาการกองทัพอากาศ

๓.๗ กรมข่าวทหารอากาศ มีหน้าที่ ดังนี้

๓.๗.๑ จัดตั้งศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ เพื่อวางแผน
อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ของหน่วย โดยการเฝ้าตรวจการณ์ พิสูจน์ทราบ
เบื้องต้น และใช้กำลังที่มีอยู่เข้าขัดขวางบุคคล และอากาศยานที่ควบคุมการบินจากภายนอก ที่ละเมิดมาตรการ

การรักษาความปลอดภัยในพื้นที่รับผิดชอบในภาวะปกติ ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไป ตามหมวดการรักษาการณ์ ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓.๗.๒ จัดการปฐมนิเทศ อบรม ชี้แจง แนะนำ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และ การปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ เสมียนเวรหรือจำเวร และผู้ช่วยเสมียนเวรหรือ ผู้ช่วยจำเวรหน่วยขึ้นตรงกองบัญชาการกองทัพอากาศ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยกำหนดให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติ หน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ทุกคน ต้องเข้ารับการอบรม ในกรณีนี้ให้จัดทำบันทึกรายละเอียดการอบรม ไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ในการตรวจสอบด้วย

๓.๗.๓ จัดทำและแจกจ่ายรหัสสัญญาณผ่านประจำวัน เพื่อใช้ในการตรวจ การรักษาการณ์ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และเจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ ประจำส่วนราชการต่าง ๆ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง โดยกำหนดให้ใช้รหัสสัญญาณผ่านประจำวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๐๐ นาฬิกา ของวันถัดไป

๓.๗.๔ จัดทำมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ กองบัญชาการกองทัพอากาศตาม ผผนวก ก

๓.๗.๕ จัดทำโครงสร้างการจัดและอัตราการรักษาการณ์ ศูนย์รักษาการณ์ ส่วนบัญชาการกองทัพอากาศตาม ผผนวก ข

๓.๗.๖ กำหนดจุด และพื้นที่รับผิดชอบในกองบัญชาการกองทัพอากาศ ที่จะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เฝ้า และตรวจการณ์

๓.๗.๗ กำหนดให้เสมียนเวรประจำส่วนราชการกองบัญชาการกองทัพอากาศ ออกตรวจพื้นที่ตามข้อ ๓.๗.๖ ในห้วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑๘.๐๐ - ๐๖.๐๐ นาฬิกา เป็นผลัดอย่างน้อย ๔ ผลัด และกำหนดเส้นทางการตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญนั้น ๆ ด้วย

๓.๘ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน มีหน้าที่ ดังนี้

๓.๘.๑ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ ในภาวะปกติ โดยจัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติ เป็นไปตามหมวดการรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓.๘.๒ จัดตั้งกองรักษาการณ์ เพื่อถวายพระเกียรติแด่ พระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งแสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีน และบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร พ.ศ.๒๕๒๙ ตามห้วงเวลาที่เสด็จฯ หรือมาปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ รับผิดชอบของกองทัพอากาศ

๓.๘.๓ เฝ้าตรวจการณ์ พิสูจน์ฝ่าย เข้าขัดขวางอากาศยานที่ควบคุมการบิน จากภายนอก ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยสามารถใช้อุปกรณ์หรืออาวุธต่อต้านทำลายได้ตามความจำเป็นของ สถานการณ์ตามกฎหมายและตามกฎการใช้กำลังเพื่อป้องกันภัยอันตรายให้แก่ที่ตั้งกองทัพอากาศ

๓.๘.๔ สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง มีหน้าที่ วางแผน อำนาจการ ประสานงานควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ในภาวะปกติ โดยจัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามหมวดการรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓.๑๐ หน่วยอื่น ๆ ณ ที่ตั้งดอนเมือง นอกจากหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง ให้จัดตั้งศูนย์รักษาการณ์ของหน่วยเพื่อวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ในภาวะปกติ โดยจัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามหมวดการรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓.๑๑ กรมสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ทหารอากาศ มีหน้าที่ สนับสนุนเครื่องมือสื่อสารให้แก่หน่วยเกี่ยวข้อง เมื่อได้รับการร้องขอ

๓.๑๒ กรมสรรพาวุธทหารอากาศ มีหน้าที่ สนับสนุนอาวุธปืนและกระสุนตามอัตราจ่าย เพื่อจ่ายให้แก่ส่วนราชการที่ขอเบิก และจัดเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดอาวุธปืน เดือนละ ๒ ครั้ง

๓.๑๓ กรมขนส่งทหารอากาศ มีหน้าที่ จัดรถยนต์จำนวน ๑ คัน พร้อมพลขับ พร้อมจัดทำที่ปักธงนายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศไว้ที่หน้ารถยนต์ด้านซ้าย สำหรับนายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศ หรือผู้ช่วยนายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศ ใช้ในการตรวจการรักษาการณ์ของส่วนราชการที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง พร้อมทั้งสนับสนุนเชื้อเพลิงตามความจำเป็นที่นายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศใช้จริง

๓.๑๔ กรมสวัสดิการทหารอากาศ มีหน้าที่ สนับสนุนอาหาร ๓ มื้อเป็นประจำทุกวัน สำหรับนายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนวยการกองทัพอากาศ

๓.๑๕ กรมพลธิการทหารอากาศ มีหน้าที่ สนับสนุนพัสดุต่าง ๆ ไว้จ่ายให้แก่ส่วนราชการที่ขอเบิก ดังนี้

๓.๑๕.๑ เครื่องหมายแสดงตัว ตามข้อ ๑๕ ข้อ ๒๗ ข้อ ๓๓.๑ ข้อ ๓๓.๒ ข้อ ๕๒.๑ ข้อ ๕๒.๒ และข้อ ๕๒.๓

๓.๑๕.๒ แบบเอกสาร ตามผนวก ฉ-๑ ถึง ฉ-๗

๓.๑๕.๓ ซองปืนและเข็มขัดคาดเอว

๓.๑๕.๔ อุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น เครื่องนอน อุปกรณ์ในศูนย์รักษาการณ์

๓.๑๖ กรมช่างอากาศ บางชื่อ มีหน้าที่ จัดตั้งศูนย์รักษาการณ์กรมช่างอากาศเพื่อวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ในภาวะปกติ โดยจัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามหมวดการรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓.๑๗ หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศในกองบัญชาการกองทัพอากาศ จัดเสมียนเวรปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน

๓.๑๘ ส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง และส่วนราชการนอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ดำเนินการดังนี้

๓.๑๘.๑ จัดทำมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ตามผนวก ก โดยกำหนดพื้นที่สำคัญ อาคารสถานที่ คลัง สิ่งที่เป็นความลับของทางราชการ หรือสิ่งมีค่าอย่าง

ชัดเจนมีแผนผังแสดงบริเวณพื้นที่ และที่ตั้งอาคาร แสดงเขตพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยระดับต่าง ๆ และโครงสร้างการจัดและอัตราการรักษาการณ์ตามผนวก ข เพื่อใช้ในการควบคุมบุคคล ยานพาหนะ และวัสดุที่จะเข้า-ออกพื้นที่ ที่มีการรักษาความปลอดภัย

๓.๑๘.๒ กำหนดจุด และพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยที่จะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เฝ้า และตรวจการณ์

๓.๑๘.๓ กำหนดให้เวร-ยามประจำส่วนราชการออกตรวจพื้นที่สำคัญตามข้อ ๘.๑๘.๒ ในห้วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑๘.๐๐ - ๐๖.๐๐ นาฬิกา เป็นผลัดอย่างน้อย ๔ ผลัด และกำหนดเส้นทางการตรวจให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญนั้น ๆ ด้วย

๓.๑๘.๔ จัดที่พักเวรโดยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ดูแลรักษาความสะอาดห้องพักเวร อุปกรณ์ เครื่องนอนให้เรียบร้อยและอยู่ในสภาพที่ถูกต้องลักษณะ

๓.๑๘.๕ อบรม ชี้แจง แนะนำ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ผู้ช่วยนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย และเสมียนเวรหรือจำเวรอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยกำหนดให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ทุกคน ต้องเข้ารับการอบรมในการนี้ให้จัดทำบันทึกรายละเอียดการอบรมไว้เป็นหลักฐานเพื่อใช้ในการตรวจสอบด้วย

๓.๑๘.๖ จัดทำแบบรายงานตามผนวก ฉ-๒ ถึง ฉ-๗

๓.๑๙ หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศต่างจังหวัด ให้จัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามหมวด ๔ กับให้จัดตั้งกองรักษาการณ์ เพื่อถวายพระเกียรติแด่ พระบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งแสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี และบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร ตามห้วงเวลาที่เสด็จฯ หรือมาปฏิบัติภารกิจในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศด้วย

๓.๒๐ หน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม จัดตั้งศูนย์รักษาการณ์หน่วยเพื่อวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ควบคุม และกำกับดูแลการรักษาการณ์ในภาวะปกติ โดยจัดนายทหารสัญญาบัตร นายทหารประทวน ทหารกองประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน และลูกจ้างประจำ เป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติเป็นไปตามหมวด ๔

๔. การรักษาการณ์ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๔.๑ การรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

๔.๒ การรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ

๔.๓ การรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๕. การแบ่งพื้นที่รับผิดชอบในการรักษาการณ์

๕.๑ ทหารอากาศโยธิน มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ภายในที่ตั้งกองทัพอากาศ ที่อยู่นอกเขตรับผิดชอบของส่วนราชการต่าง ๆ ในที่ตั้งกองทัพอากาศนั้น และเขตพื้นที่บางส่วนตามที่ตั้งส่วนราชการต่าง ๆ ตกลงมอบหมายให้อยู่ในความรับผิดชอบของทหารอากาศโยธิน โดยผู้บังคับบัญชาสูงสุด ณ ที่ตั้งนั้น เป็นผู้แบ่งมอบเขตรับผิดชอบให้แก่ทหารอากาศโยธิน รวมทั้งพื้นที่รักษาความปลอดภัยที่ได้รับมอบหมายด้วย

๕.๒ สารวัตรทหารอากาศ มีหน้าที่รับผิดชอบ

๕.๒.๑ พื้นที่ตามข้อตกลงกับมณฑลทหารบก

๕.๒.๒ พื้นที่เขตปลอดภัยในราชการทหาร

๕.๒.๓ พื้นที่ภายในที่ตั้งกองทัพอากาศที่มีได้อยู่ในความรับผิดชอบในการรักษาการณ์ของส่วนราชการอื่น ๆ โดยผู้บังคับบัญชาสูงสุดในพื้นที่นั้น ได้แบ่งเขตความรับผิดชอบ

๕.๓ เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ มีหน้าที่รับผิดชอบภายในเขตพื้นที่ของส่วนราชการนั้น ๆ สำหรับที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง ให้เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด ส่วนที่ตั้งกองทัพอากาศอื่น ๆ ให้ผู้บังคับหน่วย ณ ที่ตั้งนั้นเป็นผู้กำหนด

๖. การติดต่อสื่อสาร

๖.๑ เครื่องมือสื่อสารให้เป็นไปตามอัตรากาการจัดของหน่วย

๖.๒ ข่ายวิทยุ รหัส-นามเรียกขาน และมาตรการการใช้งานวิทยุมือถือ ให้ปฏิบัติตามที่กองทัพอากาศกำหนด

๖.๓ ให้จัดตั้งระบบติดต่อสื่อสารหลัก-รอง ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๗. มาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ของหน่วยและโครงสร้างการจัดและอัตรากาการรักษาการณ์ ให้เป็นไปตาม ผนวก ก และ ผนวก ข ท้ายระเบียบนี้

การรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

๘. หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน ดำเนินการจัดจตุรักษาการณ์ และเวร-ยามรักษาการณ์ ตามแผนป้องกันที่ตั้งหน่วย

๙. หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบินและโรงเรียนการบิน จัดตั้งกองรักษาการณ์เพื่อถวายพระเกียรติ และถวายความปลอดภัยแด่พระบรมวงศานุวงศ์ที่เสด็จฯ มาในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพอากาศ แสดงความเคารพนายกรัฐมนตรีนและบุคคลสำคัญทางทหารตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญทางทหาร พ.ศ.๒๕๒๙ ให้เป็นไปตามโครงสร้างการจัดและระเบียบปฏิบัติของหน่วย

๑๐. การแต่งกาย

๑๐.๑ การรักษาการณ์ด้วยกำลังทหารอากาศโยธิน หรือหน่วยที่ใช้กำลังของทหารอากาศโยธิน ให้เจ้าหน้าที่แต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีชูแขน ห่มวกทรงหม้อตาล หรือชุดฝึกสีเทาหรือชุดฝึกสีพราง ห่มวกทรงอ่อน สีนํ้าเงินดำหรือสีแดงโดยมีเครื่องหมายแสดงตัวเป็นปลอกแขนผ้ากำมะหยี่สีแดง มีขนาดกว้าง ๑๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางปลอกแขนมีอักษรย่อ “น.เวร ศยพ.ศปก.ทอ.”, “น.เวร อย.บน. ...”, “น.เวร อย.รร.การบิน”, และ “น.เวร ศรก. ...(ชื่อย่อหน่วย)” ปักด้วยด้ายหรือไหมสีขาว ขนาดตัวอักษรสูง ๒ เซนติเมตร สวมติดที่แขนเสื้อข้างขวา กึ่งกลางระหว่างไหล่กับข้อศอก โดยให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอกมองเห็นได้ง่าย

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ แต่งเครื่องแบบตามระเบียบปฏิบัติประจำของหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน

๑๐.๓ อํานาจหน้าที่ของเวร-ยามรักษาการณ์ว่าด้วยการรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของหน่วย

๑๑. อาวุธที่ใช้ในการรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน ให้เป็นไปตามแผนป้องกันที่ตั้งหน่วย

๑๒. การรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน ให้อยู่ในบังคับบัญชาของผู้มีอำนาจบังคับบัญชาซึ่งประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา และผู้รับมอบอำนาจการบังคับบัญชา ดังนี้

๑๒.๑ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาการรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

๑๒.๑.๑ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน

๑๒.๑.๒ นอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ ผู้บังคับการกองบิน และผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน

๑๒.๑.๓ หน่วยที่ตั้งกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม ได้แก่ ผู้บังคับหน่วย/ผู้บังคับศูนย์รักษาการณ์ของหน่วย

๑๒.๒ ผู้รับมอบอำนาจการบังคับบัญชา

๑๒.๒.๑ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ นายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน

๑๒.๒.๒ นอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ นายทหารเวรกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน

๑๒.๒.๓ หน่วยที่ตั้งกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม ได้แก่ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์ของหน่วย

๑๓. ผู้มีอำนาจตรวจการรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

๑๓.๑ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน ผู้บังคับการกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน หรือผู้รับมอบอำนาจการบังคับบัญชา

๑๓.๒ นายทหารเวรอำนวยความสะดวก และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนวยความสะดวก กองทัพอากาศ เฉพาะที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง นายทหารเวรศูนย์ยุทธการภาคพื้นศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ นายทหารเวรส่วนป้องกันฐานบิน ศูนย์ปฏิบัติการกองบินและโรงเรียนการบิน หรือศูนย์รักษาการณ์ของหน่วยที่ตั้งกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม

๑๓.๓ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของผู้บังคับหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน ที่ตั้งกองทัพอากาศนั้น ๆ หรือนายทหารสัญญาบัตรผู้รับมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ตรวจการรักษาการณ์แทนผู้บังคับบัญชา

๑๔. อำนาจและ/หรือการใช้อาวุธของเวร-ยามรักษาการณ์

๑๔.๑ เวร-ยามรักษาการณ์ มีอำนาจ ดังนี้

๑๔.๑.๑ ห้ามปรามหรือจับกุมผู้ฝ่าฝืน ผู้ขัดขืนการปฏิบัติหน้าที่ของเวร-ยามรักษาการณ์ หรือผู้ล่วงล้ำเข้ามาในบริเวณที่รับผิดชอบ

๑๔.๑.๒ ช่วยจับกุมผู้กระทำความผิดที่อยู่ใกล้เคียงรับผิดชอบตามความจำเป็นเมื่อได้รับการร้องขอจากตำรวจทหารอากาศ หรือเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ทั้งนี้ต้องแจ้งขออนุมัติ และได้รับอนุมัติจากนายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน นายทหารเวรกองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน หรือนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์ของหน่วย แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการเสียหายต่อหน้าที่ที่ตนรักษาอยู่

๑๔.๒ เวร-ยามรักษาการณ์สามารถใช้อาวุธได้ตามความจำเป็นสมควรแก่เหตุ ตามกฎหมาย โดยพยายามใช้อาวุธจากลักษณะเบาไปหาหนัก ตั้งแต่ ดี แทง จนถึงยิงต่ออวัยวะที่สำคัญน้อยไปหามาก ตามลำดับ และจะใช้อาวุธได้ในกรณีต่อไปนี้

๑๔.๒.๑ เพื่อป้องกันตนเอง หรือผู้อื่นที่ตนมีหน้าที่คุ้มครองป้องกัน

๑๔.๒.๒ เพื่อรักษา ป้องกันอาคาร สถานที่และทรัพย์สินที่ได้รับมอบหมาย ให้ดูแลรับผิดชอบ

๑๔.๒.๓ เพื่อป้องกันและระงับเหตุอันตรายร้ายแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ

๑๔.๒.๔ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาสั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย

๑๕. ข้อห้ามของเวร-ยามรักษาการณ์ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

๑๕.๑ ห้ามยื่นพิง หรือทำวป็น ต้องยืนด้วยท่าองอาจและเป็นสง่าอยู่เสมอ

๑๕.๒ ห้ามปล่อยอาวุธประจำกายออกจากตัวเป็นอันขาด

๑๕.๓ ห้ามสูบบุหรี่ หรือรับประทานอาหาร หรือเครื่องดื่มใด ๆ ยกเว้นน้ำดื่ม

๑๕.๔ ห้ามอ่านหนังสือ ห้ามใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

๑๕.๕ ห้ามรับ หรือฝากเงิน หรือสิ่งของจากผู้ใดเป็นอันขาด

๑๕.๖ ห้ามพูดคุยกับผู้ใด เว้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตน

๑๕.๗ ห้ามใช้กิริยาวาจ่าไม่สุภาพ หรือไม่สมควรต่อผู้อื่น

๑๕.๘ ห้ามร้องรำทำเพลง หรือส่งเสียงดังโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๑๕.๙ ห้ามออกนอกพื้นที่ที่รักษาการณ์ หรือจุดรักษาการณ์โดยพลการ

๑๕.๑๐ ห้ามพูดคุยหยอกล้อ หรือนำเครื่องการเล่นต่าง ๆ มาเล่นในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่

๑๕.๑๑ ห้ามเข้ารักษาการณ์แทนกันเองโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ

จัดเวร-ยามรักษาการณ์

๑๕.๑๒ ห้ามปฏิบัติภารกิจอื่นใดที่มีในงานในอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบ

๑๖. การสับเปลี่ยนเวร-ยามรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

๑๖.๑ การสับเปลี่ยน และรับ-ส่งหน้าที่ เวร-ยามรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติประจำหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน หรือศูนย์รักษาการณ์ของหน่วยกำหนด หากเจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ผลัดต่อไป ยังไม่มารับหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์เดิมรักษาการณ์อยู่ต่อไปและรับรายงานให้นายทหารเวร หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน หรือ ศูนย์รักษาการณ์ของหน่วยที่ตั้งกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม พิจารณาดำเนินการต่อไป

๑๖.๒ ให้นายทหารเวรหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน หรือนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์ของหน่วย ตรวจสอบยอดกำลังพลเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ก่อนจะเข้ารับรักษาการณ์ เพื่ออบรม ซึ่แจงระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ที่เวร-ยามรักษาการณ์ แต่ละแห่งจะต้องปฏิบัติ และข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่รักษาการณ์ ตลอดจนตรวจ เครื่องแต่งกาย อาวุธ-กระสุน เครื่องมือสื่อสาร ยานพาหนะ และอื่น ๆ ให้เรียบร้อย

๑๖.๓ ให้หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน หรือศูนย์รักษาการณ์ของหน่วยที่ตั้งกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม จัดทำคำสั่งการรักษาการณ์ด้วยทหารอากาศโยธิน

การรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ

๑๗. สำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง กองร้อยสารวัตรทหารอากาศ กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน ดำเนินการจัดจตุรรักษาการณ์ และเวร-ยามรักษาการณ์

๑๘. อำนาจหน้าที่และรายละเอียดการปฏิบัติต่าง ๆ ของการรักษาการณ์ ด้วยสารวัตรทหารอากาศ ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของหน่วย

๑๙. การบังคับบัญชา การรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศอยู่ในการบังคับบัญชา ของผู้มีอำนาจบังคับบัญชาและผู้รับมอบอำนาจบังคับบัญชา ดังนี้

๑๙.๑ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาการรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ

๑๙.๑.๑ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ ผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

๑๙.๑.๒ นอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ ผู้บังคับกองร้อยทหาร

สารวัตรทหารอากาศ กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน

๑๙.๒ ผู้รับมอบอำนาจบังคับบัญชาการรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ

๑๙.๒.๑ ที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ นายทหารเวรสารวัตรทหาร

อากาศ ศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๑๙.๒.๒ นอกที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง ได้แก่ นายทหารเวร กองร้อยสารวัตร

ทหารอากาศ กองบิน ๑, ๒, ๔, ๗, ๒๑, ๒๓, ๔๑, ๔๖, ๕, ๕๖ และโรงเรียนการบิน

๒๐. ผู้มีอำนาจตรวจการรักษาการณ์ด้วยสารวัตรทหารอากาศ ได้แก่

๒๐.๑ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตั้งแต่ นายทหารเวรสารวัตรทหารอากาศ ศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ ขึ้นไป

๒๐.๒ นายทหารสัญญาบัตรที่ได้รับมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ตรวจการรักษาการณ์แทนผู้บังคับบัญชา

๒๐.๓ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศและผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เฉพาะที่ตั้งกองทัพอากาศดอนเมือง

๒๑. การแต่งกายเจ้าหน้าที่สารวัตรทหารอากาศในขณะปฏิบัติหน้าที่ ให้แต่งกายด้วยเครื่องแบบพิเศษตามที่ทางราชการกำหนด

๒๒. อาวุธประจำกาย ให้เจ้าหน้าที่สารวัตรทหารอากาศที่เข้ารักษาการณ์ ใช้อาวุธประจำกาย พร้อมด้วยกระสุนตามอัตราที่ทางราชการกำหนดและแจกจ่ายให้เท่านั้น ห้ามใช้อาวุธส่วนตัวโดยเด็ดขาด การจะใช้อาวุธชนิดใดแล้วแต่ผู้มีอำนาจสั่งใช้สารวัตรทหารอากาศเป็นผู้กำหนด ตามสถานการณ์และความเหมาะสม

๒๓. อำนาจและการใช้อาวุธของเจ้าหน้าที่สารวัตรทหารอากาศ ในขณะปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ให้ใช้ได้ตามความจำเป็นของสถานการณ์ เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง จากลักษณะเบาไปหาหนัก และสมควรแก่เหตุตามกฎหมายในกรณีต่อไปนี้

- ๒๓.๑ เพื่อป้องกันตนเอง หรือผู้อื่นที่ตนมีหน้าที่คุ้มครองป้องกัน
- ๒๓.๒ เพื่อรักษา ป้องกันอาคาร สถานที่ และทรัพย์สินที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล
รับผิดชอบ
- ๒๓.๓ เพื่อป้องกันและระงับเหตุอันตรายร้ายแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- ๒๓.๔ เพื่อบังคับผู้ถูกควบคุมที่กำลังจะหลบหนีจากสถานที่ควบคุม หรือใช้อาวุธ
เพื่อก่อความไม่สงบ
- ๒๓.๕ เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายและแบบ
ธรรมเนียมทหาร
๒๔. ข้อห้ามของเจ้าหน้าที่สารวัตรทหารอากาศที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ประจำจุด
รักษาการณ์ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๑๕ โดยอนุโลม
- การรักษาการณ์ด้วยเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ
๒๕. เจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ โดยปกติให้จัดดังนี้
- ๒๕.๑ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย นายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการ
อากาศโยธิน นายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง นายทหารเวรกองบิน นายทหารเวร
โรงเรียนการบิน
- ๒๕.๒ ผู้ช่วยนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ผู้ช่วยนายทหารเวรกองบัญชาการ
หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน ผู้ช่วยนายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง
ผู้ช่วยนายทหารเวรกองบิน ผู้ช่วยนายทหารเวรโรงเรียนการบิน
- ๒๕.๓ เสมียนเวรหรือจำเวร
- ๒๕.๔ ผู้ช่วยเสมียนเวรหรือผู้ช่วยจำเวร
- ๒๕.๕ เวร-ยามรักษาการณ์อื่น ๆ
๒๖. ผู้ที่ไม่ต้องจัดเป็นเจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ได้แก่
- ๒๖.๑ นายทหารสัญญาบัตรที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็น
ราชองครักษ์เวร นักบินพระราชพาหนะ แพทย์ และพยาบาล
- ๒๖.๒ นายทหารสัญญาบัตรชั้นยศนาวาอากาศเอก (อัตราเงินเดือนนาวาอากาศเอกพิเศษ) ขึ้นไป
- ๒๖.๓ รองหัวหน้าส่วนราชการ เสนาธิการของส่วนราชการ ผู้บังคับฝูงบิน และ
ผู้บังคับกองพัน
- ๒๖.๔ นายทหารฝ่ายอำนวยการประจำผู้บังคับบัญชา และนายทหารเหล่า
พระธรรมนูญ
- ๒๖.๕ ผู้มีหน้าที่ราชการ ซึ่งได้รายงานแจ้งเหตุผลความจำเป็นของตนจัดเป็น เจ้าหน้าที่
เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจสั่งจัดเวร-ยาม
และได้รับอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว

๒๗. การแต่งกาย

๒๗.๑ ให้เจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ แต่งเครื่องแบบปกติเทาคอ พับแขนยาวอินทรีขนูแข็ง หรือเครื่องแบบฝึก และมีเครื่องหมายแสดงตัว คือปลอกแขน ทำด้วยผ้าสักหลาดสีขาว ขนาดกว้าง ๑๑.๕ เซนติเมตร ที่ขอบบนและขอบล่างของปลอกแขน มีแถบสีฟ้าขนาดกว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ด้านละ ๑ แถบ แต่ละแถบห่างจากขอบของปลอกแขน ๐.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางปลอกแขน มีข้อความว่า “น.เวร ศรก.” “ผช.น.เวร ศรก.” “น.เวร บน...” ผช.น.เวร บน...” “น.เวร รร.การบิน” “ผช.น.เวร รร.การบิน” “น.เวร บก.อย.” “น.เวร สน.ผบ.ตม.” “เสมียนเวร” “จำเวร” หรือเวร-ยามรักษาการณ์อื่น ๆ แล้วแต่กรณี ปักด้วยไหมสีน้ำเงิน ขนาดตัวอักษรสูง ๒ เซนติเมตร โดยมีอักษรย่อบอกชื่อส่วนราชการต่อท้าย สวมติดที่แขนเสื้อข้างขวากึ่งกลางระหว่างไหล่กับข้อศอก โดยให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอกมองเห็นได้ง่าย ชั้นยศจำอาภาศทหารชายแต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาว หมวกทรงหม้อตาล และทหารหญิงแต่งเครื่องแบบปกติคอปับแขนยาว หมวกทรงกลมพับปีกสีเทา

๒๗.๒ สำหรับข้าราชการลาโหมพลเรือน หรือลูกจ้างประจำ ซึ่งทำหน้าที่ยามรักษาการณ์ ให้แต่งเครื่องแบบชนิดที่มีลักษณะสอดคล้องกับเครื่องแบบตามข้อ ๒๗.๑ และให้มีปลอกแขน ทำด้วยผ้าสักหลาดสีแดง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ปักด้วยไหมสีขาว ขนาดตัวอักษรสูง ๒ เซนติเมตร พันรอบแขนขวาเหนือข้อศอก โดยอนุโลม

๒๘. อาวุธประจำกาย

๒๘.๑ นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ขณะปฏิบัติหน้าที่เวร ให้มีอาวุธปืนพกพร้อมด้วยกระสุนตามอัตรา เป็นอาวุธประจำกายคนละ ๑ กระบอก ตามที่ กรมสรรพาวุธทหารอากาศกำหนด โดยใช้ประกอบกับซองปืนชนิดร้อยเข็มขัดคาดเอวมี่รูปร่างและขนาดเหมาะสมกับขนาดของปืน

๒๘.๒ การร้อยซองปืนกับเข็มขัดคาดเอวให้ร้อยอยู่ทางด้านขวามือ ระหว่างห่วงกางเกงสำหรับสอดเข็มขัดด้านหน้าและด้านข้าง เข็มขัดคาดเอวทำด้วยด้ายถักสีเทาเช่นเดียวกับที่ใช้ประกอบเครื่องแบบฝึก สำหรับผู้ช่วยนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วยที่มีใช้นายทหารสัญญาบัตร ซึ่งหัวหน้าหน่วยนั้นพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นและสมควรจะให้มีอาวุธปืนพกเป็นอาวุธประจำกายในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยก็ให้กระทำได้ โดยให้สังการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

๒๘.๓ สำหรับเวร-ยามรักษาการณ์ให้มีอาวุธพร้อมซอง หรืออาวุธอื่นแล้วแต่กรณีโดยใช้ประกอบเข็มขัดหัวสีดำ หรือเข็มขัดด้ายถักสีเทา

๒๙. อาวุธประจำกายของเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการดังกล่าว ต้องเป็นอาวุธที่ทางราชการจัดให้เท่านั้น ห้ามใช้อาวุธส่วนตัวโดยเด็ดขาด

๓๐. เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ จะใช้อาวุธประจำกายได้ตามความจำเป็นของสถานการณ์เพื่อป้องกันภัยอันตรายที่ใกล้จะถึงและพอสมควรแก่เหตุจากเบาไปหาหนัก ตั้งแต่ ตี ๓ จนถึงตี ๕ ที่อวัยวะที่สำคัญน้อยไปหามากตามลำดับ และจะใช้อาวุธได้ภายในข้อจำกัด ดังนี้

๓๐.๑ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓๐.๒ เพื่อป้องกันทรัพย์สินของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของราชการที่ตนได้รับมอบหมายให้รักษาอยู่ หรือเพื่อป้องกันตนเองให้พ้นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง โดยสมควรแก่เหตุ

๓๐.๓ ผู้ถูกจับกุมขัดขืนคำสั่ง หรือแสดงกิริยาต่อสู้อันไม่สงบ หรือพยายามหลบหนี และทำร้ายหรือจะทำร้ายเวร-ยามรักษาการณ์

๓๐.๔ ต้องใช้อาวุธภายในเขตสถานที่ที่รักษาการณ์อยู่เท่านั้น เว้นแต่การใช้อาวุธนั้น เป็นการใช้ติดพันกันมาตั้งแต่ยังอยู่ภายในเขตดังกล่าวแล้ว

๓๐.๕ เมื่อผู้มีอำนาจบังคับบัญชาเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย

๓๑. การบังคับบัญชาให้หัวหน้าส่วนราชการผู้มีอำนาจสั่งจัดเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการเป็นผู้บังคับบัญชาเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓๒. ผู้มีอำนาจตรวจการรักษาราชการณ์ของเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ได้แก่

๓๒.๑ ผู้บังคับศูนย์รักษาราชการณ์หน่วย หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ

๓๒.๒ นายทหารเวรศูนย์รักษาราชการณ์หน่วย

๓๒.๓ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เฉพาะที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง

๓๓. อำนาจและหน้าที่ของเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการให้เป็นไปตามผนวก ค ท้ายระเบียบนี้

๓๔. การจัดเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓๔.๑ นายทหารเวรศูนย์รักษาราชการณ์หน่วย ให้จัดจากนายทหารสัญญาบัตรที่มียศตั้งแต่เรืออากาศตรีจนถึงนาวาอากาศเอก และพันจ่าอากาศเอกที่ทำหน้าที่ในตำแหน่งนายทหารสัญญาบัตร สำหรับหน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม ให้จัดข้าราชการชั้นยศพันจ่าอากาศเอกได้โดยอนุโลม

๓๔.๒ ผู้ช่วยนายทหารเวร ให้จัดจากผู้ที่มียศตั้งแต่พันจ่าอากาศตรีขึ้นไป

๓๔.๓ เสมียนเวรหรือจ่าเวร ให้จัดจากนายทหารประทวนที่มียศตั้งแต่จ่าอากาศตรีขึ้นไป สำหรับตำแหน่งจ่าเวรจะจัดเมื่อหน่วยมีทหารกองประจำการอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา

๓๔.๔ ผู้ช่วยเสมียนเวรหรือผู้ช่วยจ่าเวร

๓๔.๔.๑ ผู้ช่วยเสมียนเวร จัดจากนายทหารประทวนที่มียศตั้งแต่จ่าอากาศตรีขึ้นไป หรือข้าราชการกลาโหมพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร หรือลูกจ้างประจำ

๓๔.๔.๒ ผู้ช่วยจ่าเวร ให้จัดจากนายทหารประทวนที่มียศตั้งแต่จ่าอากาศตรีขึ้นไป โดยจะจัดก็ต่อเมื่อหน่วยต้องมีทหารกองประจำการ อยู่ภายใต้การบังคับบัญชา

๓๔.๕ เวร-ยามรักษาการณ์อื่น ๆ ให้จัดจากข้าราชการ ทหารกองประจำการ หรือลูกจ้างประจำ ตามความจำเป็น

๓๕. ให้จัดเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ เข้าปฏิบัติหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ ครั้งละ ๒๔ ชั่วโมง ปกติห้ามจัดให้อยู่เวร-ยามรักษาการณ์ต่อเนื่องเกิน ๒๔ ชั่วโมง หากผู้ใดถูกจัดเป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการในวันหยุดราชการ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง มาแล้วให้ยกเว้นไม่ต้องจัดเข้าเป็นเจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ในรอบต่อไปหนึ่งครั้ง เว้นแต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจะสั่งเป็นอย่างอื่น สำหรับทหารหญิง ข้าราชการกลาโหมพลเรือนหญิง และลูกจ้างประจำหญิง ให้จัดปฏิบัติหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ เฉพาะเวลากลางวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการประจำปี

๓๖. การแต่งตั้งเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ออกคำสั่งแต่งตั้งเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ เป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ผู้ที่จะต้องเข้าเป็นเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ทราบล่วงหน้าก่อนปฏิบัติหน้าที่ ไม่น้อยกว่า ๔๘ ชั่วโมง

๓๗. การรายงานของเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๓๗.๑ ให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ตามแบบรายงานที่กำหนดในผนวก ฉ

๓๗.๒ ให้รายงานด้วยวาจาเมื่อ

๓๗.๒.๑ มีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้น โดยรายงานต่อผู้บังคับบัญชาทันที

๓๗.๒.๒ ผู้มีอำนาจตรวจการรักษารักษาการณ์ตามข้อ ๓๖ และเวร-ยาม รักษาการณ์

ชั้นเหนือมาตรวจ

๓๗.๒.๓ เมื่อพบหัวหน้าส่วนราชการของเวร-ยามรักษาการณ์ในโอกาสแรกของ

วันรุ่งขึ้น

๓๗.๓ การรายงานด้วยวาจา ให้ใช้คำรายงานดังนี้ “กระผม, ดิฉัน (ยศ,ชื่อ,ชื่อสกุล) เป็น (เวร-ยามรักษาการณ์) ประจำ (ชื่อส่วนราชการ) ระหว่างรักษาหน้าที่ เหตุการณ์(ปกติหรือไม่ปกติถ้าไม่ปกติให้ชี้แจงเรื่องที่เกิดขึ้น) ครับ, ค่ะ”

๓๘. ข้อห้ามของเวรประจำส่วนราชการ

๓๘.๑ ห้ามเสพของมึนเมาทุกชนิด

๓๘.๒ ห้ามใช้กิริยา วาจา ไม่สุภาพต่อผู้มาติดต่อ

๓๘.๓ ห้ามถอดเครื่องแต่งกาย เครื่องหมายแสดงตัว อาวุธประจำกาย ขณะปฏิบัติหน้าที่

๓๘.๔ ห้ามประกอบอาหาร หรือสูบบุหรี่ในที่พักเวรอย่างเด็ดขาด

๓๘.๕ ห้ามร้องรำทำเพลง หรือส่งเสียงดัง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

๓๘.๖ ห้ามออกไปนอกสถานที่ตั้ง ยกเว้นมีเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

๓๘.๗ ห้ามเปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยไม่จำเป็น เมื่อมีได้ประจำอยู่ในที่พักเวร

๓๘.๘ ห้ามกระทำการใด ๆ อันไม่สมควรและไม่เป็นสาระต่อการปฏิบัติหน้าที่เวร หรือ

ทำให้บกพร่องต่อหน้าที่เวร

๓๙. ข้อห้ามสำหรับยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการขณะปฏิบัติหน้าที่

๓๙.๑ ปฏิบัติตามข้อห้ามของเจ้าหน้าที่เวรประจำส่วนราชการตามข้อ ๔๔

๓๙.๒ ห้ามสูบบุหรี่ หรือรับประทานอาหาร หรือดื่มเครื่องดื่มใด ๆ ยกเว้นน้ำดื่ม

๓๙.๓ ห้ามอ่านหนังสือที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ

๓๙.๔ ห้ามรับหรือรับฝาก เงินหรือสิ่งของจากผู้ใดเป็นอันขาด

๓๙.๕ ห้ามพูดคุยกับผู้ใด เว้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ปฏิบัติ โดยจะต้อง

ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ

๔๐. การรับ-ส่งหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ กำหนดเวลารับ-ส่งหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการในเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา แต่สำหรับกรณีที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการเป็นทหารหญิง ข้าราชการลาโหมพลเรือนหญิง และลูกจ้างประจำหญิง ให้ส่งหน้าที่แก่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการที่เป็นทหารชาย หรือข้าราชการลาโหมพลเรือนชาย

หรือลูกจ้างประจำชาย แล้วแต่กรณี ในเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา หากเวร-ยามรักษาการณ์ผลัดต่อไปไม่มารับหน้าที่ ภายในกำหนดเวลา ให้เวร-ยามรักษาการณ์เดิม รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้ง เวร-ยามรักษาการณ์ และอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีผู้อื่นมารับหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ รับผิดชอบผู้อื่นมารับหน้าที่แทนโดยด่วน

นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๔๑. การจัดผู้ปฏิบัติหน้าที่นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้จัดจากนายทหาร สัญญาบัตรที่มีชั้นยศนาวาอากาศเอก และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้จัดจากนายทหาร สัญญาบัตรที่มีชั้นยศนาวาอากาศโท สังกัดส่วนราชการ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง ที่สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ หรือเทียบเท่า

๔๒. ผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๑ ได้รับยกเว้นไม่ต้องเข้าเป็นนายทหารเวรอำนาจการ กองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ได้แก่

๔๒.๑ ผู้ที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นราชองครักษ์เวร นักบิน พระราชพาหนะ แพทย์ และพยาบาล

๔๒.๒ นายทหารสัญญาบัตรชั้นยศนาวาอากาศเอก (อัตราเงินเดือนนาวาอากาศเอกพิเศษ) ขึ้นไป

๔๒.๓ รองผู้บังคับการกองบิน ๖ รองผู้บังคับการกรมทหารอากาศโยธิน รองผู้บังคับการกรมทหารต่อสู้อากาศยาน รองผู้บังคับการกรมปฏิบัติการพิเศษ รองผู้บังคับการกรมทหาร สารวัตรทหารอากาศ เสนาธิการกรมทหารอากาศโยธิน เสนาธิการกรมทหารต่อสู้อากาศยาน เสนาธิการกรม ปฏิบัติการพิเศษ เสนาธิการกรมทหารสารวัตรทหารอากาศ ผู้บังคับฝูงบินในสังกัดกองบิน ๖ และผู้บังคับ กองพันของหน่วยทหาร

๔๒.๔ นายทหารฝ่ายอำนาจการประจำตัวผู้บังคับบัญชา และนายทหาร เหล่าพระธรรมนูญ

๔๒.๕ ผู้มีหน้าที่ราชการซึ่งได้รับอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรให้งดจัด

๔๓. การสับเปลี่ยนเวร และการงัดจัดเข้าเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เป็นครั้งคราว

๔๓.๑ เมื่อมีคำสั่งจัดเข้าเวรแล้ว หากผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งนั้นได้ ด้วย เหตุใดก็ตามให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ แล้วให้หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศที่เป็นหน่วยต้นสังกัดของ นายทหารเวรผู้นั้น แจ้งให้กรมสารบรรณทหารอากาศทราบ ก่อนกำหนดการเข้าเวรของนายทหารผู้นั้น อย่างน้อย ๓ วันทำการ พร้อมด้วยรายชื่อนายทหารเวรที่จะเข้าเวรแทน เพื่อดำเนินการต่อไป

๔๓.๒ นายทหารผู้ใดไม่สามารถเข้าเวรได้ด้วยเหตุใดก็ตาม และยังไม่มีการสั่ง จัดเข้าเวรให้หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศที่เป็นต้นสังกัดของนายทหารผู้นั้น แจ้งให้กรมสารบรรณทหารอากาศ ทราบโดยเร็วที่สุด พร้อมแจ้งระยะเวลาที่นายทหารผู้นั้นไม่สามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่เวรเพื่อจะไต่ดงจัดเวรให้ หากมีคำสั่งจัดเวรแล้ว ต้องปฏิบัติตามข้อ ๔๓.๑

๔๔. นายทหารผู้ใดถูกจัดเข้าปฏิบัติหน้าที่นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ หรือผู้ช่วย นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ในวันหยุดราชการตลอด ๒๔ ชั่วโมงแล้ว ให้ได้รับสิทธิยกเว้น การจัดเข้าเวรในรอบถัดไป

๔๕. การรับ-ส่งหน้าที่ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้ปฏิบัติตามข้อ ๔๐ โดยอนุโลม และใช้แบบฟอร์มตามผนวก ฉ-๑

๔๖. นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ขณะปฏิบัติหน้าที่รักษาการณ์ให้แต่งเครื่องแบบปกติเทาคอพับแขนยาวอินทรีชูธง และมีเครื่องหมายแสดงตัวกับอาวุธประจำกาย ดังนี้

๔๖.๑ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีปลอกแขนทำด้วยสีกหลาดสีฟ้า กว้าง ๑๑.๕ เซนติเมตร กึ่งกลางปลอกแขนมีแถบสีกหลาดสีขาว กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร คาดโดยรอบ บนแถบสีขาวมีข้อความว่า “น.เวรอำนาจการ ทอ.” ปักด้วยไหมสีน้ำเงิน ตัวอักษรสูง ๒ เซนติเมตร ปลอกแขนนี้ใช้สวมที่แขนเสื้อข้างขวา กึ่งกลางระหว่างไหล่กับข้อศอก โดยให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอกมองเห็นได้ง่าย

๔๖.๒ ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีปลอกแขนรูปร่างและลักษณะการใช้เช่นเดียวกับข้อ ๔๖.๑ เว้นแต่ข้อความ เป็น “ผ.น.เวรอำนาจการ ทอ.”

๔๖.๓ ป้ายแสดงตนนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้มีรูปแบบและรายละเอียดตามผนวก ง ทำเย็บเรียบร้อย และให้ติดไว้ที่ปกกระเป๋าสื่อด้านซ้าย ในลักษณะที่เห็นเด่นชัดและต้องติดตลอดเวลาเมื่อปฏิบัติหน้าที่นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศหรือผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๔๖.๔ ธงนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมชายธง ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยม กว้าง ๓๕ เซนติเมตร ความยาวของธงวัดตั้งฉากกับฐานของรูปสามเหลี่ยมยาว ๕๕ เซนติเมตร พื้นสีฟ้า กึ่งกลางมีแถบสีขาว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ติดตลอดตามด้านยาวของพื้นธงมีคันธงทำด้วยไม้หรือโลหะขนาดพองาม ให้ปักหรือติดที่ส่วนหน้ารถยนต์ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๔๖.๕ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้มีอาวุธปืนประจำกายคนละ ๑ กระบอก พร้อมด้วยกระสุนตามอัตราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เวร โดยใช้ประกอบกับซองปืนชนิดร้อยเข็มขัดคาดเอว ซึ่งมีรูปร่างและขนาดเหมาะสมกับขนาดของปืน การร้อยซองปืนกับเข็มขัดให้ร้อยอยู่ทางด้านขวามือ ประมาณแนวตะเข็บกางเกงด้านข้าง เข็มขัดคาดเอวทำด้วยด้ายหรือวัสดุเทียมด้ายถักสีน้ำเงินดำหรือสีเทา

๔๗. นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศมีอำนาจหน้าที่ตาม ผนวก จ ทำเย็บเรียบร้อย

๔๘. ส่วนราชการต่าง ๆ กำหนดระเบียบปลีกย่อยที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ได้ตามความจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐
- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรักษาการณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

(ชั้นความลับ)

ชุดที่.....ของ.....ชุด
หน้าที่.....ของ.....หน้า

ผนวก ก ประกอบระเบียบกองทัพอากาศวาทะการรักษาการณ พ.ศ.๒๕๖๐

มาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่
ของ.....

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อ้างถึง

๑. แผนที่ประเทศไทยมาตราส่วน.....ระวาง.....หรือ
กำหนดพิกัด Latitude Longitude ในครอบคลุมพื้นที่ของหน่วย

๒. แผนหรือคำสั่งของหน่วยเหนือ และ/หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องของ.....
แผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ของ.....

๑. ความมุ่งหมาย

ระบุความมุ่งหมายของมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ เช่น เพื่อป้องกัน
สวนราชการให้ปลอดภัยจากการโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้ายหรือเหตุอื่นใด
อันอาจทำให้เสื่อมสมรรถภาพในการปฏิบัติการกิจของสวนราชการนั้น เป็นต้น

๒. พื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

ระบุพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยของสวนราชการนั้น โดยปกติการแสดงพื้นที่ที่มีการ
รักษาความปลอดภัย ขอให้จัดทำเป็นแผนผังบริเวณพื้นที่และที่ตั้งของอาคาร พร้อมทั้งแสดงเขตพื้นที่ที่มี
การรักษาความปลอดภัย ผังแสดงความสัมพันธ์การรักษาการณกองทัพอากาศในระดับต่าง ๆ ในรูปผนวกประกอบ
มาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

๓. มาตรการควบคุม

กล่าวถึงมาตรการและขั้นตอนที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม บุคคล ยานพาหนะ และวัสดุในการ
ที่จะเข้า-ออกพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยระดับต่าง ๆ ของสวนราชการหรือหน่วยงาน ตลอดจนมาตรการ
ควบคุมการเคลื่อนไหวกว้างที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย

๓.๑ การควบคุม...

.....
(ชั้นความลับ)

(ชั้นความลับ)

ชุดที่.....ของ.....ชุด
หน้าที่.....ของ.....หน้า

๓.๑ การควบคุมบุคคล

๓.๑.๑ กล่าวถึงมาตรฐานการควบคุมบุคคลที่จะเข้าสู่แต่ละพื้นที่ โดยระบุตำแหน่งผู้มีอำนาจหน้าที่ ในการอนุญาตให้บุคคลผ่านเข้าสู่พื้นที่นั้น ๆ ได้

๓.๑.๒ กล่าวถึงการพิสูจน์ทราบและการควบคุม

๓.๑.๒.๑ อธิบายถึงระบบที่ใช้ในการพิสูจน์ทราบและการควบคุมในแต่ละพื้นที่ เช่น ถ้าใช้ระบบบัตรผ่าน ก็อธิบาย แบบ ลักษณะ ชนิดของบัตรผ่าน การออกบัตร การตรวจบัตร เป็นต้น

๓.๑.๒.๒ ระบุวิธีการพิสูจน์ทราบและควบคุมบุคคลประเภทต่าง ๆ ตามระบบที่วางไว้ เช่น บุคคลภายในอาจใช้บัตรผ่านประจำ บุคคลภายนอกอาจใช้วิธีแลกบัตรหรือใช้เจ้าหน้าที่บันทึกหลักฐานบุคคลที่ผ่านเข้า-ออก เป็นต้น

๓.๑.๓ กล่าวถึงมาตรการควบคุมบุคคลที่ผ่านออกจากพื้นที่

๓.๒ การควบคุมพัสดุ

๓.๒.๑ การนำวัสดุเข้า

๓.๒.๑.๑ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับประเภทวัสดุ และวิธีการนำวัสดุเข้า เช่น บันทึกหลักฐานการนำวัสดุเข้า เป็นต้น

๓.๒.๑.๒ ตรวจสอบและตรวจสอบวัสดุบางประเภทซึ่งอาจเป็นอันตราย หรือ ล่อแหลมต่อการก่อวินาศกรรมหรืออัคคีภัย

๓.๒.๑.๓ กำหนดมาตรการควบคุมพิเศษเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสิ่งอุปกรณ์ และ/หรือบุคคลในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

๓.๒.๒ การนำวัสดุออก

๓.๒.๒.๑ อธิบายถึงหลักฐานในการนำวัสดุ ซึ่งส่วนหรือหน่วยงานราชการ ได้จัดทำขึ้นตามความเหมาะสม เช่น มีใบอนุญาตให้นำวัสดุอะไร จำนวนเท่าไร ไปที่ใด เพื่ออะไร เป็นต้น ในกรณีที่ต้องการรักษาความลับของทางราชการ หัวหน้าส่วนราชการอาจไม่แสดงรายละเอียดบางประการ ในใบอนุญาตนำออกก็ได้

๓.๒.๒.๒ กำหนดมาตรการควบคุมเช่นเดียวกับการนำวัสดุเข้า ตามข้อ ๓.๒.๑

๓.๓ การควบคุมยานพาหนะ

๓.๓.๑ กำหนดแนวทางการตรวจค้นยานพาหนะที่ใช้ในราชการและยานพาหนะของเอกชน

๓.๓.๒ กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจอดยานพาหนะ

๓.๓.๓ กำหนด...

.....
(ชั้นความลับ)

๓.๓.๓ กำหนดมาตรการควบคุมยานพาหนะในการผ่านเข้า-ออกพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยและพื้นที่ทั่วไปสำหรับ

๓.๓.๓.๑ ยานพาหนะของเอกชน

๓.๓.๓.๒ ยานพาหนะของทางราชการ

๓.๓.๓.๓ ยานพาหนะที่ใช้ในกรณีฉุกเฉิน เช่น รถพยาบาล รถดับเพลิง เป็นต้น

๓.๓.๔ กำหนดวิธีการบันทึกหลักฐานยานพาหนะที่ผ่านเข้า-ออก

๔. เครื่องช่วยในการรักษาความปลอดภัย

อธิบายวิธีการใช้สิ่งต่อไปนี้เพื่อช่วยในการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

๔.๑ เครื่องกีดขวางโดยรอบอาณาเขต

๔.๑.๑ อธิบายลักษณะและสภาพของเครื่องกีดขวางโดยรอบอาณาเขต

๔.๑.๒ พื้นที่โล่ง (Clear Zone) หมายถึง พื้นที่ในเขตของส่วนหรือหน่วยราชการ ซึ่งไม่มีสิ่งใดก้ำก้ำกับสายตาในการตรวจการณ์ของยามรักษาการณ์

๔.๑.๒.๑ กำหนดขอบพื้นที่โล่ง

๔.๑.๒.๒ กำหนดความรับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยและการดูแลรักษาพื้นที่โล่ง

๔.๑.๓ เครื่องหมายและป้ายกำหนดประเภท เช่น เครื่องหมายจราจร ป้ายแสดง เขตหวงห้าม ป้ายแสดงเขตอันตราย เป็นต้น

๔.๑.๔ ช่องทางเข้า-ออก

๔.๑.๔.๑ กำหนดเวลาเปิด-ปิดในวันราชการ วันหยุดราชการ และช้อยกเว้นในบางกรณี

๔.๑.๔.๒ กำหนดวิธีการรักษาความปลอดภัย เช่น การจัดยามรักษาการณ์ประจำช่องทางเข้า-ออก การใช้เครื่องกั้น เป็นต้น

๔.๑.๔.๓ กำหนดวิธีการปฏิบัติในการปิดประตูช่องทางให้มั่นคงแข็งแรง เช่น ใช้โซ่ล่าม หรือใช้กุญแจประกอบ เป็นต้น

๔.๒ ระบบแสงสว่างที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัย

๔.๒.๑ กำหนดจุดที่ตั้งและการควบคุมดูแลระบบแสงสว่าง

๔.๒.๒ กำหนดการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

๔.๒.๓ กำหนดการเตรียมการและวิธีปฏิบัติเมื่อกระแสไฟฟ้าขัดข้อง

๔.๒.๔ กำหนดการ...

(ชั้นความลับ)

๔.๒.๔ กำหนดการให้แสงสว่างในกรณีฉุกเฉิน

๔.๒.๔.๑ แบบติดตั้งประจำที่

๔.๒.๔.๒ แบบเคลื่อนที่

๔.๓ ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และระบบการควบคุมการผ่านเข้า-ออกอัตโนมัติ

๔.๔ ระบบสัญญาณแจ้งภัย

๔.๔.๑ จำแนกประเภทของระบบสัญญาณแจ้งภัยที่ใช้ในส่วนหรือหน่วยงาน

ราชการนั้น เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบแม่เหล็กไฟฟ้า ระบบคลื่นแสง ระบบคลื่นเสียง ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๔.๔.๒ กำหนดการตรวจสอบเครื่องสัญญาณแจ้งภัยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

ได้ตลอดเวลา

๔.๔.๓ กำหนดวิธีการใช้เครื่องสัญญาณแจ้งภัย และเฝ้าตรวจ (Monitor)

๔.๔.๔ กำหนดวิธีการปฏิบัติเมื่อมีเครื่องสัญญาณแจ้งภัย

๔.๔.๕ กำหนดผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาเครื่องสัญญาณแจ้งภัย

๔.๔.๖ จัดทำสมุดบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับเครื่องสัญญาณแจ้งภัยและกำหนด

วิธีการบันทึก

๔.๔.๗ กำหนดการตั้งความไวของเครื่องสัญญาณแจ้งภัย

๔.๕ การติดต่อสื่อสาร

๔.๕.๑ อธิบายชนิดและจุดที่ตั้งของเครื่องมือสื่อสารทุกชนิดที่ใช้ในส่วนราชการ

หรือหน่วยราชการนั้น

๔.๕.๒ กำหนดวิธีการติดต่อสื่อสาร เช่น กำหนดผู้มีอำนาจสั่งใช้ วิธีการใช้ เวลาใช้

เป็นต้น

๔.๕.๓ กำหนดวิธีและระยะเวลาในการทดสอบเครื่องมือสื่อสาร

๔.๕.๔ กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในการติดต่อสื่อสาร เช่น การบอก

ฝ่าย หรือการรับรองฝ่ายการใช้ประมวลลับ การใช้รหัส เป็นต้น

๕. ศูนย์ปฏิบัติการกองบินและโรงเรียนการบิน ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ และหน่วย
กองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม

กล่าวถึงสาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับหน่วยรักษาการณ์และหน้าที่โดยทั่วไปที่ยามรักษาการณ์
จะต้องปฏิบัติตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๕.๑ การจัด...

.....
(ชั้นความลับ)

(ชั้นความลับ)

ชุดที่.....ของ.....ชุด
หน้าที่.....ของ.....หน้า

- ๕.๑ การจัดอัตรากำลังการจัดหน่วยและการบังคับบัญชา
- ๕.๒ ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของยามรักษาการณ์
- ๕.๓ จุดรักษาการณ์ที่สำคัญ
- ๕.๔ อาวุธและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ
- ๕.๕ การฝึกอบรบ
- ๕.๖ การใช้สุนัขเฝ้ายาม
- ๕.๗ การใช้สัญญาณผ่านและสัญญาณตอบรับ
- ๕.๘ กำลังเตรียมพร้อม
 - ๕.๘.๑ การจัดอัตรากำลัง
 - ๕.๘.๒ การกำหนดภารกิจ
 - ๕.๘.๓ อาวุธและเครื่องมือเครื่องใช้
 - ๕.๘.๔ ที่ตั้ง
 - ๕.๘.๕ การวางกำลัง

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่เฉพาะและระเบียบปฏิบัติประจำของศูนย์รักษาการณ์ และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ตำแหน่งอื่น ๆ ให้จัดทำเป็นผนวกต่างหาก

๖. การปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน

กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปในกรณีฉุกเฉิน

- ๖.๑ ของแต่ละบุคคล
- ๖.๒ ของกำลังเตรียมพร้อม
- ๖.๓ ของหน่วยรักษาการณ์

แผนรายละเอียดการปฏิบัติในกรณีฉุกเฉินแต่ละกรณี เช่น กรณีการก่อวินาศกรรม การก่อความไม่สงบ เพลิงไหม้ เป็นต้น ให้จัดทำเป็นผนวกประกอบมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

๗. คำแนะนำในการประสานงาน

กล่าวถึงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับส่วนหรือหน่วยงานราชการอื่น ๆ รวมทั้งการประสานงานกับบุคคลภายนอกตามความจำเป็น

๗.๑ การประสานแผนให้สอดคล้องกับแผนของหน่วยเหนือ แผนของส่วนราชการที่รับผิดชอบพื้นที่ และแผนของหน่วยที่อยู่ใกล้เคียง

๗.๒ การติดต่อ...

.....
(ชั้นความลับ)

(ชั้นความลับ)

ชุดที่.....ของ.....ชุด
หน้าที่.....ของ.....หน้า

- ๗.๒ การติดต่อและการประสานงานกับ
 - ๗.๒.๑ เจ้าหน้าที่พลเรือนในท้องที่
 - ๗.๒.๒ เจ้าหน้าที่ปกครองและตำรวจ
 - ๗.๒.๓ หน่วยทหารที่อยู่ใกล้เคียง
 - ๗.๒.๔ บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ชื่อ.....
ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ เอกสารที่ต้องจัดให้มีเพิ่มเติม

- ๑. แผนผังแสดงบริเวณพื้นที่และที่ตั้งอาคาร แสดงเขตพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยระดับต่าง ๆ
- ๒. โครงสร้างการจัดและอัตรการรักษาการณ
- ๓. ผังการติดต่อสื่อสาร

.....
(ชั้นความลับ)

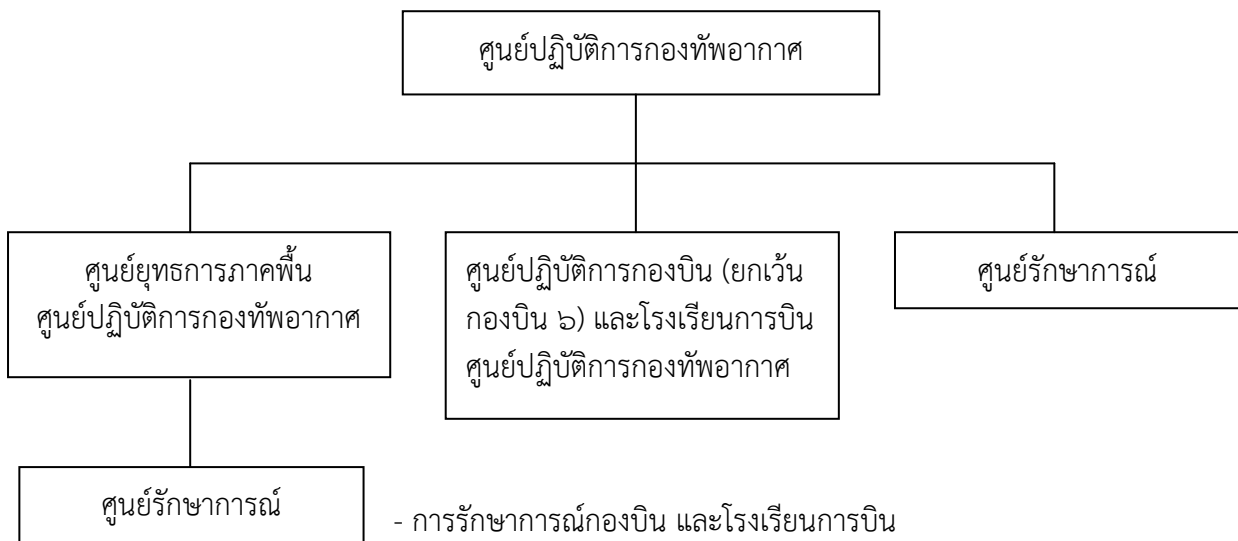
ผนวก ข ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐

โครงสร้างการจัดและอัตราการรักษาการณ์

เพื่อให้การรักษาการณ์ของหน่วยเกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวความคิดในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ จึงกำหนดโครงสร้างการจัดและอัตราการรักษาการณ์ โดยแบ่งประเภทดังนี้

- ศูนย์รักษาการณ์กองบัญชาการกองทัพอากาศ
- ศูนย์รักษาการณ์หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง และกรมช่างอากาศ บางซื่อ
- ศูนย์รักษาการณ์หน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม
- การรักษาการณ์กองบิน และโรงเรียนการบิน
- การรักษาการณ์ทหารอากาศโยธิน และการรักษาการณ์สารวัตรทหาร

๑. การบัญชาการและควบคุม



- กองบัญชาการกองทัพอากาศ
- หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง (นอกกองบัญชาการกองทัพอากาศ)

๒. โครงสร้างการจัดและอัตรการรักษากรณ

๒.๑ ศูนย์รักษากรณกองบัญชาการกองทัพอากาศ

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชั้นยศ	จำนวน		หมายเหตุ
			สัญญาบัตร	ประทวน	
๑	ผู้บังคับศูนย์รักษากรณ/เจ้ากรมข่าวทหารอากาศ		๑		
๒	รองผู้บังคับศูนย์รักษากรณ/ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ		๑		
๓	นายทหารยุทธการ/ผู้อำนวยการกองรักษา ความปลอดภัย สำนักนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ		๑		
๔	นายทหารเวร		๑		
๕	เสมียนเวร			จัดจากหน่วยขึ้น กองทัพอากาศ ในสวนบัญชาการ กองทัพอากาศ หน่วยละ ๑ คน	

๒.๒ ศูนย์รักษากรณหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง (นอกกองบัญชาการกองทัพอากาศ)
และกรมช่างอากาศ บางชื่อ

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชั้นยศ	จำนวน		หมายเหตุ
			สัญญาบัตร	ประทวน	
๑	ผู้บังคับศูนย์รักษากรณ/หัวหน้าหน่วยขึ้นตรง กองทัพอากาศ		๑		
๒	รองผู้บังคับศูนย์รักษากรณ/รองหัวหน้าหน่วยขึ้น ตรงกองทัพอากาศ		๑		
๓	นายทหารยุทธการ/เสนาธิการหน่วยขึ้นตรง กองทัพอากาศ		๑		
๔	นายทหารเวร		๑		
๕	ผู้ช่วยนายทหารเวร		*	*	*ตามเหมาะสมกับ ขนาดของหน่วย
๖	เสมียนเวร			*	
๗	ผู้ช่วยเสมียนเวร			*	

๒.๓ ศูนย์รักษากรณ...

๒.๓ ศูนย์รักษาการณ์หน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชั้นยศ	จำนวน		หมายเหตุ
			สัญญาบัตร	ประทวน	
๑	ผู้บังคับศูนย์รักษาการณ์/ผู้บังคับหน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม		๑		
๒	รองผู้บังคับศูนย์รักษาการณ์/รองผู้บังคับหน่วยกองทัพอากาศปฏิบัติราชการสนาม		๑		
๓	นายทหารยุทธการ		๑		
๔	นายทหารเวร		๑		หรือจัดข้าราชการชั้นยศ พันจ่าอากาศเอกได้โดยอนุโลม
๕	เสมียนเวร			*	*ตามเหมาะสมกับขนาดของหน่วย

๒.๔ กองบิน และโรงเรียนการบิน

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชั้นยศ	จำนวน		หมายเหตุ
			สัญญาบัตร	ประทวน	
๑	ผู้บังคับกองบิน/ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน		๑		
๒	รองผู้บังคับกองบิน/รองผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน		๑		
๓	เสนาธิการกองบิน/เสนาธิการโรงเรียนการบิน		๑		
๔	นายทหารเวร		๑		
๕	ผู้ช่วยนายทหารเวร		*	*	*ตามเหมาะสมกับขนาดของหน่วย
๖	เสมียนเวร			*	
๗	ผู้ช่วยเสมียนเวร			*	

๒.๕ หน่วยบัญชาการ...

๒.๕ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และสำนักงานผู้บังคับทหารอากาศดอนเมือง

ลำดับ	ตำแหน่ง	ชั้นยศ	จำนวน		หมายเหตุ
			สัญญาบัตร	ประทวน	
๑	ผู้บังคับหน่วย		๑		
๒	รองผู้บังคับหน่วย		๑		
๓	เสนาธิการหน่วย		๑		
๔	นายทหารเวร		๑		
๕	ผู้ช่วยนายทหารเวร		*	*	*ตามเหมาะสมกับ ขนาดของหน่วย
๖	เสมียนเวร			*	
๗	ผู้ช่วยเสมียนเวร			*	

๓. อำนาจหน้าที่...

๓. อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับหน่วยในการรักษาการณ์

๓.๑ ผู้บังคับศูนย์รักษาการณ์ และผู้บังคับหน่วยรักษาการณ์ มีหน้าที่ วางแผน อำนาจการ ประสานงาน สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังภาคพื้นในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๓.๒ รองผู้บังคับศูนย์รักษาการณ์ และรองผู้บังคับหน่วยรักษาการณ์ มีหน้าที่ ช่วยเหลือ ในการวางแผน อำนาจการ ประสานงาน สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังภาคพื้นในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

๓.๓ นายทหารยุทธการศูนย์รักษาการณ์ ฝ่ายเสนาธิการหน่วยรักษาการณ์ นายทหาร ยุทธการ ศูนย์ปฏิบัติการโรงเรียนการบิน มีหน้าที่ช่วยเหลือในการวางแผน อำนาจการ ประสานงาน สั่งการ และควบคุมการใช้กำลังภาคพื้นในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ

ผนวก ค ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐

อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการ

๑. นายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย นายทหารเวรกองบิน นายทหารเวรโรงเรียนการบิน นายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และนายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับบัญชาทหารอากาศดอนเมือง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑.๑ เป็นผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการในตำแหน่งรองลงไป

๑.๒ ดูแล รักษา อาคาร สถานที่ ทรัพย์สินของทางราชการ และความสงบเรียบร้อย ภายในส่วนราชการนั้น หากมีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้นให้รีบระงับเหตุ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทันทันที

๑.๓ ประจำอยู่ ณ ที่ทำการของส่วนราชการนั้น ๆ ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่และให้หมั่น ออกตรวจสถานที่ ตลอดจนการรักษาการณ์ของเวร-ยามรักษาการณ์ทุกตำแหน่ง โดยเฉพาะตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ - ๒๔.๐๐ นาฬิกา และเวลา ๒๔.๐๐ - ๐๖.๐๐ นาฬิกา ให้ตรวจอย่างน้อยช่วงเวลาละ ๑ ครั้ง

๑.๔ พิจารณารับการติดต่อราชการจากบุคคลภายนอก และควบคุมให้ปฏิบัติตามระเบียบ การรักษาความปลอดภัยของส่วนราชการนั้น ๆ

๑.๕ ควบคุมบุคคลและยานพาหนะที่ผ่านเข้า-ออกบริเวณส่วนราชการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

๑.๖ ควบคุมการนำพัสดุเข้า-ออกตามระเบียบที่ส่วนราชการนั้นกำหนด

๑.๗ ตรวจสอบและดำเนินการตามที่ได้เห็นสมควรต่อบุคคลที่สงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ในเขต รับผิดชอบ

๑.๘ ตรวจสอบและควบคุมการรับฝาก เก็บรักษา และจ่ายกุญแจสำนักงานคลัง สถานที่สำคัญ และยานพาหนะ ซึ่งส่วนราชการนั้น ๆ ได้กำหนดให้นำมาฝาก

๑.๙ ตรวจสอบการปิดสถานที่ราชการให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย ปลอดภัย และพิจารณา เปิดสถานที่ราชการนอกเวลาราชการ เมื่อมีความจำเป็นและควบคุมโดยใกล้ชิด

๑.๑๐ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการรักษาการณ์ตามที่มีอำนาจบังคับบัญชามอบหมาย

๑.๑๑ รับตัวข้าราชการทหารในสังกัดซึ่งถูกจับกุมมาดำเนินการตามระเบียบ

๑.๑๒ การรับ-ส่งหน้าที่ให้ใช้แบบฟอร์มตาม ผนวก ฉ-๒

๒. ผู้ช่วยนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์หน่วย ผู้ช่วยนายทหารเวรกองบิน ผู้ช่วย นายทหารเวรโรงเรียนการบิน ผู้ช่วยนายทหารเวรกองบัญชาการหน่วยบัญชาการอากาศโยธิน และผู้ช่วย นายทหารเวรสำนักงานผู้บังคับบัญชาทหารอากาศดอนเมือง เป็นผู้ที่ยกช่วยเหลือนายทหารเวรในการปฏิบัติหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นอันเกี่ยวกับการรักษาการณ์ ตามที่นายทหารเวร หรือผู้มีอำนาจบังคับบัญชามอบหมาย การรับ-ส่งหน้าที่ให้ใช้ฟอร์ม ผนวก ฉ-๓

๓. เสมียนเวร มีหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ ขึ้นตรงต่อนายทหารเวร

๓.๒ รับผิดชอบในการรับ-ส่งหนังสือราชการ และการติดต่อสื่อสารซึ่งมีถึงส่วนราชการผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการนั้น ๆ นอกเวลาราชการแล้วให้นำเสนอนายทหารเวรที่บังคับบัญชารับผิดชอบ

๓.๓ ดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เรียบร้อยโดยเฉพาะสิ่งของที่เป็นสาธารณณะ เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ถ้าเกิดการชำรุดบกพร่องให้รีบ แจ้งนายทหารเวร เพื่อแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขต่อไป

๓.๔ ดูแลรักษาความสะอาด สถานที่ และความสงบเรียบร้อยของสถานที่ราชการ

๓.๕ เมื่อมีเหตุการณ์ไม่ปกติเกิดขึ้น เช่น เกิดเพลิงไหม้ หรือมีบุคคลที่น่าสงสัยหรือแปลกปลอม เข้ามาในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ดำเนินการแก้ไขเหตุขั้นแรกตามมาตรการที่กำหนดไปก่อนแล้วรีบราชการให้นายทหารเวร และ/หรือผู้บังคับบัญชาทราบโดยด่วน

๓.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับการรักษาการณ์ตามที่นายทหารเวรมอบหมาย

๓.๗ ลงบันทึกผู้ที่มาติดต่อราชการ หรือมาเยี่ยม ในสมุดบันทึกที่หน่วยกำหนดตามผนวก ฉ-๖

๓.๘ การรับ-ส่งหน้าที่ให้ใช้แบบฟอร์มตาม ผนวก ฉ-๔

๔. จำเวร มีหน้าที่เช่นเดียวกับเสมียนเวร และมีหน้าที่เพิ่มเติม ดังนี้ คือ

๔.๑ ควบคุม ดูแลให้ทหารกองประจำการปฏิบัติตามกำหนดเวลาที่ทางราชการกำหนดในเรื่องการปฏิบัติงานประจำวันของทหารกองประจำการ

๔.๒ ตรวจสอบยอด และส่งยอดทหารกองประจำการ ในเรื่องการขาด หни ลาป่วย ต้องโทษ คงกอง และอื่น ๆ ตามเวลาต่อผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ตรวจเวร-ยามรักษาการณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด และเรียบร้อย หากต้องการความช่วยเหลือ หรือมีขอบกพร่องประการใดให้รายงานนายทหารเวรทราบทันที

๔.๔ กวดขันวินัยทหารกองประจำการให้เป็นไปตามแบบธรรมเนียมทหารอย่างเคร่งครัด

๔.๕ การรับ-ส่งหน้าที่ให้ใช้แบบฟอร์มตาม ผนวก ฉ-๕

๕. ผู้ช่วยเสมียนเวร หรือผู้ช่วยจำเวร มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ เสมียนเวร หรือจำเวร แล้วแต่กรณี

๖. เวร-ยามรักษาการณ์อื่น ๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้มีอำนาจสั่งจัดเวร-ยามรักษาการณ์ประจำส่วนราชการกำหนด

ผนวก ง ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐

ป้ายแสดงตนนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๑. ป้ายแสดงตนของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้มีรูปแบบและลักษณะ ดังนี้

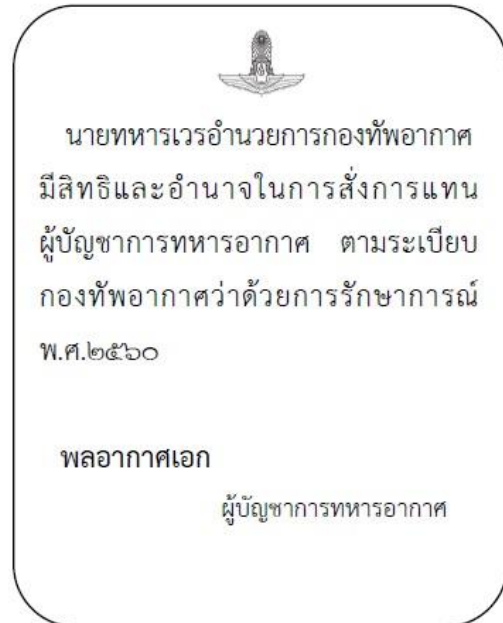
๑.๑ ด้านหน้าเป็นพื้นสีฟ้า กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๘.๕ เซนติเมตร ส่วนบนมีรูปเครื่องหมายราชการกองทัพอากาศ สีทอง จำนวน ๑ รูป ใต้รูปมีข้อความว่า “นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ” ตัวอักษรทั้งสิ้นเป็นสีทองอยู่บนพื้นสีขาว และมีเส้นสีทอง ๒ เส้น คัดขวางตลอดความกว้างของป้ายแสดงตน

๑.๒ ด้านหลังเป็นพื้นสีขาว ส่วนบนมีรูปเครื่องหมายราชการกองทัพอากาศ สีทอง จำนวน ๑ รูป ส่วนล่างมีข้อความว่า “นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีสิทธิและอำนาจในการสั่งการแทนผู้บัญชาการทหารอากาศ ตามระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐” ทั้งหมดพิมพ์ด้วยหมึกสีดำ มียศ ลายมือชื่อ และชื่อเต็ม พร้อมด้วยตำแหน่งของผู้บัญชาการทหารอากาศอยู่ใต้ข้อความนี้

๒. ป้ายแสดงตนของผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้มีรูปแบบและลักษณะเช่นเดียวกับป้ายแสดงตนของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เว้นแต่คำว่า “นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ” ให้เปลี่ยนเป็น “ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ”



ด้านหน้า



ด้านหลัง

ผนวก จ ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐

อำนาจหน้าที่ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๑. นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบการรักษาการณ์ ของส่วนราชการต่าง ๆ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง

๑.๒ ตรวจสอบระเบียบวินัยของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ สังกัดกองทัพอากาศ ในเขตที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง

๑.๓ ว่ากล่าวตักเตือนผู้ที่กระทำความผิดหรือประพฤติมิชอบด้วยแบบธรรมเนียมของทางราชการ หากเห็นสมควรที่จะลงทัณฑ์แก่ผู้กระทำความผิดก็ให้แจ้งแก่ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น เพื่อพิจารณา พร้อมกับบันทึกลงในรายงานของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศด้วย

๑.๔ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ ในเขตพื้นที่ของกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง ให้นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงจนกว่าหัวหน้าส่วนราชการสถานที่นั้น ๆ จะมารับช่วงความรับผิดชอบ หากมีสาธารณภัยอื่น ๆ เกิดขึ้น ให้นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ พิจารณาดำเนินการ หรือบรรเทาภัยร่วมกับส่วนราชการอื่น ๆ เท่าที่จะกระทำได้ แล้วรายงานให้ผู้บัญชาการทหารอากาศ ทราบทันที

๑.๕ เมื่อปรากฏว่ามีสิ่งใดหรือการกระทำใด ๆ ที่จะเป็เหตุให้เกิดความไม่ปลอดภัย ในเขตที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง ให้แจ้ง ศูนย์ยุทธการภาคพื้น ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ เพื่อดำเนินการต่อไป แล้วรายงานให้ผู้บัญชาการทหารอากาศทราบทันที หากได้รับคำร้องขอจากเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจให้ช่วยเหลือในเหตุดังกล่าว ให้ พิจารณาปฏิบัติไปตามความเหมาะสม แต่การช่วยเหลือ ให้กระทำ เฉพาะในเขตปลอดภัยในราชการทหารแห่งกองทัพอากาศตอนเมือง

๑.๖ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้ใช้รถยนต์สำหรับนายทหารเวรอำนาจการ กองทัพอากาศ ซึ่งกรมขนส่งทหารอากาศจัดให้พร้อมพลขับเพื่อใช้ในการตรวจสอบการรักษาการณ์ และใช้เชื้อเพลิง ตามความเป็นจริงตามภารกิจ สำหรับผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้ใช้รถยนต์ และตรงร่วมกับ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ

๑.๗ เป็นผู้แทนผู้บัญชาการทหารอากาศ ในการต้อนรับและให้ความสะดวก แก่ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือผู้บัญชาการทหารอากาศ หรือผู้ใหญ่ที่มีเกียรติ เช่น รัฐมนตรี หรือ ทูตต่างประเทศ ซึ่งเข้ามาในเขตที่ตั้งกองทัพอากาศตอนเมือง นอกเวลาราชการหรือวันหยุดราชการ โดยประสานงานกับ กองรักษาความปลอดภัย สำนักนโยบายและแผน กรมข่าวทหารอากาศ ในการรักษาความปลอดภัย และต้องคอย ควบคุมดูแลอำนวยความสะดวกในการต้อนรับให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย หากจำเป็นก็ให้ รายงาน ตามระเบียบ

ค่าใช้จ่ายในการต้อนรับตามความในวรรคแรก (ถ้ามี) ให้ใช้เงินราชการได้ตามความเหมาะสม โดยให้ติดต่อประสานกับกรมสารบรรณทหารอากาศ

๑.๘ ในกรณีที่มิผู้ขอใช้ห้องรับรองกองทัพอากาศเป็นพิเศษนอกเวลาราชการหรือวันหยุดราชการโดยไม่มีกำหนดการมาก่อน ให้นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศประจำวันนั้นเป็นผู้พิจารณาอนุญาต ส่วนการอำนาจการต่าง ๆ ในการใช้ห้องรับรอง ให้อยู่ในความดูแลของนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์ กองบัญชาการกองทัพอากาศ

๑.๙ ตรวจสอบความเรียบร้อยเขตบ้านพักอาศัยของกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งกองทัพอากาศ ดอนเมือง ในกรณีที่ตรวจพบความไม่เรียบร้อย ให้ออกคำสั่งเตือนและชี้แจง แล้วรายงานผลการตรวจในแบบรายงานนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ผนวก ฉ-๑

๑.๑๐ การรับ-ส่งหน้าที่ของนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ ให้รับ-ส่งหน้าที่ ณ ที่ทำการนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา (ใช้ศูนย์รักษาการณ์ กองบัญชาการกองทัพอากาศ เป็นที่ทำการ) โดยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศคนเดิม ชี้แจงผลการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้ปฏิบัติไปแล้วในรอบ ๒๔ ชั่วโมง เช่น การตรวจเวร-ยามรักษาการณ์ ได้ไปตรวจหน่วยใดมาบ้างแล้ว เป็นต้น เพื่อให้ นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ คนต่อไปทราบ โดยใช้แบบรายงานตาม ผนวก ฉ-๑ หากนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ หรือผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ คนต่อไปไม่มารับหน้าที่ตามวันเวลาที่กำหนดให้นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ หรือผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศคนเดิม รายงานผู้บัญชาการทหารอากาศทราบ และอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีผู้ มารับหน้าที่

๒. ผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือนายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่นายทหารเวรอำนาจการกองทัพอากาศมอบหมาย

ผนวก ฉ ประกอบระเบียบกองทัพอากาศว่าด้วยการรักษาการณ์ พ.ศ.๒๕๖๐

ผนวก ฉ-๑ แบบรายงานการตรวจนายทหารเวรอำนาจการ ทอ. และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการ ทอ.

แบบรายงานการตรวจนายทหารเวรอำนาจการ ทอ. และผู้ช่วยนายทหารเวรอำนาจการ ทอ.

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง รายงานประจำวัน

เรียน ผบ.ทอ.

ด้วยเมื่อ.....(วันที่เดือน พ.ศ. เวลา)..... กระผม.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....

และ.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....ได้รับมอบหน้าที่นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. จาก(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....

และ ผช.นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. จาก.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....ตามลำดับ ได้ตรวจเหตุการณ์ และ การปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาการณ์ ของส่วนราชการและสถานที่ต่าง ๆ ณ ที่ตั้งดอนเมือง ดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหตุการณ์	การปฏิบัติ	หมายเหตุ
๑.	บก.ทอ.			
๒.	สลก.ทอ.			
๓.	สบ.ทอ.			
๔.	กพ.ทอ.			
๕.	ขว.ทอ.			
๖.	ยก.ทอ.			
๗.	กบ.ทอ.			
๘.	กร.ทอ.			
๙.	ทสส.ทอ.			
๑๐.	สปช.ทอ.			
๑๑.	กก.ทอ.			
๑๒.	จร.ทอ.			
๑๓.	สตน.ทอ.			
๑๔.	สนภ.ทอ.			
๑๕.	สธน.ทอ.			
๑๖.	คปอ.			
๑๗.	อย.			
๑๘.	ศทย.อย.			
๑๙.	กรม ทย.ร.อย.			
๒๐.	กรม ตอ.ร.อย.			
๒๑.	กรม ปพ.อย.			
๒๒.	ร้อย.ปพ.๓ พัน.๓ กรม ปพ.อย.			
๒๓.	ดย.ทอ.อย.			
๒๔.	ศยพ.ศปก.ทอ.			
๒๕.	บน.๖			
๒๖.	ขอ.			

๒๗.	สอ.ทอ.			
๒๘.	สพ.ทอ.			
๒๙.	พอ.			
๓๐.	รพ.ภูมิพลอดุลยเดช.			
๓๑.	พธ.ทอ.			
๓๒.	ชย.ทอ.			
๓๓.	ขส.ทอ.			
๓๔.	ยศ.ทอ.			
๓๕.	รร.จอ.ยศ.ทอ.			
๓๖.	รร.นนก.			
๓๗.	ศวอ.ทอ.			
๓๘.	สภ.ทอ.			
๓๙.	สน.ผบ.ดม.			
๔๐.	กรม สท.ทอ.สน.ผบ.ดม.			
๔๑.	รจ.ทอ.สน.ผบ.ดม.			
๔๒.	สวบ.ทอ.			
๔๓.	บ้านพักอาศัย ทอ.(ท่าดินแดง)			
๔๔.	บ้านพักอาศัย ทอ.(ทุ่งสีกัน)			
๔๕.	อื่น ๆ			

ครั้งเมื่อ.....(วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา)..... กระผม.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....
 และ.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....ได้มอบหน้าที่นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. และ ผช.นายทหาร
 เสรอำนาจการ ทอ.พร้อมพัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ ตามรายการที่แนบ ให้
(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....และ.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....ตามลำดับ
 อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เป็นที่เรียบร้อยแล้ว
 จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ)..... นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. ผู้ส่ง
 (ลงชื่อ)..... ผช.นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. ผู้ส่ง
 (ลงชื่อ)..... นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. ผู้รับ
 (ลงชื่อ)..... ผช.นายทหารเวรอำนาจการ ทอ. ผู้รับ

ผนวก ฉ-๒ แบบรายงานนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์
แบบรายงานนายทหารเวรศูนย์รักษาการณ์

(ส่วนราชการ).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง รายงานประจำวัน

เรียน

ด้วยเมื่อ.....(วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา).....กระผม/ดิฉัน...(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....

.....ได้ รับมอบหน้าที่นายทหารเวร.....(ชื่อส่วนราชการ).....

จาก.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ได้ตรวจเหตุการณ์ และสถานที่ดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายการ	เหตุการณ์	การปฏิบัติ	หมายเหตุ

ครั้งเมื่อ.....(วันที่ เดือน พ.ศ. เวลา).....กระผม/ดิฉัน ได้มอบหน้าที่นายทหารเวร.....

(ชื่อส่วนราชการ).....พร้อมกับ.....(หลักฐานและหรือสิ่งที่ส่งมอบ).....ให้

(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) ผู้ส่ง

(ลงชื่อ) ผู้รับ

หมายเหตุ ช่องรายการต่าง ๆ ส่วนราชการสามารถเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ผนวก ฉ-๕ แบบรายงานจำเวร
แบบรายงานจำเวร

(ส่วนราชการ).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง รายงานประจำวัน

เรียน

ด้วยเมื่อ...(วันที่เดือน พ.ศ. เวลา).....กระผม.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....

ได้รับมอบหน้าที่จำเวร.....(ชื่อส่วนราชการ).....จาก.....(ยศ ชื่อ ชื่อสกุล).....

ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ได้ตรวจความเรียบร้อยของสิ่งของและสถานที่ในความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

๑. เหตุการณ์ ทัวไป.....
๒. การสุขาภิบาล.....
๓. การรับประทานอาหาร.....

ลำดับ	รายการ	ยอดเดิม	รายการ	รายการจำหน่าย									คงก่อง	หมายเหตุ
				ประจำสำนักงาน	ประจำตัว	อนุญาต	ลา	ป่วย	โทษ	ขาด	หนี	รวม		
	รวมทั้งสิ้น													

ครั้นเมื่อ..... (วันที่เดือนพ.ศ. เวลา)....กระผมได้มอบหน้าที่จำเวร.....

...(ชื่อส่วนราชการ)....พร้อมด้วยสิ่งของในความรับผิดชอบตามบัญชีข้างบนนี้ให้.....(ยศชื่อชื่อสกุล).....

อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) ผู้ส่ง

(ลงชื่อ) ผู้รับ

หมายเหตุ ช่องรายการต่าง ๆ ส่วนราชการสามารถเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

การลา

๑. วัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติเกี่ยวกับการลา การอนุญาตให้ลา เป็นไปโดยถูกต้อง
เรียบร้อย

๒. การลาแบ่งออกเป็น ๑๐ ประเภท

๒.๑ การลาป่วย

๒.๒ การลาคลอดบุตร

๒.๓ การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

๒.๔ การลากิจ

๒.๕ การลาพักผ่อนประจำปี

๒.๖ การลาอุปสมบท

๒.๗ การลาไปประกอบพิธีฮัจย์

๒.๘ การลาติดตามคู่สมรสไปต่างประเทศ

๒.๙ การลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

๒.๑๐ การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

๓. การลาป่วย

๓.๑ ข้าราชการทหาร ในปีหนึ่งจะลาป่วยได้ไม่เกิน ๙๐ วัน เว้นแต่ในกรณีดังจะกล่าว
ต่อไปนี้

๓.๑.๑ เจ็บป่วยเนื่องจากไปราชการในที่กัณดารหรือในท้องที่ซึ่งมีโรคภัยชุกชุม
หรือประสบอันตรายเนื่องจากปฏิบัติราชการ จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวต่อไปได้อีก ๙๐ วัน รวมเป็น ๑๘๐ วัน

๓.๑.๒ เจ็บป่วยหรือประสบอันตรายเพราะกระทำการตามหน้าที่อันเนื่องจากไอ
พิษ วัตถุธาตุที่เป็นพิษ วัตถุระเบิด หรือเชื้อโรคติดต่ออย่างร้ายแรง จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวต่อไปได้อีก ๑๘๐ วัน
รวมเป็น ๒๗๐ วัน

๓.๑.๓ เจ็บป่วยเนื่องจากประสบอันตรายเพราะกระทำการตามหน้าที่ในอากาศ
ใต้น้ำ ใต้ดิน ทั้งขณะขึ้นลงหรืออยู่ในอากาศ ใต้น้ำ หรือใต้ดิน จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวได้ ๓๖๕ วัน

๓.๑.๔ เจ็บป่วยเนื่องจากต้องกระทำหน้าที่พิเศษฝ่านอันตรายตามที่ได้รับอนุมัติ
หรือได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวได้ ๓๖๕ วัน

๓.๑.๕ เจ็บป่วยเนื่องจากต้องกระทำหน้าที่ในการรบ การสงคราม การปราบปราม
การจลาจล การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎอัยการศึกหรือตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือปฏิบัติราชการสนาม
ในพื้นที่ตามแนวชายแดน จะลาป่วยเพื่อรักษาตัวได้ ๓๖๕ วัน

๓.๑.๖ การลาป่วยตามข้อ ๓.๑.๔ หรือข้อ ๓.๑.๕ กรณีแพทย์ที่รักษาไม่น้อยกว่า
๓ นาย ตรวจรับรองลงความเห็นว่าจำเป็นต้องฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย ให้ลาป่วยเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย
ต่อไปได้อีกไม่เกิน ๓๖๕ วัน

๓.๒ ข้อปฏิบัติในการลา

๓.๒.๑ ผู้ป่วยต้องเสนอใบลาแสดงอาการป่วยต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง ถ้าป่วย
ไม่เกิน ๒๔ ชม.จะลาด้วยวาจาก็ได้ ผู้ป่วยจะให้ผู้อื่นทำใบลาเสนอแทนตนก็ได้ หากมีความเห็นหรือคำแนะนำ
ของแพทย์ให้แนบมากับใบลาด้วย

๓.๒.๒ ผู้ป่วยที่ได้ลาหยุดพักรักษาตัวครบกำหนดแล้ว แต่อาการป่วยยังไม่หาย จะหยุดพักรักษาตัวต่อไปอีก ให้เสนอใบลาต่อ ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น

๓.๒.๓ ผู้ป่วยที่รักษาตัวอยู่ที่สถานพยาบาลของทหารไม่ว่าจะเป็นกรณีที ผู้บังคับบัญชาส่งตัวไปรักษา หรือเจ้าตัวไปป่วยรักษาด้วยสถานพยาบาลของทหาร ไม่ต้องทำใบลาเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชา แต่ให้สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ที่มีสถานพยาบาลวางระเบียบ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ป่วยกับสถานพยาบาลทำหลักฐานการป่วยให้ไว้ต่อกันนับตั้งแต่วันรับตัวไว้รักษา จนถึงวันออกจากสถานพยาบาลนั้น ทั้งนี้ การป่วยดังกล่าวให้ถือเป็นการลาป่วยตามข้อบังคับนี้ด้วย

๓.๒.๔ ถ้าผู้ป่วยเป็นทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการ ทหาร เมื่อลาไปรักษาตัวยังภูมิลำเนาที่ห่างไกลผู้บังคับบัญชาครบกำหนดแล้วยังไม่หายป่วย จะลารักษาตัว ต่อไปอีกก็ดี หรือไปด้วยกิจธุระแล้วป่วยอยู่ยังภูมิลำเนาที่ดี ให้นำบัตรอนุญาตลาเสนอต่อกรมกองทหารที่ใกล้ หรือนายอำเภอท้องที่เพื่อวินิจฉัยอนุญาต

๓.๒.๕ การเขียนใบลาป่วยจักต้องกล่าวถึงอาการป่วย กำหนดวันลาตั้งแต่เมื่อใด ถึงเมื่อใด และบอกสถานที่ซึ่งพักรักษาตัวอยู่ด้วย

๓.๒.๖ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจอนุญาตให้ลาป่วยให้เป็นไปตามตารางกำหนด อำนาจให้ลาทำข้อยกเว้น

๓.๒.๗ ผู้ซึ่งลาป่วยเกินกำหนดที่กล่าวไว้ในข้อ ๓.๑ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดการ ขอลดออกจากประจำการ

๔. การลาคลอดบุตร

๔.๑ การลาคลอดบุตรให้ลาได้ ๙๐ วัน โดยได้รับเงินเดือนและไม่ต้องมีใบรับรองแพทย์ ทั้งนี้สามารถจะลาในวันที่คลอด ก่อนหรือหลังวันที่คลอดบุตรก็ได้ แต่เมื่อรวมเวลาวันลาแล้วต้องไม่เกิน ๙๐ วัน

๔.๒ ข้าราชการทหารที่ได้รับอนุญาตให้ลาคลอดบุตร และได้หยุดราชการไปแล้ว แต่ไม่ได้คลอดบุตรตามกำหนด หากประสงค์จะขอถอนวันลาคลอดบุตรที่หยุดไป ให้ผู้มีอำนาจอนุญาต อนุญาตให้ถอนวันลาคลอดบุตรได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้ลาหยุดราชการไปแล้วเป็นวันลาอีก

๔.๓ การลาคลอดบุตรคาบเกี่ยวกับการลาประเภทใดซึ่งยังไม่ครบกำหนดวันลาของการ ลาประเภทนั้น ให้ถือว่าการลาประเภทนั้นสิ้นสุดลง และให้นับเป็นการลาคลอดบุตรตั้งแต่วันเริ่มลา คลอดบุตร

๔.๔ ข้อปฏิบัติในการลา

๔.๔.๑ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอใบลาต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่ไม่สามารถจะลงชื่อในใบลาได้ จะให้ผู้อื่น ลาแทนก็ได้ แต่เมื่อสามารถลงชื่อได้แล้ว ให้เสนอใบลาโดยเร็ว

๔.๔.๒ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาคลอดบุตร ให้เสนอใบลาต่อ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาชั้น ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ หรือผู้บังคับการกองบิน ขึ้นไปเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

๕. การลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

๕.๑ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายที่คลอดบุตรให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตก่อนหรือในวันที่ลาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คลอดบุตร และให้มีสิทธิลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรครั้งหนึ่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๑๕ วันทำการ

๕.๒ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ซึ่งได้หยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้

๕.๓ ข้อปฏิบัติในการลา

๕.๓.๑ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาชั้น ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับฝูงบิน ขึ้นไปเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

๕.๓.๒ ผู้มีอำนาจอนุญาตตามวรรคหนึ่งอาจให้แสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาอนุญาตด้วยก็ได้

๖. การลากิจ

๖.๑ ข้าราชการทหารมีสิทธิลากิจ โดยได้รับเงินเดือนปีละไม่เกิน ๔๕ วันทำการ สำหรับทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารจะลาได้ไม่เกิน ๒๓ วันทำการ เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ เห็นควรให้มีการลากิจเกินกว่าที่กำหนดดังกล่าว ให้ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือผู้บัญชาการทหารอากาศ แล้วแต่กรณี มีอำนาจอนุญาตให้ลาเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

๖.๒ ข้าราชการทหาร ที่ลาคลอดบุตรตามข้อ ๖.๑ แล้ว หากประสงค์จะลากิจเพื่อเลี้ยงดูบุตรให้มีสิทธิลาต่อเนื่องจากการลาคลอดบุตรได้ไม่เกิน ๑๕๐ วันทำการโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนระหว่างลา

๖.๓ ข้าราชการทหารจะลากิจไปต่างประเทศ ได้ดังนี้

๖.๓.๑ ลาไปประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย เช่น มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา เป็นต้น จะลาได้ตามกำหนดวันลาในข้อ ๖.๑

๖.๓.๒ ลาไปประเทศในเอเชียนอกจากที่กล่าวในข้อ ๖.๓.๑ จะลาเพิ่มจากกำหนดวันลาในข้อ ๖.๓.๑ ได้อีกไม่เกิน ๕ วันทำการ

๖.๓.๓ ลาไปประเทศในยุโรป อเมริกา แอฟริกา ออสเตรเลีย หรือประเทศอื่นนอกจากที่กล่าวในข้อ ๖.๓.๑ และข้อ ๖.๓.๒ จะลาเพิ่มจากกำหนดในข้อ ๖.๑ ได้อีกไม่เกิน ๑๐ วันทำการ

๖.๔ ข้อปฏิบัติในการลากิจ

๖.๔.๑ ผู้ลากิจ ต้องเสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง จะลาแทนกันไม่ได้ เมื่อได้รับการอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดราชการได้

สำหรับการลาตามข้อ ๖.๑ เมื่อมีเหตุจำเป็นก่อนอนุญาตให้หยุดราชการได้ทันที และถ้าลาไม่เกิน ๒๔ ชม. จะลาด้วยวาจาก็ได้

๖.๔.๒ การเขียนใบลากิจ จำต้องกล่าวถึงความประสงค์ของการลา กำหนดวันลาตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใด และบอกสถานที่ซึ่งทางราชการจะติดต่อได้เสมอด้วย

๖.๔.๓ ผู้ลากิจ เมื่อมีเหตุจำเป็นจะลาต่ออีก ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชา โดยตรง เว้นแต่เมื่ออยู่ต่างจังหวัดหรืออยู่ต่างประเทศ จึงให้ส่งใบลาโดยทางไปรษณีย์หรือทางอื่น ๆ แต่ทหาร กองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร จะลาต่อโดยวิธีนี้ได้ไม่เกิน ๕ วันทำการ

๖.๔.๔ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจอนุญาตให้ลากิจ ให้เป็นไปตามตารางกำหนด อำนาจให้ลาทำข้อยกเว้นนี้ เว้นแต่การลาตามข้อ ๖.๓ อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม กรณีข้าราชการทหารลาไปนอกเขตประเทศไทยไม่เกิน ๒๔ ชม. เนื่องจากได้รับ คำเชิญจากข้าราชการต่างประเทศ ให้หัวหน้าหน่วยขึ้นสัญญาบัตร ณ ที่นั้น อนุญาตให้ลาได้

๖.๔.๕ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลากิจ เว้นแต่กรณีการลากิจเพื่อเลี้ยงดูบุตร ตามข้อ ๖.๒ ถ้าผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่าไม่สมควร จะไม่อนุญาตหรือลดจำนวนวันลาตามใบลาลงได้ และหากมี ราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาจะสั่งเรียกผู้ซึ่งลาไปแล้วให้กลับมาปฏิบัติราชการก็ได้

๗. การลาพักผ่อนประจำปี

๗.๑ ข้าราชการทหารมีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ โดยไม่ถือเป็นวันลา เว้นแต่ข้าราชการดังต่อไปนี้ ไม่มีสิทธิลาพักผ่อนประจำปีในปีที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ ยังไม่ถึง ๖ เดือน

๗.๑.๑ ผู้ซึ่งได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครั้งแรก

๗.๑.๒ ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพราะเหตุส่วนตัว แล้วต่อมาได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ

๗.๑.๓ ผู้ซึ่งลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง แล้วต่อมาได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการหลัง ๖ เดือน นับแต่วันออกจากราชการ

๗.๑.๔ ผู้ซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่น และกรณีไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ แล้วต่อมาได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ

๗.๒ ข้อปฏิบัติในการลาพักผ่อนประจำปี

๗.๒.๑ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาพักผ่อนประจำปี ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาชั้น ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ หรือผู้บังคับการกองบิน ขึ้นไปเป็นผู้พิจารณาอนุญาต เว้นแต่การไปต่างประเทศระหว่างลาพักผ่อนประจำปี ให้นำความในข้อ ๖.๓ มาใช้บังคับ

๗.๒.๒ ถ้าในปีใดข้าราชการทหารผู้ใดมิได้ลาพักผ่อนประจำปี หรือลาพักผ่อนประจำปีแล้วแต่ไม่ครบ ๑๐ วันทำการ ให้สะสมวันที่ยังมิได้ลาในปีนั้นรวมเข้ากับปีต่อ ๆ ไปได้ แต่วันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันจะต้องไม่เกิน ๒๐ วันทำการ

๗.๒.๓ ผู้ที่ได้รับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธิในวันลาพักผ่อนสะสมรวมกับวันลาพักผ่อนในปีปัจจุบันได้ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

๗.๒.๔ การอนุญาตให้ลาพักผ่อนประจำปี ผู้มีอำนาจอนุญาตจะอนุญาตให้ลาพักผ่อนครั้งเดียว หรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้

๗.๒.๕ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนประจำปี ซึ่งได้หยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนดถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้

๘. การลาอุปสมบท

๘.๑ ข้าราชการทหารจะลาอุปสมบทได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน ผู้ที่เคยอุปสมบทมาแล้วจะลาอุปสมบทอีกไม่ได้

๘.๒ ข้อปฏิบัติในการลาอุปสมบท

๘.๒.๑ ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรผู้ใดจะอุปสมบทให้เสนอใบลาอุปสมบทต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศเพื่อวินิจฉัย เมื่อเห็นควรจะอนุญาตแล้วจึงรายงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อนถึงกำหนดอุปสมบทไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เว้นหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ให้เป็นไปตามพระราชวินิจฉัยขององค์ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด

สำหรับข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรคงปฏิบัติการเสนอใบลาดังกล่าวแล้วข้างต้น แต่ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับฝูงบิน เป็นผู้วินิจฉัย เมื่อเห็นควรจะอนุญาตแล้วจึงรายงานเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นผู้บังคับการกองพล ผู้บัญชาการกองเรือหรือผู้บัญชาการกองพลบิน เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

๘.๒.๒ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทแล้ว เมื่อถึงวันลาได้หยุดราชการไปเพื่อเตรียมการอุปสมบท หากปรากฏว่ามีปัญหาอุปสรรคทำให้ไม่สามารถอุปสมบทตามที่ขออนุญาตเอาไว้ เมื่อได้รายงานตัวกลับเข้ารับราชการตามปกติและขอถอนวันลาอุปสมบท ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลาอุปสมบทอนุญาตให้ถอนวันลาอุปสมบทได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลาอีก

๘.๒.๓ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบท จะต้องอุปสมบทภายใน ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันเริ่มลา

๘.๒.๔ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาอุปสมบทลาสิกขาเมื่อใด ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบ และเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน นับแต่วันลาสิกขา สำหรับข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรต้องรายงานจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นอกนั้นเสนอถึงผู้อนุญาตให้ลาอุปสมบท เว้นหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ต้องรายงานจนถึงผู้อนุญาตให้ลาอุปสมบท

๙. การลาไปประกอบพิธีฮัจย์

๙.๑ ข้าราชการทหารผู้นับถือศาสนาอิสลามจะลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้ไม่เกิน ๑๒๐ วัน ผู้ที่เคยไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียแล้ว จะลาไปประกอบพิธีฮัจย์อีกไม่ได้

๙.๒ ข้อปฏิบัติในการลาไปประกอบพิธีฮัจย์

๙.๒.๑ ข้าราชการทหารผู้ใดจะลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เพื่อวินิจฉัย เมื่อเห็นควรจะอนุญาตแล้ว จึงรายงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก่อนถึงกำหนดวันลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๙.๒.๒ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปประกอบพิธีฮัจย์แล้ว เมื่อถึงวันลาได้หยุดราชการ เพื่อเตรียมไปประกอบพิธีฮัจย์ หากปรากฏว่ามีปัญหาอุปสรรคทำให้ไม่สามารถไปประกอบพิธีฮัจย์ ตามที่ขออนุญาตไว้ เมื่อได้รายงานตัวกลับเข้าปฏิบัติราชการตามปกติและขอถอนวันลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา ถอนวันลาไปประกอบพิธีฮัจย์ได้ โดยให้ถือว่าวันที่ได้หยุดราชการไปแล้วเป็นวันลาอีก

๙.๒.๓ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศ ซาอุดีอาระเบีย จะต้องออกเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ภายใน ๑๐ วัน นับตั้งแต่วันเริ่มลา

๙.๒.๔ ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศ ซาอุดีอาระเบีย เมื่อเดินทางกลับถึงประเทศไทย ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาโดยตรงทราบและเข้าปฏิบัติ ราชการภายใน ๕ วัน นับตั้งแต่เดินทางกลับประเทศไทย สำหรับข้าราชการชั้นสัญญาบัตรต้องรายงานจนถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม นอกนั้นเสนอถึงผู้อนุญาตให้ลาไปประกอบพิธีฮัจย์

๑๐. การลาติดตามคู่สมรสไปต่างประเทศ

๑๐.๑ ข้าราชการทหารผู้ใดประสงค์จะลาติดตามคู่สมรสซึ่งไปปฏิบัติราชการ ต่างประเทศ อนุญาตให้ลาได้ตามระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศของคู่สมรส แต่รวมแล้วไม่เกิน ๔ ปีโดยไม่ได้รับเงินเดือน

“การลาติดตามคู่สมรส” หมายความว่า ลาติดตามสามีหรือภรรยาโดยชอบด้วย กฎหมายที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ หรือทางราชการสั่งให้ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตามความต้องการของทางราชการตามกฎหมายว่าด้วยการ กำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการหรือเต็มเวลาทำงาน ตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป แต่ไม่รวมถึงกรณีคู่สมรสลาไปศึกษา ฝึกอบรม ดูกานหรือปฏิบัติการวิจัย ณ ต่างประเทศ

๑๐.๒ ข้อปฏิบัติในการลาติดตามคู่สมรสไปต่างประเทศ

๑๐.๒.๑ ข้าราชการทหารผู้ใดประสงค์จะลาติดตามคู่สมรสซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ ราชการต่างประเทศ ให้เสนอรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นผู้พิจารณาอนุญาต ให้ลาได้ไม่เกิน ๒ ปี โดยไม่ได้รับเงินเดือน ในกรณีจำเป็นอาจอนุญาตให้ลาต่อได้อีก ไม่เกิน ๒ ปี แต่เมื่อรวมแล้วไม่เกิน ๔ ปี ถ้าเกิน ๔ ปี ให้ข้าราชการทหารผู้นั้นลาออกจากราชการ

๑๐.๒.๒ การพิจารณาระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศของ คู่สมรสให้พิจารณาจากช่วงระยะเวลาที่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศติดต่อกันครั้งเดียว โดยไม่จำกัด ว่าจะอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในประเทศเดียวกันหรือไม่ เมื่อคู่สมรสหมดภารกิจในครั้งนั้นและได้เดินทาง กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำในประเทศไทยแล้ว ให้ถือว่าช่วงเวลาการปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศ เป็นอันสิ้นสุดลง ต่อมาหากคู่สมรสได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในต่างประเทศอีกในช่วงเวลาใหม่ จึงมีสิทธิที่จะลาติดตามคู่สมรสได้ใหม่

๑๐.๒.๓ ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดจะต้องใช้ดุลพินิจในการเสนอความเห็นต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมด้วยว่า หากอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสได้แล้ว จะไม่ทำให้เสียหายแก่ราชการ

๑๑. การลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

๑๑.๑ ข้าราชการทหารที่ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศที่มีระยะเวลา ไม่เกิน ๑ ปี เมื่อปฏิบัติงานแล้วเสร็จให้รายงานตัวเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันครบ กำหนดเวลา และให้รายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑๑.๒ ข้อปฏิบัติในการลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเพื่อพิจารณาอนุญาต โดยถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การสั่งให้ข้าราชการไปทำการซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

๑๒. การลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

๑๒.๑ ข้าราชการทหารผู้ใดได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ ในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ หากข้าราชการทหารผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็น ต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ แล้วแต่กรณี มีสิทธิลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๑๒.๒ ข้าราชการทหารที่ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือพิการ เพราะเหตุอื่นนอกจากที่กำหนดในข้อ ๑๒.๑ และมีอำนาจสั่งบรรจุพิจารณาแล้วเห็นว่ายังสามารถ รับราชการต่อไปได้ หากข้าราชการทหารผู้นั้นประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟู สมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพิจารณาให้ลาไปฟื้นฟู สมรรถภาพด้านอาชีพดังกล่าวครั้งหนึ่งได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ประสงค์จะลา แต่ไม่เกิน ๑๒ เดือน

๑๒.๓ หลักสูตรตามข้อ ๑๒.๑ และ ๑๒.๒ ต้องเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการ หน่วยงาน อื่นของรัฐ องค์กรการกุศลอันเป็นสาธารณะหรือสถาบันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการ เป็นผู้จัด หรือร่วมจัด

๑๒.๔ ข้อปฏิบัติในการลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

๑๒.๔.๑ ข้าราชการทหารซึ่งประสงค์จะลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตพร้อมแสดง หลักฐานเกี่ยวกับหลักสูตรที่ประสงค์จะลา และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เพื่อพิจารณาอนุญาต และเมื่อได้รับ อนุญาตแล้ว จึงหยุดราชการเพื่อไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพได้

๑๒.๔.๒ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจอนุญาตให้ลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ให้เป็นไปตามตารางกำหนดอำนาจให้ลาท้ายข้อบังคับนี้

๑๓. ใบลาป่วย ใบลาคลอดบุตร ใบลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ใบลา กิจ ใบลา พักผ่อนประจำปี และใบลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ให้เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผู้บังคับบัญชาชั้นที่มีอำนาจให้ลา

๑๔. การลาของข้าราชการในช่วงก่อนและหลังวันหยุดราชการประจำปี ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาตใช้ดุลพินิจ ตามความเหมาะสมและจำเป็นที่จะอนุญาตให้ลาได้ โดยมีให้เสียหายแก่การปฏิบัติราชการ

๑๕. การรายงานการลา

ข้าราชการทหารผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการ ณ หน่วยงานอื่นใดของทางราชการ หากประสงค์จะลาป่วย ลาคลอดบุตร ลากิจ ลาพักผ่อน ในช่วงเวลาที่ไปช่วยราชการ ให้เสนอขออนุญาตลาต่อผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการ แล้วให้หน่วยงานนั้นรายงานจำนวนวันลาให้ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้นั้นทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

การลาประเภทอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง ให้เสนอขออนุญาตลาต่อส่วนราชการต้นสังกัดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับการลาประเภทนั้น

๑๖. ข้าราชการทหารผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้อันเนื่องมาจากพฤติการณ์พิเศษซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไปในท้องถิ่นนั้น หรือพฤติการณ์พิเศษซึ่งเกิดขึ้นกับข้าราชการทหารผู้นั้นและมีได้เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือความผิดของข้าราชการทหารผู้นั้นเอง โดยพฤติการณ์พิเศษดังกล่าวร้ายแรงจนเป็นเหตุขัดขวางทำให้ไม่สามารถมาปฏิบัติราชการ ณ สถานที่ตั้งตามปกติ ให้ข้าราชการทหารผู้นั้นรีบรายงานพฤติการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งอุปสรรคขัดขวางที่ทำให้มาปฏิบัติราชการไม่ได้ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ทันทีในวันแรกที่สามารถมาปฏิบัติราชการได้

สำหรับเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ให้รายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เห็นว่าการที่ข้าราชการทหารผู้นั้นมาปฏิบัติราชการไม่ได้เป็นเพราะพฤติการณ์พิเศษตามวรรคหนึ่งจริง ให้สั่งให้การหยุดราชการของข้าราชการทหารผู้นั้นไม่นับเป็นวันลาตามจำนวนวันที่ไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้อันเนื่องมาจากพฤติการณ์พิเศษดังกล่าว

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เห็นว่าการที่ไม่สามารถมาปฏิบัติราชการยังไม่สมควรถือเป็นพฤติการณ์พิเศษตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่ข้าราชการทหารผู้นั้นไม่มาปฏิบัติราชการเป็นวันลาพัก

๑๗. การนับเวลา

๑๗.๑ การนับวันลาตามข้อบังคับนี้ให้นับตามปีงบประมาณ

๑๗.๒ การนับวันลาเพื่อประโยชน์ในการเสนอหรือจัดส่งใบลา ขออนุญาตให้ลา และคำนวณวันลาให้นับต่อเนื่องกันโดยนับวันหยุดราชการที่อยู่ในระหว่างวันลาประเภทเดียวกันรวมเป็นวันลาด้วย เว้นแต่การนับเพื่อประโยชน์ในการคำนวณวันลาสำหรับวันลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร วันลาพัก และวันลาพักผ่อน ให้นับเฉพาะวันทำการ

๑๗.๓ การลาป่วยหรือลาพักซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะเป็นในปีเดียวกันหรือไม่ก็ตาม ให้นับเป็นการลาครั้งหนึ่ง ถ้าจำนวนวันลาครั้งหนึ่งรวมกันเกินอำนาจของผู้มีอำนาจอนุญาตระดับใด ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต

๑๗.๔ ข้าราชการทหารที่ถูกเรียกกลับมาปฏิบัติราชการระหว่างการลา ให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ เว้นแต่ผู้มีอำนาจเห็นว่าการเดินทางต้องใช้เวลา ให้ถือว่าสิ้นสุดก่อนวันเดินทางกลับ

๑๗.๕ ข้าราชการทหารซึ่งได้รับอนุญาตให้ลา หากประสงค์จะยกเลิกวันลาที่ยังไม่ได้หยุดราชการ ให้เสนอขอลองวันลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา และให้ถือว่าการลาเป็นอันสิ้นสุดก่อนวันมาปฏิบัติราชการ

๑๘. การควบคุมให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ จัดทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการทหารในสังกัด หรือจะใช้เครื่องบันทึกเวลาการปฏิบัติราชการแทนก็ได้

ในกรณีจำเป็น สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ จะกำหนดวิธีลงเวลาปฏิบัติราชการ หรือวิธีควบคุมการปฏิบัติราชการของข้าราชการทหารที่มีการปฏิบัติราชการในลักษณะพิเศษเป็นอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องมีหลักฐานให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการปฏิบัติราชการได้ด้วย

๑๙. บัตรอนุญาตและใบลา

๑๙.๑ ทหารซึ่งมียศตั้งแต่ สิบเอก จ่าเอก หรือจ่าอากาศเอก ลงมา และพลทหาร เมื่อผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ลาหรือไปราชการโดยลำพัง ต้องมีบัตรอนุญาตตามแบบท้ายข้อบังคับนี้ไปด้วย คือ

๑๙.๑.๑ ถ้าอนุญาตให้ลาหรือไปราชการโดยลำพังไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง ให้ใช้บัตรอนุญาตลา แบบ ๑

๑๖.๑.๒ ถ้าอนุญาตให้ลาหรือไปราชการโดยลำพังเกิน ๒๔ ชั่วโมง ให้ใช้บัตรอนุญาตลา แบบ ๒

๑๙.๒ การลาให้ใช้ใบลาและแบบรายงานตามแบบท้ายข้อบังคับ ดังนี้

๑๙.๒.๑ ใบลาป่วย ให้ใช้แบบ ๓

๑๙.๒.๒ ใบลาคลอดบุตร ให้ใช้แบบ ๔

๑๙.๒.๓ ใบลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร ให้ใช้แบบ ๕

๑๙.๒.๔ ใบลากิจ ให้ใช้แบบ ๖

๑๙.๒.๕ ใบลาพักผ่อนประจำปี ให้ใช้แบบ ๗

๑๙.๒.๖ ใบลาขออนุญาตอุปสมบท ให้ใช้แบบ ๘

๑๙.๒.๗ หนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบทสำหรับข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตร ให้ใช้แบบ ๙ ข้าราชการทหารหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ให้ใช้แบบ ๙/๑ สำหรับข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ใช้แบบ ๑๐

๑๙.๒.๘ ใบลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียให้ใช้แบบ ๑๑

๑๙.๒.๙ ใบลาติดตามคู่สมรส ให้ใช้แบบ ๑๒

๑๙.๒.๑๐ ใบลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ให้ใช้แบบ ๑๓

๑๙.๒.๑๑ รายงานผลเกี่ยวกับการลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ
ให้ใช้แบบ ๑๔

๑๙.๒.๑๒ ใบลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ให้ใช้แบบ ๑๕

๑๙.๒.๑๓ ใบขอยกเลิกวันลา ให้ใช้แบบ ๑๖

๒๐. การลาที่ถูกงดบำเหน็จประจำปี

๒๐.๑ ลาป่วย ในครั้งปีที่แล้วมา เกิน ๖๐ วันทำการ ยกเว้นการลาป่วยเนื่องจาก
การปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๒๐.๒ ลากิจ ในครั้งปีที่แล้วมา เกิน ๒๓ วันทำการ

๒๑. อำนาจให้ลา

ผู้บังคับบัญชาชั้น	อนุญาตลาป่วย ได้คราวหนึ่งไม่ เกิน	อนุญาตลากิจ ได้คราวหนึ่ง ไม่เกิน	อนุญาตลาไปฟื้นฟู สมรรถภาพด้านอาชีพ ได้คราวหนึ่งไม่เกิน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๓๖๕ วัน	ตามที่เห็นควร	-
ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ	๑๘๐ วัน	ตามที่เห็นควร	-
แม่ทัพ	๙๐ วัน	๖๐ วันทำการ	-
ผู้บัญชาการกองพล ผู้บัญชาการกองเรือ หรือผู้บัญชาการกองพลบิน	๖๐ วัน	๔๕ วันทำการ	๓๖๕ วัน
ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองบิน	๔๕ วัน	๓๐ วันทำการ	๑๘๐ วัน
ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับฝูงบิน	๒๑ วัน	๑๕ วันทำการ	-
ผู้บังคับการเรือชั้น ๒ ต้นเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับหมวดบินชั้น ๑	๑๕ วัน	๗ วันทำการ	-
ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับการเรือชั้น ๓ หรือต้นเรือชั้น ๒ หรือผู้บังคับหมวดบินชั้น ๒	๗ วัน	๓ วันทำการ	-
ผู้บังคับหมวด ต้นเรือชั้น ๓ หรือผู้บังคับหมวดบิน ชั้น ๓	๓ วัน	๑ วันทำการ	-

เอกสารอ้างอิง ๑. ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา พ.ศ.๒๕๕๕

๒. ระเบียบ ทอ.ว่าการพิจารณำบำเหน็จประจำปีของข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๒

๒๒. อนุญาตให้ข้าราชการ ลูกจ้าง ที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม

ตามอนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๒๒ ม.ค.๕๑ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.ลง ๑๕ ม.ค.๕๑ (ต่อ กพ.ทอ. เลขรับ๑๘๖/๕๑) ให้ นขต.ทอ.ถือปฏิบัติตามอนุมัติ รมว.กท.ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๔ ธ.ค.๕๐ เกี่ยวกับการให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ของหน่วยราชการภาครัฐที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรม และ ผบ.ทอ.ได้มอบอำนาจให้ รอง ผบ.ทอ.มีอำนาจหน้าที่ทำการแทนและสั่งการในนาม ผบ.ทอ.สรุปได้ดังนี้

๑. ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ของหน่วยงานที่เป็นสตรีไปถือศีลและปฏิบัติธรรมครั้งหนึ่งตลอดอายุราชการ ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑ เดือน แต่ไม่เกิน ๓ เดือน โดยไม่ถือเป็นวันลาให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาในการพิจารณาอนุญาต

๒. ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง ของหน่วยงานที่เป็นสตรี ซึ่งมีความประสงค์ไปถือศีลและปฏิบัติธรรม ให้รายงานขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ. ล่วงหน้าอย่างน้อย ๓๐ วัน และขอรับวุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองจากสำนักปฏิบัติธรรมนั้น ๆ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการถือศีลและปฏิบัติธรรม เพื่อนำไปเป็นหลักฐานรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น บันทึกลงในสมุดทะเบียนประวัติต่อไป

๓. ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการดังนี้

๓.๑ รับเรื่องและใช้ดุลยพินิจพิจารณาอนุญาต

๓.๒ รับวุฒิบัตรหรือหนังสือรับรองการไปถือศีลและปฏิบัติธรรมของข้าราชการ เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างในสังกัด เพื่อเป็นหลักฐานบันทึกในสมุดทะเบียนประวัติ

๓.๓ แจกให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติทราบ

เอกสารอ้างอิง - มติ ครม.เมื่อ ๔ ธ.ค.๕๐

- อนุมัติ รมว.กท.(ปล.กท.รับคำสั่ง)เมื่อ ๒๗ ธ.ค.๕๐ ท้ายหนังสือ สม.(กท.เลขรับ๑๒๕๘๖/๕๐)

- อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๒๒ ม.ค.๕๑ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.(ต่อ กพ.ทอ.เลขรับ ๑๘๖/๕๑) ลง ๑๕ ม.ค.๕๑

- อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๙ ม.ค.๕๒ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.(ต่อ กพ.ทอ.เลขรับ ๑๘๙๕๔/๕๑)

ลง ๓๐ ธ.ค.๕๑กำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ ฯ

(ครุฑ)

บัตรอนุญาตลาแบบ ๑

ที่.....สังกัด.....

อนุญาตให้ผู้ถือบัตรนี้ออกนอกเขตที่ตั้งกรมกองทหารได้ตามกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาต

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

(พลีก)

(ด้านหลัง)

คำเตือน

ผู้ถือบัตรอนุญาตนี้ จะไปกิจใด ๆ ได้ไม่เกินเวลา ๒๔๐๐

แบบ ๒

บัตรอนุญาตลาแบบ ๒

ผู้ลา.....
 เครื่องหมาย.....
 ลาเพื่อ.....
 ผู้อนุญาต.....
 จำนวนวันลา.....วัน
 ตั้งแต่.....เวลา.....
 ถึง.....เวลา.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

(ครุฑ)

บัตรอนุญาตลาแบบ ๒

อนุญาตให้.....เครื่องหมาย.....
 สังกัด.....
 ลาเพื่อ.....มีกำหนด.....วัน
 ตั้งแต่วันที่.....เวลา.....
 ให้กลับเข้ารับราชการ วันที่.....เวลา.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

(พลิก)

(ด้านหลัง)

ถ้าผู้ถือบัตรอนุญาตนี้ลาต่อ ให้ผู้ที่อนุญาต
 ให้ลานั้นชี้แจงรับรองไว้ในตารางต่อไปนี้

ได้มีการลาต่อคือ

ครั้งที่	โดยเหตุ	ลาต่อ		ลงชื่อ ตำแหน่ง ผู้อนุญาต
		ตั้งแต่	ถึง	

ใบลาป่วย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาป่วย

เรียน

ด้วย กระผม ดิฉัน.....

ตำแหน่ง.....ป่วยเป็น.....

จึงขออนุญาตลาป่วยเพื่อรักษาตัวมีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ในระหว่างลาป่วยนี้ได้รับการรักษาตัวอยู่ที่ บ้านเลขที่.....ถนน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

กระผม ดิฉัน ได้ลาป่วยอยู่เดิมแล้วในคราวเดียวกันนี้.....ครั้ง รวม.....วัน

ควรมีควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ในปีงบประมาณนี้.....ได้ลาป่วย.....ครั้ง

รวม.....วัน ทั้งครั้งนี้รวมเป็น.....วัน

ในปีงบประมาณนี้ ผู้นี้เคยลาากิจมาแล้ว.....ครั้ง รวม.....วันทำการ

การลาป่วยครั้งนี้ อยู่ในอำนาจของ.....อนุญาตได้

ตามข้อบังคับ ฯ

(ลงชื่อ).....(เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

หมายเหตุ - ในกรณีที่บุคคลอื่นเป็นผู้ยื่นใบลาป่วยแทน ได้ชื่อผู้ขออนุญาตลาให้ลงว่ามีความสัมพันธ์ เป็นอะไรกับผู้ป่วยด้วย

ใบลาคลอดบุตร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาคลอดบุตร

เรียน

ดิฉัน.....

ตำแหน่ง.....

ขอลาคลอดบุตรมีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ในระหว่างลานี้ได้พักอยู่ที่

บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

ดิฉัน ได้ลาคลอดบุตรอยู่แล้วในคราวเดียวกันนี้.....ครั้ง รวม.....วัน

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ใบลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตร

เรียน

กระผมตำแหน่ง.....

สังกัด.....มีความประสงค์ลาไปช่วยเหลือ

ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายชื่อ.....

ซึ่งคลอดบุตรเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จึงขออนุญาตลาไปช่วยเหลือภริยาที่คลอดบุตรตั้งแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มีกำหนด.....วันทำการ ในระหว่างลาจะติดต่อกระผมได้ที่.....

.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ควรมีควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ความเห็นผู้บังคับบัญชา

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

คำสั่ง

อนุญาต ไม่อนุญาต

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ใบลา

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลา

เรียน

กระผม ดิฉัน.....ตำแหน่ง.....

ขออนุญาตลาหยุดราชการเพื่อ.....

มีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ในระหว่างลา

กระผม ดิฉัน จะไปที่.....

จังหวัด.....ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

และจะกลับในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กระผม ดิฉัน ได้ลาอยู่เต็มแล้วในคราวเดียวกันนี้.....ครั้ง รวม.....วัน

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ในปีงบประมาณนี้.....ได้ลาทั้งหมดแล้ว.....ครั้ง

รวม.....วันทำการ ทั้งครั้งนี้รวมเป็น.....วันทำการ

ในปีงบประมาณนี้ ผู้นี้เคยลาป่วยมาแล้ว.....ครั้ง รวม.....วัน

การลาครั้งนี้ อยู่ในอำนาจของ.....อนุญาตได้ตามข้อบังคับ ฯ

(ลงชื่อ).....(เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ใบลาพักผ่อนประจำปี

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาพักผ่อนประจำปี

เรียน

กระผมดิฉัน.....ตำแหน่ง.....

ขออนุญาตหยุดราชการเพื่อพักผ่อนประจำปี มีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....ในระหว่างที่ลาฯนี้ กระผมดิฉัน จะไปที่จังหวัด.....

ในวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และกลับในวันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ในปีงบประมาณที่แล้ว ตั้งแต่ ๑ ต.ค.....ถึง ๓๐ ก.ย.....

ได้ลาพักผ่อนประจำปี รวม.....วันทำการ เหลือวันลาพักผ่อนสะสม.....วันทำการ

ในปีงบประมาณนี้.....ได้ลาพักผ่อนประจำปีมาแล้ว

.....วันทำการ ทั้งครั้งนี้ รวมเป็น.....วันทำการ เหลือวันลาพักผ่อน.....วันทำการ

(ลงชื่อ).....(เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ใบลาขออนุญาตอุปสมบท

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขออนุญาตลาอุปสมบท

เรียน

กระผม.....หมายเลขประจำตัว.....

ตำแหน่ง.....สังกัด.....

อายุ.....ปี มีความศรัทธาจะอุปสมบทในพระพุทธศาสนา กำหนดอุปสมบทในวันที่.....

เดือน.....พ.ศ..... ณ วัด.....

อำเภอ.....จังหวัด.....พระ.....

วัด.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เป็นพระอุปชฌาย์ จึงขอลาจากหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เมื่อลาสิกขาแล้วจะรายงานเพื่อทราบและเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน

นับแต่วันลาสิกขา

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

หนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ข้าราชการลาอุปสมบท

ด้วย.....ซึ่งเป็นข้าราชการ
ตำแหน่ง.....กรม.....กระทรวงกลาโหม
มีศรัทธาจะอุปสมบทในพระพุทธศาสนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรแล้ว
จึงเป็นอันว่า.....ได้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้ลาอุปสมบทได้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ข้าราชการลาอุปสมบท พ.ศ.๒๕๒๑

ขอพระสงฆ์และพระอุปัชฌายาจารย์ซึ่งได้รับอาราธนาให้อุปสมบทจงปราศจากรังเกียจ
ในการให้อุปสมบทแก่ราชภัฏบุรุษผู้นี้ ทรงพระกรุณาฝากให้อนุเคราะห์ด้วย

(ลายมือชื่อ).....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ข้าราชการลาอุปสมบท

ด้วย.....ซึ่งเป็นข้าราชการตำแหน่ง

.....
หน่วยบัญชาการความปลอดภัยรักษาพระองค์ สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม
มีศรัทธาจะอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงมี
พระราชวินิจฉัยแล้ว จึงเป็นอันว่า.....
สมควรได้รับพระบรมราชานุญาตให้ลาอุปสมบทได้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ข้าราชการลาอุปสมบท พ.ศ.๒๕๒๑

ขอพระสงฆ์และพระอุปัชฌายาจารย์ซึ่งได้รับอาราธนาให้อุปสมบท จงปราศจากรังเกียจ
ในการให้อุปสมบทแก่ราชภัฏบุรุษผู้นี้ ทรงพระกรุณาฝากให้อนุเคราะห์ด้วย

(ลงพระนามาภิไธย)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หนังสือแสดงการพระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ข้าราชการลาอุปสมบท

ด้วย.....ซึ่งเป็นข้าราชการ
ตำแหน่ง.....กรม.....กระทรวงกลาโหม
มีศรัทธาจะอุปสมบทในพระพุทธศาสนา.....
ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรแล้ว
จึงเป็นอันว่า.....ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลา
อุปสมบทได้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบท
พ.ศ.๒๕๒๑

ขอพระสงฆ์และพระอุปัชฌายาจารย์ซึ่งได้รับอาราธนาให้อุปสมบท จงปราศจากรังเกียจ
ในการให้อุปสมบทแก่ราชภัฏบุรุษผู้นี้ ทรงพระกรุณาฝากให้อนุเคราะห์ด้วย

(ลายมือชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบลา

ขออนุญาตไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขออนุญาตลาไปประกอบพิธีฮัจญ์

เรียน

กระผม ดิฉัน.....หมายเลขประจำตัว.....

ตำแหน่ง.....สังกัด.....อายุ.....ปี

เข้ารับราชการเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มีความศรัทธาจะไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย จึงขออนุญาตลาหยุดราชการ

มีกำหนด.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กระผม ดิฉัน จะออกเดินทางโดยพาหนะ.....

ประมาณวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... และจะกลับถึงประเทศไทย

ประมาณวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เมื่อเดินทางกลับถึง

ประเทศไทยแล้วจะรายงานให้ทราบ และเข้าปฏิบัติราชการภายใน ๕ วัน

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ใบลาติดตามคู่สมรส

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาติดตามคู่สมรส

เรียน

กระผม ดิฉัน.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ได้รับเงินเดือน ๆ ละบาท

มีความประสงค์ขอลาติดตามคู่สมรส ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ซึ่งไปปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน ณ ประเทศ.....

มีกำหนด.....ปี.....เดือน.....วัน จึงขออนุญาตลาติดตามคู่สมรสมีกำหนด.....ปี

.....เดือน.....วัน ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

ครั้งสุดท้าย กระผม ดิฉัน ได้ลาติดตามคู่สมรสไปประเทศ.....

เป็นเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ใน

กรณีลาติดต่อกับครั้งก่อน รวมทั้งครั้งนี้ด้วย เป็นเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน

ควรมิควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ความเห็นผู้บังคับบัญชา

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

คำสั่ง

อนุญาต ไม่อนุญาต

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ใบลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

เรียน

กระผม ดิฉัน (ชื่อและนามสกุลภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....ตำแหน่ง.....

.....สังกัด.....มี

ความประสงค์ขอลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่.....

เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จึงขอเสนอรายละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. คำชี้แจงในการขออนุญาต

๑.๑ ประวัติ

๑.๑.๑ วันเดือนปีเกิด.....อายุ.....ปี

๑.๑.๒ ประวัติการศึกษา.....

ประกาศนียบัตร.....

จาก.....ประเทศ.....พ.ศ.....

ปริญญาตรี.....

จาก.....ประเทศ.....พ.ศ.....

ปริญญาโท.....

จาก.....ประเทศ.....พ.ศ.....

ปริญญาเอก.....

จาก.....ประเทศ.....พ.ศ.....

๑.๑.๓ ประวัติการรับราชการ

เริ่มเข้ารับราชการเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จนถึงกำหนดวันออกเดินทาง รวมเป็นเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน

โดยเริ่มเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ.....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เป็นข้าราชการ.....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.๑.๔ ขณะนี้เป็นข้าราชการ.....

ตำแหน่ง.....ระดับ/ยศ.....

แผนก/ฝ่าย/งาน.....สำนัก/กอง.....

กรม.....อัตราเงินเดือน.....บาท

๑.๑.๕ เคยไปปฏิบัติงานระหว่างประเทศหรือไม่ เคย ไม่เคย
ถ้าเคย

(๑) ไปปฏิบัติงานให้กับ.....
.....ณ ประเทศ.....
เป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือนพ.ศ.....
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(๒) ไปปฏิบัติงานให้กับ.....
.....ณ ประเทศ.....
เป็นระยะเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน ตั้งแต่วันที่.....เดือนพ.ศ.....
ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการไปปฏิบัติงาน

๑.๒.๑ ไปปฏิบัติงานให้กับ.....
ณ ประเทศ.....
 ตามความตกลงระหว่าง.....
กับ.....
 ติดต่อสมัครโดยผ่าน.....
 ติดต่อเอง.....
 อื่น ๆ

๑.๒.๒ ตำแหน่งที่จะไปปฏิบัติงาน.....
ระดับ.....หน้าที่ที่จะไปปฏิบัติงาน (โดยย่อ).....
.....

๑.๒.๓ ระยะเวลาที่จะขอไปปฏิบัติงาน.....ปี.....เดือน.....วัน

๑.๒.๔ กำหนดออกเดินทางประมาณวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.๒.๕ ค่าตอบแทนที่ได้รับ

เงินเดือน อัตราเดือน/ปีละ.....
 ค่าที่พัก.....
 ค่าพาหนะในการเดินทาง.....
 อื่น ๆ.....

๑.๒.๖ สถานที่ติดต่อ.....
.....
หมายเลขโทรศัพท์.....

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้องเป็นจริงทุกประการ

ควรมีควรวแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

๒. คำชี้แจงและคำรับรองของส่วนราชการต้นสังกัด

๒.๑ ขอชี้แจงว่าข้าราชการผู้นี้

๒.๑.๑ ระยะเวลาการเป็นข้าราชการก่อนไปปฏิบัติงาน

- เป็นข้าราชการประจำตลอดมาเป็นระยะเวลาติดต่อกันครบ ๒ ปี ก่อนถึงวันที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงาน
- เป็นข้าราชการประจำตลอดมาเป็นระยะเวลาติดต่อกันไม่ครบ ๒ปีก่อนถึงวันที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงาน แต่กรณีมีความจำเป็นต้องสั่งให้ไปปฏิบัติงาน โดยมีเหตุผลอันสมควรและเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่งตามเอกสารแนบท้าย

๒.๑.๒ อายุของผู้ไปปฏิบัติงาน

- อายุไม่เกิน ๕๒ ปี บริบูรณ์ นับถึงวันที่ได้รับอนุมัติให้ไปปฏิบัติงาน
- อายุเกิน แต่กรณีมีความจำเป็นต้องสั่งให้ไปปฏิบัติงาน โดยมีเหตุผลอันสมควรและเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่งตามเอกสารแนบท้าย

๒.๑.๓ ความรู้ความสามารถ ความประพฤติ และการดำเนินการทางวินัย

- เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งมีความรู้ความสามารถเหมาะสม มีความประพฤติเรียบร้อย และไม่อยู่ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัย
- เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่ง.....

.....
แต่กรณีมีความจำเป็นต้องสั่งให้ไปปฏิบัติงาน โดยมีเหตุผลอันสมควร และเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่งตามเอกสารแนบท้าย

๒.๑.๔ ในกรณีที่เคยไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศมาแล้ว

- ได้กลับมาปฏิบัติราชการในส่วนราชการครบ ๒ ปีแล้ว นับแต่วันกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหลังจากที่เดินทางกลับจากการไปปฏิบัติงานครั้งสุดท้าย
- มีเวลาปฏิบัติราชการไม่ครบ ๒ ปี แต่กรณีมีความจำเป็นต้องสั่งให้ไปปฏิบัติงาน โดยมีเหตุผลอันสมควรและเป็นประโยชน์แก่ทางราชการอย่างยิ่งตามเอกสารแนบท้าย

๒.๒ ขอรับรองว่า การไปปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นี้

๒.๒.๑ ไม่ทำให้เสียราชการ เพราะยังมีผู้ปฏิบัติงานเพียงพอ

ไม่ต้องตั้งอัตรากำลังเพิ่ม

๒.๒.๒ เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย หรือต่อการปฏิบัติราชการของกระทรวง/กรมนี้ ประการใดบ้าง (โปรดระบุ)

.....
.....
.....

๒.๒.๓ กระทรวง/กรม มีแผนงานหรือโครงการที่รองรับเมื่อกลับมาปฏิบัติหน้าที่
ประการใดหรือไม่

มี ไม่มี

โปรดชี้แจงรายละเอียดประกอบการพิจารณา.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

๓. การพิจารณาของ (สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์
กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ).....

.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

๔. คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

อนุญาต ไม่อนุญาต

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

...../...../.....

รายงานผลเกี่ยวกับการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

๑. ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....ระดับ.....
สังกัด.....กระทรวง.....
ไปปฏิบัติงานให้กับ.....
ณ ประเทศ.....
ตำแหน่งที่ไปปฏิบัติงาน.....
ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ถึงแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
มีกำหนดเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน
๒. รายละเอียดการไปปฏิบัติงาน (อาทิ ขอบเขตของงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ฯลฯ) ที่สมควรรายงาน
ให้มีรายละเอียดและเนื้อหามากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยบรรยายสิ่งที่ได้รู้เห็น หรือได้รับถ่ายทอดมา
ให้ชัดเจน
.....
.....
.....
.....
๓. สรุปข้อคิดเห็น ประโยชน์ที่ได้รับ และข้อเสนอแนะ หรือสิ่งที่คิดว่าจะนำมาปรับปรุงใช้ให้เป็นประโยชน์
แก่ประเทศ.....
.....
.....
- (ลงชื่อ).....
ผู้รายงาน
๔. ความเห็นของหน่วยงานเจ้าสังกัดระดับกรมหรือเทียบเท่า.....
.....
.....
.....
- (ลงชื่อ).....
ตำแหน่ง.....
...../...../.....

๕. ความเห็นของ หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม สมุหราชองครักษ์
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

- หมายเหตุ:-
๑. ในกรณีที่มีรายละเอียดข้อความที่จะรายงานเกินกว่าช่องในแบบให้ปรับปรุงขยายช่อง
ให้พอดีกับข้อความได้ตามความเหมาะสม
 ๒. ถ้ามีรายงานที่ต้องจัดทำให้องค์การและหรือหน่วยงานที่ไปปฏิบัติงานโดยตรงขอให้นำไปด้วย

ใบลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

เรียน

กระผม ดิฉันตำแหน่ง.....

สังกัด.....มีความประสงค์ขอลาไปฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ

จึงขอเสนอรายละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ขอ

๑.๑ ประวัติการรับราชการ

๑.๑.๑ ขณะได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ

ดำรงตำแหน่ง.....

สังกัด.....กระทรวง.....

ปฏิบัติหน้าที่ (โดยย่อ).....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.๑.๒ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....

สังกัด.....กระทรวง.....

ปฏิบัติหน้าที่ (โดยย่อ).....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑.๑.๓ ที่อยู่ปัจจุบัน.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

๑.๒ สาเหตุที่ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บ จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ

เหตุเกิดที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เนื่องจาก

- ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่
- ถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่
- เหตุอื่นในนอกรวมเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่/เหตุกระทำการตามหน้าที่

(โปรดระบุ).....

ข้อเท็จจริงโดยสรุป.....

.....
.....

๑.๓ ความเห็นของแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางเวชกรรม ผู้เคยตรวจหรือรักษา

๑.๓.๑ แพทย์ชื่อ.....
ตำแหน่ง.....ผู้ได้ตรวจหรือรักษา ณ โรงพยาบาล
หรือสถานพยาบาล.....

๑.๓.๒ ความเห็นโดยสรุปของแพทย์ผู้ตรวจหรือรักษาที่เกี่ยวข้องกับสภาพความ
พิการหรือทุพพลภาพที่เกิดขึ้นตามเอกสารแนบ (เช่น มีความพิการทางอวัยวะใดบ้าง ตั้งแต่วันเดือนปีใด เป็นต้น)

.....
.....
.....

๒. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรม

๒.๑ มีความประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรม

หลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
หรือ

หลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ

ชื่อหลักสูตร.....

ซึ่งจัดโดย.....

ระยะเวลาการฝึกอบรม.....ชั่วโมง.....วัน.....เดือน.....ปี

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม (ถ้ามี).....บาท (.....)

๒.๒ พร้อมนี้ได้แนบหลักฐานเกี่ยวกับหลักสูตรที่ประสงค์จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรม
ในข้อ ๒.๑ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) จำนวน.....ฉบับ มาด้วยแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(.....)

๓. ความเห็นของหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการกำลังพล

- เป็นผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่จนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ (กรณีตามข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง)
- เป็นผู้ได้รับอันตรายหรือการป่วยเจ็บจนทำให้ตกเป็นผู้ทุพพลภาพหรือพิการ เพราะเหตุอื่น (กรณีตามข้อ ๔๐ วรรคสอง)
- หลักสูตรที่ประสงค์ที่จะลาไปเข้ารับการฝึกอบรมเป็นหลักสูตรที่ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์การการกุศลอันเป็นสาธารณะหรือสถาบันที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของทางราชการ เป็นผู้จัดหรือร่วมจัด
- ข้าราชการทหารผู้นี้ยังไม่เคยลาไปเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การณีการทุพพลภาพหรือพิการในครั้งนี้
- อื่น ๆ (ระบุ).....

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

ความเห็นผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าส่วนราชการ

.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

คำสั่ง

- อนุญาต
- ไม่อนุญาต

.....
.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

วันที่...../...../.....

ใบขอยกเลิกวันลา

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอยกเลิกวันลา

เรียน

ตามที่ กระผม ดิฉัน.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ได้รับอนุญาตให้ลา.....ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....รวม.....วัน นั้น

เนื่องจาก.....

จึงขอยกเลิกวันลา.....จำนวน.....วัน

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ควรมีควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

ความเห็นผู้บังคับบัญชา

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

คำสั่ง

อนุญาต

ไม่อนุญาต

.....

.....

(ลงชื่อ).....

ตำแหน่ง.....

...../...../.....



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.ทอ.(กปก.กพ.ทอ.โทร.๓๗๖๘)

ที่ กท ๐๖๐๓/๒๓๖๓๕

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง การลาภักหรือลาพักผ่อนประจำปีเพื่อเดินทางไปต่างประเทศ

เสนอ นชต.ทอ.

เนื่องด้วยปรากฏว่าขณะนี้ข้าราชการทหาร สังกัด ทอ.ที่ขออนุญาตลาภักหรือลาพักผ่อนประจำปีเพื่อเดินทางไปต่างประเทศ ดำเนินการเกี่ยวกับการขออนุญาตไม่ถูกต้องตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการลา พ.ศ.๒๕๒๔ เช่น ใช้ใบลาไม่ถูกต้อง ยื่นรายงานกระชั้นชิดกับวันเดินทางอันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากการดำเนินการวิธีขออนุญาตต้องใช้เวลาพอสมควร ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการขออนุญาตลาภัก หรือลาพักผ่อนประจำปี เพื่อการเดินทางไปต่างประเทศเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรวดเร็ว และถูกต้อง ตามนัยแห่งข้อบังคับ ฯ ดังกล่าว จึงขอให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. การลาให้ใช้แบบใบลาตามแบบท้ายข้อบังคับนี้

๑.๑ ลาภัก ใช้ใบลาแบบ ๕ (ผนวก ก)

๑.๒ ลาพักผ่อนประจำปี ใช้ใบลาแบบ ๖ (ผนวก ข)

๒. การเสนอใบลาใบลาภัก หรือลาพักผ่อนประจำปี เพื่อเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจอนุญาต ขอให้ส่งถึง กพ.ทอ.ก่อนถึงวันกำหนดเดินทาง ๑๐ วันทำการ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงหยุดราชการได้

๓. การลาภัก หรือลาพักผ่อนประจำปีตามข้อ ๑ นั้น ขอให้ผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดยืนยันในรายงานด้วยว่า สมควรจะอนุญาตหรือไม่โดยพิจารณาภาระงานทางราชการเสียหายเป็นหลักสำคัญ

จึงเสนอมาเพื่อทราบ และชี้แจงข้าราชการตลอดจนลูกจ้างในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) พล.อ.ต.พิศิษฐ์ ศรีกาฬสินธุ์

(พิศิษฐ์ ศรีกาฬสินธุ์)

จก.กพ.ทอ.

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) น.ต.หญิง ภัทท์สม ชินเครือ

(ภัทท์สม ชินเครือ)

รอง หน.ผฐธ.กปก.กพ.ทอ.

๖ ก.พ.๓๐

การรายงานประเภทต่าง ๆ

การรายงานด่วน

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบสถานการณ์และข่าวสารอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา เพื่อให้การรายงานเหตุการณ์ของหน่วยต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นแนวทางเดียวกัน จึงให้หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศและหน่วยเกี่ยวข้อง ปฏิบัติดังนี้

๒. การรายงานด่วน คือ การรายงานเหตุการณ์สำคัญและเร่งด่วนให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรายงานด่วน พ.ศ.๒๕๑๑ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

๓. เหตุสำคัญที่จะต้องรายงานโดยด่วน คือ

๓.๑ เรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของทหาร ซึ่งเป็นไปในทางเสื่อมเสียเกียรติหรือชื่อเสียงของทหารอย่างร้ายแรง หรือต้องหาในคดีอาญาเป็นคดีอุกฉกรรจ์

๓.๒ เรื่องทหารถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายสาหัส เนื่องจากทำลายชีวิตของตนเอง

๓.๓ เมื่อเกิดโจรภัย อัคคีภัย อุทกภัย วัตภัย การก่อวินาศกรรมหรือเกิดอุบัติเหตุอื่น ๆ ขึ้นในบริเวณสถานที่ของทหาร หรือเรือ หรืออากาศยาน จนเป็นอันตรายแก่ชีวิตมนุษย์ หรือเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทรัพย์สินของทางราชการ

๓.๔ เหตุซึ่งเกิดจากการทะเลาะวิวาทจนถึงใช้อาวุธทำการต่อสู้กันในหมู่ทหารด้วยกันเอง หรือกับบุคคลอื่นจนถึงแก่ความตาย

๓.๕ เมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้นแก่คนหรือสัตว์ในหรือใกล้ที่ตั้งหน่วยทหาร

๓.๖ เมื่อเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ขึ้นแก่ทหารจนถึงแก่ความตาย เช่น ถูกอาวุธหรือกระสุนปืน ตกจากที่สูง รถคว่ำ เรือล่ม อากาศยานอุบัติเหตุ เป็นต้น

๓.๗ เหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างร้ายแรง

๓.๘ เหตุที่จะทำให้เกิดความไม่สงบขึ้นในกรมกองทหาร

๓.๙ ทหารต่างชาติละเมิดอธิปไตย

๓.๑๐ การปะทะกันระหว่างฝ่ายไทยกับฝ่ายตรงข้าม และการปะทะกันระหว่างฝ่ายตรงข้ามใกล้บริเวณชายแดน

๓.๑๑ การกระทำของผู้ก่อการร้ายภายในประเทศ เช่น การชุ้มโจมตี การวางกับระเบิด การโจมตีที่ตั้ง การลอบสังหาร และการปะทะกับเจ้าหน้าที่หรือราษฎร ซึ่งทำให้ได้รับบาดเจ็บเสียชีวิตหรือมีการสูญเสียมาก เป็นต้น

๓.๑๒ เหตุที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานทหารและพลเรือน ทั้งของไทยและต่างประเทศ เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงถึงขั้นเสียหายมากและมีผลกระทบต่อประชาชน

๓.๑๓ เหตุที่เกี่ยวข้องกับมวลชน ซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ ของ ทอ. ณ ที่ตั้ง ดอนเมืองและต่างจังหวัด หรือพื้นที่ใกล้เคียง

๓.๑๔ เหตุที่เกิดขึ้นนอกพื้นที่รับผิดชอบของ ทอ. และมีการใช้ หรือคาดว่าจะใช้กำลังพล และยุทธโธปกรณ์ของ ทอ. เข้าร่วมการปฏิบัติในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๔. หน่วยที่ต้องรายงานด่วน ประกอบด้วย

- ๔.๑ ศปก.ทอ. และหน่วยรอง
- ๔.๒ บยอ. และหน่วยรอง
- ๔.๓ บนอ. และหน่วยรอง
- ๔.๔ บศอ. และหน่วยรอง
- ๔.๕ นขต.ทอ. อื่น ๆ ในที่ตั้งดอนเมือง และต่างจังหวัด

๕. วิธีการรายงาน

๕.๑ หน่วยตามข้อ ๔.๒ ถึง ๔.๕ และหน่วยรอง ศปก.ทอ.

๕.๑.๑ ให้ผู้บังคับหน่วยรายงานด่วนถึง ผบ.ทอ. ผ่าน ศปก.ทอ. ทันทีที่ได้รับข่าว ซึ่งสามารถรายงานด้วยวาจาหรือด้วยลายลักษณ์อักษรอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยใช้เครื่องมือสื่อสารที่เร็วที่สุด

๕.๑.๒ ให้ติดตามพร้อมทั้งสอบสวนหารายละเอียดเพิ่มเติมให้เร็วที่สุดแล้วรายงาน ผลไปตามสายงานปกติจนถึง ผบ.ทอ. เพื่อหน่วยเกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการต่อไป

๕.๑.๓ เมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญตามข้อ ๓.๗ และ ๓.๘ ให้ผู้บังคับหน่วยรายงาน ตรงไปยังสำนักงาน รมว.กท. และ ศอร.บก.ทหารสูงสุด อีกทางหนึ่งด้วย

๕.๒ ศปก.ทอ.

๕.๒.๑ เมื่อได้รับรายงานด่วนจาก นขต.ทอ. ให้ ผสธ.ศปก.ทอ. รายงานด้วยวาจาให้ ผบ.ทอ. ทราบในทันที หลังจากนั้นจึงรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบตามสายงานของ ศปก.ทอ.และให้ประสาน หน่วยเกี่ยวข้องเพื่อขอทราบรายละเอียดเพิ่มเติมแล้วสรุปเป็นลายลักษณ์อักษรนำเรียน ผบ.ทอ. เพื่อทราบ และสั่งการให้ นกข. ดำเนินการต่อไป

๕.๒.๒ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นตามข้อ ๓ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าต้องรายงาน ไปยัง ศอร.บก.ทหารสูงสุด และ สำนักงาน ผบ.ทหารสูงสุด ให้ดำเนินการภายใน ๑ ชั่วโมง หลังจากที่ได้รับข่าว แต่เหตุการณ์นั้นต้องรายงานให้ ผบ.ทอ.ทราบในเบื้องต้นก่อนแล้ว

๕.๒.๓ เหตุการณ์สำคัญที่พิจารณาแล้วเห็นว่าต้องรายงานไปยังหน่วยเหนือ และ หน่วยข้างเคียง ประกอบด้วย สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี, สำนักงาน รมว.กท., สำนักงาน รมช.กท., ศปก.ทบ. และ ศปก.ทร. ให้ ศปก.ทอ. สรุปเรื่องนำเรียน ผบ.ทอ. เพื่อขออนุมัติรายงานให้หน่วยดังกล่าวทราบ

๕.๒.๔ ในกรณีที่ศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงกลาโหม (ศปก.กท.) เปิดทำการเมื่อเกิด สถานการณ์ไม่ปกติเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การป้องกันราชอาณาจักรและ การรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนให้ ศปก.ทอ.รายงานให้ทราบอีกทางหนึ่งด้วย

๖. การรับ-ส่ง รายงาน ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งข้อความที่รายงานจะต้องกล่าว ให้ชัดเจน เข้าใจง่ายโดยสังเขปตามเรื่องที่เกิดขึ้น และควรมีข้อความตามที่กำหนดใน ผนวก ก.และ ให้ผู้บังคับหน่วยพิจารณากำหนดชั้นความลับของเอกสารที่มีความสำคัญตามความเหมาะสม สำหรับแผนผัง การรายงานและการติดต่อประสานให้ใช้ตามที่กำหนดใน ผนวก ข. หมายเลขโทรศัพท์และโทรสารที่ใช้ติดต่อกับหน่วยเกี่ยวข้องมีรายละเอียดตามผนวก ค.

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการรายงานด่วน พ.ศ.๒๕๑๑
- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๑๓/๔๔ ลง ๑๓ ก.ค.๔๔ เรื่อง การรายงานด่วน

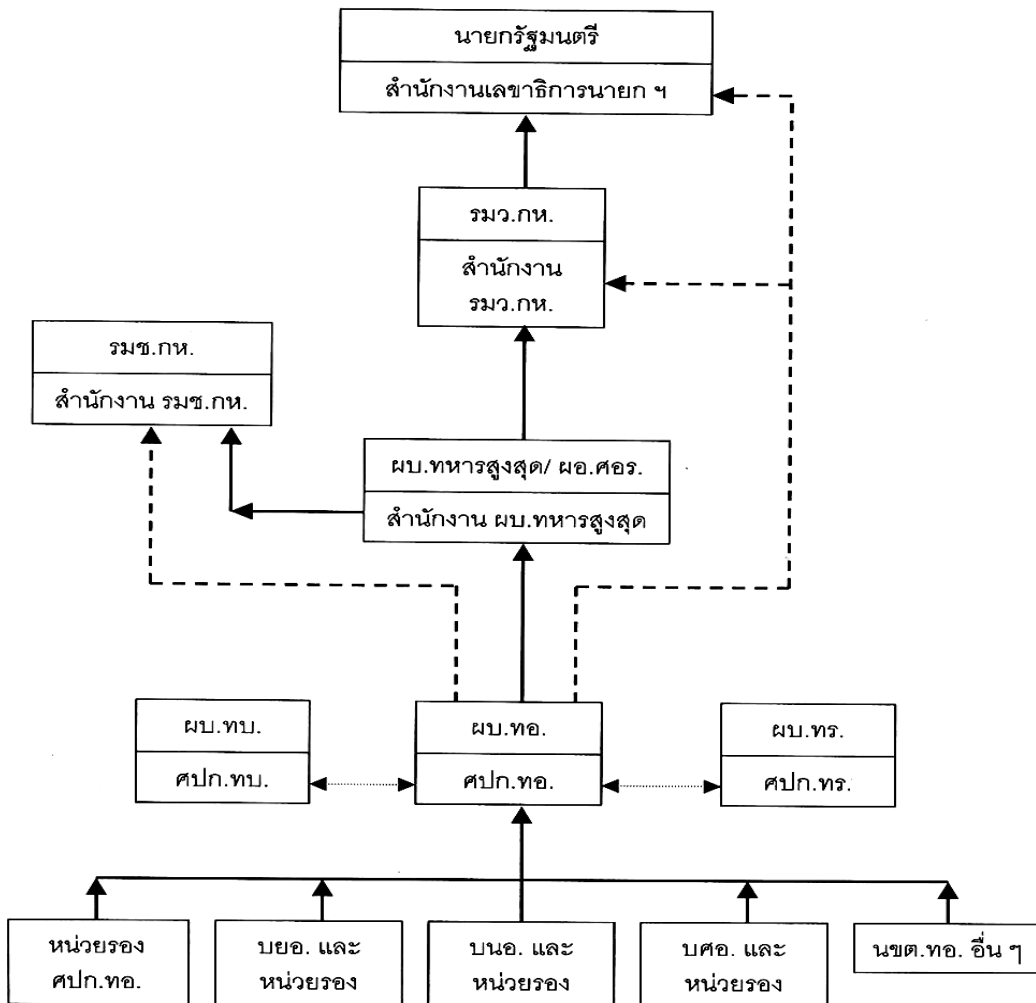
ผนวก ก

แบบฟอร์มการรายงานเหตุการณ์ด่วน

๑. วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่เกิดเหตุ
๒. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยสรุป (รายชื่อผู้เกี่ยวข้อง, รายละเอียดอื่น ๆ)
๓. ความเสียหาย (เสียหายมาก/น้อย/การตาย/การบาดเจ็บ/อื่น ๆ)
๔. การสั่งการและการปฏิบัติที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (ให้ใคร, ทำอะไร, ที่ไหน, อย่างไร)
๕. ความเห็นของผู้รายงานว่าควรจัดการในเรื่องนี้ต่อไปอย่างไร
๖. หมายเลขโทรศัพท์หรือการติดต่อสื่อสารกับผู้บังคับหน่วย หรือผู้แทนที่รายงานด่วน
๗. อื่น ๆ ที่ควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ผนวก ข.

แผนผังการรายงานเหตุการณ์ด่วน



- > การรายงานตามสายงานปกติ
- > การรายงานโดยตรง เมื่อ ผบ.ทอ. อนุมัติ
- > การรายงานให้หน่วยข้างเคียง

ผนวก ค

หมายเลขโทรศัพท์และโทรสารสำหรับการรายงานด่วน

ตำแหน่ง/ส่วนราชการ	เลขหมายการติดต่อ			หมายเหตุ
	โทรศัพท์ ทศท.	โทรทหาร	โทรสาร	
<u>สำนักนายกรัฐมนตรี</u>	๐๒-๒๘๑๑๗๑๒	๕๓๖-๑๑๓๐	๐๒-๒๘๒๙๔๗๙	
<u>กระทรวงกลาโหม</u>				
สำนักงาน รมว.กท.	๐๒-๒๒๖-๓๑๑๔-๕	๕๒๕-๑๐๓๔	๐๒-๒๒๖-๓๒๑๔	
สำนักงาน รมช.กท.	๐๒-๖๒๒-๒๒๘๑	๕๒๕-๓๖๐๒-๔	๐๒-๒๒๕-๒๑๓๗	
สำนักงาน พล.กท.	๐๒-๒๒๖-๓๑๒๐-๑	๕๒๕-๑๐๒๐-๓	๐๒-๒๒๖-๑๘๓๙	
<u>บก.ทหารสูงสุด</u>				
สน.ผบ.ทหารสูงสุด	๐๒-๕๗๕-๖๑๐๘-๙	๕๗๒-๑๐๑๔	๐๒-๕๗๕๖๑๒๓	
สน.รอง ผบ.ทหารสูงสุด (๑)	๐๒-๕๗๕-๖๑๓๔-๖	๕๗๒-๑๐๒๙-๓๐	๐๒-๕๗๕-๖๑๓๕-๖	
สน.รอง ผบ.ทหารสูงสุด (๒)	๐๒-๕๗๕๖๑๓๘	๕๗๒-๑๐๔๖	๐๒-๕๗๕๖๑๓๘	
สน.รอง ผบ.ทหารสูงสุด (๓)	๐๒-๕๗๕๖๑๔๔	๕๗๒-๑๐๕๙	๐๒-๕๗๕๖๑๔๔	
สน.เสธ.ทหาร	๐๒-๕๗๕๖๑๕๘	๕๗๒-๑๐๗๗	๐๒-๕๗๒๑๐๖๑	
<u>ศอ.ร.บก.ทหารสูงสุด</u>	๐๒-๕๗๕๖๒๑๖	๕๗๒-๑๓๖๓	๐๒-๕๗๕๖๒๕๙	
<u>ทบ.</u>				
ศปก.ทบ.	๐๒-๒๘๐๒๓๗๐	๕๓๒-๒๐๐๘	๐๒-๒๘๐๒๓๗๐	
สน.ผบ.ทบ.	๐๒-๒๘๐๒๔๓๒-๕	๕๓๒-๑๐๗๒	๐๒-๒๘๗๗๗๑๔	
สน.รอง ผบ.ทบ.	๐๒-๒๘๐๒๔๓๘-๔๐	๕๓๒-๑๐๗๔	๐๒-๒๘๐๒๔๓๘	
สน.เสธ.ทบ.	๐๒-๒๘๐๒๔๔๕-๖	๕๓๒-๑๐๗๗	๐๒-๒๘๐-๒๔๔๕-๖	
<u>ทร.</u>				
ศปก.ทร.	๐๒-๔๗๕๕๕๕๒๑	๕๓๒-๒๑๖๕	๐๒-๔๗๕๕๖๐๘	
สน.ผบ.ทร.	๐๒-๔๗๒-๑๙๖๓	๕๒๓-๑๐๐๑	๐๒-๔๗๒๐๘๕๘	
สน.รอง ผบ.ทร.	๐๒-๔๑๘๐๓๙๑	๕๒๓-๑๐๐๒	๐๒-๔๑๘๐๓๙๐	
สน.เสธ.ทร.	๐๒-๔๗๒๑๓๔๑	๕๒๓-๑๐๐๔	๐๒-๒๘๐-๒๔๔๕-๖	
<u>ทอ.</u>				
ศปก.ทอ.	๐๒-๕๓๔๑๗๑๐	๕๑๔-๒๓๓๒	๐๒-๕๓๔๑๗๑๗	
สน.ผบ.ทอ.	๐๒-๕๓๔๑๑๐๒	๕๑๔-๑๑๖๑	๐๒-๕๒๓๘๙๖๗	
	๐๒-๕๓๔๒๒๔๑	๕๑๑-๑๘๘๙		
สน.รอง ผบ.ทอ.	๐๒-๕๓๔๑๑๐๕	๕๑๔-๑๑๖๒	๐๒-๕๓๔๒๑๔๒	
สน.เสธ.ทอ.	๐๒-๕๓๔๑๑๑๙	๕๑๔-๑๑๖๒	๐๒-๕๓๔๐๙๗๙	

การรายงานตนเอง

๑. ข้าราชการชั้นสัญญาบัตรผู้ใดย้ายตำแหน่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเดิม ซึ่งขาดจากการบังคับบัญชาทุกตำแหน่งตามลำดับตั้งแต่ชั้นต่ำขึ้นไป และรายงานต่อผู้บังคับบัญชาใหม่ทุกตำแหน่งตามลำดับชั้น ตั้งแต่ชั้นสูงลงมาจนถึงผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตน
 ๒. โดยปกติต้องรายงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่ได้ทราบเหตุการณ์ที่จะต้องรายงานเป็นต้นไป
 ๓. ให้รายงานด้วยวาจาโดยบอกยศ, นาม, ตำแหน่ง และเรื่องราว ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงให้ผู้รับรายงานทราบ หากผู้รับรายงานด้วยวาจาไม่ได้ก็ให้รายงานด้วยหนังสือ หรือเขียนลงในสมุดที่เจ้าหน้าที่จัดทำไว้
 ๔. ให้ผู้บังคับบัญชาเดิม จัดการส่งตัวผู้ที่ย้ายไปยังสังกัดใหม่โดยเร็ว พร้อมทั้งหลักฐานทางด้านกำลังพล หากมีความจำเป็นที่จะส่งตัวไม่ได้ ก็ให้ติดต่อผู้บังคับบัญชาใหม่ทราบ การอนุญาตลาระหว่างย้าย ควรให้ไปลาทางต้นสังกัดใหม่
- อนึ่ง เมื่อผู้บังคับบัญชาเดิมได้ส่งตัวผู้ย้ายเมื่อใด ก็ให้ผู้ย้ายไปรายงานต่อผู้บังคับบัญชาใหม่เมื่อนั้น (ภายใน ๒๔ ชั่วโมง) ถ้าย้ายต่างจังหวัดให้นับเวลาเมื่อไปถึงที่พัก
๕. การแต่งกายของผู้รายงานตนเอง ให้ใช้ชุดปกติคอพับแขนยาว อินทรีขนูแข็ง (ไม่ผูกผ้าผูกคอ)
 ๖. สำหรับข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้ปฏิบัติตามโดยอนุโลม

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับทหารที่ ๑๒ / ๑๑๙๕๗ ลง ๑๒ มี.ค.๗๕ ว่าด้วยการรายงานตนเอง
- คำชี้แจงทหารที่ ๕/๕๕๒๕ ลง ๒ ส.ค.๗๘ เรื่อง รายงานตนเองหนังสือ กพ.ทอ.ที่ ๑๖๕๐๔/๒๑ เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับนายทหารประทวนรายงานตนเองเมื่อย้าย

การรายงานตัวเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินและการเตรียมพร้อม

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติในการรายงานตัวของข้าราชการทหาร สังกัด กองทัพอากาศ เมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินและการเตรียมพร้อมเป็นไปด้วยความเหมาะสม

๒. ผู้ที่จะต้องรายงาน ข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือนที่บรรจุในตำแหน่งอัตราทหาร

๓. การรายงานตัว การรายงานโดยการแสดงตนเอง เมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉิน และมีคำสั่งให้เตรียมพร้อม

๔. การปฏิบัติเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉิน และมีคำสั่งให้เตรียมพร้อม ให้ข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือน ทุกคน รวมทั้งผู้อยู่ในระหว่างลา ปฏิบัติดังนี้

๔.๑ ให้รายงานตัวที่ หน่วยต้นสังกัด หรือหน่วยที่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา โดยทันที

๔.๒ กรณีที่อยู่ในระหว่างเดินทางไปราชการที่หน่วยใด ให้ไปรายงานตัว ณ ที่ตั้งของ หน่วยที่ไปราชการนั้น แล้วติดต่อมายังหน่วยต้นสังกัด หรือหน่วยที่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา โดยทันที

๔.๓ กรณีที่ไม่สามารถไปรายงานตัว ตามข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ ได้ ก็ให้ไปรายงานตัวยังหน่วยทหาร หรือส่วนราชการที่อยู่ใกล้ที่สุดก่อน แล้วแจ้งให้หน่วยต้นสังกัด หรือหน่วยที่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาทราบโดยด่วน พร้อมกับชี้แจงเหตุขัดข้องไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมหลักฐาน

๕. การปฏิบัติเมื่อศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ สั่งให้มีการเตรียมพร้อมตามแผนยุทธการหรือคำสั่งใด ให้ข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือนทุกคน รวมทั้งผู้ที่อยู่ในระหว่างลาที่อยู่ในหน่วยที่ต้องเตรียมพร้อม

๕.๑ ผู้ใดมีหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ ให้ไปรายงานตัวตามระเบียบที่ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ กำหนด

๕.๒ ผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามแผนยุทธการหรือคำสั่งใด ให้ไปรายงานตัวตามที่แผนยุทธการหรือคำสั่งนั้น กำหนด

๖. หน่วยที่รับรายงานตัว

๖.๑ หน่วยต้นสังกัดหรือหน่วยที่มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชา

๖.๑.๑ จัดทำสมุดรายงานตัว

๖.๑.๒ จัดเจ้าหน้าที่ประจำไว้สำหรับรับรายงานตัว

๖.๑.๓ รายงานยอดข้าราชการทหาร และข้าราชการกลาโหมพลเรือนที่มารายงานตัวและที่ไม่มารายงานตัว ให้ผู้บัญชาการทหารอากาศทราบโดยด่วน

๖.๒ หน่วยที่รับรายงานตัวจากผู้ที่มีได้อยู่ในสังกัด

๖.๒.๑ ทำบัญชีหลักฐานการรายงานตัวส่งไปยังหน่วยต้นสังกัดโดยด่วน

๖.๒.๒ หากมีความจำเป็นจะต้องให้ผู้นั้นช่วยราชการอยู่ก่อน ก็ให้แจ้งหรือติดต่อให้หน่วยต้นสังกัดทราบ เพื่อขอตัวไว้ช่วยราชการต่อไป

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการรายงานตัวเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินและการเตรียมพร้อม พ.ศ.๒๕๓๔

ผนวก ก

สมุดรายงานตัวเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินและการเตรียมพร้อม
(เหตุการณ์.....เมื่อ.....)

ลำดับ	ยศ - ชื่อ	ตำแหน่ง - สังกัด	ลายมือชื่อ	มารายงานตัวเมื่อ วัน - เวลา

ผนวก ข

สมุดรายงานตัวเมื่อมีการเตรียมพร้อม

(เหตุการณ์.....เมื่อ.....)

ลำดับ	ยศ - ชื่อ	ตำแหน่ง - สังกัด	ลายมือชื่อ	มารายงานตัวเมื่อ วัน - เวลา

การรายงานเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย

๑. **วัตถุประสงค์** : เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานเมื่อต้องคดีของกำลังพล สังกัด ทอ. ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และถูกต้อง

๒. **นิยามศัพท์**

๒.๑ ข้าราชการทหาร หมายความว่า ทหารประจำการ ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ประจำการ และให้หมายความรวมถึง บุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว โดยอนุโลม

๒.๒ นักเรียนทหาร หมายความว่า นนอ., นจอ. และให้หมายความรวมถึง นพอ.และ นดอ.โดยอนุโลม

๓. ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหาร ผู้ใดตกเป็นผู้ต้องหา หรือ เป็นจำเลย ในคดีอาญา ให้รายงานด้วยวาจาหรือด้วยเครื่องสื่อสาร ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงทันทีในโอกาสแรก ที่จะกระทำได้ และดำเนินการดังนี้

๓.๑ ข้อหา หรือฐานความผิดที่สูงกว่าความผิดลหุโทษ ให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง ภายใน ๕ วันทำการ นับถัดจากวันที่ทราบการตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลย

๓.๒ ข้อหา หรือฐานความผิดที่ไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ ให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง ภายใน ๑๐ วันทำการ นับถัดจากวันที่ทราบการตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลย

๔. ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนทหาร ผู้ใดตกเป็นจำเลยในคดีแพ่ง หรือคดีล้มละลายให้รายงานด้วยวาจา หรือเครื่องสื่อสาร ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงทันทีในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ และรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรง ภายใน ๑๕ วันทำการ นับถัดจากวันที่ได้รับสำเนาคำฟ้องหรือถือว่าได้รับสำเนาคำฟ้อง

๕. ลูกจ้างหรือพนักงานราชการ ผู้ใดตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา คดีแพ่งหรือคดีล้มละลาย ให้รายงานด้วยวาจา หรือเครื่องสื่อสาร ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงทันทีในโอกาสแรกที่จะกระทำได้ และรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่ทราบการตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลย

๖. การรายงานตามข้อ ๓ ถึงข้อ ๕ ให้รายงานตามแนบท้ายคำสั่งนี้ และจะต้องแจ้งเรื่องอันเป็นสาระสำคัญไว้ในรายงาน พร้อมแนบเอกสารประกอบ เช่น สำเนาบันทึกประจำวัน สำเนากาแฟแจ้งข้อกล่าวหาสำเนาทะเบียนราษฎร์ หรือคำให้การ สำเนาคำฟ้องของโจทก์ เป็นต้น

๗. ผู้บังคับบัญชาของผู้ต้องหา หรือจำเลย มีหน้าที่รับผิดชอบจัดให้มีการรายงานตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ถึงข้อ ๕ และตรวจสอบการกรอกแบบรายงานให้ครบถ้วนแล้ว เสนอรายงานไปตามลำดับชั้น โดยเสนอผ่าน สธน.ทอ. ภายใน ๑๐ วันทำการ นับถัดจากวันที่ได้รับรายงานจากผู้ต้องหา หรือจำเลย และให้ สธน.ทอ.พิจารณาดำเนินการดังนี้

๗.๑ ถ้าเป็นข้าราชการทหาร เมื่อตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาที่ไม่ขึ้นศาลทหาร คดีแพ่ง คดีล้มละลาย ให้เสนอรายงานไปตามลำดับชั้นจนถึง รมว.กท.ตามคำสั่งหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ยกเว้นข้าราชการทหารซึ่งเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวที่ไม่มียศทหาร ให้เสนอรายงานไปตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ.

๗.๒ ถ้าเป็นข้าราชการทหาร เมื่อตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาที่ชั้นศาลทหารให้เสนอรายงานไปตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ.

๗.๓ ถ้าเป็นทหารกองประจำการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ หรือนักเรียนทหาร เมื่อตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา คดีแพ่ง คดีล้มละลาย ให้เสนอรายงานไปตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ.

๘. ข้อหา หรือคดีใด เข้าเกณฑ์จะต้องรายงานด่วนตามข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการรายงานด่วน พ.ศ.๒๕๑๑ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ต้องหา หรือจำเลย รายงานด่วนตามข้อบังคับดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๔๔/๖๓ ลง ๒๘ ส.ค.๖๓ เรื่อง การรายงานเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย

รายงานเมื่อตกเป็นจำเลยในคดีแพ่งหรือคดีล้มละลาย

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง.....

เรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย.....

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... กระผม/ดิฉัน.....

หมายเลขประจำตัว.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

ได้ถูกฟ้องข้อหาหรือฐานความผิด.....

.....

.....โดย.....เป็นโจทก์ ณ ศาล.....

กระผม/ดิฉัน ขอเรียนชี้แจงข้อเท็จจริงว่า.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ควรมีควรแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ ให้คัดสำเนาฟ้องของโจทก์โดยตลอดแนบไปด้วย

รายงานเมื่อตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง.....

เรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย.....

ด้วยเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... กระผม/ดิฉัน.....

ตำแหน่ง.....สังกัด.....

ได้ถูกกล่าวหา/ถูกฟ้องต่อศาล ว่ากระทำความผิดข้อหา/ฐาน.....

โดย.....เป็นผู้กล่าวหา/โจทก์ เหตุเกิดเมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....ที่ ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

.....ขณะนี้ กระผม/ดิฉัน ได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือถูกควบคุมตัวอยู่ ณ

.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

กระผม/ดิฉัน ขอเรียนชี้แจงข้อเท็จจริงว่า.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ควรมีครบแล้วแต่จะกรุณา

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ ให้แนบบันทึกประจำวัน บันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา และบันทึกคำให้การของผู้ต้องหา (ถ้ามี) หรือคัดสำเนาคำฟ้องของโจทก์แนบไปด้วย

**การรายงานเมื่อใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลย
ในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด**

๑. **วัตถุประสงค์** : เพื่อให้การใช้สิทธิของนายทนายสัญญาบัตร น.ประทวน ข้าราชการ
กลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง และพนักงานราชการ สังกัด ทอ.ในการใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันการ
ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลย ในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด เป็นไปโดยเคร่งครัด ด้วยความสุจริต และ
ไม่ฟุ่มเฟือย

๒. ผู้ซึ่งใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกัน **หมายความถึง** น.สัญญาบัตร น.ประทวน
ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง และพนักงานราชการ สังกัด ทอ.ที่ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัว
ผู้ต้องหา หรือจำเลย ในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด

๓. ผู้ที่ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกัน ผู้ใดเมื่อมีความประสงค์ที่จะใช้ตนเอง
เป็นประกัน หรือหลักประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใดต่อ
พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี ให้ผู้นั้นรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ
ผู้บังคับบัญชาโดยตรงขอให้หน่วยต้นสังกัดออกหนังสือรับรองสถานะ ระดับ และอัตราเงินเดือน และหาก
มีภาระผูกพันในการทำสัญญาประกัน หรือได้ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยราย
อื่นอยู่แล้ว ก็ให้แสดงภาระผูกพันนั้นด้วยเพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว

๔. ให้ หน.นขต.ทอ.หรือผู้ทำการแทนซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการต้นสังกัดของผู้ที่จะใช้
ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด
ต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี เป็นผู้ลงชื่อในหนังสือรับรองสถานะ และอัตรา
เงินเดือนของผู้ประกันดังกล่าว พร้อมกับให้ระบุข้อความว่าผู้ประกันได้เคยใช้ตนเองเป็นประกัน หรือ
หลักประกันตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยรายอื่นใดในวงเงินเท่าใด และยังคงรับผิดชอบตามสัญญาประกันนั้นหรือไม่
อย่างไร ตลอดจนจัดทำบัญชีคุมหนังสือรับรองดังกล่าวไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองฉบับต่อไป

๕. ผู้ที่ใช้ตนเองเป็นประกันหรือหลักประกัน เมื่อได้ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกัน
ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด ต่อพนักงานสอบสวน พนักงาน
อัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี ให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงภายใน ๕ วันทำการ
นับแต่วันที่พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลแล้วแต่กรณี ส่งปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลย
โดยให้แนบสำเนาสัญญาประกัน (ถ้ามี) และสำเนาเอกสารหลักฐานทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประกันมาด้วย

๖. ผู้บังคับบัญชาของผู้ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกัน ซึ่งได้ใช้ตนเองเป็นประกันหรือ
หลักประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด มีหน้าที่เสนอรายงาน
ตามข้อ ๕ จนถึง ผบ.ทอ.โดยเสนอผ่าน สรณ.ทอ.

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๕๖ /๕๓ ลง ๒๗ ก.ย.๕๓ เรื่อง การรายงานเมื่อใช้ตนเองเป็นประกัน
หรือหลักประกันต่อผู้ต้องหา หรือจำเลย ในคดีอาญาแทนหลักทรัพย์อื่นใด



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ
ที่ วันที่

เรื่อง ขอให้ออกหนังสือรับรอง

เรียน

ด้วย กระผม/ดิฉัน.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
มีความประสงค์ขอให้ต้นสังกัดออกหนังสือรับรองแสดงสถานะ ระดับ และอัตราเงินเดือนของกระผม/ดิฉัน
เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอลดอายุราชการ.....ผู้ต้องหา/จำเลย
ในคดีอาญาของสถานีตำรวจ.....สำนักงานอัยการ.....
ศาล.....ข้อหา.....ในวงเงินประกัน.....บาท
(.....) ทั้งนี้ กระผม/ดิฉัน ยังมีภาระผูกพันตามสัญญาประกันของ
สถานีตำรวจ.....สำนักงานอัยการ.....ศาล.....
คดี.....(เลขคดี).....ระหว่าง.....ผู้กล่าวหา/โจทก์
ในวงเงินประกัน.....บาท (.....)
หรือไม่มีภาระผูกพันในการทำสัญญาประกันรายอื่นแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการให้ต่อไป

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ ข้อความใดไม่ใช่ให้ขีดฆ่าออก และหากยังมีภาระผูกพันมากกว่า ๑ คดี ก็ให้ระบุทุกคดีให้ครบถ้วน

ครุฑ

เลขที่

ส่วนราชการต้นสังกัด
สถานที่ตั้ง

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า
เป็น..... ตำแหน่งสังกัด
รับเงินเดือน ระดับชั้น(.....บาท) (.....) จริง
ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอลดอายุราชการ.....ผู้ต้องหา / จำเลย
ในคดีอาญา ข้อหาที่สถานีตำรวจสำนักงานอัยการ.....
ศาล.....เท่านั้น และขณะนี้ยังมีภาระผูกพันตามสัญญาประกัน
ของสถานีตำรวจ.....สำนักงานอัยการ.....ศาล.....
คดี.....(เลขคดี).....ระหว่างผู้กล่าวหา / โจทก์ผู้ต้องหา / จำเลย
ข้อหา.....ในวงเงินประกัน.....บาท (.....)
หรือไม่มีภาระผูกพันในการทำสัญญาประกันรายอื่นแต่อย่างใด

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

หมายเหตุ หากศาลใดกำหนดแบบไว้ให้ใช้โดยเฉพาะ ก็ให้ใช้ตามแบบของศาลนั้น



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่ วันที่

เรื่อง รายงานการใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยแทนหลักทรัพย์อื่นใด

เรียน

ตามที่ กระผม/ดิฉัน ตำแหน่ง
สังกัด ได้ขอให้ต้นสังกัดออกหนังสือรับรองสถานะ ระดับ และอัตราเงินเดือน
เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอลปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหา/จำเลย
ในคดีอาญาของสถานีตำรวจ สำนักงานอัยการ
ศาล ชื่อหา ในวงเงินประกัน บาท
(.....) ซึ่งเป็นการประกันรายที่ นั้น

บัดนี้ กระผม/ดิฉัน ได้ไปดำเนินการดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ตามคดี (เลขคดี)
ระหว่าง ผู้กล่าวหา/โจทก์ ผู้ต้องหา/จำเลย
และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจ พนักงานอัยการ
ศาล ได้อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา/จำเลย ไปในวงเงิน
ประกัน บาท (.....) เมื่อ
รวมคดีที่กระผม/ดิฉัน ได้ใช้ตนเองเป็นประกัน หรือหลักประกันตัวผู้ต้องหา/จำเลย แทนหลักทรัพย์อื่นใด
และยังต้องรับผิดชอบตามสัญญาประกันนั้น รวม คดี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ พร้อมนี้ได้แนบสำเนาสัญญาประกัน (ถ้ามี) สำเนาหนังสือรับรอง
และเอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหา/จำเลย มาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ).....

(ตำแหน่ง).....

การรายงานผลการปฏิบัติในการไปในงานพิธีต่าง ๆ

นขต.ทอ.กวดขันให้ข้าราชการในสังกัดปฏิบัติตามคำสั่งโดยเคร่งครัด ในการสั่งจัดข้าราชการไปร่วมพิธีทุกครั้งให้กำหนดตัวข้าราชการผู้มีอาวุโส เป็นผู้รายงานจำนวนและรายชื่อของข้าราชการผู้ไปร่วมพิธีให้ หน.นขต.ทอ.ทราบภายใน ๓ วัน นับตั้งแต่พิธีการนั้นได้เสร็จสิ้นลงแล้ว

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๒๗๖/๒๐ ลง ๒๒ พ.ย.๒๐ เรื่อง การรายงานผลการปฏิบัติในการไปในงานพิธีต่าง ๆ

การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล

วัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติในการขอเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล เป็นไปโดยถูกต้องเรียบร้อย

การปฏิบัติ

ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล จากกระทรวงมหาดไทยแล้ว ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับอนุญาต เพื่อออกประกาศใช้ชื่อตัวชื่อสกุลใหม่ ดังนี้

๑. ข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ.โดยแนบหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล จากกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาส่งรายงานให้กระทรวงกลาโหม ดำเนินการออกประกาศกระทรวงกลาโหมต่อไป

๒. ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรประจำการ นักเรียนทหาร พลทหาร กองประจำการ (พลอาสาสมัคร) ทหารกองประจำการ และลูกจ้างประจำ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ผบ.ทอ. โดยแนบหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล จากกระทรวงมหาดไทย เพื่ออนุมัติและออกประกาศกองทัพอากาศต่อไป

๓. ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุลจากกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีใช้อำเภอ/เขตที่เป็นภูมิลำเนาทหารของตนเอง ให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับอนุญาตตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ต้องนำหลักฐานที่ได้รับอนุญาตนั้น ไปแจ้งต่ออำเภอ/เขต ที่เป็นภูมิลำเนาทหารทราบ เพื่อแก้ไขหลักฐานทางทหารให้ถูกต้องตรงกันต่อไป

๔. การดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กรณีเป็นข้าราชการทหารหญิงและลูกจ้างประจำหญิงที่ได้ทำการสมรสหรือหย่ากับสามี และได้เปลี่ยนชื่อสกุลแล้ว ให้ส่งหลักฐานใบสำคัญการสมรสหรือใบสำคัญการหย่า และสำเนาทะเบียนบ้านที่แก้ไขชื่อสกุลแล้วมาด้วย

เอกสารอ้างอิง

- คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๓๐/๔๗ ลง ๒๔ มี.ค.๔๗ เรื่อง เปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล

การเขียนเรื่องและบทความลงหนังสือพิมพ์

(สำเนา)

(สำเนาฉบับ กท.รับที่ ๙๕๗๔/๑๘)

ที่ สร.๐๒๐๒/ว.๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒ พฤษภาคม ๒๕๑๘

เรื่อง การเขียนเรื่องและบทความลงหนังสือพิมพ์

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๔๐๒/ว.๓๕ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๑๐ ที่ สร.๐๔๐๒/ว.๘๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๑๐ และที่ สร.๐๔๐๒/ว.๗๑ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๒

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับเรื่องการให้ข้าราชการการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ และการเขียนเรื่องลงหนังสือพิมพ์ มาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๑๘ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเรื่องและบทความลงหนังสือพิมพ์ของข้าราชการ และพนักงานในรัฐวิสาหกิจ และได้ลงมติให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดหลักเกณฑ์ให้ข้าราชการ และพนักงานในรัฐวิสาหกิจต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ก่อนที่จะเขียนเรื่องหรือบทความลงหนังสือพิมพ์ และอนุญาตให้ข้าราชการและพนักงานในรัฐวิสาหกิจกระทำการดังกล่าวได้ภายในขอบเขตของกฎหมายแต่เพื่อประโยชน์แก่ราชการ ทางราชการควรจะได้ทราบข้อคิดเห็นของข้าราชการ และพนักงานในรัฐวิสาหกิจผู้เขียนเรื่องหรือบทความไปลงหนังสือพิมพ์ด้วย ฉะนั้น ในกรณีที่ข้าราชการและพนักงานในรัฐวิสาหกิจผู้เขียนเรื่อง หรือบทความนั้นไม่ใช่ชื่อจริง ก็ให้ข้าราชการและพนักงานในรัฐวิสาหกิจผู้นั้นแจ้งนามปากกาให้ผู้บังคับบัญชาทราบด้วย

จึงเรียนยืนยันมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(ปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร.๘๑๒๒๐๙

การขอใช้ยานพาหนะ

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือข้าราชการทหาร ลูกจ้าง และครอบครัว ในเรื่อง การขอใช้ยานพาหนะ

ดังนี้

๒. ประเภทของการช่วยเหลือ การขอใช้ยานพาหนะของทางราชการให้ขอได้ในเฉพาะกิจการ

- ๒.๑ การฉาปนกิจ
- ๒.๒ การอุปสมบท
- ๒.๓ การสมรส
- ๒.๔ การขนย้ายครอบครัว

๓. ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ

- ๓.๑ ข้าราชการทหาร
- ๓.๒ ลูกจ้าง
- ๓.๓ พนักงานราชการ
- ๓.๔ ครอบครัวของบุคคลในข้อ ๓.๑ , ๓.๒ และ ๓.๓

๔. หน่วยที่มียานพาหนะประจำหน่วย พิจารณานุมัติจัดยานพาหนะประจำหน่วยช่วยเหลือได้

- ๔.๑ หน.นขต.ทอ.
- ๔.๒ กองบิน, ฝูงบิน หรือหน่วยบิน
- ๔.๓ หน่วยอื่น ๆ

๕. การจัดยานพาหนะช่วยเหลือให้อยู่ในขอบเขต ดังนี้

๕.๑ หน่วย ณ ที่ตั้งดอนเมือง และบางซื่อ ให้พิจารณาช่วยเหลือได้ภายในเขต กรุงเทพมหานคร และจังหวัดอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ โดยไม่ให้เสียภารกิจประจำหน่วย

๕.๒ หน่วย ณ ที่ตั้งต่างจังหวัด ให้พิจารณาช่วยเหลือภายในเขตจังหวัดที่หน่วยตั้งอยู่ และจังหวัดอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ โดยไม่ให้เสียภารกิจประจำหน่วย

๕.๓ หน่วย ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางซื่อ และต่างจังหวัด ที่ไม่มียานพาหนะ หรือมีแต่เกินขีดความสามารถที่จะให้การช่วยเหลือได้ ให้ขอรับการสนับสนุนจาก ขส.ทอ. ได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑ และ ๕.๒ โดยผู้ขอใช้รายงานตามลำดับชั้นจนถึง จก.ขส.ทอ.เป็นผู้พิจารณาอนุมัติได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้โดยไม่ให้เสียภารกิจประจำของ ทอ.

๕.๔ เชื้อเพลิงและหล่อลื่น ให้ผู้ขอใช้ยานพาหนะจัดหาเอง

๕.๕ การจัดยานพาหนะช่วยเหลือตามข้อ ๕.๑, ๕.๒ และ ๕.๓ ให้ทุกหน่วยรวบรวมใบขอใช้ยานพาหนะ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และครอบครัว แล้วแจ้ง กบ.ทอ.ทราบ ทูกรอบ ๖ เดือน นับตั้งแต่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

๖. การจัดยานพาหนะช่วยเหลือเกี่ยวกับการเจ็บป่วยกะทันหัน และเหตุฉุกเฉิน

๖.๑ ให้หน่วยที่มียานพาหนะของ ทอ.ทุกหน่วย พิจารณาจัดยานพาหนะช่วยเหลือได้ตามความจำเป็น เช่นเดียวกันกับข้อ ๔ โดยมีหนทางปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑,๕.๒ และ ๕.๓

๖.๒ เชื้อเพลิงและล้อลื่น ให้เบิกทดแทนในงบพิเศษตามจำนวนที่ใช้จริงได้เฉพาะการจัดยานพาหนะเพื่อช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ สำหรับการจัดยานพาหนะเพื่อช่วยเหลือครอบครัวของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ ให้เบิกเชื้อเพลิงและล้อลื่นในงบพิเศษตามจำนวนเท่าที่ใช้จริง ได้เฉพาะภายในเขตจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วย และจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของหน่วย หากนอกเหนือขอบเขตดังกล่าว ให้ผู้ขอใช้ยานพาหนะจัดหาเชื้อเพลิงและล้อลื่นเอง

๗. การจัดยานพาหนะช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานราชการ ที่ถึงแก่กรรมในหน้าที่ราชการ

๗.๑ หน่วย ณ ที่ตั้งดอนเมืองและบางซื่อให้ สก.ทอ.จัดรถบรรทุกคนช่วยเหลือตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑ และงดเก็บค่าบริการใด ๆ ทั้งสิ้น

๗.๒ หน่วย ณ ที่ตั้งต่างจังหวัดให้หน่วย ณ ที่ตั้งนั้น ๆ พิจารณาจัดยานพาหนะช่วยเหลือได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๒

๗.๓ สก.ทอ.หรือหน่วย ณ ที่ตั้งต่างจังหวัดหากเกินขีดความสามารถที่จะจัดยานพาหนะช่วยเหลือได้ ให้ขอรับการสนับสนุน ขส.ทอ.โดยให้หน่วยรายงานตามลำดับชั้นจนถึง จก.ขส.ทอ.เป็นผู้พิจารณาอนุมัติได้ตามความเหมาะสม

๗.๔ เชื้อเพลิงและล้อลื่น ให้เบิกทดแทนในงบพิเศษตามจำนวนเท่าที่ใช้จริง

๘. ข้อกำหนดอื่น ๆ

๘.๑ ผู้ขอใช้ยานพาหนะต้องแนบใบขอใช้ยานพาหนะ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการและครอบครัว พร้อมทั้งลงชื่อผู้ขอใช้ยานพาหนะด้วยทุกครั้ง

๘.๒ ผู้ขอใช้ยานพาหนะตามข้อ ๓ เป็นผู้รับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ หรือความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้ยานพาหนะในครั้งนั้น ๆ

๘.๓ ผู้ควบคุมพาหนะจะต้องเป็นนายทหารสัญญาบัตร

๘.๔ ผู้ขอใช้ยานพาหนะ ตามข้อ ๓ จะต้องแนบหลักฐานที่แสดงว่าจะจัดงานตามที่ขอใช้ยานพาหนะไปพร้อมกับใบขอใช้ยานพาหนะ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการ และครอบครัว

๘.๕ การจัดยานพาหนะช่วยเหลือ ตามข้อ ๓ ในกรณีขนย้ายครอบครัว ไม่รวมถึงผู้ได้รับคำสั่งให้ย้ายสังกัด และมีสิทธิเบิกค่ายานพาหนะในการขนย้ายครอบครัวได้ตามความใน พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๘.๕ ครอบครัว หมายถึง คู่สมรส บุตร บิดา มารดา บิดา มารดาของคู่สมรสของข้าราชการลูกจ้างและพนักงานราชการ

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๑๓/๕๒ ลง ๓๑ ก.ค.๕๒ เรื่อง การขอใช้ยานพาหนะเพื่อช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานราชการและครอบครัว

การจำกัดการเสพสุราของข้าราชการ

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ที่มีนัยการเสพสุราไปก่อคดีอาญา อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ทางราชการ

๒. การจำกัดการเสพสุราของข้าราชการ

๒.๑ ข้าราชการทหารต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรและลูกจ้างที่แต่งเครื่องแบบ จะเสพสุราเมรัยได้เฉพาะภายในเคหะสถานอันเป็นที่พักอาศัย หรือภายในสโมสรของทางราชการเท่านั้น เว้นแต่ในงานเลี้ยงฉลองเนื่องในโอกาสต่าง ๆ ที่จัดขึ้นหรือได้รับอนุญาตให้จัดขึ้น โดยผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับชั้นผู้บังคับการกรมผู้บังคับหมวดเรือ หรือผู้บังคับการกองบิน ขึ้นไป

๒.๒ ห้ามข้าราชการทหาร และลูกจ้าง ทั้งที่แต่งเครื่องแบบและนอกเครื่องแบบเสพสุราเมรัยจนถึงเสียเกียรติ

๒.๓ ห้ามพลทหารกองประจำการ และพลทหารประจำการ เสพสุราเมรัยโดยเด็ดขาดไม่ว่าจะอยู่ภายในหรือภายนอกกรมกอง

๒.๔ ให้ผู้บังคับบัญชาของแต่ละส่วนราชการ ได้ชี้แจงสอดส่องและดูแลกวดขันผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ถือปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด หากปรากฏว่ามีเหตุการณ์อันไม่พึงดงามเกิดขึ้น โดยมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการฝ่าฝืนคำสั่งนี้ ให้ถือเป็นความบกพร่องของผู้บังคับบัญชาของผู้ก่อเหตุการณ์นั้น ๆ และให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวรับผิดชอบร่วมด้วยทุกกรณี

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง กท.ที่ ๑๔๔/๓๕ ลง ๑๗ ก.พ.๓๕



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กพ.ทอ.(กปกค.โทร.๒-๑๒๔๕)

ที่ กท ๐๖๐๓.๔/๓๐๕๗

วันที่ ๒๕ เม.ย.๕๘

เรื่อง การเสพสุราในสโมสรช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวัน

เรียน ผบ.ทอ.

๑. ตามอนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๑๒ เม.ย.๕๗ ทำหนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๓.๔/๓๐๐๔ ลง ๘ เม.ย.๕๗ เรื่อง การเสพสุราในช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวัน ให้ นขต.ทอ, นขต.บยอ., นขต.บอ., นขต.บศอ. และกองบิน ชี้แจง สอดส่องดูแล และเข้มงวดกวดขันข้าราชการและลูกจ้างในหน่วย มิให้เสพสุราในเวลาราชการ นั้น

๒. กพ.ทอ.ตรวจสอบแล้วพบว่าในปัจจุบันยังคงมีข้าราชการและลูกจ้าง ทอ.เสพสุรา ในช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวันตามร้านอาหาร และตามสโมสรทหารอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมืองเป็นจำนวนมาก

๓. กพ.ทอ.พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเสพสุราของข้าราชการและลูกจ้างในช่วงเวลารับประทานอาหารกลางวัน ซึ่งถือว่าเป็นเวลาราชการ (๐๘๐๐ - ๑๖๐๐) นอกจากจะทำให้ไม่สามารถกลับมาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการปลุกฝังค่านิยมที่ไม่ดีงามในการใช้สโมสร และเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการก่อให้เกิดหนี้สิน ซึ่งมีผลทำให้ครอบครัวต้องเดือดร้อน จึงเห็นสมควรดำเนินการดังนี้

๓.๑ ให้ หน.นขต.ทอ., หน.นขต.กองบัญชาการ และ ผบ.กองบิน เข้มงวดกวดขัน ข้าราชการและลูกจ้างภายในหน่วย มิให้เสพสุราในเวลาราชการ โดยเคร่งครัด

๓.๒ ให้สโมสรทหารอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางชื่อ กองบิน และ รร.การบิน งดจำหน่ายสุราและงดให้บริการข้าราชการและลูกจ้างที่เสพสุราในเวลาราชการ

๓.๓ ให้ สน.ผบ.ค.ม.เพิ่มการเข้มงวดกวดขันในการตรวจตราการเสพสุราของข้าราชการและลูกจ้าง ทอ.ในเวลาราชการตามร้านอาหารบริเวณรอบพื้นที่ ทอ. ตลอดจนสโมสรทหารอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง และบางชื่อ หากตรวจพบให้ดำเนินการจับกุมแล้วรายงานหน่วยต้นสังกัด เพื่อดำเนินการลงโทษ ตามคำสั่ง ทอ.(เฉพาะ) ที่ ๑๕๐/๓๕ ลง ๓๐ ส.ค.๓๕ เรื่อง กำหนดแนวทางการลงโทษข้าราชการ ทอ.

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติตามข้อ ๓ ให้ต่อไปด้วย

(ลงชื่อ) พล.อ.ต.ดิลก ทรงกัลยาณวัตร

จก.กพ.ทอ.

การใช้ศุขทหารประกอบชื่อบุคคล

(สำเนา)

คำชี้แจงกระทรวงกลาโหม เรื่อง การใช้ศุขทหารประกอบชื่อบุคคล

เนื่องจากปรากฏว่า นายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวนทั้งประจำการและนอกประจำการบางนายใช้ศุขทหารประกอบชื่อในกิจการและโอกาสที่ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะกล่าวคือในบางกิจการหรือในโอกาสที่ไม่ควรเปิดเผยให้บุคคลภายนอกวงราชการทราบว่าเป็นทหาร ก็กลับเปิดเผยให้ทราบทั้งนี้ ย่อมเป็นเหตุนำมาซึ่งความเสื่อมเสียถึงวงการทหารโดยทั่วไปด้วย ฉะนั้น จึงชี้แจงทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ยศทหารนั้นโดยเฉพาะยศนายทหารสัญญาบัตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งให้ จึงถือเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมแก่เหล่าทหารของชาติซึ่งผู้ได้รับทุกคนจักต้องเชิดชูรักษาไว้และถือเป็นเกียรติชื่อเสียงของตนเองและของวงศ์ตระกูล ประเทศต่าง ๆ เขาถือว่าทหารเป็นผู้ซึ่งสมควรยกย่องเป็นพิเศษ เพราะเป็นผู้ที่ยอมเสียสละแล้วทุกอย่างแม้ชีวิตและเลือดเนื้อก็ยอมพลีเพื่ออิสรภาพของประเทศชาติกล่าวอย่างย่อ ๆ ก็คือ เขาให้เกียรติแก่ผู้ซึ่งเป็นทหารมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ยศทหารกับเกียรติยศย่อมเป็นของคู่กันเสมอ เมื่อเป็นดังนี้จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ทหารทั้งหลายจะต้องระวังรักษาเกียรติยศ และชื่อเสียงของตนไว้เป็นพิเศษการใช้ศุขทหารประกอบชื่อในกิจการ หรือโอกาสที่ไม่สมควรก็เท่ากับทำลายเกียรติยศและชื่อเสียงของตนเองและวงการทหารด้วย

๒. ตามความนิยมโดยทั่วไป ผู้มียศทหารมิจะใช้ศุขประกอบชื่อในกิจการและโอกาสดังต่อไปนี้

๒.๑ ในกิจการของทหาร

๒.๒ ในการแสดงตนเองในงานพระราชพิธีงานรัฐพิธี งานพิธีหรืองานอื่น ๆ ของทางราชการหรืองานพิธีหรืองานอื่น ๆ อันมีเกียรติทั่วไป

๒.๓ ในการแนะนำตนเองในการสมาคมด้วยวาจา หรือหนังสือ

๒.๔ ในการพิมพ์นามบัตร หรือบัตรเชิญ

๒.๕ ในการพิมพ์หนังสือซึ่งเป็นตำรา หรือเป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป

๓. ผู้มียศทหารซึ่งเป็นข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง หรือคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมหรือเป็นพนักงาน หรือคนงานในองค์การ หรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงกลาโหม จะมิใช่ศุขประกอบชื่อในการปฏิบัติราชการหรือทำงานตามหน้าที่ก็ได้

๔. ในการปฏิบัติราชการหรือทำงานในส่วนราชการฝ่ายพลเรือน องค์การหรือรัฐวิสาหกิจฝ่ายพลเรือน ผู้มียศทหารจะใช่ศุขประกอบชื่อเท่าที่จำเป็น หรือจะไม่ใช่ศุขประกอบชื่อก็ได้

๕. ในกิจการหรือโอกาสอื่น เช่น ในการประกอบธุรกิจต่าง ๆ หรือเมื่อต้องคดีซึ่งถูกดำเนินคดี
ในศาลพลเรือน ย่อมไม่นิยามให้ยศประกอบชื่อ

ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงตักเตือนให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบโดยทั่วกัน

(ลงชื่อ) พลเอก ครวญ สุทธานินทร์

(ครวญ สุทธานินทร์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) น.ท.หญิง อรทัย เฟื่องชูนุต

(อรทัย เฟื่องชูนุต)

หน.ผอ.กปค.กพ.ทอ.

๓ มี.ค.๓๖

การระดับภาพถ่ายของผู้บังคับบัญชา

(สำเนา)

คำสั่งกองทัพอากาศ

(เฉพาะ)

ที่ ๑๒๗/๕๗

เรื่อง การระดับภาพถ่ายของผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ ทอ.

เพื่อให้การระดับภาพถ่ายของผู้บังคับบัญชาใน ทอ. เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสม
จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ระดับภาพถ่ายของ ผบ.ทอ.,รอง ผบ.ทอ.,ผช.ผบ.ทอ.(สายงานยุทธ
บริการ),ผช.ผบ.ทอ.(สายงานกิจการพิเศษ) และ เสธ.ทอ.โดยพื้นที่ส่วนบน ให้ระดับภาพถ่ายของ ผบ.ทอ.เพียง
ภาพเดียว พื้นที่ส่วนล่าง ให้ระดับภาพถ่ายของ รอง ผบ.ทอ., ผช.ผบ.ทอ.(สายงานยุทธบริการ),ผช.ผบ.ทอ.
(สายงานกิจการพิเศษ) และ เสธ.ทอ. เรียงจากซ้ายไปขวาตามลำดับ

๒. โดยระบุยศ - ชื่อ - นามสกุล และตำแหน่งของผู้บังคับบัญชาไว้บริเวณใต้ภาพถ่าย
สำหรับยศ และตำแหน่ง จะระบุเป็นคำเต็ม หรือคำย่อก็ได้ ใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสม

๓. ภาพถ่าย

๓.๑ เป็นภาพถ่ายสี ครึ่งตัว ไม่สวมหมวก และแว่นตา แต่งกายด้วยเครื่องแบบทหารรักษา
พระองค์ หรือเครื่องแบบปกติเทาคอแบะ ใดอย่างหนึ่งในลักษณะเดียวกัน

๓.๒ หน่วยระดับ นขต.ทอ. หรือเทียบเท่าขึ้นไป ให้ระดับภาพขนาด ๑๖ x ๒๐ นิ้วสำหรับ
หน่วยระดับกองหรือเทียบเท่า ผู่บิน กองพันและกองร้อยทหารกองประจำการและหน่วยอิสระ
ให้ระดับภาพขนาด ๑๑ x ๑๔ นิ้ว

๔. สถานที่ระดับภาพถ่าย ให้หน่วยพิจารณาตามความเหมาะสม เช่น บก.ของหน่วย
ห้องโถง ห้องประชุม ห้องรับรอง ห้องรับแขก ทางเดินหลัก หรือพื้นที่ให้บริการ เป็นต้น

๕. สำหรับการระดับภาพถ่ายผู้บังคับบัญชาของหน่วยระดับ นขต.ทอ. หากหน่วยประสงค์จะ
ระดับให้ใช้แนวทางการระดับภาพถ่าย ตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ โดยอนุโลม

ตัวอย่างการระดับภาพถ่ายผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ ทอ.

ผบ.ทอ.

พลอากาศเอก (ชื่อ-สกุล)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

หรือ

พล.อ.อ. (ชื่อ-สกุล)

ผบ.ทอ.

รอง ผบ.ทอ.

ผช.ผบ.ทอ.

(สายงานยุทธบริการ)

ผช.ผบ.ทอ.

(สายงานกิจการพิเศษ)

เสธ.ทอ.

พลอากาศเอก (ชื่อ-สกุล)
รองผู้บัญชาการทหารอากาศ

หรือ
พล.อ.อ. (ชื่อ-สกุล)

รอง ผบ.ทอ.

พลอากาศเอก (ชื่อ-สกุล)
ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

หรือ
พล.อ.อ. (ชื่อ-สกุล)

ผช.ผบ.ทอ.

พลอากาศเอก (ชื่อ-สกุล)
ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ

หรือ
พล.อ.อ. (ชื่อ-สกุล)

ผช.ผบ.ทอ.

พลอากาศเอก (ชื่อ-สกุล)
เสนาธิการทหารอากาศ

หรือ
พล.อ.อ. (ชื่อ-สกุล)

เสธ.ทอ.

การปกครองบังคับบัญชา

๑. ความมุ่งหมาย

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชาให้เหมาะสมและเป็นหลักปฏิบัติในแนวเดียวกัน จึงวางระเบียบไว้

๒. นิยามศัพท์

๒.๑ การปกครองบังคับบัญชา หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาให้อำนาจในการปกครองดูแลหน่วยทหาร และหรือกำลังพลที่อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของตนภายในขอบเขตของกฎหมายและแบบธรรมเนียมที่กำหนด รวมทั้งอำนาจในการสั่งการลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยด้วย

๒.๒ หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หมายถึง ส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพอากาศ กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม และให้หมายรวมถึง ส่วนราชการตามอัตราเพื่อพลางด้วย

๒.๓ หน่วยแยก หมายถึง ส่วนราชการขึ้นตรงต่อหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยรองของส่วนราชการขึ้นตรงต่อหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ตามลำดับที่แยกออกไปปฏิบัติงานนอกเขตพื้นที่ของหน่วยต้นสังกัด ในเขตพื้นที่ของหน่วยอื่นให้หมายรวมถึงหน่วยตามอัตราเพื่อพลางด้วย

๒.๔ หน่วยสมทบ หมายถึง ส่วนราชการขึ้นตรงต่อหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยรองของส่วนราชการขึ้นตรงต่อหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ ตามลำดับที่ไปปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยอื่น และให้หมายรวมถึงหน่วยตามอัตราเพื่อพลางด้วย

๓. การปกครองบังคับบัญชา

๓.๑ หน่วยแยกหรือหน่วยสมทบ ที่ไปอยู่ในเขตพื้นที่ของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยแยกที่ตั้ง ณ ต่างจังหวัด ให้อยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยแยกที่เป็นเจ้าของเขตพื้นที่นั้น

๓.๒ กำลังพลที่ไปปฏิบัติราชการหรือช่วยราชการ ในหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยแยกให้อยู่ในการปกครองบังคับบัญชาของหน่วยนั้น

๓.๓ กำลังพลที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาของกองทัพอากาศ ให้อยู่ในความปกครองบังคับบัญชาของสถานศึกษานั้น

๔. การสั่งการด้านการปกครอง

หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ หรือหน่วยแยกหรือสถานศึกษาที่มีอำนาจปกครองบังคับบัญชาหากสั่งการด้านการปกครองเกี่ยวกับการลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยแก่กำลังพลที่ไปปฏิบัติราชการ หรือช่วยราชการ หรือเข้ารับการศึกษา ต้องแจ้งให้ต้นสังกัดของผู้ต้องโทษ หรือลงทัณฑ์นั้นทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการปกครองบังคับบัญชา พ.ศ.๒๕๒๖

การจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการทหาร

เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการทหารเป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. ผู้ที่มียศทหารสูง เป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่า ผู้ที่มียศทหารต่ำ
๒. ผู้ที่มียศทหารเท่ากัน ผู้ที่ได้รับยศก่อน เป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่า
๓. ผู้ที่มียศ พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก รับเงินเดือนอัตรา จอมพล จอมพลเรือ จอมพลอากาศ เป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่าผู้รับเงินเดือนอัตรา พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก
๔. ผู้ที่มียศ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก รับเงินเดือนอัตรา พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ เป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่าผู้รับเงินเดือนอัตรา พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก
(ตามข้อ ๓ และข้อ ๔ ผู้ที่มีคำสั่งให้รับเงินเดือนก่อน เป็นผู้มีอาวุโสสูงกว่า ผู้มีคำสั่งให้รับเงินเดือนภายหลัง)
๕. ผู้ที่ได้รับว่าที่ยศเท่ากันและพร้อมกัน ให้ถือลำดับอาวุโสในคำสั่งแต่งตั้งว่าที่ยศของกระทรวงกลาโหม
๖. ผู้ที่ได้รับยศเท่ากันและพร้อมกัน ให้พิจารณาการได้รับยศย้อนหลังไปตามลำดับจนถึงยศร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ตามลำดับ หากยังไม่ได้ช้อยุติ ให้ถือลำดับอาวุโสในประกาศราชกิจจานุเบกษา ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับอาวุโสที่หน่วยเสนอ
๗. ข้าราชการทหารที่เปลี่ยนสภาพมาจากข้าราชการกลาโหมพลเรือน ให้ถือวันรับเงินเดือนครั้งแรกในอัตราชั้นยศทหารนั้น ๆ เป็นลำดับอาวุโส

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ กท.ว่าด้วยการจัดลำดับอาวุโสของข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๒๗

ธง

วัตถุประสงค์ ธงเป็นสัญลักษณ์แสดงความหมายแทนสิ่งสำคัญที่ต้องแสดงความเคารพ ประกอบกับธงมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องการจัดกองทัพเกียรติยศ การยิงสลุตและการเคารพ จึงกำหนดแนวทางให้ทราบและยึดถือเป็นหลักปฏิบัติทางด้านแบบธรรมเนียมทหาร

๑. ธงที่มีความหมายถึงประเทศไทยและชาติไทย ได้แก่

๑.๑ **ธงชาติ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๖ ส่วนยาว ๙ ส่วน ด้านกว้าง แบ่งเป็น ๕ แถบตลอดความยาวของผืนธง ตรงกลางเป็นแถบสีน้ำเงินแก่ กว้าง ๒ ส่วน ต่อจากแถบสีน้ำเงินแก่ออกไปทั้งสองข้างเป็นแถบสีขาว กว้างข้างละ ๑ ส่วน ต่อจากแถบสีขาวออกไปทั้งสองข้าง เป็นแถบสีแดงข้างละ ๑ ส่วน ธงชาตินี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า "ธงไตรรงค์"

๑.๒ **ธงราชนาวี** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีแดง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ยาว ๔ ใน ๖ ส่วนของความกว้างของผืนธง โดยให้ขอบของดวงกลมจดขอบแถบสีแดงของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนแท่นหันหน้าเข้าหาเสาธงหรือคันทรง

๒. ธงพระอิสริยยศ ได้แก่

๒.๑ **ธงสำหรับองค์พระมหากษัตริย์** ได้แก่

๒.๑.๑ **ธงมหาราชใหญ่** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีเหลืองมีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง

๒.๑.๒ **ธงมหาราชน้อย** แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลึก ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงมหาราชใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๒ **ธงสำหรับองค์สมเด็จพระราชินี** ได้แก่

๒.๒.๑ **ธงราชินีใหญ่** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงมหาราชใหญ่ ตอนปลายตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

๒.๒.๒ **ธงราชินีน้อย** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงมหาราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชินีใหญ่ หมายความว่า ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๓ **ธงสำหรับองค์สมเด็จพระบรมราชชนนี** ได้แก่

๒.๓.๑ **ธงบรมราชวงศ์ใหญ่** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีเหลือง ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง ที่ตรงกลางตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธง เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาว มีขนาดกว้างยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธง ภายในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาวมีรูปมงกุฎขัตติยราชนารีประดิษฐานบนพานแว่นฟ้า ๒ ชั้นเหนือตั้ง และมีตั้งลดตั้งฉัตรกลีบบัว ๕ ชั้น อยู่สองข้าง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลืองเข้ม

๒.๓.๒ **ธงบรมราชวงศ์น้อย** แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับตอนต้นของธงบรมราชวงศ์ใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีแดงแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลีกลี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้นธงนี้

ถ้าชักขึ้นแทนธงบรมราชวงศ์ใหญ่ หมายความว่า โปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๔ **ธงสำหรับองค์สมเด็จพระยุพราช** ได้แก่

๒.๔.๑ **ธงเยาวราชใหญ่** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงมีสองสีรอบนอกสีขาบรอบในสีเหลืองกว้างยาวครึ่งหนึ่งของรอบนอก มีรูปครุฑพ่าห์สีแดงอยู่ตรงกลาง

๒.๔.๒ **ธงเยาวราชน้อย** แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชใหญ่ แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงเป็นรูปธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลีกลี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ หมายความว่า โปรดเกล้าฯ ให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๕ **ธงสำหรับองค์พระวรชายาแห่งสมเด็จพระยุพราช** ได้แก่

๒.๕.๑ **ธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน** ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วนยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง เหมือนธงเยาวราชใหญ่ ตอนปลายเป็นสีขาวตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลีกลี ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

๒.๕.๒ **ธงเยาวราชน้อยฝ่ายใน** ลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเยาวราชน้อย เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงเยาวราชใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๖ **ธงสำหรับพระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล** ได้แก่

๒.๖.๑ **ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสพื้นธงสีขาบ มีดวงกลมสีเหลือง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาวครึ่งหนึ่งของความกว้างของผืนธง อยู่ตรงกลางของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปครุฑพ่าห์สีแดง

๒.๖.๒ **ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า** แบ่งตามความยาวออกเป็นสองตอน ตอนต้นมีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า แต่กว้างไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร ตอนปลายมีลักษณะเป็นชายต่อสีขาวแปลงรูปเป็นธงยาวเรียว โดยให้ปลายสุดกว้างครึ่งหนึ่งของตอนต้น ปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลีกลี ๓ ใน ๘ ส่วนของความยาวของผืนธง ความยาวของผืนธงเป็น ๘ เท่าของความกว้างของตอนต้น ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า หมายความว่าโปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๒.๗ **ธงสำหรับองค์พระราชธิดา สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ หรือสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ แห่งพระมหากษัตริย์ทุกรัชกาล** ได้แก่

๒.๗.๑ **ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธงเหมือนธงราชวงศ์ฝ่ายหน้า ตอนปลายเป็นสีขาวตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวลีกลี ๑ ใน ๓ ส่วนของความยาวของผืนธง

๒.๗.๒ **ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า เว้นแต่ชายต่อเป็นสีแดง ธงนี้ถ้าชักขึ้นแทนธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน หมายความว่า โปรดให้งดการยิงสลุตถวายคำนับ

๓. ธงทหาร ได้แก่

๓.๑ **ธงชัยเฉลิมพล** เป็นธงประจำหน่วยทหารที่ได้รับพระราชทาน **มี ๓ ชนิด** คือ

๓.๑.๑ **ธงชัยเฉลิมพลของทหารบก** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดกว้างด้านละ ๗๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีอนุโลมทหารบก และมีชื่อหน่วยทหารสีแดงขลิบริมสีเหลืองเป็นแถวโค้งโอบใต้อนุโลมทหารบก ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฏและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฏพระปรมาภิไธยย่อสีแดงขลิบริมสีเหลือง รัศมีสีฟ้า ขอบธงที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลักดำด้านอื่นมีแถบจีบสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร

หน่วยทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ซึ่งมีธงชัยเฉลิมพลของทหารบกแล้ว จะมีธงชัยเฉลิมพลของหน่วยทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกหนึ่งธงก็ได้ ธงนี้มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่กว้าง ๗๐ เซนติเมตร ยาว ๑๐๕ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าสีแดง กว้าง ๓๕ เซนติเมตรยาว ๕๒.๕ เซนติเมตร ภายในรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีรูปช้างเผือกทรงเครื่องยืนบนแท่นหันหน้าเข้าหาคันธง ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฏและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฏมีพระปรมาภิไธยย่อสีเหลือง และมีชื่อหน่วยทหารสีเหลืองเป็นแถวโค้งโอบใต้พระปรมาภิไธยย่อ ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลักดำ ด้านอื่นมีแถบจีบสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร

ธงชัยเฉลิมพลของหน่วยทหาร ในกองบัญชาการทหารสูงสุด มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชัยเฉลิมพลของทหารบก ตามความในวรรคแรก

๓.๑.๒ **ธงชัยเฉลิมพลของทหารเรือ** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้ายและมีสมอสอดวงจักรภายใต้พระมหามงกุฏ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง ขอบธงด้านที่ติดกับธง มีเกลียวเชือกสีแดง

๓.๑.๓ **ธงชัยเฉลิมพลของทหารอากาศ** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดกว้างด้านละ ๗๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีฟ้า ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีอนุโลมทหารอากาศ และมีชื่อหน่วยทหารสีแดงขลิบริมสีเหลืองเป็นแถวโค้งโอบใต้ดวงกลมสีฟ้า ผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธงมีรูปพระมหามงกุฏและเลขหมายประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฏพระปรมาภิไธยย่อสีแดงขลิบริมสีเหลืองรัศมีสีฟ้า ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงมีเกลียวเชือกสีแดงสลักดำ ด้านอื่นมีแถบจีบสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร

๓.๑.๔ ธงชัยเฉลิมพล ตามข้อ ๓.๑.๑ ข้อ ๓.๑.๒ และข้อ ๓.๑.๓ จะกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นผืนธง ลวดลายในผืนธง หรือส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่หน่วยทหารที่ได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล แล้วได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ หรือได้รับอิสริยาภรณ์หรือเครื่องหมายเชิดชูเกียรติจากต่างประเทศ จะประดับเครื่องหมายนั้นที่ผืนธง หรือส่วนประกอบของธงก็ให้กระทำได้

๓.๒ **ธงราชการทหาร**

๓.๒.๑ **ธงฉาน** มีลักษณะอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ตรงกลางผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสมอวงจักรภายใต้พระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

ธงนี้เป็นธงที่ใช้ในเรือพระที่นั่งและเรือหลวง หรือเป็นธงสำหรับหน่วยทหารเรือ ที่ยกพลขึ้นบก ซึ่งหน่วยทหารนั้นไม่ได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพล

๓.๒.๒ **ธงประจำกองทัพบก** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ผืนธงสีแดง ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบกเป็นสีเหลือง

๓.๒.๓ **ธงประจำกองทัพเรือ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๖ ส่วน ยาว ๙ ส่วน ผืนธงสีขาว ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีขาว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๔ ใน ๖ ส่วน ของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย มีสมอสอดวงจักรภายในพระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

๓.๒.๔ **ธงประจำกองทัพอากาศ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ผืนธงสีฟ้า ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพอากาศเป็นสีเหลือง

๓.๓ **ธงแสดงยศ ตำแหน่ง และหน่วยทหาร**

๓.๓.๑ **ธงแสดงยศ** ได้แก่

๓.๓.๑.๑ ธงแสดงยศสำหรับ**ทหารบก** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน ผืนธงสีแดง มี ๕ ชั้น คือ

๓.๓.๑.๑ (๑) **ธงจอมพล** มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๕ ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านหนึ่งของรูปดาวห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่าง ขนานกับขอบล่างของผืนธง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

๓.๓.๑.๑ (๒) **ธงพลเอก** มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๔ ดวง เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน อยู่ตรงกลางผืนธง ให้มุมแหลมวางตามความยาวของผืนธง

๓.๓.๑.๑ (๓) **ธงพลโท** มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๓ ดวง เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า อยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

๓.๓.๑.๑ (๔) **ธงพลตรี** มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๒ ดวง เรียงตามความยาวอยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๑.๑ (๕) **ธงพลจัตวา** มีรูปดาวห้าแฉกสีเหลือง ๑ ดวง อยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๑.๒ ธงแสดงยศสำหรับ**ทหารเรือ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ผืนธงสีขาว มีรูปจักรสีขาวเป็นจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย มี ๕ ชั้น คือ

๓.๓.๑.๒ (๑) **ธงจอมพลเรือ** มีรูปจักร ๕ จักร อยู่ที่มุมธงทั้งสี่มุม มุมละ ๑ จักร และอยู่ตรงกลางของผืนธงอีก ๑ จักร

๓.๓.๑.๒ (๒) **ธงพลเรือเอก** มีรูปจักร ๔ จักร อยู่ที่มุมธงทั้งสี่มุม มุมละ ๑ จักร

๓.๓.๑.๒ (๓) **ธงพลเรือโท** มีรูปจักร ๓ จักร เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยม ด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านฐานของสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

๓.๓.๑.๒ (๔) **ธงพลเรือตรี** มีรูปจักร ๒ จักร เรียงกันในแนวตั้งอยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๑.๒ (๕) **ธงพลเรือจัตวา** มีรูปจักร ๑ จักร อยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๑.๓ **ธงแสดงยศสำหรับทหารอากาศ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีฟ้า มี ๕ ชั้น คือ

๓.๓.๑.๓ (๑) **ธงจอมพลอากาศ** มีรูปคทาที่กระบี่ไขว้เหนือช่อชัยพฤกษ์ อยู่ตรงกลางของกลุ่มดาวห้าแฉก ๕ ดวง เรียงเป็นรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ตรงกลางของผืนธงให้ด้านหนึ่งของรูปห้าเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธงรูปเหล่านี้เป็นสีขาว

๓.๓.๑.๓ (๒) **ธงพลอากาศเอก** มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๔ ดวงเรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน อยู่ตรงกลางของผืนธง ให้มุมแหลมวางตามความยาวของผืนธง

๓.๓.๑.๓ (๓) **ธงพลอากาศโท** มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๓ ดวง เรียงเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า อยู่ตรงกลางของผืนธง ให้ด้านฐานของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า อยู่ด้านล่างขนานกับขอบล่างของผืนธง

๓.๓.๑.๓ (๔) **ธงพลอากาศตรี** มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๒ ดวง เรียงตามความยาวอยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๑.๓ (๕) **ธงพลอากาศจัตวา** มีรูปดาวห้าแฉกสีขาว ๑ ดวง อยู่ตรงกลางของผืนธง

๓.๓.๒ **ธงแสดงตำแหน่ง** ได้แก่

๓.๓.๒.๑ **ธงผู้บัญชาการทหารสูงสุด** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วนยาว ๓ ส่วน ด้านยาวของผืนธงแบ่งเป็นสามตอนเท่ากัน ตอนต้นของผืนธงสีแดง ตอนกลางสีขาว และตอนปลายสีฟ้าตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางขวาและมีสมอสอดวงจักร ด้านซ้ายและด้านขวาของรูปจักรมีรูปปีกนกกางล้อมรอบด้วยช่อชัยพฤกษ์ ภายใต้ช่อชัยพฤกษ์มีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อยู่ตรงกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้ายและทางขวาของดวงที่อยู่ตรงกลางอีก ข้างละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง เว้นแต่สมอเป็นสีเงินและดาวเป็นสีทองขอบธงมีแถบสีเหลือง นอกจากด้านที่ติดกับคันธง

๓.๓.๒.๒ **ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารบก** ได้แก่

๓.๓.๒.๒ (๑) **ธงผู้บัญชาการทหารบก** ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีแดง ตรงกลางของผืนธงมีรูปเครื่องหมายกองทัพบก ภายใต้เครื่องหมายกองทัพบก มีรูปดาวห้าแฉก ๕ ดวง อยู่ตรงกลาง ๑ ดวง และโอบขึ้นไปทางซ้าย และทางขวาของดวงที่ตรงกลางอีก ข้างละ ๒ ดวง รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

๓.๓.๒.๒ (๒) **ธงแม่ทัพ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๓ ดวง อยู่ตรงกลางภายใต้เครื่องหมายกองทัพบก ๑ ดวง และอยู่ทางซ้าย และขวาของเครื่องหมายนั้น ข้างละ ๑ ดวง

๓.๓.๒.๒(๓) **ธงผู้บัญชาการกองพล** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารบก เว้นแต่มีรูปดาวห้าแฉก ๒ ดวง อยู่ทางด้านซ้ายและขวาของเครื่องหมายกองทัพบก ข้างละ ๑ ดวง

๓.๓.๒.๓ **ธงแสดงตำแหน่งสำหรับทหารเรือ** ได้แก่

๓.๓.๒.๓ (๑) **ธงผู้บัญชาการทหารเรือ** มีลักษณะ เป็นรูป สีเหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีขาว ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสมอสอดดวงจักร ภายใต้พระมหามงกุฎ รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

๓.๓.๒.๓ (๒) **ธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ** มีลักษณะ และสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการทหารเรือ แต่ตอนต้น ๒ ใน ๓ ส่วนของความยาว มีรูปจักรแปดแฉกแฉกของจักรเวียนไปทางซ้าย และมีสมอสอดดวงจักร ภายใต้พระมหามงกุฎอยู่ตรงกลาง และปลายธงตัดเป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว ลึก ๑ ใน ๓ ส่วน ของความยาวของผืนธง

๓.๓.๒.๓ (๓) **ธงผู้บังคับการกองเรือ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแซว เป็นสีขาว

๓.๓.๒.๓ (๔) **ธงผู้บังคับหมวดเรือ** มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานที่อยู่ทางคั่นธง กว้าง ๒ ส่วน ผืนธงยาว ๕ ส่วน พื้นธงสีขาว ตอนต้น ๒ ใน ๕ ส่วน ของผืนธง มีสมอสีเหลืองอยู่ตรงกลาง

๓.๓.๒.๓ (๕) **ธงผู้บังคับหมู่เรือ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนปลาย ๓ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว

๓.๓.๒.๓ (๖) **ธงหัวหน้าชั่วคราว** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บังคับหมวดเรือ แต่ตอนต้น ๒ ใน ๕ ส่วนของผืนธงเป็นสีขาว มีสมอสีขาวอยู่ตรงกลาง

๓.๓.๒.๓ (๗) **ธงผู้บังคับการเรือ** มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานอยู่ที่คั่นธงกว้างไม่เกิน ๒๐ ซม. ผืนธงยาว ๓๐ เท่าของด้านฐาน ตอนต้น ๑ ใน ๓ ส่วน ของผืนธง เป็นสีแดง ตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วน ของผืนธงเป็นสีขาว

๓.๓.๒.๓ (๘) **ธงผู้บัญชาการฐานทัพเรือ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเป็นสีฟ้า

๓.๓.๒.๓ (๙) **ธงผู้บังคับการสถานีทหารเรือ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเป็นสีแดง

๓.๓.๒.๓ (๑๐) **ผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ แต่ปลายธงที่เป็นแฉกรูปหางนกแซงแซวเป็นสีเหลือง

๓.๓.๒.๔ **ธงผู้บัญชาการทหารอากาศ** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีฟ้า ขอบธงขลิบริมสีเหลืองทั้ง ๔ ด้าน และตรงกลางของผืนธง มีรูปปีกนกสีเหลือง ๒ ปีก ระหว่างหัวปีกมีรูปธงชาติเฉียงอยู่ในอาร์ม เหนืออาร์มมีอนุโลมสีขาวภายใต้พระมหามงกุฎเปล่งรัศมีสีเหลือง

๓.๓.๓ **ธงแสดงหน่วยทหาร** ได้แก่

๓.๓.๓.๑ **ธงแสดงหน่วยทหารบก** มี

๓.๓.๓.๑ (๑) ธงแสดงหน่วยกองทัพบก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน แบ่งสี่เป็น ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่างทางด้านคั่นธงตัดเฉียงขึ้นไปถึงมุมบน เป็นสีแดง ส่วนล่างคือส่วนที่เหลือ เป็นสีบานเย็น ในส่วนที่เป็นสีแดงมุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคั่นธงมีเครื่องหมายกองทัพบก ได้เครื่องหมายกองทัพบก จะมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๓ ดวง เรียงตามความยาวของผืนธง

๓.๓.๓.๑ (๒) ธงแสดงหน่วยกองพล มีลักษณะอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกองทัพบก แต่ได้เครื่องหมายกองทัพบกมีดาวห้าแฉกสีเหลือง ๒ ดวง เรียงตามความยาวของผืนธง

๓.๓.๓.๑ (๓) ธงแสดงหน่วยกรรม มีลักษณะอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกองพล แต่ได้เครื่องหมายกองทัพบกไม่มีดาว สำหรับธงแสดงหน่วยกรรมนักเรียนนายร้อยผืนธงส่วนล่างเป็นสีเหลือง มุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงมีตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แทนเครื่องหมายกองทัพบก และมีแถบโอบใต้ตราแผ่นดินรูป เหล่านี้เป็นสีเหลือง ภายในแถบมีความว่า "กรรมนักเรียนนายร้อย" เป็นอักษรสีแดง สำหรับหน่วยรบพิเศษที่อยู่ในระดับเทียบเท่ากรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายนักโดctrัมสีเหลืองขนาดพองาม และหน่วยบินซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่ากรม ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบิน สีขาวขนาดพองาม

๓.๓.๓.๑ (๔) ธงแสดงหน่วยกองพัน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน แบ่งสี่เป็น ๒ ส่วน ส่วนบนคือส่วนจากมุมล่างของด้านคันธง ตัดเฉียงไปถึงมุมบนเป็นสีแดง ส่วนล่างคือส่วนที่เหลือแบ่งออกไปอีกเป็นสองตอน โดยแบ่งจากจุดกึ่งกลางของเส้นทแยงมุมตัดเฉียงลงถึงมุมล่างด้านนอก ตอนต้นทางด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีตามของหน่วยทหาร ตอนปลายเป็นสีขาว มุมบนของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงมีเครื่องหมายกองทัพบก สำหรับธงแสดงหน่วยกองพันทหารราบให้มีแถบสีแดงทับรอยต่อเส้นทแยงตัดเฉียง สำหรับกองพันนักเรียนนายร้อย ส่วนล่างของผืนธงด้านที่ติดกับคันธงเป็นสีเหลือง มุมบนของผืนธงมีตราแผ่นดินและมีแถบอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยกรรมนักเรียนนายร้อยสำหรับหน่วยรบพิเศษซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพัน ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายนักโดctrัมสีเหลืองขนาดพองาม และสำหรับหน่วยบินซึ่งอยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองพัน ตรงกลางของผืนธงส่วนล่างมีเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบิน สีขาวขนาดพองาม

ผืนธงส่วนล่างของธงแสดงหน่วยทหาร ตามข้อ ๓.๓.๓.๑ (๒)

ข้อ ๓.๓.๓.๑ (๓) และข้อ ๓.๓.๓.๑ (๔) เป็นสีตามสีของหน่วยทหาร ดังต่อไปนี้

(ก) ทหารราบและหน่วยรบพิเศษ	สีขาว
(ข) ทหารม้า	สีฟ้าหม่น
(ค) ทหารปืนใหญ่และนักเรียนนายร้อย	สีเหลือง
(ง) ทหารช่าง	สีดำ
(จ) ทหารสื่อสาร	สีม่วง
(ฉ) ทหารขนส่ง	สีเลือดหมู
(ช) ทหารแพทย์	สีเขียว
(ซ) ทหารสารวัตร	สีน้ำเงิน
(ณ) ทหารสรรพาวุธ	สีแดง
(ญ) หน่วยบิน	สีฟ้าอ่อน

ธงหน่วยทหาร ตามข้อ ๓.๓.๓.๑ (๑) ข้อ ๓.๓.๓.๑ (๒)

ข้อ ๓.๓.๓.๑ (๓) และข้อ ๓.๓.๓.๑ (๔) ถ้ามีหน่วยที่เป็นเหล่าและอยู่ในระดับเดียวกัน ตั้งแต่ ๒ หน่วย ขึ้นไป ให้มีอักษรย่อชื่อหน่วย หรือหมายเลขหน่วยเป็นตัวเลขไทยอยู่ตรงกลางของหน่วยล่างของผืนธง

นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อความวรรคข้างต้นดังกล่าว ทหารบกจะมีธงแสดงหน่วยทหารอื่นอีก หรือจะมีธงแสดงหน่วยทหารสำหรับหน่วยทหารที่อยู่ในระดับเทียบเท่าหน่วยกองทัพหน่วยกองพล หน่วยกรรมหน่วยกองพันอื่นอีกก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๓.๓.๒ **ธงแสดงหน่วยทหารอากาศ** มี

๓.๓.๓.๒ (๑) ธงแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบ ตั้งแต่ระดับฝูงบิน หรือ กองพันขึ้นไป มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒ ส่วน ยาว ๓ ส่วน พื้นธงสีฟ้า ตรงกลางของผืนธง มีรูป เครื่องหมายกองทัพอากาศเป็นสีเหลือง และมีชื่อหน่วยทหารนั้น ๆ เป็น สีน้ำเงินดำแฉ่วโค้งโอบใต้รูปเครื่องหมาย กองทัพอากาศ

๓.๓.๓.๒ (๒) ธงแสดงหน่วยแยกอิสระที่เป็นส่วนกำลังรบ ตามที่ กองทัพอากาศกำหนด มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงแสดงหน่วยที่เป็นส่วนกำลังรบตั้งแต่ระดับฝูงบินหรือ กองพันขึ้นไป

๔. ธงพิทักษ์สันติราษฎร์ของกรมตำรวจ มีลักษณะสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ที่ตรงกลางของผืนธงมี รูปตราแผ่นดินในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วยคำว่า "พิทักษ์สันติราษฎร์" ปักด้วยด้ายเงินโอบใต้ตราแผ่นดิน

ธงพิทักษ์สันติราษฎร์ ตามความในวรรคต้นดังกล่าว จะกำหนดวัตถุที่ทำเป็นลวดลายในผืนธง หรือจะกำหนดส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

๕. ธงกองอาสารักษาดินแดนและกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด

๕.๑ **ธงกองอาสารักษาดินแดน** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ผืนธงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดกว้างด้านละ ๗๒ เซนติเมตร ด้านหน้าของผืนธงมุมบนด้านที่ติดกับคันธง มีรูปพระมหามงกุฎและ หมายเลขประจำรัชกาลของพระมหากษัตริย์ ที่พระราชทานเป็นตัวเลขไทยสีเหลือง ภายใต้พระมหามงกุฎมี พระปรมาภิไธยย่อเป็นสีทองขลิบสีเหลืองรัศมีสีทอง และที่ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีแดง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๔ เซนติเมตร ขอบรอบวงกลมเป็นสีเหลืองมีรูปพระนเรศวรทรงช้างอยู่ภายในดวงกลมและมี คำว่า "กองอาสารักษาดินแดน" ปักด้วยด้ายทองเป็นแฉ่วโค้งโอบใต้ดวงกลมนั้น ด้านหลังที่ตรงกลางของผืนธง มีรูปช่อชัยพฤกษ์และอุณาโลมอยู่ตรงกลางภายใต้พระมหามงกุฎปักด้วยด้ายทอง ขอบธงด้านที่ติดกับคันธงเป็นสี แดง ด้านอื่นเป็นกรุยสีเหลือง

๕.๒ **ธงกองอาสารักษาดินแดนจังหวัด** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงกองอาสารักษาดินแดน แต่ด้านหน้าของผืนธงที่ได้ข้อความว่า "กองอาสารักษาดินแดน" ให้มีชื่อจังหวัดที่กองอาสารักษาดินแดนตั้งอยู่ ปักด้วยด้ายทอง

ธงตามข้อ ๕.๑ และข้อ ๕.๒ จะกำหนดวัตถุที่ทำเป็นลวดลายในผืนธงจะกำหนด ส่วนประกอบของธงก็ได้ โดยให้กำหนดในกฎกระทรวง

๖. ธงคณะลูกเสือแห่งชาติและธงลูกเสือจังหวัด

๖.๑ **ธงคณะลูกเสือแห่งชาติ** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ผืนธงกว้าง ๕๐ เซนติเมตร ยาว ๕๒ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีตราธรรมจักรสีเหลือง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓๒ เซนติเมตร

๖.๒ **ธงลูกเสือจังหวัด** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ แต่ผืนธงกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีเหลืองขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ยาว ๒๗ เซนติเมตร มีขอบรอบ ดวงกลมเป็นสีดำ ๒ ขอบซ้อนกัน ขอบนอกกว้าง ๒ มิลลิเมตร ขอบในกว้าง ๑ มิลลิเมตร ระยะระหว่างขอบ นอกกับขอบในห่างกัน ๒ มิลลิเมตร ตรงกลางของดวงกลมมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติเป็นสีเหลืองและใต้ตรานั้น ให้มีชื่อจังหวัดเป็นอักษรสีดำ

๗. ธงราชการทั่วไป ให้ใช้ธงชาติเป็นธงแสดงตำแหน่งราชการ หรือส่วนราชการที่พระราชบัญญัติมิได้กำหนดลักษณะของธงไว้โดยเฉพาะ

๗.๑ ธงดังต่อไปนี้ ให้ใช้เป็นธงราชการที่ชักขึ้นในเรือเฉพาะเวลาปฏิบัติกรตามหน้าที่

๗.๑.๑ **ธงเจ้าพนักงานนำร่อง** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๘ ส่วน ยาว ๑๒ ส่วน ขอบผืนธงเป็นแถบสีขาว กว้าง ๑ ใน ๘ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในแถบสีขาว มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ

๗.๑.๒ **ธงเจ้าพนักงานตรวจท่า** มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานที่อยู่ติดกับคันธง กว้าง ๑ ส่วน ผืนธงยาว ๒ ส่วน ตอนต้น ๑ ใน ๓ ส่วนของผืนธง มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ และตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วน ของผืนธงเป็นสีขาว

๗.๑.๓ **ธงพนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผืนธงเป็นสีแดง ที่ตรงกลางของผืนธงที่เป็นสีแดงมีรูปแตรงอนในแนวนอนเหนือแตรงอนมีอนุโลมในพระมหามงกุฎเปล่งรัศมี รูปเหล่านี้เป็นสีเหลือง

๗.๑.๔ **ธงเจ้าพนักงานศุลกากร** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผืนธงเป็นสีเขียวใบไม้

๗.๑.๕ **ธงเจ้าพนักงานตรวจคนเข้าเมือง** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงเจ้าพนักงานตรวจท่า เว้นแต่ตอนปลายของผืนธงเป็นสีเหลือง ที่ตรงกลางของผืนธงเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีรูปพระแสงดาบเขนและโล่หุ้มสี่เหลี่ยม

๗.๑.๖ **ธงเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ** มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานที่อยู่ติดกับคันธง กว้าง ๑ ส่วน ผืนธงยาว ๓ ส่วน ตอนต้น ๑ ใน ๓ ส่วน ของผืนธง มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ และตอนปลาย ๒ ใน ๓ ส่วนของผืนธงเป็นสีเหลือง ที่ตรงกลางของผืนธงมีรูปพระแสงดาบเขน และโล่หุ้มสี่เหลี่ยม

๗.๒ **ธงเรือยนต์หลวง** มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว พื้นธงสีแดง ด้านฐานที่อยู่ติดกับคันธง กว้าง ๑ ส่วน ผืนธงยาว ๒ ส่วน ตอนต้นของผืนธงมีรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสสีขาวขนาดกว้าง ๑ ใน ๒ ส่วนของความกว้างของผืนธง ตอนกลางของรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีรูปพระมหามงกุฎสีเหลือง

๘. ธงแสดงตำแหน่งทั่วไป มี

๘.๑ **ธงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นธงสีขาวตรงกลางของผืนธงมีอาร์มสีเหลือง กว้าง ๑ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในอาร์มสีเหลืองมีอาร์มสีธงชาติ กว้าง ๓ ใน ๕ ส่วนของความกว้างของอาร์มสีเหลือง เหนืออาร์มมีครุฑพ่าห์สีแดงขนาดเท่าอาร์มสีเหลือง

๘.๒ **ธงประธานรัฐสภา** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีขาวตรงกลางของผืนธงมีรูปรัฐธรรมนูญประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้นสีทอง ภายใต้พระมหามงกุฎสีเหลือง รูปนี้อยู่ระหว่างกลางลายกระหนกสีแดง

๘.๓ **ธงนายกรัฐมนตรี** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีขาวตรงกลางของผืนธงมีรูปวงกลม มีเส้นรอบวงเป็นเส้นคู่ ตรงกลางของวงกลมมีรูปรัฐธรรมนูญ มีรัศมีประดิษฐานอยู่บนพาน ๒ ชั้นเหนือตั้ง มีรูปราชสีห์กับคชสีห์ ยืนในท่าแผ่หน้าเข้าหากัน อยู่ ๒ ข้าง รูปเหล่านี้เป็นสีแดง อยู่ภายใต้พระมหามงกุฎสีเหลือง

๘.๔ **ธงประธานศาลฎีกา** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีขาวตรงกลางของผืนธงมีรูปวงกลม มีเส้นรอบวงเป็นเส้นคู่ ตรงกลางของวงกลมมีรูปพระแสงขรรค์เป็นหลัก มีดูลเกี่ยวขัดไว้ที่ด้านพระแสงขรรค์ รูปเหล่านี้เป็นสีแดงอยู่ภายใต้พระมหามงกุฎสีเหลือง

๘.๕ **ธงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม** มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ ส่วน ยาว ๖ ส่วน พื้นธงสีขาว ตรงกลางของผืนธงมีรูปจักรสีแดงแปดแฉก แฉกของจักรเวียนไปทางขวา และมีสมอสีขาว สอดวงจักร ด้านซ้ายและด้านขวาของรูปจักรมีรูปปีกนกกางเป็นสีฟ้า อยู่ภายใต้พระมหามงกุฎสีเหลือง

๘.๖ **ธงราชทูต** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ ตรงกลางของผืนธงมีดวงกลมสีขาว ขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีช้างเผือกทรงเครื่องยืน แทนหันหน้าเข้าหาคันทอง ธงนี้ให้ใช้สำหรับหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูตซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยมี พระราชสาส์นตราตั้ง

๘.๗ **ธงกงสุล** มีลักษณะและสีอย่างเดียวกับธงชาติ ตรงกลางของผืนธงมีวงกลมสีขาว ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ใน ๓ ส่วนของความกว้างของผืนธง ภายในดวงกลมมีช้างเผือกหันหน้าเข้าหาคันทอง ธงนี้ให้ใช้สำหรับหัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยมีพระบรมราชโองการ ให้นำยกรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย จัดทำรูปของธงให้ถูกต้องตามลักษณะที่กำหนด ในกฎหมายว่าด้วยธง ไว้เป็นตัวอย่าง

๙. การใช้ ชัก และประดับธงชาติ

๙.๑ **การชักธงชาติ** ที่มีความหมายถึงประเทศไทยหรือชาติไทย มีดังนี้

๙.๑.๑ ชักขึ้นเวลา ๐๘๐๐

๙.๑.๒ ชักลงเวลา ๑๘๐๐

๙.๒ **วันพิธีสำคัญที่ต้องประดับธงชาติ**

๙.๒.๑ วันขึ้นปีใหม่ (๑ ม.ค.) ๑ วัน

๙.๒.๒ วันกองทัพไทย (๑๘ ม.ค.) ๑ วัน

๙.๒.๓ วันมาฆบูชา ๑ วัน

๙.๒.๔ วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
และวันที่ระลึกมหาจักรีบรมราชวงศ์ (๖ เม.ย.) ๑ วัน

๙.๒.๕ วันสงกรานต์ (๑๓ เม.ย.) ๑ วัน

๙.๒.๖ วันพืชมงคล ๑ วัน

๙.๒.๗ วันวิสาขบูชา

๙.๒.๘ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา
พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี (๓ มิ.ย.) ๑ วัน

๙.๒.๙ วันอาสาฬหบูชา ๑ วัน

๙.๒.๑๐ วันเข้าพรรษา ๑ วัน

๙.๒.๑๑ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระ
พระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (๒๘ ก.ค.) ๒ วัน

๙.๒.๑๒ วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง
และวันแม่แห่งชาติ (๑๒ ส.ค.) ๑ วัน

๙.๒.๑๓ วันพระราชทานธงชาติไทย (๒๘ ก.ย.) ๑ วัน

๙.๒.๑๔ วันสหประชาชาติ (๒๔ ต.ค.) ๒ วัน

๙.๒.๑๕ วันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระ

พระบรมชนกนาถเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ (๕, ๖ ธ.ค.)

๙.๒.๑๖ วันรัฐธรรมนูญ (๑๐ ธ.ค.) ๑ วัน

นอกจากนี้ ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นครั้งคราว งานพิธีอื่น ๆ ตามประเพณีนิยม หากจะชักและประดับธงชาติก็ได้

๙.๓ การลดธงชาติครึ่งเสา

การลดธงชาติครึ่งเสากรณีใด เป็นเวลาเท่าใด ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป ในทางปฏิบัติที่ผ่านมามีกรณีประมุขหรือ บุคคลสำคัญของประเทศต่างๆ เสียชีวิต ให้ลดธงชาติครึ่งเสาที่วราชนาถจักร เป็นเวลา ๓ วัน

การลดธงชาติครึ่งเสาให้ปฏิบัติเหมือนการชักธงขึ้นตามปกติ แต่เมื่อธงถึงยอดเสาแล้ว จึงลดธงลงให้อยู่ในระดับความสูงประมาณ ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงของเสาธงนั้น และเมื่อจะชักธงลงให้ชักธงขึ้นจนถึงยอดเสาก่อนแล้วจึงชักธงลง

๙.๔ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น

๙.๔.๑ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงอื่น ยกเว้นธงพระอิสริยยศ จะต้องไม่ให้ธงชาติอยู่ในระดับต่ำกว่าธงอื่น ๆ โดยปกติให้จัดธงชาติอยู่ที่เสาธงแรก ด้านขวา

๙.๔.๒ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่นในงานพิธีซึ่งมีแทนหรือมีที่สำหรับประธาน ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของแทนพิธีและธงอื่นอยู่ด้านซ้าย

๙.๔.๓ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่น เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลาง

๙.๔.๔ การประดับธงชาติคู่กับธงอื่น เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา

๙.๕ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับพระพุทธรูปหรือพระบรมรูปในพิธีต่างๆ

ให้จัดธงชาติอยู่ด้านขวาของพระพุทธรูป หรือพระบรมรูป

๙.๖ การประดับธงชาติคู่หรือร่วมกับธงของต่างประเทศ

๙.๖.๑ ต้องมีลักษณะเท่าเทียมกัน เช่น ขนาดและความสูงต่ำของธง เป็นต้น

๙.๖.๒ ถ้าประดับธงชาติร่วมกับธงของต่างประเทศประเทศเดียว ต้องให้ธงชาติอยู่ด้านขวาของธงต่างประเทศ

๙.๖.๓ ถ้าประดับธงชาติร่วมกับธงของต่างประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศ เมื่อรวมกับธงชาติแล้ว เป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่ตรงกลาง

๙.๖.๔ ถ้าประดับธงชาติร่วมกับธงของต่างประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศ เมื่อรวมกับธงชาติแล้วเป็นจำนวนคู่ ให้ธงชาติอยู่กลางด้านขวา

๙.๗ การใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศในราชอาณาจักร ให้กระทำเฉพาะธงชาติ ธงราชานาวี หรือธงประจำกองทัพเรือ ธงสำหรับองค์ราชาธิบดี ราชนิกุล ราชสวามี รัชทายาท ธงแสดงตำแหน่งประมุขของรัฐ หรือหัวหน้ารัฐบาล ธงแสดงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต ธงแสดงตำแหน่งหัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล ธงของรัฐต่างประเทศ ธงขององค์การระหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยเป็นสมาชิก และธงอื่นของต่างประเทศ ซึ่งได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี

การใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศตามความในวรรคข้างต้น ให้กระทำได้ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

๙.๗.๑ สถานที่พักอาศัยหรือยานพาหนะสำหรับองค์ราชาธิบดี ราชาินี ราชสามี รัชทายาท ประมุขของรัฐหรือผู้แทน หรือหัวหน้ารัฐบาลในโอกาสที่มาเยือนประเทศไทย

๙.๗.๒ สถานที่ทำการของคณะผู้แทนทางการทูต สถานที่ทำการทางกงสุล หรือสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ และรวมถึงหน่วยขององค์การระหว่างประเทศ

๙.๗.๓ สถานที่อยู่ ที่พักอาศัย หรือยานพาหนะสำหรับหัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต หัวหน้าสถานที่ทำการทางกงสุล หรือหัวหน้าสำนักงานขององค์การระหว่างประเทศ และรวมถึงหัวหน้าหน่วยงานขององค์การระหว่างประเทศ

๙.๗.๔ เรือหรืออากาศยานต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

๙.๗.๕ สถานที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศให้ใช้ ชัก หรือแสดงธงได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรี

การใช้ ชัก หรือแสดงธง ตามข้อ ๙.๗.๑ ถึง ๙.๗.๔ ให้เป็นไปตามขนบธรรมเนียมระหว่างประเทศกฎหมายระหว่างประเทศหรือความตกลงกับรัฐบาลไทย

การใช้ ชัก หรือแสดงธง ตามข้อ ๙.๗.๕ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

๙.๘ ข้อความในข้อ ๙.๗ มิให้ใช้บังคับ การใช้ ชัก หรือแสดงธงของต่างประเทศ ภายในห้องของอาคาร

๑๐. บทกำหนดโทษ

๑๐.๑ การกระทำใด ๆ ต่อธง หรือเครื่องหมายอื่นใด อันมีความหมายถึงรัฐ เพื่อเหยียดหยามประเทศชาติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔,๐๐๐.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๒ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงอื่นของต่างประเทศนอกจากธงที่กำหนดให้ใช้ชัก หรือแสดงได้ ตามข้อ ๙.๗ วรรคแรก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๓ ผู้ใดใช้หรือแสดงธงต่างประเทศ โดยไม่ปฏิบัติ ตามข้อ ๙.๗ วรรคที่ ๒ วรรคที่ ๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๔ ผู้ใดใช้ ชัก หรือแสดงธงอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ได้บัญญัติกำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัติ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่มีสิทธิ์หรือใช้ ชักหรือแสดงธงที่คล้ายคลึงกับธงดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๕ ผู้ใดใช้ หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงที่ได้กำหนดลักษณะไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ที่สิ่งบรรจุกุ๊บกุ๊พอ สิ่งหุ้มห่อ สิ่งผูกมัด หรือสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ โดยไม่สมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐.- บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๖ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อธงชาติ รูปจำลองของธงชาติ หรือแถบสีของธงชาติ ดังต่อไปนี้

๑๐.๖.๑ ประดิษฐ์รูป ตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายอื่นใดในผืนธง รูปจำลองของธงหรือในแถบสีธง นอกจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธง หรือกฎหมายอื่น

๑๐.๖.๒ ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงอันมีลักษณะตามข้อ ๑๐.๖.๑

๑๐.๖.๓ ใช้ ชัก หรือแสดงธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ ที่หรือโดยวิธี อันไม่สมควร

๑๐.๖.๔ ประดิษฐ์ธง รูปจำลองของธง หรือแถบสีธงไว้ ณ ที่หรือสิ่งใด ๆ โดยไม่สมควร

๑๐.๖.๕ แสดงหรือได้สิ่งใด ๆ ที่มีรูปธง รูปจำลองของธง หรือมีแถบสีธง มีลักษณะ ตามข้อ ๑๐.๖.๔ โดยไม่สมควร

การกระทำใด ๆ ต่อธงชาติ ตามข้อ ๑๐.๖.๑ ถึง ๑๐.๖.๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๐.๗ ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการเหยียดหยามต่อธง รูปจำลองของธงหรือ แถบสีธงที่ได้กำหนดลักษณะไว้ในกฎหมายว่าด้วยธง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

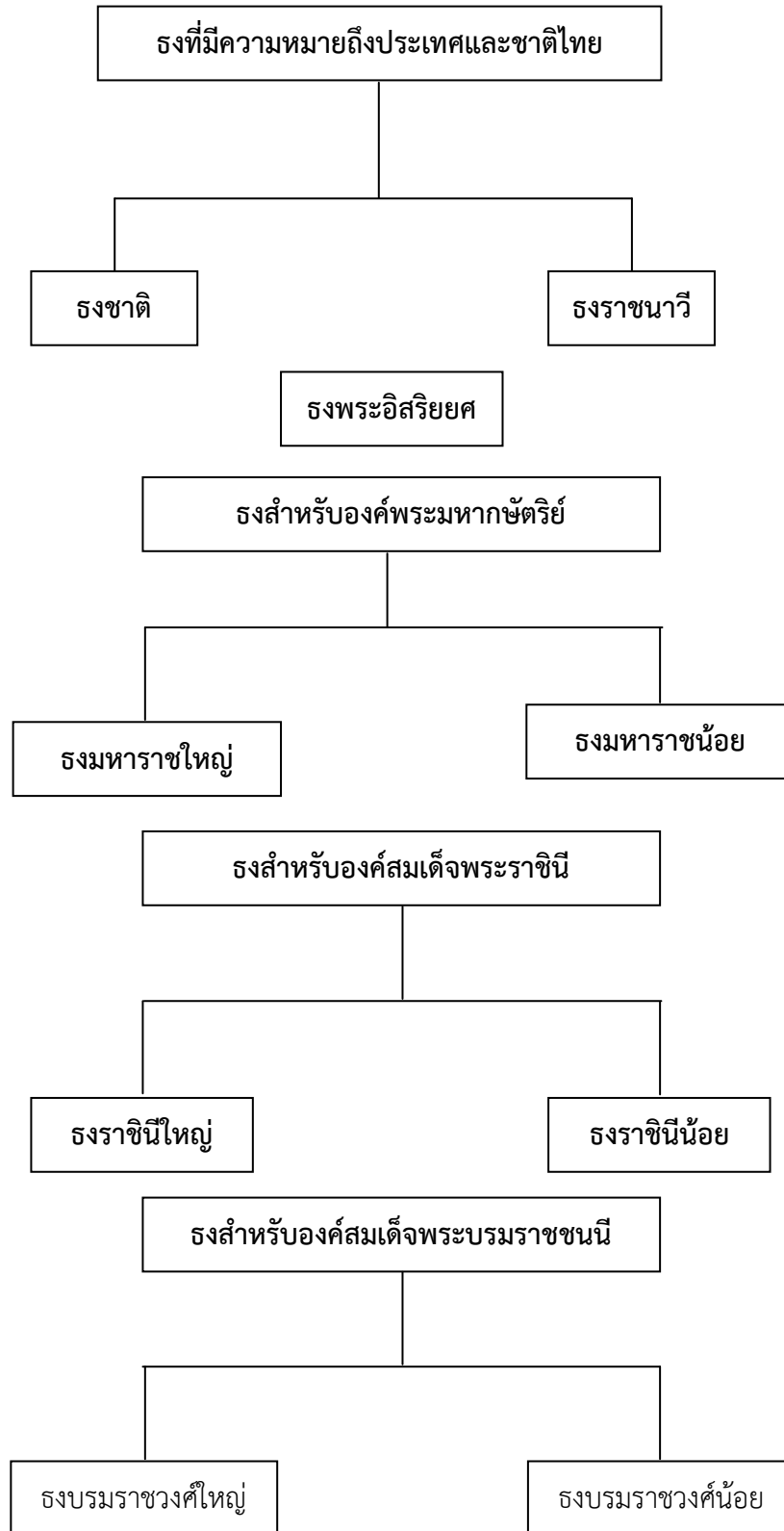
๑๑. บทเฉพาะกาล

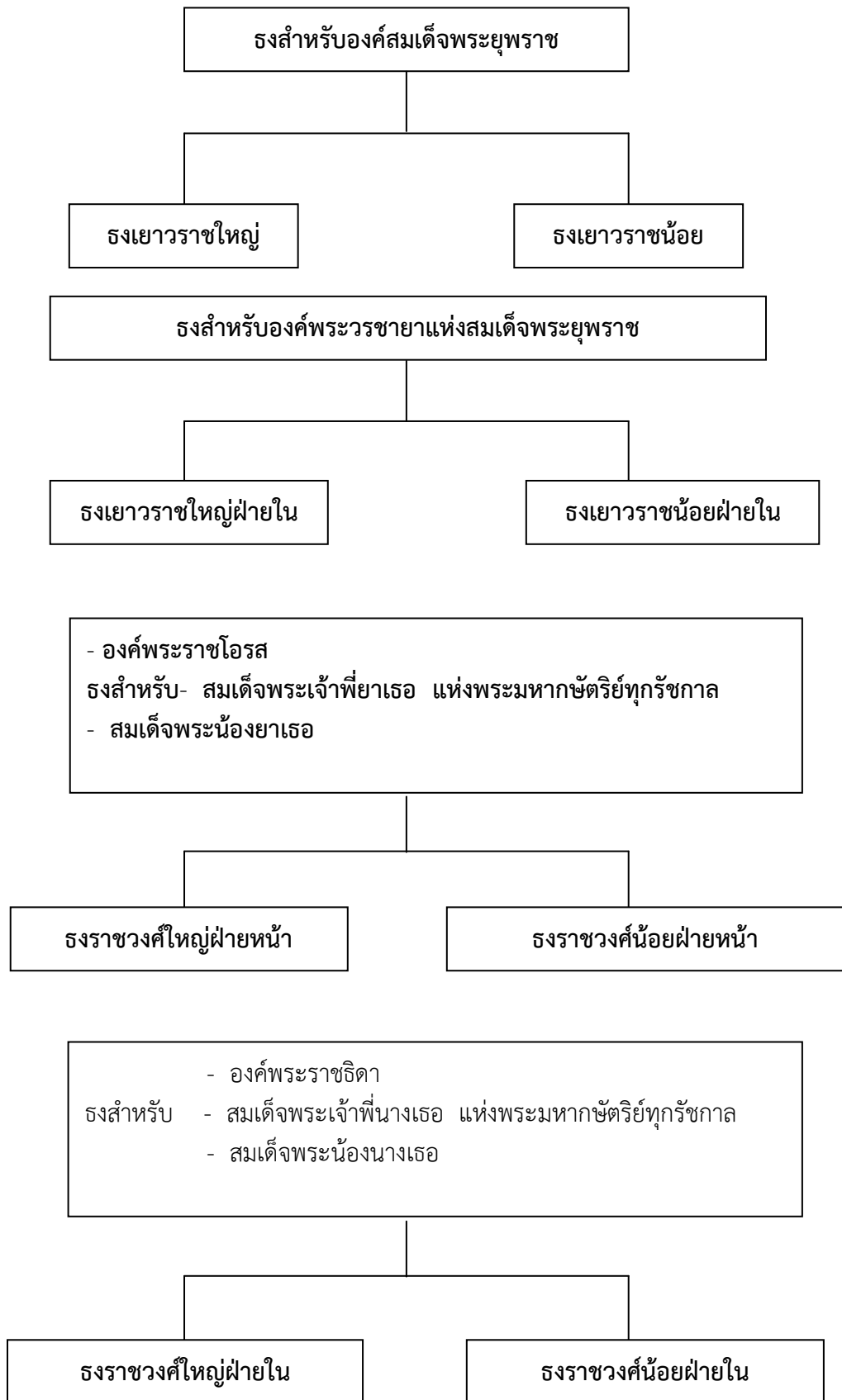
๑๑.๑ ธงชัยเฉลิมพล หรือธงประจำกองทหารบก ธงประจำกองทหารเรือธงประจำกองทหาร อากาศ ที่ใช้อยู่ก่อนที่พระราชบัญญัติว่าด้วยธง ในฉบับปัจจุบันใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นธงชัยเฉลิมพลตาม พระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้รับพระราชทานธงชัยเฉลิมพลใหม่

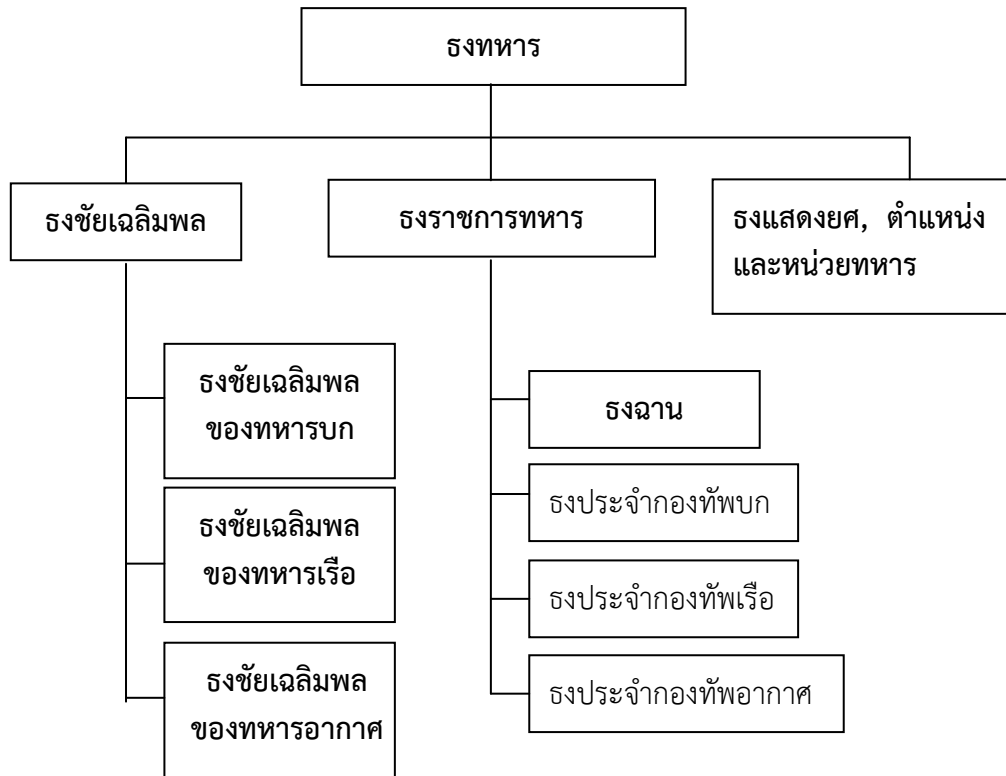
๑๑.๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง หรือประกาศตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธงฉบับ ปัจจุบัน ให้บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ได้ออกตาม พ.ร.บ.ธง พ.ศ.๒๔๗๙ และใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เอกสารอ้างอิง

- พ.ร.บ.ธง พ.ศ.๒๕๒๒
- ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการชักและประดับธงชาติ พ.ศ.๒๕๖๐
- อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๖ ก.พ.๕๑ ท้ายหนังสือ สบ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๒.๒/๓๓๗ ลง ๖ ก.พ.๕๑

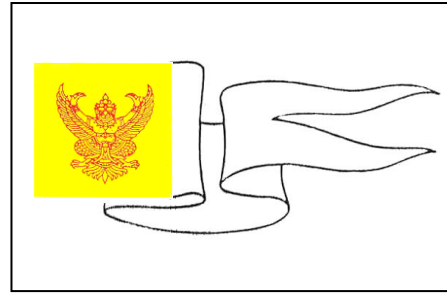








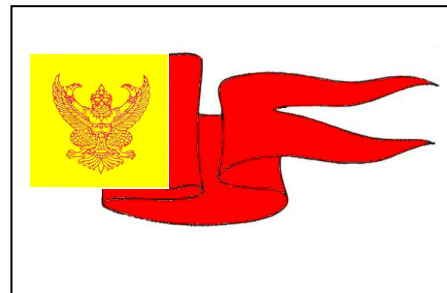
ธงมหาราชใหญ่



ธงมหาราชน้อย



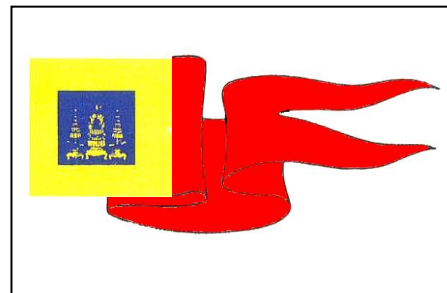
ธงราชินีใหญ่



ธงราชินีน้อย



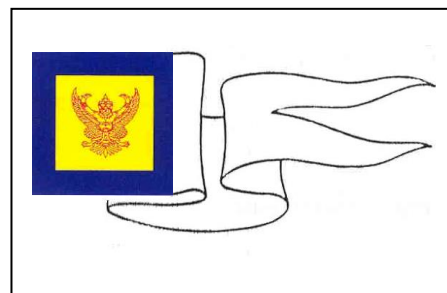
ธงบรมราชวงศ์ใหญ่



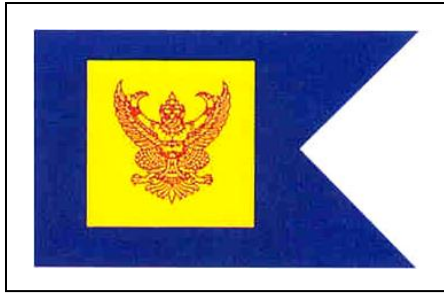
ธงบรมราชวงศ์น้อยฝ่ายใน



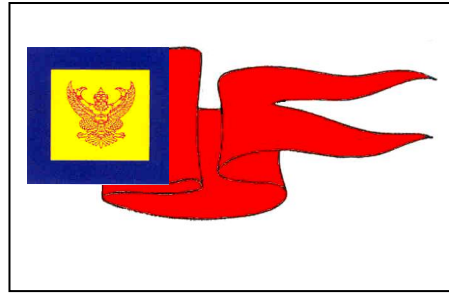
ธงเยาวราชใหญ่



ธงเยาวราชน้อย



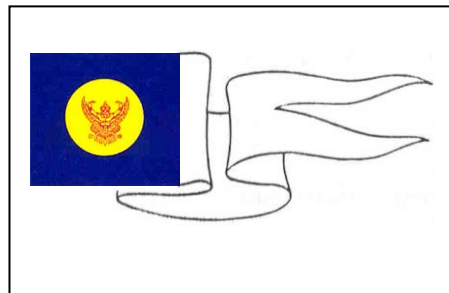
ธงยาวราชใหญ่ฝ่ายใน



ธงยาวราชน้อยฝ่ายใน



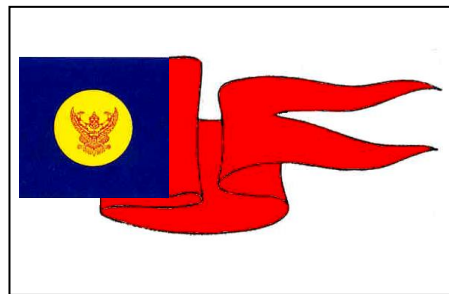
ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายหน้า



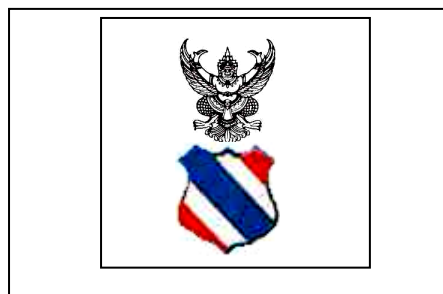
ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายหน้า



ธงราชวงศ์ใหญ่ฝ่ายใน



ธงราชวงศ์น้อยฝ่ายใน



ธงผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

การใช้ธงชาติคลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิผู้เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงกลาโหม

**เรื่อง ชี้แจงการใช้ธงชาติคลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิผู้เสียชีวิต
เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ**

เนื่องด้วยได้มีระเบียบทหารว่าด้วยทหารและตำรวจป่วยเจ็บและมรณะในราชการสนามที่ ๒/๑๑๓๒ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๔๘๔ และระเบียบจัดการศพทหาร ของกรมบัญชาการทัพใหญ่ ที่ ๑/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๗ แต่ระเบียบดังกล่าวมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการใช้ธงชาติคลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิผู้เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการไว้อย่างชัดเจน ซึ่งทำให้มีการปฏิบัติแตกต่างกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัด กห. ฉะนั้นจึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิผู้เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้เสียชีวิตที่สมควรได้รับเกียรติให้ใช้ธงชาติคลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิได้แก่ผู้เสียชีวิตเนื่องจากการปฏิบัติราชการ ซึ่งการเสียชีวิตนั้นมีได้เกิดจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือเกิดจากความผิดของตนเอง

ข้อ ๒ ธงชาติที่ใช้คลุมศพ คลุมหีบศพ ทำด้วยผ้า มีขนาดกว้าง ๑๒๐ เซนติเมตร ยาว ๑๘๐ เซนติเมตร ธงชาติที่ใช้คลุมที่เก็บอัฐิให้ใช้ขนาดตามความเหมาะสม

ข้อ ๓ การใช้ธงชาติคลุมศพ ให้ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๑ ในพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพหรือพิธีรดน้ำศพ

๓.๒ ในพิธีปลงศพตามประเพณีของทหารเรือ

๓.๓ ในระหว่างการเคลื่อนย้ายศพเพื่อประกอบพิธีทางศาสนา

ข้อ ๔ การใช้ธงชาติคลุมหีบศพหรือที่เก็บอัฐิ ให้ใช้กรณีต่อไปนี้

๔.๑ ในการเชิญหรือเคลื่อนย้ายหีบศพหรืออัฐิ เพื่อประกอบพิธีรับพระราชทานน้ำอาบศพหรือพิธีรดน้ำศพ

๔.๒ ในระหว่างการทำพิธีบำเพ็ญกุศลทางศาสนาของแต่ละศาสนา

๔.๓ ในระหว่างการตั้งหีบศพเพื่อรับพระราชทานเพลิงศพประกอบการฌาปนกิจและการเคลื่อนย้ายศพไปฝัง

ข้อ ๕ การใช้ธงชาติคลุมศพหรือหีบศพหรือที่เก็บอัฐิ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

๕.๑ การคลุมศพ คลุมตามความยาวของศพ ให้ขอบธงชาติด้านคันธงอยู่ทางศีรษะของศพ

๕.๒ การคลุมหีบศพ คลุมทางด้านขวางของหีบศพ ในกรณีที่สามารถมองเห็นชายธงชาติได้ทั้งสองชาย ต้องให้ชายธงชาติเสมอกับขอบด้านล่างของหีบศพทั้งสองข้าง ส่วนกรณีที่สามารถมองเห็นชายธงชาติเพียงด้านเดียวต้องให้ชายธงชาติด้านที่มองเห็นเสมอกับขอบด้านล่างของหีบศพ

สำหรับโกศ หรือหีบที่ได้รับพระราชทานประกอบเกียรติยศแก่ศพ ห้ามใช้ธงชาติคลุม แต่ให้พับธงชาติวางบนพานทอง ตั้งไว้หน้าโกศหรือหีบเช่นเดียวกับการตั้งเครื่องยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเครื่องยศและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๕.๓ การคลุมที่เก็บอัฐิอนุโลมตามความเหมาะสม

ข้อ ๖ การปลงศพในทะเล ให้กองทัพเรือถือปฏิบัติตามประเพณีชาวเรือ

ข้อ ๗ การใช้ธงชาติคลุมศพ หีบศพ หรือที่เก็บอัฐิ จะต้องไม่ให้เป็นการเสื่อมเสียเกียรติแก่ธง
ข้อ ๘ การทำพิธีหรือบรรจุศพที่มีธงชาติคลุมหีบศพ เมื่อจะทำการฝังหรือบรรจุ
ให้เชิญธงชาติที่คลุมหีบศพพับเก็บให้เรียบร้อย โดยมีให้ส่วนหนึ่งส่วนใดของธงสัมผัสพื้นดิน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๗

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์

(พะเนียง กานตรัตน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ทำการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

(สำเนา)

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่มที่ ๙๘ ตอนที่ ๑๑

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ มกราคม ๒๕๖๔

กฎกระทรวง

(พ.ศ.๒๕๖๔)

ออกตามความในพระราชบัญญัติธง

พ.ศ.๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติธง พ.ศ.๒๕๖๒
นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ส่วนประกอบของธงชัยเฉลิมพลของทหารบก มีดังต่อไปนี้

(๑) ยอดคันธง เป็นรูปซุ้มเรือนแก้วประดิษฐานพระพุทธรูปภายในทำด้วยโลหะสีทอง

(๒) คันธง กว้างขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๒.๔๓ เมตร

(๓) คันธงระหว่างฐานซุ้มเรือนแก้วกับมุมบนของธง มีแถบธงชาติเป็นโบว์หุกระต่าย

ห้อยชายทั้งสองยาวเลยมุมธงด้านล่าง ปลายชายแถบทั้งสองเป็นครุย

(๔) คันธงตอนที่ติดกับธง มีสีกหลาดสีแดงติดกับริมธงหุ้มรอบคันธงมีหมุดทำด้วยโลหะสีทอง ๑๕ หมุด หมุดที่ ๑ เป็นรูปประเทศไทย หมุดที่ ๒ เป็นรูปเสมาธรรมจักรหมุดที่ ๓ เป็นรูปพระปรมาภิไธยย่อหมุดที่ ๔ เป็นรูปรัฐธรรมนูญ หมุดต่อไปเป็นรูปเครื่องหมายกองทัพก หมุดที่ ๑ อยู่บนสุด หมุดต่อไปเรียงลงมาตามลำดับ

ข้อ ๒ ให้ส่วนประกอบของธงชัยเฉลิมพลของทหารเรือ มีดังต่อไปนี้

(๑) ยอดคันธง เป็นรูปช้างสามเศียรภายใต้พระมหามงกุฎทำด้วยโลหะสีทอง

(๒) คันธง กว้างขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๒.๔๓ เมตร

(๓) คันธงระหว่างฐานช้างสามเศียรกับมุมบนของธงมีแถบธงชาติเป็นโบว์หุกระต่าย ห้อยชาย

ทั้งสองยาวเลยมุมธงด้านล่าง ปลายชายแถบทั้งสองเป็นครุย

(๔) คันธงตอนที่ติดกับธง มีสีกหลาดสีแดงต่อกับริมธงหุ้มรอบคันธงมีหมุดทำด้วยโลหะสีทอง ๑๕ หมุด หมุดที่ ๑ เป็นรูปประเทศไทย หมุดที่ ๒ เป็นรูปเสมาธรรมจักรหมุดที่ ๓ เป็นรูปพระปรมาภิไธยย่อหมุดที่ ๔ เป็นรูปรัฐธรรมนูญ หมุดต่อไปเป็นรูปเครื่องหมายกองทัพเรือ หมุดที่ ๑ อยู่บนสุด หมุดต่อไปเรียงลงมาตามลำดับ

ข้อ ๓ ให้ส่วนประกอบของธงชัยเฉลิมพลของทหารอากาศ มีดังต่อไปนี้

(๑) ยอดคันธง เป็นรูปซุ้มเรือนแก้วประดิษฐานพระพุทธรูปภายในทำด้วยโลหะสีทอง

(๒) คันธง กว้างขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๒.๔๓ เมตร

(๓) คันธงระหว่างฐานซุ้มเรือนแก้วกับมุมบนของธง มีแถบธงชาติเป็นโบว์หุกระต่าย

ห้อยชายทั้งสองยาวเลยมุมธงด้านล่าง ปลายชายแถบทั้งสองเป็นครุย

(๔) คันธงตอนที่ติดกับธง มีสีกหลาดสีแดงต่อกับริมธงหุ้มรอบคันธงมีหมุดทำด้วยโลหะ สีทอง ๑๕ หมุด หมุดที่ ๑ เป็นรูปประเทศไทย หมุดที่ ๒ เป็นรูปเสมาธรรมจักรหมุดที่ ๓ เป็นรูปพระปรมาภิไธยย่อ หมุดที่ ๔ เป็นรูปรัฐธรรมนูญ หมุดต่อไปเป็นรูปเครื่องหมายกองทัพอากาศ หมุดที่ ๑ อยู่บนสุด หมุดต่อไปเรียง ลงมาตามลำดับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๒๔

(ลงชื่อ) พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
นายกรัฐมนตรี

ธงแสดงหน่วยทหารอากาศที่มีใช้ส่วนกำลังรบ

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้ธงแสดงหน่วยทหารอากาศ ที่มีใช้ส่วนกำลังรบ มีลักษณะ รูปแบบ ขนาด และสีของธง เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. **ขนาดและลักษณะ** ของธงแสดงหน่วยทหารที่มีใช้ส่วนกำลังรบ
 - ๒.๑ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง ๙๐ ซม. ยาว ๑๓๕ ซม. ตรงกลางผืนธง มีรูปเครื่องหมายสัญลักษณ์ของหน่วย ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖๐ ซม.
 - ๒.๒ สีเครื่องหมายสัญลักษณ์ของหน่วยที่จะนำไปไว้ตรงกลางผืนธง ให้หน่วยกำหนดขึ้นเอง ตามความเหมาะสม
 - ๒.๓ ขอบโดยรอบผืนธงไม่มีครุย และไม่นำสีอื่นที่แตกต่างจากสีพื้นธงมาทำเป็นขอบธง
 - ๒.๔ เสาธงให้มีความสูง ๒.๓๐ ม.
๓. **สีของธง**
 - ๓.๑ หน่วยในส่วนบัญชาการ ใช้สีฟ้าอ่อน (ออกเทา)
 - ๓.๒ หน่วยในส่วนยุทธบริการ ใช้สีเลือดหมู
 - ๓.๓ หน่วยในส่วนการศึกษา ใช้สีเหลือง
 - ๓.๔ หน่วยในส่วนกิจการพิเศษ ใช้สีเขียว
๔. **พธ.ทอ.** เป็นหน่วยจัดหารธง เสาธง ที่หน่วยต่าง ๆ ร้องขอ และควบคุมสีของธงให้เป็นมาตรฐาน รวมทั้งดำเนินการจัดหารธงเปลี่ยนให้แก่หน่วย ทุก ๓ ปี

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยธงแสดงหน่วยทหารอากาศ ที่มีใช้ส่วนกำลังรบ พ.ศ.๒๕๔๒

การตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการ

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการกองทัพอากาศเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒. **นิยามศัพท์**

๒.๑ “สถานที่สำคัญของทางราชการ” หมายความว่า อาคาร สิ่งก่อสร้าง ถนน และช่องทางที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางชื่อ และต่างจังหวัด

๒.๒ “ถนนสายประธาน” หมายความว่า ถนนที่มีจุดเริ่มต้นเชื่อมต่อหรือแยกออกจากทางหลวง หรือถนนของหน่วยงานอื่นผ่านเข้ามาในเขตพื้นที่กองทัพอากาศ

๒.๓ “ถนนสายรอง” หมายความว่า ถนนที่แยกออกจากถนนสายประธาน

๒.๔ “ถนนภายในส่วนราชการ” หมายความว่า ถนนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ๆ

๒.๕ “ซอย” หมายความว่า ถนนที่แยกออกจากถนนสายประธานหรือถนนสายรองผ่านเข้าไปในเขตพื้นที่บ้านพักอาศัยของทางราชการ หรือถนนที่ทางราชการพิจารณาว่ามีความสำคัญน้อยกว่าถนนสายรอง

๒.๖ “ช่องทางกองทัพอากาศ” หมายความว่า ช่องทางผ่านเข้า-ออกเขตพื้นที่กองทัพอากาศที่ตั้งอยู่ ณ จุดเริ่มต้นหรือจุดใดจุดหนึ่งของถนนสายประธาน ผ่านเข้ามาในเขตพื้นที่กองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง เฉพาะส่วนที่เป็นที่ตั้งของส่วนราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ฝั่งตะวันตกของถนนพหลโยธิน และพื้นที่ฝั่งสีกัน ยานพาหนะสัญจรผ่านได้

๒.๗ “ช่องทางหน่วย” หมายความว่า ช่องทางผ่านเข้า-ออกพื้นที่ส่วนราชการต่าง ๆ ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางชื่อ และต่างจังหวัด ยานพาหนะสัญจรผ่านได้

๒.๘ “ช่องทางบ้านพักอาศัย” หมายความว่า ช่องทางผ่านเข้า-ออกเขตการพักอาศัยของทางราชการ ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางชื่อ และต่างจังหวัด ยานพาหนะสัญจรผ่านได้

๓. **หลักเกณฑ์**

๓.๑ การตั้งชื่ออาคารและสิ่งก่อสร้าง

๓.๑.๑ ใช้ชื่อหน่วยหรือวัตถุประสงค์หรือชื่อหน่วยและวัตถุประสงค์ของการก่อสร้าง เช่น อาคารทดสอบสมรรถภาพทางกายกองทัพอากาศ หรืออาคารอเนกประสงค์กองบิน ๑ เป็นต้น

๓.๑.๒ ไม่ควรเสนอชื่อ หรือชื่อสกุล หรือชื่อและชื่อสกุลของตนเอง หรือผู้อื่น เป็นชื่ออาคารและสิ่งก่อสร้าง เว้นแต่ข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

๓.๑.๒.๑ เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทั้งหมด

๓.๑.๒.๒ เป็นอดีตผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้น ๆ และพ้นจากอำนาจหน้าที่

ในราชการแล้ว

๓.๒ การตั้งชื่อถนน ซอย และช่องทาง

๓.๒.๑ พื้นที่ส่วนกลาง ณ ที่ตั้งดอนเมือง ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๓.๒.๑.๑ การตั้งชื่อถนนสายประธาน

๓.๒.๑.๑ (๑) ใช้ชื่อที่เป็นราชทินนามหรือชื่อสกุลของบุพการีทหาร

อากาศ

๓.๒.๑.๑ (๒) ใช้ชื่อหรือชื่อสกุลของอดีตผู้บัญชาการทหารอากาศ
๓.๒.๑.๑ (๓) ใช้ชื่อหรือชื่อสกุลของผู้กล้าหาญที่ได้เสียสละชีวิต
เพื่อชาติขณะปฏิบัติหน้าที่ในการรบหรือหน้าที่สำคัญอื่น ๆ อันเป็นเกียรติประวัติสำคัญยิ่ง

๓.๒.๑.๒ การตั้งชื่อถนนสายรอง

๓.๒.๑.๒ (๑) ให้ใช้ชื่อถนนสายประธานเป็นชื่อนำแล้วกำกับด้วย
หมายเลขไว้ท้ายชื่อเรียงไปตามลำดับ โดยให้ถนนที่แยกออกจากฝั่งซ้ายของถนนสายประธานกำกับด้วยเลขคี่
และถนนที่แยกออกจากฝั่งขวาของถนนสายประธานให้กำกับด้วยเลขคู่ เช่น ถนนรณนภากาศ ๑, ๓, ๕, ๗, ...
และถนนรณนภากาศ ๒, ๔, ๖, ๘, ... เป็นต้น

๓.๒.๑.๒ (๒) ถนนสายประธานที่มีถนนสายรองเพียงฝั่งเดียว ให้ใช้
ชื่อถนนสายประธานเป็นชื่อนำ แล้วกำกับด้วยหมายเลขเรียงไปตามลำดับ โดยไม่ต้องแบ่งเป็นเลขคี่ เลขคู่ เช่น
ถนน ... ๑, ๒, ๓, ๔, ... เป็นต้น

๓.๒.๒ การตั้งชื่อถนนภายในส่วนราชการ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๓.๒.๒.๑ ถนนสายหลัก เป็นถนนที่ส่วนราชการพิจารณาว่ามีความสำคัญของ
ส่วนราชการนั้น ๆ

๓.๒.๒.๑ (๑) ใช้ชื่อที่เป็นราชทินนามหรือชื่อสกุลของบุพการีทหาร
อากาศ

๓.๒.๒.๑ (๒) ใช้ชื่อหรือชื่อสกุลของอดีตผู้บังคับบัญชาของส่วน
ราชการนั้น ๆ

๓.๒.๒.๑ (๓) ใช้ชื่อหรือชื่อสกุลของผู้กล้าหาญที่ได้เสียสละชีวิตเพื่อ
ชาติขณะปฏิบัติหน้าที่ในการรบหรือหน้าที่สำคัญอื่น ๆ อันเป็นเกียรติประวัติสำคัญยิ่ง

๓.๒.๒.๑ (๔) ใช้ชื่ออื่น ๆ ที่หน่วยพิจารณาแล้วเห็นว่ามี
เหมาะสม และสามารถอธิบายความหมายได้

๓.๒.๒.๒ ถนนที่แยกจากถนนสายหลัก

๓.๒.๒.๒ (๑) ให้ใช้ชื่อถนนสายหลักเป็นชื่อนำแล้วกำกับด้วย
หมายเลขไว้ท้ายชื่อเรียงไปตามลำดับ โดยให้ถนนที่แยกออกจากฝั่งซ้ายของถนนสายหลักกำกับด้วยเลขคี่ และถนน
ที่แยกออกจากฝั่งขวาของถนนสายหลักให้กำกับด้วยเลขคู่

๓.๒.๒.๒ (๒) ถนนสายหลักที่มีถนนที่แยกเพียงฝั่งเดียว ให้ใช้ชื่อ
ถนนสายหลักเป็นชื่อนำ แล้วกำกับด้วยหมายเลขเรียงไปตามลำดับ โดยไม่ต้องแบ่งเป็นเลขคี่ เลขคู่

๓.๒.๒.๒ (๓) ในกรณีที่ไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าเป็นถนนสายที่แยก
จากถนนสายหลักให้ปฏิบัติตามข้อ ๕.๒.๒.๑

๓.๒.๒.๒ (๔) ใช้ชื่ออื่น ๆ ที่หน่วยพิจารณาแล้วเห็นว่ามี
เหมาะสม และสามารถอธิบายความหมายได้

๓.๒.๓ การตั้งชื่อซอย ให้ถือปฏิบัติดังนี้

๓.๒.๓.๑ ให้ใช้ชื่อเขตการพักอาศัยกำกับด้วยหมายเลขเรียงไปตามลำดับ เช่น
เขต ๑ ซอย ๑ หมายถึง ซอยที่ ๑ ของเขตการพักอาศัยที่ ๑ เป็นต้น

๓.๒.๓.๒ นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ตามข้อ ๓.๒.๓.๑ ให้พิจารณาตั้งชื่อได้
ตามความเหมาะสม

- ๓.๒.๔ การตั้งชื่อช่องทางกองทัพอากาศ ให้ถือปฏิบัติดังนี้
- ๓.๒.๔.๑ ให้ใช้หมายเลข และใช้ชื่อถนนที่เริ่มต้นจากช่องทางนั้นหรือชื่อท้องถิ่นนิยมกำกับ ตามควรแก่กรณีไว้ภายในวงเล็บ เช่น ช่องทางกองทัพอากาศ ๑ (รูปะเตมีย์) เป็นต้น
- ๓.๒.๔.๒ ให้เรียงลำดับหมายเลขช่องทางกองทัพอากาศ ในลักษณะเวียนขวารอบที่ตั้งกองทัพอากาศ ณ ที่ตั้งดอนเมือง (ตามเข็มนาฬิกา)
- ๓.๒.๔.๓ ช่องทางกองทัพอากาศที่ไม่ได้อยู่ในหน่วยที่มีลักษณะที่ตั้งเหมาะสมที่จะตั้งชื่อช่องทางกองทัพอากาศได้ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓.๒.๔.๑ และข้อ ๓.๒.๔.๒ ให้พิจารณาตั้งชื่อได้ตามความเหมาะสม
- ๓.๒.๕ การตั้งชื่อช่องทางหน่วย ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์การตั้งชื่อช่องทางกองทัพอากาศ โดยอนุโลม
- ๓.๒.๖ การตั้งชื่อช่องทางบ้านพักอาศัย ให้ใช้ชื่อตามเขตพื้นที่ที่เป็นที่ตั้ง แล้วกำกับด้วยหมายเลขตามลำดับในลักษณะการเวียนขวารอบที่ตั้ง (ตามเข็มนาฬิกา) และถ้าหากช่องทางนั้น ๆ มีชื่อเดิมที่เป็นชื่อเรียกตามความนิยมของท้องถิ่น ให้กำหนดเป็นชื่อเฉพาะไว้ภายในวงเล็บ เช่น ช่องทางทำดินแดง ๘ (สายฝน) เป็นต้น

๔. การดำเนินการ

- ๔.๑ ให้กรมสารบรรณทหารอากาศ ออกคำสั่งกองทัพอากาศแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการ ให้มีหน้าที่พิจารณาการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กองทัพอากาศกำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
- ๔.๒ ให้หน่วย ณ ที่ตั้งดอนเมือง บางชื่อ และต่างจังหวัด ที่ประสงค์จะตั้งชื่อสถานที่สำคัญของหน่วยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของหน่วยนั้น ๆ เพื่อรับผิดชอบและพิจารณาการตั้งชื่อโดยใช้หลักเกณฑ์ในข้อ ๕ เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาได้ตามความเหมาะสม แล้วเสนอผลการพิจารณารายงานผ่านกรมสารบรรณทหารอากาศ ให้คณะกรรมการพิจารณาการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการในข้อ ๖ เป็นผู้พิจารณานำเรียนขออนุมัติผู้บัญชาการทหารอากาศ เว้นแต่การตั้งชื่อถนน ชื่อซอย และช่องทางภายในส่วนราชการในข้อ ๕.๒.๒, ๕.๒.๓, ๕.๒.๕ และ ๕.๒.๖ ให้อยู่ในอำนาจและดุลยพินิจของหัวหน้าหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศ
- ๔.๓ ชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการที่ได้กำหนดไว้แล้วก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงเป็นไปตามเดิม หากจะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้
- ๔.๔ ให้กรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ ส่งสำเนาหลักฐานเกี่ยวกับการก่อสร้างสถานที่สำคัญของทางราชการที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน และที่จะมีการก่อสร้างขึ้นใหม่ในโอกาสต่อไป ให้คณะกรรมการพิจารณาการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการโดยรายงานผ่านกรมสารบรรณทหารอากาศเพื่อพิจารณา ร่วมกับหน่วยเกี่ยวข้องในการตั้งชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบนี้
- ๔.๕ ให้กรมสารบรรณทหารอากาศออกประกาศกองทัพอากาศ เรื่องการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการตามที่ได้รับอนุมัติจากผู้บัญชาการทหารอากาศ เว้นแต่การตั้งชื่อถนน ชื่อซอย และช่องทาง ภายในส่วนราชการ ให้อยู่ในอำนาจของหัวหน้าหน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศที่รับผิดชอบ รวมทั้งออกประกาศหน่วย แล้วส่งสำเนาให้หน่วยขึ้นตรงกองทัพอากาศทราบต่อไป

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยการตั้งชื่อสถานที่สำคัญของทางราชการพ.ศ.๒๕๕๔

การเรียกชื่อห้องประชุม และห้องพิเศษอื่น ๆ ในอาคารกองบัญชาการกองทัพอากาศ

(สำเนา)

ประกาศกองทัพอากาศ

เรื่อง การเรียกชื่อห้องประชุมและห้องพิเศษอื่น ๆ ในอาคารกองบัญชาการกองทัพอากาศ

เพื่อให้การเรียกชื่อห้องประชุมและห้องพิเศษอื่น ๆ ในอาคารกองบัญชาการทหารอากาศเป็นไปด้วยความเหมาะสม สอดคล้องในการติดต่อและปฏิบัติราชการ จึงให้กำหนดชื่อห้องประชุมและห้องพิเศษอื่น ๆ ในอาคารกองบัญชาการทหารอากาศ ดังนี้

๑. ห้องรับรองกองบัญชาการทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องรับรองกองทัพอากาศ”
๒. ห้องประชุมกองทัพอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองทัพอากาศ”
๓. ห้องอาหารนายทหารผู้ใหญ่ ให้ชื่อว่า “ห้องอาหารพิเศษ”
๔. ห้องประชุม - บรรยาย ให้ชื่อว่า “ห้องบรรยายกองบัญชาการกองทัพอากาศ”
๕. ห้องประชุมฝ่ายเสนาธิการกองทัพอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมฝ่ายเสนาธิการกองทัพอากาศ”
๖. ห้องประชุมสำนักที่ปรึกษากองทัพอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมสำนักที่ปรึกษาของทัพอากาศ”
๗. ห้องประชุมระหว่างอาคารกรมฝ่ายอำนวยการ ชั้นที่ ๒ ให้ชื่อเป็นหมายเลข ดังนี้
 - ๗.๑ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมสารบรรณทหารอากาศ กับกรมข่าวทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๑”
 - ๗.๒ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมข่าวทหารอากาศ กับกรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๒”
 - ๗.๓ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมส่งกำลังบำรุงทหารอากาศ กับสำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๓”
 - ๗.๔ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารสำนักงานปลัดบัญชาทหารอากาศ กับกรมการเงินทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๔”
 - ๗.๕ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมการเงินทหารอากาศ กับกรมกำลังพลทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๕”
 - ๗.๖ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมกำลังพลทหารอากาศ กับกรมจเรทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกองบัญชาการกองทัพอากาศ ๖”
 - ๗.๗ ห้องประชุมที่อยู่ระหว่างอาคารกรมจเรทหารอากาศ กับกรมยุทธการทหารอากาศ ให้ชื่อว่า “ห้องประชุมกรมยุทธการทหารอากาศ”

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๖

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก ประพันธ์ ฐปะเตมีย์

(ประพันธ์ ฐปะเตมีย์)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

กำหนดชื่อเรียกฐานที่ตั้งหน่วยบินต่าง ๆ

(สำเนา)

ประกาศกองทัพอากาศ

เรื่อง กำหนดชื่อเรียกฐานที่ตั้งหน่วยบินต่าง ๆ

เพื่อให้การเรียกชื่อฐานที่ตั้งของหน่วยของกองทัพอากาศ เป็นไปด้วยความเหมาะสม สอดคล้องในการติดต่อ เรียกขาน จึงให้กำหนดชื่อเรียกฐานที่ตั้งของหน่วยบินต่าง ๆ ดังนี้

๑. กองบิน ๑	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินโคราช"
๒. กองบิน ๒	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินโคกกระเทียม"
๓. กองบิน ๔	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินตาคี"
๔. กองบิน ๖	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินดอนเมือง"
๕. กองบิน ๒๑	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินอุบลราชธานี"
๖. กองบิน ๒๓	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินอุดรธานี"
๗. กองบิน ๔๑	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินเชียงใหม่"
๘. กองบิน ๔๖	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินพิษณุโลก"
๙. กองบิน ๕๓	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินประจวบคีรีขันธ์"
๑๐. กองบิน ๕๖	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินหาดใหญ่"
๑๑. กองบิน ๗๑	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินสุราษฎร์ธานี"
๑๒. โรงเรียนการบิน	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินกำแพงแสน"
๑๓. ฝูงบิน ๒๐๖	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินวัดนาคนคร"
๑๔. ฝูงบิน ๒๐๗	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินตราด"
๑๕. ฝูงบิน ๔๖๖	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินน่าน"
๑๖. ฐานบินนครพนม	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินนครพนม"
๑๗. ฐานบินน้ำพอง	เรียกชื่อฐานที่ตั้งว่า "ฐานบินน้ำพอง"

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๖

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก ประพันธ์ ฐปะเตมีย์

(ประพันธ์ ฐปะเตมีย์)

ผู้บัญชาการทหารอากาศ

การเรียกชื่อส่วนราชการ ตำแหน่งของข้าราชการ และการจัดทำป้ายชื่อส่วนราชการ

วัตถุประสงค์ เพื่อให้การเรียกชื่อส่วนราชการ และตำแหน่งของข้าราชการ ในโอกาสต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำป้ายชื่อส่วนราชการภายนอกและภายในอาคารของ ทอ.เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. การเรียกชื่อส่วนราชการ

๑.๑ ส่วนราชการขึ้นตรงต่อ นขต.ทอ. ให้เรียกชื่อจนถึง นขต.ทอ.เช่น

“แผนกแบบธรรมเนียม กองเสมียนตรา กรมสารบรรณทหารอากาศ”

“หมวดซ่อมบำรุง แผนกรถนั่ง กองพาหนะ กรมขนส่งทหารอากาศ”

๑.๒ ส่วนราชการขึ้นตรงต่อกองบิน หรือฝูงบินอิสระปฏิบัติราชการสนาม ให้เรียกชื่อจนถึงกองบิน หรือฝูงบินอิสระปฏิบัติราชการสนาม แล้วแต่กรณี เช่น

“กองบิน ๑”

“ฝูงบิน ๑๐๑ กองบิน ๑”

“ฝ่ายสื่อสาร ฝูงบิน ๑๐๑ กองบิน ๑”

“ฝูงบิน ๑๐๖”

“ฝ่ายสื่อสาร ฝูงบิน ๒๐๖”

๒. การรายงานตำแหน่ง และการอ่านคำกล่าวรายงานตำแหน่งของข้าราชการในโอกาสต่าง ๆ

๒.๑ ข้าราชการสังกัด นขต.ทอ.ให้รายงานตำแหน่ง และอ่านคำกล่าวรายงานตำแหน่งในโอกาสต่าง ๆ จนถึงระดับ นขต.ทอ. ตัวอย่างเช่น

“พลอากาศตรี เจ้ากรมยุทธการทหารอากาศ”

“นาวาอากาศเอก ผู้อำนวยการกองควบคุมการใช้จ่าย กรมการเงินทหารอากาศ”

“นาวาอากาศโท นายทหารแผนและโครงการ กองตรวจกิจการทั่วไป กรมจเรทหารอากาศ”

๒.๒ ข้าราชการสังกัดกองบิน หรือฝูงบินอิสระปฏิบัติราชการสนาม ให้รายงานตำแหน่ง และอ่านคำกล่าวรายงานตำแหน่งในโอกาสต่าง ๆ จนถึงระดับ กองบิน หรือฝูงบินอิสระปฏิบัติราชการสนาม แล้วแต่กรณี ตัวอย่างเช่น

“นาวาอากาศเอก ผู้บังคับการกองบิน ๑”

“นาวาอากาศโท ผู้บังคับฝูงบิน ๑๐๑ กองบิน ๑”

“นาวาอากาศตรี หัวหน้าฝ่ายสื่อสาร ฝูงบิน ๑๐๑ กองบิน ๑”

“นาวาอากาศโท ผู้บังคับฝูงบิน ๑๐๖”

“นาวาอากาศตรี หัวหน้าฝ่ายสื่อสาร ฝูงบิน ๒๐๖”

๓. การจัดทำป้ายชื่อส่วนราชการ ภายนอกอาคาร

๓.๑ ให้เขียนชื่อส่วนราชการด้วยคำเต็ม โดยไม่ต้องใส่สังกัด ตัวอย่างเช่น

“ฝ่ายพลธิการ”

“แผนกช่างโยธา”

“โรงพยาบาลกองบิน”

“ฝูงบิน ๒๑๑”

“กองบริการ”

“กองบิน ๒๑”

๓.๒ สำหรับป้ายชื่อส่วนราชการภายนอกอาคารที่มีอยู่เดิมให้คงใช้ต่อไปจนกว่าจะชำรุด

เสียหาย

เอกสารอ้างอิง คำสั่ง ทอ.(ฉ) ที่ ๙๓/๔๘ ลง ๒๓ ส.ค.๔๘

หลักเกณฑ์การพิจารณากำหนดค้ำย่อของ ทอ.

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การกำหนดและการใช้ค้ำย่อของกองทัพอากาศ เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการใช้ค้ำย่อ พ.ศ.๒๕๔๗

๒. **นิยามศัพท์** “ค้ำย่อของกองทัพอากาศ” หมายความว่า ค้ำย่อชื่อส่วนราชการ โรงเรียน ตำแหน่งหน้าที่ เหล่า ยศ นักเรียนทหาร ที่ตั้งทางทหาร และอื่น ๆ ของกองทัพอากาศ

๓. **หลักเกณฑ์**

๓.๑ หลักเกณฑ์ทั่วไป

๓.๑.๑ ค้ำย่อชื่อส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพอากาศ ให้ใช้พยัญชนะ ๒ ตัว ยกเว้น ส่วนราชการที่จำเป็นต้องใช้พยัญชนะน้อยกว่า หรือมากกว่า ๒ ตัว และ/หรือที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ให้ใช้อยู่ก่อนแล้วให้ใช้ไปตามเดิม

๓.๑.๒ ค้ำย่อชื่อส่วนราชการระดับกองลงไปใช้พยัญชนะ ๓ ตัว ตามด้วยค้ำย่อของ ส่วนราชการต้นสังกัด หากมีความจำเป็นต้องใช้พยัญชนะ ๔ ตัว ให้ใช้เฉพาะในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น เท่านั้น

๓.๑.๓ ค้ำย่ออื่น ๆ นอกจากข้อ ๓.๑.๑ และ ๓.๑.๒ ใช้พยัญชนะให้เหมาะสมกับคำเต็ม แต่ต้องไม่เกิน ๔ ตัว

๓.๑.๔ ใช้พยัญชนะตัวแรกของคำ ตัวหน้าของพยางค์ ตัวหน้าของอักษรควบและ/หรือ ตัวสะกด

๓.๑.๕ กำหนดให้ใกล้เคียงกับคำเต็ม เพื่อสะดวกและง่ายในการจำ กรณีการย่อชื่อ ส่วนราชการ หากย่อแล้วจำเป็นต้องซ้ำกับค้ำย่อของส่วนราชการอื่นสามารถกระทำได้ เนื่องจากในการเขียน ค้ำย่อของฝ่าย แผนก หรือกอง จะต้องมีการย่อชื่อส่วนราชการต้นสังกัดต่อท้ายค้ำยอนั้น

๓.๒ หลักเกณฑ์เฉพาะ

๓.๒.๑ การกำหนดค้ำย่อชื่อส่วนราชการที่มีอัตรากองทัพอากาศกำหนดไว้ รวมทั้ง อัตรากองทัพอากาศเพื่อพลาง ให้สามารถกำหนดค้ำย่อได้ถึงระดับแผนก

๓.๒.๒ การกำหนดค้ำย่อระดับฝ่ายลงไป ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดค้ำย่อของ กองทัพอากาศ เป็นผู้พิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสม

๓.๒.๓ หากชื่อส่วนราชการใดมีตัวเลขต่อท้าย ให้เขียนตัวเลขต่อท้ายค้ำยอนั้นด้วย

๓.๓ หลักเกณฑ์อื่น ๆ เกี่ยวกับค้ำย่อที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ อาทิ การเขียน และการอ่านค้ำย่อชื่อส่วนราชการ ตำแหน่งหน้าที่ วันเดือนปี เวลา ยานพาหนะ อาวุธ และเครื่องมือบางชนิด ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการใช้ค้ำย่อ พ.ศ.๒๕๕๕ หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติให้ใช้

๔. **การดำเนินการ**

๔.๑ ให้กรมสารบรรณทหารอากาศ ดำเนินการขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา กำหนดค้ำย่อของกองทัพอากาศ ให้มีหน้าที่พิจารณากำหนดค้ำย่อของกองทัพอากาศให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้

๔.๒ ให้ส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพอากาศ ที่ประสงค์จะกำหนดหรือขอแก้ไขคำย่อของ ส่วนราชการในสังกัด ใช้หลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณาขั้นต้น แล้วเสนอให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดคำย่อของกองทัพอากาศ เป็นผู้พิจารณา หากคณะกรรมการพิจารณากำหนดคำย่อของกองทัพอากาศ มีมติกำหนดให้แตกต่างไปจากที่ส่วนราชการเสนอให้เสนอกลับไปยัง ส่วนราชการนั้น ๆ โดยแจ้งเหตุผลของคณะกรรมการพิจารณากำหนดคำย่อของกองทัพอากาศไปด้วย เพื่อให้ ส่วนราชการนั้นพิจารณาทบทวน และแจ้งผลการพิจารณาทบทวนพร้อมด้วยเหตุผล ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดคำย่อของกองทัพอากาศ เพื่อพิจารณาหาข้อยุติ และเมื่อได้ข้อยุติแล้วให้นำเรียนผู้บัญชาการทหาร อากาศ โดยผ่านกรมสารบรรณทหารอากาศ เพื่อขออนุมัติต่อไป

๔.๓ ให้กรมสารบรรณทหารอากาศ ดำเนินการสรุปรายงานขออนุมัติของคณะกรรมการพิจารณากำหนดคำย่อของกองทัพอากาศ ตามข้อ ๔.๒ พร้อมจัดทำคำสั่งกองทัพอากาศเรื่องให้ใช้คำย่อของ กองทัพอากาศ นำเรียนผู้บัญชาการทหารอากาศ เพื่อพิจารณาอนุมัติและลงชื่อในคำสั่ง สำหรับคำย่อ ของส่วนราชการในระดับกองขึ้นไป ที่จะต้องขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ให้เสนอ กองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อดำเนินการให้ต่อไป

๕. การใช้คำย่อ

๕.๑ คำย่อใดที่มีกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดไว้แล้ว สามารถใช้คำย่อนั้น สำหรับหนังสือราชการภายนอกได้

๕.๒ คำย่อใดที่มีระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการใช้คำย่อ กำหนดไว้หรือตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม อนุมัติให้ใช้แล้ว สามารถใช้คำย่อนั้นสำหรับหนังสือราชการที่อยู่ภายใน กระทรวงกลาโหมได้

๕.๓ คำย่อใดที่มีคำสั่งกองทัพอากาศกำหนดไว้ หรือตามที่ผู้บัญชาการทหารอากาศ อนุมัติให้ใช้แล้ว สามารถใช้คำย่อนั้นได้เฉพาะหนังสือราชการที่ติดต่อกภายในกองทัพอากาศเท่านั้น

๕.๔ คำย่อของกองทัพอากาศที่ได้กำหนดไว้แล้วก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงเป็นไปตามเดิม หากจะแก้ไขเปลี่ยนแปลง ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดคำย่อของกองทัพอากาศ พิจารณาให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ สำหรับการแก้ไขคำย่อซึ่งได้กำหนดไว้แล้ว และใช้มานาน จนเป็นที่ ทราบทั่วกัน ไม่ควรมีการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง ระเบียบ ทอ.ว่าด้วยคำย่อของกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๕๒

แนวทางการปฏิบัติการจัดทำระเบียบ ทอ.

๑. **วัตถุประสงค์** เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับสายทางเดินหนังสือและความรับผิดชอบในการจัดทำระเบียบ ทอ.ของ นขต.ทอ.และหน่วยเกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. การปฏิบัติ

๒.๑ กรณีไม่เร่งด่วน ให้ส่วนราชการสายงานที่เกี่ยวข้อง หรือส่วนราชการเจ้าของเรื่อง ที่จะออกระเบียบ ทอ.ส่งร่างระเบียบให้ สธน.ทอ.ตรวจสอบด้านกฎหมายก่อน แล้ว สธน.ทอ.ส่งต่อให้ สบ.ทอ. เพื่อตรวจสอบรูปแบบและข้อความทั่วไปที่ไม่ใช่ข้อความเฉพาะในสายวิทยาการใดของร่างระเบียบดังกล่าว ก่อนส่งคืนให้ส่วนราชการสายงานที่เกี่ยวข้องหรือส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เพื่อนำเรียน ผบ.ทอ.ลงชื่อ ตามผนวก ก

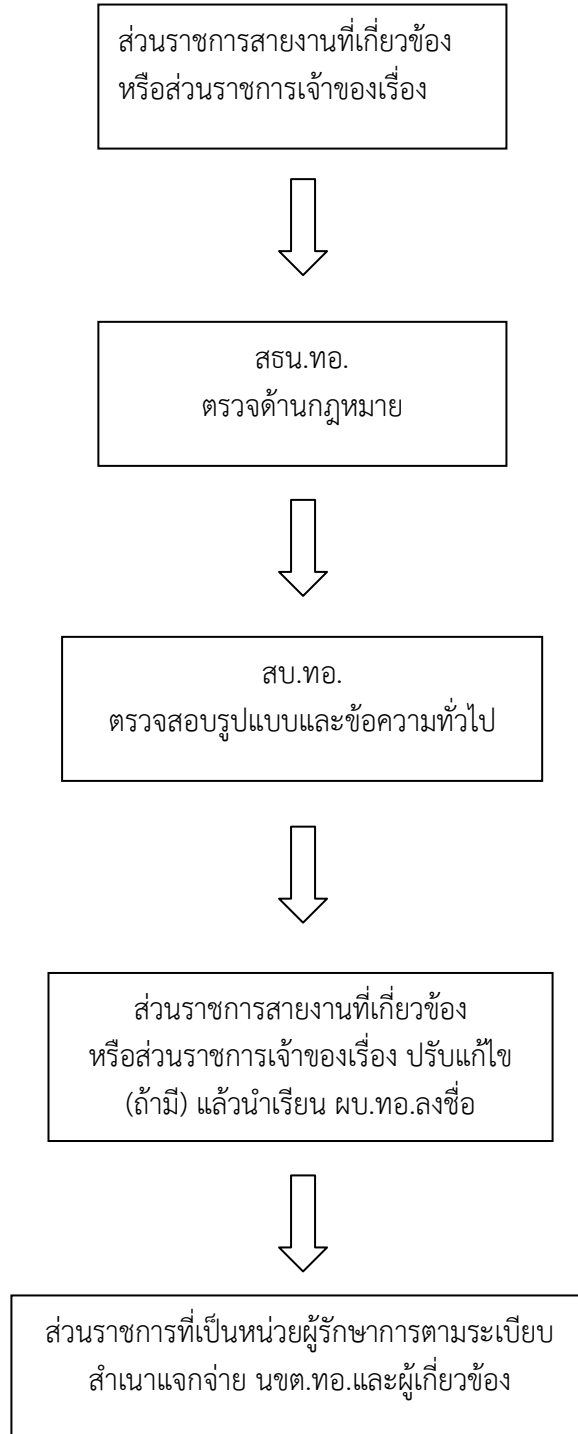
๒.๒ กรณีเร่งด่วน ให้ส่วนราชการสายงานที่เกี่ยวข้องหรือส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จัดทำร่างระเบียบ จำนวน ๒ ฉบับ โดยส่งให้ สธน.ทอ. ๑ ฉบับ และ สบ.ทอ. ๑ ฉบับ เพื่อตรวจสอบตามข้อ ๒.๑ เมื่อ สธน.ทอ.และ สบ.ทอ.ดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้องเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะส่งคืนให้ส่วนราชการสายงานที่เกี่ยวข้องหรือส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เพื่อนำเรียน ผบ.ทอ.ลงชื่อ ตามผนวก ข

๒.๓ ส่วนราชการที่ หน.หน่วยเป็นผู้รักษาการตามระเบียบมีหน้าที่สำเนาแจกจ่ายให้ นขต.ทอ.ทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีหน้าที่ดำเนินการต่อหนังสือตั้งแต่การจัดทำจนถึงการสำเนาแจกจ่าย

เอกสารอ้างอิง - อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๕ ต.ค.๕๒ ท้ายหนังสือ สบ.ทอ. ที่ กท ๐๖๐๓.๓/๒๓๐๔ ลง ๒๙ ก.ย.๕๒เรื่อง แนวทางการปฏิบัติการจัดทำระเบียบ ทอ.

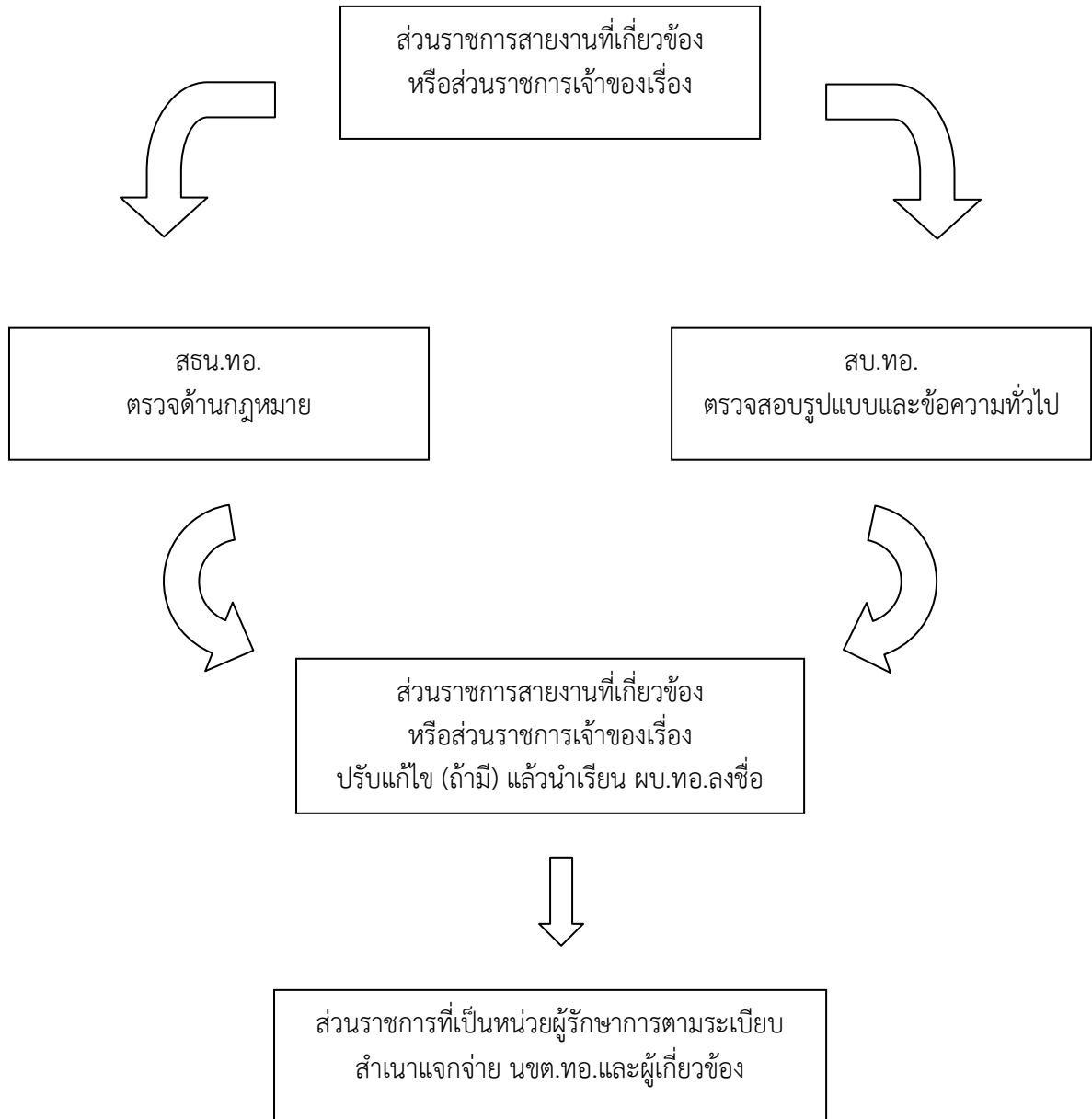
ผนวก ก
การจัดทำระเบียบ ทอ.

กรณีไม่เร่งด่วน



ผนวก ข
การจัดทำระเบียบ ทอ.

กรณีเร่งด่วน



การใช้คำพูดทางโทรศัพท์

(สำเนา)

คำแนะนำ

ที่ ๙๒๖๕/๘๖

เรื่อง การใช้คำพูดทางโทรศัพท์

เพื่อให้การใช้คำพูดทางโทรศัพท์ของข้าราชการใน ทอ.เป็นระเบียบอันเดียวกันโดยไม่ลักลั่น และให้พูดเป็นไปโดยสุภาพเรียบร้อย ไม่กระโชกกระชากและไม่เสียเวลา จึงขอแนะนำดังต่อไปนี้

๑. ผู้รับโทรศัพท์

ก. บอกสถานที่และยศ ชื่อ ชื่อสกุลของผู้รับก่อน เช่น “ที่นี้ บก.ทอ.จำอากาศตรี ก. (นามสกุล) พูดครับ”

ข. ถามสถานที่ ชื่อ และฐานะของผู้พูด เช่น “ขอโทษ ใครพูด จากที่ไหน ต้องการพูดกับใคร”

ค. เมื่อเลิกพูดให้กล่าว “สวัสดี”

๒. ผู้พูด

ก. บอกสถานที่ ยศ ชื่อ ชื่อสกุลของผู้พูด

ข. เมื่อทราบชื่อ และสถานที่ผู้รับแล้ว ก็ดำเนินเรื่องที่ต้องการ

ค. กล่าวคำขอพบใจ หรือขอบคุณ และสวัสดี ตามที่ควรเมื่อเลิกพูด

๓. การใช้คำพูดต่อสถานที่อื่นให้อนุโลมใช้ตามที่กล่าวนี้

ผู้รับโทรศัพท์ควรต้องเอื้อเฟื้อเป็นธุระให้โดยรวดเร็ว เมื่อผู้พูดประสงค์จะให้ช่วยอย่างใด เช่น ให้ตามหาใครมาพูด หรือให้จดข้อความใด ๆ ไว้ดังนี้ การรับและการพูดโทรศัพท์ต้องกระทำอย่าง ทะมัดทะแมงใช้คำพูดและน้ำเสียงที่สุภาพ ชัดถ้อยชัดคำ

(ลงนาม) พล.อ.ต.กาพย์ ทัตตานนท์

ผบ.ทอ.

ที่ว่าการ ทอ.พระนคร

๑๑ ส.ค.๘๖

การสะพายกระเป๋าหรือเป้ขณะขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน

๑. **วัตถุประสงค์** ในปัจจุบันมีข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งพนักงานราชการ เดินทางมาปฏิบัติราชการด้วยยานพาหนะประเภทรถจักรยานยนต์หรือรถจักรยานเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการประหยัดพลังงาน ช่วยเหลือข้าราชการชั้นผู้น้อย และเพิ่มความปลอดภัยขณะขับขี่ยานพาหนะ รวมทั้งลดภาระค่าครองชีพ และประหยัดพลังงาน ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้กระเป๋าหรือเป้ สำหรับบรรจุสัมภาระต่าง ๆ ที่ต้องนำติดตัวมาปฏิบัติราชการ

๒. **การสะพายกระเป๋าหรือเป้ขณะขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน** ให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งพนักงานราชการ ที่เดินทางมาปฏิบัติราชการด้วยรถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน สามารถสะพายกระเป๋าหรือเป้ที่มีสีกลมกลืนกับเครื่องแบบ (สีดำ สีเทา หรือสีน้ำเงินดำ ที่ไม่มีลวดลายและเครื่องประดับใด ๆ) เฉพาะขณะขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถจักรยานได้ นอกจากนี้ให้ใช้การถือตามปกติ

เอกสารอ้างอิง อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๑๙ มิ.ย.๖๑ ท้ายหนังสือ กพ.ทอ.ที่ กท ๐๖๐๓.๔/๔๐๓๘ ลง ๑๒ มิ.ย.๖๑ เรื่อง การสะพายกระเป๋าหรือเป้ขณะขับขี่รถจักรยานยนต์หรือรถจักรยาน

การปฏิบัติตนของทหาร

๑. การปฏิบัติตนของทหาร ต้องเป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องเป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดีของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งเรื่องทรงผม, การแต่งกาย, เครื่องหมาย, รองเท้า และความประพฤติ ให้กวัดขันตามลำดับชั้น

๒. ผู้ที่กระทำความผิดวินัยร้ายแรง เช่น เมาสุราอาละวาด ยิงปืนในที่สาธารณะ เป็นต้น ให้พิจารณาโทษสถานเดียว คือ “ปลดออกจากราชการ” ผู้บังคับบัญชาต้องกวัดขัน รับผิดชอบ และควบคุมให้เต็มความสามารถ

๓. การเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ในสื่อทุกประเภทที่เข้าข่ายการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทหารไม่ควรยุ่งเกี่ยว เพราะทหารควรเป็นผู้ถูกปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หากมีการกระทำผิด ควรดำเนินการลงโทษตั้งแต่สถานเบาจนถึงหนัก ไม่ควรปล่อยปละละเลย

๔. การใช้ผ้าสำหรับตัดเครื่องแบบของข้าราชการทหาร ให้ใช้ตามมาตรฐานของแต่ละเหล่าทัพ แต่ น.ถ.ป.ร.อ. เหล่า ทบ. ใช้ผ้ารีเจนซีสำหรับตัดเครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอพับแขนยาว, ใช้ผ้ามาตุส สำหรับเครื่องแบบปกติกาภิแกมเขียวคอแบะ และผ้าวาเลนติโนสำหรับตัดเครื่องแบบปกติขาว

๕. การแสดงการเคารพของข้าราชการทหารหญิง กรณีเป็นงานพระราชพิธี หรือการเข้าเฝ้ารับเสด็จในโอกาสต่าง ๆ หากสวมหมวกให้ถวายความเคารพด้วยท่าวันทยหัตถ์ หากมิได้สวมหมวกให้ถวายการเคารพแบบย่อเข้า (การถอนสายบัว)

เอกสารอ้างอิง อนุมัติ ผบ.ทอ.เมื่อ ๓๐ พ.ค.๖๑ ทำหนังสือ กพ.ทอ. ลง ๒๑ พ.ค.๖๑ (ต่อ กพ.ทอ.เลขรับ ๙๐๑๔/๖๑) เรื่อง สรุปผลการประชุมการปฏิบัติหน้าที่ของ นรอ., นรอฟ., นตรอ. และ นตรอพ.

การประดับพระบรมฉายาลักษณ์ และพระฉายาลักษณ์ ในอาคารสถานที่ราชการต่าง ๆ

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การปฏิบัติเรื่องการประดับพระบรมฉายาลักษณ์ และพระฉายาลักษณ์ เป็นแนวทางเดียวกัน
๒. การประดับพระบรมฉายาลักษณ์ และพระฉายาลักษณ์ ในอาคารสถานที่ราชการต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑ กรณีมีพื้นที่เพียงพอ การประดับ มีทั้งหมด ๔ แบบ ดังนี้

๒.๑.๑ แบบที่ ๑ รูปที่ ๑ ประกอบด้วย พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงฉายคู่กับสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และ พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงฉายคู่กับ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

แบบที่ ๑



๒.๑.๒ แบบที่ ๒ รูปที่ ๒ ประกอบด้วย พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงฉายคู่กับ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง, พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และ พระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

แบบที่ ๒



๒.๑.๓ แบบที่ ๓ รูปที่ ๓ พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร, พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงฉายคู่กับ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

แบบที่ ๓



๒.๑.๒ แบบที่ ๔ รูปที่ ๔ พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร, พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง, พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

แบบที่ ๔



๒.๑ กรณีไม่มีพื้นที่เพียงพอ สามารถประดับเฉพาะ พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีได้

เอกสารอ้างอิง สำนักพระราชวัง